EMILY BRONTË

uğultulu tepeler

ingilizce aslından çeviren: ayşe belma dehni

AYRINTI

KLASİK

uğultulu tepeler

emily brontë

ingilizce aslından çeviren: ayşe belma dehni

sunuş: asuman kafaoğlu-büke

sonsöz: virginia woolf

ayrıntı: 936 / klasik dizisi: 7

uğultulu tepeler / emily brontë

orjinal adı / wuthering heights

ingilizce aslından çeviren / ayşe belma dehni

sunuş / asuman kafaoğlu-büke

sonsöz / virginia woolf

yayıma hazırlayan / aslı güneş

son okuma / ceren ataer

bu kitabın türkçe yayım hakları
ayrıntı yayınları'na aittir.

kapak illüstrasyonu / berat pekmezci

kapak ve görsel tasarım / gökçe alper

dizgi / esin tapan yetiş

baskı: yazın basın yayın mat. tur. tic. ltd. şti.
çevre sanayi sitesi 8. blok no: 38-40-42-44
başakşehir / istanbul / sertifika no: 12028

birinci basım istanbul, kasım 2015 / baskı adedi 2000

isbn 978-605-314-045-0 / sertifika no.: 10704

ayrıntı yayınları basım dağıtım san. ve tic. a.ş.
hobyar mah. cemal nadir sok. no: 3 cağaloğlu - istanbul
tel.: (0212) 512 15 00 faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr
info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/AYRINTIYAYINEVI
facebook.com/ayrinti.yayinlari
instagram.com/ayrintiyayinlari

emily brontë

30 Temmuz 1818'de İngiltere'nin Yorkshire ilçesinin Thornton köyünde, annesi Maria Branwell ve İrlandalı babası Patrick Brontë'nin de bulunduğu altı çocuklu bir ailede doğdu. Emily Brontë ve ailesi 1820'de babasının bir vaiz olarak çalışacağı, Yorkshire'dan sekiz kilometre uzaklıktaki Haworth'a taşınırlar. Emily Brontë henüz üç yaşındayken annesi kanser hastalığından ötürü hayatını kaybeder. Kendisinden yaşça büyük olan kızkardeşleri Maria, Elizabeth ve Charlotte ile birlikte Clergy Kızlar Okulu'na başlarlar. Ablası Maria'nın vereme yakalanıp ölmesi üzerine kardeşleriyle birlikte Haziran 1825'te okuldan ayrılır ve eve dönerler; eğitimlerini babaları üstlenir. Boş zamanlarında kurmaca yazmaya başlarlar. Emily Brontë 17 yaşında Roe Head Kızlar Okulu'na girer. Ardından 1838'de Halifax'taki Law Hill School'da öğretmenliğe başlar fakat yaklaşık on yedi saatlik çalışma temposundan ötürü sağlığı bozulur. 1847'de tek romanı olan *Uğutulu Tepeleri* yazan Emily Brontë, Aralık 1848'de yakalandığı verem hastalığından ötürü, henüz otuz dokuz yaşındayken hayatını kaybeder.

ayşe belma dehni

1956 İstanbul doğumludur. İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirmiştir. Mezun olur olmaz başladığı iş hayatında yaklaşık 25 yıl Türkiye'nin önde gelen özel kuruluşlarında dış ilişkilerle bağlantılı birimlerde çalıştı. 2001 yılında emekli oldu ve yaklaşık 14 yıldır roman çevirileri yapmaktadır, bu doğrultuda çeşitli yayınevlerinden çıkmış yaklaşık 30'u aşkın roman çevirisi mevcuttur. Halen çevirilerine devam etmektedir.

asuman kafaoğlu-büke

brontë mucizesi

1800'lerin başında, uygarlıktan uzak, yüksek eğitim şansının olmadığı İngiltere'nin kuzeyinde ıssız bir köyde, İrlanda kökenli yoksul bir din adamının, üçü çocuk yaşta ölmüş altı çocuğundan geriye kalan üç kızının, nasıl olup da böylesine olağanüstü yazınsal yetenekle donanmış olduklarını açıklamak, hiç kolay değildir. Brontë kardeşlerin edebiyat tarihindeki yeri birçoklarına göre ancak bir mucizeyle açıklanabilir.

Rahip Patrick Brontë'nin evinde ölümle yaşam iç içedir. Genç yaşta, karısının ölümü ardından, on bir ve on iki yaşında ailenin büyük iki kızının ölümüne tanık olur. Tek erkek çocuğu ise alkol ve esrar bağımlısı olduktan sonra erken ölür. Hayatta kalan diğer çocukları da uzun yaşamazlar: Anne yirmi dokuz yaşında, Emily otuz yaşında, ailenin en uzun yaşayan ve belki en ünlüsü Charlotte ise otuz dokuz yaşında hayatını kaybetmiştir. Kasvetli köyün sert iklim koşulları, kirli suları ve bulaşıcı hastalıkları XIX. yüzyıl ortalarında bu ailenin yaşadığı trajedilere neden olur. Bu kasvetli taşra

yaşamı Charlotte'un *Jane Eyre* romanında ve Emily'nin *Uğultulu Tepeler*'inde kendini gösterir.

Uğultulu Tepeler ilk yayımlandığında fazlasıyla sert dilinden ötürü eleştiriye maruz kalmış olsa da, bugün benzersiz anlatım tekniğiyle İngiliz edebiyatının başyapıtları arasında sayılır. Ayrıca çok sayıda biyografi yayımlanması ve defalarca filme çekilmesine rağmen Brontë kardeşlerin hayatları hâlâ gizemini korur; özellikle de Emily'nin yaşamı etrafında tam anlamıyla bir efsane yaratılmıştır.

XIX. yüzyılda İngiltere'de çalışmak isteyen bir kadın sadece dadılık veya öğretmenlik yapabilirdi; kadının çalışması, kendi adıyla üretim yapması ve evlenmeden kişilik sahibi olması söz konusu değildi. Miras kız çocuklarına kalmadığı için aile varlığına ancak evlendiği ve erkek çocuk doğurduğu takdirde sahip olabiliyordu. Brontë ailesinin olağanüstü yetenekli kızları böyle bir ortamda bir hayal kurmuşlardı: kendi okullarını açmak, orada eğitim vermek istiyorlardı. Bu hayalleri gerçekleşmedi. Onlar da çağdaşları diğer kadın yazarlar gibi erkek isimleriyle kitaplarını yazmak zorunda kaldılar. Her biri isminin baş harfini koruyarak Currer (Charlotte) Ellis (Emily) ve Acton (Anne) takma adlarını kullanarak ortaklaşa ilk şiir kitabını yayımladılar.

Uğultulu Tepeler 1847'de, Emily'nin ölümünden bir yıl önce, ilk kez Ellis Bell imzasıyla yayımlandı. Tek romanında Emily, büyük bir tutkuyla bağlı olduğu doğayı anlatır. Romanın başlığı olan *Wuthering Heights*, yerel anlamda ağaçlar arasında esen rüzgârın sesini ifade eder. Romanın başında şöyle açıklar başlığı: "Bay Heathcliff'in oturduğu yerin adı Uğultulu Tepeler." "Uğultu" kelimesi, taşra dilinde fırtınalı günlerde evi saran rüzgârın çıkardığı gürültülü ve boğuk

sesleri ifade eden anlamlı bir sıfat. Gerçekten de bu tepelerde her zaman temiz ve sağlam bir hava olmalı, zaten güçlü kuzey rüzgârlarının bu sırtlardaki etkisi, evin ucundaki birkaç bodur çamın yan yatışından ve sanki güneşten sadaka ister gibi tüm dalları aynı yöne uzanmış bir sıra cılız çalıdan da anlaşılıyor.

Roman benzerlikler ve karşıtlıklar şeklinde gelişir. İki ev, iki aile, iki nesil boyunca anlatılır. *Uğultulu Tepeler*'de Earnshaw ailesi, aşağıdaki Trushcross Grange çiftliğinde ise Linton ailesi yaşamaktadır. Earnshawların Catherine ve Hindley adında iki çocuğu, Lintonların da Edgar ve Isabella adında, yine biri kız diğeri erkek iki çocuğu vardır. Kusursuz simetri gibi görünen aile yapısını Earnshawların evine babanın getirdiği, yoksul ve kimsesiz esmer çocuk bozar. Çocuğa Heathcliff adını verir baba ve onu kendi çocuklarından ayırmadan sever fakat çocuklar babalarının bu sevgisini kıskandıklarından olsa gerek, çocuğa kötü davranırlar ve özellikle Hindley onu uşaklarla bir tutar. Ve nesiller boyu sürecek nefret böylece işlenir küçük Heathcliff'in içine.

Brontë'nin romanında isimler ayrı bir önem taşır. Fundalık anlamına gelen "heath" ile uçurum anlamındaki "cliff" bu yabani çocuğu anlatmak için doğru seçimdir. Romandaki en keskin karşıtlık Heathcliff karakterini tanıdıkça belirginleşir. Heathcliff nasıl doğal ve yabani ise, Lintonların çocukları da o denli iyi eğitim görmüş, saygılı çocuklardır. Uğultulu Tepeler yabani doğayı, Lintonların evi ise kontrollü kültürü temsil eder. Biri tutkuları dizginleyemez, diğeri ıslah edilmiştir; biri ne denli saldırgan ise öteki yeri geldiğinde korkaktır. Böylece ilerleyen yıllar içinde zıtlıklar keskinleşir, anlaşmazlıklar büyür, nefret çoğalır.

Roman kahramanı Catherine tam olarak bu zıtlıkların ortasında yer alır. Birlikte büyüdüğü ve zaman içinde tutkuyla sevdiği Heathcliff gibi asidir. Öte yandan, güzel olduğu ve geldiği üstsınıfın özelliklerini taşıdığı için kontrollü olmayı bilen bir genç kadındır. Kendi geleceğini, sevdiği Heathcliff ile kuramayacağını erken anlar çünkü Heathcliff kimsesizdir ve kendisiyle aynı sınıftan değildir; üstelik babasının ölümü ardından ağabeyi tarafından evde bir uşak gibi hor görülen, ağır işlere koşulan biri durumundadır artık. Bu durumu fark eden Heathcliff evi terk eder. Catherine ile Heathcliff'in aşkı hiç gerçekleşmeyen nefret/aşk ikilemi arasında sıkışıp kalır; eve dönüşünden umudu kesince Catherine kendi sınıfından Edgar Linton ile evlenir. Bundan sonra artık Heathcliff'in tek tutkusu intikam almak olur. Roman bu değişmez intikam üzerine kuruludur.

Emily Brontë romanda çok özgün bir anlatım tekniği kullanır. Olayları kronolojik bir dizge yerine analepsis şeklinde geri dönüşlerle anlatır. Anlatı 1801 yılında, Bay Lockwood adında bir adam evi kiraladığında eski sahiplerin hikâyesini merak etmesiyle başlar. İlk dört bölüm Bay Lockwood'un ağzından anlatılır, romanın geri kalanı ise Lockwood'a ailelerin geçmişini en iyi bilen evin kahyası Ellen –ya da ev içinde bilinen adıyla Nelly– tarafından anlatılır. Nelly üç nesil boyunca bu evde büyümüş, daha sonra çocukların dadısı olmuş, her olayı içinden yaşamış biri olarak tüm hikâyeye hakimdir. Hem Catherine'nin sırdaşı hem de Catherine'in kızı Cathy'nin hizmetçisi olarak her iki aileyi yakından tanır. Arada iki bölüm de Isabella'nın ağzından anlatılmıştır, bunları da Nelly Bay Lockwood'a iletir. Böylece roman iç içe geçen anlatılardan oluşur. Asıl anlatıcı Lockwood, dinlediği

Nelly'nin hikâyesini ve Nelly'nin anlattığı Isabella'nın hikâyelerini bir araya getirir.

Uğultulu Tepeler günümüzde gotik romanın en önemli örneklerinden biri sayılır. Gotik aşk öyküsünün belki en iyi kurgulanmış örneğidir. Gotik roman karmaşık ve hastalıklı aşklar, girilmesine izin verilmeyen odaların olduğu büyük karanlık evler, hayaletler, kâbuslar ve kadınların sert mizaçlı ve kötü niyetli erkeklerin ağına düşen av olarak görüldüğü temaları işler. *Uğultulu Tepeler* bu temaların hepsine sahiptir. Ölüm, kahramanların yanı başındadır. Aşklar hastalıklı, tutkular mantıkdışıdır. Brontë'nin bu romanında doğa huzur veren bir yeşillik değil, adeta yabani olduğu kadar hırçın yapısıyla da ölüme neden olan, tedirgin edici karakterlerden biridir.

Heathcliff'in acımasız kişiliğini doğa ile bütünleşen bir şekilde, en çok da sabitleşen fikirlerinde görürüz. O hiçbir şekilde değişmez; taşlaşmış nefreti ancak ölümünden bir gün önce tükenir, o ana kadar hep yok etmek üzere kurgular hayatını. Romanda bu sertliğe en iyi örnek hayvanlara karşı acımasız davranıştır. Isabella ile sadece ailesine acı vermek üzere evlenir, ayrıca evlenmek üzere evden kaçarlarken Isabella'nın köpeğini boğmak için boynundan kapıya asar. Bu bir şekilde Isabella'yı ona karşı göstereceği bütün kötülüklere hazırlamak içindir ama roman içinde bir başka anlamı daha vardır Heathcliff'in bu korkunç davranışının, çünkü küçük bir çocukken ilk kez geldiği bu eve Catherine kabul edilmiş, o ise edilmemiştir; ayrıca Catherine'nin ayak bileğini ısıran köpekler yüzünden Catherine burada kalıp ayağı tedavi edilirken, o eve bile alınmamış, buradan kovulmuştur. Isabella'nın köpeğini asarken hem geçmişten öç alıyor hem de müstakbel karısına onu gelecekte nelerin

beklediğini gösteriyordur. İnsanlardan ve hayvanlardan intikamını böyle alır. Onun dünyasında hiçbir kötülük karşılıksız kalmamalıdır.

Heathcliff ona çocukluğunda kötülük yapanlardan intikam almakla kalmaz, o kişilerin çocuklarına da kötü davranmaya devam eder. Buna sevdiği kadının kızı ile yeğeni ve hatta kendi oğlu da dahildir. Onların bakışlarında hayatında tek sevdiği kadının izini görmeye dayanamaz. Bu noktada artık Shakespeare'in Iago'su gibi salt kötülük için kötülük yapmaya başlar, tutarlı olmaya çalışmaz. Etrafında gençlik ve mutluluk görmek istemez, hayattan zevk alınabildiği fikrinin dolaşması ruhuna ters düşer.

Roman bütün kötülüklerin kasvetli bir sergilenişi olarak okunur ama buna rağmen umutlu bir sona sahiptir. İkinci nesil bu kısırdöngüyü tersine çevirme gücünü gösterir. Roman içindeki tekrarlardan hep aynı kalıpların yinelendiğini görürüz, karakterlerin benzer kaderleri onları bir bütün olarak görmemize neden olur. Catherine ve kızı Cathy gibi, aynı adı taşıyan, aynı kaderi paylaşan karakterler birbirlerini yansıtırlar. Annesiz büyüyen çocuklar, varlıklı bir ortama doğmuş ama her şeyini kaybetmiş gençler, sevgisiz evlilikler, aile içinde dışlanmalar sürekli tekrarlanır karakterlerin hayatlarında. Bir önceki neslin nefretinin masum gençlerin geleceklerini belirlediğini görürüz. Kırılma noktası Cathy ile Hareton'un direnciyle başlar. Emily Brontë onları bahçeye çiçek ekerken göstererek bu umudu romanın sonuna taşır.

Mina Urgan İngiliz Edebiyatı Tarihi kitabında şöyle anlatır Emily Brontë'nin ilk ve tek romanını:

"*Wuthering Heights* ne nesnel gözlemlerden ne de öznel deneyimlerden kaynaklanır. Sadece ve sadece

düşgücünün yarattığı bir mucizedir. Ve insan şaşar, ıssız Haworth köyünden ancak birkaç ay uzaklaşan, ailesi dışında neredeyse hiç kimseyi tanımayan bu evde kalmış kızın, salt düşgücüyle böyle bir mucize yaratmış olmasına."[1]

Dilimize çok kereler çevrilmiş, Victoria çağının en önemli birkaç romanından biri olan bu gotik aşk hikâyesi, yazılışından yaklaşık yüz yetmiş yıl sonra hâlâ ilginç, hâlâ heyecanlı ve hâlâ güzel.

1. Mina Urgan, *İngiliz Edebiyat Tarihi*, Yapı Kredi Yayınları, 2011.

1801. –Ev sahibime, ileride başımı belaya sokacak olan tek komşuma yaptığım ziyaretten henüz döndüm. Burası kesinlikle çok güzel bir yer! Doğrusu tüm İngiltere'de toplumun karmaşasından tümüyle uzaklaşabileceğim böyle bir yer bulabileceğime hiç mi hiç inanmazdım. Burası insanlardan kaçan biri için gerçek bir cennet. Bana sorarsanız Bay Heathcliff'le bu ıssızlığı paylaşmak için ideal bir çift sayılırız! Ne eşsiz adam! Atımın üstünde ona doğru yaklaşırken, kaşlarının altındaki siyah gözlerinin kuşkuyla kısıldığını, adımı söylerken, ellerini ısrarlı bir çekingenlikle yeleğinin içine doğru iyice soktuğunu gördüğümde, aslında içimde ona karşı sıcak bir yakınlık duyduğum sanırım aklının ucundan bile geçmemiştir.

"Bay Heathcliff?" dedim.

Yanıt olarak sadece başını sallamakla yetindi.

"Ben, yeni kiracınız Lockwood, efendim" dedim. "Buraya gelir gelmez hemen sizi ziyaret etme onuruna erişmek istedim, umarım Thrushcross Grange'ı kiralamaktaki ısrarımla size rahatsızlık vermemişimdir: Dün duyduğuma göre sizin bazı düşünceleriniz ..."

Yüzünü buruşturarak "Thrushcross Grange özbeöz kendi malım bayım" diye sözümü kesti. "Engellemeye gücüm yettiği sürece burada kimsenin beni rahatsız etmesine zaten izin vermem. İçeri girin!"

Dişleri arasından söylediği bu "içeri girin" daha çok "cehennem olup gidin" der gibi çıkmıştı, yaslandığı bahçe kapısı bile onun bu sözlerine itaat eder gibi birden hareketsiz kaldı; sanırım beni bu çağrıya boyun eğmeye yönelten de bu durum oldu. Çekingenlik konusundaki abartısıyla beni gölgede bırakan bu adama karşı içimde bir ilgi uyandı.

Atımın, göğsüyle itercesine bahçe kapısına dayandığını görünce, zinciri çözmek için elini uzattı. Sonra, taşlık yolda önüme geçip asık bir suratla, "Joseph! Bay Lockwood'un atını al, şarap da getir!" diye seslendi.

Bu ardı ardına verilen sert talimatları duyunca, içimden "Galiba evde sadece tek bir uşak var" dedim. "Taşlıktaki aralıklarda biten otlar bu yüzden olsa gerek. Çimleri de herhalde hayvanlardan başka yolup düzelten olmamış" diye düşündüm.

Joseph yaşlıca, daha doğrusu yaşlı bir adamdı. Belki de çok yaşlıydı, ama güçlü ve dinç görünüyordu. Atımı alırken hoşnutsuzluk belirten bir tonla kendi kendine söylenircesine "Tanrı yardımcımız olsun!" dedi. Yüzüme öyle ters bir ifadeyle baktı ki, herhalde zavallı adam yediği akşam yemeğini hazmetmek için şu an Tanrı'nın yardımına ihtiyaç duyuyor olmalı diye düşünüp onu hoş gördüm. Bu sofuca yakarışın benim beklenmedik gelişimle hiçbir ilgisi olmadığına karar verdim.

Bay Heathcliff'in oturduğu yerin adı Uğultulu Tepeler. "Uğultu" taşra dilinde fırtınalı günlerde evi saran rüzgârın çıkardığı gürültülü boğuk sesleri ifade eden anlamlı bir sıfat. Gerçekten de bu tepelerde her

zaman temiz ve sağlam bir hava olmalı, zaten güçlü kuzey rüzgârlarının bu sırtlardaki etkisi, evin ucundaki birkaç bodur çamın yan yatışından ve sanki güneşten sadaka ister gibi tüm dalları aynı yöne uzanmış bir sıra cılız çalıdan da anlaşılıyor. Bu noktada mutluluk verici şey, mimarın bunu önceden görüp yapıyı oldukça sağlam tutmuş olması. Ensiz pencereler duvarların içine gömülmüş, köşeler de büyük çıkıntılı taşlarla güçlendirilmiş.

Eşiği geçmeden önce evin ön cephesine, özellikle giriş kapısının çevresine yerleştirilmiş çok sayıda kabartmayı hayranlıkla incelemek için durdum; kapının üzerindeki, artık çürüyüp dökülmeye başlamış kartal başlı, aslan gövdeli ejderhalarla küçük çıplak çocukların olduğu kabartmalar arasında "1500" tarihini ve "Hareton Earnshaw" adını fark ettim. Bu hususta birkaç yorum yapıp hırçın sahibinden evin geçmişiyle ilgili kısa bir bilgi isteyecektim, ama kapıda ya derhal içeri girmemi, ya da çekip gitmemi istercesine duruyordu; benim de evin içini görmek için onun sabrını zorlayıp kızdırmaya hiç niyetim yoktu.

Bir basamakla doğrudan doğruya oturma odasına girdik, ortada ne sofa ne koridor vardı; buralarda genellikle bu odaya "ev" diyorlar. Burası genellikle hem mutfak hem oturma odası olarak kullanılıyor. Ama Uğultulu Tepeler'de sanırım mutfak evin başka bir yerindeydi ya da içerilerden kulağıma gelen bazı çalçene konuşmalardan ve kap kacak tıkırtılarından öyle olduğunu anlıyordum. Koskoca ocağın çevresinde burada fırında kızarmış et, haşlama ya da hamur işleri yapıldığına dair hiçbir işaret yoktu, duvarlarda gözüme ne pırıltılı bir bakır tava ne de kalaylı bir süzgeç çarpıyordu. Ama odanın bir ucunda, meşe ağacından yapılmış büyük bir büfenin raflarında,

çatıya doğru yükselen sıra sıra büyük kalaylı kaplarla gümüş maşrapa ve ibriklerden hem göz kamaştıran bir ışık hem de ısı yayılıyordu. Odanın tavanı kapalı değildi; bu yüzden köşedeki tezgâhta üzeri tahta bir kapakla örtülmüş yulaflı çörekler, yığın yığın sığır, kuzu ve domuz butlarının dizili olduğu odanın çatısı tüm anatomisiyle apaçık gözler önündeydi. Ocağın üzerine paslanmış eski birkaç tüfekle bir çift tabanca asılmış, bu arada süs olsun diye parlak çiğ renklerle boyalı üç teneke kutu, çıkıntı boyunca yan yana dizilmişti. Zemin düz, beyaz taş döşeliydi; çok eski tarzdaki, yüksek arkalıklı ve yeşil boyalı sandalyelerden büyük ve koyu renkli bir iki tanesi gölgeli yerde güçlükle fark ediliyordu. Büfenin altında kocaman, kızıl bir av köpeği uzanmış yatıyordu. Durmadan bağrışan bir sürü yavru çevresini sarmıştı; kıyıda köşede başka köpekler de vardı.

Eğer bu evin sahibi tozluğu ve dizlikleri içinde güçlü kasları daha da belirginleşen, aksi ve sert yüz ifadeli sıradan bir kuzeyli çiftçi olsaydı, bu oda ile sıra dışı sayılmayan bu eşyalara uygundur, der geçerdiniz. Eğer akşamları yemekten sonra doğru zamanda çıkar da bu tepelerde yedi sekiz kilometrelik alanı dolaşırsanız, önlerindeki yuvarlak masaların üzerinde köpüklü biralarıyla koltuklarına kurulmuş oturan böyle çiftçiler görürsünüz. Ama bu ev, bu yaşantı Bay Heathcliff'le bağdaşmıyordu. Heathcliff kara yağız bir çingeneye benziyordu, giyinişi ve tavırları ise bir efendi, hatta dosdoğru söylemek gerekirse efendiden çok köy ağası gibiydi, belki biraz umursamaz bir giyim tarzı vardı ama dimdik ve düzgün bedenine somurtkan yüz ifadesi de eklenince, bu umursamaz tarz onda pek fena durmuyordu. Büyük olasılıkla onun biraz görgüsüzce bir kibir içinde olduğu kuşkusuna kapılanlar vardır; ama içimde-

ki halden anlayan ses bana onun öyle olmadığını, içgüdülerim onun bu çekingenliğinin, aşırı duygusal davranışlara, karşılıklı taslanan aşırı kibarlık gösterilerine duyduğu tiksintiden kaynaklandığını söylüyor. Bana göre Heathcliff, sevgisini de nefretini de belli etmeyenlerdendi; bu tiplerin ikinci bir kez sevilmeyi ya da nefret edilmeyi aklı almazdı. Hayır, galiba çok ileri gittim. Sanırım kendi huylarımı alabildiğine ona yüklemeye kalktım. Belki de Bay Heathcliff'in kendisiyle arkadaşlık kurmak isteyenlerden çekinmesinde, benimkilere hiç uymayan, tamamen başka nedenler vardır. Kimse bana benzemesin: Sevgili anneciğim bana hep iyi bir yuva kuramayacağımı söyler dururdu, gerçekten de daha geçen yaz böyle bir yuvaya hiç de yaraşır biri olmadığımı kanıtladım.

Bir aylığına deniz kıyısına gitmiştim, hava almak için gezinirken olağanüstü güzel bir dişiyle karşılaştım: beni umursamadığı sürece, gözümde tam bir tanrıçaydı. Ona "sevgimden" söz etmedim, ama eğer gözlerin dili varsa, aptallar bile ona deli gibi âşık olduğumu anlayabilirdi: Nitekim sonunda beni anladı ve hayal edilebilecek bakışların en tatlısıyla karşılık verdi. Peki ben ne yaptım? Söylerken utanç duyuyorum ama onun her bakışında biraz daha soğuyup, biraz daha büzülerek giderek buz kestim, tıpkı bir sümüklüböcek gibi kabuğuma çekildim, sonunda zavallı kızcağız yanlış anladığını düşünüp kendisinden yana kuşkuya düştü ve öyle altüst oldu ki, annesini oradan gitmeye razı etti.

Bu tuhaf huyum yüzünden, taş kalpli adam olarak tanındım; bunu hiç hak etmediğimi, bunun ne kadar haksız bir yargı olduğunu sadece ben bilirim.

Ocağın yanında, ev sahibinin yöneldiği tarafın karşısındaki bir sandalyeye oturdum, konuşmadan sessizce

duruyorduk. Sessizliği doldurmak için yuvasından çıkıp sinsi sinsi bacaklarımın arasına sokulan, dudağı yukarı doğru kıvrılmış, beyaz dişlerinden ısırma hırsıyla salyalar akan anne köpeği okşamak istedim. Ama bu davranışım uzun ve boğuk bir hırlayışa neden oldu.

"Köpeği rahat bıraksanız iyi olur." Bay Heathcliff bunu söylerken onunla birlikte homurdanıp tekmesiyle hayvanın gösteri konusunda daha ileri gitmesini önledi. "Şımartılmaya alışık değildir, o bir süs köpeği de değil" diye ekledi. Ardından yandaki bir kapıya gidip tekrar, "Joseph!" diye bağırdı.

Joseph mahzenin dibinden anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı, ama merdivende ayak sesi duyulmadı; bunun üzerine efendisi de onu aramak için aşağıya indi, böylece koruma görevini vekâleten üstlenmiş bir gardiyanın titizliğiyle her hareketimi kollayan, azgın dişli, uzun tüylü, korkunç, bir çift çoban köpeğiyle beni *baş başa* bıraktı. O kazma gibi dişlerin etime girmesine hiç hevesli olmadığım için, yerimde kımıldamadan öylece oturdum. Ama aksilik bu ya, köpeklerin sözsüz aşağılamaları anlayamayacaklarını sanıp yüzlerine bakarak onlara göz kırpmaya, ağzımı burnumu oynatmaya başladım; yüzümün bu hali karşımdaki sayın bayanı öyle sinirlendirdi ki, birden öfkelenip dizlerime doğru atıldı. Köpeği itip hızla masanın arkasına geçtim. Bu davranışım tüm sürüyü kışkırttı, boy boy, yaş yaş, yarım düzineye yakın dört ayaklı iblis gizlendikleri yerden çıkıp odanın ortasında toplandılar. En çok topuklarımla ceketimin uçlarına saldırıyorlardı, can havliyle ocak demirini yakalayıp elimden geldiğince kavgacıların elebaşlarını kendimden uzaklaştırmaya çalıştım ve ev halkından bağıra çağıra yardım istemek zorunda kaldım.

Bay Heathcliff'le uşağı, mahzenin merdivenini, insanı çileden çıkaran bir kayıtsızlıkla tırmanıyorlardı, ortalık kıyamet gibi havlama ve bağırma sesleriyle dolduğu halde, ikisi de adımlarını bir nebze olsun hızlandırmıyordu. Neyse ki mutfaktakilerden biri onlardan daha hızlı davrandı. Elbisesinin etekleri beline toplanmış, kolları sıvanmış, yanakları al al olmuş, güçlü kuvvetli bir kadın, elindeki tavayı havada sallayarak aramıza girdi: Silahını ve dilini aynı anda öyle kullanıyordu ki, fırtına şaşılacak şekilde birden diniverdi, efendisi odaya girdiğinde kadın bir anda ortada tek başına öylece kalakaldı; göğsü fırtınadan sonraki deniz gibi kalkıp iniyordu.

Evin efendisi, konuğu hiçe saymak anlamına gelen umursamaz tutumunun ardından artık dayanmakta güçlük çektiğim bir tavırla bana doğru bakıp, "Burada neler oluyor?" diye sordu.

"Evet, gerçekten neler oluyor!" diye öfkeyle homurdandım. "Kudurmuş bir domuz sürüsü bile sizin bu hayvanlarınızdan daha zararsızdır, bayım. Bir yabancıyı ha bunlarla baş başa bırakmışsınız, ha bir kaplan sürüsüyle, ikisi de aynı şey!"

Şişeyi önüme koyup masayı eski konumuna getirirken, "Bir şeye dokunmayanlara dokunmazlar" dedi. "Köpekler her zaman tetikte durmalıdır. Haydi, gelin ve bir kadeh şarap için."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Sizi ısırmadılar, değil mi?"

"Eğer birinden biri ısırsaydı, ne yapacağımı görürdü." Heathcliff'in yüz ifadesi yumuşayıp bir sırıtışa dönüştü.

"Haydi, haydi" dedi, "epey sinirlenmişsiniz, Bay Lockwood. Gelin, biraz şarap için bakalım. Bu eve o kadar az sayıda konuk gelir ki, doğruyu söylemek ge-

rekirse köpeklerim de benim gibi onları karşılamayı pek bilmez. Sağlığınıza bayım..."

Başımı hafifçe eğip ben de aynı biçimde karşılık verdim; birkaç köpek huysuzluk etti diye surat asıp oturmak aptalca bir davranış olacaktı; ayrıca mizah anlayışı bu olduğu sürece, kendimi ev sahibimin eğlencesi de yapmak istemiyordum. Büyük olasılıkla o da benim gibi iyi bir kiracıyı gücendirmeyi doğru bulmamıştı. Biraz rahatlatması gerektiğine karar verdiği adamla zamirsiz, fiilsiz, kesik kesik konuşmayı bir kenara bırakıp kendisini asıl ilgilendiren konuya geçiş yaptı; içinde tek başına yaşayacağım evin iyi ve kötü yanlarını bana anlatmaya başladı. Değindiğimiz konularda çok bilgili olduğunu gördüm ve eve gitmek üzere ayrılmadan önce, ertesi gün yeniden gelmek için öneride bulunma cesaretini gösterdim. Açıkçası buna pek istekli görünmedi. Bense her şeye rağmen gelecektim. Onunla kendimi karşılaştırdığımda, hayret edilecek derecede girişken kalmıştım.

bölüm
iki

Dün öğleden sonra sis bastı, hava soğudu. Fundalıkların ve çamurların içinden bata çıka Uğultulu Tepeler'e gideceğime, vaktimi oturma odasında ocağın başında geçirsem de olur, diye düşündüm. Bu tembelliği gerçekleştirme niyetiyle yemekten sonra kalkıp (sırası gelmişken söyleyeyim, ben yemeğimi genellikle saat on iki ile bir arası yiyorum, ama evle birlikte devredilen anaç kâhya kadın saat beşte de yemek isteyebileceğimi bir türlü anlamak istemiyor) merdivenleri çıktım ve odaya girer girmez çevresi kömür sepetleri ve süpürgelerle dolu bir hizmetçi kızın yere diz çökmüş bir halde bir yığın yarı yanmış alevsiz köz ve külle uğraştığını gördüm, oda toz duman içindeydi. Bu manzara beni gerisin geri döndürdü. Şapkamı aldım, dört mil kadar yürüdükten sonra, ansızın başlayan karın ilk tanelerinden kurtulmak için Bay Heathcliff'in bahçe kapısına ulaştım.

Çıplak tepedeki toprak donmuş, taş kesilmişti. İliklerime işleyen soğuk beni titretti. Zinciri çözemediğim için üzerinden atladım, iki yanı seyrek bektaşiüzümleriyle kaplı taş döşeli yoldan hızla geçtim ve sızlayan par-

maklarımla köpekler uluyuncaya kadar kapıyı açtırmak için uğraştım.

İçimden "Sefil insanlar" diye söyleniyordum, "Siz hepiniz bu dağlılara yaraşır yabaniliğinizle insanların arasından sürülmeyi hak ediyorsunuz. Ben gündüz vakti kapılarımı sürgülemem. Çok umurumdaydı! Nasılsa girerim!" Verdiğim bu kararla mandalı tutup hızla çektim. Ambarın yuvarlak penceresinden ekşi suratlı Joseph'in başı göründü.

"Ne istiyorsun?" diye bağırdı. "Efendi aşağıda, ağılda. Konuşacaksan samanlığı dolan."

"İçeride bana kapıyı açacak kimse yok mu?" diye ben de bağırdım.

"Hanımdan başka kimsecikler yok, o da gece yarısına kadar kıyamet koparsan açmaz."

"Neden? Ona kim olduğumu söyleyebilirsin, ha Joseph?"

"Ben mi? Yok, yok! Ben böyle işlere burnumu sokmam" diye homurdanıp başını çekti.

Kar tipiye dönüşmüştü. Bir daha denemek için yeniden kapı tokmağına yapıştığım sırada, evin arkasında, omzunda bir tırpanla ceketsiz bir delikanlı göründü. Seslenerek kendisini takip etmemi söyledi. Bir çamaşırlıktan ve içinde kömürlük, tulumba ve güvercinlik bulunan taş döşeli bir avludan geçtikten sonra, sonunda, bir gün önce kabul edildiğim o büyük, sıcak ve iç açıcı odaya girdik. Ocağın içinde harlı harlı yanan kömür, turba ve odunlar odayı ısıtıp aydınlatıyor, insana keyif veriyordu. Yemekleri bol bir akşam sofrasının yanında, o zamana kadar farkına varmadığım birinin, "evin hanımının" oturduğunu görerek sevindim. Selam verip bekledim, bana bir yer gösterecektir, diye düşünüyordum. Sandalyesinin arkasına yaslanıp bana baktı, ne bir hareket yaptı ne de tek kelime söyledi.

"Ne kötü hava!" dedim. "Korkarım uşaklarınızın umursamazlığı yüzünden kapınız zarar gördü Bayan Heathcliff: Size duyurmak için çok uğraştım."

Ağzını bile açmadı. Gözlerimi ayırmadan ona baktım; o da bana bakıyordu: daha doğrusu, soğuk, kayıtsız bir tavırla, insanı son derece rahatsız edip canını sıkacak bir biçimde gözlerini üzerime dikmişti.

"Oturun" dedi delikanlı kabaca, "O şimdi gelecek".

Dediğini yaptım. Hafifçe öksürüp boğazımı temizledim, bu ikinci karşılaşmamızda kuyruğunun ucunu oynatma lütfunda bulunup beni tanıdığını belirten cani Juno'yu çağırdım.

"Ne güzel hayvan!" diye laf attım. "Yavrularını vermeye niyetiniz var mı, hanımefendi?"

Cana yakın ev sahibesi Heathcliff'inkinden bile ters bir sesle, "Köpekler benim değil" diye yanıtladı.

"Ah, yoksa sizin sevdikleriniz bunların arasında mı?" diyerek üzeri kediye benzer şeylerle dolu, pek iyi seçilmeyen bir minderi işaret edip konuşmayı sürdürdüm.

"Sevmek için ne ilginç bir seçim!" dedi küçümser bir ifadeyle.

Aksiliğe bakın ki, kedi sandığım şeyler bir yığın ölü tavşanmış. Bir kez daha hafifçe öksürerek şömineye biraz daha yaklaştım ve akşamın kötülüğüyle ilgili sözümü yineledim.

"Dışarı çıkmamalıydınız" dedi ve yerinden kalkıp ocak rafındaki renkli teneke kutuların ikisine doğru uzandı.

O ana dek oturduğu yerde gölgede kalmıştı. Şimdi onun boyunu bosunu ve yüzünü olduğu gibi görebiliyordum. İnce uzundu ve henüz genç kız denecek yaşta olduğu belliydi. Çok güzel bir vücudu vardı ve küçücük yüzü şu ana dek gördüğüm yüzlerin en güzeliydi. Ağzı

burnu ufacıktı; oldukça açık tenliydi; ince boynundan aşağı sapsarı, daha doğrusu altın sarısı bukleler dökülüyordu. Eğer bakışları da yumuşak olsaydı, sanırım insan, gözlerine hiç karşı koyamazdı; neyse ki o her gördüğü güzele akan şıpsevdi gönlümün şansı varmış ki, gözlerinde okunan tek duygu böyle bir yüze hiç de yakışmayan, hor görme ile çaresizlik arası bir şeydi. Teneke kutular oldukça yüksekteydi, yetişemeyecekti; yardım etmek için ileri atıldım; altınlarını saymakla meşgul bir cimri, kendisine yardım etmek isteyenlere nasıl bakarsa, dönüp bana öyle baktı.

"Yardımınıza ihtiyacım yok" diye kestirip attı. "Kendim alabilirim."

"Özür dilerim!" dedim hemen.

Derli toplu siyah elbisesinin üzerine bir önlük takıp bir kaşık çayı demliğe götürürken, "Çaya çağırılmış mıydınız?" diye sordu.

"Bir fincan içerim" dedim.

"Çağırılmış mıydınız?" diye yineledi.

"Hayır" dedim yarı gülümseyen bir ifadeyle. "Beni çağıracak en uygun kişi sizsiniz."

Çayı, kaşığı hepsini geri fırlattı ve somurtarak yerine oturdu; alnı kırıştı ve ağlamaya hazır bir çocuk gibi kırmızı altdudağını sarkıttı.

Bu sırada o delikanlı sırtında eski püskü bir ceket olduğu halde, ateşin önünde dikildi. Aramızda kan davası varmış gibi bana gözünün ucuyla yan yan bakıyordu. Uşak mı, değil mi kuşkulanmaya başlamıştım: Elbisesi de, konuşması da çok kaba sabaydı. Bay ve Bayan Heathcliff'te gözle görülür bir biçimde gözlenen kendini beğenmişlikten onda eser yoktu; kestanerengi gür kıvırcık saçları karmakarışıktı, neredeyse tarak yüzü görmemişti, alabildiğine uzayan favorileri bir hayvanın-

ki gibi tüm yanağını kaplamıştı ve elleri de bir işçininkiler gibi güneşten yanmış, kapkara olmuştu. Hâlâ rahat bir duruş sergiliyordu. Dahası kurumlu bir hali vardı ve evin hanımına hizmet etmek için bir uşaktan beklenen çabayı göstermiyordu. Kimin nesi olduğunu işaret eden kesin bir belirti olmadığı için, onun bu acayip halini görmezden gelmeyi uygun buldum. Beş dakika sonra da Bay Heathcliff odaya girerek beni bu sıkıntılı durumdan kurtardı.

"Görüyorsunuz, efendim, sözümde durdum ve işte geldim" dedim, neşeli bir tavır takınarak, "ve korkarım ki, eğer izin verirseniz kötü hava yüzünden yarım saat kadar burada kalmam gerekecek."

"Yarım saat mi?" derken elbisesindeki karları silkeledi; "Buralara gelmek için böyle tipili bir havayı seçmenize doğrusu çok şaşırdım. Acaba bataklıklarda kaybolma tehlikesinden haberiniz var mı? Bu tepeleri avcunun içi gibi bilenler bile böyle gecelerde sık sık yollarını kaybederler; ayrıca size şu anki havanın değişme ihtimalinin olmadığını da söyleyebilirim."

"Belki uşaklarınızdan biri bana kılavuzluk eder, geceyi de Grange'da geçirir. Yanıma birini verebilir misiniz?"

"Hayır, veremem."

"Oh, sahi mi! O halde kendi başımın çaresine bakmaktan başka yol yok."

"Hıh!"

Eski püskü ceketli delikanlı sert bakışlarını benden genç kadına çevirerek sordu: "Çayı yapıyor musun?"

"*Ona* da çay yapılacak mı?" Genç kadın Heathcliff'e doğru baktı.

"Haydi, hazırlasana, daha ne duruyorsun?" Heathcliff öyle kaba bir şekilde bağırarak cevap verdi ki, öylece

bakakaldım. Ses tonu bu adamın aslında oldukça kötü huylu biri olduğuna işaret ediyordu. O andan itibaren artık Bay Heathcliff'e eşsiz bir adam diyemeyeceğimi hissettim. Hazırlıklar tamamlanınca, "Haydi bayım sandalyenizi yaklaştırın" diyerek beni davet etti. Ve böylece hepimiz, köylü delikanlı da dahil olmak üzere, masanın başında toplandık, yemeğimizi yerken ortamı ağır bir sessizlik kapladı.

Eğer nedeni ben isem, bu havayı dağıtmak da bana düşer diye düşündüm. Bu insanlar her gün bu kadar asık suratlı, bu kadar sessiz oturamazlardı herhalde; ne kadar kötü huylu olsalar da, yüzlerindeki bu somurtkanlık günlük halleri olamazdı.

"Tuhaf" –fincanım tekrar doldurulduğu sırada bu boşluktan yararlanıp söze girdim– "alışkanlıklarımızın zevklerimizi, düşüncelerimizi bu kadar etkilemesi tuhaf; Bay Heathcliff, sizinki gibi toplumdan böylesine uzak bir yaşam içinde mutlu olunabileceğini çoğu insan düşünemez; ama ben tereddütsüz söyleyebilirim ki, etrafınızda aileniz ve kalbinizin koruyucu meleği sevimli bayan olduğu halde..."

"Sevimli bayan!" diye sözümü kesti ve yüzünde neredeyse şeytansı denecek alaycı bir gülümseme belirdi. "Hani nerede... kimmiş şu sevimli bayan?"

"Bayan Heathcliff, yani eşiniz, demek istedim."

"Ha, anladım, sanırım karımın ruhunun koruyucu melek görevi üstlendiğini ve öldükten sonra bile Uğultulu Tepeler'i koruması altına aldığını söyleme nezaketini gösteriyorsunuz. Öyle değil mi?"

Korkunç bir pot kırdığımı anlayıp hemen bu yanlışımı telafi etmek istedim, aralarında karı koca olamayacakları kadar büyük bir yaş farkı olduğunu nasıl da görememiştim. Biri neredeyse kırkındaydı; bu genellikle

erkeklerin en aklı başında oldukları yaştı ve içlerinde pek azı genç kızların kendileriyle aşk evliliği yapacağı hayaline kapılırdı; çoğu bu hayali hayatlarının son yıllarında teselli bulmak için saklarlardı. Diğeri ise henüz on yedisinde bile yoktu.

Birden kafamda bir şimşek çaktı: Yanımda oturmuş, bir kâseden çay içen ve yıkanmamış iri elleriyle yemek yiyen şu soytarı, belki de onun kocasıydı. Oğul Heathcliff, tabii ki. Diri diri gömülmek dedikleri bu olmalıydı: Genç kız bu dünyada daha iyi insanlar olduğundan habersiz, bu kaba saba köylü kılıklı adama dört elle sarılmıştı! Çok yazıktı doğrusu ama yaptığı bu seçimden dolayı pişman olmasına ben sebep olmamalıydım. Böyle düşündüğüm için belki de beni kendini beğenmiş biri sanacaksınız ama öyle değilim. Yanımdaki bana çok iğrenç geliyordu; kendimin ise, deneyimlerime dayanarak, oldukça sevimli biri olduğumu biliyordum.

"Bayan Heathcliff benim gelinimdir" dedi Heathcliff, böylece tahminimi doğrulamış oldu. Ve bunu söylerken dönüp genç kıza tuhaf bir biçimde nefret edermişçesine baktı; ancak bazı insanlarda olduğu gibi Heathcliff'in yüz kasları her zaman çok ters bir ifade taşımasına rağmen ruhunu yansıtmıyor da olabilirdi.

Yanımdakine dönüp, "Ah, tabii ya şimdi anlıyorum: bu iyilik meleğinin bahtiyar sahibi siz olmalısınız" diye belirttim.

Bu gaf diğerinden de beterdi. Delikanlı birden kıpkırmızı kesildi ve üzerime atılacak gibi yumruğunu sıktı. Ama hemen kendisini toplayıp bu yontulmamış kabalıktan sıyrılmaya çalışarak fırtınayı dindirdi ve tabii ki o sırada duymazdan geldiğim bir küfür mırıldandı.

"Üzgünüm, tahmininizde yanılıyorsunuz, bayım. Ne yazık ki o da, ben de, sizin meleğinizin sahibi olma ayrı-

calığından yoksun bulunuyoruz; onun kocası öldü. Gelinim olduğunu söylemiştim; o yüzden de oğlumla evli olması gerekir" dedi ev sahibim.

"Peki bu delikanlı...."

"Oğlum değil, elbette."

Heathcliff sanki kendisini o ayının babası sanmakla son derece yersiz bir şaka yapmışım gibi yine gülümsedi.

"Benim adım Hareton Earnshaw" diye homurdandı öteki; "ve size bu isme saygı göstermenizi salık veririm!"

"Ben bir saygısızlıkta bulunmadım" diye karşılık verirken içimden kendisini tanıtırken takındığı aşırı önemseme haline güldüm.

Kendimi tutamayıp bir tokat atarım ya da kahkahayı koyveririm korkusuyla yüzüme dik dik baktığını görmezden geldim. Bu güzel aile çemberi içinde kendimi yersiz bulmaya başlamıştım. Odanın sıcak rahatlığı, insanı boğan bu sıkıntılı havanın etkisiyle kaybolup gitmişti. Üçüncü kez bu çatının altına girmeye kalkışmadan önce iyice düşünmeye karar verdim.

Yeme içme işi bittikten sonra da, kimsenin ağzını açıp tek kelime etmediğini görünce, havanın ne durumda olduğuna bakmak için pencereye doğru gittim. Çok hazin bir manzarayla karşılaştım; gece vaktinden önce koyu bir karanlık çöküyordu ve şiddetli bir rüzgârla birlikte yağan tipi yüzünden gökyüzüyle tepeler birbirine karışmıştı.

"Sanırım yanımda bir kılavuz olmadan artık eve dönemem" bu cümle ağzımdan gayri iradi çıkmıştı. "Yollar daha şimdiden kapanmıştır, kapanmasa bile, bu durumda önümü görmem imkânsız olacaktır."

"Hareton, o bir düzine koyunu alıp ahırın sundurmasına götür. Gece ağılda açıkta bırakırsak, karın altında kaybolurlar. Önlerine de bir kalas koy" dedi Heathcliff.

"Ben ne yapmalıyım?" diye devam ettim, endişem giderek artıyordu.

Sorumu yanıtlayan olmadı. Arkama dönünce, odada köpeklere bir kova yulaf ezmesi getiren Joseph ile çay kutusunu yerine koyarken şöminenin rafından düşürdüğü bir kutu kibritin kendiliğinden yanışını ateşin üzerine eğilerek izleyip kendisini oyalayan Bayan Heathcliff'ten başka kimse kalmadığını gördüm. Joseph yükünü boşalttıktan sonra odayı eleştirel bir gözle inceledi, ardından çatlak sesiyle dişlerini gıcırdatarak konuşmaya başladı: "Herkes dışarıda bir iş görürken sen orada öyle, ocak başında boş boş nasıl oturabiliyorsun, merak ediyorum! Ama nasılsa senin gibi tembeller laftan anlamaz. O kötü huylarından sakın ha vazgeçme e mi, bu yüzden sen de annen gibi doğruca şeytanın yanına gideceksin!"

Bir an bütün bu seçilmiş sözlerin bana söylendiğini sandım ve öfkemi yenemeyerek o aşağılık moruğu bir tekmeyle kapı dışarı atmak için ileri doğru bir adım attım. Ama Bayan Heathcliff'in cevabı kendimi kontrol etmemi sağladı.

"Seni rezil iftiracı moruk seni!" dedi. "Şeytanın adını ağzına alırken, canını almasından hiç korkmuyor musun? Seni uyarıyorum, bir daha sakın beni tahrik edeyim deme, yoksa şeytana hatırım için bana bir iyilik yapmasını ve senin bedenini ortadan kaldırmasını söylerim. Dur! Buraya bak, Joseph!" diye genç kız devam ederken, rafların birinden uzun siyah bir kitap aldı; "Kara Büyü Yapma Sanatı üzerine ne kadar ilerlediğimi sana göstereceğim: Çok yakında bu evin altını üstüne getirmek benim elimde olacak. Kızıl inek öyle durup durduğu yerde ölmedi, senin romatizman da pek öyle Tanrı'dan gelme bir şey olmasa gerek!"

"Ah, seni cadı, ah!" diye yaşlı adam soluk soluğa haykırdı. "Tanrı bizi şeytanın şerrinden korusun!"

"Hayır, korumaz! Çünkü sen cehennemliksin! Defol git buradan, yoksa seni gerçekten fena yaparım! Hepinizin mumlu balçıktan birer benzerinizi yapacağım! Ve içinizden biri sınırları aşacak olursa... ona ne yapacağımı şimdi söylemeyeceğim, zamanı gelince görürsünüz! Haydi, defol git şimdi. Gözüm üzerinde!"

Küçük cadı güzel gözlerine alaycı ve hain bir ifade kondurdu. Joseph dehşet içinde korkuyla titreyerek dışarı çıkarken "cadı" diye bağırıp dualar okuyordu. Can sıkıntısından Joseph'e onu korkutacak kötü bir şaka yapmak istemiş olmalı diye düşündüm. Şimdi de odada ikimizden başka kimse kalmadığı için onu kendi derdimle meşgul etmek istedim.

"Bayan Heathcliff" derken tüm ciddiyetimi takındım, "sizi rahatsız ettiğim için bağışlayın. Ama sizinki gibi bir yüzü olan insanın kesinlikle yüreği de iyidir diye düşünüyorum. Ne olur, eve gidebilmem için bana yolu tarif edin, bana belli başlı işaretleri söyleyin: Sizin için Londra'ya gitmek ne ise, benim için de şu an evime gitmek aynen öyle!"

"Geldiğiniz yoldan gidin" dedi ve sandalyesine kurulup şamdanı önüne koyarak elindeki uzun kitabı açtı. "Küçük bir öneri ama elimden bu kadarı geliyor."

"Bu durumda bir bataklıkta ya da üzeri karla örtülü bir çukurda ölü bulunduğumu duyduğunuzda, bunun biraz da sizin yüzünüzden olduğunu düşünüp vicdanınız hiç sızlamayacak mı?"

"Nasıl yani? Ben size eşlik edemem ki. Bahçe duvarına kadar gitmeme bile izin vermezler."

"*Size*! Böyle bir gecede eşiği atlamanıza bile gönlüm razı olmaz" diye bağırdım. "Sizden sadece yolu tarif et-

menizi istedim, *eşlik* etmenizi değil. Ya da Bay Heathcliff'i yanıma bir kılavuz vermesi için ikna edin."

"Kimi? Evde o, Earnshaw, Zillah, Joseph ve benden başka kimse yok. Hangimizi istersiniz?"

"Çiftlikte hiç genç uşak yok mu?"

"Hayır, hepsi bu."

"O halde geceyi burada geçirmek zorundayım."

"Bunu da ev sahibinizle konuşun. Benim yapabileceğim bir şey yok."

"Umarım bu size iyi bir ders olur da, bir daha iyice düşünüp taşınmadan böyle gezintiler yapmaya kalkışmazsınız!" Heathcliff mutfak kapısından ters bir sesle bağırdı. "Burada kalma konusuna gelince, konuklar için ayrı bir yerim yok, eğer kalırsanız, ya Hareton'la ya da Joseph'le birlikte yatacaksınız."

"Bu odada bir sandalye üzerinde de uyuyabilirim" dedim.

"Hayır, hayır! Yabancı, yabancıdır, zengin de olsa fakir de olsa: benim gözetimim altında olmadıkça, birini evimde yalnız bırakmak bana göre bir iş değil!" dedi terbiyesizce.

Böylesine bir aşağılanma karşısında artık sabrım taşmıştı. Nefretle bağırarak önünden geçip avluya fırladım, telaşla çıkarken Earnshaw'a çarptım. Etraf o kadar karanlıktı ki, çıkış kapısını göremiyordum ve avluda dönenip dururken, aslında ev halkının kendi aralarında birbirine ne kadar nazik davrandığını duydum. İlkin delikanlı bana arkadaşlık edecek gibi oldu.

"Onu koruluğa kadar götüreceğim" dedi.

"Sen de onunla birlikte cehenneme git!" diye efendisi olacak adam bağırdı, ya da onun her nesiyse. "Atlara kim bakacak, ha?"

"Bir insanın hayatı, atların bir gece bakımsız kalmasından daha önemlidir: yanında biri olmalı" dedi Bayan Heathcliff ondan hiç beklemediğim kadar nazik bir sesle.

"Bu senin emrinle olacak bir iş değil!" diye homurdandı Hareton. "Onun iyiliğini düşünüyorsan, sussan daha iyi olur."

"Umarım onun ruhu peşinizi bırakmaz, umarım Bay Heathcliff, Grange harabeye dönünceye dek başka kiracı bulamaz" dedi genç kadın öfkeyle.

"Duy bak nasıl da lanet okuyor onlara" o sırada yanına doğru yürüdüğüm Joseph kendi kendine homurdandı.

İşitme mesafesinde oturmuş, bir fenerin ışığında inekleri sağıyordu. Sormadan feneri kapıp ertesi gün göndereceğimi söyleyerek en yakın çıkış kapısına doğru koştum.

"Efendi, efendi, o feneri, feneri çaldı!" diye yaşlı adam avazı çıktığı kadar bağırıp ardımdan koşmaya başladı. "Hey, Gnasher! Köpekler hey! Wolf, buraya bak; yakalayın şunu; yakalayın yakalayın!"

Küçük kapıyı açar açmaz, uzun tüylü iki canavar boğazıma sarılıp beni yere devirdi, bu arada fener de söndü; Heathcliff ve Hareton'un iğrenç kahkahaları da öfkemin üzerine tuz biber ekti. Şans eseri, köpekler beni diri diri yemekten çok, ayaklarını uzatıp esnemeye ve kuyruklarını sallamaya daha iştahlı görünüyorlardı; ama en ufak bir kıpırdanma karşısında saldırıya geçecekleri için hain efendilerinin keyfi yerine gelene kadar yerde yatmak zorunda kaldım: sonra, şapkam başımdan düşmüş, öfkeden tir tir titreyerek o zalimlere bana kapıyı göstermelerini emrederken beni bir dakika daha yolumdan alıkoyarlarsa, Kral Lear'ın öfkesini anımsatan bir

yığın anlaşılmaz tehdit savurup, bunu onların yanına bırakmayacağımı söyledim.

Öfkemden burnumdan kan boşalmaya başlamıştı. Heathcliff hâlâ kahkahalarla gülüyor, ben de bas bas bağırmaya devam ediyordum. Orada benden daha aklı başında, ev sahibinden de daha iyi yürekli biri bulunmasaydı, bu durumun sonunun nereye varacağını bilmiyordum. Güçlü kuvvetli hizmetçi kadın Zillah, gürültünün nedenini anlamak için dışarı çıkmıştı. İçlerinden birinin bana dayak attığını sanmıştı; efendisine çıkışmaya cesaret edemediğinden, çenesini açarak öfkesini oradakilerin en gencinden aldı.

"Pes doğrusu, Bay Earnshaw" diye bağırdı. "Bakalım daha ne işler yapacaksın? Yoksa kapımızın eşiğinde adam mı öldürmeye kalktık? Anlaşıldı, bu ev bana hiç uygun bir yer değil. Şu zavallı adamcağızın haline bakın; neredeyse tıkanıp boğulacak! Şişşt, şişşt; siz de artık sakin olmalısınız. Haydi içeri girin, ben de kanı durdurmaya çalışayım. Durun, kıpırdamayın."

Bunları söylerken ensemden aşağı buz gibi suyu boca edip beni mutfağa götürdü. Bay Heathcliff de peşimizden geldi; ansızın ortaya çıkan neşesi bir anda kaybolmuş, yüzü yine her zamanki gibi asılmıştı.

Midem bulanıyordu, sersemlemiştim, bayılacak gibiydim; artık geceyi bu çatı altında geçirmeyi kabullenmekten başka çarem yoktu. Heathcliff, Zillah'a bana bir kadeh konyak vermesini söyleyip içerideki odaya geçti; bu arada Zillah beni yatıştırmaya çalışıyordu, efendisinin beni biraz olsun canlandıracak olan emrini yerine getirdikten sonra, yatağa götürmek üzere bana eşlik etti.

emily
brontë

uğultulu
tepeler

bölüm
üç

Tillah beni merdivenlerden çıkarırken, şamdanı gizlememi ve gürültü etmememi söyledi; beni yatıracağı odayla ilgili efendisinin garip bir tutumu varmış; orada kimsenin yatmasını istemezmiş. Nedenini sordum. Bilmediğini söyledi. Buraya geleli daha bir iki yıl olmuş ve evde öyle tuhaf şeylerle karşılaşmış ki, sorup öğrenmeye kalksa sonu gelmezmiş.

Ben de merak edemeyecek kadar sersemlemiş durumda olduğumdan, kapımı kapatıp yatağın nerede olduğunu bulmak için çevreme bakındım. Odada eşya olarak bir sandalye, bir elbise dolabı ve üst kısmına araba penceresine benzeyen kare delikler açılmış, büyük bir meşe sandıktan başka bir şey yoktu. Sandığa yaklaşıp içine bakınca, bunun evde herkese ayrı bir oda gerektirmeyen, çok kullanışlı, eski bir yatak olduğunu anladım. Sandık gerçekte başlı başına küçük bir oda gibiydi, içeriden bitişik olduğu pencerenin kenarı da masa görevi yapıyordu. Oymalı kapıları yana doğru sürerek açtım, elimdeki ışıkla birlikte içine girip kapıları tekrar kapattım, böylece ne Heathcliff ne de diğerlerinin beni gözetlemelerinden korkuyordum.

Şamdanımı koyduğum pencere pervazının bir köşesinde üst üste yığılı küflenmiş kitaplar duruyordu; pervazın boyası üzerine boydan boya yazılar kazınmıştı. Bu yazıların hepsi de küçük büyük harflerle yazılmış bir tek adı yineliyordu: CATHERINE EARNSHAW. Bu bazen CATHERINE HEATHCLIFF oluyordu, bazen de CATHERINE LINTON.

Yorgun başımı pencereye dayayarak gözlerim kapanıncaya dek Catherine Earnshaw-Heathcliff-Linton diye bu adı okudum durdum; ama gözlerim kapanalı beş dakika olmuştu ki, karanlıklar içinden göz kamaştırıcı bir ışık içinde parlak beyaz harfler çıkıverdi; capcanlı görüntüler gibiydiler. Her taraf Catherine'lerle dolmuştu ve bu sırnaşık adı gözümün önünden kovmak için doğrulunca, şamdanın fitilinin eski kitaplardan birine doğru eğilmiş olduğunu ve çevreye yanık bir deri kokusunun yayıldığını fark ettim. Fitilin ucunu kestim, ama soğuk ve hâlâ süren mide bulantım yüzünden kendimi kötü hissedip yatağa oturdum ve kabı bir parça yanmış olan kitabı dizlerimin üzerine koydum. Küçücük harflerle yazılmış bir İncil'di bu; çok kötü küf kokuyordu; kabın içindeki boş bir sayfada "Catherine Earnshaw'un kitabı" sözcükleri ve aşağı yukarı çeyrek yüzyıl öncesine ait bir tarih vardı. Kitabı kapayıp bir başkasını aldım, böylece bütün kitapları gözden geçirdim. Catherine'in kitaplığı seçme kitaplardan oluşmuştu ve yıpranmış hallerinden gördüğüm kadarıyla pek gerektiği gibi olmasa da, iyice kullanılmış oldukları anlaşılıyordu; basımcının bıraktığı boş yerlere mürekkepli kalemle yorumlar, notlar ya da benzeri yazılar yazılmıştı ve bu şekilde karalanmamış neredeyse tek bir bölüm dahi yoktu. Bunlardan bazıları birbiriyle ilişkisiz cümlelerdi, gerisi acemi bir çocuk yazısıyla karalanmış düzenli bir günlük

gibiydi. Sonradan eklenmiş bir kâğıdın üst yanında dostum Joseph'in gelişigüzel ama çok ustaca çizilmiş eşsiz bir karikatürünü (ilk yapıldığında kim bilir ne güzeldi) görerek keyiflendim. Bu bilinmeyen Catherine'e karşı içimde birden uyanan ilgiyle onun yarı silinmiş, hiyeroglif yazısına benzeyen karalamalarını hecelemeye başladım.

Resmin altındaki paragraf "Müthiş bir Pazar!" cümlesiyle başlıyordu. "Keşke babam yine geri gelse. Yerine vekil bıraktığı Hindley çekilmez bir alçak. Heathcliff'e çok kötü davranıyor. H de, ben de artık isyan edeceğiz. İlk adımı bu akşam attık."

"Bütün gün bardaktan boşanırcasına yağmur yağdı; kiliseye gidemediğimiz için Joseph cemaati tavan arasında toplamak zorunda kaldı. Hindley ile karısının, aşağıda çıtır çıtır yanan ateşin önünde rahat rahat ısınıp hem de İncil okumayı filan düşünmeksizin canlarının istediğini yaptıklarını da çok iyi biliyorum. Heathcliff'e, bana ve zavallı çiftlik uşağına dua kitaplarımızla yukarıya çıkmamız emredildi. Böylece biz de tepeye tırmanıp ekin çuvallarından birinin üzerine yan yana sıralandık; soğuktan titreyip inliyor, bir yandan da Joseph de üşüyüp vaazını yarıda kessin diye dua ediyorduk. Ne boş bir hayal! Vaaz tam üç saat sürdü! Bu da yetmezmiş gibi erkek kardeşim, aşağı indiğimizi görünce, 'Ne o bitti mi?' deme yüzsüzlüğünü gösterdi. Pazar akşamları gürültü etmemek şartıyla oyun oynamamıza izin verilmesine alışmıştık; ama şimdi biraz gülecek olsak, hemen köşelere gönderilip cezalandırılıyoruz."

"O gaddar, 'Burada bir efendiniz olduğunu unutuyorsunuz!' diye haykırıyor. 'Beni öfkelendirecek olanın vay haline! Evde tam bir sessizlik isterim. Vay, delikanlı, bunu yapan sendin ha? Frances, sevgilim, geçerken

şunun saçını çekiver. Parmaklarını çıtlattığını duydum.' Frances, onun saçını keyifle çekerek, gelip kocasının dizleri üzerine oturdu, karşımızda öylece oturdular ve iki çocuk gibi öpüşerek yüzümüzü kızartan bir yığın saçma sapan söz söyleyip saatlerce eğlendiler. Biz de, elimizden geldiğince, büfenin altındaki boşluğa sokulup büzüldük. Tam önlüklerimizi birbirine bağlayıp önümüze perde gibi asmıştık ki, ahırdan bir iş için gelen Joseph içeri girdi. Emek sarf ederek yaptığım eserimi yırtıp bana bir tokat attı, ardından da çatlak sesiyle bağırmaya başladı: 'Daha efendimin toprağı bile kurumadı, hem de Şabat günü, şu an kutsal kitabın sözleri kulaklarınızda çınlamalı, siz oyun oynamaya kalkıyorsunuz, ha! Utanın, utanın! Oturun, hayırsız çocuklar! Okumak için burada istediğiniz kadar güzel kitap var, oturun da ruhlarınızı düşünün!' "

"Böyle söyleyip elimize beş para etmez birer metin tutuştururken, oturuşumuzu da uzaktaki şöminenin alevinden hafif bir ışık alabilecek biçimde değiştirdi. Artık buna dayanamadım. Eski püskü kitabı kabından yakaladığım gibi köpeklerin yattığı yere fırlattım ve iyi bir kitaptan nefret ettiğimi söyledim. Heathcliff de bir tekmede kendisininkini aynı yere yolladı. İşte ondan sonra kıyamet koptu!"

"Bizim rahip efendi avazı çıktığı kadar, 'Bay Hindley!' diye bağırdı. 'Çabuk gelin efendim, çabuk! Bayan Cathy, *The Helmet of Salvation*'ın[1] arka kapağını yırttı, Heathcliff de *The Broad Way to Destruction*'ın[2] birinci bölümünü tekmesiyle paramparça etti. Bunları başıboş bırakmaya gelmez. Ah, eski efendim olsa, onlara yapacağını bilirdi ama artık o yok!' "

1. Kurtuluş Miğferi (dinsel bir kitap). (ç.n.)
2. Yok Oluşa Giden Engin Yol (dinsel bir kitap). (ç.n.)

"Hindley, ocağın başındaki cennetini bırakıp koştu ve birimizi ensesinden diğerimizi kolundan yakalayıp arkadaki mutfağa fırlattı; Joseph mutfakta durmuş, 'Şimdi sizi Şeytan alıp götürsün de görün!' diyordu. Aman ne de iyi olur diye içimizden geçirirken, Şeytan'ı beklemek için ikimiz de ayrı bir köşeye çekildik. Uzanıp raflardan birinden bu kitapla birlikte bir şişe de mürekkep aldım, ışığın gelmesi için kapıyı biraz aralayarak yirmi dakika kadar yazı yazmakla oyalandım ama bu arada arkadaşım sabırsızlanıyor, sütçü kadının paltosunu alıp başımıza geçirerek kırlara doğru kaçmayı öneriyordu. Güzel bir teklifti –ve eğer o huysuz moruk odaya dönerse, böylece kehanetinin gerçekleştiğini sanacaktı, ha yağmur altında olmuşuz, ha burada, burası da dışarısı kadar ıslak ve soğuktu."

* * *

Catherine düşündüğünü yapmış olmalı, ondan sonraki cümle bambaşka bir şeyden söz ediyordu; zavallı kız ağlamaklıydı.

"Hindley'in beni bu kadar ağlatacağı aklımdan geçmezdi! Başım öyle ağrıyor ki yastığa koyamıyorum. Ama yine de kendimi tutamıyorum. Zavallı Heathcliff! Hindley ona, 'Berduş' diyor ve artık onu ne soframıza alıyor ne de yanımızda oturmasına izin veriyor, ikimizin birlikte oynayamayacağını söylüyor ve eğer sözünü dinlemezsek onu evden kovmakla tehdit ediyor. Onu bu kadar başıboş yetiştirdiği için babamı suçladı (buna nasıl cesaret edebildi?); ona haddini ve yerini bildireceğine dair yemin etti."

Uykusuzluktan sersem gibiydim, başım, yazıları silikleşen sayfanın üzerine düşmeye başladı. Gözlerim el yazısından kitaba kaydı. Kırmızı, süslü bir başlık gözüme ilişti: "Yetmiş Kere Yedi ve Yetmiş Birincinin Birincisi. Gimmerden Sough Şapeli'nde, Peder Jabez Branderham Tarafından Verilen Bir Vaaz." Yarı uykulu bir durumda, acaba Jabez Branderham bu konuda neler söyledi ki, diye düşünüp dururken uyumuşum. İşte insan bu kadar kötü bir çay içer, bu kadar da sinirlenirse olacağı bu! Bu kadar korkunç bir gece geçirmemin nedeni başka ne olabilir? Acı çekmek nedir öğrendiğimden beri böyle bir gece geçirdiğimi hatırlamıyorum.

Daha nerede olduğumu unutamadan düş görmeye başladım. Bana sabah olmuş gibi geldi. Joseph'le birlikte eve doğru yola çıkmışım. Yolumuz karla örtülüydü; güçlükle yol alırken, Joseph elime hacılar gibi bir asa almadığım için durmadan huysuzlanıyor ve elimde bir asa olmadan asla eve giremeyeceğimi söylerken elindeki o türden olduğunu anladığım, tepesi ağırca bir sopayı övünerek havada sallıyordu. Bir an kendi evime girebilmek için böyle bir silaha gerek duymanın saçma bir düşünce olduğunu düşündüm. Sonra kafamdan başka bir düşünce geçti. Eve gitmiyorduk da, ünlü Jabez Branderham'ın "Yetmiş Kere Yedi" başlıklı vaazını dinlemeye gidiyorduk ve Joseph mi, rahip mi, ya da ben mi, "Yetmiş Birincinin Birincisi" vaazıyla ilgili suç işlemiştik de, herkese gösterilip aforoz edilecektik.

Şapele geldik. Gerçekten de yürüyüşe çıktığımda bu şapelin önünden iki üç kez geçmiştim, iki tepe arasında azıcık yüksekçe bir çukurlukta, bir bataklığın kıyısındaydı ve bu bataklık çamurunun oraya gömülen birkaç ölüyü mumyalaştırdığı söyleniyordu. Şapelin çatısı şimdiye dek yerinde kalabilmişti, ama iki odadan biri

neredeyse çökecekti ve de rahibin yıllık ödeneğinin yirmi pound olduğu biliniyordu; ama bu şapele hiçbir rahip uğramıyordu, çünkü söylendiğine göre rahip açlıktan ölse bile halk kendi cebinden beş para vermiyordu. Ama düşümde Jabez vaaz veriyordu ve önünde onu can kulağıyla dinleyen kalabalık bir topluluk vardı... Aman Tanrım! O ne vaazdı öyle; tam *dört yüz doksan* bölüme ayrılmıştı, bu bölümlerden her birinin uzunluğu başlı başına bir vaaz kadardı ve her biri de ayrı bir günahtan söz ediyordu! Bu günahları nasıl tespit etmişti, bilemiyorum. Kafasında her birine dair özel bir yorum mevcuttu ve ona göre insanın her yaptığında farklı bir günah vardı. Bunların hepsi o zamana dek aklıma hayalime gelmeyen çok garip günahlardı.

Ah, üzerime nasıl da bir yorgunluk çökmüştü. Can sıkıntısından kıvranıyor, esniyor, uyukluyor, sonra yine uyanıyordum, kendimi çimdikliyor, iğneliyor, gözlerimi ovuşturuyor, ayağa kalkıyor, yine oturuyor ve o vaazı *bitirecek* olursa, bana haber vermesi için Joseph'i dürtüklüyordum. Vaazı başından sonuna kadar dinlemekle cezalıydım. Sonunda rahip "Yetmiş Birincinin Birincisi"ne geldi. Tam bu önemli anda birdenbire içimden gelen ani bir duyguyla yerimden kalkıp Jabez Branderham'ı şu anda hiçbir Hıristiyanın pardon demeye ihtiyaç bile duymayacağı bir günahı işlemekle suçladım.

"Efendim" diye bağırdım, "burada, şu dört duvar arasında sıkıntı ve gerginlik içinde oturup vaazınızın dört yüz doksan bölümüne katlandım ve sizi dört yüz doksan kere bağışladım. Yetmiş kere yedi kez şapkamı alıp çıkıp gidecek oldum; siz de yetmiş kere yedi kez beni mantıksızca yerime oturmaya zorladınız. Ama artık dört yüz doksan birinciyi çekemem! Ey kurbanlar topluluğu, saldırın şu adama! Alaşağı edin onu ve ayaklarınızın

altında un ufak edin, edin de bir daha gözümüz görmesin onu!"

Jabez ağır bir suskunluktan sonra, önündeki yastığın üzerine eğilip, "*Seni utanmaz seni*!" diye bağırdı. "Karşımda tam yetmiş kere yedi kez esneyip yüzünü buruşturdun; yetmiş kere yedi kez, 'Ya sabır!' dedim, 'Bu insanoğlunun zayıflığıdır, bağışlanmalıdır!' diye düşündüm. Sonunda Yetmiş Birincinin Birincisi'ne geldik. Ey din kardeşleri, burada yazılı olan yargıyı şimdi onun üzerinde uygulayın! Tanrı tüm aziz kullarına böyle bir şerefi nasip etsin!"

Bu son söz üzerine topluluk ellerindeki hacı asalarını kaldırıp hepsi birden üstüme yürüdü. Elimde kendimi savunacak bir silahım olmadığından, en yakınımda, hem de üzerime yürüyenlerin en azılısı olan Joseph'in asasını almak için onunla çekişmeye başladım. Bu kargaşa içinde sopalar birbirine girdi ve bana kaldırılan sopalar başkalarının kafasına indi. Şapelin içinde bir kıyamettir kopuyordu. Herkesin eli en yakınındakinin üstündeydi. Branderham de boş durmak istemediğinden bütün gücüyle kürsüye vurmaya başladı. O kadar gürültü yapıyordu ki, sonunda kelimelerle ifade edemeyeceğim şekilde duyduğum rahatlamadan beni uyandırdılar. Peki ya bu müthiş gürültünün nedeni neydi dersiniz? Kavgada Jabez'in yerine bunu yapan neymiş biliyor musunuz? Bir çam dalı! Rüzgâr estikçe, kuru kozalakları pencereme vurarak camda sesler çıkaran bir çam dalı! Bir an durup kuşkuyla kulak kabarttım; rahatımı kaçıran şeyin ne olduğunu anladıktan sonra arkamı dönüp yeniden daldım ve yine düş görmeye başladım, hem de birincisinden de kötü bir düş.

Bu kez, meşe ağacından yapılmış o dolap gibi şeyin içinde yattığımı anımsıyor, rüzgârın ve savrulan karların

uğultusunu olduğu gibi duyuyordum, çam dalının çıkardığı rahatsız edici sesleri de duyuyor ve bunun gerçek nedenini biliyordum ve bu sesten o kadar rahatsız oldum ki, sonunda, yapabilirsem bunun önüne geçmeye karar verdim. Ve düşümde kalkıp pencereyi açmaya çalıştım. Pencerenin çengeli kilit köprüsüne lehimlenmişti, uyanıkken bunu görmüştüm ama sonradan unutmuşum. "Ne olursa olsun, bu sesi durdurmalıyım!" diye söylenerek bir yumrukta camı kırdım, o arsız dalı yakalamak için kolumu uzattım, ama dal yerine elim soğuktan buz kesmiş küçük bir elle buluştu! O an üzerime bir karabasan çöktü, dehşet içerisinde kaldım. Kolumu geri çekmek istedim, ama o el elime sıkı sıkı yapıştı ve çok üzgün bir ses, "Bırakın gireyim, bırakın gireyim!" diye hıçkırdı. Kendimi kurtarmaya çalışırken, "Siz kimsiniz?" diye sordum; titreyerek, "Catherine Linton" diye karşılık verdi (Aklıma ne diye LINTON geldi bilmiyorum. Oysa EARNSHAW'u Linton'dan belki yirmi kez fazla okumuştum). "Eve gelebildim sonunda! Kırlarda yolumu yitirmiştim." O ses konuşurken, pencereden içeri bakan bir çocuk yüzü görür gibi oldum. Korku beni acımasız yapmıştı. Ne yapsam bu yaratığın elinden kurtulamayacağımı anlayınca, bileğini kırık cama dayayıp bir süre sürttüm. Yatak çarşafı akan kandan kıpkırmızı kesildi. O hâlâ elimi sıkı sıkı tutuyor, "Bırakın içeri gireyim!" diye inliyordu. Korkudan çıldıracaktım. Sonunda, "Sizi nasıl içeri alabilirim?" dedim. "Sizi içeri *almamı* istiyorsanız, önce elimi bırakın!" Parmakları gevşedi. Elimi pencerenin kırığından içeri çekip kitapları çarçabuk piramit şeklinde pencerenin önüne yığdım ve o yürek yakan yalvarışları duymamak için kulaklarımı tıkadım. Ama bir çeyrek saat kadar sonra kulaklarımı açar açmaz, insanın içini parçalayan o sesin yine aynı

şekilde acı acı seslendiğini duydum! "Gidin buradan!" diye bağırdım. "Yirmi yıl yalvarsanız da sizi içeri alamam." Ses acı acı, "Tam yirmi yıldır bekliyorum, yirmi yıl!" diye inledi. "Tam yirmi yıldır böyle başıboş dolaşıyorum!" Sonra cam dışarıdan hafifçe tırmalanıyormuş gibi oldu; kitap yığını arkadan itilmiş gibi kımıldadı. Hemen kalkmaya yeltendim, ama parmağımı bile oynatamadım. Korkudan deli gibi bağırmaya başladım. Yalnız düşümde değil, gerçekte de bağırmış olduğumu anlayıp şaşırdım. Acele adımlarla birinin kapıya doğru yaklaştığını duydum. Kuvvetli bir el kapıyı itip açtı, yatağın üst yanındaki deliklerden içeri bir ışık vurdu. Yatağın içinde oturmuş, hâlâ titriyor, alnımda biriken terleri siliyordum. İçeri giren her kimse duraksar gibi oldu, kendi kendine bir şeyler mırıldandı. Sonunda, fısıltı gibi bir sesle, "İçeride biri mi var?" diye sordu. Bir yanıt beklemediği belliydi. Ortaya çıkmayı uygun buldum; çünkü Heathcliff'in sesini tanımıştım ve eğer ses çıkarmazsam, aramayı sürdürmesinden korkuyordum. Kararlılıkla dönüp yatağın kapılarını açtım. Bu hareketimin yaptığı etkiyi uzun bir süre unutamayacağım.

Heathcliff, üzerinde pantolon ve gömlek, kapının yanında duruyor, elindeki şamdanın mumu parmaklarına damlıyordu. Yüzü, önünde durduğu duvar kadar beyazdı. Ahşap sandıktan çıkan gıcırtıyla sanki bir anda elektrik akımına tutulmuş gibi sarsıldı. Şamdan elinden kurtulup birkaç adım öteye fırladı. O kadar büyük bir korkuya kapılmıştı ki, şamdanı yerden güçlükle alabildi.

Daha fazla korkaklık gösterip önümde kötü duruma düşmesin diye, "Odadaki, konuğunuzdan başkası değil, efendim" dedim. "Düşümde korkunç bir kâbus görüp bağırmışım. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim."

"Tanrı cezanızı versin, Bay Lockwood! İsterdim ki..." diye başlayıp elinde doğru dürüst tutamayacağını anladığı şamdanı bir sandalyenin üzerine koydu. "Hem sizi bu odaya kim getirdi?" diye devam etti. Tırnaklarını avcuna batırıyor, çenesinin titremesini engellemek için dişlerini gıcırdatıyordu. "Sizi buraya kim getirdi? Hepsini hemen şimdi bu evden kovacağım."

Yere atlayıp elbiselerimi alırken, "Hizmetçiniz Zillah" dedim. "İsterseniz kovun, umurumda değil. Bunu çoktan hak etti. Anlaşılan bu odanın gerçekten tekin olup olmadığını bir de benim üzerimde denemek istemiş olmalı. Evet, tekin değil. Her yanı hayaletlerle, cinlerle dolu! Gerçekten bu odayı kilitli tutmakta çok haklısınız. Böyle bir inde yattı diye kimse size teşekkür etmez sanırım!"

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Heathcliff "Ve ne yapıyorsunuz? Mademki *buradasınız*, yatıp sabaha kadar uyuyun işte. Ama Tanrı aşkına, bir daha öyle korkunç bir gürültü yapmayın. Sanki biri boğazınızı kesiyormuş gibi!"

"Eğer o küçük şeytan pencereden içeri girseydi, kesinlikle beni boğazlardı!" diye karşılık verdim. "Sizin o konuksever atalarınızın saldırılarına daha fazla dayanamayacağım. Rahip Jabez Branderham, anne tarafından akrabanız olmuyor mu? Sonra o şımarık kız, Catherine Linton mıdır, Earnshaw mudur, her ne ise, kesinlikle onu cin çarpmış olmalı, sefil günahkâr ruh! Bana söylediğine bakılırsa, tam yirmi yıldır başıboş dolaşıyormuş. İşlediği yığınlarca günah için çok yerinde bir ceza!"

Bunu söyler söylemez kitapta Heathcliff'le Catherine'in adını yan yana gördüğümü anımsadım. O ana kadar bunu tamamen unutmuştum. Bu düşüncesizliğimden dolayı yüzüm kızardı. Ama hemen yaptığım

şeyin farkında değilmişim gibi davranıp devam ettim: "Doğrusunu isterseniz, gecenin ilk saatlerini." Sözün burasında yine durdum, şu eski kitapları okuyarak geçirdim, diyecektim. Bunu söylersem, kitapların asıl metninden başka, elle yazılmış bölümlerini bildiğim ortaya çıkacaktı. Onun için sözün sonunu değiştirdim: "Pencerenin kenarına kazınmış o adı okumakla geçirdim. Böyle yaparak belki uyur kalırım diye düşünmüştüm; uyumak için sayı saymak gibi; ya da..."

Heathcliff müthiş bir öfkeyle, "*Benimle* nasıl böyle *konuşabilirsiniz*? Buna benim evimin çatısı altında nasıl... nasıl *cesaret edebilirsiniz*? Tanrım! Bu adam benimle böyle konuşmak için aklını yitirmiş olmalı!" diye gürledi ve hırsla alnına vurmaya başladı.

Onun bu sözlerine kızayım mı, yoksa anlatmayı sürdüreyim mi, bilmiyordum. Ama öyle içten yaralanmış bir görünüşü vardı ki, ona acıdım ve düşlerimi anlatmayı sürdürdüm. O zamana kadar "Catherine Linton" adını hiç duymamış olduğumu söyledim. Okuya okuya bu adın belleğimde yer ettiğini, uyuyup kalınca da hayalimde belirip biçimlendiğini anlattım. Ben bunları söylerken Heathcliff yavaş yavaş yatağın arkasına doğru geçmiş, sonunda yere oturup görünmez olmuştu. Ama düzensiz, kesik kesik solumasından, müthiş öfkesini bastırmaya çalıştığını anladım. Kendine gelmek için sarf ettiği bu çabanın farkında değilmişim gibi davranıp çarçabuk giyinmeye devam ettim. Saatime bakıp ne bitmez bir gece diye kendi kendime söylendim. "Saat üç bile olmamış henüz! Oysa ben kesinlikle altıya gelmiştir diyordum. Burada zaman hiç geçmiyor, kesinlikle saat sekizde çoktan yatağa girmek zorunda olmalıyız!"

Ev sahibim homurdanmasını bastırmaya çalıştı ve kolunun gölgesinden anladığıma göre gözlerindeki

yaşları silerek, "Kışın hep dokuzda yatıp dörtte kalkarız" diye karşılık verdi. Sonra da, "Bay Lockwood, benim odama gelebilirsiniz" diye ekledi. "Aşağıya bu kadar erken inmeyin; işleri karıştırmaktan başka bir şey yapmış olmazsınız. Öyle çocuklar gibi bağırarak bende de uyku namına bir şey bırakmadınız."

"Kendimde de" dedim. "Sabah oluncaya kadar avluda gezineceğim, ondan sonra da çekip gideceğim. Yine davetsiz gelirim diye korkmanıza gerek yok. Kırlarda ya da kentte vakit geçirmek için arkadaş arama hevesinden de artık vazgeçtim. Akıllı bir insan için en iyi arkadaş yine kendisidir."

Heathcliff, "En iyi arkadaş!" diye mırıldandı. "Şamdanı alın ve istediğiniz yere gidin. Ben de şimdi geliyorum. Ama sakın avluya çıkayım demeyin. Köpekler bağlı değil. Oturma odasına gelince, orada da bekçi Juno kalıyor. Siz en iyisi, yok yok... ancak merdivenlerde ve koridorda dolaşabilirsiniz. Haydi ama gidin artık! Ben de iki dakikaya kalmaz gelirim."

İtaat ettim, ama yalnızca odadan çıkma konusunda. Daracık koridorların nereye çıktığını bilmediğim için kapının dışında sessizce durdum. İstemeyerek ev sahibinin tuhaf sağduyusuna ve hiç beklemediğim batıl inancına tanık oldum. Yatağa gitti, pencereyi zorlayıp açtı. Bunu yaparken de kendisini tutamayıp gözlerinden yaşlar boşanmaya başladı. "Gel, gel!" diye hıçkırdı. "Cathy, ne olursun gel. Ah, ne olur Cathy... *Bir kerecik* olsun gel; ah sevgilim, bu sefer beni dinle, ne olur, Catherine *bu* defa olsun!" Hayalet her zamanki kaprisini gösteriyordu: hiçbir işaret yoktu; ama onun yerine karla karışık rüzgâr savrulup odanın içine dolmuş, yanıma kadar gelmiş ve mum ışığını söndürmüştü.

Bu coşkuyu doğuran o sonsuz acıda insana dokunan öyle bir şey vardı ki, acıyarak bu deliliği hoş gördüm. Bütün bunları dinlediğim için kendime epey kızdım. O gülünç kâbusumu anlatıp *neden* böyle yaptığımı hâlâ anlamıyordum. Bu işkenceye sebep olduğum için canım sıkıldı. Oradan uzaklaştım. Basamaklardan dikkatle inip arkadaki mutfağa girdim. Orada ocaktaki ateşten şamdanı yeniden yaktım. Odada küllerin içinden çıkıp ters ters tıslayarak beni karşılayan benekli boz bir kediden başka kımıldayan hiçbir şey yoktu.

Yuvarlak iki sedir, ocağı çember gibi kuşatıyordu. Birinin üzerine ben uzandım, ötekine de kedi çıktı. İkimiz de tam uyuklamak üzereydik ki içeri biri girdi. Joseph, çatıda bir kapak içinde kaybolan ve anlaşıldığı üzere tavan arasındaki kendi odasına çıkan tahta bir merdivenden ayaklarını sürüye sürüye aşağı indi. Ocak demirleri arasından görünen ve canlandırmak için epey uğraştığım küçük aleve kötü kötü baktı, kediyi çıktığı o yüksek yerden alıp aşağıya indirdi; boşalan yere kendisi oturup upuzun piposuna tütün doldurmaya başladı. Özel barınağına girişimin onun gözünde bağışlanamaz bir küstahlık olduğu kuşkusuzdu. Hiç konuşmadan piposunu ağzına soktu, kollarını çaprazlayıp dumanını savurmaya başladı. Ben de onu rahatsız edip keyfini bozmadım. Son bir nefes çekip ardından derin bir iç geçirdikten sonra kalktı, geldiği gibi ağır ağır çıkıp gitti.

Onun ardından içeriye daha çevik yürüyüşlü biri girdi. Bu kez "günaydın" demek için ağzımı açtım ama hemen kapadım. Hareton Earnshaw, *sabah duası* okur gibi dokunduğu her şeye üst perdeden küfürler savuruyor, karları temizlemek için köşede bucakta bel ya da kürek gibi bir şey arıyor, bu yüzden her yanı altüst ediyordu. Burun deliklerini şişirerek sedirlere doğru şöyle

bir baktı, onun gözünde yanımdaki kediden bir farkım olmadığı için selam vermeye gerek duymamıştı. Hazırlıklarına bakıp artık ben de dışarı çıkabilirim sanırım, diye düşündüm. Sert yatağımdan inip arkasından gitmek için bir adım attım. Bunu fark edince elindeki belin ucuyla içeri açılan kapılardan birine dokundu. Anlaşılmaz bir sesle, buradan çıkmamın tek yolunun o kapı olduğunu söyledi.

Bu kapı oturma odasına açılıyordu. Burada yatan kadınlar çoktan kalkmışlardı. Zillah kocaman bir körükle ateşi körüklüyor, bacadan yukarı kıvılcımlar çıkıyordu. Bayan Heathcliff de ocağın yanına diz çökmüş, alevlerin ışığında kitap okuyordu. Ocağın sıcağından sakınmak için elini gözlerine siper etmişti. Elindeki kitaba öyle dalmıştı ki, ancak kendisini kıvılcımlara maruz bıraktığı için hizmetçisini azarlamak ya da burnunu yüzüne fazla yaklaştıran bir köpeği kovmak için başını kaldırıyordu. Heathcliff'i de orada görünce şaşırdım. Ocak başında, arkası bana dönük, ayakta duruyor, ikide bir önlüğünü çekiştirip sinirli sinirli bir şeyler mırıldanan zavallı Zillah'a çıkışıyordu.

Ben odaya girdiğimde gelinine dönüp onun için kaz ya da koyun gibi zararsız bir sözcük olan ama çoğunlukla yan yana dizili üç beş noktadan ibaret bir boşlukla geçiştirilen bir şey söyleyerek, "Peki ya sen, ya sen beş para etmez!" diye haykırdı. "İşte yine bomboş oturuyorsun! Burada senden başka herkes ekmeğini hak ederek kazanıyor! Sense hep benim sırtımdan geçiniyorsun! O elindeki gereksiz şeyi at da sen de bir işin ucundan tut! Böyle sürekli gözümün önünde oturup başıma bela kesilmenin cezasını bir gün çekeceksin, anladın mı, lanet olası cadı!"

Genç kadın, "Elimdeki işe yaramaz şeyi bırakıyorum, çünkü istesem de istemesem de nasılsa bunu bana yap-

tırmak sizin elinizde" diye karşılık verdi. Kitabını kapatıp bir sandalyenin üzerine doğru fırlattı. "Ama dilinizde tüy de bitse, ben yine canımın istediğinden başka hiçbir şey yapmayacağım!"

Heathcliff ona vurmak için elini kaldırdı. Genç kadın hemen uzağa kaçtı. Bu yumruğun acısını daha önce tatmışa benziyordu. Bir kedi köpek kavgası izlemek niyetinde olmadığım için yalnızca ocak başında ısınmak istiyormuşum da bu kavgadan hiç haberim yokmuş gibi hızlı adımlarla ocağa doğru yürüdüm. Neyse ki ikisi de bu çekişmenin sonunu başka bir zamana bırakma nezaketini gösterip görgülü davrandı. Heathcliff yumruklarına engel olabilmek için onları cebine soktu. Gelini de dudağını büküp gitti; uzakta bir sandalyeye oturdu. Orada olduğum süre içinde de bir heykel gibi hiç kımıldamaksızın durup verdiği sözü tuttu. Zaten ben de çok kalmadım. Kahvaltı çağrılarını geri çevirdim; ortalık ağarır ağarmaz da kendimi bir şekilde dışarı attım. Hava artık durulmuş, iyice ayaza kesmişti.

Daha bahçenin çıkışına varmamıştım ki, ev sahibim seslenerek beni durdurdu ve tepeleri aşıncaya kadar benimle gelmeyi teklif etti. Bunu yaptığı çok iyi oldu, tepelerin yamaçları tümüyle dalgalı beyaz bir deniz gibiydi. Yüzeydeki belirgin tümsek ve çukurlar sert toprak zemine ait yüksek ve alçak yerler anlamına gelmiyordu. Birçok çukurun içinin ağzına kadar karla dolmuş olduğu kesindi. Dün sıra sıra tepeler oluşturmuş olduğunu gördüğüm taşocaklarına ait molozlar bile tamamen silinip gözden kaybolmuştu. Çıplak toprak boyunca, beş altı metre arayla yolun kenarına dikine sıralanmış yüksek taşlar görmüştüm. Bunlar gece karanlıkta yolu belli etmek ve şimdiki gibi bir durumla karşılaşıldığında, bataklık bölgeyle anayolun ayrıldığı

yeri göstermek için dikilmiş ve yer yer kireçle boyanmıştı. Ama şimdi bu işaret taşlarından, orada burada beliren birkaç siyah noktadan başka hiçbir iz kalmamıştı. Yolun kıvrımlarına doğru gittiğimi sandığım halde, arkadaşım ikide bir beni uyarmak zorunda kalıyor, sağa ya da sola doğru gitmem gerektiğini söylüyordu.

Yolda pek az konuştuk. Thrushcross Grange'ın kapısına geldiğimizde durup, artık buradan öteye şaşırma olasılığımın kalmadığını söyledi. Kısa bir selamlaşmanın ardından ayrıldık. Kapıcı kulübesinde kimse oturmadığı için kendime güvenerek ilerlemeye başladım. Bahçe kapısı ile Grange'ın arası iki mil idi. Ama ben ağaçlar arasında yolumu kaybedip birden boynuma kadar kara saplanınca, iki mili dört mile çıkarma becerisini göstermiştim. Bunu ancak bu deneyimi yaşayanlar anlayabilir. Her neyse, artık nerelerde dolaşıp durduysam, eve girdiğimde saat on ikiyi çaldı. Demek Uğultulu Tepeler'den buraya kadarki yolun her mili için birer saat zaman harcamıştım.

Evin demirbaşı kâhya kadın ve yamakları benden artık ümidi kesmiş olduklarını söyleyip bağıra çağıra karşılamaya koştular: Hepsi de dün gece öldüğümü düşünüp kalıntılarımı nasıl bulacaklarını düşünüyorlarmış. Sonunda döndüğümü, işte sağ salim karşılarında olduğumu ve artık sessiz olmaları gerektiğini söyledim. İliklerime kadar donmuştum, zorlukla yukarı çıktım. Elbiselerimi değiştirip ısınmak için odanın içinde otuz kırk dakika gidip geldikten sonra bir kedi yavrusu kadar bitkin bir halde çalışma odama geçtim. Hizmetçinin yaktığı çıtırdayan ateşin ve dinlenmem için hazırladığı, üzerinden dumanlar tüten kahvenin bile keyfini çıkaracak durumda değildim.

Bizler ne dönek yaratıklarız! Artık insanların içine karışmadan tek başıma yaşayacağıma karar verip ne kadar dolaşıp dursam da şu evrende bundan daha iyi başka bir yer bulamayacağımı sonunda anlayıp halime şükrederken, ortalığın kararmaya başlamasıyla yine yalnızlık ve kederle pençeleşmeye başladım. Ve bu iflah olmaz zaafımla nasıl başa çıkacağıma dair kara kara düşünüp mücadele vermenin ardından, dayanamayıp yelkenleri suya indirdim. Bu yüzden de bir şeyler öğrenirim diye düşünüp evin ihtiyaçlarını öğrenme bahanesiyle, akşam yemeğinde Bayan Dean'in de yanımda kalmasını istedim. İçimden umarım dedikodu etmeyi seviyordur, böylece ya beni canlandırır ya da hepten uyutur, diye geçirdim.

"Buraya yerleşeli epey olmuş" diye söze başladım, "on altı yıl mı demiştiniz?"

"On sekiz, efendim. Hanımım evlendiğinde ona oda hizmetçisi olarak geldim. O öldükten sonra da efendim bırakmadı, beni evin kâhyası yaptı."

"Öyle mi?"

Sözlerimin ardından bir sessizlik oldu. Korkarım dedikodu yapmayı sevmeyen ve sadece kendisini ilgilendiren şeyler söz konusu olduğunda konuşan biriydi, ki bunlar da beni ilgilendirmiyordu. Elleri dizlerinde olduğu halde, sağlıklı pembe yüzünde derin bir düşünce ifadesiyle bir süre dalıp gittikten sonra birdenbire konuştu. "Ah, zaman ne kadar da değişti!"

"Öyle" dedim, "kim bilir ne değişikliklerle karşılaştınız, öyle değil mi?"

"Evet, bir yığın da sıkıntıyla karşılaştım" dedi.

"Sözü ev sahibimin ailesine getirmenin tam sırası!" diye düşündüm kendi kendime. Söze başlamak için iyi bir konu! Hem de söz konusu o güzel dul olursa; onun başından geçenleri öğrenmek istedim; buralı mıydı, yoksa yabancı mıydı? Büyük olasılıkla buranın yerlisi olmadığı için o kaba saba *yerli* onu akrabalığa kabul etmiyordu. Bu niyetle Bayan Dean'e, "Neden Heathcliff, Thrushcross Grange'ı kiraya verip ondan çok daha kötü durumda olan bir yerde yaşamayı tercih ediyor? Burayı gereğince çevirecek parası mı yok?" diye sordum.

"Bayım o çok zengin!" diye atıldı. "Onun parasının hesabını bilen yok; her yıl da gittikçe artıyor. Evet, evet, bundan da güzel bir evde oturacak kadar çok parası var, ama biraz nekes biridir ve Thrushcross Grange'a geçmek istese bile, karşısına iyi bir kiracı çıkar çıkmaz parasına birkaç yüz sterlin daha ekleme olanağını kaçırmak istemez. Dünyada yapayalnız kalmış kimselerin bu açgözlülüğüne hiç akıl ermez!"

"Bir oğlu varmış galiba?"

"Evet, bir tane vardı ama öldü."

"O genç kadın, Bayan Heathcliff, oğlunun dul karısı mı?"

"Evet."

"O nereli?"

"Neden sordunuz efendim, o benim ölen efendimin kızıdır: Kızlık adı Catherine Linton idi. O zavallı yavrucağı ben büyüttüm. Bay Heathcliff'in bu eve yerleşmesini isterdim, böylece yine birlikte olurduk."

"Ne! Catherine Linton mı?" diye hayretle bağırdım. Ama bir an düşününce onun benim gördüğüm hayalet Catherine olamayacağını anladım. Ardından, "Yani Linton benden önceki efendin oluyor, öyle mi?" diye devam ettim.

"Öyleydi."

"Peki ya şu Earnshaw, Bay Heathcliff'in yanında yaşayan Hareton Earnshaw kim? Akrabası mı?"

"Hayır, o merhum Bayan Linton'ın yeğeni."

"O halde o genç kadınla kardeş çocukları mı oluyorlar?"

"Evet ve onun kocası aynı zamanda kuzeniydi; biri anne, diğeri baba tarafından. Heathcliff, Bay Linton'ın kız kardeşiyle evlenmişti."

"Uğultulu Tepeler'in kapısının üzerinde 'Earnshaw' adını gördüm. Earnshawlar eski bir aile midir?"

"Çok eski efendim; Bayan Cathy nasıl bizim yani Lintonların son çocuğu ise, Hareton da onların son çocuğudur. Uğultulu Tepeler'e mi gittiniz? Sorduğum için bağışlayın, ama Catherine'in nasıl olduğunu öğrenmek isterim!"

"Bayan Heathcliff mi? Çok iyi görünüyordu ve çok da güzeldi; ama sanırım pek mutlu değildi."

"Oh sevgili yavrucak, hiç şaşırmadım! Evin efendisini nasıl buldunuz?"

"Oldukça kaba saba bir adam. Sizce de o öyle biri, değil mi, Bayan Dean?"

"Testere kenarı kadar hırt biridir, kaya gibi de sert! Onunla ne kadar az karşılaşırsanız, o kadar iyi."

"Böylesine kaba ve aksi olması için hayatın epeyce sillesini yemiş olmalı. Onun geçmişi hakkında bir şey biliyor musunuz?"

"Onunkisi tıpkı bir gugukkuşunun yaşamıdır, efendim. Nerede doğduğu, ana babasının kim olduğu, ilk kez nasıl para kazandığı dışında hayatı hakkında her şeyi bilirim. Hareton daha ufacıkken tüyleri çıkmamış yavru bir kuş gibi yuvadan atılıp her şeyden yoksun bırakıldı! Zavallı talihsiz genç; kendisi hariç tüm yöre halkı onun nasıl aldatıldığını bilir."

"Pekâlâ, Bayan Dean, bana biraz da komşularımla ilgili bir şeyler anlatırsanız çok makbule geçecek. Eğer şimdi yatağa gidecek olursam uyuyamayacağımı hissediyorum, oturup sizinle bir saat kadar daha sohbet edersek, sanırım daha iyi olacak."

"Ah, hay hay efendim! O halde gidip dikişimi alayım, sonra istediğiniz kadar sizinle otururum. Ama soğuk almışsınız sanırım; titrediğinizi fark ettim. Isınmak için biraz un çorbası içmelisiniz!"

İyi yürekli kadıncağız aceleyle odadan çıktı, ben de ocağa biraz daha sokuldum. Başım ateş gibi yanıyordu, bedenimse buz gibiydi; üstüne üstlük beynimdeki düşünceler ve gergin sinirlerim yüzünden sersem gibiydim ve çok tedirgindim. Bunun nedeni dün ve bugün yaşadığım olayların ciddi etkileriydi, kendimi hâlâ rahatsız ve kaygılı hissediyordum. Kâhya kadın çok geçmeden bir elinde dumanı tüten bir tas çorba, diğerinde dikiş sepetiyle içeri girdi; tası ocağın yanına koyduktan sonra sandalyesini yaklaştırdı, görünüşe bakılırsa benim arkadaş canlısı oluşum hoşuna gitmişti.

Benden gelecek yeni bir talebi beklemeksizin kendi hikâyesini anlatmaya başladı: Buraya gelmeden önce neredeyse tüm yaşantım Uğultulu Tepeler'de geçti; çünkü Hareton'un babası Bay Hindley Earnshaw'u annem büyütmüştü. Ben de orada kalıp çocuklarla oynamaya alışmıştım. Beni ufak tefek işler için sağa sola koştururlardı; tarla işlerine yardım eder, biri bir yere gönderip bir şey isteyebilir diye hazır bir halde çiftliğin çevresinde dolanırdım. Güzel bir yaz sabahıydı. Hasat mevsimi başlarındaydı; hatırlıyorum evin efendisi Bay Earnshaw seyahat giysilerini giymiş olduğu halde aşağıya indi. Joseph'e o gün yapılacak işleri söyledikten sonra Hindley, Cathy ve bana dönüp –ben de onlarla birlikte oturmuş yulaf lapası yiyordum– "Benim güzel oğlum, bugün Liverpool'a gidiyorum, gelirken sana ne getireyim söyle bakalım? Ne istersen iste ama küçük bir şey olsun, yürüyerek gidip geleceğim, sadece gidiş altmış mil, yolum oldukça uzun!" Hindley ondan bir keman istedi. Babası ardından Cathy'ye sordu. Cathy o zaman henüz altı yaşlarındaydı, ama ahırda binmediği at yoktu; o da bir kamçı istedi. Efendim beni de unutmadı, bazen aksiliği tutsa da iyi bir kalbi vardı. Bana bir cep dolusu elma armut getirmeye söz verdi, ardından çocuklarını öpüp vedalaşarak evden çıktı.

Onun üç gün süren yokluğu hepimize çok uzun gelmişti, Cathy sürekli babasının ne zaman geleceğini sorup duruyordu. Bayan Earnshaw üçüncü gün kocasını akşam yemeğine bekledi, saatlerce yemekleri kaldırmadı, efendi hâlâ ortalarda yoktu; sonunda çocuklar da yola bakmak için sürekli bahçe kapısına koşmaktan yorulmuşlardı. Ortalık iyice kararmıştı; anneleri çocukları yatağa yatırmak istedi ama onlar biraz daha ayakta kalmalarına izin vermesi için ona yalvardılar. Saat on bir

sularıydı, kapı mandalı yavaşça kalktı ve efendim içeri girdi. Kendisini hemen bir sandalyeye attı; hem gülüyor hem homurdanıyordu, kimsenin yanına yaklaşmamasını söyledi, yorgunluktan ölmek üzereydi. Dünyayı verseler bir daha böyle bir yolculuğa çıkmayacağını söylüyordu.

"Üstelik de böylesine ağır bir yükle!" deyip kollarında bohça gibi tuttuğu paltosunu açtı. "Bak karıcığım, hayatımda hiç bu kadar yorulmamıştım. Gerçi şeytan yavrusu gibi kapkara, ama yine de bunu bir Tanrı armağanı olarak kabul etmelisin" dedi.

Hepimiz çevresine toplandık. Bayan Cathy'nin tepesinden, kirli, paçavralar içinde, simsiyah saçlı bir çocuk gözüme ilişti, yürüyüp konuşacak yaştaydı; ama ilk bakışta Catherine'den daha büyük görünüyordu. Yere, ayakları üzerine bırakıldığında durmadan çevresine bakınıp kimsenin anlamadığı tuhaf bir şeyler söyleyip duruyordu. Birden korktum, Bayan Earnshaw da neredeyse çocuğu kolundan tutup kapı dışarı edecekti; hışımla kocasına döndü, besleyip büyütecek kendi çocukları varken, neden böyle bir Çingene çocuğunu alıp evlerine getirmişti? Kocasının niyeti neydi? Yoksa aklını mı kaçırmıştı? Efendi olanı biteni anlatmak istedi ama gerçekten yorgunluktan çok bitkin görünüyordu, karısının söylenmeleri arasında ancak şu kadarını anlayabildim: Liverpool sokaklarında zavallıyı açlıktan ölmek üzereyken bulmuştu, evsiz barksızdı; dilsiz gibi sesi sedası çıkmıyordu; çocuğu oradan almış, kimin nesi olduğunu sorup soruşturmuştu. Onu tanıyan tek bir kişinin bile olmadığını söylüyordu; kendisinin de hem parası hem de kısıtlı zamanı olduğundan, oralarda öyle boşu boşuna para ve zaman harcayacağına alıp eve götüreyim diye düşünmüştü, çünkü çocuğu bulduğu gibi,

sokak ortasında bırakmamaya karar vermişti. Sonunda sorun çözüldü, hanımım da söylene söylene yatıştı. Bay Earnshaw bana çocuğu yıkamamı, ona temiz çamaşır giydirmemi ve çocukların yanına yatırmamı söyledi.

Hindley ile Cathy ortalık yatışıncaya kadar bakınıp söylenenleri dinlediler, sonra ikisi de babalarının ceplerini karıştırmaya başladı, kendilerine söz verilen armağanları arıyorlardı. Hindley on dört yaşlarındaydı, ama kemanının babasının paltosu içinde paramparça olduğunu görünce dayanamayıp hıçkırarak ağlamaya başladı, Cathy de tanımadıkları o çocukla uğraşırken babasının kendisine aldığı kırbacı düşürüp kaybettiğini öğrenince, hırsını o küçük aptala dişlerini gösterip suratına tükürerek aldı, bu yüzden de daha terbiyeli olması için babasından bir tokat yedi. İkisi de çocuğu yataklarına almayı reddettiler, hatta onu odalarına bile sokmadılar, benim de zaten onlardan kalır yanım yoktu, pek akıllı biri sayılmazdım; götürüp onu merdiven başındaki sahanlığa bıraktım, ertesi sabah çıkıp gideceğini umuyordum. Çocuk ya rastlantıyla ya da sesini duyduğu için olmalı, Bay Earnshaw'un kapısına gitti, efendi de odasından çıkarken onu gördü. Oraya nasıl geldiğini sorup araştırmaya başladı; suçumu itiraf etmek zorunda kaldım; bu korkakça ve insanlık dışı davranışımın karşılığını da evden kovularak ödedim.

İşte Heathcliff'in aileyle ilk tanışması böyle oldu. Birkaç gün sonra eve döndüğümde (çünkü evden temelli kovulduğum hiç aklıma gelmemişti), ona "Heathcliff" adını verdiklerini gördüm. Bu, küçük yaşta ölen oğullarının adıydı; o günden beri bu ad onun hem adı hem soyadı olarak kaldı. Artık Bayan Cathy ile Heathcliff'in arasından su sızmıyordu ama Hindley ondan nefret ediyordu. Doğrusunu isterseniz, ben de öyle. İkimiz de

çocuğun başına bela olduk ve ona kötü davranmaya devam ettik. Bu adaletsiz davranışımın mantıksızlığını yeterince anlayamıyordum; zaten hanımım da ona karşı yanlış yaptığımızı gördüğünde, bize tek kelime söylemezdi.

Çocuğun, çevresindekilere karşı küskün ve sabırlı bir duruşu vardı; belki de çevresinden gördüğü kötü davranışlar yüzünden pişmiş, katılaşmıştı. Hindley'den yediği yumruklar karşısında ne gözünü kırpıyor ne gözlerinden tek bir damla yaş akıtıyordu; benim attığım çimdikler karşısında da sadece içini çekiyor ve kimseyi suçlamaksızın sanki tek suçlu kendisiymiş ve kazara kendi canını kendisi yakmış gibi gözlerini kocaman açıyordu. Yaşlı efendim Earnshaw onu çağırdığında, oğlunun bu zavallı çocuğa yaptığı işkenceler karşısındaki dayanma gücünü ve sabırlı halini gördükçe öfkeden çılgına dönüyordu. Heathcliff'e bağlılığı ve sevgisi aşırı derecede artmıştı, onun her söylediğine inanıyordu. (Her şey bir tarafa Heathcliff az ve öz konuşur, genellikle de doğruyu söylerdi) ve ona Cathy'den daha çok yüz verip şımartıyordu; aslına bakarsanız huysuz ve inatçı Cathy'ye de zaten fazla yüz vermeye gelmezdi.

Böylece daha ilk günden Heathcliff ev halkının arasını açmıştı; iki yıl geçmeden Bayan Earnshaw öldü, evin genç efendisi küçükbey dosttan çok düşman olarak gördüğü babasına saygı duymayı öğrenmişti ama Heathcliff'e de babasından sevgisini çalan biri gözüyle bakmaya başlamıştı. Uğradığı bu haksızlıklara karşı iyice bileniyor, yaralarının acısıyla gittikçe huysuzlaşıyordu. Ben de bir süre ona karşı sempati duydum, ama çocuklar kızamığa yakalanıp da ben onlara bakmak ve yetişkin bir kadına düşen görevleri yüklenmek zorunda kalınca düşüncemi değiştirdim. Heathcliff çok ağır has-

taydı, kötüleştiğinde beni yastığının başucundan ayırmıyordu, kendisine bu şekilde iyi davranmamı bir lütuf olarak görüyor, zaten istesem de aksi şekilde davranamayacağıma aklı ermiyordu. Yeri gelmişken şunu da söyleyeyim, bir hastabakıcı hayatı boyunca bu kadar uslu bir çocuğa bakmamıştır. Heathcliff ile diğer çocuklar arasındaki fark beni daha tarafsız davranmaya zorluyordu. Cathy ile kardeşi beni fena halde yoruyorlardı; Heathcliff ise sanırım nezakete değil de sert davranılmasına alışık olduğundan, hiç şikâyet etmiyordu, bir kuzu kadar sessizdi.

Çocuk iyileşti; doktor bunun daha çok benim ilgim sayesinde gerçekleştiğini söyleyip dikkatimden dolayı beni tebrik etti. Doktorun bu sözleri beni gururlandırdı ve bu gurura neden olan kişiye karşı beni daha da yumuşattı. Böylece Hindley son yandaşını da kaybetmişti, aslında hâlâ Heathcliff'e karşı öyle derin bir sevgi duyamıyordum, çoğu zaman efendimin bu asık suratlı çocukta ne bulduğuna şaşıyordum, onun gösterdiği sevgi ve ilgiye bu çocuğun bir kez olsun en ufak bir karşılık dahi verdiğine şahit olmamıştım. Velinimetine karşı saygısız değildi ama kayıtsızdı, üstelik evin efendisinin kendisi üzerindeki etkisini ve ağzını açtığı anda tüm ev halkının onun isteklerini yerine getirmek zorunda olduğunu fevkalade iyi biliyordu. Örneğin, bir keresinde Bay Earnshaw'un pazaryerinden bir çift tay aldığını hatırlıyorum, onlardan birini Hindley'e, diğerini de Hearhcliff'e vermişti. Heathcliff en yakışıklısını seçmişti ama çok geçmeden atı topallamaya başlamıştı. Heathcliff bunu fark eder etmez Hindley'e şöyle demişti:

"Atını benimkiyle değiştireceksin, benimki hoşuma gitmedi, eğer vermezsen hem beni bu hafta üç kez dövdüğünü gidip babana söylerim hem de omuzuma kadar

çürümüş kolumu da gösteririm" dedi. Hindley de dilini çıkarıp Heathcliff'in kulaktozuna okkalı bir tokat indirdi. Heathcliff sundurmanın altına doğru kaçarken, (olay ahırda geçmekteydi) "Dediğimi yaparsan iyi edersin" diye diretti, "ister istemez yapacaksın, yoksa attığın bu tokadı da söylerim, onları faiziyle geri alırsın". Hindley patates ve saman ölçmeye yarayan demir tartıyı kapıp oğlanın üzerine doğru yürürken, "Defol köpek!" diye bağırdı. Diğeri kılını bile kıpırdatmaksızın hâlâ olduğu yerde dururken, "Hadi at onu" dedi. "O zaman ben de gidip babana, kendisi ölür ölmez beni evden kovacağını büyük bir övünçle söylediğini anlatayım da, görürüz bakalım evden kim kovulacak?" Hindley elindekini fırlattı; demir parçası gidip Heathcliff'in tam göğsüne isabet etti; çocuk yere düştü, ama hemen sendeleyerek ayağa kalktı, soluğu kesilmişti, yüzü kireç gibiydi. Eğer önüne geçmeseydim, derhal efendinin yanına gidip halini gösterecek, bunu ona yapanı da ele verip ondan adamakıllı öcünü alacaktı. Küçük Earnshaw, "Al tayımı, Çingene!" dedi. "Dilerim düşüp boynunu kırarsın, al onu, dilerim hayrını görmezsin, sen başkalarının malına göz diken bir dilencisin! Babama yaltaklanıp onun her şeyini elinden almaya devam et, önünde sonunda senin bir Şeytan olduğunu anlayacaktır. Haydi onu al, dilerim bir tekmeyle beynini patlatır!"

Heathcliff atı çözüp kendi yerine bağlamak için o yana doğru gitti, tam atın arkasından geçerken Hindley sözünü bitirip onu bir yumrukta atın ayakları altına doğru savurdu, sonra da dileğinin gerçekleşip gerçekleşmediğini görmek için arkasına bile bakmadan tabana kuvvet kaçıp gitti. Çocuğun soğukkanlılıkla yerden kalkıp işine devam ettiğini görünce şaşırdım, atın eyerlerini değiştirdi, sonra da bir saman yığınının üzerine

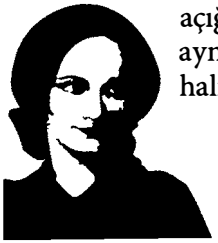
oturup eve girmeden önce yüzüne yediği o şiddetli yumruğun izlerini düzeltmeye çalıştı. Bunları ona atın yaptığını söylemesi yönünde kendisini kolaylıkla razı ettim, artık nasılsa istediğini elde etmişti, bir yalan uyduracak olmayı çok da umursamadı. Bu gibi durumlarda gerçekten de çok nadir şikâyet ederdi, o yüzden de kinci biri olmadığını düşünürdüm. Çok yanılmış olduğumu siz de göreceksiniz.

emily
brontë

uğultulu
tepeler

bölüm
beş

Zaman içinde Bay Earnshaw gitgide çökmeye başladı. Eskiden çok hareketli ve sağlamdı, ama sonra birden güçten düştü, artık ocak başındaki köşesinden kalkamaz olunca, sinirleri enikonu bozuldu. Olmayacak şeylere sinirleniyor, evde artık sözünün önemsenmediği kuşkusu sürekli öfkeyle yumruklarını sıkmasına neden oluyordu. Özellikle de biri onun gözbebeği sevgili Heathcliff'ine yüklenip çıkışmaya ya da onun üzerinde azıcık baskı kurmaya kalkıştığında böyle oluyordu. Biri ona tek kelime bile kötü bir söz söyleyecek diye acı çekiyordu, Heathcliff'e olan sevgisinden dolayı herkesin çocuktan nefret ettiği, bu yüzden de ona kötülük yapmayı alışkanlık haline getirdiği düşüncesini kafasına takmıştı. Bu da tabii ki çocuk için fena bir durumdu, yufka yürekli olanlarımız efendiyi sinirlendirmek istemiyor, bu nedenle de onun hep çocuktan taraf olmasını hoş görüyorduk ama bu yufka yüreklilik çocuğun kibrinin ve kötü huylarının iyice açığa çıkmasını körüklüyordu. Günde iki ya da üç kez aynı sahneyi yaşamak evde neredeyse bir gereklilik haline gelmişti. Hindley'in birkaç kez babasının yanında

Heathcliff'i küçümser tarzda tavırlar sergilemesi, yaşlı adamın yerinden fırlayıp, hemen ona vurmak için bastonunu kapmasına ve öfkeden zangır zangır titremesine neden oluyordu.

Sonunda bizim rahip yardımcısı (o zamanlar bir rahip yardımcımız vardı, Lintonlar ile Earnshawların çocuklarına konuşma dersleri vermek üzere öğretmenlik eder ve kendisine ait bir parça toprağını sürüp geçimini sağlardı) evin küçükbeyinin koleje gönderilmesini önerdi. Bay Earnshaw da buna rıza göstermişti gerçi, ama yine de isteksizce "Hindley haylazın teki, nereye giderse gitsin ondan adam olmaz" demişti.

İçimden artık umarım bundan sonra rahat ederiz diyordum. Efendimin sırf iyilik olsun diye yaptığı bu iş yüzünden rahatının kaçacak olmasını düşünmek beni üzüyordu. Yaşlılıktan dolayı ortaya çıkan hastalıkların doğurduğu huysuzlukları evdeki geçimsiz ortamın tetiklediğini düşünüyordum, kendisi de öyle olduğunu söylüyordu, gerçekten de biliyor musunuz bayım, bunun nedeni onun görünüşünden de anlaşıldığı üzere günden güne çökmesiydi. İki kişi dışında, biz her şeye rağmen ona hoşgörü gösterebiliyorduk, ama Bayan Cathy ile uşağı Joseph'in, onu görmüştünüz, işleri adeta çığırından çıkardıklarını söyleyebilirim. Joseph, İncil'i satır satır tarayıp içinde ne kadar güzel söz varsa kendisine mal edip kötü sözleri çevresindekilere yükleyerek herkesi aşağılayan iki yüzlü, sahtekâr sofulardandı. Sanırım şimdi de öyle. Vaaz verme yeteneği ve kendisini aşırı dindar gösteren konuşmalarıyla Bay Earnshaw'u fazlasıyla etkisi altına almanın yolunu bulmuştu; efendimin gücü azaldıkça, onun gücü arttı. Hiç acımaksızın sürekli efendiyi sıkıştırıyor, artık kendi ruh huzurunu düşünmesinin zamanı geldiğini, çocuklarını

daha ciddi yönetmesi gerektiğini söyleyerek onu üzüyordu. Hindley'i yoldan çıkmış ahlaksız bir serseri, günahkâr bir yaratık olarak gösteriyor, hemen her gece Heathcliff ile Cathy'nin aleyhinde bir yığın hikâye uyduruyordu, ama her zaman asıl suçu Catherine'e yükleyip Earnshaw'un diğerine olan zaafını okşamayı da ihmal etmiyordu.

Dürüst olmak gerekirse, aslında Catherine şimdiye dek bakımını üstlendiğim hiçbir çocukta görmediğim, kendine özgü davranışlara sahip bir kızdı. Bu halleriyle günde belki elli kez çevresindekilerin sabrını zorlar, sabah yataktan kalkıp aşağı inmesinin hemen ardından akşam yatağına gidinceye kadar, bir dakika bile yaramazlık etmeden duramazdı, her an acaba şimdi ne yapacak diye yüreğimiz ağzımızda dolaşırdık. Sürekli hareket halindeydi, çenesi de hiç durmazdı, şarkı söyler, güler, kendisiyle birlikte aynı şeyleri yapmayanların başına bela kesilir, kök söktürürdü. Vahşi tabiatlı ve aşırı yaramazdı. Ama aynı zamanda kasabanın en güzel bakışlara ve gülümsemeye sahip ve de en hızlı hareket eden kızı da oydu. Her şeyden önce onun kimseye karşı içinde kötülük beslemediğine inanıyordum, bir kez birisinin ağlamasına neden olmayagörsün, çoğunlukla kendisi de onunla birlikte oturup ağlamaya başlardı, o zaman da onu susturmak için siz susmak zorunda kalırdınız. Heathcliff'e çok düşkündü. Onun için en büyük cezanın Heathcliff'ten ayrı kalmak olduğunu keşfetmiştik, oysaki içimizde onun yüzünden en fazla azar işiten de kendisiydi. Oyun oynarken küçük hanımefendi olup ona buna tokat atmaya, oyun arkadaşlarına emirler yağdırmaya bayılırdı, bana da aynı şeyi yapmak istedi, ama ben onun tokat ve buyruklarını kaldıracak biri olmadığımı kendisine bildirdim.

Bay Earnshaw da çocukların şakalarını anlayışla karşılayan biri değildi, onlara her zaman sert ve ciddi davranmıştı. Catherine ise kendince sürekli olarak hasta babasının neden eskisinden daha aksi ve sabırsız olduğunu düşünüyor, buna bir türlü anlam veremiyordu. Babası onu azarladıkça çocuk onu daha da fazla kızdırmaktan zevk alıyordu, hepimiz birden üzerine yürüyüp çıkıştığımızda da Catherine'in keyfine diyecek olmuyordu; hiçbir şeyden yılmayan o küstah bakışları ve tüm hazırcevaplığıyla bizlere karşı geliyor, Joseph'in sofu homurdanmalarıyla eğleniyor, benimle alay ediyor, sonra da babasının en nefret ettiği şeyi yapıyordu, Heathcliff'e karşı babasının gerçek sanacağı kadar sahte tavırlar sergileyip onu aşağılıyordu, böylece bu tavırlarının babasının çocuğa karşı takındığı yumuşak tavırlardan daha iyi geldiğini kanıtlıyordu. Nitekim Heathcliff hiç karşı koymaksızın *o* ne derse yapıyor, *babasının* emirlerini ise ancak canı isterse yerine getiriyordu. Cathy bütün gün olmadık yaramazlıklar yaptıktan sonra, akşam bazen babasının yanına sokulup gönlünü almaya çalışırdı. Ama yaşlı adam "Hayır, Cathy" derdi, "seni sevmem mümkün değil, sen ağabeyinden de kötüsün. Git, duanı et çocuk ve Tanrı'dan af dile. Annen ve ben senin gibi bir çocuk yetiştirdiğimiz için pişmanlık duymalıyız!" Bu sözler ilk zamanlar Cathy'yi ağlatıyordu, ama sonraları sürekli aynı şekilde azarlanınca oralı bile olmamaya başladı, hatalarından dolayı pişmanlık duyup özür dilemesi gerektiğini ona söylediğimde, bana gülüyordu.

Ama sonunda, Bay Earnshaw'un bu dünyada çektiklerinin sona erdiği gün gelip çattı. Bir ekim akşamı, ocağın başındaki sandalyesinde otururken sessizce ölüp gitti. Dışarıda esen sert rüzgâr bacada uğultulu sesler çı-

karıyordu, korkunç bir fırtına vardı ama hava hiç soğuk değildi ve hepimiz bir aradaydık. Ben ocağın az ötesinde oturmuş örgü örüyordum; Joseph de masaya yakın oturmuş, İncil'ini okuyordu (o zamanlar uşaklar işlerini bitirdikten sonra salonda otururlardı). Bayan Cathy biraz rahatsız olduğu için olsa gerek sessizce oturuyordu; babasının dizine yaslanmıştı ve Heathcliff de başı Catherine'in kucağında olduğu halde yere uzanmıştı. Efendimin uyuya kalmadan önce, kızının olağanüstü güzel saçlarını okşarken böyle uslu ve nazik oturuşundan çok mutlu olduğunu ve şöyle dediğini hatırlıyorum: "Neden her zaman böyle iyi bir kız olamıyorsun, Cathy?" Catherine başını kaldırıp babasının yüzüne baktı, gülerek ona cevap verdi, "Sen neden bana karşı her zaman böyle iyi bir baba olamıyorsun?" Ama yine kızdığını görür görmez, hemen babasının elini öptü, onu şarkı söyleyerek uyutacağını söyledi. Sonra da babasının parmakları gevşeyip kendininkilerden ayrılıncaya, başı göğsüne düşünceye kadar çok alçak bir sesle şarkı söylemeye başladı. Hemen Catherine'e sessiz olup yerinden kımıldamamasını söyledim; babasını uyandırmasından korkuyordum. Tam tamına yarım saat boyunca fareler gibi hiç ses çıkarmadan öylece oturduk; daha da oturmalıydık, ama Joseph okuduğu bölümü bitirir bitirmez ayağa kalktı, efendiyi dua edip yatması için uyandırması gerektiğini söyledi. Ona doğru birkaç adım atıp ona adıyla seslendi ve omzuna dokundu; ama efendi hiç kıpırdamadı bile. Bunun üzerine Joseph gidip bir şamdan alıp efendinin yüzüne baktı. Şamdanı yerine koyarken kötü bir şey olduğunu anladım; çocukların kollarından tuttum, onlara "Doğruca yukarı çıkın ve hiç gürültü yapmayın –akşam dualarını yalnız başlarına yapabilirlerdi– Joseph'in biraz işi var" diye fısıldadım.

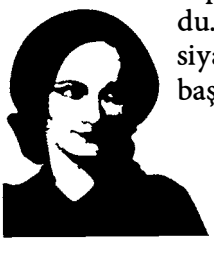
Catherine, "Önce babama iyi geceler dilemeliyim" dedi ve kendisine engel olmamıza vakit bırakmadan kollarını babasının boynuna doladı. Zavallı yavrucak babasını kaybetmiş olduğunu hemen anlayıp bağırmaya başladı. "Ah, Heathcliff, o ölmüş! O ölmüş!" Bu kez de ikisi birden yürek parçalayan haykırışlarla ağlamaya başladılar.

Ben de feryat ederek onlara katıldım, daha yüksek sesle ve daha acı acı bağırıp ağladım; ama Joseph ruhu çoktan cennete gitmiş bir azizin ardından böyle ulur gibi bağırıp feryat ederek ne yapmayı düşündüğümüzü sordu bize. Bana derhal paltomu giyip bir doktorla bir rahip bulup getirmek için Gimmerton'a gitmemi söyledi. O anda onların ne gibi bir yararı olacağını düşündüm ama şiddetli fırtına ve yağan yağmura rağmen oraya gittim; sadece bir doktor bulup eve getirebildim, diğeri sabah olunca geleceğini söyledi. Sonra da olan biteni doktora anlatma işini Joseph'e bırakıp doğruca çocukların odasına koştum, kapı aralıktı, vakit gece yarısını geçtiği halde hâlâ yatmadıklarını gördüm; ama biraz olsun sakinleşmişlerdi ve benim onları avutmama ihtiyaçları yoktu. İki küçük çocuk birbirlerini avutup rahatlatma konusunda benim aklıma gelmeyecek kadar iyi düşüncelere sahiptiler: Hiçbir rahip Cennet'i onların anlattıkları kadar güzel canlandıramazdı; kapı önünde hıçkırarak ağlayıp masum konuşmalarını dinlerken, bir gün hepimizin orada güven içinde olmasını dilemekten kendimi alamadım.

bölüm
altı

Bay Hindley, cenaze töreni için eve geldiğinde bizi şaşırtmıştı; sağda solda konu komşuyu dedikoduya sevk eden şeyin nedeni, yanında bir kadın getirmesiydi, evlenmişti. Karısının kimin nesi ve nereli olduğu hakkında bize hiçbir şey söylemedi, büyük olasılıkla kadının söz edilmeye değer ne parası ne de adı sanı vardı; aksi halde bu evliliği babasından saklamazdı.

Karısı evin eski düzenini bozup ortalığı karıştıracak bir kadın değildi. Eşikten adımını attığı andan itibaren cenaze hazırlıkları ve ölünün başında yas tutanlar dışında gördüğü ve çevresinde gelişen her şey hoşuna gitmiş gibi görünüyordu. Bütün bunlar olurken davranışlarına bakıp onun biraz kaçık olduğunu düşündüm; hemen koşup odasına gitti, o sırada çocukları giydirmem gerektiği halde beni de zorla yanında sürükledi. Odasında oturduğu yerde tir tir titriyor, ellerini ovuşturup sürekli olarak, "Daha gitmediler mi?" diye soruyordu. Sonra da bir türlü önüne geçemediği bir heyecanla, siyah rengin kendi üzerinde bıraktığı etkiyi anlatmaya başladı; arada bir susuyor ardından tüm bedeni tekrar

titremeye başlıyordu; sonunda da ağlaması tuttu, ona neyi olduğunu sordum, bilmediğini ama ölmekten çok korktuğunu söyledi.

Oysa benimle ölüm arasındaki mesafe ne kadarsa onunki de o kadardı. Oldukça zayıftı, ama gençti, teninin rengi yerindeydi, gözleri birer elmas parçası gibi parıldıyordu. Gerçi merdivenleri çıkarken soluğunun kesildiğini ve aniden duyulan en küçük bir sesin bile tüm bedeninde titremeler yarattığını, bazen de uzun uzun öksürdüğünü görmüştüm ama bunların hangi hastalığın belirtileri olduğundan haberim yoktu. Doğrusu içimden ona karşı bir yakınlık duymak da gelmiyordu. Biz buralılar ilk adımı yabancılar atmadıkça, onlara pek yaklaşmayız, Bay Lockwood.

Genç Earnshaw evden ayrı kaldığı üç yıl içinde oldukça değişmişti. Pek fazla gelişmiş değildi, rengi solmuştu; konuşması da, giyinişi de farklıydı ve daha eve geldiği gün Joseph ile bana bundan sonra arkadaki mutfakta oturmamızı, salonu kendilerine bırakmamızı emretti. Aslında niyeti boş odalardan birini halıyla döşeyip duvar kâğıdıyla kaplayarak oturma odası haline dönüştürmekti, ama karısı her gün oturdukları salonun beyaz döşemesinden, büyük ve göz alıcı ocağından, kalaylı kap kacaklarından, çini büfesinden, köpek kulübesinden ve üstüne üstlük geriye genişçe bir yer daha kaldığını görmekten o kadar hoşnuttu ki, Hindley onu rahat ettirmek için başka bir yere gerek olmadığına karar verip bu niyetinden vazgeçti.

Genç kadın yeni akrabaları arasında bir kız kardeş bulduğuna sevindiğini ifade etmişti; önceleri Catherine ile gevezelik etti, onu sevip öptü, birlikte oraya buraya koşturdu, ona birçok armağan verdi. Ama bu sevgi uzun sürmedi, karısı çevresindekilerden dolayı huysuzluk

yapmaya başlayınca, Hindley de onların başına tek kelimeyle bela kesildi. Karısının Heathcliff'ten hoşlanmadığını ifade eden bir iki sözü, Hindley'in çocuğa karşı beslediği eski nefretin uyanması için yeterli oldu. Onu aralarından çıkarıp uşakların yanına attı, rahibin derslerinden yoksun bıraktı, onun yerine dışarıda iş görmesini emretti ve Heathcliff'i de çiftlikteki diğer yamaklar gibi çalışmaya zorladı.

Heathcliff önceleri bu zorlanmaya sesini çıkarmadan katlandı, çünkü Cathy ne öğrenirse gelip Heathcliff'e de öğretiyor ve tarlalarda onunla birlikte hem oynayıp hem çalışıyordu. Hal böyle olunca onların yabaniler gibi vahşi, hoyrat tavırlı, kaba saba bireyler olarak yetişecekleri aşikârdı, evin genç efendisi onların davranışları ve yaptıklarıyla ilgilenmeyip oralı bile olmadığı için çocuklar da haliyle onun gözüne görünmüyorlardı. Joseph ile rahip çocukları kilisede görmediklerinde, onlara karşı bu ilgisizliği yüzünden Hindley'e çıkışacak olmasalar, onların pazar günleri kiliseye gidip gitmedikleri kesinlikle Hindley'in umurunda bile olmazdı herhalde. Bu konuyla ilgili uyarıldığında da büyük olasılıkla Heathcliff'e sopa çekmelerini, Catherine'e de öğle ya da akşam yemeği vermemelerini emrederdi. Ama çocukların başlıca eğlencelerinden biri de sabahtan kırlara kaçıp bütün gün orada kalmaktı, böylece vakti gecikmiş olan ceza da onların gözünde komik bir hale dönüşüyordu. Rahip, Catherine'e ceza olarak İncil'den sayfalarca ezber versin, Joseph de isterse kolu ağrıyıncaya kadar Heathcliff'e dayak atsın, ikisi tekrar bir araya gelip onlardan nasıl öç alacaklarını tasarlamaya başladıkları andan itibaren her şeyi unuturlardı. Çoğu kez bu yüzden onların her geçen gün biraz daha küstahlaştığını görüp üzüntüden kendi kendime ağlar ama dünyada tek bir dostları

bile olmayan bu çocuklar üzerindeki küçük otoritemi de kaybetme korkusuyla ağzımı açamazdım. Bir pazar akşamı gürültü ya da buna benzer önemsiz bir haylazlık yaptıkları için salondan kovulmuşlardı; akşam yemeğine çağırmak için yukarı çıktığımda, onları hiçbir yerde bulamadım. Evin dört bir yanını, yukarıyı, aşağıyı, avluyu, ahırları, her tarafı arayıp taradık, görünmez olmuşlardı. Hindley bu duruma çok öfkelendi ve hepimize kapıları sürgülememizi ve bu gece kimsenin onları eve almamasını emretti. Ev halkı gidip yattı. Ben ise çok endişeliydim, yatamadım, sonunda gidip penceremi açtım ve yağan yağmura aldırış bile etmeden, çevreyi dinlemek için başımı dışarı çıkardım; eğer çocuklar eve dönecek olurlarsa, efendimin emrine kulak asmayıp onları içeri almaya karar vermiştim. Bir süre sonra yoldan gelen birtakım ayak sesleri duydum ve bahçe kapısında bir fenerin ışığının parladığını gördüm. Kapıya vurup Bay Earnshaw'u uyandırmasınlar diye derhal başıma bir şal alıp koştum. Gelen Heathcliff'ti ve tek başınaydı: onu böyle yalnız görünce birden telaşa kapıldım.

"Küçükhanım nerede?" diye heyecanla bağırdım. "Umarım başına bir kaza gelmemiştir?" Heathcliff, "Thrushcross Grange'da" dedi, "şimdi ben de orada olacaktım, ama bana sen de kal deme inceliğini göstermediler" Ben de ona, "Ama bu yaptığınızın cezasını çekeceksiniz" dedim, "anlaşılan kovulmadan rahat edemeyeceksiniz, Thrushcross Grange'da ne işiniz vardı?" diye sordum. "Önce bırak da şu ıslak giysileri üzerimden bir çıkarayım, sonra sana olanları anlatacağım, Nelly" dedi. Ona efendiyi uyandırmaması için dikkatli olmasını söyledim. Ben şamdanı söndürmek için beklerken, o da bir yandan soyunuyor, bir yanda da anlatıyordu: "Cathy ile

canımızın istediği gibi dolaşmak için çamaşırlıktan kaçtık; o sırada Grange'ın ışıkları gözümüze ilişti, gidip yakından bakmak ve Lintonlar pazar akşamlarını nasıl geçiriyorlar, acaba anne ve babaları ocak başında sıcacık ateşin karşısında yiyip içip eğlenirken, onlar da bizim gibi oda köşelerinde soğuktan titreşiyorlar mı, diye görmek istedik. Ne dersin Nelly? Ya da sence vaazlar okuyorlar ve evin uşağı tarafından sıkı bir sınavdan geçiriliyorlar, eğer sorulara gereken cevabı veremeyecek olurlarsa da, İncil'den birer sayfa ezberlemek zorunda mı kalıyorlar?" Ona "Sanırım öyle değildir" diye karşılık verdim. "Kuşkusuz onlar uslu çocuklardır, sizin yaramazlıklarınız yüzünden çektiğiniz cezaları hak etmiyorlardır." "Boş konuşma, Nelly!" dedi. "Saçma! Tepeden Grange'a kadar durmaksızın koştuk; Catherine yarışta fena halde yenildi, çünkü yalınayaktı. Yarın sabah onun ayakkabılarını bataklıkta araman gerekecek. Çitin bozuk bir yerinden içeri girdik, etrafı kolaçan ederek bahçe yolundan yukarıya doğru yürüdük ve salonun penceresi altında duran bir çiçek saksısının üzerine çıktık. Işık pencereden geliyordu, kepenkleri kapatmamışlardı, perdeler de aralık kalmıştı. İkimiz de aynı şeyin üzerinde durduğumuzdan, ancak pencerenin kenarına tutunarak içeri bakabiliyorduk; salona bir göz attık. Ah, o ne güzellikti! Bir görmeliydin; kırmızı halılarla döşeli bir yerdi, gözlerimiz kamaştı; koltuklarla masalar, sandalyeler de kırmızıyla kaplıydı, tavan kar gibi beyazdı, çevresine altın yaldız çekilmişti; tavanın tam ortasından aşağıya gümüş zincirlerin ucunda sallanan çok sayıda kristal vardı, küçük mumların ışığı altında parıldıyorlardı. Yaşlı Bay ve Bayan Linton odada yoklardı, bütün oda Edgar ile kız kardeşlerine kalmıştı. Ne kadar mutlu olmaları gerekirdi, öyle değil mi? Biz onların yerinde

olsak, kendimizi cennette sanırdık! Haydi bil bakalım, senin o iyi ve uslu dediğin çocuklar odada ne yapıyorlardı? Isabella –sanırım on bir yaşında, Cathy'den bir yaş küçük olmalı– odanın öbür ucunda boylu boyunca yere uzanmış, olanca sesiyle haykırıyor, sanki bedenin her yanına kızgın şişler batırılıyormuş gibi çığlık çığlığa bağırıyordu. Edgar da ocağın başında durmuş, sessizce ağlıyordu, masanın ortasına küçük bir köpek oturmuş, patisini sallayıp havlıyordu; ikisinin birbirine söylediklerinden anladığımız kadarıyla hayvanı aralarında paylaşamıyorlardı. Aptal şeyler! İşte onların oynadıkları oyun buydu! Bir topak kıl yığını için senin benim diye kavga etmek, onu almak için o kadar uğraştıktan sonra da hayır istemiyorum diye ağlamak. Onların bu şımarık hallerine kendimizi tutamayıp kahkahalarla güldük. Onlardan iğrendik! Sorarım sana, sen şimdiye kadar 'Catherine'in istediği bir şey benim olacak' diye tutturduğumu, odamızın bir köşesine çekilip bu yüzden hıçkırarak ağladığımızı ya da bağırarak yerlerde yuvarlanıp oyun oynadığımızı gördün mü hiç? Dünyayı verseler, buradaki yaşantımı Edgar Linton'ın Thrushcross Grange'daki yaşantısıyla değişmem; Joseph'i damın tepesinden atmak ya da evin ön yüzünü Hindley'in kanıyla boyamak senin elinde olacak deseler bile değişmem!"

"Şişşt! Şişşt!" diye sözümü kestim. "Catherine'i neden orada bıraktığını hâlâ söylemedin, Heathcliff?"

"Hani kahkahalarla güldük demiştim ya" dedi. "Lintonlar sesimizi duymuşlar, ikisi birden ok gibi kapıya fırladı; önce bir sessizlik oldu, sonra 'Ah, anne, anne! Ah, anneciğim, babacığım çabuk buraya gelin!' diye avaz avaz bağırmaya başladılar. İster inan ister inanma, aynen böyle bağırdılar. Biz de onları daha çok korkutmak için daha korkunç gürültüler yaptık, sonra da tu-

tunduğumuz pencere kenarından aşağıya atladık, çünkü o sırada birisi içeriden kapıyı açmaya çalışıyordu, biz de yapılacak en yerinde hareketin kaçmak olduğuna karar verdik. Cathy'yi elinden tutmuştum, birlikte koşuyorduk, aniden yere kapaklandı. 'Kaç Heathcliff, kaç!' diye fısıldadı. 'Köpeği salıvermişler, beni yakaladı!' Şeytan dölü pis hayvan onu topuğundan yakalamıştı Nelly; köpeğin korkunç hırlamalarını duyuyordum. Cathy hiç bağırmadı, zaten onu azgın bir boğanın boynuzlarına oturtsalar bile bağırmayı kendisine yediremezdi. Ama ben bağırdım; hem de haykırırcasına bağırıp bir yığın yakası açılmamış küfürler savurdum, ardından hemen bir taş alıp köpeğin dişleri arasına soktum, sonra da taşı var gücümle onun boğazından aşağı itmeye çalıştım, sonunda hayvani tipte iriyarı bir uşak elinde bir fenerle koşarak geldi. 'Yakala, Skulker, bırakma!' diye bağırıyordu. Ama Skulker'in kiminle oyun oynadığını görünce, ağız değiştirdi. Köpeğin boğazını sıkarak avını zorla bıraktırmaya çalıştı, hayvanın mosmor olmuş dili ağzından bir karış aşağı sarkıyor, sarkık dudaklarından kanlı salyalar akıyordu. Uşak Cathy'yi yerden kaldırdı, zavallıcık baygın bir haldeydi, tabii ki korkudan değildi, acıdan olduğundan kesinlikle eminim. Uşak onu alıp içeri götürdü, ben de durmadan küfürler ve intikam sözcükleri savurarak peşlerinden gittim. Linton kapıdan 'Kimi yakalamış, Robert?' diye seslendi. O da, 'Skulker küçük bir kızı yakalamış, efendim' diye karşılık verdi ve bir eliyle beni tutarak, 'bir de burada haydut kılıklı bir oğlan çocuğu var!' diye ekledi. 'Herhalde bu hırsızlar öncü olarak pencereden içeri girmeye çalışıyorlardı, herkes uyuduktan sonra tüm çeteye kapıyı açacaklar, onlar da rahatça bizi boğazlayacaklardı. Kapa çeneni, seni küfürbaz pis hırsız seni! Cezanı darağacında çekeceksin! Bay

Linton, sakın tüfeğinizi elinizden bırakmayın, efendim' dedi. İhtiyar budala da, 'Yok, yok, bırakmam, Robert,' diye karşılık verdi. 'Alçak hırsızlar dün kira toplama günüm olduğunu biliyorlardı, beni kurnazca ele geçirmeyi planlamış olmalılar. İçeri gelin, onlara güzel bir hoş geldiniz partisi hazırlayacağım. Hey, John sen zinciri tak. Jenny sen de Skulker'e biraz su ver. Bir yargıca kendi evinde, böyle açıktan açığa meydan okumak, hem de böyle kutsal Şabat gününde, doğrusu şaşılacak bir şey! Bu küstahlıklarını daha nerelere kadar götürecekler acaba? Sevgili Mary, gel de bir bak! Sakın korkma, o daha küçük bir oğlan çocuğu, ama alçaklığı nasıl da yüzünden okunuyor; karakteri yüzünden bu kadar belli olurken, kendisini yaptıklarıyla da belli etmeden önce onu derhal darağacına çekmek, sence ülke için hayırlı bir iş olmaz mı?' Sonra beni avizenin altına doğru çekiştirdi, karısı da gözlüğünü burnunun üzerine yerleştirdi ve dehşet içinde ellerini yüzüne götürdü. Çocuklar da korkup çekinerek biraz daha yaklaştılar bana, Isabella peltek diliyle, 'Ne korkunç şey! Onu mahzene at, baba. Tıpkı sülünümü çalan falcı kadının oğluna benziyor, öyle değil mi, Edgar?' dedi.

Onlar beni incelerken, Cathy geldi; Isabella'nın söylediklerini duyup güldü. Edgar Linton, Cathy'ye meraklı bir bakışla bakınca, dikkatini toparlayıp onu tanıdı. Her ne kadar başka yerlerde onlarla pek karşılaşmasak da, biliyorsun, bizi kilisede görüyorlardı. Annesine dönüp, 'Bu, Bayan Earnshaw!' diye fısıldadı. 'Baksana, Skulker onu ısırmış, ayağı nasıl kanıyor!'

Annesi, 'Bayan Earnshaw mu? Saçma!' diye bağırdı. 'Nasıl olur da Bayan Earnshaw bir Çingeneyle birlikte kırlarda dolaşır! Ama doğru, çocuk yas giysileri içinde odur herhalde, zavallı topal kalmasa bari!'

Bay Linton benim üzerimdeki bakışlarını Catherine'e çevirdi, 'Erkek kardeşindeki dikkatsizliğe de diyecek yok hani, tüm suç onun' diye söylendi. 'Shielders'ten (bu rahibin adıydı efendim) öğrendiğimize göre, kız kardeşini başıboş bırakıyor, onun bir dinsiz olarak yetişmesine aldırış etmiyormuş. Ama bu kim? Bu arkadaşı da nerede edinmiş? Aha, şimdi anlıyorum galiba, sanırım bu ölen komşumun Liverpool'a gittiğinde bulduğu o tuhaf şey olmalı, ya bir çingene çocuğu ya da hiçbir yerde istenmeyen, ne olduğu belirsiz bir Amerikan ya da İspanyol kırması.'

'Her ne ise, uzun lafın kısası o kötü bir çocuk' dedi yaşlı karısı, 'iyi bir aileye yakışmayacak bir çocuk! Onun konuşmasına dikkat ettin mi, Linton? Çocuklarım bu sözleri duyduğu için ne yapacağımı şaşırmış durumdayım.' "

"Bu sözler üzerine onlara küfretmeye başladım. Ne olur bana kızma, Nelly. Onlar da Robert'a, 'Dışarı at şunu' dediler. Ben de Cathy'yi almadan gitmeyi reddettim; uşak beni bahçeye sürükledi; elime feneri tutuşturup, yaptıklarımı Bay Earnshaw'a haber vereceklerinden kesinlikle emin olmamı söyledi, sonra da arkamdan tekrar kapıyı sürgüledi. Salonun bir köşesinde perdeler hâlâ indirilmemişti, tekrar gözetleme yerine gittim, çünkü eğer Catherine geri dönmek ister de buna karşı çıkarlarsa, onlar onu bırakana kadar o koca pencere camlarını kırıp tuzla buz edecektim. Cathy kanepede sakin bir halde oturuyordu. Bayan Linton, odadan dışarıya çıkarken sütçü kızdan ödünç aldığımız o gri bej rengindeki mantoyu Catherine'in üzerinden aldı; başını iki yana sallıyor, anladığıma göre onu azarlar gibi öğütler veriyordu; Cathy onlar için ailesi belli bir kızdı, tabii ki ona başka, bana başka türlü davranıyorlardı. Sonra hizmetçi kadın bir leğen sıcak su getirdi, Cathy'nin ayakla-

rını yıkadı, evin efendisi de bir bardak negus[1] hazırladı. Isabella da Cathy'nin kucağına bir tabak kurabiye koydu; Edgar uzaktan, ağzı bir karış açık bakıyordu. Daha sonra onun güzel saçlarını kurutup taradılar, ayaklarına koskoca terlikler geçirip sandalyesini ocağın yanına taşıdılar. Onu bıraktığımda çok neşeliydi; kurabiyelerini o küçük köpek Skulker ile paylaşıyor, verdiklerini yiyen Skulker'in burnunu sıkıp seviyordu. Onu izlerken Linton'ın donuk mavi gözleri canlanmış, parlamıştı; bu onun insanı adeta büyüleyen yüzünün biraz da olsa onlara yansımasındandı. Hepsinin hayranlık dolu bakışlarla bakıp aptallaştıklarını gördüm; Cathy onların hepsinin çok çok üzerinde biriydi, o zaten dünyadaki herkesin çok üzerinde, öyle değil mi, Nelly?"

"Bu olanlar başına sandığından da çok iş açacak" diye anlattıklarına karşılık verirken, yorganını çekip ışığını söndürdüm. "Sen adam olmazsın, Heathcliff; bu durumda yakında Bay Hindley'in de sana en akla gelmedik cezaları uygulamak zorunda kalacağından emin olabilirsin." Sözlerim istemediğim kadar doğru çıktı. Bu gereksiz macera Earnshaw'u fazlasıyla öfkelendirmişti. Sonra Bay Linton da işleri düzeltmek için ertesi gün bizi görmeye geldi; genç efendiye ev yönetimi konusunda o kadar güzel bir vaaz verdi ki, Hindley harekete geçip çevresinde olup biten her şeyle ciddi anlamda ilgilenmeye başladı. Heathcliff'e dayak atılmadı, ama ona Bayan Catherine ile tek bir kelime dahi konuştuğu görülecek olursa, hemen evden kovulacağı bildirildi. Bayan Earnshaw da Catherine eve döndüğünde onu baskı altında tutma işini üzerine aldı, tabii ki zor kullanarak değil, Cathy'yi zor kullanarak yola getiremezdi.

1. Şarap ve şeker katılarak yapılan bir tür sıcak içki. (ç.n.)

bölüm
yedi

Cathy, Thrushcross Grange'da beş hafta kaldı; Noel'e kadar. Bu arada topuğu tamamen iyileşmiş, davranışları da oldukça düzelmişti. Orada kaldığı sürece hanımım da sık sık kendisini görmeye gitmiş, hoşuna giden güzel giysiler ve gönül okşayışı sözlerle onda özsaygı uyandırmaya çalışırken, ona çekidüzen verme işini ele almış, Catherine de bu duruma kolayca ayak uydurmuştu. Her zaman olduğu gibi hepimiz saçları uçuşarak koşa koşa gelip boynumuza atılacak ve bizlerle soluğumuz kesilinceye kadar kucaklaşıp şakalaşacak o delidolu küçük çılgın kızı bekliyorduk. Oysa tüylü kastor şapkasından kestanerengi bukleleri dökülmüş, üzerine uzun bir binici pelerini giymiş, son derece ağırbaşlı bir genç kızın güzel siyah bir midilliden indiğini gördük; rahat yürüyebilmek için mantosunun eteğini iki eliyle hafifçe yukarı kaldırıyordu. Hindley gayet hoşnut bir halde onu attan indirerek, "Vay canına Cathy, bu ne güzellik! Neredeyse seni tanıyamayacaktım; tam bir hanımefendi olmuşsun, Isabella Linton onunla boy ölçüşemez, değil mi, Frances?" dedi. Karısı ona, "Ondaki doğal güzellik Isabella'da yok" diye

karşılık verdi, "ama Cathy dikkat etmeli; burada yeniden eski yabani haline geri dönmemeli. Ellen, Bayan Catherine'e giysilerini çıkarması için yardım et. Sen dur yavrucuğum, buklelerini bozacaksın, bırak da şapkanı ben çıkarayım".

Pelerini sırtından aldım; altından uzun bir ipek elbise ile uzun beyaz bir jüpon, pırıl pırıl bir çift ayakkabı çıktı ve sıçrayarak koşup gelen köpekler onu karşılamak için çevresini sardıklarında, Cathy'nin gözleri sevinçle parladı, ama güzel elbisesine sürünmelerinden korkup onlara elini değdirmekten sakındı. Beni nazikçe öptü; o sırada Noel pastasını yapmaya çalıştığım için baştan aşağı un içindeydim; bu durumda sarılıp kucaklayamazdı tabii, sonra çevresine bakınıp Heathcliff'i aradı. Efendi ile hanım onların karşılaşmalarını merak ve kaygıyla bekliyordu, iki arkadaşı birbirlerinden ayırma düşüncesinde başarılı olup olamayacaklarını bir yere kadar anlayabileceklerdi.

Heathcliff'i ilkin hiçbir yerde bulamadılar. O Catherine'in henüz Lintonlara gitmediği dönemde hiçbir şeye aldırmadığı için kimse de onu önemsemiyordu, ama Catherine orada kaldığından beri durumu eskisinden on kat kötüleşmişti. Benden başka kimse onu, pis bir çocuk gibi olduğu için azarlama ve ona hiç değilse haftada bir kez olsun yıkanmasını söyleme iyiliğinde bulunmuyordu. O yaştaki çocukların da zaten su ve sabundan hoşlananı pek azdır. Bu nedenle üç aydır çamur, toz toprakla yoğrulan elbiseleri, tarak yüzü görmemiş saçları şöyle dursun, yüzüyle elleri bile kapkara bir renge dönüşmüştü. Tabii ki kendisi gibi darmadağınık saçlı, neredeyse pislikle akraba olmuş bir arkadaş beklerken, odaya birdenbire böylesine güzel, zarif bir küçük hanımefendi girdiğini görünce, kanepenin altına saklan-

makta yerden göğe haklıydı. Cathy eldivenlerini yavaşça çıkardı, böylece sıcak sudan soğuk suya girmemiş hatta kapının dışına çıkıp güneş yüzü dahi görmemiş bembeyaz parmaklarını açığa çıkarırken, "Heathcliff yok mu?" diye sordu.

Heathcliff'in uğradığı bozgundan dolayı keyiflenip onun yasaklı bir genç gibi pejmürde bir halde ortaya çıkmak zorunda kalışından memnun görünen Bay Hindley, "Heathcliff yaklaşabilirsin" dedi. "Gelip diğer uşakların yaptığı gibi Bayan Catherine'e hoş geldiniz diyebilirsin."

Cathy arkadaşını gizlendiği yerde fark eder etmez onunla kucaklaşmak için neredeyse uçtu; saniyede yanağına yedi sekiz öpücük birden kondurdu, sonra durdu, geri çekilip kahkahalarla gülmeye başladı. "Aa! Bu ne hal, simsiyah görünüyorsun!" diye bağırdı. "Ne komik, ne suratsızsın böyle! Ama sanırım Edgar'la Isabella Linton'a alıştığım için bana böyle geliyor. Ne o, yoksa beni unuttun mu, Heathcliff?"

Bu soruyu sormakta haklıydı, çünkü utanç ve gurur, Heathcliff'in yüz ifadesini bir kat daha somurtkan yapmıştı, olduğu yerde hiç kımıldamadan duruyordu.

Bay Earnshaw onu küçümser bir tonda, "Haydi, elini sık, Heathcliff, kırk yılda bir buna izin verilebilir" dedi.

"Sıkmayacağım, burada durup sizi kendime güldürmeyeceğim, buna dayanamam!" dedi, çocukcağızın sonunda dili çözülmüştü. Etrafını saran çemberi yarıp gidecekti, ama Bayan Cathy onu tekrar yakaladı.

"Sana gülmek istemedim" dedi. "Ama kendimi tutamadım: Heathcliff hiç değilse elimi sık! Niye surat asıyorsun? Görünüşün bana çok tuhaf geldiği için güldüm. Yüzünü yıkayıp saçlarını düzeltirsen sorun kalmaz; ama çok kirlisin!"

Elinin içindeki tozlu parmaklara, ardından kendi elbisesine endişeyle baktı; ayrıca da elbisesinin Heathcliff'in giysilerine değmesinden korkmuştu.

Cathy'nin bakışlarını takip eden Heathcliff elini hemen onun elinden çekip kurtarırken, "Bana dokunmana gerek yoktu!" dedi. "Canımın istediği kadar pis olacağım, pislikten hoşlanıyorum, her zaman da pis olacağım."

Böyle diyerek efendiyle hanımın gülüşmeleri arasında odadan fırlayıp çıktı; Catherine ciddi olarak bu durumdan rahatsız olmuştu, nasıl olup da sözlerinin bu derece büyük bir öfke patlamasına neden olduğunu aklı almıyordu.

Cathy'nin hizmetini görüp pastaları fırına koyduktan sonra, odayı ve mutfağı Noel gecesine yakışır şekilde büyük ateşler yakarak şenlendirdim, sonra da oturup tek başıma ilahiler söyleyerek vakit geçirmeye hazırlandım; seçtiğim ilahilerin neşeli şarkılardan farksız olduğunu söyleyen Joseph'e aldırış etmedim. O tek başına odasına çekilmiş duasını ediyordu. Efendiyle hanımım da Cathy'yi eğlendirmekle meşguldüler, gösterdiği iyiliğe teşekkür için Lintonların çocuklarına aldıkları cafcaflı hediyeleri gösteriyorlardı. Ertesi gün için çocukları Uğultulu Tepeler'e davet etmişlerdi ve davet bir şartla kabul edilmişti: Bay Linton çocuklarının "O küfürbaz sokak çocuğundan" uzak tutulmasına dikkat edilmesini rica ediyordu.

Ben de böylece yalnız kalmıştım. Sıcak baharatın mis gibi kokusu içime doluyordu; pırıl pırıl mutfak takımlarını, ovulup parlatılmış üzeri kutsal dallarla süslü saati, akşam yemeğinde sıcak baharlı biranın doldurulacağı, tepsiye dizili gümüş kupaları ve en çok da her zaman özendiğim şeyin, güzelce silinip süpürülmüş zeminin

kusursuz temizliğini hayranlıkla seyrediyordum. İçimden hepsini tek tek şanlarına yaraşır şekilde övüyordum, sonra da bir zamanlar eşyaların hepsini temizleyip yerlerine yerleştirmemin ardından eski efendimin gelip sırtımı sıvazladığını ve Noel hediyesi olarak avcuma bir şilin bahşiş sıkıştırdığını hatırlıyordum. Bunları düşünürken aklıma onun Heathcliff'e ne kadar düşkün olduğu geldi. Ölüm kendisini alıp götürdükten sonra çocuğun hep bir kenara atılacağından korkardı, bu da bana zavallının şu anki durumunu anımsattı, ilahi okumayı bırakıp bir ağlamadır tutturdum. Ama çok geçmeden şöyle düşündüm: Onun durumuna ağlamaktansa, bazı kötü alışkanlıklarını değiştirmek daha yerinde olacaktı. Oturduğum yerden kalktım, Heathcliff'i aramak için avluya çıktım. Uzakta değildi. Onu ahırda, yeni gelen midillinin parlak tüylerini tararken ve her zamanki gibi öteki hayvanlara yem verirken buldum.

"Heathcliff, haydi gel çabuk" dedim, "mutfak çok rahat, Joseph de yukarıda. Haydi acele et de Bayan Cathy mutfağa gelmeden sana temiz giysiler giydireyim; sonra onunla birlikte otursunuz; ocak başı sadece ikinize kalır; böylece yatana kadar sohbet edersiniz".

İşini yapmaya devam etti, başını bir kez bile çevirip bana bakmadı.

"Haydi, geliyor musun?" diye ısrar ettim. "İkinize de birer tane çörek vereceğim, çoktan piştiler bile, sen de zaten yarım saatte ancak giyinirsin."

Beş dakika kadar bekledim, ama hiç yanıt alamayınca geri döndüm. Catherine, erkek kardeşi ve yengesiyle yemek yedi; Joseph ile ben de karşılıklı oturup tek kelime bile etmeden sessizce yemeğimizi yedik; sessizliği bozan tek şey ara sıra birimizin diğerini azarlaması, diğerimizin de yaptığı şımarıklıklardı. Heathcliff'in çöreğiyle

peyniri gece boyunca masanın üzerinde sofra meleklerini bekledi. Saat dokuza kadar isteksizce işini bitirmeye çabaladı, sonra da hiç konuşmadan, yüzünü asmakta ve inatçı tavrını takınmakta ısrar ederek odasına çekildi. Cathy o gece yeni arkadaşlarının ağırlanması konusunda bir yığın emir vermek için geç saatlere kadar yatmadı, gece eski arkadaşıyla sohbet etmek için sadece bir kez mutfağa uğradı; ama Heathcliff çoktan gitmişti; Cathy sırf Heathcliff'in nesi olduğunu sormak için kaldı, ardından tekrar çıkıp gitti. Sabahleyin Heathcliff erkenden kalktı, o gün işgünü olmadığından öfkesini çıkarmak için kırlara koştu ve tüm ev halkı kiliseye gidinceye kadar ortalıkta görünmedi. Açlık ve düşünmek ona iyi gelmişti, biraz sakinleşmişe benziyordu. Bir süre peşim sıra dolaşıp durdu, sonra birden cesaretlenip damdan düşercesine, "Nelly, beni temizle, bundan böyle ben de iyi bir çocuk olacağım!" diye haykırdı.

"Bunun için geç bile kadın, Heathcliff" dedim, "Catherine'i üzdün, yani kız eve geldiğine bin pişman oldu desem yeri! Sanki onu senden daha çok düşündükleri için kıskanıyor gibisin."

Catherine'i *kıskanmayı* pek aklı almıyordu, ama onu üzmüş olabileceğine inanıyordu.

"Sana üzüldüğünü mü söyledi?" diye sordu, oldukça ciddi bir tavır takınmıştı.

"Bu sabah ona senin her zamanki gibi alıp başını gittiğini söyleyince, ağladı."

"Ben de dün gece ağladım" diye karşılık verdi, "üstelik benim ağlamak için ondan daha haklı bir nedenim var"

"Evet. Gerçekten de sen yatağa gururlu bir yürek ve boş bir mideyle gitmekte haklıydın" dedim. "Zaten gururlu insanlar kendilerine hep üzüntü yaratırlar. Ama sen bu aşırı duyarlı halinden artık sıkılıyorsan, o zaman

Cathy eve geldiğinde, ondan özür dilemeyi unutma. Yanına gidip onu öpmeli ve şöyle demelisin... Her neyse, sen ne söyleyeceğini daha iyi bilirsin; sadece bunu içtenlikle yapmalısın, üzerindeki şık giysiler yüzünden onu bir yabancı gibi karşılamamalısın. Şimdi yemeği hazırlamam gerekiyor, ama seni giydirip üstüne başına çekidüzen vermek için biraz zaman ayıracağım. Senin yanında Edgar Linton cansız bir bebek gibi kalacak, zaten de öyle. Sen ondan daha küçüksün, ama daha uzun boylusun, omuzların da onunkinin iki misli daha geniş; yani istesen onu yere serebilirsin, sence de öyle değil mi?"

Bir an için Heathcliff'in yüzü güldü, ama sonra tekrar asıldı. Derin bir iç çekti. "Ama, Nelly, onu yirmi kez yere sersem bile bunun bir yararı olmaz, bunu yapmak ne onun güzelliğini azaltır ne de benimkini artırır, keşke benim de onun gibi sarı saçlarım, beyaz bir tenim olsa; keşke ben de onun gibi giyinip onun gibi davranabilsem, keşke ben de onun kadar zengin olabilsem!"

"Sen de onun gibi ikide bir anneciğim anneciğim diye yüreksizce ağlasaydın" diye ekledim, "bir köylü çocuğu yumruğunu gösterdiğinde, korkudan tir tir titreseydin, sırf dışarıda yağmur yağdığı için tüm gün eve kapansaydın. Heathcliff bu ne gaflet böyle! Aynanın önüne gel de sana asıl dilemen gereken şeyi göstereyim. Gözlerinin arasındaki şu iki çizgiyi ve yukarı doğru kavisli duracağı yerde, ortadan aşağı inik duran şu kalın kaşları ve cesurca açıldığı hiç görülmemiş, kapakları altında şeytanın gizli casusları gibi parıldayan, derinlere gömülmüş şu iki kara şeytanı görüyor musun? İşte asıl bu sert çizgileri yok etmeyi, gözkapaklarını cesurca kaldırmayı, o iki şeytanı da kötü düşünce ve kuşkulardan sıyırıp hiçbir düşmanlık görmediği kimseleri dost bilen, inançlı saf birer melek haline dönüştürmeyi dilemeli ve

bunu yapabilmeyi öğrenmelisin. Yediği tekmeleri hak etmiş ve çektikleri yüzünden sadece ona tekme atanlardan değil, tüm dünyadan nefret eden bir kötünün tavırlarını takınmaktan vazgeçmelisin".

"Yani diğer bir deyişle, Edgar Linton'ın mavi gözlerinin ve düzgün alnının bende de olmasını dilemem gerekiyor" diye karşılık verdi. "Pekala diliyorum, ama dilemek onlara sahip olmam için yeterli olmuyor."

"İyi bir kalbin olursa, kapkara bir zenci de olsan, yüzün yine sevimli olur yavrucuğum" diye devam ettim. "Kötü bir yürek en sevimlileri bile çirkin yapar. Bak elin yüzün yıkandı, saçın tarandı, yüzünün asıklığı da düzeldi, bak bakalım şimdi hâlâ kendini güzel bulmuyor musun? Bana sorarsan aslında çok güzelsin. Şu an kılık değiştirmiş bir prensten farksızsın. Kim bilir, belki de baban Çin imparatoru, annen de Hindistan kraliçesiydi ve isteseler tek başlarına bir haftalık gelirleriyle sadece Uğultulu Tepeler'i değil, Thrushcross Grange'ı da satın alabilirlerdi. Belki de seni korsanlar kaçırıp İngiltere'ye getirmişlerdir, ne dersin? Senin yerinde olsam hep böyle büyük, şöhretli bir aileden geldiğimin hayalini kurar, böylece kendimde küçük, sıradan bir çiftçinin bana yaptıklarına karşı durma yürekliliğini gösterebilme gücü bulurdum!"

Ben böyle konuşup dururken, Heathcliff'in yüzünün asıklığı da yavaş yavaş geçmiş, neredeyse sevimli bir çocuk olmuştu. O sırada birden yolun yukarısından gelip gürültüyle avludan içeri giren bir şey sohbetimizi böldü. Heathcliff hemen pencereye koştu, ben de kapıya koştum; tam o anda Linton kardeşler pelerinler ve kürkler içinde arabalarından, Earnshawlar da atlarından iniyorlardı. Earnshawlar kışın kiliseye çoğu zaman atlarla giderlerdi. Catherine ellerinden tutup iki çocuğu

salona soktu ve getirip ocağın karşısına oturttu; çocukların yüzü birden renklenmişti.

Onlara ne kadar cana yakın bir çocuk olduğunu bir an önce göstermesi için Heathcliff'e baskı yaptım. O da sözümü istekle dinledi. Tam o sırada aksilik bu ya, Heathcliff mutfaktan çıkmak üzere kapıyı açtığında, Hindley de diğer kapıyı açtı. Yüz yüze geldiler. Efendi onu böyle temiz, pak ve neşeli görünce, belki de Bayan Linton'a verdiği sözü tutmak için, sinirlenip çocuğu itti ve dönüp öfkeyle Joseph'e bağırarak, "Şunu odaya sokma... Yemek bitimine kadar tavan arasına at!" diye emir verdi. "Burada bir dakika yalnız bırakılacak olursa, hemen gidip pastaları parmaklayacağından, meyveleri çalacağından hiç kuşkum yok."

Kendimi tutamayıp, "Hayır, efendim" dedim. "O hiçbir şeye elini sürmez. Hem tüm bu yiyeceklerde bizim olduğu kadar onun da hakkı olmalı."

Hindley, "Eğer akşam olmadan onu aşağı katlarda görecek olursam, payını yumruğumu yiyerek alır" diye haykırdı. "Haydi, defol karşımdan pis serseri! Ne! Bir de karşıma geçmiş bana şıklık gösterisi mi yapıyorsun? Dur bekle de o gösterişli buklelerini elime şöyle bir dolayayım, o zaman onları biraz daha uzatır mıyım, uzatmaz mıyım, görürsün!"

"Zaten çok fazla uzun" diye kapı aralığından bakan Edgar Linton söze karıştı. "Nasıl oluyor da başı ağrımıyor, doğrusu şaşıyorum. Saçları gözlerinin üzerine tıpkı at yelesi gibi dökülüyor!"

Ona bu sözleri söylemeyi çoktan kafasına koyduğu belliydi, aslında niyeti karşısındakini aşağılamak değildi, ama Heathcliff sert mizaçlı ve en baştan beri rakip olarak görüp nefret ettiği birisinin sözlerini kendine karşı saygısızca bir sataşma olarak algılamakta ısrar edip asla

buna katlanamayan biriydi. O an birden eline geçirdiği ilk şey olan bir kâse sıcak elma kompostosunu kaptığı gibi deminden beri hakkında konuşup duran kişinin suratına ve boynuna doğru fırlattı, bunun üzerine çocuk avazı çıktığı kadar bağırıp haykırmaya başladı. Isabella ile Catherine çığlıkları duyup koşarak odaya geldiler ve Bay Earnshaw suçluyu yakaladığı gibi doğruca kendi odasına götürdü, ona karşı duyduğu müthiş öfkeyi ancak orada giderebileceği ve oldukça sert bir çareye başvuracağı belliydi, hiç kuşkusuz odasından çıktığında suratının kıpkırmızı ve soluk soluğa oluşu da bunun göstergesiydi.

Hemen kurulama bezini aldım, bir yandan hırsla Edgar'ın ağzını burnunu siliyor, bir yandan da üzerine vazife olmayan şeylere karıştığı için bunu hak ettiğini düşünüyordum. Kız kardeşi eve gitmek için ağlamaya başlamıştı, Cathy orta yerde şaşkın bir halde duruyordu, utancından kıpkırmızı kesilmişti.

Bay Linton da yaptığı yüzünden Edgar'ı hafiften azarlar gibi, "Onunla konuşmamalıydınız!" dedi. "Öfkeliydi ve bunu yapmakla şu an ziyareti de mahvettiniz, Heathcliff bu yüzden dayak yiyecek. Onun dayak yemesi ağırıma gidiyor! Akşam yemeğimi de yiyemeyeceğim. Onunla durup dururken neden konuştunuz, Edgar?"

Edgar sinirli bir halde elimi itip geri kalanları kendi keten mendiliyle tamamlarken, "Konuşmadım" dedi. "Anneme onunla hiç konuşmayacağıma söz verdim ve zaten de konuşmadım."

Catherine aşağılayıcı bir ses tonuyla, "Tamam, tamam sızlanıp durmayın" diye burnundan soluyarak araya girdi. "Ölmediniz ya. Ortalığı daha fazla karıştırmayın, erkek kardeşim geliyor, sessiz olun! Hişşşt, Isabella sizin canınızı yakan oldu mu?"

O sırada Hindley telaşla odaya girdi; "Haydi, çocuklar herkes yerine!" dedi. "O vahşi mizaçlı çocuk beni oldukça öfkelendirdi. Bay Edgar bu arada siz de bir dahaki karşılaşmamızda kendinizi benim gibi yumruklarınızla savunun, iştahınız açılır!"

Küçük partinin davetlisi olan çocukların sinirleri servis edilen güzel kokulu yemekler sayesinde yatışmış, hepsi yeniden o ağırbaşlı görünümlerine geri dönmüşlerdi. Yaptıkları gezintiden sonra acıkmışlardı, ayrıca fiziksel anlamda öyle çok büyük bir zarar görmüş olmaları da söz konusu değildi. Bay Earnshaw her birinin tabaklarını iyice doldurdu, karısı da canlı sohbetiyle hepsini neşelendirdi. Tam onun sandalyesinin arkasında duruyordum, Catherine'in kupkuru gözlerle olanlara kayıtsız kalıp tek derdi önündeki ördek kanadını kesmekmiş gibi bir tavır sergilemesi beni bir hayli üzdü. "Ne duygusuz çocuk" dedim kendi kendime. "Eski oyun arkadaşının üzüntüsünü nasıl da çabucak unutuverdi. Doğrusu onun bu kadar bencil olduğunu hiç bilmezdim." Sonra yemek için ağzına bir lokma götürdü, ama gerisin geri tabağa koydu. Yanakları kızardı, ardından gözlerinden tabağın üzerine yaşlar akmaya başladı. Birden çatalını yere düşürdü ve üzüntüsünü gizlemek için hemen masa örtüsünün altına eğildi. Bu halini görünce ona duygusuz demekten vazgeçtim, bu yüzden bütün bir gün eziklik içinde kıvrandığını ve bir şekilde gizlice yemek götürmeyi denediğim sırada keşfettiğim üzere efendi tarafından odaya kilitlenen Heathcliff'i görebilmek için yalnız kalma fırsatı kollayıp durduğunu anladım.

Akşama dans vardı. Cathy, "Mademki Isabella Linton'ın kavalyesi yok, o zaman beni de bağışlayın" diye yalvardı, ama yalvarmaları boşa gitti, bu durumda ek-

sikliği doldurma görevi bana verildi. Sonuçta dansın verdiği coşkuyla bütün üzüntülerimizi unuttuk ve bir trompet, bir trombon, klarnetler, obualar, borazanlar, bir basviyola ve müzisyenlerden kurulu on beş kişilik Gimmerton Bandosu'nun gelmesiyle neşemiz bir kat daha arttı. Bunlar her Noel yöredeki zengin evlerini dolaşır, para toplarlardı, bizim için de onları dinlemek başlı başına bir zevk olurdu. Bilinen ilahiler okunduktan sonra, onlara neşeli şarkılar çaldırırdık. Bayan Earnshaw müziği çok sevdiği için müzisyenler de bize bol bol çalardı.

Müzik Catherine'in de hoşuna gidiyordu, ama merdivenin başından daha iyi dinlendiğini ileri sürerek karanlıkta yukarı çıktı. Ben de derhal peşinden gittim. Salon o kadar kalabalıktı ki, aşağıdakiler bizim yokluğumuzun farkına bile varmadan kapıyı kapatmışlardı. Catherine merdivenin başına gelir gelmez hemen doğruca Heathcliff'in kapatıldığı tavan arasındaki odaya yönelip ona seslendi. Heathcliff bir süre direnip hiç yanıt vermedi, ama Catherine seslenmeye devam etti ve sonunda onunla tahta aralıklardan konuşmayı başardı. Şarkıların kesileceğini, müzisyenlerin de dinlenmek için mola verip bir şeyler içeceklerini anlayıncaya kadar hiç karışmadan yavrucakları rahatça konuşabilmeleri için yalnız bıraktım ve zamanı gelince Catherine'i uyarmak için merdivenden yukarı çıktım. Onu dışarıda bulmak yerine içeriden sesinin geldiğini duydum. Küçük maymun üst pencerelerden birinden dama tırmanmış, oradan da diğer bir üst pencereden içeri girmişti, onu oradan dil döküp gönlünü yaparak bin bir zorlukla çıkarabildim. Geldi ama Heathcliff'le birlikte; onu mutfağa götürmem için inat etti, çünkü diğer uşak kendi deyimiyle "şeytan ilahileri" dediği gürültüden kurtulmak

için komşuya gitmişti. Çocuklara oynayacakları bu oyunda yardım etmeye hiç niyetim olmadığını söyledim ama zavallı tutsak dün akşamdan beri ağzına lokma koymadığından, Hindley'i aldatmasına bu seferlik göz yumacaktım. Aşağıya indi; oturması için ateşin yanına bir sandalye koydum, çok sayıda güzel yiyecekler verdim ama keyfi yoktu, çok az yiyebildi, onu güldürüp eğlendirmek için yaptığım hiçbir şey işe yaramadı. Dirseklerini dizlerine, ellerini de çenesine dayayıp sessiz sedasız düşüncelere daldı. Ne düşündüğünü sorduğumda, "Hindley'den bütün bu yaptıklarının öcünü almanın yolunu bulmaya çalışıyorum. Ne kadar bekleyeceğimin hiç önemi yok, yeter ki sonunda bunu başarabileyim. Dilerim bu arzum gerçekleşmeden o ölmez!" diye karşılık verdi.

"Kendinden utan Heathcliff!" dedim. "Kötüleri cezalandırmak sadece Tanrı'nın işi, bizlerse bağışlamayı öğrenmeliyiz."

"Hayır, Tanrı bu işi yaparken, benim duyacağım hazzı duyamaz" diye karşılık verdi. "Ah, onu en güzel şekilde cezalandırabilmenin yolunu bir bulabilsem! Beni yalnız bırakırsan, bunu nasıl başarabileceğimi tasarlayacağım; ancak bunu düşündüğümde acılarımı hissetmiyorum."

"Ama Bay Lockwood, ben böyle şeylerin sizi eğlendirmeyeceğini nasıl da unutuyorum hep, doğrusu bu kadar gevezelik yapıp sizi ihmal ettiğim için şu an kendime çok kızdım, çorbanız soğumuş, üstelik uyukluyorsunuz da! Heathcliff'in hikâyesini size şöyle beş on kelimeyle anlatayım."

Kâhya kadın bunları söyleyip yerinden kalktı ve dikişini toplamaya koyuldu, benimse ocak başından kalkacak gücüm yoktu ama dediği gibi uyuklamıyordum.

"Oturun, Bayan Dean" dedim, "lütfen yarım saat daha oturun. Olayları bana böyle uzun uzun anlatmakla gayet iyi yaptınız. Ben böyle severim ve bunu her zaman aynı şekilde sürdürmelisiniz. Olaylarda adı geçen herkesi merak ediyorum".

"Saat birazdan on biri vuracak, efendim."

"Olsun. Erken yatmaya alışık değilim. Benim gibi sabahın onuna kadar yataktan çıkmayan biri için gecenin biri ya da ikisi hiç geç sayılmaz."

"Sabahları saat ona kadar yatmamalısınız. Sabah saat ona gelmeden geçip gider. Saat ona kadar işinin yarısını bitirmeyenlerin, o günkü işlerini bitirebilecekleri şüphelidir."

"Öyle de olsa zararı yok. Bayan Dean, haydi gidip yine sandalyenize oturun, yarın geceyi öğleden sonraya kadar uzatmak niyetindeyim. Çünkü kolay kolay geçmeyecek bir soğuk algınlığım olduğu anlaşılıyor."

"Umarım öyle değildir, efendim. O halde izin verin de anlatmaya üç yıl sonrasından devam edeyim, bu süre içinde Bayan Earnshaw..."

"Hayır, hayır, olmaz! Düşünün ki siz tek başına oturan bir hanımsınız ve kedinizin de sürekli halının üzerinde ayağınızın dibine uzanıp yavrusunu yalayarak temizlemesine ve o sırada onun her hareketini izlemeye alışmışsınız. Eğer yavrusunun bir kulağını temizlemeden bıraktığını görürseniz, istemeden de olsa sinirlenirsiniz, işte benimki de böyle bir ruh hali, bunu siz de bilirsiniz, öyle değil mi?"

"Oldukça miskin bir ruh halidir!"

"Bence tam tersine bu insanı çok canlı tutan bir ruh hali. Şu an tam olarak ben de öyleyim, o yüzden olayları dakikası dakikasına anlatmaya devam edin. Böylece bu yöre insanlarının kentliler karşısında bir üstünlükleri

olduğunu da anlamış oluyorum, bu tıpkı bir zindan örümceğinin, bir ev örümceği karşısındaki durumuna benziyor. Zindanda oturanlarla evdekilerin bir örümcek karşısındaki tavırları ve gösterdikleri ilginin derinliği çok farklıdır ve bu aşamada onu ansızın karşısında bulan izleyicinin konumunun hiçbir önemi yoktur. Böyle yerlerde *yaşayanlar* daha samimi ve daha kendileri gibi yaşıyorlar ve diğerlerinden daha az değiştikleri görülüyor, dış görünüşe önem vermiyorlar. Belki de bu yüzden bir yaşam boyu sevgi dedikleri şey sadece buralarda gerçekleşiyor, oysa ben bırakın yaşam boyu, bir yıl bile süren bir sevgi olacağına inanmıyorum. Birincisi tıpkı aç bir adamın önüne sadece tek bir tabak yemek koymaya benzer. Adam dört elle sarıldığı bu tek tabak yemeği tüm açlığıyla bir çırpıda yiyip bitirir; diğer adamın ise önünde Fransız aşçılar tarafından özenle hazırlanmış bir sofra vardır ve adam belki de o yemeklerin tümünden diğerinin aldığı tadı alacaktır, ama her bir yemek onun gözünde ve aklında bütünü oluşturan parçaların her biridir."

Bayan Dean bu konuşmadan hiçbir şey anlamamıştı. "Ah, efendim, az çok bizi tanıdınız işte, biz de diğer insanlar gibiyiz" dedi.

"Bağışlayın" dedim, "siz zaten benim en iyi arkadaşım olarak bu tezi çürüten en çarpıcı örneksiniz. Buralılara özgü bir iki önemsiz denecek davranışınız dışında, genellikle sizin sınıfınızdan olanlarda görmeye alışık olduğum tavırların hiçbiri sizde yok. Sanırım kafanızı hep bir hizmetçinin yaptığından daha fazla çalıştırmışsınız. Sırf yaşamış olmak adına hayatınızı boş şeylerle uğraşarak harcamaya fırsat bulamamanız, haliyle sizi düşünce gücünüzü çalıştırmak zorunda bırakmış".

Bayan Dean güldü.

"Elbette, ben de kendimi çalışkan, aklı başında biri olarak görüyorum" dedi; "ama bunun nedeni bu dağ başında yaşayıp, yıllarca hep aynı yüzleri, aynı davranışları görmüş olmam değil, sıkı bir disiplin içinde yetişmiş olmamdır; böylece akıllı olmayı öğrendim, ayrıca Bay Lockwood ben sizin tahmin ettiğinizden de çok okumuş biriyim. Şu kitaplıkta sadece Yunanca, Latince ve Fransızca olanlar dışında, göz gezdirip yararlanmadığım tek bir kitap bile yoktur, ama bir bakışta onların hangisi hangi dilden bilirim. Zaten zavallı yoksul bir adamın kızından da bundan fazlasını bekleyemezsiniz. Neyse mademki hikâyemi yine uzun uzun anlatacağım, bari bir an önce başlayayım ve üç yıl birden atlayacağıma, bir sonraki yaza, 1778 yazına, bundan tam yirmi üç yıl öncesine geçmekle yetineyim".

bölüm
sekiz

Güzel bir haziran sabahı, köklü Earnshaw ailesinin ilk çocuğu ve son mensubu olan, dadısı olacağım çok güzel minik bir yavru dünyaya geldi. O sırada eve uzak bir tarlada kuru ot işiyle uğraşıyorduk: her zaman kahvaltımızı getiren kız, her gün olduğundan bir saat önce koşarak çayırı geçip yola girerken durmadan bana sesleniyordu.

Soluk soluğa "Çok iri bir bebek!" diye bağırıyordu. "Bana göre dünyaya gelmiş en güzel oğlan çocuğu. Ama doktor, hanım için fazla yaşamaz, aylardan beri veremdi diyor. Bay Hindley'e söylerken duydum: 'Artık onu yaşatacak bir şey yok, kış gelmeden ölür' dedi. Hemen eve gelmelisin. Bu durumda onu sen büyüteceksin Nelly. Süt ve şekerle besleyecek, gece gündüz hiç yanından ayrılmayacaksın. Keşke yerinde olsaydım; çünkü hanım öldükten sonra, o senin çocuğun olacak!"

"Peki ama hanım gerçekten çok mu hasta?" diye sorarken hemen elimdeki tırpanı fırlatıp başlığımı geçirdim.

"Sanırım öyle, ama epey güçlü ve cesur görünüyor" diye karşılık verdi kız. "Oğlunun büyüyüp koca adam

olduğunu görecek gibi konuşuyor. Sevincinden deliye dönmüş durumda; gerçekten de çok güzel bir çocuk! Onun yerinde ben olsaydım, eminim artık ölmezdim: Kenneth istediğini söylesin, yavrumun yüzünü görmek bile beni güçlendirirdi. Bu yüzden Kenneth'e çok kızdım. Ebe kadın Archer bebeği hemen aşağıya, salonda oturan efendiye götürdü, efendinin yüzü onu görür görmez tam gülmeye başlamıştı ki, birden o ihtiyar şeytan yanına geldi ve Bay Earnshaw'a dönüp, 'Karınızın size bir oğul bağışlayacak kadar yaşaması Tanrı'nın bir lütfu. Buraya geldiğinde çok yaşamayacağından emindim. Şimdi de büyük olasılıkla onun kışı geçirmesinin çok güç göründüğünü söylüyorum. Bunun için kederlenip kendinizi perişan etmeyin, elimizden bir şey gelmez. Hem zaten böyle ölü benizli sıska bir kızı kendinize eş olarak seçmemeniz gerektiğini bilmeliydiniz!' "

"Peki efendi buna ne karşılık verdi?" diye sordum.

"Sanırım bir küfür savurdu, ama duymazlıktan geldim, çocuğu görmeye çalışıyordum" dedi kız ve yine kendinden geçmiş bir halde çocuğu anlatmaya devam etti. Ben de kız kadar heyecanlıydım, çocuğu görüp ben de onun gibi hayranı olmak için aceleyle eve koştum. Bu arada Hindley için de üzülmekten kendimi alamıyordum, çünkü onun yüreği sadece iki şey için; karısı ve kendisi için çarpardı, karısına tapardı ve onun kaybına nasıl dayanacağını hiç aklım almıyordu.

Uğultulu Tepeler'e vardığımızda Hindley sokak kapısı önünde duruyordu. İçeri girerken, "Çocuk nasıl?" diye sordum.

"Neredeyse kalkıp koşacak, Nelly!" diye karşılık verirken neşeyle gülümsedi.

"Ya hanım nasıl?" diye sorma cesaretini gösterdim. "Doktor diyormuş ki..."

"Doktorun canı cehenneme!" diye birden sözümü kesti efendi. Kıpkırmızı kesilmişti. "Frances çok iyi, gelecek haftaya kadar çok iyi olacak. Yukarı mı çıkıyorsun? Frances'e söyler misin, eğer konuşmamaya söz verirse yanına geleceğim. Çenesi hiç durmadığı için onu bırakıp aşağıya indim. Konuşmaması gerekiyor... Bay Kenneth sessiz olması gerektiğini söylüyor."

Bayan Earnshaw'a gidip kocasının dediklerini söyledim, sevinçten deliye dönmüş gibiydi; neşeyle karşılık verdi: "Yalnızca tek kelime ettim ama Ellen, iki kez ağlayarak dışarı çıktı. Tamam, git ona söyle, konuşmayacağıma söz veriyorum ama yüzüne bakıp gülmek de yasak değil ya!"

Zavallı kadıncağız! Öleceği haftaya kadar neşesini hiç yitirmedi; kocası da inadından, hırsından onun her gün biraz daha iyileştiğini söylemekte diretti. Kenneth hastalığın bu döneminde hazırladığı ilaçların bir yarar sağlamayacağını iki günde bir karısına bakmaya gelip Hindley'i daha fazla masrafa sokmanın anlamsız olduğunu söylediğinde, Hindley ona şöyle cevap verdi: "Evet, artık gelmenize gerek yok. Karımın durumu gayet iyi, artık sizin bakımınıza ihtiyacı kalmadı! Zaten hiçbir zaman verem değildi. Geçirdiği sadece ateşli bir nöbetti, geçti gitti; artık nabzı benimki kadar ağır atıyor, yanakları da benimki kadar serin."

Karısı da aynı masala inanmıştı, o da aynı sözleri söylüyordu. Ama bir gece kocasının omzuna yaslanmış, artık yarın ayağa kalkmayı düşündüğünü söylerken, ani bir öksürük nöbetine tutuldu, aslında çok hafif bir öksürük nöbetiydi, kocası onu kollarına alıp kaldırdı; hasta da kollarını onun boynuna doladı; yüzü değişti ve öldü.

Hizmetçi kızın öngördüğü gibi küçük Hareton tamamen benim elime kalmıştı. Bay Earnshaw çocuğu

sağlıklı görüp ağladığını da duymadığı sürece onun adına seviniyordu. Ama kendi acısı gittikçe artıyordu; üzüntüsünü açığa vurup durmadan sızlanan biri değildi. Ne ağlıyor ne de dua ediyordu; durmadan küfürler savurup meydan okuyor, Tanrı'ya, insanlara sövüyordu; iyice dağıtmıştı. Uşaklar onun işkencelerine ve kendilerine bu derece kötü davranılmasına daha fazla dayanamadılar. Geriye evde sadece Joseph ve ben kaldık. Elimde kalan yavruyu bırakıp gitmeye gönlüm razı gelmiyordu, ayrıca bildiğiniz üzere ben Hindley'in sütkardeşi olduğum için onun davranışlarını bir yabancıdan daha çok hoş görebiliyordum. Joseph de çiftlikte kalarak kiracılarla işçilerin başına bela olmuştu, zaten insanları azarlamak için kötülüğün bol olduğu böyle bir yer onun için idealdi.

Bu arada efendinin kötü yaşantısı ve kötü arkadaşları, Catherine ile Heathcliff'e örnek oluyordu. Onun özellikle adı geçen ikinci kişiye davranışları bir azizi bile kolaylıkla şeytana çevirebilirdi. Delikanlının da ondan kalır yanı yoktu; *neredeyse* kudurmuş gibiydi. Bu yüzden Hindley'in artık iflah olmaz şekilde düştüğünü görmek onu keyiflendiriyordu, o çekilmez suratsızlığı, hoyratlığı, yırtıcılığı her geçen gün giderek artıyordu. Kısacası nasıl bir cehennemde yaşadığımız kelimelerle anlatılamazdı. Sonunda rahip bile evimize uğramamaya başlamıştı; Edgar Linton'ın Bayan Cathy'ye yaptığı ziyaretler dışında, iyi ailelerden hiçbiri yanımıza dahi yanaşmıyordu. On beş yaşına basan Cathy bölgenin kraliçesiydi, eşi yoktu, bu onu kendini beğenmiş, dik kafalı bir yaratığa dönüştürmüştü. Açık söylemek gerekirse, onu çocukluktan çıktığından beri sevmez, burnu havada dolaşan kibirli davranışlarına karşı onu bozup yenik düşürmeye çalışarak sürekli kızdırırdım, ama yine de bana

asla küsmezdi. Eski sevdiklerine şaşılacak derecede bağlı bir kızdı, Heathcliff'e karşı sevgisi de hiç değişmedi. Genç Linton ise bütün üstünlüğüne karşı Cathy'yi aynı derecede etkileyemiyordu. Linton benim son efendimdir. Şu ocağın üzerindeki onun resmidir. Eskiden ocağın bir yanında onun diğer yanında karısının resmi asılıydı, ama karısının resmini kaldırdılar, eğer eski yerinde duruyor olsa belki biraz olsun nasıl biri olduğunu görebilirdiniz. Bakın, yukarıdaki resmi görebiliyor musunuz?

Bayan Dean elindeki mumu iyice yukarı kaldırdı, yumuşak çizgilere sahip bir yüzdü; Tepeler'de gördüğüm genç kadına çok benziyordu ama daha düşünceli, daha uysal bir görünüşü vardı. Hoş bir resimdi. Uzun sarı saçları şakakları üzerinde hafif kıvrımlar yapıyor, gözleri iri ve ciddi bakıyordu, uzun boylu ve çok inceydi. Catherine Earnshaw'un böyle biri uğruna eski çocukluk arkadaşını unutmasına hiç şaşırmadım. Ama eğer kafası da görünüşü gibiyse, böyle birinin, benim hayalimdeki Catherine Earnshaw'u sevmesinin nasıl mümkün olduğuna çok şaşırdım.

"Çok hoş bir resim" dedim kâhya kadına; "kendisine benziyor mu?"

"Evet" dedi. "Ama hastalanmadan önce çok daha canlı ve hoştu, bu gördüğünüz hali, onun günlük haliydi ve çoğunlukla durgundu."

Catherine aralarında kaldığı o beş haftadan sonra Lintonlarla arkadaşlığını sürdürmüştü, onların yanındayken edepsiz yanını gösterecek ortam olmadığından ve her zaman nezaketle karşılandığı bu yerde yakışıksız davranışlarda bulunmanın ayıp karşılanacağını bildiğinden, kendisi de farkında olmadığı halde, cana yakın haliyle, yaşlı hanımla kocasını büyülemişti. Isabella'nın hayranlığını, erkek kardeşinin kalbini ve ruhunu kazan-

mıştı. Hep aşırı istekleri olduğundan elde ettiği bu başarılar daha en başından onun egosunu okşadı ve aslında kimseyi aldatmak gibi bir amacı olmadığı halde, ikiyüzlü bir kişiliğe sahip olmasına neden oldu. Heathcliff'ten sürekli olarak "pis haydut", "hayvani yaratık" gibi tanımlarla söz edildiğini duyduğu bir evde aynı şekilde davranmaya özen gösteriyordu. Ama kendi evindeyken, sadece alayla karşılanacak abartılı bir incelik göstermekle kalmıyor, aynı zamanda saygısızlık yapmak ya da beğeni kazanmak gibi bir niyeti olmadığı için onun serseri yaratılışını frenlemeye çalışmıyordu.

Bay Edgar, Uğultulu Tepeler'e açıktan açığa gelme cesaretini nadiren gösterebiliyordu. Earnshaw'un kötü şöhreti onu korkutuyor, onunla karşılaşmaktan çekiniyordu ama biz her gelişinde onu elimizden geldiğince hoş karşılamaya çalışıyorduk, efendi de geliş nedenini bildiği için onu kırmaktan çekiniyor ama güler yüz gösteremeyecek olduğundan ortalıkta görünmüyordu. Sanırım Catherine de arkadaşının eve gelişinden pek hoşlanmıyordu. Cathy aslında ne yapmacık ne yosmaca davranışlara meyilli bir kızdı. O yüzden iki arkadaşın karşılaşmasını hiç istemediği her halinden belli oluyordu. Böyle bir durumda, eğer Heathcliff onun yanında Linton'ı küçümseyip alay edecek olursa, Cathy, Linton'ın yokluğunda yaptığı gibi ona hak veremeyecek, aynı şekilde Linton, Heathcliff'e olan nefretini sergileyecek olursa, Cathy eski oyun arkadaşının bu şekilde hor görülmesine kayıtsız kalamayacaktı. Alaylarımdan korkup gereksiz yere benden gizlemeye çalıştığı şaşkınlıklarına ve açığa vurmadığı sıkıntılarına her zaman çok gülmüşümdür. Bu size belki acımasız bir davranış gibi gelecek, ama Cathy öyle kibirli bir havayla dolaşırdı ki, o burnu kırılana kadar çektiklerinden dolayı insan ona acıya-

mazdı bile. Sonunda karşısında ona yol gösterecek başka biri olmadığı için bana açılıp içini döktü.

Bir öğleden sonra Bay Hindley evden gitmişti. Heathcliff de buna güvenerek kendi kendine o gün tatil yapma kararı almıştı. O sırada on altı yaşlarındaydı sanırım, çirkin değildi, aptal biri de değildi, ama karşısındakine, gerek tavırları gerek kılık kıyafetiyle, tiksinti vermenin yolunu bulmuştu. Şimdi sizin gördüğünüz Heathcliff öyle değil. Küçükken kendisine verilen eğitimin etkisi o zamanlar yok olup gitmişti; her gün sabahtan akşama kadar süren bitmez tükenmez rençperlik, vaktiyle bir şeyler öğrenmek için duyduğu merakı, içindeki kitap ve bilim sevgisini öldürmüştü. Çocukluğunda yaşlı Bay Earnshaw'un kayırmasından dolayı edinmiş olduğu ayrıcalık duygusu da böylece yitip gitmişti. Uzun bir süre derslerinde Catherine ile başa baş gitmek için çabalayıp durdu, sonunda sessiz sedasız ama içinde ateşler yanarken bu sevdadan vazgeçti, hem de tümüyle. O zamana kadar elde ettiği düzeyin zorunlu olarak gittikçe aşağı düşmekte olduğunu fark eder etmez de, yükselme yolunda bir adım dahi atmaya onu kimse razı edemedi. Daha sonraları tuhaf dış görünüşüne giderek gerileyen zekâsı da ayak uydurdu, yürüyüşüne bir serserilik, üzerine bir bayağılık geldi. Yaratılışında zaten var olan çekingenlik neredeyse aptallık boyutuna ulaştı; bu arada o kadar huysuzlaştı ki, yanına dahi yaklaşılmaz oldu, ahbaplık ettiği birkaç kişinin de beğenisinden çok nefretini kazanmaktan acımasızca bir zevk duymaya başlamıştı.

Çalışmadığı zamanlarda yine Catherine ile birlikte oluyorlardı, ama kendisine olan düşkünlüğünden artık Catherine'e söz etmiyor, onun çocukça okşamalarından da, kuşkunun yarattığı öfkeyle kaçıyordu; sanki Cat-

hy'nin kendisine fazlasıyla sevgi ve ilgi göstermesinden bir şey çıkmayacağını biliyor gibiydi. Daha önce söylediğim gibi Hindley'in evde olmamasından yararlanıp işe gitmeye niyeti olmadığını bildirmek için eve geldi. O sırada ben de Bayan Cathy'nin giyinmesine yardım ediyordum. Onun iş yapmayıp boş oturmayı isteyebileceği Catherine'in hiç aklına gelmemişti. Evde kendisinden başka kimse olmayacağını düşünerek bir yolunu bulup Bay Edgar'a kardeşinin evde olmadığı haberini salmıştı ve onu karşılamak için hazırlanıyordu.

"Cathy, bu öğleden sonra işin var mı?" diye sordu Heathcliff, "Bir yere gidecek misin?"

"Hayır, yağmur yağıyor" diye karşılık verdi Cathy.

"Öyleyse bu süslü püslü elbiseyi neden giydin?" dedi. "Eve gelecek biri mi var?"

"Bilmem, haberim yok" diye kekeledi küçükhanım. "Ama bu saatte senin tarlada olman gerekirdi, Heathcliff. Yemeğini yiyeli bir saat oldu. Çoktan gittiğini sanıyordum."

"Hindley o uğursuz varlığından bizi işte böyle kırk yılda bir kurtarıyor" dedi Heathcliff. "Bugün çalışmayacağım; senin yanında oturacağım."

"Ama Joseph ona haber verir, gitsen iyi edersin" dedi Cathy.

"Joseph şu an Peninstone Kayalıkları'nın diğer taraftaki ucunda kireç yüklüyor. Akşama kadar işi bitmez, o yüzden de bundan haberi olamaz."

Bunları söyledikten sonra kayıtsız bir tavırla salınarak ocağın yanına gidip oturdu. Catherine bir an kaşlarını çatıp düşündü, duruma uygun bir mazeret bulmaya çalıştığı belliydi. Bir dakika kadar sessiz durduktan sonra, "Isabella ile Edgar Linton bu öğleden sonra bana geleceklerinden söz etmişlerdi" dedi. "Yağmur yağdığı

için geleceklerini pek sanmıyorum, ama belki de gelirler. Eğer gelecek olurlarsa yok yere azar işitebilirsin."

"O halde Ellen ile haber yollayıp işin olduğunu söyle, gelmesinler Cathy" diye diretti Heathcliff. "O sefil ruhlu sersem arkadaşların yüzünden beni kapı dışarı etme! Bazen kendimi tutamayıp yakınmak, onların yok ama söylemeyeceğim."

"Evet, onların?" diye soran Catherine kaygılı bir ifadeyle bakışlarını ona dikti, ardından huysuzlukla başını ellerimin altından çekti. "Of Nelly, çok fazla tarayıp buklelerimin hepsini bozdun işte" diye ekledi. "Yeter, beni rahat bırak. Pekala, Heathcliff, kendini tutamayıp neden yakınacaksın?"

"Hiçbir şeyden... şu duvardaki takvime bak" diyerek eliyle pencerenin yanında asılı duran çerçeveli bir kâğıdı gösterdikten sonra devam etti. "Çarpı işaretleri Lintonlarla olduğun akşamları gösteriyor. Görüyor musun, her güne bir işaret koydum."

"Evet, çok saçma bir şey!" dedi Catherine ters bir tavırla. "Böyle bir şeyin farkında bile değilim. Peki, bunun anlamı ne?"

"Böyle bir şeyin *benim* farkında olmam" dedi Heathcliff.

"Yani hep seninle mi oturmalıyım?" Cathy giderek sinirlenip ona çıkıştı. "Bundan ne kazancım olacak? Seninle oturduğumuzda bana nelerden söz ediyorsun? Bir dilsiz ya da bir bebek gibisin. Beni eğlendirmek için söylediğin ya da yaptığın hiçbir şey yok!"

"Çok az konuştuğumu ya da arkadaşlığımdan hoşlanmadığını şimdiye kadar bana hiç söylememiştin, Cathy." Heathcliff bir anda bu sözler karşısında altüst olmuştu.

"İnsan bir şey bilmez ve konuşmazsa, ona arkadaş denmez" diye homurdandı Cathy.

Heathcliff yerinden kalktı, ama içindekileri tam olarak dökmeye zaman yetmemişti, çünkü o sırada taşlıktan nal sesleri gelmiş, ardından Linton hafifçe kapıyı vurup içeri girmişti. Bu hiç beklemediği çağrının sevinciyle yüzü aydınlanmıştı. Kuşkusuz Catherine biri girdiği sırada, diğeri çıkarken iki arkadaşı arasındaki farkı da görmüştü. Bu zıtlık tıpkı çıplak ve kayalık bir kömür madeninden verimli güzel bir vadiye çıkmaya benziyordu. Edgar'ın görünüşü kadar sesi ve selam verişi de diğerinden çok farklıydı, tatlı ve ağır bir tonda konuşuyor; sözcükleri de sizin gibi, yani biz buralılarınkinden daha az sert, daha yumuşak söylüyordu.

"Erken gelmedim ya?" diye soran Edgar bana bir göz attı. O sırada odanın diğer ucunda tabakları kurulayıp büfenin çekmecelerini düzeltmeye koyulmuştum.

"Hayır" diye yanıtladı Catherine. "Orada ne yapıyorsun, Nelly?"

"İşimi yapıyorum, küçükhanım" dedim. (Bay Hindley, Linton'ın Catherine'e yaptığı ziyaretlerde onları yalnız bırakmamam talimatını vermişti).

Cathy arkama gelip kulağıma fısıldayarak çıkıştı: "Toz bezlerini al ve çık; hizmetçiler eve konuk geldiğinde onların yanında onun bunun tozunu alıp temizliğe girişmezler!"

"Hazır efendi yokken tam fırsatı diye düşünmüştüm" dedim; "kendisi onun yanında kıpır kıpır iş görmemden nefret ediyor. Bay Edgar'ın beni hoş göreceğinden eminim".

Küçükhanım konuğunun cevap vermesine izin dahi vermeden kibirli ve hor gören bir tavırla "*Benim* yanımda da kıpır kıpır iş görmenden nefret ediyorum"

diye bağırdı. Heathcliff ile aralarında geçen o küçük atışmadan sonra bir türlü sinirleri yatışmamıştı.

"Afedersiniz, Bayan Catherine" dedim ve durmaksızın işimi yapmaya devam ettim.

Cathy, Edgar'ın kendisini göremeyeceğini düşünerek bezi elimden çekip aldı, koluma da sıkı bir çimdik attı; böylece benden hıncını almıştı. Onu sevmediğimi, bu yüzden ara sıra kibrini kırıp kızdırmaktan zevk aldığımı söylemiştim, ama bu kez canım epey yanmıştı; dizlerimden destek alarak ayağa kalktım ve, "Of, küçükhanım, bu çok kötü bir şaka, size hiç yakışıyor mu? Bana çimdik atmaya hakkınız yok, doğrusu bu kadarına artık dayanamayacağım" diye haykırdım.

"Sana dokunmadım bile, yalancı!" diye bağırdı; öfkesinden parmakları aynı hareketi yinelemek için titriyordu, kulaklarına kadar kıpkırmızı kesilmişti. Sinirlendiğinde bunu gizleyemez, yüzü ateş gibi olurdu.

"Öyleyse bu ne?" diye ona sorarken yalanını ortaya çıkarmak için kolumdaki morluğu gösterdim.

Ayağını yere vurdu, bir an duraksadı, ardından öfkesini yenemeyerek yüzüme öyle sert bir tokat indirdi ki, gözlerim yaşla doldu.

"Catherine, aşkım, Catherine!" diye Linton hemen araya girdi, taparcasına sevdiği bir kişinin hem yalan söyleyip hem de bu derece şiddet göstererek işlediği çifte suç karşısında şaşkınlık yaşıyordu.

Cathy tüm bedeni titreyerek bağırdı: "Çık dışarı, Ellen!"

Peşimden hiç ayrılmayan küçük Hareton da gelip yere oturmuştu, gözyaşlarımı görünce o da benimle birlikte ağlamaya başladı, "Kötü Cathy hala" diyerek yakınıyordu, bunu duyan Cathy bu kez gelip öfkesini çocuktan çıkardı, çocuğu omuzlarından yakalayıp

zavallı yavrucak mosmor oluncaya kadar sarstı. O sırada Edgar hiç düşünmeksizin çocuğu kurtarmak için hızla araya girip Cathy'nin ellerini tuttu. Ama bu ellerden biri kendi elinden kurtuldu ve yanlışlıkla şak diye genç adamın yüzüne indi; bu bir şaka olamazdı ve zavallı adam ne olduğunu anlayamamanın şaşkınlığı içinde kaldı. Dehşetle geri çekildi. Ben de eğilip Hareton'u kucağıma aldım ve mutfağa gittim, aradaki kapıyı özellikle açık bıraktım; doğrusu bu anlaşmazlığı nasıl çözümleyeceklerini merak ediyordum. Aşağılanan konuk, şapkasını koyduğu yere doğru yürüdü; benzi solmuş, sapsarı kesilmişti, dudakları titriyordu.

"İşte bu, kesinlikle çok yerinde bir davranış" dedim kendi kendime. "Bu size bir ders olsun da çekilip gidin! Asıl huyunu önünüzde sergilemesi sizin iyiliğinize oldu."

"Nereye gidiyorsunuz?" diye soran Catherine kapıya doğru geldi.

Linton yanından yürüyüp geçmek istedi.

"Gidemezsiniz!" diye Catherine şiddetle karşı çıktı.

"Gitmeliyim ve gideceğim!" diye diğeri onun sesini bastırmaya çalışarak karşılık verdi.

"Hayır" diye ısrar etti Cathy, bu arada kapı tokmağını tutuyordu; "şimdi gidemezsiniz, Edgar Linton. Oturun. Beni bu durumda bırakıp gidemezsiniz. Sonra bütün gece üzüntümden ölürüm; üstelik sizin yüzünüzden üzülmeye de hiç niyetim yok!"

"Sizden şamar yedikten sonra burada daha nasıl kalabilirim?" diye sordu Linton.

Catherine sustu.

"Beni hem korkuttunuz hem de sizin adınıza çok utandım doğrusu" diye Edgar konuşmasına devam etti. "Bir daha bu eve ayağımı basmayacağım!"

Cathy'nin gözleri parladı, gözkapakları kırpışmaya başladı.

"Üstelik bile bile yalan söylediniz!" diye ekledi Linton.

"Ben bile bile hiçbir şey yapmadım!" diye bağırdı Cathy; sonunda kendisini toplayıp konuşabilmişti. "Ama nasıl istiyorsanız öyle olsun, gidin, haydi gidin. Ben de oturup ağlayacağım, hasta düşünceye kadar ağlayacağım!"

Ve bir sandalyenin yanına dizleri üzerine düşüp hıçkırarak ağlamaya başladı. Edgar avluya çıkıncaya kadar kararından dönmedi ama orada duraksadı. Gitmesi için onu cesaretlendirmeye karar verdim.

"Küçükhanım çok hırçındır, efendim" diye olduğum yerden ona seslendim. "Şımarık küçük bir çocuktan farksızdır, atınıza binip evinize dönseniz, kendiniz için en iyisini yapmış olursunuz. Aksi halde küçükhanım sırf sizi üzmek için kendisini hasta düşürür."

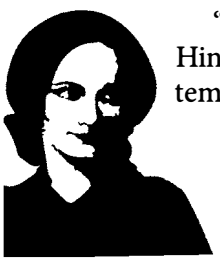
Oldukça yufka yürekli biri olan Linton, yan gözle pencereden içeri baktı; bir kedi yarı yarıya öldürdüğü bir fareyi ya da yarı yarıya ısırdığı bir kuşu nasıl bırakıp gidemezse, o da onu bir türlü bırakıp gidemiyordu. Ah, diye düşündüm, artık onu kurtarmak imkânsız; artık onun sonu belli, kaderine koşuyor! Gerçekten de öyleydi: Linton birden geri döndü, tekrar hızla eve girip kapıyı ardından kapattı. Bir süre sonra Earnshaw'un sarhoşluktan adeta kudurmuş bir halde (içki içtiğinde hep böyle olurdu) eve geldiğini, babaevini neredeyse başımıza yıkacağını haber vermeye gittiğimde, ettikleri kavganın aralarındaki yakınlığı pekiştirdiğine ve gençliğin verdiği sıkılganlık kabuğunu kırıp arkadaşlık maskesini yüzlerinden çıkarttıklarına, birbirlerine sevgilerini açıkladıklarına şahit oldum.

Bay Hindley'in geldiğini duyar duymaz, Linton hemen atına koştu, Catherine de kimseye görünmeden odasına girdi. Ben de küçük Hareton'u bir köşeye saklayıp efendinin tüfeğindeki saçmaları boşaltmaya yöneldim; böyle zilzurna sarhoş olup zıvanadan çıktığı zamanlarda tüfeğiyle oynamaya bayılırdı, karşısına dikilenlerin, dahası gözüne fazlalık olarak görünenlerin hayatı tehlikeye girerdi. Benim de böyle bir durumda karşı önlem olarak, eğer tetiği çekecek kadar ileri gidecek olursa, elinden bir kaza çıkmaması için tüfeği boşaltmaktan başka çarem yoktu.

bölüm
dokuz

Hindley, ağza alınmaz galiz küfürler savurarak içeri girdi ve tam o sırada beni oğlunu mutfak dolabına saklamaya çalışırken yakaladı. Hareton babasının yırtıcı hayvan sevgisinden de delilik anlarındaki öfkesinden de çok korkardı. Böyle durumlarda ya adeta canını çıkarırcasına sıkıştırılıp öpülme ya ateşe atılma ya da duvara fırlatılma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı için zavallı çocuk onu nereye tıkıp saklasam hiç sesini çıkarmadan orada dururdu.

"İşte sonunda buldum onu!" diye haykırdı Hindley ve bir köpek gibi beni ensemden yakalayıp çekti. "Anlaşıldı, siz bu çocuğu öldürmek için işbirliği yapmışsınız! Onu niye ortalıkta hiç göremediğimi şimdi anlıyorum. Ama şeytanın da yardımıyla sana şu koca bıçağı yutturacağım, Nelly! Ne gülüyorsun? Az önce Kenneth'i baş aşağı Kara At Bataklığı'na sapladım, şimdi oradan geliyorum. Ha bir, ha iki kişi, benim için fark etmez. Sonra da sizlerden birini öldürmek istiyorum; aksi halde içim rahat etmeyecek!"

"Ama ben o bıçaktan hiç hoşlanmıyorum, Bay Hindley" dedim. "Onunla kırmızı ringa balıkları kesilip temizlendi. İsterseniz bir kurşun sıkın, olsun bitsin."

"Canın cehenneme! Zaten öyle olacak. İngiltere'de insanın kendi evini oturulabilir iyi bir ev durumuna getirmesini engelleyen hiçbir yasa yokken, benim evimin hali çekilir gibi değil! Aç ağzını!" Elindeki bıçağın ucunu dişlerimin arasına soktu; ama ben kendi adıma onun bu deliliklerinden pek korkmazdım. Tükürerek bıçağın çok kötü bir tadı olduğunu, kesinlikle ağzıma alamayacağımı söyledim.

Beni bırakarak, "Ha, anladım" dedi, "meğer şu pis küçük şerefsiz, Hareton değilmiş; bağışla Nelly. Eğer o olsaydı, koşup hemen beni karşılamadığı, beni görünce cin görmüş gibi avazı çıktığı kadar bağırdığı için diri diri derisini yüzsem yeridir. Seni sevimsiz velet seni, gel buraya! Yufka yürekli zavallı babanı kandırmak neymiş sana göstereceğim. Baksanıza, sizce kulakları kesilse bu delikanlı daha yakışıklı olmaz mı, ne dersiniz? Kulakları kesilen köpekler hep daha yırtıcı olurlar ve ben de yırtıcı yaratıklara bayılırım. Haydi bana bir makas getirin, görün bakın bu da ne yırtıcı, ne güzel bir şey olacak! Hem sonra kulaklarımıza bu kadar değer vermek adice bir gösteriş, şeytanca bir böbürlenme, kulaklarımız olmasa da yeterince eşeğiz zaten. Sus be çocuk! Peki, tamam, sevgili yavrucuğum! Hişşt, sus ve sil gözlerini! Canım yavrum benim, öp beni bakayım. Ne? Hayır mı? Haydi öp beni, Hareton! Öp beni kahrolası velet! Aman Tanrım, ben böyle bir canavarı nasıl büyütürüm? Tanrı şahidim olsun, şu piçin boynunu kıracağım."

Zavallı Hareton babasının kucağında çılgın gibi bağırıyor, var gücüyle çırpınıp debeleniyordu. Hindley onu merdivenden yukarı çıkarıp tırabzandan aşağı sarkıtınca iyice yaygarayı bastı. Dehşete düşen çocuğun sinir krizi geçirmesinden korkup bağırarak onu kurtarmaya koştum. Yanlarına ulaştığımda, Hindley aşağıdan

duyulan bir gürültüye kulak kabartarak parmaklıktan aşağı sarktı, o sırada elindekini neredeyse tamamen unutmuştu. Merdivenin altına birinin yaklaştığını fark ettiğinde "Kimdir o?" diye seslendi. Yürüyüşünden tanıdığım Heathcliff'e daha fazla yaklaşmamasını işaret etmek için ben de tırabzandan sarktım, ama gözümü Hareton'dan ayırır ayırmaz, çocuk birden debelendi ve kendini tutan ellerden kurtulup düştü.

Neyse ki daha dehşete kapılmamıza fırsat bile kalmadan, zavallı talihsiz çocuğun sağ salim kurtulduğunu gördük. Heathcliff tam zamanında merdivenin altına gelmiş, yukarıdan düşen çocuğu içgüdüsel bir refleksle yakalamıştı; sonra çocuğu yere bırakıp bu kazaya neden olan kişiyi görmek için başını kaldırdı. Merdivenin başında Earnshaw'u görünce birden çok şaşırdı ve ardından yüzünde büyük bir pişmanlık ifadesi belirdi. Bu tıpkı elindeki büyük ikramiyeyi kazandıracak piyango biletini beş şiline satıp ertesi gün bin sterlin kaybettiğini gören bir cimrinin geri dönülmez pişmanlığına benziyordu, tam öcünü alacakken bunu kendi elleriyle engellemişti. Yüzünü kelimelerle anlatılmaz derin bir acı kaplamıştı. Ortalık karanlık olsaydı, Hareton'un kafasını parçalayarak yaptığı bu hatayı telafi etmeye çalışacağından emin olduğumu söyleyebilirim, ama çocuk kurtulmuştu bir kere ve hepimiz bunu görmüştük, ben hemen aşağı indim ve değerli emaneti kollarımın arasına aldım. Hindley de ağır ağır merdivenlerden indi, ayılmış ve yaptığından utanmıştı.

"Suç sende, Ellen" dedi, "onu gözünün önünden ayırmaman gerekirdi; elimden almalıydın, bir yeri incinmiş mi?"

"İncinmek!" diye kızgın bir tonda bağırdım. "Ölmediğine şükretmeliyiz, ama aptal kalacağı kesin! Ah, Ah!

Bu çocukcağıza yaptıklarınız karşısında anacığının mezarından çıkıp gelmediğine şaşıyorum. Siz bir dinsizden bile daha betersiniz; kendi canınız, kendi kanınızdan birine bu şekilde davranmak, pes doğrusu!" Hindley, beni yanında görünce korkusu geçip rahatlayan çocuğa dokunmak istedi. Ama çocuk daha babasının parmağı değer değmez eskisinden beter bağırıp çırpınmaya başladı.

"Ona dokunmayın!" diye konuşmama devam ettim. "Sizden nefret ediyor... İşin doğrusu bu! Mutlu ailenizle birlikte ne kadar güzel bir durumda olduğunuzu görün işte!"

Sapık ruhlu adam, "Daha da güzel bir duruma geleceğim, Nelly" diye bir kahkaha patlattı. "Şimdi sen de çocuk da gözümün önünden çekilip gidin. Ve sen de Heathcliff! Bir daha seni ne göreyim ne de sesini duyayım. Seni öldürmek istiyorum ve bunun için bu gece bu evi ateşe bile verebilirim! Her şeyi yapabilirim; bu tamamen keyfime kalmış bir şey."

Bunları söylerken büfeden yarım litrelik bir konyak şişesi alıp birazını kadehine boşalttı.

"Hayır, yapmayın!" diye yalvardım. "Ne olur biraz olsun uyarılara kulak verin, Bay Hindley. Kendinizi düşünmüyorsanız, bari bu küçük talihsiz yavruya acıyın!"

"Benden başka herkes ona daha iyi bakar!" diye karşılık verdi.

"Ruhunuza acıyın!" diyerek kadehi elinden çekmeye çalıştım.

"Acımayacağım işte!" diye bağırdı inançsız adam, "Tersine, beni yaratanı cezalandırmak için özellikle bedenimi mahvedip ruhumu da cehenneme göndermekten büyük bir haz duyacağım. Lanetlenmiş ruhumun şerefine!"

İçkiyi yuvarladı, sabırsızca, çekilip gitmemizi söyledi, ardından öyle pis küfürler savurdu ki, insan bunları ne ağzına alabilir ne de hatırlamak isteyebilir.

"Bu kadar içtiği halde, ne yazık ki bir türlü geberemiyor" dedi kapı kapanınca Heathcliff ve onun küfürlerini mırıltı halinde iade etti. "Oysa gebermek için elinden ne gelirse yapıyor; ama bedeni çok sağlam olmalı. Bay Kenneth kısrağım üzerine bahse girerim ki, bu adam olağanüstü mutlu bir rastlantı olana dek, Gimmerton'un bu yakasında oturan herkesten daha çok yaşayacak ve mezara ak saçlı günahkâr bir ihtiyar olarak girecek, diyor."

Mutfağa gittim. Minik yavrucağı uyutmak için ninni söylemek üzere oturdum. Heathcliff'in de mutfaktan geçip ambara doğru gittiğini sandım, ama sonra koltuğun arkasına geçmiş, ocaktan uzakta, duvarın yanındaki sedirin üzerine uzanmış, sessiz sedasız yattığını fark ettim. Ve Hareton'u dizlerimde sallarken bir şarkı mırıldanmaya başladım:

Gece yarısı olmuştu, ağlıyordu bebeler,
Döşemenin altından duydu bunu fareler,

Az önce yaşanan arbedeyi odasından dinlemiş olan Bayan Cathy kapıdan başını uzatıp, "Yalnız mısın, Nelly?" diye fısıltıyla sordu.

"Evet, küçükhanım" dedim.

İçeri gidip ocağa doğru gitti. Bir şey söyleyeceğini düşünerek başımı kaldırıp ona baktım. Yüzünde tedirgin bir ifade vardı, endişeli görünüyordu. Konuşacakmış gibi dudakları yarı aralandı, derin bir soluk aldı ama ağzından sözcükler yerine bir iç çekme duyuldu. Yeniden şarkıma başladım, bana yaptıklarını henüz unutmuş değildim.

"Heathcliff nerede?" diye şarkımı yarıda kesip sordu.

"Ahırda işinin başında" dedim.

Heathcliff beni yalancı çıkarmadı, gerçi uyuyakalmış da olabilirdi. Sonra yine uzun bir sessizlik oldu, bu arada konuyu tekrar açabilirdi. Ama Catherine'in yanaklarından bir iki damla yaş süzülüp yerdeki taşların üzerine düştüğünü gördüm. Kendi kendime o yüz kızartıcı davranışından dolayı üzüntü duymuş olabileceğini düşündüm. Eğer tahminim doğruysa, bu onun için bir yenilik olacaktı. Nasıl isterse öyle değerlendirsin diye düşündüm. Ama o kendisinden başka kimse için üzülecek biri değildi.

"Ah, Tanrım!" diye inledi sonunda. "Öyle mutsuzum ki!"

"Yazık" dedim. "Sizi mutlu etmek çok zor, bunca arkadaşınız ve bu derece az üzülecek şeyiniz var ama hayatınızdan hâlâ memnun olmamanız ne tuhaf!"

"Nelly, sana bir şey söylesem, bana kimseye söylemeyeceğine söz verir misin?" dedi. Yanıma diz çöküp güzel gözlerini yüzüme dikti, o kadar sevimli bakıyordu ki, sonuna kadar haklı olsanız bile öfkelenmeniz mümkün değildi.

Biraz daha yumuşak bir ifade takınarak sordum: "Kimseye söylememeye değecek bir şey mi?"

"Evet, bu sır beni çok rahatsız ediyor, mutlaka söylemeliyim! Ne yapmam gerektiğini bilmek istiyorum. Bugün Edgar Linton benimle evlenmek istediğini söyledi, ben de ona bir yanıt verdim. Şimdi ben yanıtımı sana söylemeden önce, sence nasıl bir yanıt vermem gerekirdi, bana söylemeni istiyorum."

"Bayan Catherine bunu ben nereden bilebilirim?" dedim. "Aslında doğruyu söylemek gerekirse, bu öğleden sonra yaptıklarınızdan sonra, onu geri çevirmek sizin

adınıza daha akıllıca bir davranış olurdu sanırım; gördüklerinden sonra hâlâ sizinle evlenmek istediğine göre, o gerçekten iyileşmesi imkânsız bir aptal ya da tehlikeli bir deli olmalı."

"Böyle konuşacak olursan, sana daha tek kelime dahi söylemem" diye söylenen Cathy hızla ayağa kalkıp devam etti: "ben onun evlenme teklifini çoktan kabul ettim, Nelly. Şimdi bana yaptığımın doğru ya da yanlış olduğunu söyle!"

"Kabul ettiniz! Öyleyse bu konu üzerinde artık konuşmaya ne gerek var? Bir kere söz vermişsiniz, bundan sonra geri dönemezsiniz."

"Ama yine de iyi mi, kötü mü yaptığımı ne olur söyle!" diye bağırdı sinirli bir halde. Ellerini ovuşturuyordu, kaşları çatılmıştı.

"Bu soruya doğru yanıtı vermeden önce, bilmem gereken şeyler var" dedim, kibirli bir tavırla. "Her şeyden önce Bay Edgar'ı seviyor musunuz?"

"Onu hangi kadın sevmez? Elbette seviyorum."

Ardından onu sıkı bir sorguya çektim, yirmi iki yaşına gelmiş bir kızla bu şekilde konuşmak bana göre hiç de yersiz bir davranış sayılmazdı.

"Onu neden seviyorsunuz, Bayan Cathy?"

"Saçma! Seviyorum işte... Bu yeterli."

"Hayır, Bayan Cathy; bana onu sevme nedenlerinizi söylemelisiniz."

"Pekala öyleyse. Yakışıklı olduğu ve yanında olmaktan hoşlandığım için."

"Kötü!" dedim.

"Sonra, genç ve neşeli biri olduğu için."

"Bu da kötü"

"Sonra, beni sevdiği için."

"Bu hiçbir değeri olamayacak kadar kötü."

"Sonra, ileride zengin de olacak; bu yörenin en gözde hanımı olmak hoşuma gidecek, böyle bir kocam olduğu için övüneceğim."

"Bu diğerlerinden de kötü. Pekala, şimdi de onu nasıl seviyorsunuz, bunu söyleyin?"

"Saçmalıyorsun, Nelly. Tabii ki herkes nasıl seviyorsa ben de öyle seveceğim."

"Hiç de saçmalamıyorum. Söyleyin."

"Ayağının bastığı yeri, havasını, dokunduğu her şeyi, söylediği her sözü seviyorum. Her halini, her davranışını, tepeden tırnağa her şeyini, ama her şeyini seviyorum. İşte bu!"

"Peki neden?"

"Yok, sen gerçekten işi eğlenceye vurdun artık, kötü niyetli davranıyorsun! Burada oyun oynamıyoruz!" Öfkelenip yüzünü ocaktan yana çevirdi.

"Böyle bir konuda oyun oynamak aklımdan bile geçmez, Bayan Catherine" dedim. "Siz Bay Edgar'ı yakışıklı, genç, neşeli ve zengin olduğu ve sizi sevdiği için seviyorsunuz. Gerçi sonuncuyu hesaba katmak ne kadar doğru olur bilmiyorum, ama neyse... Hal böyle olunca o sizi sevmese de büyük olasılıkla siz onu sevecektiniz. Oysa ilk saydığınız o dört çekici yanı olmasaydı, o sizi sevse de, siz onu asla sevmezdiniz."

"Sevmezdim elbette, acırdım sadece. Hatta eğer çirkin ve kaba saba bir soytarı olsaydı, belki de nefret ederdim."

"Ama dünyada daha pek çok yakışıklı, varlıklı genç var; hatta belki ondan daha yakışıklı, daha varlıklı. Sizi onları sevmekten alıkoyan ne?"

"Böyle gençler varsa bile benim gözümün önünde değiller de ondan. Ben henüz Edgar'dan başkasını görmedim."

"İleride karşınıza çıkabilirler, Edgar hep böyle yakışıklı ve genç kalmayacak, her zaman bu kadar zengin de olmayacak. Ayrıca sahip olduğu varlığı bir anda yok da olabilir."

"Önemli olan şu an zengin olması, beni sadece şu an ilgilendiriyor. Senden daha mantıklı konuşmanı beklerdim."

"Pekala, o halde, artık başka sözüm yok. Eğer sizi gerçekten sadece şu an ilgilendiriyorsa, Bay Linton ile evlenin."

"Zaten senden izin istemiyorum. Onunla *evleneceğim*. Ben sadece iyi mi, yoksa kötü mü ettim, bunu söylemeni bekliyorum."

"Eğer insanlar sadece bugünü düşünüp evlenerek doğru yapıyorlarsa, siz de çok iyi ettiniz. Peki, o halde neden mutlu olmadığınızı anlayamıyorum. Erkek kardeşiniz de çok sevinecek; Linton'ın yaşlı annesiyle babası da bu işe karşı çıkmazlar sanırım; sonuçta gürültülü ve rahatsız edici bir evden kurtulup varlıklı ve saygın bir eve gelin gideceksiniz, ayrıca Edgar'ı seviyorsunuz, o da sizi seviyor. Her şey gayet yolunda görünüyor. Engel nerede?"

Catherine bir elini alnına, diğer elini göğsüne koyup, "*Burada*! *Burada*!" dedi. "Ruhum her nerede yaşıyorsa, orada. Ruhum ve kalbimle yanlış yaptığıma inanıyorum."

"Bu çok tuhaf! Nedenini anlayamıyorum."

"Bunun nedeni içimde sakladığım bir sır. Eğer benimle alay etmezsen, sana bunu anlatacağım. Tam anlamıyla anlatamam ama duygularımı biraz olsun ifade etmeye çalışacağım."

Tekrar yanıma oturdu. Yüzü giderek daha kederleniyor, daha ciddileşiyor, birbirine kenetlediği elleri titriyordu.

"Nelly" dedi birkaç dakika düşündükten sonra birdenbire, "hiç tuhaf düşler gördüğün olur mu?"

"Evet, ara sıra" dedim.

"Benim de. Hayatımda öyle düşler gördüm ki hiç aklımdan çıkmadılar, düşüncelerimi değiştirdiler, bunlar tıpkı şarabın suya karışması gibi içimde dolaştılar, belleğimin rengini değiştirdiler. İşte şimdi sana anlatacağım da onlardan biri, ama ne olursa olsun, anlattıklarıma gülme."

"Ah! Anlatmayın Bayan Catherine" diye bağırdım. "Aklımızı karıştıracak hayaletler, düşler türetmeden de sıkıntımız bize fazlasıyla yetiyor zaten. Haydi neşelenin, eskisi gibi olun! Küçük Hareton'a bakın! O hiç kötü düşler görmüyor. Uykusunda nasıl da tatlı gülümsüyor!"

"Evet, babası da nasıl tatlı küfürler savuruyor! Onun da küçük ve masum zamanlarını hatırlıyorsundur. Ama Nelly, gördüğüm düşü sana mutlaka anlatacağım; sandığın gibi uzun bir düş değil; ayrıca bu gece neşelenmek de hiç içimden gelmiyor."

"Dinlemeyeceğim, dinlemeyeceğim" diye direttim.

O zamanlar düşlere inanmak gibi batıl itikatlarım vardı, aslında hâlâ da inanırım. Catherine'in halinde de onda her zaman görülmeyen bir keder vardı, bu durumu içime bir korku salmıştı. Sanki bana anlatacağı şeylerden kendi kendime bir şeyler çıkarıp gelecekteki bir felaketi önceden sezecekmişim gibi gelmişti. Catherine'in canı sıkılmıştı ama daha fazla diretmeyip vazgeçti. Güya başka bir konuya geçti ama bir süre sonra tekrar başladı.

"Cennette olsam herhalde çok mutsuz olurdum, Nelly" dedi.

"Tabii, çünkü oraya gitmeye layık değilsiniz!" dedim. "Günahkârların hepsi de cennette pek zavallı, pek mutsuz olurlar."

"Ama demek istediğim bu değil. Bir kez düşümde cennette olduğumu gördüm."

"Sizin düşünüzü dinlemek istemediğimi söyledim, Bayan Catherine! Ben yatmaya gidiyorum" diyerek tekrar sözünü kestim.

Sandalyemden kalkmaya yeltendiğimde, beni gülerek yerime oturttu.

"Önemli bir şey değil" diye bağırdı; "sadece cennette yerimin olmadığını anlayıp yeniden dünyaya geri dönmek için ağlamaktan helak oluyorum, bu halime melekler o kadar kızıyorlar ki, beni tuttukları gibi Uğultulu Tepeler'in üst tarafındaki kırlığın orta yerine fırlatıyorlar. Kendimi birden orada bulmanın sevinciyle ağlarken uyandım. Aslında bu düş de sır olarak sakladığım diğer düş gibi duygularımı ifade ediyor. Bu durumda, eğer cennet bana göre bir yer değilse, Edgar Linton'la evlenmek de öyle olmalı. Şu odadaki hain eğer Heathcliff'i herkese adi bir yaratık olarak göstermeseydi, o zaman Edgar'la evlenmeyi asla düşünmezdim. Artık Heathcliff ile evlenemem, bu kendimi onun düzeyine indirmek demek olur; ama o onu ne kadar sevdiğimi hiçbir zaman bilemeyecek, ayrıca sevgimin birinin yakışıklı olup olmayışıyla da hiçbir ilgisi yok, Nelly; onu asıl benden daha çok bana benzediği için seviyorum. Bizim ruhlarımız her neyle yoğrulmuş ise, ikimizinki de aynı. Linton'la ise, ay ışığı ile şimşek, buz ile ateş kadar zıt ruhlara sahibiz".

Daha bu sözler bitmeden Heathcliff'in varlığını hissetmiştim. Hafif bir kıpırtı duyup başımı çevirdim, Heathcliff'in sedirin üstünden kalktığını, sessizce dışarı sıvıştığını gördüm. Catherine'i onunla evlenirse, onun düzeyine ineceğini söylediği zamana kadar dinlemiş, sonunu duymadan çıkıp gitmişti. Cathy yerde oturduğu

için koltuğun arkalığı Heathcliff'i odadan dışarı çıkarken görmesine engel olmuştu; ama ben hemen yerimden sıçrayıp, "Hişşt, sus!" dedim.

"Niye?" diyerek sinirli bir şekilde çevresine bakındı.

"Joseph burada" dedim. Şans eseri o anda yoldan arabasının tekerleklerinin gürültüsünü duymuştum. "Ve Heathcliff de onunla gelecek. Belki de kapıya gelmiştir bile."

"Yok, söylediklerimi kapıdan işitemez!" dedi. "Yemeği hazırlayıncaya kadar Hareton'u bana ver; hazır olunca da çağır, birlikte yiyelim. Bir türlü rahat edemeyen vicdanımı aldatmak, Heathcliff'in böyle şeylerden anlamadığına kendimi inandırmak istiyorum. Bu tür şeylerden haberi bile yoktur, değil mi? O âşık olmak nedir bilmez!"

"Sizin kadar onun da bilmemesi için bir neden görmüyorum" dedim; "ve eğer seçtiği sevgili siz iseniz, dünyaya gelen insanların en kadersizi olacaktır! Siz Bayan Linton olur olmaz, o dostunu, aşkını, her şeyini yitirecektir! Sizin bu ayrılığa nasıl katlanacağınızı, onun da yeryüzünde böylesine tamamen yapayalnız bırakılmaya nasıl katlanacağını hiç düşündünüz mü? Çünkü Bayan Catherine..."

"Tamamen yalnız bırakılmak! Ayrılmak!" diye öfkeli bir tonda bağırdı. "Bizi birbirimizden kim ayıracak, Tanrı aşkına? Bizi ayıracak olanların sonu aynen Milo'nun sonu gibi olacaktır![1] Ben yaşadığım sürece bu olamaz, Ellen, hiç kimse bunu başaramaz. Yeryüzünde ne kadar Linton varsa, hepsinin yok olması pahasına da olsa, asla Heathcliff'i bırakmam. Hayır, ne böyle bir niyetim ne de amacım var! Linton'ın karısı olmaktan

1. Mitolojik çağda yaşamış, gördüğü her yarık ağaç gövdesini hemen ikiye ayırmaya yeltenmek gibi bir güç gösterisiyle ünlü Yunanlı bir atlet. (ç.n.)

vazgeçerim ama bunu yapmam! Heathcliff şimdiye dek benim için ne ise, ölünceye kadar da öyle kalacak. Bu yüzden Edgar'a karşı duyduğu nefretten bir an önce arınmalı, hiç değilse hoşgörüyle yaklaşmalı. Nasılsa Heathcliff'e karşı gerçek duygularımı öğrendiğinde bunu yapmak zorunda kalacak. Nelly, neden beni sadece kendisini düşünen alçak bir bencil olarak gördüğünü şimdi anlıyorum, ama eğer Heathcliff ile evlenecek olursam, ikimizin de birer dilenci olacağını hiç düşünmedin mi? Oysa eğer Linton'la evlenirsem, Heathcliff'in yükselmesine de yardımcı olabilirim, onu erkek kardeşimin elinden kurtarabilirim."

"Kocanızın parasıyla mı, Bayan Catherine?" dedim. "Onu sandığınız kadar yumuşak başlı biri olarak görmeyin. Ve bir yargıya varmak bana düşmez ama genç Linton'ın karısı olmak için şimdiye kadar gösterdiğiniz nedenlerin en kötüsü bu."

"Değil" diye karşılık verdi, "tersine en iyisi! Diğerleri kendi heveslerimi karşılamak içindi. Bu ise benim hem Edgar'a hem de kendime karşı duygularımın tümünü içine alan birisi içindir. Bunu ifade edemiyorum! Ama kesinlikle sen de bilirsin, herkes de bilir ki, insanın kendisi dışında, yine kendisi olan başka bir varlık vardır, ya da olmalıdır.

Eğer ben yalnızca bu beden içinde var olsaydım, yaratılmamın ne yararı olurdu? Benim bu dünyada çektiğim büyük acılar, Heathcliff'in de acıları oldu ve onların her birini en başından beri gözledim. Benim yaşamım ona odaklı. Yeryüzünde her şey yok olsa, sadece *o* kalsa, ben var olmaya devam ederim; başka her şey yerinde dursa, sadece o yok olsa, dünya tümüyle bana yabancılaşır. Ben artık bu evrenin bir parçası olmaktan çıkarım. Benim Linton'a olan sevgim ormanlardaki ağaçların

yaprakları gibidir, kış mevsimi gelip onların yaprakları değiştiğinde, benim sevgimin de değişeceğini çok iyi biliyorum. Heathcliff'e olan sevgim ise, tıpkı toprağın altındaki hiç değişmez kayalar gibidir. Görünüşte pek hoşa gidecek yanları yoktur, ama gereklidirler. Nelly, *ben*, Heathcliff'im! O her an benim aklımda, bir zevk olarak değil, tıpkı benim de kendim için bir zevk olmadığım gibi, ama kendimmişim gibi, o da tıpkı benmiş gibi. Onun için bir daha asla bizim ayrılığımızdan söz etme, bu mümkün değil, hem sonra..."

Durdu ve sonra yüzünü eteklerimin kıvrımları arasına gizledi; onu iterek oradan uzaklaştırdım. Onun bu deli saçması konuşmaları sabrımı tüketmişti!

"Bu saçmalıklarınızdan hiçbir şey anlamadım" dedim. "Bana göre siz evlenme aşamasına gelmiş biri olarak yüklendiği sorumluluklardan habersiz, prensipleri olmayan, kötü ruhlu bir kızsınız. Artık beni başka sırlarınızı anlatarak rahatsız etmeyin. Onları başkalarına söylemeyeceğime söz veremem!"

"Peki ya, buraya kadar olanları saklayacak mısın?" diye heyecanla sordu.

"Hayır, ona da söz veremem" dedim.

Diretmeye devam edecekti ama Joseph'in içeri girmesiyle konuşmamız yarıda kesildi. Catherine hemen bir köşeye çekildi, ben yemeği hazırlarken, o da Hareton'a baktı. Yemek piştikten sonra uşak arkadaşımla Bay Hindley'e yemeğini götürmek konusunda kavgaya tutuştuk; yemekler orta yerde buz gibi soğuyuncaya kadar sorunu bir türlü çözüme kavuşturamadık. Sonunda canı yemek istediğinde gelip kendisinin yemesine karar verdik. Çünkü özellikle böyle bir süre yalnız başına kaldığı zamanlarda, hepimiz Bay Hindley'in yanına gitmeye korkardık.

İhtiyar adam çevresine bakınıp bir süre Heathcliff'i aradıktan sonra, "O haylaz oğlan bu saate kadar tarladan gelmedi mi? Nerede o?" diye sordu.

"Çağırayım" dedim. "Ambarda olduğundan kuşkum yok."

Oraya giderek seslendim ama yanıt gelmedi. Geri döndüğümde, Catherine'in yanına gidip bana söylediklerinin büyük bir bölümünü Heathcliff'in duymuş olduğundan emin olduğumu, erkek kardeşinin ona yaptıklarından yakındığı sırada Heathcliff'i mutfaktan çıkarken gördüğümü kulağına fısıldadım. Catherine birden korkuyla yerinden fırladı, Hareton'u kanepenin üzerine atıp arkadaşını aramak için koştu. Bir an durup neden bu kadar telaşlandığını ya da söylediği şeylerin Heathcliff'i neden etkilemiş olabileceğini hiç düşünmemişti. Dışarıda o kadar uzun süre kaldı ki, Joseph artık daha fazla beklemeyip yemeğimizi yememizi önerdi. Kendisinin uzun süren dualarını dinlememek için içeri girmediklerini ileri sürüp zekice bir tahminde bulundu. "Onlardan her türlü terbiyesizlik beklenir" diye ekleyip tahmininde ne kadar haklı olduğuna herkesi inandırdı. Sonra da her zamanki gibi yemeğe başlarken okuduğu on beş dakikalık duaya o gece bir de onlar için okuduğu bir duayı da ekledi. Bunun üzerine küçükhanım birden ok gibi onun üzerine atlayıp şükran duasının sonuna da bir dua daha eklemeden, derhal yolun aşağısına gidip Heathcliff'i bulmasını ve acilen eve getirmesini emretti!

"Onunla görüşmek istiyorum, odama çıkmadan önce kesinlikle onunla *konuşmalıyım*" dedi Cathy. "Bahçe kapısı açık duruyor, sesimi duymayacak kadar uzak bir yerde olmalı, ağılın tepesinden oldukça kuvvetli bir sesle bağırdığım halde cevap vermedi."

Joseph önce gitmek istemedi. Cathy ise işi çok önemsediğinden onun karşı çıkışlarını dinleyecek durumda değildi. Sonunda Joseph şapkasını başına geçirip söylenerek çıktı gitti. O sırada Catherine durmaksızın odada bir aşağı, bir yukarı dolaşırken sorup duruyordu: "Acaba nerede, nerede olabilir! Ben neler söyledim ki, Nelly? Unuttum. Bugün öğleden sonra yaptıklarıma mı gücendi dersin? Canım Nellyciğim, ne olur, onu gücendirecek ne söyledim? Dilerim gelir. Keşke gelse!"

"Bir hiç yüzünden bu ne telaş!" diye bağırdım ama aslında içim pek rahat değildi. "Önemsiz bir şey sizi ne kadar da korkutuyor! Heathcliff ya ay ışığında kırlarda dolaşmış ya da bizimle konuşamayacak kadar canı sıkılmış olduğundan gidip samanlıkta yatmış olmalı. Orada gizlendiğine bahse girerim. Görün bakın onu nasıl bulup ortaya çıkaracağım!"

Tekrar bir araştırma yapmak için dışarı çıktım ama nafile. Joseph'in aramaları da aynı sonucu verdi.

"Bu oğlan her geçen gün daha da azıtıyor!" dedi. "Bahçe kapısını ardına kadar açık bırakmış, küçükhanımın midillisi de iki sıra ekini çiğneyip geçmiş ve soluğu çayırlıkta almış! Sabahleyin Efendi bu yüzden bize yapmadığını bırakmayacak, pek de iyi edecek. Bu kadar dikkatsiz, ona bu kadar zarar veren işçilere karşı adamcağızın sabrı tükendi... Sabır taşı olsa çatlar! Ama bu böyle gitmez, hepiniz göreceksiniz! Onu hiç çileden çıkarmaya gelmez!"

"Sen Heathcliff'i buldun mu, adi yaratık?" diye sözünü kesti Catherine. "Sana emrettiğim gibi onu iyice aradın mı?"

"Atı arasam, daha çabuk bulurdum" diye karşılık verdi Joseph; "hiç değilse daha hayırlı bir iş yapmış olurdum. Ama böyle baca kurumu gibi kapkara bir

gecede at şöyle dursun, o herifi hiç bulamam! Ayrıca Heathcliff *benim* ıslığıma gelecek türden biri de değil. Belki *sizin* sesinize daha çabuk gelir!"

Etraf zifiri *karanlıktı*, bir yaz gecesine hiç benzemiyordu, gök neredeyse gürledi gürleyecekti, bu durumda hepimizin oturduğu yerde oturmasının daha iyi olacağını söyledim. Gittikçe yaklaşan yağmur fazla zahmete girmemize gerek kalmadan, onu nasılsa eve getirecekti. Ama Catherine'i yatıştırmak mümkün değildi, öyle kaygılıydı ki, oradan oraya koşuyor, bahçe kapısıyla sokak kapısı arasında mekik dokuyordu. Sonunda duvarın yola yakın bir yerinde durup beklemeye başladı. Tüm uyarılarıma, şiddetli gök gürültüsüne ve düşmeye başlayan iri yağmur tanelerine aldırış etmeden orada durmakta inat ediyordu, ikide bir Heathcliff'e sesleniyor, ardından çevreye kulak kabartıyor, sonra da kimseyi umursamaksızın alenen ağlıyordu. Hem de öyle haykırarak ağlıyordu ki, Hareton'a ya da başka bir çocuğa adeta taş çıkarırdı.

Gece yarısına doğru, henüz yatağa girmemiştik ki, fırtınayla karışık bir yağmur tüm gücüyle Tepeler'e indi. Azgın rüzgârla gök gürültüsü birbirine karışıyordu, evin köşesindeki bir ağaç, fırtına ya da yıldırım düşmesinden dolayı kırıldı, koca bir dal damın üzerine düştü, doğu yönündeki bacanın bir yanı yıkıldı; bu yüzden mutfaktaki ocağın içine gürültüyle taşlar, kumlar döküldü, birden içeriye yıldırım düştüğünü sanıp yerimizden fırladık. Joseph hemen diz çöktü, Tanrı'ya, Hz. Nuh ile Lut'u hatırlaması ve eski günlerde olduğu gibi, kâfirleri yok ederken, doğru kullarını koruması için yalvarıp yakarmaya başladı. Ben de bu yıldırımın bize Tanrı tarafından bir ceza olarak gönderildiğini hissettim. Kutsal Kitap'ta anlatılanlardan yola çıktığımda, başına gelen

talihsizliklerden dolayı uğursuz ilan edilen Yunus misali, bizim içimizdeki uğursuz da Bay Earnshaw olmalıydı. Onun hâlâ yaşayıp yaşamadığını anlamak için oda kapısının tokmağını vurdum, oldukça yüksek bir sesle karşılık verdi, hem de o kadar şiddetli bir karşılık vermişti ki, kendisini adeta azizlerin efendisi olarak gören Joseph, efendisinin günahkârlardan tamamen ayrı tutulması için, daha da yüksek sesle dua etmeye başladı. Ama bütün bu kıyamet, kimse zarar görmeden, yirmi dakika sonra dindi; sadece Cathy içeri girmemekte inat etmişti, başında bonesi ve omuzlarında şalı olmaksızın durduğu için, saçları ve giysileri baştan aşağı sırılsıklam olmuştu. Bir süre sonra içeri girdi ve su içinde, öylece sedirin üzerine uzandı, sırtını bize dönüp yüzünü elleriyle kapattı.

"Pekala, küçükhanım" diye sesimi yükseltip omuzlarına dokundum. "Ölmeye mi karar verdiniz, yoksa? Saatin kaç olduğundan haberiniz var mı? Yarım! Haydi, çabuk yatağa gelin; o deli oğlanı beklemenizin size bir yararı yok. O mutlaka Gimmerton'a gitmiştir, geceyi de orada geçirecektir. Bu vakte kadar kendisi için uykusuz kalmayacağınızı düşünmüştür ya da en azından bu saatte sadece Bay Hindley'in uyanık olacağını bilir, kendisine kapıyı efendisinin açmasını hiç istemez herhalde."

"Hayır, hayır, Gimmerton'a gitmemiştir" dedi Joseph. "Bataklıkta bir çukurun dibindedir. Bu afet boşuna değildi; dikkatli olun, küçükhanım, belki bir dahaki sefere sıra sizde olabilir. Tanrı'ya şükürler olsun! Tanrı'nın sersem kullarından ayırdığı biz doğru kulları için her şey yine yolunda gider! Kutsal Kitap'taki sözleri siz de biliyor olmalısınız..." İncil'den ayetler okumaya başladı, böyle durumlarla ilgili sözleri hangi bab ve mısralarda bulabileceğimizi bildiriyordu.

İnatçı kıza kalkıp üzerindeki ıslak giysileri çıkarması için boş yere yalvardıktan sonra, Joseph'i vaaz verir, onu da titrer durumda bırakıp küçük Hareton'ı alıp yatmaya gittim. Hareton sanki evde çıt yokmuş, herkes uykudaymış gibi mışıl mışıl uyuyordu. Joseph'in bir süre daha dua okumayı sürdürdüğünü, sonra yavaşça merdivenlerden yukarı çıktığını duydum, çok geçmeden de uyuyakalmışım.

Sabahleyin her zamankinden biraz daha geç bir saatte aşağıya indiğimde, panjurların arasından sızan ışıkta, Bayan Catherine'in hâlâ ocağa çok yakın bir yerde oturduğunu gördüm. Salonun kapısı aralıktı; açık kalan pencereden içeri ışık giriyordu; Hindley odasından çıkmıştı, rengi sapsarıydı; uykulu bir halde ocağın başında ayakta duruyordu.

Hindley "Neyin var, Cathy?" diye sorduğunda içeri girdim. "Boğulmak üzereyken son anda sudan çıkarılmış bir köpek yavrusu kadar perişan görünüyorsun. Neden bu kadar üzgün ve solgunsun yavrum?"

"Islandım ve üşüdüm, hepsi bu" diye Catherine isteksiz bir tavırla cevap verdi.

Efendinin oldukça ayılmış olduğu görülüyordu. "Ah, o söz dinlemez bir yaramaz!" diye araya girdim. "Dün geceki sağanakta iliklerine kadar ıslandı, sonra da bütün gece öylece oturdu, sözümü geçirip de yerinden kıpırdatamadım."

Bay Earnshaw şaşkın bir halde dönüp bize baktı. "Bütün gece" diye tekrarladı; "niye gidip yatmadı? Herhalde gök gürültüsünden korkmuş olamaz, öyle değil mi? Sağanak geçeli saatler oluyor"

İkimiz de Heathcliff'in yokluğunu elimizden geldiğince gizlemek istiyorduk, o yüzden onun bütün gece uyumadan oturma nedenini bilmediğimi, başka da bil-

diğim bir şey olmadığını söyledim, Catherine de söylemedi. Sabah havası serin ve temizdi; pencerenin panjurunu iterek açtım, bahçedeki güzel kokular bir anda odanın içine doldu. Ama Catherine birden, "Ellen, pencereyi kapat, soğuktan donacağım!" diye ters bir tonda seslendi. Sönmeye yüz tutmuş ateşe büzülüp sokulmuştu. Dişleri birbirine vuruyordu.

"O hasta" dedi Hindley, kardeşinin bileğini tuttu. "Sanırım bu yüzden uyuyamadı. Lanet olsun! Bu evde hastalık yüzünden tekrar üzülmek istemiyorum artık. Yağmurun altında ne işin vardı?"

Joseph bizim duraksamamızdan yararlanıp hemen o zehir kusan diliyle araya girdi. "Ne işi olacak, her zamanki gibi yine oğlanların peşindeydi!" diye öttü. "Yerinizde olsaydım efendim, bunların hepsini kapı dışarı ederdim, bu kadar basit! Neredeyse her gün o kedi kılıklı Linton buraya gizlice sızıyor, gelmediği gün yok gibi bir şey. Bayan Nelly de doğrusu çok iyi bir kadıncağız! Mutfakta oturup sizin yolunuzu gözlüyor, geldiğinizi görür görmez hemen koşup haber verdiği Linton diğer kapıdan kaçıp gidiyor, sonra da bizim küçük hanımefendi yakın arkadaşlarıyla fink atmaya gidiyor! Gece saat on ikiden sonra o lanet olası pis Çingene çocukla, o Heathcliff şeytanıyla kırlarda dolaşmak ona göre çok yerinde bir davranış herhalde! *Beni* kör sanıyorlar, değilim, ben her şeyi görüyorum, körlük benim yanımdan bile geçmemiş! Genç Linton'ı hem gelirken hem giderken gördüm. *Senin* de (bana söylüyordu) efendinin atının nal seslerini duyar duymaz hemen salona koştuğunu gördüm."

"Kes sesini, pis ispiyoncu!" diye bağırdı Catherine. "Gözümün içine baka baka küstahlık yapıyorsun! Edgar Linton dün buraya haber vermeksizin, ansızın geldi,

Hindley. Ve ona buradan uzaklaşmasını ben söyledim, çünkü senin o durumdayken onunla karşılaşmaktan hoşlanmayacağını biliyordum."

"Kesinlikle yalan söylüyorsun, Cathy" dedi erkek kardeşi. "Ve de çok aptalsın! Ama şimdilik Edgar Linton'ı bir kenara bırakalım: Söyle bana bakalım, dün gece Heathcliff'le birlikte değil miydin? Bana doğruyu söyle. Ona zarar gelecek diye korkma; gerçi ondan hâlâ nefret ediyorum, ama kısa zaman önce bana bir iyilik yaptı, bu yüzden şu an onun kafasını koparmayı çok istememe rağmen, vicdanım buna izin vermiyor. Bu birlikteliği önlemek için bu sabahtan tezi yok onu buradan kovacağım; o defolup gittikten sonra da hepinize şunu söyleyeceğim: Bundan böyle içimde duyduğum öfkeyle gözüm hep üzerinizde olacak."

"Dün gece Heathcliff'le değildim, onu hiç görmedim" dedi Catherine hıçkırarak. "Ve eğer onu bu evden kovarsan, ben de onunla birlikte giderim. Ama bu fırsatı sana vermemiş de olabilir, belki çoktan buradan gitmiştir bile." Ve kendisini daha fazla tutamayıp ağlamaya başladı, sözleri anlaşılmaz oldu.

Hindley bunu duyunca kız kardeşine ağız dolusu bir küfür savurdu, sövüp saydı ve derhal zırlamayı kesip odasına gitmesini, aksi halde onu gerçekten ağlatacağını söyledi. Catherine'i erkek kardeşinin dediğini yapması için zorladım. Sonra birlikte odasına çıktık; orada yaptıklarını hiç unutmayacağım, durumu beni çok endişelendirdi, bir an aklını kaçırdığını düşündüm. Gidip doktora haber vermesi için Joseph'e yalvardım. Sonra bunun bir sinir krizi başlangıcı olduğu anlaşıldı. Bay Kenneth daha onu görür görmez, geçirdiği hastalığın tehlikeli boyutlara ulaşmış olduğunu söyledi, hummaya yakalanmıştı. Catherine'in kanını aldı, bana da hastaya

yoğurt ve çorbadan başka bir şey vermememi tembih etti. Bu arada kendisini merdivenlerden ya da pencereden aşağı atmamasına dikkat etmemi söyledi. Ardından da çıkıp gitti, çünkü köyde daha pek çok işi vardı, gideceği evler birbirinden en az iki üç mil uzaklıktaydı.

Yumuşak huylu bir hastabakıcı olduğumu söyleyemem. Joseph ile Efendi de benden pek farklı değillerdi, üstelik hastamız da hastaların en dik başlısıydı; ama yine de hastalığı atlatmayı başardı. İhtiyar Bayan Linton bu süre içinde birçok kez bizi yoklamaya geldi, her şeyi hale yola koydu; bizi de azarlayıp, durmadan emirler yağdırdı. Catherine iyileşme dönemine girdiğinde de onu alıp Thrushcross Grange'a götürmekte ısrar etti, böylece bizi bir yükten kurtardığı için kendisine minnettar olduk. Ama zavallı kadıncağız bunu yaptığına pişman oldu, çünkü kendisiyle birlikte kocası da hummaya yakalandı ve birkaç gün arayla ikisi de ölüp gitti.

Bizim küçükhanım ise eve eskisinden daha küstah, daha huysuz ve daha kibirli bir havayla döndü. O fırtınalı geceden sonra Heathcliff'ten hiç haber çıkmamıştı, ben de Catherine'in beni çileden çıkardığı bir gün, Heathcliff'in kaybolmasının tüm sorumluluğunu ona yükleme düşüncesizliğinde bulundum, gerçi kendisi de zaten işin doğrusunun bu olduğunu biliyordu. Ama o günden sonra sadece bir hanımın hizmetçisi ile yaptığı zorunlu konuşma dışında, benimle neredeyse hiç konuşmadı. Joseph de onun tarafından aforoz edilmişti, Catherine'i hâlâ küçük bir çocuk yerine koyan Joseph, onunla boşu boşuna konuşup vaazlar veriyordu; o artık kendisini genç bir kadın ve de bizim hanımımız olarak görüyor, son geçirdiği hastalıktan dolayı da bizden daha fazla özen bekleme hakkına sahip olduğunu düşünüyordu. Sonra doktor da onun fazla baskıya gelemeyeceğini,

istediği şekilde davranmakta özgür bırakılması gerektiğini söylüyordu, birimizin kazara onun istediği bir şeye olmaz demesi, Catherine'i neredeyse cinayet işlemenin eşiğine getiriyordu. Böyle olduğu zamanlarda erkek kardeşinin yanı sıra onun arkadaşlarından da uzak tutuluyordu. Erkek kardeşi de Kenneth'in uyarılarına kulak veriyor, öfke krizine tutulduğu zamanlarda korkup Catherine'i istediğini yapmakta özgür bırakıyordu. Çoğu zaman hemen öfkelenen karakterini ateşlemekten kaçınıyor, hatta sırf bu yüzden olmayacak kaprislerine boyun eğmekte fazla ileriye gittiği bile oluyordu. Ama tabii ki bu ona duyduğu sevgiden kaynaklanmıyordu, tüm kalbiyle istediği üzere, kız kardeşinin bir an önce Linton'la evlenip aileyi onurlandıracak olmasından duyduğu sevinçten kaynaklanıyordu. Bu arada kendi menfaatlerine ters gitmediği sürece kız kardeşinin bizi köle gibi ayakları altında çiğnemesi umurunda bile değildi! Edgar Linton kendisinden önce sayısız kişinin olduğu ve kendisinden sonra yine sayısız kişinin olacağı gibi, Cathy'ye iyiden iyiye tutulmuştu ve babasının ölümünden üç yıl sonra Catherine'i Gimmerton Şapeli'ne götürdüğü gün kendisini dünyanın en mutlu insanı olarak görüyordu.

Hiç istemediğim halde Uğultulu Tepeler'den ayrılıp onunla birlikte buraya gelmek zorunda kaldım, o zamanlar küçük Hareton henüz beş yaşındaydı; ona alfabeyi öğretmeye başlamıştım. Ayrılışımız pek bir acıklı oldu ama Catherine'in gözyaşları bizimkinden çok daha etkiliydi. Ben gitmemekte inat edince, yalvarmalarının sonuç vermeyeceğini anlayıp ağlayarak kocasına ve erkek kardeşine gitti. İlki bana dolgun ücret önerdi; ikincisi ise derhal pılımı pırtımı toplayıp gitmemi emretti ve nasılsa evde bir hanım olmadığına göre kadın hizmetçiye de gerek olmadığını söyledi. Hareton'la da

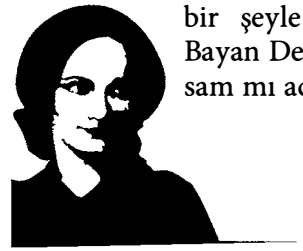
bundan böyle rahip ilgilenecekti. Bu durumda benim için yapacak tek bir şey vardı; emredildiği gibi davranmak. Efendiye gittim ve evdeki tüm iyi insanları başından def etmenin kendi sonunu hazırlamak ve bu sona doğru koşar adım gitmek olduğunu söyledim. Sonra da Hareton'u öperek evden çıktım. O günden sonra artık o benim için bir yabancı oldu. Düşününce insana çok garip geliyor ama hiç kuşkusuz artık o Ellen Dean'i, her zaman her şeyden değerli olduğunu söylediği Ellen'ini ve Ellen'in da kendisi için aynı duyguları taşıdığını tamamen unutmuştur!

Hikâyenin bu kısmına geldiğinde, hizmetçinin gözü şöminenin üstündeki saate ilişti, yelkovanın bir buçuğu gösterdiğini görünce, hayrete düştü. Artık onu bir saniye daha yerinde oturtmak mümkün değildi; aslında ben de hikâyenin sonunu başka bir zamana bırakma isteği duyuyordum. Ve şimdi o odasına çekildi, ben de bu arada bir iki saat daha kendi başıma kalıp düşüncelere daldım; bir süre sonra da başımda ve bedenimde duyduğum, beni bitkin kılan sızılarla birlikte ben de gidip yatmak ve uyumaya çalışmak cesaretini göstermeye karar verdim.

bölüm
on

Manastır yaşamına güzel bir başlangıç! Tam dört hafta süren işkenceler, çırpınmalar ve rahatsızlık! Ah, bu buz gibi rüzgâr, bu sıkıcı kuzey göğü, bu geçilmez yollar, bu ağırkanlı köy doktorları! Ah, insan yüzü görememek ve en kötüsü, Kenneth'in o korkunç uyarısı: Bahara kadar evden dışarı çıkmayı ümit dahi etmemeliymişim!

Bu arada Bay Heathcliff az önce yaptığı bir ziyaretle beni onurlandırdı. Bir hafta kadar önce de bana bir çift ormantavuğu göndermişti; mevsimin son ormantavuklarından. Utanmaz! Bu hastalığım biraz da onun yüzünden, bunu kendisine söylemeyi çok isterdim. Ama olmadı! Yatağımın başucunda oturup tam bir saat boyunca haplardan, ilaçlardan, yakı ve sülüklerden söz etmeksizin tamamen bambaşka konulardan konuşmaya özen gösterecek kadar bana iyi davranan bir adamı nasıl kırabilirdim? Şu sıralar gayet iyiyim. Kitap okuyacak kadar güçlü sayılmasam da, yine de ilgimi çekebilecek bir şeyle kendimi oyalayabileceğimi düşünüyorum. Bayan Dean'i yukarı çağırıp hikâyenin sonunu anlattırsam mı acaba? Anlattığı yere kadarki olayları hatırlaya-

biliyorum. Evet, hikâyenin başkahramanı evden kaçıp gitmişti ve üç yıl boyunca kendisinden haber alınamamıştı, kızın da evlendiğini hatırlıyorum. Şimdi zile basacağım; beni neşeli bir halde konuşurken gördüğüne sevinecektir. Bayan Dean geldi.

"İlacınızı almanıza daha yirmi dakikanız var, efendim" diye söze başladı.

"Bırak, bırak şimdi onları!" dedim. "Benim asıl istediğim..."

"Doktor artık tozları bırakmanızı söyledi."

"Hay hay. Sözümü kesmeyin. Gelin şuraya oturun. O ilaç yığıntısına elinizi bile sürmeyin. Cebinizden örgünüzü çıkarın. Ha işte böyle! Şimdi de bıraktığınız yerden bugüne kadar Heathcliff'in hikâyesini anlatmaya devam edin. Avrupa'da öğrenimini tamamlayıp bir centilmen olarak mı döndü? Yoksa okulda iç hizmetlerde çalışmak karşılığında, bir kolejde ucuza öğrenim görme imkânı mı buldu? Yoksa Amerika'ya kaçtı da, ikinci vatanı ilan ettiği yerde çalıştığı işlerden çok mu para kazandı? Ya da sadece İngiltere'de dağa çıkıp en çabuk taraf ından servet sahibi mi oldu?"

"Belki de pek çok işe girip çıkmıştır, Bay Lockwood ama kesin olarak parasını nasıl kazandığını bilmiyorum, düşüncelerini, içine düştüğü o karanlık belirsizlik çukurundan kendisini kurtarmak için hangi yollara başvurduğunu da bilmiyorum. Ama mademki yorulmayacağınızı söylüyorsunuz, o halde izin verin de hikâyeyi anlatmaya bildiğim gibi devam edeyim. Bu sabah kendinizi biraz daha iyi hissediyor musunuz?"

"Çok daha iyi."

"İşte bu güzel haber."

"Bayan Catherine ile birlikte Thrushcross Grange'a gittim, orada bana ümit etmediğim kadar iyi davrandı;

hiç beklemediğim bu durum hoşuma gitti. Bay Linton'a çok düşkün görünüyor, onun kız kardeşine bile büyük sevgi gösteriyordu. Buna karşılık iki kardeş de onu rahat ettirmek için ellerinden geleni yapıyordu. Kısacası diken hanımellerine doğru eğilmiyor, hanımelleri dikeni kucaklıyordu. Ortada karşılıklı bir itaat yoktu; biri dimdik duruyor, diğerleri ona baş eğiyorlardı; bir insan karşısında dik başlılık görmezse, huysuz ve hırçın davranışlarda bulunabilir mi? Edgar karısını öfkelendirmekten korkuyordu, bu korku içinde yer etmişti. Bunu Catherine'e belli etmiyordu ama karısına biraz ters cevap verdiğimi veya uşaklardan birinin onun talimatları karşısında yüzünü buruşturduğunu görse, hemen kaşlarını çatar, memnuniyetsizliğini ifade ederdi. Ama kendisine aynı şekilde davranıldığında hiç kızmazdı. Beni küstahlığımdan dolayı kaç kez azarlamış ve kendi bedenine bıçak saplasalar, eşinin canı sıkkın olduğunda duyduğu acıyı duymadığını söylemiştir. Ben de bu kadar iyi yürekli bir efendi hatırına daha az huysuzluk yapmaya çalışıyordum. Altı ay kadar bir süre bizim barut onu patlatacak bir ateş yakılmadığı için kum kadar sessizdi. Catherine bazen çok üzgün oluyor, bazen de hiç kimseyle konuşmuyordu. Kocası da onun bu durumuna hoşgörüyle yaklaşıyor, hiç sesini çıkarmıyordu. Daha önce bu derece sessiz olmadığı için bu değişikliği onun geçirdiği hastalığa bağlıyordu. Ancak Catherine'in yüzü gülerse, onun da yüzü gülüyordu. Gerçekten de çok derin ve giderek artan bir mutlulukları olduğunu kesin olarak söyleyebilirim.

Ama bitti. Dürüst olmak gerekirse, insanın zaten önünde sonunda kendisini düşünmesi *gerekiyor*, yumuşak başlı insanların bencillikleri zorba olanlarınkinden hep daha ölçülü oluyor, hepsi bu. Sonuçta

birinin çıkarının diğerinin asıl düşüncesi olmadığı ortaya çıktığında, bu mutluluk sona erdi. Güzel bir eylül akşamı topladığım elmaları koyduğum ağır bir sepetle bahçeden geliyordum. Akşam karanlığı çökmüştü, ay avlunun yüksek duvarı üzerinden bakıyor, sanki evin çok sayıdaki köşesinde pusuya yatmış gibi tuhaf gölgeler düşürüyordu. Elimdeki sepeti mutfak kapısının yanından eve çıkan merdivenin basamaklarına koyup biraz dinlendim, bu ılık ve güzel havadan bir iki nefes içime çektim, sonra dönüp aya baktım, sırtım kapıya dönüktü; tam o sırada arkamdan bir ses duydum. 'Nelly sen misin?'

Tok bir sesti, konuşması bu yöre halkının ağzına pek benzemiyordu. Ama adımı söyleyiş tarzı, onun tanıdık biri olduğuna işaret ediyordu ve bana da öyle gelmişti. Kim olduğunu görmek için korkarak döndüm. Kapılar kapalıydı, gelirken merdivende biri olduğunu da görmemiştim. Kapının önünde hareket eden bir şey vardı; yaklaşınca onun uzun boylu, koyu renk elbiseler giymiş, esmer tenli ve siyah saçlı bir erkek olduğunu gördüm. Kapının kenarına dayanmıştı, sanki kapıyı açmaya hazırlanıyor gibi parmaklarıyla mandalı sıkıca tutuyordu. Kim olabilirdi? Bay Earnshaw mu yoksa? Hayır, hayır! Ses onun sesine hiç benzemiyordu.

'Bir saattir burada bekliyorum' dedi, hâlâ şaşkın bir halde ona bakıyordum. 'Geldiğimden beri çevremdeki her şey sanki ölü gibi, hiçbir şey kımıldamıyor bile. İçeri girmeye cesaret edemedim. Beni tanımadın mı? Yüzüme bak, yabancı biri değilim!'

Ay ışığı yüzüne vurmuştu, yanakları solgundu, siyah favorileri neredeyse yanaklarının yarısını kaplamıştı, kaşları aşağı inik, gözleri çukura kaçmıştı. Kimseninkine benzemeyen bu gözleri hemen hatırladım.

'Ne!' diye haykırdım, karşımda duranın bu dünyadan bir canlı olup olmadığına karar veremiyordum, şaşkın bir halde ellerimi kaldırdım. 'Ne! Döndün mü? Gerçekten sen misin? Sen misin?'

'Evet, benim, Heathcliff' diye cevap verdi, ardından başını kaldırıp ay ışığının parladığı ama içeriye zerre kadar ışığın sızmadığı pencere camlarına baktı. 'Evdeler mi? O nerede? Nelly, beni gördüğüne sevinmediğin belli ama bu kadar tedirgin olmana gerek yok. O burada mı? Söyle! Ona sadece tek bir şey söylemek istiyorum. Git, Gimmerton'dan gelen birinin kendisiyle görüşmek istediğini haber ver.'

'Bunu nasıl karşılar acaba?' dedim. 'Ne yapar? Bu beklenmedik olay beni bu kadar şaşkına çevirdiğine göre, o herhalde aklını oynatır! Gerçekten de Heathcliff'siniz! Ama çok değişmişsiniz! Yok, ben işin içinden çıkamayacağım, çıkılır gibi de değil. Askerde miydiniz?'

'Haydi, gidip haber ver' diye sabırsızca sözümü kesti. 'Eğer bunu yapmazsan, benim için cehennem azabından farksız bu durumdan asla kurtulamayacağım!'

Mandalı o kaldırdı, ben de içeri girdim. Ama efendi ile hanımefendinin oturdukları salonun önüne geldiğimde, daha ileri gidemedim. Sonunda şamdanları yakma bahanesiyle içeri girmeye karar verip salonun kapısını açtım.

Panjurları yana açılmış bir pencerenin önünde oturuyorlardı, bahçenin ağaçları ve yemyeşil ormanın ötesinde uzanan Gimmerton Vadisi gözler önündeydi, uzunca bir sis tabakası kıvrılarak tepeye kadar yükseliyordu (bataklıklardan gelen kanalın, şapeli geçer geçmez dar vadinin kıvrımını izleyen bir dereyle birleştiğini fark etmişsinizdir). İşte bu gümüş renkli pusun hemen yukarısında Uğultulu Tepeler yükseliyordu ama evimiz gö-

rünmüyordu, o tepenin diğer tarafında yer alıyordu. Bu eşsiz manzara, salon ve içindekilerle birlikte hoş bir bütünlük oluşturuyordu, çekinerek getirdiğim haberi vermekten vazgeçtim; şamdanları yakmak için izin istedikten sonra, hiçbir şey söylemeden tam salondan çıkmak üzereydim ki, saçmaladığımı düşünüp geri döndüm. 'Hanımefendi, Gimmerton'dan gelen biri sizi görmek istiyor' dedim yavaşça.

'Ne istiyormuş?' dedi Bayan Linton.

'Sormadım' diye yanıtladım.

'Peki, o halde perdeleri kapat, Nelly' dedi, 'sonra da çay getir. Ben birazdan döneceğim.'

Odadan çıktığında, Bay Edgar kayıtsız bir tavırla bana gelenin kim olduğunu sordu.

'Hanımefendinin hiç beklemediği birisi' dedim. 'Şu Heathcliff denen adam, hani hatırlayacaksınızdır efendim, Bay Earnshaw'un yanında kalırdı.'

'Ne! O pis Çingene, o çiftçi yamağı mı?' diye bağırdı. 'Neden gelenin o olduğunu Catherine'e söylemedin?'

'Şişştt! Ondan bu şekilde söz etmemelisiniz efendim' dedim. 'Hanımefendi duyacak olursa kalbi kırılır. Heathcliff kaçıp gittiğinde neredeyse kederinden ölecekti. Şimdi geri geldiği için sevincinden havalara uçuyor olmalı.'

Bay Linton hemen salonun diğer ucundaki pencerelerden birine doğru yürüdü, ve pencereyi açıp dışarı sarktı. Sanırım aşağıdaydılar. 'Orada durma, sevgilim! Gelen tanıdık biriyse, içeri al.' Çok geçmeden kapı mandalının sesini duydum, Catherine soluk soluğa uçar gibi merdivenlerden yukarı çıktı, heyecandan çıldırmış gibiydi, yüzünden sevinci belli olmuyordu, aksine onun bu halini gören çok kötü bir şey olduğunu düşünürdü.

'Ah, Edgar, Edgar!' diyerek soluk soluğa kocasının boynuna sarıldı. 'Ah, Edgar sevgilim! Heathcliff geri döndü, o geri döndü!' Adamcağızı kollarının arasında boğacak gibi sıkıyordu.

'Pekala, pekala' dedi kocası sert bir şekilde; 'ama bunun için beni boğma! Onun bu derece bulunmaz bir hazine olduğu hiç aklıma gelmemişti doğrusu. Böyle çılgına dönmene gerek yok!'

'Onu sevmediğini biliyorum' dedi Catherine, sevincini biraz olsun bastırdığı görülüyordu. 'Ama şimdi benim hatırım için artık dost olmalısınız. Ona buraya gelmesini söyleyeyim mi?'

'Buraya mı?' diye sordu; 'salona mı?'

'Ya nereye?'

Efendim kızmış görünüyordu, mutfağın onun için daha uygun bir yer olduğunu söyledi. Bunun üzerine Bayan Linton kocasının yüzüne tuhaf tuhaf baktı, hem onun titizliğine kızmıştı hem de gülmekten kendisini alamıyordu. Bir süre durduktan sonra, 'Hayır, olmaz' diye ekledi. 'Ben mutfakta oturamam. O halde buraya iki ayrı masa hazırla, Ellen. Birisi Bay Linton ile Bayan Isabella için olacak, ne de olsa onlar bu evin önde gelenlerinden; diğeri de aşağı tabakadan olan benle Heathcliff için olacak. Nasıl, böyle iyi mi, sevgilim? İstersen başka bir oda açtırıp şöminesini yaktırabilirim, ne dersin? Eğer öyleyse, hemen talimat ver. Ben de bu arada aşağı inip konuğumla ilgileneyim, yine elimden kaçıp gitmesin. Bu sevincin gerçek olmamasından korkuyorum!'

Tekrar odadan fırlar gibi çıkmak üzereydi ki, Edgar onu yakalayıp durdurdu.

Sonra da bana dönüp, 'Konuğu *sen* yukarı getir' dedi. 'Bu arada Catherine sen de artık abartmadan sevinmeye çalışsan iyi edersin. Tüm ev halkının, evden kaçıp gitmiş

bir uşağı kardeşin gibi karşıladığını görmesine gerek yok.'

Aşağı indiğimde Heathcliff'i sahanlıkta beklerken buldum. İçeri çağırılmayı ümit ettiği her halinden belli oluyordu, konuşmakla vakit kaybetmeden peşimden geldi; onu efendiyle hanımefendinin yanına götürdüm. İkisinin de kızarmış olduğu görülen yanaklarından anlaşıldığı üzere aralarında hararetli bir konuşma geçtiği aşikârdı. Ama arkadaşını gördüğünde hanımefendinin yanakları daha farklı bir duyguyla kızarmıştı. Hemen ona doğru koşup ellerinden tutarak Linton'ın yanına götürdü; sonra da kocasının isteksiz parmaklarını yakalayıp Heathcliff'in parmaklarıyla birleştirmeye çalıştı. Ateşin ve şamdanın ışıkları altında Heathcliff'teki değişikliği görmek aslında beni de çok şaşırtmıştı. Boylu boslu, atletik yapılı, düzgün fiziğe sahip genç bir adama dönüşmüştü. Onun yanında efendim ufak tefek, zayıf, toy bir delikanlı gibi kalmıştı. Heathcliff'in dimdik duruşu, onun bu süre içinde askerlik yaptığını düşündürüyordu. Yüzündeki kararlı ifade onu Linton'dan daha olgun gösteriyordu. Bu sanki artık eğitimli birine ait bir yüzdü, o eski halinden eser yoktu, aşağı düşük kaşlarının altındaki ateş gibi yanan o simsiyah gözlerinde hâlâ yarı vahşi, yırtıcı bir ifade vardı; ama az da olsa baskı altına alınmış oldukları görülüyordu, hatta tavırlarına bir ağırlık geldiği bile söylenebilirdi. Sert duruşu kibar biri gibi görünmesine engel teşkil ediyor olsa da, pek öyle kaba biri gibi de görünmüyordu. Bu görünüş karşısında efendimin yaşadığı şaşkınlığın benimkinden aşağı kalır yanı yoktu. Yamak dediği adamla nasıl konuşacağını bilemeyip bir dakika kadar öylece durdu. Heathcliff onun ince ve zarif elini bırakıp o söze başlayıncaya kadar yüzüne baktı, dingin bir ruh hali içinde bekledi.

Sonunda Linton, 'Oturunuz, bayım' dedi. 'Bayan Linton eski günlerin hatırına sizi dostça karşılamamı istedi, bu durumda elbette onu mutlu edecek bir şey, beni de mutlu eder.'

'Beni de' diye karşılık verdi Heathcliff. 'Hele bunda payı olan kişi ben isem, sevinç içinde bir iki saat geçireceğim demektir.'

Catherine'in karşısına geçip oturdu, sanki Heathcliff kaybolacakmış gibi korkan Catherine gözlerini bir an olsun ondan ayırmıyordu. Heathcliff ise onun kadar sık bakmıyor, sadece arada sırada bakmakla yetiniyordu, ama karşısındaki kişinin bu bakışları yakalamaya çalıştığını ve bariz şekilde adeta onları içer gibi büyük bir zevk yaşadığını görmek, ona daha da güven veriyordu. İkisi de ortak sevinçlerine o kadar dalmışlardı ki, sıkılmak ve çekinmek akıllarının ucundan bile geçmiyordu. Ama durum Edgar için hiç öyle değildi, yaşadığı tedirginlik ve endişeden bir anda rengi sararmıştı; üstelik karısının yerinden kalkıp halıyı adımlayarak dosdoğru Heathcliff'in yanına gittiğini ve tekrar onun ellerini tutup aklını kaçırmış gibi güldüğünü gördüğünde, endişesi son haddine ulaştı.

'Yarın bunun kesinlikle bir düş olduğunu düşüneceğim!' diye bağırdı Catherine. 'Seni bir kez daha gördüğüme, sana bir kez daha dokunduğuma, seninle tekrar konuştuğuma, asla inanamayacağım. Ama sen bir alçaksın Heathcliff! Aslında sen böyle karşılanmayı hak eden biri değilsin. Üç yıl ortadan kayboldun, hiç sesin sedan çıkmadı ve benim ne halde olacağımı hiç düşünmedin!'

'Oysaki benim seni, senin beni düşündüğünden daha fazla düşündüğüm kesin' diye sitem etti Heathcliff. 'Evlendiğini az bir zaman önce öğrendim, Cathy. Ve aşağıda avluda beklerken kendi kendime düşünüp bir plan yaptım. Amacım öncelikle senin yüzünü görmekti, bu

esnada belki de şaşkın bir bakış ve yapmacık bir sevinçle karşılanabilirdim; ardından Hindley ile kozumu paylaşmak, sonra da kendimi öldürüp işi yasalara bırakmak! Ama beni karşılayışındaki içtenlik bu düşünceleri kafamdan sildi, bu yüzden bir dahaki sefere beni sakın böyle karşılama! Hayır, sandığım gibi gerçekten beni kovmayı düşünmüyormuşsun. Benim için çok üzüldün demek, öyle mi? Doğruyu söylemek gerekirse, senin sesini son kez duyduğumdan bu yana gerçekten üzülecek, çok çetin bir hayatım oldu. Ama beni bağışlamalısın, bunu senin için yaptım!'

'Catherine, artık masaya gelin lütfen. Çaylar soğuyacak!' Linton nazik ses tonunu mümkün olduğunca bozmamaya çalışarak araya girdi. 'Bay Heathcliff'in önünde geceyi geçireceği yere kadar uzun bir yol olmalı ve ben de çok susadım!'

Catherine çaydanlığın önüne oturdu, Bayan Isabella da zil sesini duyunca geldi, ben de sandalyelerini altlarına verip çekildim. Çay sohbeti on dakika kadar bile sürmedi, bu arada Catherine fincanına hiç çay koymamıştı, ne yiyor ne içebiliyordu. Edgar da çayının çoğunu tabağına dökmüş, içinden ya bir ya da iki yudum içmişti. O akşam konukları bir saatten fazla kalmadı. Ayrılırken onun Gimmerton'a mı gideceğini sordum.

'Hayır, Uğultulu Tepeler'e gideceğim' dedi. 'Bu sabah Bay Earnshaw'u ziyarete gittiğimde beni davet etti.'

Bay Earnshaw, *onu* davet etsin! O Bay Earnshaw'u ziyarete gitsin! Heathcliff gittikten sonra onun bu sözlerini büyük bir endişeyle uzun süre düşündüm. Yoksa Heathcliff şimdi de ikiyüzlülüğe mi başlamıştı? İçimden bir ses keşke hiç gelmeseydi, diyordu.

Gece yarısına doğru Bayan Linton beni derin uykumdan uyandırdı, yavaşça odama girip yatağımın ba-

şucuna oturmuş, beni uyandırmak için saçlarımı çekiyordu.

'Gözümü hiç uyku tutmuyor, Ellen' diye benden af dileyerek kendisini acındırdı. 'Bu mutlu anlarımda yanımda bana arkadaşlık edecek biri olsun istiyorum! Edgar kendisiyle ilgili olmayan bir şeyin beni mutlu ettiğini gördüğünde, hemen surat asıyor ve sadece anlamsız, saçma sapan bir şeyler söylemek için benimle konuşuyor, dahası kendisini hasta ve uykusu olduğu zamanlarda konuşturmaya çalışarak rahatsız ettiğim için beni acımasız bir bencil olmakla suçluyor. Bana darıldığı zamanlarda hemen bir hastalık bahane ediyor! Sırf Heathcliff'i öven bir iki laf ettim diye onu çekemediğinden olsa gerek, ya da belki de başı çok ağrıdığı için, birden ağlamaya başladı. Ben de bunun üzerine hemen yataktan kalkıp odadan çıktım.'

'Ne diye onun yüzüne karşı Heathcliff'i övdünüz, buna ne gerek var?' dedim. 'Çocukken birbirlerinden hiç hoşlanmazlardı; Heathcliff de yüzüne karşı onun övülmesinden hiç hoşlanmaz, zaten insanların yaratılışı böyledir. Eğer aralarında alenen bir çatışma yaşanmasını istemiyorsanız, bir daha asla Bay Linton'a ondan söz etmeyin.'

'Ama bu çok büyük bir karakter zafiyeti olmaz mı?' diye devam etti Catherine. 'Oysa ben kimseyi kıskanmıyorum. Isabella'nın parlak sarı saçları, süt gibi beyaz teni, inceliği, zarafeti, bu yüzden tüm ev halkının ona gösterdiği düşkünlük beni hiç rahatsız etmiyor. Sen bile Nelly, aramızda bir münakaşa çıksa, hemen Isabella'dan yana olursun, ben de hep sessiz ve itaatkâr bir anne gibi boyun eğerim. Ona her zaman sevgili Isabella diyorum, yüzünü güldürmek için ruhunu okşayıcı sözler söylüyorum. Üstelik bizim iyi geçindiğimizi görmek onun erkek

kardeşinin de hoşuna gidiyor, bundan da ayrıca mutlu oluyorum. Ama ikisi de birbirine çok benziyor, ikisi de birer şımarık küçük çocuk gibi, dünyanın sadece kendi rahatları için yaratıldığını düşünüyorlar. İkisinin de huyuna suyuna göre hareket ediyorum, ama artık hak ettikleri bir cezanın onlar için çok uygun olacağını düşünmüyor da değilim.'

'Yanılıyorsunuz, Bayan Linton' dedim. 'Siz onların değil, asıl onlar sizin huyunuza suyunuza göre hareket ediyorlar. Böyle yapmasalar neler olabileceğini görebiliyorum. Onların işi gücü sizin isteklerinizi önceden sezip gerçekleştirmeye çalışmak, bunu yaptıkları sürece siz de onların böyle gelip geçici kaprislerine pekala göz yumabilirsiniz. Belki de bir gün, iki taraf için de aynı derecede önem taşıyan bir şey için kavga edip bozuşabilirsiniz, işte o gün, şimdiye dek yumuşak başlı dediğiniz kişiler de aslında sizin kadar inatçı olduklarını size kanıtlayacaklardır.'

'Yani sonuçta bunun bir ölüm kalım savaşına dönüşeceğini mi söylemeye çalışıyorsun, Nelly?' dedi Catherine gülerek. 'Hayır, sana şu kadarını söyleyeyim, ben Linton'ın sevgisinden o kadar eminim ki, kendisini öldürmeye kalkışsam bile, benden öç almak aklının ucundan geçmez.'

O halde Linton'ı kendisine duyduğu bu büyük aşktan dolayı daha fazla beğenmesi gerektiğini nasihat ettim.

'Beğeniyorum' dedi, 'ama böyle yok yere ağlayıp surat etmesine de gerek yok, çocukça davranıyor. Ona sadece Heathcliff'in artık herkesin saygısını kazanan bir insana dönüşmüş olduğunu, onunla arkadaşlık etmenin ülkenin en soylu erkeği için bile bir onur olduğunu söyledim diye oturup hıçkıra hıçkıra ağladı. Oysaki bunu benden önce kendisi söylemeli ve gerçekten de bu

duruma sevinmeliydi. Heathcliff'e alışması gerek, ayrıca istese onu pekala da sevebilir. Heathcliff onun kendisine yine kaba davranacağını hesaba katıp buraya gelmiş, ama öyle olsaydı bile buna karşılık vermeyip mükemmel davranacağından çok eminim.'

'Onun Uğultulu Tepeler'e gitmesine ne diyorsunuz?' diye sordum. 'Eğer gerçekten öyleyse, anlaşılan her bakımdan düzelmiş, kusursuz bir insan, düşmanlarına bile dostça el uzatan dindar bir Hıristiyan olmuş!'

'O nedenini anlattı!' dedi Catherine 'Ben de buna senin kadar şaşırmıştım. Senin orada olduğunu düşünüp benimle ilgili bilgi almak için oraya gitmiş; Joseph de Hindley'e haber vermiş, bunun üzerine Hindley de dışarı çıkıp ona bu zamana kadar nerelerde olduğunu, neler yaptığını, nasıl yaşadığını sormuş, sonunda da onun içeri girmesini istemiş. İçeride birileri varmış ve kâğıt oynuyorlarmış. Heathcliff de onlara katılmış, sonuçta erkek kardeşim Heathcliff'e yenilip borçlanmış; dahası Heathcliff'in çok parası olduğunu anlayınca akşama tekrar gelmesini istemiş, o da kabul etmiş. Hindley o kadar lakayt biridir ki, arkadaş seçerken fazla düşünmez, zamanında kalleşçe kötülük ettiği bir insana asla güvenmemesi gerektiği aklına bile gelmez. Ama Heathcliff eskiden kendisine işkence eden bir adamla tekrar ilişki kurmasının tek nedeninin Grange'a yürüyerek gidip gelebileceği bir yere yerleşmek amacı olduğunu, ayrıca elbette ki birlikte yaşadığımız eve de bir yakınlık duyduğunu söylüyor. Sonra eğer oraya yerleşirse, benim onu daha sık görebilme şansı bulacağımı umuyormuş, Gimmerton'da kalacak olursa bu olmazmış. Bunun için ona bol para önerecekmiş, hiçbir zaman paraya doymayan erkek kardeşim bu yüzden kuşkusuz kabul edecektir; ama o para konusunda sürekli açgözlü davranmasına

rağmen, bir o kadar da müsriftir, bir eliyle aldığını diğeriyle etrafa saçar.'

'Doğrusu genç bir erkeğin yerleşmesi için orası harika bir yer!' dedim. 'Bu işin sonundan korkmuyor musunuz, Bayan Linton?'

'Arkadaşımdan yana hiçbir korkum yok' diye yanıtladı. 'O çok sağlıklı bir kafaya sahiptir ve onu her türlü tehlikeden koruyacaktır, Hindley açısından biraz korktuğumu söyleyebilirim, ama erdemsizlikte şimdikinden daha aşağı düşemez diye düşünüyorum, onu tamamen mahvolmaktan kurtarmak için tabii ki devreye girerim. Bu akşam yaşadığımız olay beni hem Tanrı'yla hem de insanlarla barıştırdı! Artık duyduğum kızgınlıktan dolayı Tanrı'ya isyan ediyordum. Ah, ben neler çektim, Nelly! Eğer bu adam benim çektiğim acıları bilseydi, tam huzura kavuştuğum bir dönemde böyle anlamsız huysuzluklar yaparak beni üzmeye utanırdı. Ben hep onu düşünerek bu acıya tek başıma katlandım, çektiğim o öldürücü acıyı açığa vursaydım, o zaman o da benimle birlikte bu acının bir an önce bitmesi için sabırla beklemeyi öğrenirdi. Neyse ki artık bitti. Edgar'dan yaptığı bu saçmalığın acısını çıkaracak falan da değilim elbette, ama bundan böyle her şeye katlanabilirim! Yani şimdi kalkıp alçağın teki bana bir tokat atsa, sadece öbür yanağımı uzatmakla kalmam, buna neden olduğum için ben ondan özür dilerim. Bunu kanıtlamak için şimdi hemen gidip Edgar'dan özür dileyeceğim. İyi geceler! Ben galiba bir meleğim!'

Bu inançla içi rahatlamış bir halde yanımdan ayrıldı ve yerine getirdiği sözün ne kadar başarı sağladığı ertesi gün ortaya çıktı. Gerçi onun bu taşkın neşesi Bay Linton'da yoktu, hâlâ keyifsiz duruyordu, ama aksiliği epey geçmişti; hatta öğleden sonra Catherine'in yanına Isa-

bella'yı alıp Uğultulu Tepeler'e gitmesine bile ses çıkarmamıştı. Catherine de buna karşılık kocasını çok sıcak bir sevgi ve güler yüzle ödüllendirdi ki, ev birkaç günlüğüne cennete sönüştü; efendi de, uşaklar da, bu adeta hiç eksilmeyen gün ışığından hep birlikte yararlandılar.

Heathcliff –aslında bundan böyle ondan yeni Heathcliff diye söz etmeliyim– ilk zamanlar evin efendisinin bu duruma ne kadar dayanacağını anlamak ister gibi Thrushcross Grange'a gelme iznini çekinerek kullanıyordu. Catherine de o geldiği zamanlar sevincini fazla taşkınlık göstermeden dile getirip oldukça akıllıca bir davranış sergiliyordu. Böylece Heathcliff sonunda kendisini evde beklenen bir konuk olarak kabul ettirmişti, gerçi çocukluğundaki o belirgin çekingenlik hâlâ üzerindeydi, ama bu da onun duygularını örtbas edip iç dünyasını açığa vurmasını engelliyordu. Hal böyle olunca efendimin içindeki tedirginlik de yatışır gibi oldu; daha sonraki durumlar da bu tedirginliğin yönünü iyice değiştirdi.

Efendimin yeni üzüntüsü ise hiç akla gelmeyecek bir talihsizlikti. Isabella Linton, evde hoş görülen bu konuğa karşı ansızın önüne geçilmez bir ilgi duymaya başlamıştı. O zamanlar on sekiz yaşlarında, çok alımlı bir genç kızdı; halleri çok çocukçaydı, ama keskin bir zekâsı vardı, duygularını da çok ateşli yaşamaktaydı. Kendisini canı gibi seven erkek kardeşi, akla hayale gelmeyecek bu durum karşısında büyük bir korkuya kapıldı. Kız kardeşinin böyle adı sanı belirsiz biriyle evlenecek olmasının küçük düşürücülüğünün yanı sıra, ailenin erkek bir mirasçısı olmadığı takdirde, kendisinden sonra ne var ne yok tüm mirasın böyle ipsiz sapsız bir adama geçme olasılığı onu dehşete düşürdü. Dahası Heathcliff'in asıl huyunu anlayacak kapasiteye sahip biri olarak, her ne kadar görünüşte değişmiş gibi görünse de, onun

ruhunun asla değişmediğini ve de değişmeyeceğini gayet iyi biliyordu. İşte onun asıl korktuğu da bu ruhtu ve o bu ruhtan nefret ediyordu. İçindeki bu önseziye kulak verdiğinde, Isabella'yı böyle birinin eline bırakacak olma düşüncesi bile onu ürkütüyor, böyle bir şeyi aklına getirmek dahi istemiyordu. Üstelik kız kardeşinin bu kişiye olan tutkusunun kendi kendine doğduğunu ve karşılıksız olduğunu bilseydi, daha da korkacağı kesindi. Oysaki Edgar bu işi anlar anlamaz suçu hemen Heathcliff'e yüklemiş ve 'Bu kesinlikle onun kurduğu bir tezgâh' demişti.

Hepimiz bir süredir evin küçükhanımı Bayan Linton'ın bir derdi olduğunu anlamıştık. Her geçen gün daha aksileşiyor, çok can sıkıcı biri oluyordu. Her dakika Catherine'e sataşıp, ona adeta işkence ettiği için Catherine'in zaten pek az olan sabrını neredeyse tüketeceğinden korkuyorduk. Ama gözümüzün önünde gittikçe zayıflayıp benzi sarardığından, sağlığının bozuk olduğunu düşünüp bu davranışlarını hoş görmeye çalışıyorduk. Ancak bir gün müthiş aksiliği tuttu, kahvaltı etmek istemiyor, hizmetçilere söz geçiremediği ve Catherine de onun hiçbir şeye karışmasına izin vermediği için huysuzlanıyordu. Dahası Edgar'ın, kendisini ihmal ettiğinden yakınıyor, kapılar açık bırakıldığı için soğuk aldığını, sırf ona inat olsun diye ateşi kontrol etmeyip özellikle söndürdüğümüzü iddia ediyor, daha pek çok suçlamada bulunuyordu. Catherine ise ona kesinlikle gidip yatması gerektiğini söylüyor, iyice çıkıştıktan sonra da eğer dediğini yapmazsa, doktor çağıracağını söyleyerek gözdağı veriyordu. Isabella, doktor Kenneth'in adını duyar duymaz, hemen sağlığının gayet iyi olduğunu, bu sinirli hallerinin yalnızca Catherine'in hırçınlığından kaynaklandığını söylüyordu.

'Sen bana nasıl hırçın diyebilirsin, geçimsiz şey!' diye bağıran Catherine Isabella'nın bu anlamsız suçlaması karşısında afallamıştı. 'Sen aklını kaçırmış olmalısın. Sana ne zaman hırçın davrandığımı bana söyler misin?'

'Dün' diye hıçkırdı Isabella; 've şu an!'

'Dün!' diye tekrarladı Catherine. 'Ne zaman?'

'Dünkü kır gezintimizde Heathcliff'le başını alıp gittin, bana da nerede istersem orada dolaşabileceğimi söyledin.'

'Senin hırçınlık dediğin bu mu?' Catherine güldü. 'Bunun nedeni elbette ki senin yanımızda fazlalık olduğunu ima etmek değildi, yanımızda olsan ya da olmasan bizim için fark eden bir durum olamaz. Sadece Heathcliff'in konuşmasının seni ilgilendirmeyeceğini düşünmüştüm.'

'Hayır, hayır' diye ağladı Isabella. 'Sizin yanınızda olmaktan hoşlanacağımı bildiğin için özellikle beni uzaklaştırmak istedin!'

'Bunun aklı başında mı acaba?' Bayan Linton bana dönüp sordu. 'İstersen onunla konuştuklarımızı sana satır satır tekrarlayayım, Isabella, sen de hoşuna giden yerleri bana söylersin.'

'Sizin ne konuştuğunuzdan bana ne?' dedi Isabella. 'Ben istiyordum ki...'

'Ne istiyordun?' Catherine onun cümlesini tamamlamayıp durması karşısında devamını merak etti.

'Onun yanında olmayı. Ama bana bunu bir daha yapamayacaksın!' derken Isabella'nın oldukça sinirli olduğu görülüyordu. 'Sen avını başkasına kaptırmak istemeyen vahşi bir köpek gibisin, Cathy. Sen kimsenin senden başkasını sevmesini istemiyorsun!'

'Seni saygısız küçük maymun!' diye haykıran Bayan Linton, bu sözler karşısında çok şaşırmıştı. 'Ama senin

bu aptalca oyununa asla inanmam! Sen Heathcliff tarafından beğenilmeyi isteyecek biri değilsin, bu mümkün değil, senin gibi birinin onu makbul biri olarak görüp ondan hoşlanmasına imkân yok! Bu konuda seni yanlış anlamış olmayı diliyorum, Isabella?'

'Hayır, hayır yanlış anlamadın' dedi Isabella; bunu söylerken bir çılgından farksızdı. 'Ben onu, senin Edgar'ı sevdiğinden daha çok seviyorum; eğer bırakırsan, o da beni sevecektir!'

'Doğrusu senin yerinde olmayı asla istemezdim!' Catherine'in üzerine basarak konuştuğu cümlelerde içtenlik olduğu anlaşılıyordu. 'Nelly, bana yardım et de, yaptığının çılgınlık olduğuna onu inandırayım. Heathcliff'in nasıl biri olduğunu ona anlat. Onun incelik ve görgüden nasibini almamış, yontulmamış bir yaratık olduğunu, karaçalı ve kayalarla kaplı çorak bir bozkırdan ibaret olduğunu anlat. Benim için gönlünü ona vermene izin vermekle, şu minik kanaryayı kış günü bahçede donmaya bırakmak, aynı şey! Sen onun ne tür bir adam olduğunu bilmiyorsun, o yüzden de boş hayallere kapılıyorsun, be çocuk. Yazık sana. Sakın onun o sert görünüşünün altında bir sevgi kaynağının gizlenmiş olduğunu düşünme! O sandığın gibi işlenmemiş bir elmas parçası ya da içinde inci saklı bir istiridye değildir; acıma nedir bilmez, o vahşi bir kurttur. Hiçbir zaman ona şu veya bu düşmanına dokunmamasını, çünkü insan olan biri için onlara kötülük etmenin hainlik, kalpsizlik, acımasızlık olacağını nasihat etmem, doğrudan doğruya onlara dokunmamasını çünkü bunu yapmasını kesinlikle istemediğimi söylerim. Ona bu şekilde davranmadığın takdirde, bir süre sonra seni çekilmez bir yük olarak görecek ve bir serçe yumurtası gibi ezmekten çekinmeyecektir, Isabella. Onun Linton ailesin-

den birini asla sevemeyeceğini çok iyi biliyorum ama bu onun senin servetin ve geleceğinle evlenmekte de bir sakınca göreceği anlamına gelmez, para hırsı onda yerleşmiş ve giderek de azan bir virüstür. İşte benim gözümde Heathcliff bu. Ayrıca ben onun dostu, hem de oldukça iyi bir dostuyum, bu yüzden de seni elde etmek gibi bir niyeti olup olmadığını mutlaka bilirim, eğer öyle olsaydı o zaman belki de onun tuzağına düşmene izin verip onun hakkındaki gerçeği söylemeksizin dilimi tutabilirdim.'

Isabella, Catherine'e öfkeyle bakıyordu. 'Ayıp! Ayıp!' diye haykırdı, sesi öfkeliydi. 'Sen insanın yirmi düşmanından bile daha kötüsün, hain dost!'

'Ah! Gerçekten söylediklerime inanmıyor musun?' dedi Catherine. 'Demek sırf kötü kalpli bir bencil olduğum için sana bunları söylediğimi düşünüyorsun, öyle mi?'

'Kesinlikle öyle!' diye karşılık verdi Isabella. 'İğreniyorum senden!'

'İyi!' diye bağırdı Catherine. 'Madem böyle düşünüyorsun, o zaman kendin görüp anlarsın. Ben sana söyleyeceğimi söyledim, bu saygısızca küstahlık karşısında artık seninle tartışmak istemiyorum.'

Bayan Linton odadan hışımla çıkıp giderken, Isabella, 'Onun bencilliği yüzünden yine ben acı çekmek zorunda kalacağım!' diye hıçkırıyordu. 'Her şey, ama her şey bana karşı; tek tesellimi de yok etti. Ama söylediklerinin hepsi yalandı, değil mi? Bay Heathcliff bir şeytan değil; onun iyi, vefalı bir kalbi var, öyle olmasa onu da şimdiye kadar çoktan unuturdu, öyle değil mi?'

'Onu aklınızdan çıkarın, küçükhanım' dedim. 'O uğursuz bir kuştur, ondan size uygun bir eş olamaz. Bayan Linton belki biraz sert konuştu ama söyledikleri-

nin doğru olmadığını söyleyemem. O Heathcliff'i benden, daha doğrusu herkesten iyi tanır ve aslında kimseye hiçbir zaman onu olduğundan daha kötü göstermek istemez. Ama dürüst bir insan yaptıklarını saklayamaz. Bu zamana kadar nasıl yaşadı? Nasıl zengin oldu? Uğultulu Tepeler'de nefret ettiği adamın evinde neden kalıyor? O geldiğinden beri Bay Earnshaw'un daha da kötüleştiğini söylüyorlar. Her gün birlikte sabaha kadar oturuyorlarmış. Hindley toprağını rehine koyup para çekmiş, işi gücü kumar oynayıp içki içmekten başka bir şey değilmiş. Daha bir hafta önce bunları Joseph'ten duydum. Gimmerton'da rastladığımda, bana, Nelly dedi, yakında bizim eve polisler gelecek, hepimizi sorguya çekecekler. Biri kendisini boğa şişler gibi şişlemeye kalktı, diğeri de onu kurtarayım derken parmağından oluyordu. Efendi şu anda aklını kaçırmış bir çılgın gibi davranıyor. Belki de yakında ağır cezada yargılanacak. Ama o yargıçlardan falan korkmaz, ne Paulos'tan ne Petrus'tan ne Yuhanna'dan ne de Matta'dan korkar, onda o göz yoktur. Hatta böyle şeyler hoşuna bile gider; o utanmaz yüzüyle onlara meydan okumaya can atıyor! Şu diğer çapkın Heathcliff de, pek makbul biri sayılmaz. Herkesle alay edip şeytan gibi gülüyor. Grange'a geldiğinde, aramızda ne kadar güzel vakit geçirdiğini size hiç anlatmıyor mu? O halde dinleyin, size ben anlatayım: Efendi güneş batarken yataktan kalkıyor ama ertesi gün öğleye kadar panjurları kapalı kalıyor, hemen mumlar yanıyor ve içki, kumar devreye giriyor. Sonra bizim deli efendi, küfürler savurup bağırarak söve söve kendi odasına gidiyor, bu hali karşısında, onu tanıyan kişilerin utançtan yüzleri kızarıyor, o galiz küfürleri duymamak için kulaklarını tıkıyorlar. Diğer serseriye gelince, o da durmadan paracıklarını sayıyor,

yemeğini yiyor, uykusunu uyuyor, sonra da komşunun karısıyla konuşmak üzere çekip gidiyor. Ama öte yandan Bayan Catherine'e gidip babasının altınları nasıl onun cebine akıttığını, tepeden aşağı atıyla dörtnala inerken hemen gidip önündeki kapıları oğluna nasıl açtığını anlatıyordur, mutlaka!

Bakın Bayan Linton, Joseph içten pazarlıklı, çok sinsi biridir ama asla yalancı değildir. Heathcliff için anlattıkları doğruysa, böyle bir kocanız olmasını istemezsiniz sanırım, öyle değil mi?'

'Sen de diğerleriyle birlik oluyorsun, Ellen!' dedi. 'Onun için attığınız bu iftiralara, çaldığınız karalara kulak asmayacağım. Bu dünyada mutluluk diye bir şeyin olmadığına beni inandırmak istiyorsunuz, çok kötüsünüz!'

Küçükhanım kendi haline bırakılacak olsa, bu sevdadan vaz mı geçerdi, yoksa daha da fazla tutulur muydu, bilmiyorum, zaten onun bu konuda sağlıklı düşünmesine de izin verilmedi. Ertesi sabah komşu kasabada bir duruşma olduğu için efendinin oraya gitmesi gerekiyordu ve onun evde olmadığını bilen Heathcliff de erkenden çıkıp gelmişti. Catherine ile Isabella kütüphanede oturuyorlardı, birbirlerine düşman olmuşlardı ama sesleri çıkmıyordu; Isabella geçici bir öfke anında en gizli duygularını açığa vurduğu için endişeliydi, Catherine ise haklı olarak Isabella'ya kırılmıştı. Onun küstahlığına içinden hâlâ gülse bile, bu işin acısını ondan çıkarmayı aklına koymuştu. Pencerenin önünden Heathcliff'in geçtiğini görünce, açıktan açığa güldü. O sırada ocağı süpürüyordum. Dudaklarında kötü niyetini ortaya çıkaran bir gülümseme fark ettim. Isabella düşüncelere ya da kitaba dalmıştı; kapı açılıncaya kadar yerinden kıpırdamadı. O yüzden de geç kalmıştı, kaçma girişimin-

de bulunması da boşunaydı. Yapabilse kendisini hemen dışarı atacaktı.

'Buyurun, buyurun, gelişiniz çok iyi oldu!' Catherine neşeli bir tavırla ocağın başına bir sandalye çekti. 'Burada aralarındaki buzları çözmek için üçüncü bir kişiye gerek duyan iki kişi var. Sen her ikimizin de bu çözüm için uygun göreceği tek insansın. Heathcliff, işte sonunda sana benden daha düşkün birini takdim etmekten onur duyuyorum. Senin de koltuklarının kabaracağını umuyorum. Hayır, hayır, Nelly'den söz etmiyorum, ona bakma! Sözünü ettiğim kişi işte bu, benim güzel Isabella'm. Senin yakışıklılığını, yüksek ahlakını düşünmek bile onu eritip bitiriyor. Bu durumda Edgar'la kardeş olmak artık sana kalmış!' Bu sözler karşısında şaşkına dönüp öfkeyle yerinden ok gibi fırlayan Isabella'yı durdurup, neşeli bir yapmacıklıkla, 'Hayır, hayır, Isabella, kaçma' dedi. 'Senin uğruna haşin kediler gibi birbirimize girdik, Heathcliff; onun yanında ben sana olan sevgimi ve hayranlığımı anlatmaktan yana hatırı sayılır şekilde yaya kaldım. Sonradan söylediğine göre, ben bu yüzden kenara çekilip meydanı ona bırakma inceliğini göstermeliymişim, kendi istediği sözcükle ona hitap edecek olursam, sevgili rakibem, kalbini bir okla delip seni olduğun yere çakacak ve sana benim yüzümü sonsuza dek unutturacakmış!'

'Catherine!' Isabella kendisini toplayıp büyük bir ağırbaşlılıkla araya girdi, kendisini sıkıca kıskacına almış bu elden kurtulmak için boş yere çırpınmayı, onun karşısında küçülmek gibi görüyordu. 'Doğruluktan ayrılmazsan ve şakadan da olsa bana kara çalmaktan vazgeçersen, sevinirim! Bay Heathcliff şu sevgili dostunuza söyleyin lütfen, artık benimle uğraşmayı bıraksın. Sizinle aramızda en ufak bir arkadaşlığın dahi söz

konusu olmadığını unutmuş olmalı. Ayrıca, onu bu kadar eğlendiren bir konu bana oldukça acı veriyor.'

Genç kız, bu sözlerinin ardından konuğun hiçbir karşılık vermeksizin sandalyesinde öylece oturduğunu ve Isabella'nın, kendisi için beslediği duygulara zerre kadar bile önem vermeyip kayıtsız kaldığını görünce, ona bu işkenceyi yapana dönüp yavaş bir sesle gitmek istediğini söyledi, onu bırakması için yalvardı.

'Hayır, kesinlikle olmaz!' dedi Bayan Linton, 'Bu yüzden kendime bir kez daha açgözlü bir köpek dedirtmem. Burada kalacaksın! Heathcliff sana verdiğim bu güzel habere neden sevinmiyorsun? Isabella, Edgar'ın bana olan sevgisinin, kendisinin sana olan sevgisinin yanında hiç kaldığına yemin ediyor. Sanırım aynen böyle söylemişti, değil mi, Ellen? Önceki gün yaptığımız kır gezisinden beri ağzına tek bir lokma bile koymadı. Senin arkadaşlığından büyük haz duyduğu halde, bilerek onu senin yanından uzaklaştırdığımı düşünüyor, bu yüzden de çok üzüntülü ve de öfkeli.'

'Böyle düşündüğünü pek sanmıyorum' dedi Heathcliff, sandalyesinde dönüp onlara baktı. 'Herhalde şu anda yanımdan bir an önce kaçıp kurtulmak istiyordur!'

Bu sözlerin ardından Heathcliff genç kıza gözlerini dikti; ona sanki şimdiye dek hiç görmediği, tuhaf, mide bulandıran bir hayvana, örneğin Hindistan'dan getirilmiş bir kırkayağa bakar gibi bakıyordu. Zavallı kızcağız sonunda dayanamadı, yüzü önce kireç gibi bembeyaz, ardından kıpkırmızı kesildi, derken kirpiklerinin ucunda boncuk gibi gözyaşları birikti ve küçük parmaklarında var olan tüm güçle kendisini Catherine'in pençesinden kurtarmaya çalıştı. Kolunu sıkı sıkıya kavrayan parmakların az da olsa gevşediğini fark ettiği anda, bir diğer parmağın koluna iyice yapıştığını hissediyordu,

sonunda onlardan kurtulmanın imkânsız olduğunu anlayınca tırnaklarını devreye sokmak zorunda kaldı, sivri tırnakları sayesinde kolunu kavrayan el bir anda kıpkırmızı çizgilerle kaplandı.

Bayan Linton birden elini bıraktı, fena halde canı yandığı için elini sallarken, 'Dişi kaplan!' diye bağırdı. 'Haydi, defol git Tanrı aşkına, zaten senin o cadı yüzünü kimse görmek istemiyor! O pençelerini neden Heathcliff'in yanında çıkarma gafletine düştün? Ne aptalsın! Bundan onun ne sonuçlar çıkaracağını hiç düşünmedin mi? Heathcliff onun bu öldürücü pençelerinden yüzünü gözünü sakın!'

Heathcliff, genç kızın kapıyı kapatıp gitmesinin ardından acımasız bir sesle karşılık verdi: 'Eğer beni korkutmak için onları kullanmaya kalkacak olursa, o parmaklarını kökünden söker atarım; ama Cathy, onu bu kadar öfkelendirmekteki amacın ne? Anlattıkların doğru değildi, değil mi?'

'Doğru olduğuna seni temin ederim' dedi Catherine. 'Haftalardır senin için ölüp bayılıyormuş, bu sabah senin yüzünden çıldırmış gibiydi, ne söylediğini kendisi de bilmiyordu, bu sevdadan vazgeçmesi için senin tüm kusurlarını ortaya dökmek zorunda kaldım, bu yüzden bana söylemediğini bırakmadı. Ama artık bu konuyu kapatalım. Ben sadece bana yaptığı terbiyesizlik için onu cezalandırmak istedim. Kendisini çok severim; o yüzden de onu büyük bir av olarak görüp bir çırpıda yakalayıp yutmana gönlüm razı olamaz, Heathcliff.'

'Ben de senin tam tersine onu çok az severim, o yüzden de böyle bir işe kalkışmak aklımın ucundan bile geçmez' dedi Heathcliff. 'Eğer böyle bir şeye yeltenecek olursam, kesinlikle bir gulyabani olmaya niyetlendim demektir. Eğer o anlamsız, mumya suratlı kızla bir arada

yaşayacak olursam, ona olmadık şeyler yaptığımı duyacağından şimdiden emin olabilirsin. Örneğin onun o kireç gibi beyaz yüzünü gökkuşağının renklerine boyayabilir, her gün ya da günaşırı onun o tıpatıp erkek kardeşininkilere benzeyen ve bana tiksinti veren donuk mavi gözlerini siyaha çevirebilirim.'

'O gözler bana haz veriyor!' diye düzeltti Catherine. 'Onlar bir güvercinin gözleri gibi. Melek gözleri!'

'Isabella, şu anda erkek kardeşinin tek mirasçısı, değil mi?' diye kısa bir duraksamadan sonra sordu Heathcliff.

'Doğrusu öyle kalacağını düşünmek beni çok üzüyor' dedi arkadaşı Catherine. 'Ama Tanrı'nın izniyle yarım düzine yeğen onun bu hakkını tamamen elinden alacak! Şimdiki durumda öyle, ama kafandaki fikri aklından çıkar. Sen komşunun malına göz dikmeye oldukça eğilimli birisindir. Ama *bu* komşunun malının benim malım olduğunu sakın aklından çıkarma.'

'*Benim* de olsa yine öyle sayılırdı' dedi Heathcliff. 'Ama Isabella Linton aptal olsa da, deli değil sanırım. Sözün kısası senin de tavsiyede bulunduğun gibi, bu konuyu aklımızdan çıkarsak iyi olacak.'

Gerçekten de bu konuyu bir daha ikisi de ağzına almadı. Catherine belki aklından da çıkardı. Ama diğerinin aklı o akşam kesinlikle buna takılı kaldı. Bayan Linton'ın odasında bulunmadığı zamanlarda, kendi kendine gülümsüyordu, hatta sırıtıyordu demek daha doğru olur. Ve tabii ki bu onun pek hayırlı bir şey düşünmediğini işaret ediyordu.

Bu yüzden onun davranışlarını takibe almaya karar verdim. Belli etmiyordum ama içimden Catherine'den ziyade efendimin tarafını tutuyordum. Bunda da haklıydım; efendim, iyi kalpli, dürüst ve saygıdeğer bir adamdı. Catherine için de bunun tam *tersi* denilemezdi, ama o

kadar rahat davranıyordu ki, ona pek güvenemiyor, duygularının gerçek olduğuna da inanamıyordum. Hep Grange'ın Bay Heathclif'ten kurtulması, bizim de Uğultulu Tepeler'de o gelmeden önceki yaşantımıza geri dönüp hayatımıza kaldığımız yerden devam etmemiz için bir şey olmasını umuyordum. Onun her gidişgelişi benim için bitmeyen bir kâbus gibiydi; sanırım efendim de aynı şekilde düşünüyordu. Onun için, o adamın gelip Tepeler'de oturması anlatılmaz bir işkence olmalıydı. Bu sapık yaratığı Tanrı'nın bile ne hali varsa görsün diyerek tek başına bıraktığını ve pençelerini gizleyip onun peşinde sinsice dolaşan bir canavarın her an üzerine atılıp parçalamak için fırsat kolladığını hissediyordum."

bölüm
on bir

Bazen, yalnız kalıp da kafamdaki sorularla ilgili düşüncelere dalınca, birden korkuya kapılıp yerimden sıçrayarak kalkıyor, başlığımı geçiriyor, çiftlikte ne olup bittiğini görmek için hemen yola koyuluyordum. Hindley'e herkesin kendisi hakkında neler düşündüğünü duyurmanın benim görevim olduğuna karar verip vicdanımı rahatlatmaya çalışıyordum ama hemen ardından onun kökleşmiş kötü alışkanlıklarını hatırlıyor, artık ona hiçbir şekilde yardımımın dokunamayacağını anlıyor ve o kasvetli eve tekrar girmekten vazgeçiyordum, ayrıca onun bana inanıp inanmayacağından da kuşku duyuyordum.

Bir keresinde Gimmerton'a giderken yoldan sapıp eski bahçe kapımızın önünden geçtim; aşağı yukarı size anlattığım son olayları yaşadığımız sıradaydı, dondurucu bir öğle sonrasıydı, hava açıktı, toprak çıplak, yol sert ve kuruydu. Bir taşın yanında durdum, burada anayol sol taraftan boş fundalık araziye doğru birkaç kola ayrılır, yanında durduğum yüzeyi pürüzlü direk gibi yükselen taşın üzerine kuzey yönüne W.H., doğu yönüne G., güneybatı yönüne de T.G. harfleri kazınmıştı. Bir

anlamda işaret direği görevini yapan taş çiftliğe, Tepeler'e, köye giden yolları gösterir. Taşın boz renkli başlığı üzerinde sarı sarı parlayan güneş, bana yaz günlerini hatırlatmış, birden kalbim çocukluk heyecanlarıyla kabarıp taşmıştı. Yirmi yıl önce Hindley ile buralarda dolaşmayı çok severdik. Rüzgâr ve fırtınaların aşındırdığı taşa uzunca bir süre durup baktım, sonra başımı yere eğdiğimde taşın dibine doğru bir çukurun olduğunu fark ettim; içi hâlâ salyangoz kabukları, çakıl taşlarıyla doluydu; onları buraya koyup biriktirmeye bayılırdık; üzerlerine daha hafif şeyler de toplayıp koyardık. Bir anda ilk oyun arkadaşım sanki orada kurumuş otlar üzerinde gerçekten oturuyor gibi geldi, siyah saçlı biçimli başını öne eğmişti, küçücük elindeki kaydırak taşıyla toprağı kazıyordu. Farkında olmadan ağzımdan "Zavallı Hindley" sözcükleri döküldü. Sonra birden irkildim, sanki bir an çocuk başını kaldırıp bana baktı! Sonra da göz açıp kapayıncaya kadar gözden kayboldu, ama o anda Tepeler'de olmak için içimde dayanılmaz bir istek duydum. Batıla olan inancım da beni içimdeki bu dürtüye uymaya zorluyordu. Ya öldüyse! Ya yakında ölecekse! Ya bu bir ölüm haberiyse! Eve yaklaştıkça heyecanım artıyordu, karşıdan ev görünür görünmez her yanım titremeye başladı. Hafızamda yer etmiş o görüntü benden önce oraya varmıştı bile, orada kırmızı yüzünü parmaklığa yapıştırmış, bukleleri karmakarışık bir halde, gözleri kestanerengi bir çocuk olduğunu görünce, ilk aklıma gelen bu olmuştu. Sonra onun Hareton olabileceğini düşündüm. *Benim* Hareton'um! Pek değişmemişti, on ay kadar önce onu nasıl bıraktıysam, öyleydi.

Birden o aptalca korkularımı unuttum. "Tanrı seni korusun, tatlım!" diye bağırdım. "Hareton, ben Nelly! Nelly, senin dadın."

Geri kaçıp kolumun uzanamadığı bir yerde durdu. Sonra yerden koca bir taş aldı.

"Babanı görmeye geldim, Hareton" diye ekledim. Davranışından anladığım kadarıyla aklında Nelly diye biri vardı ama bu ben değildim.

Taşı fırlatmak için elini kaldırdığında, onu yatıştıran birkaç söz ettim ama taşı elinden bırakmadı ve fırlattığı taş başıma geldi, sonra da peltek diliyle bana bir yığın küfür savurdu, söylediklerini anlayıp anlamadığını bilmiyorum. Ama insanın şaşkınlıktan donakalmasına neden olan şey o sırada çocuğun yüzünün renginin değişmesi ve bakışlarının hainleşmesiydi, buradan da bunların ona bilinçli bir şekilde öğretilmiş olduğu anlaşılıyordu. Bu duruma kızmaktan çok üzüldüğümü tüm içtenliğimle söyleyebilirim. Neredeyse ağlayacaktım, cebimden bir portakal çıkarıp ona uzattım, amacım onu yatıştırmak ve dost olmaktı. Bir an duraladı, sonra birden atılıp onu elimden kaptı, büyük olasılıkla portakalı uzaktan gösterip vermeyeceğimi, onu kandıracağımı sanmıştı. Bir portakal daha gösterdim, bu kez onu ulaşamayacağı bir yerde tuttum.

"O güzel sözleri sana kim öğretti, yavrum" diye sordum. "Rahip mi?"

"Rahibin de senin de canın cehenneme! Onu bana ver" dedi.

"Bu dersleri kimden aldığını söyle, ben de portakalı sana vereyim" dedim. "Öğretmenin kim?"

"Şeytan babam" dedi.

"Baban sana daha neler öğretiyor söyle bakalım?" diye devam ettim.

Portakalı kapmak için sıçradı; elimi biraz daha yukarı kaldırdım. "Söyle, baban sana neler öğretiyor?"

"Hiçbir şey" dedi; "ama gözüne görünmememi istiyor. Babam beni istemez, çünkü ona küfrediyorum".

"Ah! Yani babana küfretmeyi sana şeytan öğretiyor, öyle mi?"

"Evet... yok, hayır" diye kekeledi.

"Kim öyleyse?"

"Heathcliff."

"Bay Heathcliff'i seviyor musun?" diye sordum.

"Evet" diye karşılık verdi.

Onu niye sevdiğini öğrenmek istedim. Ama ağzından yalnızca şu sözleri alabildim: "Bilmem, babamın bana yaptıklarını, o da babama yapıyor. Babam bana küfredince, o da babama küfrediyor. Bir de bana canım ne isterse onu yapmamı söylüyor."

"Peki rahip sana hiç okuma yazma öğretiyor mu?" diye sordum.

"Hayır, Heathcliff rahip ayağını eşikten atacak olursa, onun dişlerini kırıp boğazına tıkayacağına yemin etti."

Portakalı eline verdim; gidip babasına Nelly Dean adında bir kadının kendisiyle konuşmak üzere bahçe kapısının yanında beklediğini söylemesini istedim. Bahçe yolundan yukarı çıkıp eve girdi; ama taş kapıda Hindley yerine Heathcliff göründü; onu görür görmez hemen geri dönüp olanca hızla yukarıdan aşağıya, işaret taşına gelinceye kadar durmadan koştum, hortlak görmüş gibi titriyordum. Bu anlattıklarımın Bayan Isabella'nın hikâyesiyle pek bir ilgisi yok; ama bu olaydan sonra daha tetikte olup gözümü kulağımı dört açmaya, böyle kötü etkilerin Grange'a sokulmaması için elimden geleni yapmaya karar verdim, hatta bu tip davranışlarımla Bayan Linton'ın keyfini kaçırıp evde fırtınalar esmesine neden olma tehlikesini bile göze aldım.

Heathcliff'in o olaydan sonraki gelişinde, küçükhanım avluda birkaç güvercine yem veriyordu. Üç gündür Catherine ile tek kelime bile konuşmamıştı; ama artık o eski huysuzluklarını, sızlanmalarını bırakmış görünüyordu, biz de böylece rahat bir nefes almıştık. Şimdiye dek Heathcliff'in gerekmedikçe genç Isabella'ya en ufak bir ilgi dahi göstermeyeceğini biliyordum. Oysa şimdi Isabella'yı görür görmez, ilkin derhal evin önünü gözden geçirmişti, mutfağın penceresinden onu izliyordum, beni görmemesi için geri çekilmiştim. Heathcliff taşlığı geçip Isabella'ya yaklaştı ve bir şey söyledi. Isabella utanır gibi oldu, ondan kaçmak istediği belliydi, ama Heathcliff onun kaçmasını engellemek için kolundan tuttu. Bayan Isabella başını diğer tarafa çevirdi, anlaşılan Heathcliff ona yanıtlamak istemediği bir şey sormuştu. Heathcliff yine eve doğru bir göz attı ve rezil yaratık kimsenin kendisini görmediğini sanıp Bayan Isabella'ya sarılma densizliğinde bulundu.

"Alçak! Hain!" diye bağırdım. "Üstelik ikiyüzlülük de ediyorsun, öyle mi? Sen herkesi aldatan yalancının tekisin!"

"Kim o, Nelly?" Hemen yanı başımda Catherine'in sesini duyduğumda, dışarıdakileri gözetlemeye o kadar dalmıştım ki, Catherine'in odaya girdiğini bile fark etmemiştim.

"Sizin şu aşağılık dostunuz!" diye öfkeyle ona karşılık verdim. "Rezil, sinsi. Ah, işte bizi gördü geliyor! Bakalım size ondan nefret ettiğini söylediği halde, küçükhanımla böyle oynaşmasına nasıl bir neden gösterecek"

Bayan Linton, Heathcliff'in elinden kurtulan Isabella'nın bahçeye doğru kaçtığını gördü ve bir dakika sonra da Heathcliff odanın kapısını açtı. Öfkemi azıcık da olsa göstermekten kendimi alamadım ama Catherine bana

kızarak susmamı talimat verdi ve eğer dilimi tutmayıp terbiyesizlik yapmaya devam edersem, beni mutfaktan atacağını söyledi.

"Gören de evin hanımının sen olduğunu sanacak!" diye bana bağırdı. "Yerini bil! Bu arada Heathcliff ortalığı karıştırmaktaki amacın ne? Sana Isabella'yı rahat bırakmanı söylemiştim. Senden onu rahat bırakmanı rica ediyorum; ama anlaşılan buraya gelmekten artık sıkıldın o yüzden de Linton'ın kapıları yüzüne kapamasını istiyorsun!"

"Hele bir denesin!" diye karşılık verdi aşağılık yaratık ve o anda ondan nefret ettim. "Tanrı onu sessiz ve sabırlı kılsın. Her geçen gün onu öteki dünyaya gönderme hırsım daha da artıyor!"

"Hişşt!" diyerek Catherine iç kapıyı kapattı. "Canını sıkma. Sözümü niye dinlemedin? Isabella isteyerek mi senin karşına çıktı?"

"Sana ne? Kıskanamazsın!» diye homurdandı diğeri. "O istedikten sonra onu öpmeme kim ne diyebilir? Senin de buna karışmaya hakkın yok. Ben *senin* kocan değilim. *Sen* beni kıskanamazsın!"

"Ben seni kıskanmıyorum, seni düşünerek kıskanç davranıyorum. Suratını asma! Eğer Isabella'dan hoşlanıyorsan, onunla evlenirsin. Hoşlanıyor musun? Doğru söyle, Heathcliff! Bak, yanıt vermiyorsun. Hoşlanmadığından eminim."

"Bay Linton kardeşinin bu adamla evlenmesine razı olur mu?" diye sordum.

"Bay Linton razı olacaktır" diye kestirip attı hanımefendi.

"Razı olup olmamak konusunda kendisini yormasına gerek yok" dedi Heathcliff. "Ben onun rızası olmadan da işimi halledebilirim. Ayrıca Catherine, sırası gelmişken

sana da birkaç bir şey söylemek istiyorum. Hayatımı cehenneme çevirdin, anlıyor musun, cehenneme! Ben bunu *biliyorum*. Eğer bunu bilmediğimi sanıp kendi kendine seviniyorsan, sana budalanın teki olduğunu söylerim. Yok eğer tatlı sözlerle avunacağımı sanıyorsan, o zaman da geri zekâlı olduğunu söylerim, bunun intikamını almaktan vazgeçeceğimi sanıyorsan, ben de sana bunun aksini kanıtlayacağımı bildiriyorum, hem de çok kısa sürede! Bu arada bana görümcenin sırrını söylediğin için sana teşekkür ederim; bundan elimden geldiğince yararlanacağıma dair sana yemin ederim ve sakın işime karışayım deme!"

"Tanrım, bu nasıl bir ikiyüzlülük?" diye haykıran Bayan Linton çok şaşırmıştı. "Demek senin hayatını cehenneme çevirdim, o yüzden de benden intikamını alacaksın! Peki bunu nasıl yapacaksın acaba, nankör yaratık? Senin hayatını nasıl cehenneme çevirdim?"

"Senden intikam alacak değilim" dedi Heathcliff, biraz yatışmış görünüyordu. "Böyle bir planım yok. Esir tüccarı korsanlar, tutsaklarını ayakları altında ezerek çiğnerler, ama yine de o zavallılar onlara karşı gelmezler. Sen de aynen bana öyle yaptın, gerçi istersen öldürünceye kadar bana işkence edip gönlünü eğlendirebilirsin, sesim bile çıkmaz, ama sadece izin ver de aynı şekilde ben de kendimi biraz eğlendireyim. Bunun için beni aşağılamaktan vazgeç. Önce benim sarayımı yerle bir ediyorsun, sonra yerine bir baraka kuruyor ve iç rahatlığıyla benden ona yuva dememi bekliyorsun. Senin gerçekten Isabella ile evlenmemi istediğine inansam, boğazımı keserdim!"

"Ah, anladım, bütün bu kötü sözlerinin nedeni gerçekten seni *kıskanmadığım* için olsa gerek, öyle değil mi?" diye bağırdı Catherine. "Pekala, o halde bundan

böyle sana asla evlen demeyeceğim, bu zaten yolunu şaşırmış bir ruhu şeytanın eline teslim etmek olur. Sen de gerçek bir şeytan olarak etrafındakilere çektirmedikçe rahat edemediğini bizlere her dakika kanıtlıyorsun. Edgar sen gelmeden önce tüm huysuzluklarını bırakmıştı, ben de korkularımdan arınıp rahat bir soluk almaya başlamıştım. Ama bizim bu rahatlığımızı görmek, seni rahatsız etti, uykularını kaçırdı. Ve bu yüzden de aramızda bir kavga çıkarmayı aklına koydun. O halde git ve Edgar'la kavga et, Heathcliff, onun kız kardeşini de baştan çıkar. Benden alacağın en büyük intikam bu olacaktır."

Sustular. Bayan Linton ocağın başına geçip oturdu, yüzü kıpkırmızı kesilmişti ve çok üzgündü. Tek kelimeyle cinleri başına toplanmıştı ve bu cinler giderek kontrolden çıkıyordu; onları susturmak ya da yönlendirmek artık elinde değildi. Heathcliff kollarını kavuşturmuş, ocağın önünde duruyordu, derin bir şekilde kendi kötü düşüncelerine dalmış gitmişti. Onları bu halde bırakıp efendimi aramaya gittim. Bu kadar uzun zaman Catherine'i aşağıda tutan şeyin ne olduğunu merak etmiş olmalıydı.

Yanına gittiğimde, "Ellen" dedi. "Hanımefendiyi gördün mü?"

"Evet, gördüm, efendim, mutfakta" dedim. "Bay Heathcliff'in davranışı onun canını epey sıktı. Doğrusu artık bu adamın bu eve gelişlerini hoş karşılamamanın zamanı geldi. Aşırı yumuşaklık insana her zaman zarar getirir, işte bakın işin sonu nerelere vardı." Ona olan biteni ve aralarında çıkan ağız kavgasını cesaret edebildiğim ölçüde baştan sona tastamam anlattım. Sonradan konuğundan yana çıkıp durumu kendi aleyhine çevirmedikçe, anlattıklarımın Bayan Linton'ı pek o kadar

kötü durumda bırakacağını sanmıyordum. Edgar Linton beni sonuna kadar dinledi. Ve ağzından çıkan ilk sözcükten bu işte karısını suçlu bulduğunu anladım.

"Bu dayanılır gibi bir şey değil!" diye bağırdı. "Catherine'in bu adamı kendisine arkadaş edinip, bunu zorla bana kabul ettirmeye çalışması çok ayıp! Bana aşağıdan iki adam çağır, Ellen. Catherine'in daha fazla o aşağılık adamla didişip durmasına izin vermeyeceğim, bu rezillik karşısında yeterince hoşgörü gösterdim, yeter artık!"

Aşağı indi, uşaklara koridorda beklemelerini söyleyerek mutfağa yöneldi; ben de peşinden gittim. İçeridekiler yeniden öfkeli bir biçimde atışmaya başlamışlardı, Bayan Linton yine hırslı bir şekilde karşısındakini azarlıyordu. Heathcliff pencerenin önünde duruyordu, başını eğmişti. Catherine'in aman vermez saldırıları karşısında bezdiği görülüyordu. Efendiyi önce o görüp Catherine'e susmasını işaret etti, o da bu işaretin nedenini hemen anlayıp birden sustu.

"Bu nasıl bir şey?" diyerek Linton karısına doğru döndü. "Bu serserinin söylediklerini duyduğun halde, hâlâ karşısında duruyorsun, sana yakışıyor mu? Anlaşılan her zaman böyle konuştuğu için artık sana dokunmuyor olmalı. Onun ahlaksızlıklarına alışmışsın, üstelik buna zamanla benim de alışacağımı ve hoş göreceğimi sanıyorsun!"

"Sen kapıyı mı dinliyordun, Edgar?" diye sordu Catherine. Ses tonundan niyetinin kocasını kışkırtmak olduğu, davranışlarından ise kocasının öfkesini hiçe saydığı, hatta onu küçümsediği anlaşılıyordu. Edgar'ın bu sözleri üzerine, bakışlarını yerden kaldıran Heathcliff, Catherine'in ona sorduğu soruyu duyunca alaycı bir kahkaha patlattı, bunu Linton'ın dikkatini kendisine çekmek için kasten yapmışa benziyordu. İstediği de

oldu, ama Edgar sandığı gibi aşırı derecede öfkeye kapılıp düşmanını kendisine güldürme yolunu seçmedi.

"Şu ana kadar size karşı son derece sabırlı davrandım, bayım" dedi, sakin bir tavırla. "Bu şekilde davranmamın nedeni, sizin o adi, o aşağılık karakterinizi bilmediğimden değildi, bu durumdan sadece sizi sorumlu tutamadığım içindi. Catherine sizinle arkadaşlığını sürdürmek istiyordu, ben de rıza gösterdim, ama şimdi anlıyorum ki budalalık etmişim. Siz bulunduğunuz yere zehir saçan, en erdemli kişileri bile kirletebilen bir insansınız. Bu yüzden de ileride olması kuvvetle muhtemel görünen daha çirkin olayları önlemek için bundan böyle bu eve kabul edilemeyeceğinizi bildiriyor ve şimdi derhal çıkıp gitmenizi istiyorum. Aksi halde, eğer üç dakika daha gecikecek olursanız, bizi zor kullanmak zorunda bırakıp rezalet çıkmasına neden olacaksınız."

Heathcliff karşısındakini baştan ayağa alay eder gibi süzdü.

"Cathy, senin bu kuzucuk beni boğa gibi tehdit ediyor!" dedi. "Ama her an yumruğuma çarpabilecek olan kafası paramparça olursa, benden günah gider. Tanrım! Bay Linton, ben de sizin yumruk atmaya değecek biri olmadığınızı söylemekten utanıyorum!"

Efendi koridora bir göz attı ve adamları getirmem için bana işaret etti. Tabii ki Heathcliff ile bire bir dövüşme tehlikesini göze almaya hiç niyeti yoktu. İsteğini yerine getirmek için harekete geçtim, ama Bayan Linton bir şeyler sezip peşimden geldi; ve tam adamları çağıracağım sırada beni tutup içeri çekti ve çarçabuk kapıyı kapatıp kilitledi.

"Doğrusu çok mertçe bir yol!" diyerek kocasının öfkeli ve şaşkın bakışlarına karşılık verdi. "Eğer onunla

kendin dövüşme yürekliliğini gösteremiyorsan, ondan hemen özür dilemeli ya da en azından dayak yemeye razı olmalısın. O zaman belki akıllanır, bir daha böyle kof yiğitlikler taslamaya kalkışmazsın. Hayır, anahtarı yutarım, yine de sana vermem! Şimdiye dek ikinize de iyi davranmamın ödülü işte bu! Birinizin zayıflığına, birinizin kötü huyuna son derece hoşgörülü davrandığım halde, şu an karşımda gördüğüm; iki nankör, ne yaptığını bilmeyen iki aptal! Edgar ben her zaman seni ve aileni savundum; buna karşılık sense hep hakkımda kötü şeyler düşünme cesareti gösterdin, o zaman dilerim Tanrı'dan, Heathcliff'ten esaslı bir dayak yiyip yerlerde sürünürsün!"

Efendimin bu duruma düşmesi dayak yemesinden daha beterdi. Catherine'in elinden anahtarı zorla almaya yeltendi, Catherine de kaptırmamak için anahtarı ateşe attı, hem de en harlı yerine. Bunun üzerine Edgar da sinirleri bozularak titremeye başladı, yüzü ölü gibi sarardı. Duyduğu aşırı heyecanı bastırmakta zorluk çekiyordu, üzüntü ve aşağılanma da onu büsbütün altüst etmişti. Bir sandalyeye yaslanıp ellerini yüzüne kapattı.

"Ah, Tanrım! Eskiden olsa sergilediğin bu kahramanca davranışa karşılık sana hemen bir şövalyelik nişanı verirlerdi!" diye bağırdı Bayan Linton. "Yenildik! Yenildik! Bir kral ordusunun başına geçip nasıl bir fare sürüsüne karşı saldırıya geçmeye kalkışmazsa, merak etme Heathcliff de sana parmağını bile dokundurmayacaktır. Haydi, kendine gel. Kılına bile dokunmayacak! Sen bir kuzu bile değil, ancak ağzı süt kokan bir tavşan yavrusu olabilirsin."

"O halde, damarlarında kan yerine süt dolaşan bu korkakla sana mutluluklar dilerim, Cathy!" dedi Heathcliff. "Doğrusu bu konudaki zevkine diyecek söz bula-

mıyorum. Ağzından salyalar akan, karşımda tir tir titreyen şu zavallı korkağı bana tercih ettin! Ona yumruğumla vuracak değilim, bir tekme indiririm, bu da beni fazlasıyla tatmin edecektir. Yoksa ağlıyor mu, ya da korkudan bayılmak üzere mi?"

Bunları söyleyerek yaklaşıp Linton'ın yaslandığı sandalyeyi hafifçe itti. Keşke durduğu yerde durup bunu hiç yapmasaydı; onun bu hareketi karşısında efendim oturduğu yerden bir anda ok gibi fırlayıp Heathcliff'in boğazına öyle bir yumruk indirdi ki, daha zayıf biri olsaydı, bu yumruğa dayanamayıp yere serilirdi. Heathcliff'in bir süre hiç sesi soluğu çıkmadı, nefes almaya çabaladığı sırada, Bay Linton arka kapıdan avluya çıktı, oradan da ön kapıya gitti.

"Buyur işte! Artık buraya gelemeyeceksin!" diye bağırdı Catherine. "Haydi çabuk uzaklaş, yoksa birazdan elinde bir çift tabanca ve bir düzine adamla buraya gelecektir. Konuştuklarımızı duyduysa, seni asla affetmez. Benden çok kötü intikam aldın, Heathcliff! Ama neyse, haydi git, acele et! Seni çaresiz ve köşeye sıkıştırılmış bir durumda görmektense, Edgar'ı o durumda görmek benim için daha iyi."

"Boğazıma inen o yumruğun intikamını almadan gideceğimi mi sanıyorsun?" Heathcliff gök gürültüsünü andırır bir sesle adeta kükredi. "Ölürüm de gitmem! Onun kaburgalarını çürük fındık gibi ezmeden şu eşikten dışarı adımımı atmam! Eğer onu şimdi yere sermezsem, bir gün mutlaka ne yapıp edip buraya gelirim ve bu defa onu gebertirim. Eğer kocanın canı senin için gerçekten bu kadar değerliyse, o zaman onu şimdi ele geçirmeme izin ver."

"Kendisi gelmiyor" diye araya girip heyecanlı tavırla bir yalan uydurmaya çalıştım. "Bir arabacı ve iki bahçı-

van geliyor. Buraya gelip sizi kolunuzdan tuttukları gibi yolun ortasına atmalarını beklemezsiniz sanırım! Üstelik hepsinin de elinde kalın sopalar var ve efendi de onlara verdiği emri yerine getirip getirmediklerini görmek için salonun penceresinde olacaktır."

Bahçıvanlarla arabacı gerçekten geliyorlardı, ama Linton da yanlarındaydı. Avluya girmişlerdi bile. Heathcliff biraz düşündü ve büyük olasılıkla üç adamla karşı karşıya gelip dövüşmek istemedi, maşayı eline alıp iç kapının kilidini parçaladı ve tam adamlar içeri girerlerken diğer kapıdan sıvışıp kaçtı.

Bu durum karşısında son derece heyecanlanan Bayan Linton kendisiyle birlikte yukarı gitmemi söyledi. Bu olayda benim parmağım olduğundan habersizdi; ben de bunu fark etmemesi için elimden geleni yapıyordum.

Yukarı çıkar çıkmaz kendisini bir kanepeye atıp, "Çıldırmak üzereyim, Nelly!" diye sızlandı. "Kafamın içinde sanki binlerce demir çekiç var ve hepsi aynı anda inip kalkıyor! Isabella'ya söyle, gözüme görünmesin, bütün bunlar onun yüzünden oldu. Ne o ne de bir başkası, sakın şu anda sinirlerimi hiç kimse daha fazla bozmasın. Bu arada Nelly, eğer bu gece Edgar'ı görürsen, kendisine ciddi anlamda hastalanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğumu söyle. Ayrıca dilerim bu gerçek olur. Beni çok şaşırttı, çok üzdü, bunu ondan hiç beklemezdim! Onun gözünü korkutmak istiyorum. Ayrıca belki de gelir, yine bana ipe sapa gelmez şekilde konuşup zırvalar. Ben de o zaman dayanamayıp ona karşı saldırıya geçerim. Böyle giderse bu işin sonu neye varır, artık orasını da Tanrı bilir! Söylediklerimi yapacaksın, değil mi, benim iyi kalpli Nellyciğim? Benim bu işte bir suçum olmadığını sen de biliyorsun. Bu arada hâlâ anlamış değilim, Edgar'ın aklına bizi dinlemek de nereden geldi? Sen yanı-

mızdan ayrıldıktan sonra Heathcliff gerçekten beni çileden çıkaran şeyler söyledi, gerçi ne söylerse söylesin önünde sonunda onu Isabella'dan vazgeçireceğimi biliyordum, gerisi hiç önemli değildi. Ama o sırada Edgar çok yanlış yaptı, şeytana uydu, kendisine karşı söylenenleri duymak için aptalca bir meraka kapıldı! Merak zaten bir tür hastalık olmalı. Oysaki eğer Edgar konuştuklarımızı duymasaydı da bir şey kaybetmiş değildi. Üzerime gelip beni haksız yere suçladı, acımasızca azarladı, halbuki o ana kadar gerçekten de sırf onun için Heathcliff'le kıyasıya, sesim kısılıncaya kadar kavga etmiştim, ben de o zaman ne haliniz varsa görün deyip aralarından çekildim; ne olacağı umurumda bile değildi. Şimdi bu işin sonu nasıl biterse bitsin, artık hiçbirimiz uzun süre birbirimizin yüzüne bakamayacağız! Ama eğer bundan böyle Heathcliff'le arkadaşlık edemezsem, Edgar bu tür bir basitlik ve kıskançlık yapacak olursa, ben de o zaman sadece kendimi yiyip bitirmekle kalmayıp onları da üzeceğim. Eğer sabrımı zorlayacak olurlarsa, benim için işi en hızlı tarafından ve kökünden çözümleyecek tek çıkar yol bu olacak! Ama bu yola artık başka hiçbir ümidim kalmadığında başvuracağım. Aniden, tepeden inme şekilde davranıp Linton'ı şaşırtmayacağım. Şimdiye kadar bana hep temkinli yaklaşıp akıllı davranmıştı, bu şekilde yapıp bana karşı her zamanki tavrını değiştirmekle kendisini büyük tehlikeye attığını ona anlatmalısın. Benim ne kadar sinirli ve çabuk öfkelenen bir yapım olduğunu, beni kızdıracak bir şey yapıldığında nasıl çılgına döndüğümü ona hatırlatmalısın. Bu arada yüzündeki şu kayıtsız ifadeyi değiştir, benim için endişelenen, telaşa kapılan bir ifade takın."

Bu art arda verilen talimatları dinlerken, gösterdiğim kayıtsızlık hiç kuşkusuz insanı çileden çıkaracak bir

tavırdı, karşımda tüm içtenliğiyle konuşuyordu, ama bana göre kafasında hep bu tip gelip geçici öfke gösterilerini boş yere harcamak yerine, onlardan asıl zamanı gelince faydalanma planları yapan biriydi. Böyle biri gerçekten öfkelense bile, isterse kendisini rahatlıkla frenleyebilirdi. Ayrıca sırf kendi bencilliğine hizmet etmek için kocasının "gözünü korkutmak" istemesini onaylamıyordum, onun istediğini yapıp adamcağızın üzüntüsünü daha da artırmak niyetinde değildim. Bu yüzden de o sırada salona doğru geldiğini gördüğüm efendimle karşılaştığımda kendisine hiçbir şey söylemeyerek çıktım, ama tekrar kavga edip etmeyeceklerini anlamak için geri döndüm. Söze önce efendim başladı:

"Benim için yerinden kalkma zahmetinde bulunma, Catherine, fazla kalmayacağım" dedi. Ses tonunda öfkeden eser yoktu, ancak çok üzgün olduğu belliydi. "Buraya ne kavga etmeye ne de barışmaya geldim; sadece tek bir şey öğrenmek istiyorum; bu akşam olup bitenlerden sonra hâlâ onunla arkadaşlığınızı..."

"Tanrı aşkına" diye bağıran Catherine ayağını yere vurarak onun sözünü kesti; "bu konuyu kapat artık! Ama sende bu duygusuzluk olduğu sürece, sen asla çıldırmak nedir anlayamazsın. Senin damarların buzlu suyla dolu ama benimkilerin içi sımsıcak, kaynıyor, bu buz gibi soğukluk karşısında adeta kudurmuşçasına dans ediyor"

"Eğer benden kurtulmak istiyorsan, soruma cevap ver" diye diretti Bay Linton. "Bana cevap vermelisin, bu öfke gösterisiyle beni yıldıramazsın. İstersen pekala herkes gibi sakin ve soğukkanlı olabileceğini artık çok iyi biliyorum. Bundan sonra ya Heathcliff'ten vazgeçeceksin ya da benden! Hem *benimle* olman hem de aynı zamanda *onunla* arkadaşlık etmen mümkün değil.

Hemen şimdi hangimizi seçeceğini kesinlikle bilmek *istiyorum.*"

"Yalnız kalmak istiyorum" diye öfkeyle bağırdı Catherine. "Buna ihtiyacım var! Ayakta duramayacak kadar bitkin olduğumu görmüyor musun? Edgar, bırak beni, bırak!"

Zilin ipini kopartırcasına çekmişti; sallanarak lakayt bir tavırla odaya girdim. Yaptıkları bir azizi bile çileden çıkarırdı, sergilediği tümüyle çılgınca ve anlamsız bir öfkeydi. Kanepeye uzanmış yatıyor, kafasını kanepenin koluna vururken, dişlerini sürtüp gıcırdatıyordu. Bay Linton'ın ani bir korkuya kapıldığı, pişman olduğu görülüyordu; donup kalmış gibi gözlerini dikmiş karısına bakıyordu. Ona biraz su getirmemi söyledi. Catherine konuşamıyor, nefes alamıyordu. Bir bardak su getirdim ama içmek istemiyordu; ben de yüzüne serptim. Birkaç saniye öylece uzandı, bedeni kaskatı kesilmiş, gözleri tavana dikilmişti, yanaklarında renk kalmamıştı, birden morarmıştı, sanki ölmüş gibiydi. Linton dehşet içindeydi.

"Merak edilecek bir şey yok" diye ona fısıldadım. Aslında ben de korkmuştum ama efendimin haksız duruma düşmesini de istemiyordum.

"Dudakları kanamış!" dedi Linton, birden ürperdi.

"Aldırmayın!" dedim soğuk ve aldırmaz bir tavırla; ve ona kendisi odaya girmeden az önce karısının sahte bir sinir krizi geçirip hasta rolü yapmaya karar verdiğini anlattım. Catherine söylediklerimi duymuştu, birden doğruldu; darmadağınık olmuş saçları omuzlarından aşağıya dökülüyor, gözleri ateş saçıyordu; boyun ve kol damarları şişip gerilmişti. Kemiklerimi kıracağını düşündüm. Ama Catherine bir an çevresine bakındıktan sonra odadan fırladı. Efendim onun peşinden gitmemi

söyledi; odasının kapısına kadar gittim ama kapıyı kilitleyip beni içeriye sokmadı.

Ertesi sabah kahvaltıya inmedi, ben de ona yukarıya bir şeyler isteyip istemediğini sormak için çıktım. "Hayır!" diye bağırdı. Öğle yemeği ve ikindi çayında da aynı şekilde gidip sordum, ertesi gün de, ama hep aynı cevabı aldım. Bay Linton da kütüphaneden dışarı çıkmadı. Karısının ne yaptığını da sormadı. Sadece Isabella'yı karşısına alıp bir saat boyunca konuştu. Bu süre içinde Heathcliff'in gösterdiği ilgiden kız kardeşinin aslında tiksindiğine dair sonuçlar çıkarmak için uğraştı ama Isabella'nın verdiği kaçamak cevaplardan istediği sonucu alamadığı için bu nafile sondaj işini bırakmak zorunda kaldı. Ancak bu beş para etmez serseriye cesaret vermek gibi bir çılgınlıkta bulunacak olursa, kendisiyle hiçbir bağının kalmayacağını bilmesini isteyip kız kardeşine oldukça ağır bir uyarıda bulunmayı da unutmadı.

Bayan Isabella, dalgın bir halde parkta ve bahçede dolaşıyor, kimseyle konuşmuyordu, gözleri hep yaşlıydı. Erkek kardeşi de kütüphaneye kapanmıştı, ama kitapların bir tekinin bile kapağını açmıyordu; belki Catherine yaptıklarına pişman olup barışmak için yanına gelip kendisinden özür diler diye canından bezmiş bir halde bekleyip duruyordu. Catherine ise hâlâ ağzına tek bir lokma koymamakta inat ediyordu, böyle yaparak her yemekte lokmaların Edgar'ın boğazına dizileceğini, koşup onun ayaklarına kapanmasını engelleyen tek şeyin gurur olduğunu düşünüyor olmalıydı. Ben de bu arada işimi yapmaya çalışıyordum, anlaşılan şu koca çiftlikte benden başka aklı başında kimse yoktu. Ne küçükhanımı teselli etmeye ne Catherine'i dil döküp yola getirmeye ne de karısının sesini duyamadığı için hiç değilse adını duymaya can atan efendimin dertli iç çekişlerine kulak astım. Canları ne zaman isterse, o zaman gelip bana yalvarsınlar diye düşünüyordum, gerçi bu iş insanın sabrını zorlayacak kadar yavaş gerçekleşti ama sonunda tam düşündüğüm

gibi oldu, küçük de olsa bir umut ışığı belirdi; ben de bunu görüp sevindim.

Üçüncü gün Bayan Linton kapısının sürgüsünü açtı; içindeki su bittiği için sürahisini yeniden doldurmamızı, ayrıca ona bir kâse de çorba götürmemizi, ölmek üzere olduğunu söyledi. Bunu sırf Edgar'ın kulağına gitmesi için söylediğini biliyordum ama doğru olduğuna kesinlikle inanmıyordum, bu yüzden de kocasına hiçbir şey söylemedim. Catherine'e biraz kızarmış ekmekle çay götürdüm. Götürdüklerimi hemen yiyip içti; sonra kendini yine yastığın üzerine attı, sürekli ellerini sıkıp inliyordu. "Ah, öleceğim!" diye bağırdı. "Mademki beni düşünen kimse yok, keşke ben de bunları yemeseydim" diye sızlandı. Aradan bir süre geçtikten sonra da şöyle mırıldandığını duydum: "Hayır, ölmeyeceğim –eğer ölürsem o sevinir– beni hiç sevmiyor, hiç özlemeyecek!"

Ölü gibi solgun yüzüne aldırmayıp garip ve abartılı halleri karşısında soğukkanlılığı elden bırakmadan, "Bir şey mi istediniz, madam?" diye sordum.

"O duygusuz adam, ne yapıyor?" diye sorarken, birbirine dolanmış gür, lüleli saçlarını bitkin yüzünden çekti. "Yoksa uyku hastalığına mı yakalandı ya da öldü mü?"

"Eğer Bay Linton'ı soruyorsanız, hiçbiri" dedim. "Gerçi çok çalışıyor, ama sağlığı gayet iyi sanırım; konuşup sohbet edeceği kimse olmadığından, kitaplarına gömülmüş durumda."

Catherine'in ne durumda olduğunu bilseydim tabii ki böyle konuşmazdım. Ama bana hep hasta numarası yapıyormuş gibi geliyordu.

"Kitaplarına gömülmüş!" diye bağırdı. "Ben burada ölüyorum! Mezara girmek üzereyim! Aman Tanrım! Acaba benim ne hale düştüğümden haberi var mı?"

Gözlerini karşı duvardaki aynaya dikti. "Bu gördüğüm Catherine Linton mu? Belki de ona küsme numarası yaptığımı, aslında ciddi olmadığımı sanıyordur. Kendisine bu işin şaka götürür yanı olmadığını söyleyemez misin? Nelly, daha fazla vakit kaybetmeden onun ne düşündüğünü öğrenirsem, şu iki şeyden birine karar vereceğim: Ya hemen açlıktan ölmek –gerçi bu, taş kalpli birinin umurunda bile olmaz– ya da hemen iyileşip bu ülkeyi terk etmek. Şu anda onun için söylediklerin doğru mu? Dikkat et. Ben yaşamışım, ölmüşüm, gerçekten onun için fark etmiyor mu?"

"Ama madam" dedim; "Bay Edgar sizin böyle çılgın bir halde olduğunuzu bilmiyor; sonra gerçekten sizin açlıktan kendinizi öldüreceğinizi aklına bile getirmiyor."

"Öyle mi düşünüyorsun? İstersem bunu yapabileceğimi ona söyleyemez misin?" dedi. "Onu buna inandır! Sen kendi düşünceni söyle, bunu yapacağımdan kuşkun olmadığını söyle!"

"Hayır, hayır, Bayan Linton" dedim; "unutmayın ki bu akşam bir şeyler yediniz, hem de iştahla. Yarın bunun iyi sonuçlarını göreceksiniz".

"Bunun onu da öldüreceğini bir bilsem" diye sözümü kesti; "hiç durmaz kendimi hemen öldürürüm! Çok kötü üç gece geçirdim, bir an bile gözümü kırpmadım. Ah, Tanrım tek kelimeyle işkence yaşadım! Dört yanım hayaletlerle kuşatılmıştı, Nelly! Ama artık hiçbirinizin beni sevmediğini anlamaya başlıyorum. Ne garip, herkesin birbirinden nefret edip, küçük görüp, horlayabileceğini, ama herkesin beni sevdiğini düşünürdüm, ama birkaç saat içinde herkes bana düşman oldu. Herkes! Bundan kesinlikle kuşkum yok; bu evdeki herkes. Bu soğuk ve duygusuz insanların içinde ölmek ne acı! Isabella benden nefret ediyor, dehşet içerisinde, odaya

girmeye korkuyor. Catherine'in can çekiştiğini görmenin kendisine çok korkunç geleceğini düşünüyor. Edgar da kılı kıpırdamadan kenarda kalmayı tercih ediyor, her şeyin olup bitmesini bekliyor; sonra evine esenlik geldiği için Tanrı'ya şükredecek ve yine gidip *kitaplarının* içine gömülecek! Ben burada can çekişirken, onun *kitapların* arasında işi ne?"

Bay Linton'ın kendisini kitaplara, düşünsel çalışmalara verdiğiyle ilgili söylediklerimin kafasına burgu gibi işlemiş olduğu görülüyordu. Catherine buna dayanamıyordu. Yattığı yerde kendisini oradan oraya atmaya başladı; gittikçe ne yaptığını bilemez hale geldi, aklını büsbütün yitirdi, dişleriyle yastığını paramparça etti, sonra da kalkıp oturdu, bedeni ateş gibi yanıyordu, benden pencereyi açmamı istedi. Kış ortasındaydık, rüzgâr kuzeydoğudan tüm hızıyla esiyordu, bunu yapmayı reddettim. Giderek başkalaşan yüzünden, değişen tavırlarından iyice endişelenmeye başlamıştım, eski hastalığını ve doktorunun onun asla sinirlendirilmemesi gerektiğini sıkıca tembihlediğini hatırladım. Bir dakika önce kudurmuş gibi bir tavır sergilerken, şimdi bir kolu üzerine dayanmış, parçaladığı yastığın yırtıkları arasından tüyler çekip, onları türlerine göre ayırıyor, yorganın üzerine dizip bir çocuk gibi oyun oynuyordu. Şu anda isteğini yerine getirip getirmediğimin farkında bile değildi, aklı tamamen başka şeylere kaymıştı.

"Bu bir hindinin tüyü" diye kendi kendine mırıldandı, "bu da yabanördeğinin; bu ise bir güvercinin. Ah, demek yastıkların içine güvercin tüyü koyuyorlar; neden bir türlü ölemediğim şimdi anlaşıldı! Uyurken bunu yere atmayı unutmamalı. Bak, bu da bir karatavuğun tüyü; bu da bir kızkuşunun; binlerce tüy arasından bile onu tanırım. Güzel kuş; kırlığın ortasında tepemizde

dönerek uçuyor, yuvasına gitmek istiyordu; bulutların eteği neredeyse tepelere sürtünmeye başladığı için yağmur yağacağını anlamıştı. Bu tüyü bir çalının üzerinde bulup aldık, kuşu öldürerek değil; gidip kuşun yuvasını gördük, içi küçük iskeletlerle doluydu. Heathcliff üzerine bir kapan kurdu; böylece kart kuşlar oraya yaklaşmaya cesaret edemiyorlardı. O günden sonra bir tane bile kızkuşu vurmayacağına dair Heathcliff'ten söz aldım, o da bir daha hiç kuş öldürmedi. Ah, evet, işte bunlar da kızkuşlarının tüyleri! Yoksa Heathcliff benim kızkuşlarımı vurdu mu, Nelly? Acaba aralarında kırmızı olanları da var mı? Bir bakayım".

"Çocukluğu bırakın!" diye sözünü kestim. Elinden yastığı aldım, yırtık yanını çevirip yatağın üzerine koydum; içindekileri avuçlayarak boşaltmaya başlamıştı. "Yatağınıza uzanıp gözlerinizi kapatın; sayıklıyorsunuz. Her taraf berbat oldu! Tüyler odada kar taneleri gibi uçuşuyor."

Havada uçuşan tüyleri topluyordum.

"Seni yaşlanmış bir kadın olarak görüyorum, Nelly" diyerek sanki bir düşün içindeymiş gibi konuşmaya devam etti. "Saçların beyazlamış, omuzların çökmüş. Bu yatak Peninstone Kayalıkları'nın altındaki peri mağarası; sen de bizim gencecik ineklerimizin canını yakmak için atacağın çakmaktaşlarını topluyorsun; ben yanına yaklaşınca da elindekileri sanki yün yumaklarıymış gibi saklıyorsun. Elli yıl sonra aynen böyle olacaksın. Şimdi öyle olmadığını biliyorum. Yani anlayacağın sayıklamıyorum, yanılıyorsun; eğer sayıklasaydım, senin gerçekten yaşlanmış bir kocakarı olduğuna *inanır*, kendimi de Peninstone Kayalıkları'nın altındaki mağarada *sanırdım*. Şu an gece olduğunu ve masanın üzerinde iki mum yandığını biliyorum. Mumların yaydığı

ışıkta siyah renkli dolap kehribar gibi yanardöner ve pırıltılı görünüyor."

"Siyah dolap mı? Nerede?" diye sordum. "Gözü açık rüya görüyorsunuz!"

"İşte orada, duvara dayalı, her zamanki yerinde duruyor" dedi. "Gözüme bir tuhaf *görünüyor*. İçinde bir insan yüzü var!"

"Odada dolap yok, eskiden de yoktu" dedim ve yerime geçip oturdum; sonra da onun her halini iyice izleyebilmek için yatağın perdesini kaldırıp ucunu bağladım.

"*Sen* oradaki yüzü görmüyor musun?" diye sorarken, gözünü hiç ayırmadan aynaya dikti.

Ona bu yüzün kendi yüzü olduğunu, ne kadar uğraştıysam da anlatamadım, o yüzden de kalkıp aynanın üzerine bir şal örttüm.

"Hâlâ orada, arkasında duruyor!" diye korkuyla konuşmaya devam etti. "İşte bak, kımıldadı. Kim bu? Sen gidince, yerinden çıkıp buraya gelmez umarım! Ah! Nelly, odayı cinler periler basmış! Yalnız kalmaktan korkuyorum!"

Elini elime alıp onu teskin etmeye çalıştım; tepeden tırnağa bedeni titriyor, gözünü bir türlü aynadan ayırmıyordu.

"Odada kimse yok" diye ısrar ettim. "O gördüğünüz yüz de *kendinizden* başkası değildi, Bayan Linton. Daha az önce onun kendiniz olduğunu biliyordunuz."

"Ben!" dedi, birden nefesi kesildi. "Saat on ikiyi vuruyor! Öyleyse doğru; işte bu çok korkunç!"

Parmaklarıyla örtüyü sıkıca kavrayıp üzerine çekti. Gizlice kapıya doğru yönelmek istedim; niyetim gidip kocasını çağırmaktı ama acı bir çığlık duyup derhal geri döndüm. Aynanın üzerindeki şal kayıp düşmüştü.

"Ne oldu?" diye bağırdım. "Asıl korkak kimmiş, gördünüz mü? Haydi uyanın! O gördüğünüz sadece ayna; başka bir şey değil Bayan Linton ve içinde kendinizi görüyorsunuz, ben de oradayım, hemen yanınızda."

Tüm bedeni sarsılarak titriyordu, şaşkın bir haldeydi, beni sımsıkı tutuyordu ama yüzündeki korku giderek yok olmaya başladı. Soluk benzi utancından kızardı.

"Ah, Tanrım! Kendimi evimde sanıyordum" diye iç çekti. "Uğultulu Tepeler'de kendi odamda yatıyorum sandım. Çünkü zayıf düştüm, aklım karıştı, bu yüzden de farkında olmadan çığlık attım. Hiçbir şey söyleme, ama yanımda otur. Uyumaktan korkuyorum. Gördüğüm düşler tüylerimi ürpertiyor."

"Huzurlu, derin bir uyku size çok iyi gelir, madam" dedim. "Umarım bu çektiklerinizden dolayı akıllanır da bir daha kendinizi açlıktan öldürmeye kalkışmazsınız."

"Ah, keşke şu anda evimde, eski yatağımda yatıyor olsaydım!" diye ellerini ovuşturup iç acıtan bir dilekle konuşmaya devam etti. "Pencerenin camlarında uğuldayan o rüzgâr, kırlardan kopup dosdoğru buraya gelir, bırak da onu bir kerecik içime çekeyim!" Onu yatıştırmak için pencerenin kanadını birkaç saniyeliğine araladım. Odanın içine buz gibi bir hava doldu, ardından pencereyi kapatıp yerime döndüm. Hâlâ sakin bir şekilde yatıyordu, yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Halsiz düşen bedeni, ruhunu da söndürmüştü. Bizim ateşli Catherine'imiz sürekli ağlayan bir çocuk gibi olmuştu.

"Ne zamandır ben buraya kapandım?" diye sordu, birden canlanmıştı.

"Pazartesi akşamıydı" diye cevap verdim. "Perşembe gecesindeyiz, daha doğrusu cuma sabahında."

"Ne! Hâlâ aynı haftada mıyız?" diye bağırdı. "O kadar az bir süre mi?"

"Kötü huya sahip biri sadece kin ve soğuk suyla beslenerek yaşarsa, uzun bile" dedim.

"Ama bana bitmez tükenmez saatler geçmiş gibi geliyor" diye kuşkuyla mırıldandı. "Daha uzun bir zaman geçmiş olmalı. İkisi kavga ederken, salonda olduğumu hatırlıyorum. Edgar beni fena halde sinirlendirmişti, ben de perişan bir halde buraya, odama kaçtım. Daha kapının sürgüsünü çeker çekmez, çevrem bir anda zindana döndü, kapkara oldu ve yere yuvarlandım. Daha fazla üzerime gelecek olursa bayılacağımı ya da aklımı kaçıracağımı biliyordum ama bunu Edgar'a anlatamıyordum. Ne dilimi ne de aklımı kontrol altına alabiliyordum, sanırım o da benim ne durumda olduğumu anlayamadı. O anda tek yapmak istediğim, ondan ve sesinden kaçıp kurtulmaktı, ancak bunu yapabildim. Henüz çevremdekileri duyacak kadar kendime bile gelememişken, gün ağarmaya başladı. Nelly, o zaman aklıma gelen ve bir türlü aklımdan çıkarıp atamadığım bir şeyi de sana söyleyeyim. Başım şu masanın ayağına dayalı, orada yattığım yerde, giderek günün ağardığını gösteren pencereyi ayırt eder gibi olurken, kesinlikle çıldırdığımı düşünüyordum. Kendimi evde, meşe yatağın içinde uyuyor sanıyordum, korkunç bir kahır içimi eziyordu ama uyandığımda bunun ne olduğunu tam olarak hatırlayamıyordum, bunun ne olduğunu anlamak için kafamı zorlayarak, iyice düşündüm, işin tuhaf tarafı, hayatımın son yedi yılını hiç anımsayamıyordum. Hatırladığım tek şey şuydu: Henüz küçük bir çocuktum, babamı yeni defnetmiştik. Hindley beni Heathcliff'ten ayırmıştı, bu yüzden çok üzgündüm. Hayatımda ilk kez yalnız yatıyordum, bütün gece, sabaha kadar ağladıktan sonra derin bir uykuya dalmıştım. Uyanınca kapağı itmek için ellerimi kaldırdım, elim masanın altına çarptı! Elimi

halının kıyısı boyunca gezdirdim. Tam o sırada birden bir şeyi hatırladım. O ana kadar duyduğum üzüntü sonsuz bir umutsuzluğa dönüştü. Kendimi anlayamadığım kadar zavallı hissettim. Gelip geçici bir duygu olsa gerek; çünkü böyle hissetmemi gerektirecek bir neden yoktu. Ama daha on iki yaşında bir çocukken Tepeler'den, çocukluk bağlarımdan, benim için her şey olan Heathcliff'ten koparılmış ve sihirli bir değnek dokunmuş gibi Thrushcross Grange'ın hanımı, hiç tanımadığım bir adamın karısı, Bayan Linton olmuştum, yani kendi dünyamdan sürülmüş, kovulmuştum. Düşündüğünde, nasıl bir uçurumdan aşağı yuvarlandığımı belki biraz olsun anlayabilirsin! İstediğin kadar inkâr et, Nelly, beni bu duruma sürükleyen biraz da sensin! Edgar'la konuşup benim peşimi bırakması için onu zorlamalıydın! Ah, tüm bedenim ateş içinde yanıyor! Ah, şu anda dışarıda olmayı ne kadar isterdim! Şu an eskisi gibi küçük bir kız olmayı, yarı vahşi, cesur, başına buyruk, küçük bir kız olmayı ne kadar isterdim! Uğradığı haksızlıklara gülüp geçen, öfkeden kendisini kaybetmeyen küçük bir kız! Niye bu kadar değiştim? Neden hemen iki kelime beni bu derece sinirlendirip çılgına çeviriyor? Ah, şu karşı tepelerdeki fundalıklar arasına bir gidebilsem, o zaman yine eskisi gibi olacağımı biliyorum. Pencereyi yine ardına kadar aç ve öylece açık kalsın! Hadi ne duruyorsun?"

"Çünkü sizi soğuktan öldürmek istemiyorum" dedim.

Yüzü asıldı. "Anlaşılan bana hiç yaşama şansı tanımak istemiyorsun" dedi. "Ama gücümü yitirmedim henüz. Ben açarım."

Tutmaya vakit kalmadan yatağından indi, sarsak adımlarla yalpalayarak pencereye kadar gidip ardına

kadar açtı, omuzlarına bıçak gibi saplanan buz gibi soğuk havayı umursamadan dışarı sarktı. Önce ona yalvardım, sonra zorla içeri çekmeye çabaladım. Ama delilik (davranışlarından ve saçma sapan konuşmalarından iyice delirmiş olduğu anlaşılıyordu) onu benden çok daha güçlü kılmıştı. Gökyüzünde ay yoktu, her taraf kapkaranlıktı, uzak ya da yakın hiçbir evden ışık sızmıyordu, hepsinin ışığı çoktan sönmüştü. Uğultulu Tepeler'in ışıkları ise buradan hiç görünmezdi ama Catherine onları gördüğünü söylüyordu.

"Bak!" diye heyecanla bağırdı. "Şu ışık yanan yer benim odam; önünde ağaçlar sallanıyor; şu diğer ışık da Joseph'in tavan arasındaki odası. Joseph geç yatar, değil mi? Kapıyı kilitlemek için eve gelmemi bekliyor. Bu durumda biraz daha bekleyecek. Bu öyle kolay bir yolculuk olmayacak; hem de böylesine yaralı bir kalple yapılan yolculuk. Bu yolculuğu gerçekleştirmek için de Gimmerton Kilisesi'nin yanından geçmemiz gerekiyor. Kaç kez oradan geçerken, hortlaklara meydan okumuş, korkusuzca mezarlar arasında durup ölülerin ruhunu çağırmak için bahse girmiştik. Ama Heathcliff acaba şimdi yine yapabilir misin, diye sana soracak olsam, bunu göze alabilir misin? Eğer bunu yaparsan, senden hiç ayrılmayacağım Orada kendi başıma yatamam; beni yerin dibinde iki adam boyunda bir yere gömseler, üstelik kiliseyi de üzerime yıksalar, yine de sen yanıma gelinceye kadar rahat yüzü görmeyeceğim. Asla, görmeyeceğim!"

Bir an durdu, sonra yüzüne yayılan tuhaf bir gülümsemeyle konuşmaya devam etti. "Bak, düşünüyor. En doğrusunun onun yanına gitmem olduğunu söylüyor! Öyleyse bana bir yol göster! O mezarlıktan geçmeyen bir yol. Çok yavaş hareket ediyorsun! Ama üzülme, nasılsa sen hep beni takip ettin."

Sergilediği bu delilik karşısında onunla konuşmanın nafile olduğunu, hiçbir fayda sağlamayacağını anladım. Onu bırakmadan (çünkü ona güvenip açık pencerenin önünde bırakamazdım) elime geçen bir örtüyü üzerine örtmeye çalıştım; o sırada kapı tokmağının döndüğünü duyup birden fena halde korkuya kapıldım; Bay Linton içeri girdi. Kütüphaneden çıkmış, koridordan geçerken konuştuğumuzu duymuş, içinde uyanan merak ve endişeyle, gece yarısı neler olduğunu anlamak için buraya gelmişti.

"Ah, efendim!" diye aniden bağırıp vakit kaybetmeden araya girdim; adamcağızın gördüğü manzara karşısında yüzünde beliren hayret ifadesini ve kıpırdamaya başlayan dudaklarını görüp konuşmasına izin vermedim. "Hanımefendi çok hasta, ne isterse yaptırıyor bana, onu yatıştırmayı beceremiyorum. Gelip onu yatağına yatması için siz ikna edin. Artık şu dargınlıktan vazgeçin, kendisine söz geçirmek çok zor, ne isterse hemen olsun istiyor."

"Catherine hasta mı?" Bay Linton hemen telaşla yanımıza geldi. "Kapat şu pencereyi, Ellen! Catherine, neden...?"

Bir an sessizce durdu. Bayan Linton'ın bitkin ve çökmüş hali karşısında adeta dili tutulmuştu; dehşet ve şaşkınlık içinde bir ona bir bana bakıyordu.

"Odasına kapandı" diye devam ettim. "Kendisini yiyip bitirdi, ağzına lokma koymuyor, hiç konuşmuyor, bu akşama kadar kimseyi yanına sokmuyordu, biz de onun ne halde olduğunu bilmediğimiz için size haber veremedik ama merak edecek bir şey yok."

Saçmaladığımın farkındaydım, efendim kaşlarını sert bir şekilde çattı, "Merak edecek bir şey yok, öyle mi Ellen Dean?" dedi. "Ama benden bunu saklamanın he-

sabını soracağım!" Sonra karısını kollarına alıp endişeyle yüzüne baktı.

Catherine önce onu tanımadı, dalgın bakışları kocasını görmüyordu ama bu koma hali geçiciydi. Çok geçmeden dalgın bir halde dışarıdaki karanlığın içine bakmaktan vazgeçip yavaş yavaş tüm dikkatini kocasının üzerine topladı ve kendisini kollarında tutan adamı tanıdı.

"Ah, demek sonunda geldiniz, siz misiniz Bay Edgar Linton?" dedi, sesi oldukça öfkeli ve heyecanlıydı. "Anlaşılan siz gerekmediği zaman ortaya çıkıp, gerektiğinde ortadan yok olan o yaratıklardansınız! Şimdi yine karşıma geçip konuşacak, bir yığın laf edeceksiniz, bunu çok iyi biliyorum, ama artık bu laflarınız şu kırlardaki dar ve küçük yuvama girmemi engelleyemeyecek; bahar sona ermeden orada olacağım! Tam şurada. Ama asla şapelin damı altındaki Lintonların olduğu yerde, onların arasında değil, açıkta, basit bir mezar taşının altında. Böylece sen ister onların yanına ister benim yanıma gelirsin, nasıl dilersen!"

"Catherine, kendine ne yaptın böyle?" diye söze başladı efendim. "Artık senin gözünde hiç mi değerim yok? Yoksa senin sevdiğin adam gerçekten o mu, o rezil Heath..."

"Sus!" diye bağırdı Bayan Linton. "Derhal sus! Eğer o adı bir kez daha ağzına alırsan, kendimi hemen şu pencereden atar, böylece bu konuya da son vermiş olurum! Şu anda dokunduğun her şey senin olabilir ama ruhum, sen beni tekrar ele geçirmeden çoktan orada, o tepede olacak. Sana ihtiyacım kalmadı artık Edgar. Sen kitaplarına dön. Bundan böyle benden yana bir beklentin olmayacağı için, kendini avutacak bir şey bulduğuna seviniyorum."

"İşte hep böyle saçmalıyor, efendim" diye araya girdim. "Akşamdan beri böyle deli saçması tuhaf şeyler söylüyor ama biraz dinlenir ve iyi bakılırsa, bir şeyciği kalmaz. Bundan sonra onu kızdırmamaya dikkat etmeliyiz."

"Senin önerilerine artık ihtiyacım yok" diye karşılık verdi Bay Linton. "Hanımının huyunu bildiğin halde, onu özellikle bana karşı kışkırttın. Bu da yetmezmiş gibi üç gündür bana onun ne halde olduğuna dair tek kelime dahi etmedin! Bu ne hainlik! Aylarca hasta yatsa bile bu hale gelmezdi!"

Hemen kendimi savunmaya giriştim. Başka birinin huysuzluğu, şımarıklığı yüzünden haksız yere suçlu duruma düşmek çok ağırıma gitmişti "Bayan Linton'ın huysuz biri olduğunu, herkese kendi istediğini yaptırmak istediğini biliyordum" diye bağırdım; "ama sizin onun bu hırçın davranışlarına göz yumarak daha da şımartacağınızı bilmiyordum! Hanımımı kızdırmamak için Heathcliff'in davranışlarını görmezden gelmem gerektiğini de bilmiyordum. Bugüne dek her şeyi size haber vererek, sadık bir hizmetçi gibi davrandım, görevimi yaptım; şimdi de bu sadakatimin karşılığını gördüm! Bu da bana ders oldu, bundan sonra daha akıllı davranacağım. Bundan böyle her şeyi kendiniz öğrenirsiniz!"

"Bir daha sakın kulağıma beni tahrik eden sözler fısıldamaya kalkma, bu evden kovulur gidersin, Ellen Dean" dedi.

"Yani bu konuyla ilgili hiçbir şey duymamaktan memnun olacaksınız, öyle mi, Bay Linton?" dedim. "Bu demek oluyor ki, Heathcliff'in bu eve gelip küçükhanımefendiyi baştan çıkarmasına, ayrıca da yokluğunuzu fırsat bilip size olan kinini kusmasına, karınızı zehirlemesine kayıtsız kalmaya peşinen gönüllüsünüz."

Catherine bitkin bir halde olmasına rağmen, konuştuklarımızı anlamıştı.

"Ah, Nelly, bana ihanet etmiş" diye bağırdı. "Nelly, benim gizli düşmanımmış. Seni cadı! Demek bizim canımızı yakmak için çakmaktaşı arayan sensin! Bırakın beni, bırakın da onun canına okuyayım! Tövbe edene kadar inleteyim!"

Gözlerinde müthiş bir öfke vardı; Linton'ın kollarından kurtulmak için boş yere çırpınıyordu, konuyu uzatmak istemedim, doktor çağırmaya karar verip odadan çıktım.

Yola ulaşmak için bahçeden geçerken, duvarda yular çengelinin çakılı olduğu yerde, beyaz bir şeyin boşlukta sallandığını gördüm, onu sallayan şeyin rüzgâr olmadığı belliydi. Daha sonra gördüğüm şeyin kesinlikle öteki dünyadan olduğunu düşünerek iyiden iyiye evhama kapılırım korkusuyla ne yapacağımı bilememenin şaşkınlığını yaşamama rağmen, ne olduğunu anlamak için durup baktım. Sonra da bakmakla yetinmeyip elimle dokundum ve bunun Bayan Isabella'nın köpeği Fanny olduğunu anladım; şaşkınlıktan donakalmıştım; aklım birden karmakarışık oldu. Hayvanı bir mendille asmışlardı; zavallıcık neredeyse son nefesini vermek üzereydi. Telaşla mendili çözdüm hemen, hayvancağızı kurtarıp tekrar bahçeye bıraktım. Küçükhanım yatmaya giderken, köpeğinin de onun peşinden gittiğini görmüştüm ama odadan dışarı nasıl çıkmıştı, hangi hain onu bu hale getirmişti, aklım almıyordu. Kancaya takılı düğümü çözerken, kulağıma uzaktan uzağa nal sesleri gelir gibi oldu, ama kafam düşüncelerle doluydu, üzerinde durmadım, oysa buralarda gecenin ikisinde dörtnala sesler duymak pek alışıldık bir şey değildi.

Sokağın başına vardığımda, şans eseri Bay Kenneth de bir hastasını görmek için evinden çıkıyordu. Yanına gidip Catherine Linton'ın durumunu anlatınca, hemen bana eşlik etti. Doktor özü sözü bir, dosdoğru bir adamdı. Daha öncekinde olduğu gibi bu kez de söylediklerine uyacak olursa, bu ikinci krizi de atlatabileceğini açıkça söylemekte bir sakınca görmedi.

"Nelly Dean" dedi; "düşünüyorum da onun bu duruma gelmesi için mutlaka önemli bir şey olması gerektiğini söylemekten kendimi alamıyorum. Grange'da neler oluyor? Kulağımıza tuhaf şeyler geliyor. Catherine gibi sağlıklı, dayanıklı bir genç kadın öyle pek kolay hasta olamaz. Hem onun gibilerin bu kadar sık hasta olması da hiç doğru değil. Sonra onları çektikleri o acılardan, geçirdikleri o krizlerden kurtarıp yeniden iyileşmelerini sağlamak oldukça güç olur. Nasıl başladı?"

"Efendi size anlatır" dedim; "gerçi siz Earnshawların ne kadar asabi bir aile olduklarını bilirsiniz ama bu konuda Bayan Linton hepsini geride bırakır. Size sadece bunun bir kavga sırasında başladığını söyleyebilirim. Kavga yüzünden kapıldığı müthiş öfkenin sonunda bir sinir krizi geçirdi. En azından o öyle diyor, sinir krizinin şiddeti artınca, kendisini odasına kapattı. Sonra yemek yemeyi reddetti, şimdi de saçma sapan konuşuyor, sanki gözü açık rüya görüyor, kendisiyle ilgili kişileri tanıyor ama kafası hiç olmayacak tuhaf düşüncelerle, görüntülerle dolu".

"Ona bir şey olursa, Bay Linton, çok üzülür, değil mi?" Kenneth özellikle bunu bilmek ister gibi sordu.

"Üzülür mü? Böyle bir durumda anında kalbi durur!" dedim. "Onu gereğinden fazla telaşlandırmayın."

"Ama ben ona dikkatli olmasını tembih etmiştim" dedi; "şimdi uyarılarıma uymamanın cezasını çeksin!

Son zamanlarda Bay Heathcliff ile arkadaşlığı yolunda gidiyordu, değil mi?"

"Heathcliff, Grange'a sıkça gelir" dedim; "ama efendi onun arkadaşlığından hoşnut olduğu için değil, daha ziyade hanımın çocukluk arkadaşı olduğu için. Ancak artık onu buraya ziyarete gelme zahmetinden kurtardılar; son zamanlarda küçükhanıma karşı birtakım başka arzular içinde olduğu belli olduğundan, bu eve bir daha kabul edileceğini sanmıyorum".

"Peki genç Bayan Linton kendisine karşı ilgi duyuyor muydu?" diye doktor sordu.

"Küçükhanımla o derece yakınlığım yoktu" dedim; bu konuda fazla konuşmak istemiyordum.

"Eminim yoktur" derken doktor başını iki yana salladı. "Isabella gerçekten küçük bir kızdır. Kendi bildiğinden asla şaşmaz. Ama budaladır! Güvenilir bir yerden duydum, dün gece (ne geceydi ama!) Heathcliff'le ikisi evinizin arkasındaki fidanlıkta iki saatten fazla bir süre dolaşmışlar; Heathcliff tekrar eve dönmemesi, atına atlayıp birlikte kaçmaları için Isabella'ya baskı yapmış. Bana haberi getirenin söylediğine göre, Isabella ancak ikinci buluşmalarında bunu yapacağına dair şeref sözü verdikten sonra onun elinden kurtulabilmiş ama tekrar ne zaman buluşacaklarını habercim duyamamış. O yüzden Bay Linton'a dikkatli olmasını söyleyin!"

Bu haber birden içimde yeni korkular uyandırdı. Kenneth'i bırakıp yol boyunca koştum. Küçük köpek hâlâ bahçede havlıyordu, bahçe kapısını açmak için bir an durdum, ama köpek evin kapısına gitmek yerine, oraya buraya koşturup otları koklamaya başladı, eğer onu tutup da eve getirmeseydim yola kaçacaktı. Isabella'nın odasına çıkınca, korkularımda haklı olduğumu

gördüm; odası boştu. Birkaç saat erken davranacak olsaydım, Bayan Linton'ın hastalandığından haberi olsaydı, belki böyle bir düşüncesizlik yapmaktan vazgeçecekti. Peki şimdi ne yapabilirdim? Hemen peşlerine düşsek belki onları yakalayabilirdik. Ama ben tek başıma onları takip edemezdim, gidip evi ayağa kaldırmaya da cesaret edemedim, efendiye durumu anlatmak hiç olmazdı, zavallı adam zaten yeterince dertliydi, daha fazlasını kaldıramazdı! Bu durumda dilimi tutup işi oluruna bırakmam en iyisiydi. O sırada Doktor Kenneth de geldi; kendimi sakin görünmeye zorlayarak içeri girip onun geldiğini haber verdim. Catherine yatağında tedirgin ve rahatsız bir halde uyuyordu, kocası geçirdiği krizi atlatması için şimdilik onu yatıştırmayı başarmıştı. Şu an yastığı üzerine eğilmiş, karısının acıyla gerilmiş yüzünün gölgelerindeki değişiklikleri yakından izliyordu.

Doktor durumuyla ilgili kendisine anlatılanları dinledikten sonra, hastasının kesinlikle uzun ve sürekli bir istirahate ihtiyacı olduğunu, eğer bunu ona sağlayabilirsek, iyileşebileceğini söyleyip Edgar'a umut verdi. Bana ise onun ölümden ziyade, iyileştirilmesi neredeyse imkânsız olan bir akıl hastalığı tehlikesiyle yüz yüze olduğunu söyledi.

O gece ne Bay Linton ne de ben gözümüzü kırptık, hatta yatmaya bile gitmedik, uşakların hepsi her zamankinden çok daha erken kalkmışlar, evin içinde sessiz adımlarla dolaşıyorlardı, iş görürken kendi aralarında fısıltıyla konuşuyorlardı. Herkes kalkmıştı, sadece Isabella yoktu. Erkek kardeşi Isabella'nın kalkıp kalkmadığını sorduğunda, uşaklar onun oldukça derin uyuyor olması gerektiğini söylediler. Edgar kız kardeşinin kalkmasını sabırsızlıkla bekliyor gibiydi; anlaşılan onun Cat-

herine'in durumunu hiç merak etmemiş olmasına fena halde içerlemişti. Benden Isabella'yı uyandırmamı isteyecek diye ödüm kopuyordu, ama neyse ki onun evden kaçtığını haber veren kişi ben olmadım, böylece bu tasadan da kurtulmuş oldum. Sabahleyin erkenden bir iş için Gimmerton'a giden zevzek hizmetçi kızlardan biri, soluk soluğa yukarı çıktıktan hemen sonra şaşkınlıktan ağzı bir karış açık halde dosdoğru aşağı indi, avazı çıktığı kadar bağırarak odaya girdi. "Aman Tanrım! Aman Tanrım! Başımıza gelene bakın! Efendim, efendim, küçükhanım..."

"Kes sesini!" diye onu azarladım. Çıkardığı yaygara sinirimi bozmuştu.

"Sakin ol, Mary. Ne var? Küçükhanıma ne oldu?" dedi Bay Linton.

"Gitmiş! Gitmiş! Heathcliff denen o adamla kaçmış!" dedi kız soluk soluğa.

"Bu doğru olamaz!" diye bağıran Bay Linton telaşla yerinden fırladı. "Olamaz, böyle bir şey yapmak da nereden aklına geldi? Ellen Dean derhal gidip onu bulun. Buna inanmak mümkün değil; olamaz!"

Bunları söylerken hizmetçi kızı da kapıya doğru çekip neye dayanarak onun kaçmış olduğuna karar verdiğini sorguladı.

"Neye dayanarak olacak, yolda gelirken bize süt getiren sütçü çocuğa rastladım" diye kekeledi kız. "Bana Grange'da son günlerde üzücü şeyler yaşanıyor olmalı dedi. Ben de hanımefendinin hastalığından söz ettiğini düşünerek evet dedim. Bunun üzerine bana arkalarından birinin gidip gitmediğini sordu. Hiçbir şey anlamayıp aptal aptal yüzüne baktım. O zaman benim gerçekten hiçbir şeyden haberim olmadığını anladı; bana gece yarısından sonra, bir erkekle bir kadının Gimmerton'dan

iki mil uzaklıkta bir nalbantta durup atlarının nallarını çaktırdıklarını söyledi! Nalbantın kızı gecenin bir vakti babasını yatağından kaldıran adamın kim olduğunu merak etmiş. Görür görmez de tanımış. Onun Heathcliff olduğundan emin olmuş, zaten onu kim tanımaz ki? Ayrıca onun babasının avcuna para sıkıştırdığı da gözünden kaçmamış. Kadının yüzü örtülüymüş ama içmek için biraz su istemiş. Suyu içerken yüzü açılmış, o zaman kız onun kim olduğuna iyice şahit olmuş. Tekrar yola çıktıklarında her iki atın dizgini de Heathcliff'in elindeymiş; sırtlarını köye dönüp bozuk, taşlı yolda dörtnala uzaklaşmışlar. Kız o an babasına bir şey söylememiş ama sabah olur olmaz haberi Gimmerton'daki herkese yaymış."

Sanki bilmiyormuşum gibi hemen koşup Isabella'nın odasına baktım, geri döndüğümde hizmetçi kızın söylediklerinin doğru olduğunu söyledim. Bay Linton yatağın başında, daha önce oturduğu yerdeydi, ben odaya girince gözlerini kaldırıp baktı, yüzümden gerçeği okudu ve bakışlarını tekrar indirdi; bana hiçbir talimat vermedi, tek kelime de etmedi.

"Onları yakalamak, peşlerinden gidip geri getirmek için bir şey yapmayacak mıyız?" diye sordum. "Ne yapmamız gerekiyor?"

"Kendi isteğiyle gitti" dedi efendi. "İstediğini yapmak onun hakkı. Ama artık ondan söz ederek beni rahatsız etmeyin. Bundan böyle benim bu isimde bir kız kardeşim yok, çünkü ben onu değil, o beni kardeşlikten çıkardı."

Söylediği gibi de yaptı. O günden sonra bu olayla ilgili ne bir şey sordu, ne de onun adını andı. Sadece bana onun yeni evini öğrendiğimde, buradaki tüm eşyalarını toplayıp götürmemi söyledi.

bölüm
on üç

İki ay boyunca kaçaklardan hiç ses çıkmadı. Bu süre içinde Bayan Linton beyin humması denen hastalığın en şiddetlisini geçirdi. Edgar'ın ona gösterdiği sevgi ve ilgiyi bir anne bile yavrusuna gösteremezdi. Gece gündüz karısından gözünü ayırmadı, gerginliğine, akli dengesizliğinden kaynaklanan tüm sıkıntılara sabırla katlandı. Kenneth, ölümden kurtardığı karısı için harcadığı tüm bu emeklere rağmen, ileride Edgar için yalnızca bir hüsran kaynağı olacağını söylediği halde, artık gerçekten canlı cenazeden farksız olan bu bedeni kurtarabilmek uğruna her geçen gün kendi sağlığından, kendi gücünden ödün verdi. Edgar'ın, karısının ölüm tehlikesini atlattığını duyduğu gün yaşadığı sevincin, duyduğu şükranın ölçüsü yoktu. Saatlerce onun yatağının başından ayrılmadı, karısının giderek iyileştiği görülen bedeninin her geçen gün daha da iyiye gittiğine şahit oluyordu; aklındaki denge bozukluğunun da yavaş yavaş düzeleceği, Catherine'in yine eskisi gibi olacağı yönünde hayaller kuruyor, bu ümitle kendi kendini neşelendiriyordu.

Catherine ilk kez mart ayı başlarında odasından çıktı. O sabah Bay Linton, karısının yastığına altın renkli bir demet çiğdem koydu. Catherine'in neredeyse sevinç nedir unutmuş gözleri, uyandığında bu çiçekleri görüp neşeyle parladı. Heyecanla çiçekleri koklamaya başladı.

"Bunlar baharda Tepeler'de açan ilk çiçekler!" diye bağırdı. "Bana tatlı, ılık meltemleri, güneşin sıcacık ışınlarını, henüz yeni erimiş olan karları hatırlatıyor. Edgar, orada rüzgâr artık kuzeyden esmiyor, değil mi? Bütün karlar eridi, değil mi?"

"Burada kar hiç kalmadı, sevgilim" dedi kocası. "Sadece baktığında, şu göz alabildiğine uzanan toprak üzerinde iki beyaz leke gibi kaldı, gökyüzü masmavi, tarlakuşları cıvıldayarak ötüyor; dereler, ırmaklar dolup taşıyor. Catherine, geçen bahar bu zamanlar seni bu evde yeniden bu halde görebilmeyi ne kadar istiyordum; şimdi de keşke bir iki mil ötedeki şu bayırlara tırmanabilsen diye düşünüyorum. Rüzgâr o kadar güzel esiyor ki, bunun sana çok iyi geleceğini hissediyorum."

"Oralara son bir kez daha gideceğim!" dedi hasta karısı. "İşte o zaman benden tamamen ayrılacaksın ve ben artık hep orada kalacağım. Beni gelecek bahar yine bu evde görmeyi çok isteyeceksin, bugünü hatırlayıp meğer o gün ne kadar mutluymuşum, diye iç geçireceksin."

Edgar Linton eşini sonsuz bir sevecenlikle öpüp okşuyor, tatlı sözlerle neşelendirmeye çalışıyordu. Catherine ise dalgın dalgın çiçeklere bakıyor, kirpiklerinin ucunda toplanıp yanaklarından aşağı süzülen gözyaşlarını fark etmiyordu. Onun gerçekten hatırı sayılır ölçüde iyileştiğini biliyorduk, o yüzden de bu kötümser ruh durumunun, uzun süre aynı odada kapanıp kalmaktan kaynaklandığını, yer değişikliğinin onu daha rahatlata-

cağını düşünüyorduk. Bu yüzden efendim bana haftalardır kapısı açılmayan salondaki şömineyi yakıp pencerenin önüne, güneşe bir koltuk yerleştirmemi söyledi; sonra da karısını aşağı indirdi. Catherine uzun bir süre orada kaldı, ılık hava hoşuna gitmişti; gerçekten de düşündüğümüz gibi etrafında gördükleri onu neşelendirdi, bunların hepsini zaten eskiden biliyordu ama hiç olmazsa burada hasta yattığı odanın duvarlarına sinmiş o üzücü anılar yoktu. Akşamla birlikte onun da üzerine bir yorgunluk çöktü ama artık odasına dönmesi için söylenen tüm sözler, ısrarlar boştu. Sonunda onun için yeni bir oda hazırlanıncaya kadar salondaki divanı yatağa dönüştürmek zorunda kaldım. Merdivenden inip çıkmak onu yoracaktı, o yüzden salonla aynı katta olan, şu an sizin yattığınız bu odayı hazırladık. Düzayak olduğu için, kısa bir süre içinde, Edgar'ın koluna dayanarak odadan salona, salondan odaya gidip gelerek kendisini daha da topladı. Ben de elbette bu kadar bakım karşısında iyileşecek, diye düşünmekten kendimi alamıyordum doğrusu. Onun bir an önce iyileşmesini istememizin iki nedeni vardı: Bir başka canlının varlığı da onun yaşamasına bağlıydı, hepimiz çok geçmeden doğacak bir mirasçıyla Bay Linton'ın çok sevineceğini, böylece artık topraklarını da bir yabancıya kaptırmaktan kurtulacağını ümit ediyorduk.

Bu arada size Isabella'nın gidişinden altı hafta sonra erkek kardeşine gönderdiği kısa mektubunda Heathcliff ile evlendiğini bildirdiğini söylemeliyim. Kuru ve soğuk satırlarla dolu bir mektuptu ama kurşunkalemle karaladığı bir iki satırla sanki özür dilediğini ima ediyor gibiydi; bu davranışına gücendiyse, unutup kız kardeşini iyilikle anmasını söyleyerek, ona barışma teklifinde bulunuyordu; o zaman başka türlü davranmasının,

şimdi de geri adım atmasının elinde olmadığını belirtiyordu. Linton'ın kız kardeşinin bu notuna karşılık vermediğini sanıyorum. On beş gün sonra da bana uzunca bir mektup geldi. Balayından henüz çıkmış yeni bir geline hiç yakışmayacak, acayip bir mektuptu. Mektubu size okuyacağım, hâlâ saklıyorum. Eğer hayattalarsa değer verdiğimiz kişilerden kalan şeyler bizler için çok kıymetlidir.

Sevgili Ellen, (mektup böyle başlıyor). *Dün gece Uğultulu Tepeler'e geldim ve Catherine'in çok ağır bir hastalık geçirdiğini, hâlâ da hastalığının tam geçmediğini öğrendim. Bu durumda sanırım kendisine mektup yazmam doğru olmazdı, ayrıca kardeşim de hem bana dargın hem de çok üzüntülü olduğu için olsa gerek, mektubuma cevap vermedi. Ama yine de birine yazmalıydım; senden başka yazacak kimsem de yok.*

Edgar'a yüzünü tekrar görebilmek için dünyaları vermeye hazır olduğumu söyle. Oradan ayrıldıktan yirmi dört saat sonra bile kalbim hâlâ Thrushcross Grange'daydı; şu dakikada yine orada, Catherine ve Edgar'ın özlemi içinde! Ama kalbime karşı gelmek benim elimde olan bir şey değil. (Bu sözcüğün altı çizilmiş). *Beni bir daha Grange'da göremeyecekler; bunu istedikleri gibi yorumlayabilirler ama irademin zayıflığı ya da sevgimin yetersizliği olarak algılamasınlar.*

Mektubumun bundan sonrası sadece senin için yazılmıştır. Sana iki şey sormak istiyorum. Birincisi burada oturduğun sürece insanlığını nasıl yitirmeden olduğun gibi kalabildin? Etrafımda benim gibi hisseden ve düşünen tek bir kişi dahi göremiyorum.

Asıl beni en çok ilgilendiren ikinci sorum da şu: Bay Heathcliff insan mı? Eğer insansa deli mi? Hayır, deli değil diyorsan, şeytan mı? Bunları neden sorduğumu sana söy-

lemeyeceğim ama sana yalvarırım, eğer mümkünse bana nasıl bir yaratıkla evlendiğimi açıkla; tabii ki buraya geldiğin zaman. Bu arada Ellen, beni en kısa zamanda görmeye gelmelisin. Mektup yazma, kendin gel; gelirken de bana Edgar'dan bir şey getir.

Şimdi sana yeni evimde nasıl karşılandığımı anlatayım, artık hep hayalini kurduğum Tepeler benim yeni evim. Rahatlık konusundaki eksikliklerin üzerinde sırf eğlenip gülmek için duruyorum; onları sadece gereklilik duyduğumda hatırlıyorum, aksi takdirde aklıma bile gelmiyorlar. Keşke tek üzüntüm onlar, geri kalan her şeyse düşlediğim gibi olsa, o zaman kalkıp sevincimden oynarım.

Kırlara doğru yöneldiğimizde, güneş çiftliğin arkasından batıyordu, buna bakarak saatin altı olduğunu tahmin ettim; yol arkadaşım koruluğu, bahçeleri ve büyük olasılıkla evi de gözden geçirmek için yarım saat kadar oyalandı, sonunda çiftlik evinin taş döşeli avlusunda attan indiğimizde, ortalık kararmıştı. Eski iş arkadaşın Joseph elinde bir mumla bizi karşılamaya çıktı. Elbette ki bunu şanına yaraşır bir incelikle yapıyordu. İlk işi elindeki mumu yüzüme tutmak oldu. Birbirine iyice yaklaşmış şaşı gözleriyle, altdudağını sarkıtıp hınzır bir ifadeyle baktıktan sonra arkasını dönüp gitti. Atlarımızı alıp ahıra götürdü, sonra yine geldi; sanki tarihi bir şatoda yaşıyormuşuz gibi gidip bahçenin dış kapısını sürgüledi.

Heathcliff Joseph'le konuşmak için geride kaldı, ben de mutfağa girdim; oldukça pis, karmakarışık bir ine benziyordu, sanırım sen gittikten sonra epey değişmiş olmalı, gördüğünde tanıyamayacağından emin olabilirsin. Ocağın başında vahşi tavırlı bir çocuk dikilmişti, güçlü kuvvetli görünüyordu ama üstü başı çok pisti. Gözleri ve ağzı Catherine'e çok benziyordu.

Bu Edgar'ın Catherine tarafından yeğeni olmalıydı. Eh, bir bakıma benim de yeğenim sayılırdı, o yüzden elini sıkmalı ve tabii ki onu öpmeliydim. Başlangıçta iyi bir ilişki kurmak doğru olur diye düşündüm.

Yanına yaklaşıp tombul elini tutmaya çalışarak, "Nasılsın, tatlım?" dedim.

Bana anlayamadığım bir dille kötü bir şey söyledi.

"Seninle dost olalım mı, Hareton?" diye sorarak ikinci bir denemede bulundum.

Bu ısrarım karşısında bir küfür savurdu, eğer çekip gitmezsem de Throtter'ı üzerime salacağını söyleyerek tehdit etti.

"Hey, Throtter, aslanım!" diye fısıldadı küçük küfürbaz ve yarı vahşi bulldog cinsi bir köpek ininden çıktı. Sonra da bana dönüp, "Şimdi buradan gidiyor musun, gitmiyor musun?" diye emredercesine sordu.

Korku içinde çaresizlikle onun dediğini yaptım, diğerleri gelinceye kadar beklemek üzere dışarı çıktım. Heathcliff görünürlerde yoktu. Joseph'in peşi sıra ahırlara kadar gidip ondan beni içeri götürmesini istedim. Hiçbir şey anlamamış gibi yüzüme baktı, ardından kendi kendine bir şeyler mırıldandıktan sonra, burnunu kıvırıp cevap verdi. "Bak! Bak! Bak! Dünyada hiçbir Hıristiyan acaba böyle konuşan birini görmüş müdür? Eveliyor, geveliyor! Ne söylediğini nereden bileyim?"

Ağır işittiğini düşünüp, "Beni eve götürün diyorum!" diye bağırdım; kabalığına da fena halde kızmıştım.

"Ben seni nasıl götüreyim şimdi! Benim başka işim var" diye söylenerek işine devam etti. Bir yandan da çökmüş avurtlarını oynatıp beni baştan aşağı süzüyordu, (giysim biraz süslüydü ama yüzüm onun istediği ölçüde hüzünlüydü) bakışlarında aşağılayan bir ifade vardı.

Avlunun çevresinden dolandım, küçük bir yan kapıdan geçip başka bir kapıya vardım, karşıma daha terbiyeli bir uşak çıkması ümidiyle kapıyı vurma cesaretini gösterdim. Biraz sonra uzun boylu, zayıf bir adam kapıyı açtı, fuları yoktu, üstü başı pejmürde bir haldeydi, yüzü omuzlarına kadar inen kabarık saç yığını arasında kaybolmuştu. Onun gözleri de Catherine'i andırıyordu, onun da kardeşi gibi tüm güzelliği kaybolup gitmiş, canlı cenazeye dönmüştü.

"Burada ne arıyorsunuz?" diye ters ters sordu. "Kimsiniz?"

"Adım Isabella Linton" dedim. "Daha önce beni görmüştünüz, bayım. Kısa zaman önce Bay Heathcliff ile evlendim, o da beni alıp buraya getirdi, sanırım izin almıştır."

"Demek geldi, öyle mi?" Dünyayla hiçbir ilişiği kalmamış olduğu görülen adamın gözleri birden aç kurt gibi parladı.

"Evet, az önce geldik" dedim, "ama beni mutfak kapısı önünde bırakıp gitti, tam içeri girecektim ki, anlaşılan sizin küçük oğlan orada nöbetçiliği kendisine iş edinmiş, beni bir bulldogla korkutup kaçırdı"

Yeni ev sahibim Heathcliff'i görebilmek için arkamdaki koyu karanlığı bakışlarıyla tararken, "Sonunda o cehennem kaçkını sözünde durdu demek!" diye homurdanıp eğer kendisini aldatmaya kalkışacak olsaydı o "şeytana" gününü göstereceğine dair tehditlerle bir düzine küfür savurdu.

İkinci kapıyı çaldığıma pişman olmuştum, daha o küfürlerini sıralarken oradan kaçmaya yeltendim ama aklımdan geçeni yapamadan bana içeri girmemi söyledi; kapıyı kapatıp tekrar sürgüledi. Ocakta büyük bir ateş yanıyordu, koskoca odada ondan başka ışık yoktu, döşeme

boz bir renge dönüşmüştü, küçük bir kızken gözümü alan o pırıl pırıl kaplar, is ve toz içinde kalmış, tüm parlaklıklarını yitirmişlerdi. Beni yatağıma götürmesi için bir hizmetçi kadın çağırıp çağırmayacağını sordum. Bay Earnshaw yanıt verme zahmetine bile girmedi. Elleri ceplerinde olduğu halde, odada aşağı yukarı dolaşıyordu, anlaşılan benim orada olduğumu tamamen unutmuştu. O kadar dalgın ve insanlardan nefret eder bir hali vardı ki, kendisini rahatsız etmekten çekindim.

Yaşadıklarım karşısında ne kadar üzgün olduğumu söylersem, sanırım hiç şaşırmazsın, Ellen. Tek bir güler yüzlü insan bile görmemiş bir yerde, yalnızlıktan da daha beter bir durumdaydım: Oturmuş güzel evimin buradan sadece dört mil ötede olduğunu, dünyada sevdiğim tüm insanların da orada yaşadığını düşünüyordum. Gerçi arada ha dört mil olmuş, ha Atlantik Okyanusu, benim durumumdaki biri için aynı şeydi. Bu dört mili aşmam mümkün değildi! O halde avunmak için ne yapmalıydım? Uzun uzun düşündüm. Bu konuda Edgar'a ve Catherine'e sakın bir şey söyleme, ama doğrusunu istersen üzüntülerimin en büyüğü şuydu: Heathcliff'e karşı yanımda birinin olmamasından ya da olamamasından duyduğum umutsuzluk! Uğultulu Tepeler'e geleceğim için neredeyse çocuklar gibi sevinmiştim, çünkü burada sürekli onunla baş başa kalmaktan kurtulacaktım, ama Heathcliff burada birlikte yaşayacağımız insanları tanıyordu, onların işine karışmalarından korkusu yoktu.

Uzun bir süre öylece oturup düşündüm, saat sekizi, sonra dokuzu çaldı; yanımdaki, başı önünde, hâlâ odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, ağzından tek bir sözcük çıkmıyordu. Sadece arada bir kendisine hâkim olamayıp bir iniltiye, haykırışa benzeyen tuhaf bir şey çıkıyordu. Evde bir kadın sesi duyabilmek için kulak kabartıyor,

bir taraftan da yaptıklarımdan dolayı çok büyük bir pişmanlık duyuyor, çok kötü düşüncelere dalıp gidiyordum. Sonunda kendimi tutamayıp yüksek sesle ağlamaya başladım. Bunun üzerine Earnshaw odayı arşınlamayı bıraktı, gelip karşıma durdu; gözlerini açıp şaşkınlıkla bana bakıncaya kadar alenen ağlayıp sızlandığımın farkında değildim. Dikkatini tekrar bana çevirmiş olmasından yararlanarak, "Yolculuk beni yordu, gidip bir an önce yatmak istiyorum!" dedim. "Hizmetçi kız nerede? Eğer o gelemiyorsa, bari siz beni ona götürün!"

"Bizim evimizde hizmetçi yok" dedi; "burada kendi işinizi kendinizi görmek zorundasınız!"

"Peki, o zaman nerede uyuyacağım?" diye hıçkırdım. Artık onurumu, gururumu düşünecek durumda değildim; yorgunluk ve üzüntüden bitkin bir haldeydim.

"Joseph, Heathcliff'in odasını size gösterir" dedi. "Şu kapıyı açın, kendisi oradadır."

Dediğini yapmaya yeltendiğimde, birden beni durdurup çok garip bir sesle ekledi: "Kapınızı kilitleyip arkasından sürgüleyin, sakın bunu yapmayı unutmayın!"

"Peki!" dedim. "Ama neden Bay Earnshaw?" Birden Heathcliff'le kendimi bir odaya kilitleme fikri hoşuma gitmemişti.

"Bakın!" dedi; yeleğinden, namlusuna çift sustalı bıçak takılı tuhaf bir tabanca çıkardı. "Tüm umutlarını yitirmiş bir adamı baştan çıkarmak için ne kadar uygun bir alet, öyle değil mi? Her gece elimde bu tabancayla yukarı çıkıp onun kapısını zorlamaktan kendimi alamıyorum. Kapısını bir kez açık bulsam, elimde olmadan bunu yapıyorum. Bir dakika öncesinde kendimi bunu yapmaktan vazgeçirecek bir neden bulmuş olsam bile şeytan gibi beni dürtüyor, kendisini öldürterek kendi kurduğum planları yine bana bozdurmaya çalışıyor. Sevgi adına elinizden geldi-

ğince bu iblisle savaşın; zamanı gelince, cennetteki tüm melekler yardımına koşsalar bile onu kurtaramazlar!"

Silahı merakla inceledim. Kafama çok kötü bir düşünce saplandı. Benim de elimde böyle bir alet olsa, ne kadar güçlü olurdum! Silahı ondan alıp bıçağa elimi sürdüm. Bir an için yüzümde belirip kaybolan ifade karşısında şaşırır gibi oldu, gördüğü dehşet değildi, açgözlülüktü. Tabancayı elimden kıskançlıkla çekip aldı, bıçağı kapatıp yerine koydu.

"Bunu kendisine söylemenizin önemi yok" dedi; "onu uyarın, siz de dikkatli olun. Aramızdaki durumu bilmediğiniz anlaşılıyor, o yüzden de onun içinde bulunduğu tehlike sizi şaşırtmıyor."

"Heathcliff size ne yaptı?" diye sordum. "Böylesine korkunç bir kine neden olacak ne gibi bir suç işledi? Ona bu evden gitmesini söyleseniz, daha iyi olmaz mı?"

"Hayır!" diye gürler gibi bağırdı Earnshaw. "Eğer beni bırakıp gidecek olursa, sonu olur. Eğer siz de onu böyle bir şey yapmaya zorlayacak olursanız, cinayet işlemiş olursunuz! Her şey bir daha geri almamak üzere elimden gitsin mi? Hareton bir dilenci gibi mi yaşasın? Ah, lanet olsun! Hepsini geri alacağım; onun altınları da benim olacak, sonra da canını alacağım, ruhunu cehenneme yollayacağım! Cehennem yeni konuğunu içine alınca, on kat daha fazla kararacak!"

Eski efendinizin huyunu bana anlatmıştınız, Ellen. Görünüşe göre aklını yitirmek üzere; ya da en azından dün gece öyle olduğu kuşkusuz. Bu durumda onun bu kadar yakınında olmak beni korkutuyor; terbiyesiz uşağın yaptığı küstahlıklar onunkilerin yanında hiç kaldı. Earnshaw yine dalgın bir halde odada dolaşmaya başlamıştı; mandalı kaldırıp kendimi mutfağa attım. Joseph ocağa eğilmiş, ateşin üzerindeki koca bir tencerenin içine bakı-

yordu, ocağın yanındaki kanepenin üzerinde tahta bir kâsede yulaf unu vardı. Tencere fokurdamaya başlayınca Joseph elini kâseye daldırmak için döndü, herhalde bize akşam yemeği hazırlıyor diye düşündüm; çok açtım; içimden hiç olmazsa damak tadıma uygun bir şey olsun diye geçirip birden "Lapayı ben pişireceğim!" dedim sert bir tonla. Kabı da onun elinden aldım, sonra da önce şapkamı, ardından binici elbisemi çıkarmaya koyuldum. "Bay Earnshaw" diye devam ettim, "kendi işimi kendim yapmamı söyledi. Ben yapacağım. Aranızdaki tek kadın olarak hanımefendilik taslayacak değilim, aksi halde açlıktan ölürüm".

"Ulu Tanrım!" diye homurdanan Joseph eğilip sinirli bir halde çizgili çoraplarını dizinden bileğine kadar sıvazladı. "Tam iki efendiye alışmak üzereyken, şimdi de yeni bir emir veren hanım gelip tepeme oturacaksa, artık buradan kaçıp gitmenin zamanı geldi demektir. Uzun yıllar barındığım bu evi bırakıp gideceğim, hiç aklıma gelmezdi ama sanırım o gün çok yakın!"

Bu yakınmalara hiç kulak asmadım. Hemen işe giriştim. Bunun bir zamanlar benim için zevkli bir eğlence olduğunu düşünüp iç çektim, ama kendimi zorlayarak hemen bu anıları kafamdan attım. Geçmişteki mutlu günleri hatırlamak kalbimi burkuyordu, o günler aklıma geldikçe, elimdeki kepçenin hızı daha da artıyordu, acele acele suya avuç dolusu yulaf unu atmaya devam ettim. Joseph benim yemek yapış biçimimi giderek artan bir öfkeyle izliyordu.

"Buyurun işte!" diye bağırdı. "Hareton, bu akşam lapa yemekten ümidini kes. Bu lapadan başka her şeye benziyor; topak topak. Al işte! Senin yerinde olsam, kâseyi de içine atardım! Şimdi de köpüğünü al. Oldu bitti. Tak, tak, tak, neyse ki tencerenin dibi yerinde duruyor!"

Pişirdiğim yemek kâselere boşaltıldığında, gerçekten de ne olduğu belirsiz bir şeydi. Masaya dört kâse konmuştu, ayrıca süthaneden getirtilen koca bir güğüm süt de vardı; Hareton güğümü hemen ağzına dayayıp döke saça içmeye başladı. Ona bu yaptığının çok yanlış olduğunu, sütü bardağına koyup içmesini, aksi halde bu kadar pisletilen sütü içmemin mümkün olmadığını söyledim. Her şeyde bilgiçlik taslayan yaşlı moruk, nedense bu kibarlığa pek bir alındı. "Oğlanın senden kalır ne yanı var, o da senin gibi biri, temiz ve sağlıklı" diye çıkıştı, neyime güvenip de burnu büyüklük tasladığıma hayret ettiğini söyledi. O bunları söylerken küçük yabani lıkır lıkır sütünü içmeye devam etti; bu arada yüzüme meydan okur gibi bakıp güğümün içine özellikle salyalarını akıtıyordu.

"Ben yemeğimi ayrı bir odada yiyeceğim" dedim, "burada bir oturma odası yok mu?"

"Oturma odası!" İhtiyar adam alaycı bir ifadeyle tekrarladı. "Oturma odası! Hayır, bizim oturma odalarımız yok. Eğer bizi beğenmediysen efendinin yanına git; efendinin arkadaşlığından hoşlanmazsan, bizim yanımıza gel."

"Öyleyse ben de yukarı çıkarım" dedim. "Bana bir oda göster."

Kâsemi bir tepsiye koydum, gidip biraz süt getirdim. Joseph homurdanarak yerinden kalktı, önüme düşerek merdivenden çıktı, çatı odalarının bulunduğu yere geldik, kapıları açıp odaların içine baktı.

Sonunda, "İşte sana oda" diyerek menteşeleri oynayan bir tahta perdeyi ardına kadar açtı. "Bir parça lapa yemek için çok bile. Şurada, köşede bir buğday yığını var, tertemiz, eğer o süslü giysilerini kirletmekten çekinirsen, mendilini ser, üzerine öyle otur."

Joseph'in oda dediği yer, gereksiz eşyalarla dolu bir tür depoydu. İçeriye ekşimiş arpa ve keskin bir buğday kokusu

sinmişti, çepeçevre buğday ve arpa çuvalları sıralanmış yerin ortasında geniş ve boş bir açıklık vardı.

"Sen ne biçim bir insansın, be adam!" diye öfkeyle haykırarak Joseph'e döndüm. "Burası yatak odası değil. Ben yatak odamı görmek istiyorum."

"Yatak odası!" diye alay ederek yineledi. "Evde ne kadar yatak odası varsa, hepsini gördün, şuradaki de benimki."

Diğer çatı odasını gösterdi. Bu odanın ilkinden tek farkı, duvar diplerinin daha boş olması, ucunda da kocaman, alçak, perdesiz bir yatak bulunmasıydı; üzerine koyu mavi bir yorgan örtülmüştü.

"Senin odandan bana ne" dedim. "Herhalde Bay Heathcliff çatı arasında kalmıyor, öyle değil mi?"

"Ah, Bay Heathcliff'in odasını mı istiyorsun?" diye bağırdı, sanki bunu yeni anlamıştı. "Bunu açık açık niye söylemedin? O zaman ben de sana bütün bu sıkıntılara girmeden, bu evde göremeyeceğin tek odanın o olduğunu söylerdim, odası hep kilitlidir, kendinden başka kimse içeri giremez."

"Evinizin çok güzel olduğunu söylemeliyim, Joseph" demekten kendimi alamadım. "İçindekiler de çok cana yakın doğrusu. Kaderimi onların kaderiyle birleştirdiğim gün sanırım yeryüzünün tek delisi bendim. Neyse artık bunları konuşmanın bir manası yok, nasılsa dolu oda var. Tanrı aşkına, çabuk ol da bir yere yerleşeyim artık!"

Bu sızlanmama karşılık bile vermedi, yine kendi bildiğini yapıp ahşap merdivenden ağır ağır inmeye devam etti, sonra bir odanın önünde durdu, içerideki eşyaların diğerlerinden daha iyi oluşundan anladığım kadarıyla burası evin en iyi odasıydı. Yerde en esaslısından bir halı vardı ama kirden, üzerindeki desenler kaybolmuştu, paralanmış bir duvar kâğıdıyla kaplı bir şömine, oldukça

pahalı bir kumaştan son moda kırmızı perdelerle örtülü, meşeden güzel bir karyola vardı, ama perdelerin çok hor kullanıldığı belliydi, halkaların kancaları kopmuş, araları sarkmıştı; halkaların geçirildiği madeni çubuk yay gibi eğilmişti, kumaş yerde sürünüyordu. Koltuklar da kırık döküktü, çoğu oturulamayacak haldeydi. Duvarlardaki ahşap kaplamanın üzeri çentiklerle doluydu. İçeri girip böyle bir odaya yerleşmek için cesaretimi toplamaya çalıştığım sırada, sersem refakatçim, "İşte burası da bizim efendinin odası" dedi. Artık yemeğim soğumuş, iştahım yok olmuş, sabrım da tükenmişti. Derhal bana sığınacağım konforlu bir yer bulması için ısrar ettim.

"Ben sana nereden yer bulayım, başımın belası?" diye söylenmeye başladı bizim ihtiyar sofu. "Tanrı bizi korusun! Tanrı bizi bağışlasın! Ne cehenneme gitmek istiyorsun, be kadın! Bıktım senden! Her yeri gördün işte, sadece Hareton'un kaldığı yer kaldı. Evde başka girecek delik bile yok!"

Artık sabrım taştı, o kadar kızmıştım ki, elimdeki tepsiyi içindekilerle birlikte yere savurdum. Sonra da gidip merdivenin başına oturdum, ellerimi yüzüme kapatıp ağlamaya başladım.

"Oh! Oh! Doğrusu size bravo küçükhanım, bravo!" diye bağırdı Joseph. "Nasılsa efendi o kırık çanak çömlek parçalarını görecek; işte o zaman bize neler diyecek, hep birlikte göreceğiz bakalım. Ne budalalık! Ne delilik! Yok yere böyle öfkelenip, Tanrı'nın nimetlerini ayaklar altına attığın için, dilerim taa Noel'e kadar ağzına tek bir lokma girmez de, girsin diye yakarıp durursun! Ama senin bu inadın çok sürmez, onu da bil. Heathcliff böyle nazları çeker mi sanıyorsun? Şu anda gelip seni bu halde görmesini çok isterdim doğrusu. Keşke görse."

Böylece bana bağıra çağıra alt kattaki mağarasına indi, mumu da alıp götürdüğü için ben yalnız başıma karanlıkta kaldım. Budalaca davranışımdan sonra, biraz düşününce gururumu yenip öfkeme hâkim olmam gerektiğini düşündüm; kalkıp ortalığı temizleyip kalıntı izi bırakmamaktan başka çarem yoktu. Throttler bu konuda hiç ummadığım bir anda imdadıma yetişti, onun bizim eski köpeğimiz Skulker'in yavrusu olduğunu hemen anladım. İlk günlerini Grange'da geçirmiş, sonra babam onu Bay Hindley'e vermişti, sanırım beni tanıdı, merhaba der gibi burnunu burnuma sürttü, ardından vakit kaybetmeden yerdeki lapayı yalamaya koyuldu, ben de çevremi yoklayarak el yordamıyla indiğim basamaklardaki kırık çanak parçalarını topluyor, tırabzana sıçrayan sütleri mendilimle siliyordum. Tam işimizi bitirmiştik ki, koridorda Bay Earnshaw'un ayak seslerini duydum, dostum kuyruğunu ayakları arasına sokup duvara yapıştı, ben de en yakın kapı aralığına sığındım. Efendisine görünmemek için harcadığı çaba boşa gitti; bunu merdivenin altına seğirtmesinden ve acı bir şekilde ulumasından anladım. Ben ondan daha şanslıydım, önümden geçip odasına giderek kapıyı kapattı. Hemen ardından da Joseph, yanında Hareton olduğu halde çıktı, anlaşılan çocuğu yatırmaya götürüyordu. Ben Hareton'un odasına sığınmıştım. İhtiyar beni görünce, "Şimdi aşağıda, salonda sana da, o kibirli bedenine de yetecek kadar yer var artık. Orada istediğin gibi oturup kalkarsın" dedi.

Bunu duyunca sevinçle hemen oraya koştum. Ocak başında kendimi bir sandalyeye atar atmaz başım düştü, uyumuşum. Derin ve tatlı bir uykuya daldım. Ama çok kısa sürdü. Bay Heathcliff beni uyandırdı. İçeri henüz girmişti; o her zamanki kendine özgü sevecenliğiyle, bana orada ne yaptığımı sordu. Ben de geç vakte kadar uyuma-

dan oturmamın nedenini ona açıkladım, odamızın anahtarının onun cebinde kalmış olduğunu söyledim. Odamız kelimesi onu sanki can evinden vurdu. O odanın asla benim olmadığını, hiçbir zaman da olmayacağını söyledi ve o... ama onun söylediği sözleri yinelemek, her gün bana karşı takındığı tavırları anlatmak istemiyorum. O beni kendimden bile nefret edecek hale getirmekte çok usta biri ve böyle davranmaktan hiç bıkmaz! Bazen yaptıkları karşısında şaşkınlığım o kadar artıyor ki, artık hiçbir şeyden korkmadığımı hissediyorum, inan o sırada karşıma bir kaplan ya da zehirli bir engerek yılanı çıksa, onun bende uyandırdığı dehşeti uyandıramaz. Bana Catherine'in hasta olduğunu söyledi. Buna neden erkek kardeşimmiş. Bu yüzden de Edgar'ı eline geçirinceye kadar beni onun yerine koyup işkence edeceğine yemin etti.

Ondan öylesine nefret ediyorum ki, sefil durumdayım ve de aptalın biriyim! Ama sen bunların bir kelimesini bile Grange'dakilere sakın söyleme. Her gün yolunu gözleyeceğim; ne olur sen de beni hayal kırıklığına uğratma!

Isabella

bölüm
on dört

Bu mektubu okur okumaz doğruca efendimin yanına gidip kız kardeşinin Tepeler'e ulaştığını, oradan bana bir de mektup gönderdiğini söyledim. Bayan Linton'ın hastalığına çok üzüldüğünü, erkek kardeşini görmeyi çok istediğini anlatıp eline bir fırsat geçer geçmez, benim aracılığımla, onu bağışladığını gösteren bir şey göndermesini rica ettiğini ekledim.

"Bağışlamak!" dedi Bay Linton. "Ortada bağışlanacak bir şey yok, Ellen. İsterseniz bu öğleden sonra Uğultulu Tepeler'e uğrayıp ona kızgın olmadığımı, sadece onu sonsuza dek yitirdiğim için çok üzgün olduğumu söyleyin, özellikle de asla mutlu olamayacağını bildiğim için üzülüyorum. Ama benim onu görmeye gitmem artık hiç mümkün değil, ölünceye kadar birbirimizden ayrıldık. Eğer beni gerçekten memnun etmek isterse, evlendiği o ahlaksızı bu ülkeden temelli gitmeye razı etsin, bu bana yeter."

"Ona küçük bir not bile yazmayacak mısınız, efendim?" diye yalvarır gibi sordum.

"Hayır" dedi. "Buna hiç gerek yok. Haethcliff'in ailesiyle ilişkim, onun benim ailemle olan ilişkisi gibi her

zaman çok sınırlı kalacak. Onunla aramızda herhangi bir bağ söz konusu olamaz!"

Bay Edgar'ın bu buz gibi soğuk tavrı beni derinden sarsmıştı; yol boyunca onun sözlerine nasıl daha fazla içtenlik katabileceğimi; Isabella'yı hiç değilse iki satırla da olsa avutmak istemeyişini daha yumuşak bir biçimde nasıl anlatabileceğimi düşünüp durdum. Isabella sabahtan beri yolumu gözlüyormuş. Bahçe yolundan eve doğru gelirken, pencerenin parmaklıkları ardından onu görüp başımla selam verdim; ama o sanki görülmekten korkuyormuş gibi hemen geri çekildi. Kapıyı vurmadan içeri girdim, eski günlerimi geçirdiğim bu neşeli, şirin odanın hüzünlü, kasvetli, karanlık görünümü karşısında adeta donakaldım. Küçükhanımın yerinde olsam, hiç değilse ortalığı süpürür, masaların tozunu alırdım. Ama o daha şimdiden çevresini saran umursamazlık havasına ayak uydurup kendisini kaptırmıştı. Güzel yüzü solgun ve bakımsızdı, saçları yapılmamıştı, buklelerinden bazısı ip gibi sarkıyordu; bir kısmı da gelişigüzel başına dolanmıştı. Büyük olasılıkla dün akşamdan beri elbisesine el sürmemişti. Hindley ortalarda yoktu, Bay Heathcliff bir masaya oturmuş, cüzdanındaki bazı kâğıtları karıştırıyordu, beni görünce hemen ayağa kalktı, son derece dostça davranıp hatırımı sordu; oturmam için bir sandalye uzattı. Odadaki tek düzgün görünen insan Heathcliff'ti, sağlığı oldukça iyi görünüyordu. Koşullar ikisinin durumunu tamamen değiştirmişti, bilmeyen biri, Heathcliff'i doğuştan efendi, karısını da basit ve pasaklı bir köylü kızı sanırdı. Isabella heyecanla beni karşılamaya koştu, beklediği mektubu bir an önce almak için elini uzattı. Başımı iki yana salladım ama Isabella bu işaretimi anlamadı, bu yüzden de başlığımı bırakmak için gittiğim masaya kadar peşimden geldi, getirdiğim

şeyi kendisine vermem için fısıldayarak beni sıkıştırdı. Heathcliff onun bu davranışının nedenini hemen anladı. "Isabella'ya bir şey getirdiysen, ki kuşkusuz getirmişsindir Nelly, onu kendisine ver. Gizlemen gereksiz, bizim birbirimizden gizlediğimiz hiçbir şey yok" dedi.

"Hayır, hiçbir şey getirmedim" dedim ama bir an önce gerçeği söylemenin en doğrusu olduğuna karar verdim. "Efendim benimle haber gönderdi, şu durumda küçükhanımı ziyaret etmesinin ya da mektup göndermesinin mümkün olmadığını bildirmemi söyledi. Size selamını ve mutluluk dileklerini yolladı, ayrıca hanımefendi de ona verdiğiniz üzüntüleri unutup bağışladığını söyledi ama artık bundan böyle kendi evi ile bu ev arasında her türlü ilişkinin kesilmesi gerektiği, aksi halde bunda ısrar etmenin ona hiçbir yararı olmayacağı kanaatinde."

Bayan Heathcliff'in dudağı hafifçe titredi, gidip tekrar pencerenin yanına oturdu. Kocası da yanına gelerek ocağın başına dikildi, bana Catherine'i sordu. Hastalığından uygun gördüğüm kadarıyla söz ettim ama bana Catherine'in hastalığına neden olan olayları öğrenmek için şaşırtmaca türünden sorular sorunca, pek çoğunu ağzımdan almayı başardı. Sözlerimi bitirirken onu suçladım, bunu hak etmişti, bu yüzden onun da Bay Linton gibi davranıp ölünceye kadar onun ailesiyle ilişkisini kesmesini umduğumu söyledim.

"Bayan Linton daha yeni toparlanıyor" dedim. "Ama artık eskisi gibi olamayacak olsa da, hiç değilse hayatı kurtuldu. Eğer sizin için gerçekten değerliyse, tekrar onun karşısına çıkmaktan sakının; hatta bu ülkeden tamamen çıkıp gidin, giderseniz bence hiç pişman olmazsınız. Ben şu genç hanımımdan ne kadar farklıysam, Catherine Linton da sizin o eski oyun arkadaşınız olan

Catherine Earnshaw'dan o kadar farklı. Onun görüntüsünün yanı sıra huyu da çok değişti, bu yüzden de şu an onunla yaşamak ve arkadaşlık etmek zorunda olan kimseler, onu sadece insani bir görev duygusuyla sevecek!"

"Çok muhtemel" dedi Heathcliff, kendisini sakin görünmeye zorluyordu; "efendinizin ona karşı insanlık ve görev duygusundan başka bir duyguyla yaklaşamaması zaten çok muhtemel. Ama Catherine'i sadece onun bu *insani* görev duygusuna teslim edip kenara çekileceğimi mi sanıyorsun? Catherine'e karşı duygularımı onun duygularıyla kıyaslayabilir misin? Bu evden çıkıp gitmeden önce beni Catherine ile görüştüreceğine dair senden söz almalıyım. İster evet de ister hayır, ben Catherine'i kesinlikle *göreceğim*. Ne diyorsun?"

"Size böyle bir şey yapmamanızı öneririm, Bay Heathcliff" dedim. "Bir defa benim aracılığımla asla yapamazsınız. Eğer efendimle tekrar karşılaşacak olursanız, bu hanımefendinin ölümüyle sonuçlanır."

"Ama senin yardımın olursa, bu karşılaşma önlenebilir" diye devam etti. "Ayrıca eğer böyle bir tehlike söz konusu olursa, yani eğer Linton, Catherine'i benim yüzümden yine üzecek olursa, böylece onu görmekteki ısrarımda ne kadar haklı olduğum da kanıtlanmış olur! Eğer Catherine onu kaybedecek olursa, böyle bir durumda gerçek duygularını, çok fazla acı çekip çekmeyeceğini, keşke bana tüm içtenliğinle söyleyebilsen. Onun çok fazla acı çekeceği düşüncesi elimi kolumu bağlıyor. İşte ikimizin duyguları arasındaki fark bu: Ben Edgar'ın yerinde olsaydım, o da benim yerimde olsaydı, hayatımı mahvettiği için ondan nefret etmeme rağmen, kendisine elimi bile kaldırmazdım. Bu sana komik gelebilir, ister inan ister inanma! Catherine istediği sürece kendisini onun arkadaşlığından mahrum etmezdim.

Catherine onu terk ettiği anda da kalbini deşip, kanını içerdim! Eğer bana inanmıyorsan, beni hiç tanımamışsın demektir. Ama o ana kadar yavaş yavaş ölsem bile, onun kılına dokunmazdım!"

"Ama bütün bunlara rağmen" diye sözünü kestim, "Catherine artık sizi tamamen unutmuş olsa da, kendinizi ona hatırlatmak istemekteki aşırı ısrarınız size bunu denemekten ve böylece iyileşmesi için yeşeren umutları bir çırpıda yıkmaktan, onu tekrar altüst edip acılara gark etmekten bir an bile alıkoymuyor."

"Sen onun beni unutmuş olduğunu mu sanıyorsun?" dedi. "Ah, Nelly! Beni unutmadığını sen de biliyorsun, o Linton'ı bir kez düşünüyorsa, beni bin kez düşünüyordur! Hayata küstüğüm sıralarda ben de benzer bir duyguya kapılmıştım; geçen yaz buraya döndüğümde bu duygu yine içimi kemirdi, ama artık Catherine'in ağzından duymadıkça, bu korkunç düşüncenin doğruluğunu kabul etmeyeceğim. O günlerde ne Linton ne Hindley ne de yaşamım boyunca kurduğum hayallerin bir değeri kalmıştı. Geleceğim iki kelimeyle özetlenebilirdi: ö*lüm* ve *cehennem*. Catherine olmadıktan sonra yaşam benim için cehennemle eşdeğerdi. Ama bir an için bile olsa onun Edgar Linton'ın aşkına benimkinden daha fazla değer verdiğini düşünmekle ne büyük aptallık etmişim. Edgar o cılız ve güçsüz bedeniyle ne kadar severse sevsin, ancak belki seksen yılda benim Catherine'e duyduğum bir günlük sevgime erişebilir. Dahası Catherine'in de kalbinde benimle ilgili derin duygular taşıdığını biliyorum, onun Edgar'a sevgisi tıpkı bana uçsuz bucaksız denizin, atların su içtiği şu yalağa sığacağını söylemenize benziyor, işte bu kadar imkânsız bir şey. Bana sakın aksini söylemeyin! Belki Catherine'in gözünde Edgar, köpeğinden ya da atından biraz daha

değerlidir. Kısacası benim gibi sevilmek Linton için olanaksız, böyle olanaksız bir şeyi Catherine nasıl yapabilir ki?"

"Şu dünyada Catherine ile Edgar kadar birbirlerini seven başka bir çift yoktur!" diye Isabella birden heyecanla bağırdı. "Kimsenin onların aşkı ile ilgili böyle şeyler söylemeye hakkı olamaz; erkek kardeşimin bu kadar hor görülmesine izin veremem, suskun kalmam mümkün değil!"

"Erkek kardeşin de sana çok hem de pek çok düşkündür, değil mi?" dedi Haethcliff küçümseyen bir ifadeyle. "Senin ne yaptığını bile hiç umursamadığından bu çok belli."

"Benim çektiklerimden haberi olmadığı için" dedi Isabella; "ona bunları henüz anlatmadım".

"Yani bu ona başka şeyler anlattınız demek oluyor; mektup mu yazdınız?"

"Sadece evlendiğimi haber vermek için yazdım, evet. O iki satırlık notu siz de gördünüz."

"Yani o zamandan beri başka hiçbir şey yazmadınız mı?"

"Hayır."

"Anlaşılan hayatında yaptığı bu değişiklik küçükhanıma ne yazık ki pek yaramamışa benziyor" dedim. "Birinizden birinin sevgisinin çok yetersiz olduğu belli, kimin sevgisi olduğunu kestirmek de pek zor olmasa gerek. Ama bunu benim şimdi açıkça söylemem sanırım pek doğru olmaz."

"Onun sevgisi" dedi Heathcliff; "kendisini tamamen bıraktı! Beni mutlu etmeyi o kadar çok isterken, aniden sevgisi bitti, benden bıkıverdi. Daha evlendiğimizin ertesi sabahı, eve gideceğim diye ağlamaya başladığını söylesem, inanmazsınız. Gerçi bu haliyle de bu eve yakı-

şıyor, benim için aşırı derecede bakımlı, süslü olmasına gerek yok ama özellikle dışarıda dolaşırken beni yöre halkına rezil etmeye kalkmasın da, benim asıl dikkat ettiğim şey bu".

"Ama Bayan Heathcliff başkaları tarafından beğenilmeye, kendisine bakılmasına ve özel hizmetçilere alışık biri, onun evin tek kızı olarak yetiştirildiğini, bir dediğinin iki edilmediğini unutmadığınızı umarım. Eğer hem kendisini hem de çevresini temiz tutmasını istiyorsanız, bir hizmetçi kız tutmalı, kendisine de yumuşak davranmalısınız. Bay Edgar hakkındaki düşüncelerinizi bir tarafa bırakıp Isabella'nın sevdiğine çok derin bir duygu ve sadakatle bağlanma erdeminden kuşku duymamalısınız, aksi halde sizinle olmak için eski evindeki o harikulade güzel ve rahat yaşamı, dostlarını geride bırakıp gelip böyle bir yerde oturabilir miydi?"

"Isabella onları çok hoş ama bir o kadar da boş bir hayale kapılarak bıraktı" dedi Heathcliff. "Onun gözünde ben hep romantik bir roman kahramanıydım; kendisine olan bağlılığımın da tıpkı şövalyelere yaraşır bir hoşgörüde olmasını bekledi. Kendi yarattığı bu kahramanla, kendi uydurduğu bu masala inanmakta o kadar ısrar etti ki, ona normal ve aklı başında bir insan gözüyle bakamıyordum. Ama sanırım sonra beni tanımaya başladı, o budalaca gülmeleri, gereksiz surat asmaları yok artık. Kendisiyle ilgili düşüncelerimi söylediğimde, ciddi olduğumu anlamakta gösterdiği izansızlık ve çılgınca tutkusu da artık geçti sayılır; kısacası onu sevmediğimi anlaması için oldukça çaba harcamam gerekti. Yoksa öyle bir an gelmişti ki, kendisine bunu gerçekten anlatamayacağıma inanmıştım! Neyse ki bunu nihayet anlayabildi; bu sabah bana sanki korkunç bir haber iletiyormuş gibi onu kendimden nefret ettirmeyi başardığımı

söyledi! İnanın bana bunun için neredeyse bir Herkül çabası harcamam gerekti! Bunu başarabildiğim için aslında kendisine teşekkür etmeliyim. Sabahki sözüne inanayım mı, Isabella? Benden nefret ettiğinden gerçekten emin misin? Eğer seni kendi haline bırakacak olursam, yarım gün sonra yine iç çekip ağlayarak yanıma sokulmak, bana yaltaklanmak istemeyecek misin sahiden? Bu arada sanırım hiç değilse senin yanında ona pek düşkünmüşüm gibi rol yapmamı isterdi, ne de olsa gerçeğin ortaya çıkması onuruna dokunmuştur, ama bu sevgi hep tek taraflıydı, bunu bütün dünya bilse bile bana vız gelir. Ona da bu konuda tek kelime yalan söylemedim. Onu yalandan da olsa seviyor gibi davrandığımı söyleyemez. Daha Grange'dan çıkarken, ilk yaptığım şeyin onun küçük köpeğini asmak olduğunu kendi gözleriyle gördü, bunu yapmamam için yalvardığında, aslında sadece biri dışında, şu an ona ait olan her şeyi asmayı ne kadar istediğimi söyledim, herhalde dışarıda tuttuğum şeyi kendisi sandı. Ama bu acımasızlığım karşısında en azından irkilip kafa bile tutmadı. Sanırım kendi canına zarar gelmedikçe, bu tür acımasızlıklara doğuştan meyilli! Şimdi bana söyler misin, bu zavallı, beyinsiz yaratığın kendisini sevebileceğim hayaline kapılması budalalığın dik âlâsı değil de nedir? Git efendine söyle, Nelly, ben hayatımda bu kadar sefil bir yaratık görmedim; Linton adını aşağılara çekip lekeliyor. Her gün onun dayanma gücünü deniyor ama her defasında yine nasıl utanç verici bir halde gelip bana yaltaklandığına şahit oluyorum, bazen de artık onu küçültecek yeni bir yöntem bulamadığımda, mecburen yumuşamak zorunda kalıyorum. Ama gittiğinde, bütün bunlara rağmen, asla yasalara aykırı tek bir adım bile atmadığımı onun erkek kardeşine söyleyebilirsin, bu konuda

onun ve yargıcın içi rahat olsun, şu ana kadar ona benden ayrılmaya hak kazandıracak en küçük bir davranışta bile bulunmadım. Ayrıca onu benden ayıracak olanlara teşekkür etmeyeceğini de söylemeliyim. Eğer gitmek isterse gidebilir, onu tutan yok. Şunu bilin ki, varlığıyla bana verdiği sıkıntı, ona eziyet ederek hırsımı alma zevkinden çok daha ağır basıyor!"

"Bay Heathcliff" dedim. "Şu an bunları söylediğinize göre aklınızı kaçırmış olmalısınız, sanırım karınız da sizin delirmiş olduğunuz kanısına varmıştır, onun şu ana kadar fazlasıyla sabrettiğini düşünüyorum ama madem istediği an gidebileceğini söylediniz, kuşkusuz kendisi de bu izinden yararlanacaktır. Madam, siz de bunca laftan sonra hâlâ onun yanında kalacak kadar büyülenmiş değilsiniz, herhalde?"

"Dur, Ellen!" dedi Isabella, gözleri ateş içinde, öfkeyle parlıyordu. Bu öfke kocasının onu kendisinden nefret ettirmek için harcadığı çabaların boşa gitmediğinin açık bir kanıtıydı. "Onun söylediklerinin tek kelimesine bile inanma. O yalancı şeytanın tekidir! O insan değil, bir canavardır! Bana daha önce de istersem gidebileceğimi söyledi, ben de bunun üzerine gitmeye kalktım ama bir daha asla! Ellen senden tek bir şey istiyorum: onun bu iğrenç sözlerinden Edgar'a ve Catherine'e sakın bahsetme; bana bunun için söz ver. O ne derse desin umursama, onun amacı Edgar'ı ümitsizliğe gark etmek, sırf onu kahretmek için benimle evlendiğini kendisi söylüyor ama başaramayacak. Ölsem de bu zevki ona tattırmayacağım! Tek umudum, o şeytanın bir anda her şeyi unutup beni öldürmesi, bunu yapması için Tanrı'ya yalvarıyorum. Bundan böyle ölmek ya da onun öldüğünü görmek en büyük zevkim olacak."

"Haydi, şimdilik bu kadar gösteri yeter!" dedi Heathcliff. "Eğer bir gün duruşmaya çağırılacak olursan, o zaman onun bu söylediklerini hatırlarsın, Nelly. Bu arada onun yüzüne bir bak; tam istediğim hale gelmek üzere. Hayır, Isabella, artık kendi kendini idare edecek durumda değilsin, hoşuna gitmese de, yasalar gereği seni korumakla görevli olduğum için seni gözaltında tutmak zorundayım. Haydi, derhal yukarı çık. Ben Ellen Dean ile özel bir şey konuşacağım. Hey çocuk! Yukarıya oradan çıkılmıyor, buradan çıkılıyor."

Isabella'yı yakalayıp odadan dışarı fırlattıktan sonra söylenerek yanıma geldi. "Acımıyorum! Hiç acımıyorum! Solucanlar acıdan kıvrandıkça, onların bağırsaklarını deşme arzum daha da artıyor! Böyle durumlarda kendimi sanki diş çıkarıyor gibi hissediyorum, acısı arttıkça üzerine daha da güçlü basıp çiğniyorum."

"Siz zaten acımak sözcüğünün anlamını hiçbir zaman bilmediniz" diyerek aceleyle başlığımı almaya yöneldim. "Merak ediyorum, acaba ömrünüzde bir kerecik olsun birine acımadınız mı?"

"Koy onu yerine!" diye bağırdı, benim bir an önce bu evden çıkıp gitmek istediğimi anlamıştı. "Henüz gidemezsin. Derhal buraya gel, Nelly. Catherine'i derhal, hiç vakit kaybetmeden görme isteğimi yerine getirmek için bana yardım edeceksin, bunun için seni razı edemezsem, zorlamam gerekecek. Sana aklımdan en ufak bir kötülük geçmediğine dair yemin ederim. Amacım bir kargaşaya neden olmak, Bay Linton'ı öfkelendirmek veya aşağılamak değil. Sadece Catherine'in kendi ağzından sağlığının nasıl olduğunu, neden hastalandığını duymak, acaba kendisine bir yararım dokunabilir mi diye sormak istiyorum. Dün gece Grange'ın bahçesinde tam altı saat dolaştım, bu gece de yine orada olacağım.

Bundan böyle her gün, her gece, bir fırsatını bulup içeri girinceye kadar evin çevresinden ayrılmayacağım. Bu arada eğer Edgar Linton karşıma çıkacak olursa, onu yere serip orada olduğum sürece etkisiz ve sessiz bir hale getirmekten de çekinmeyeceğim. Eğer uşakları karşı koyacak olursa, onları da şu gördüğün tabancalarla korkutup uzaklaştıracağım. Ama sence efendinle ve uşaklarla karşılaşmamı önlemek daha doğru olmaz mı? Üstelik bu senin için çok kolay bir iş. Geldiğimi sana haber veririm, sen de Catherine yalnız kalır kalmaz, kimse görmeden beni içeri alırsın; ben ayrılıncaya kadar çevreyi kollarsın. Bu arada için rahat olsun, bunu yaparak bir felaketi de önlemiş olacaksın."

Kendi efendimin evinde böyle haince bir rol üstelenmeyi hemen reddettim, ayrıca da kendi arzusunu tatmin etmek uğruna Bayan Linton'ın huzurunu acımasızca bozacak olmasının bencillik olduğunu vurguladım. "En küçük şey bile onu rahatsız edip heyecanlandırıyor" dedim; "sinirleri çok bozuk, böyle beklenmedik bir duruma dayanamayacağını biliyorum. Bu yüzden ısrar etmeyin, efendim! Aksi halde kafanızdaki düşünceleri efendime iletmek zorunda kalacağım. Böyle bir durumda nasılsa o evini ve ailesini korumanın bir çaresini bulacaktır!"

"O halde ben de seni burada alıkoymanın bir çaresini bulacağım, kadın!" diye haykırdı. "Yarın sabaha kadar Uğultulu Tepeler'den ayrılamayacaksın. Catherine'in beni görmeye dayanamayacağı saçma bir masal, ansızın karşısına çıkıp onu heyecanlandırmayı ben de istemiyorum. Sen ona önceden haber vereceksin, kendisinin görebilir miyim diye ona sor. Benim adımı ağzına bile almadığını söylüyorsun. Eğer ben gerçekten evde adının anılması yasaklı biriysem, elbette kimseye benden söz

edemez, öyle değil mi? Evdeki herkesi kocası adına casusluk yapıyor sanıyordur. Ah, zavallının aranızda cehennem hayatı yaşadığı kuşkusuz! Bu suskunluğu zaten onun nasıl duygular içinde olduğunu gösteriyor; bunu anlamak için başka şeye gerek yok. Onun hep kaygılı ve sinirli bir hali olduğunu söylüyorsun, sence bu şimdi onun huzur içinde olduğunu mu gösteriyor? Kafasının karmakarışık olduğundan söz ediyorsun, içinde bulunduğu o korkunç yalnızlığın ortasında başka nasıl olabilir? Güya *görev* ve *insanlık* adı altında *acıdığı, iyilik* etmek istediği için ona baktığını söyleyen o ruhsuz, adi Linton'ın tıpkı çiçek saksısına meşe ağacı dikip büyümesini beklemek gibi Catherine'e hayat vereceği umulabilir mi? Vakit kaybetmeden bu sorunu çözelim. Şimdi sana soruyorum: Burada alıkonulmayı ve Linton'la uşaklarını kendi kendime yolumun üzerinden temizleyip Catherine'e ulaşmamı mı, yoksa isteğimi yerine getirip şimdiye kadar olduğu gibi benimle yine dost kalmayı mı tercih edersin? Kararını ver! Eğer inat etmekte direteceksen, o zaman benim de burada daha fazla oyalanmama hiç gerek yok."

Sonuçta Bay Lockwood, ona ne kadar diretip karşı çıktıysam, belki de elli kez reddettiysem de, bana teklifini zorla kabul ettirdi ve hanımıma götürmek üzere bir mektup verdi. Eğer hanımım razı olursa, Linton evden ayrılır ayrılmaz kendisine haber iletmeye söz verdim. Eğer isterse gelip eve girebilecekti. Ben orada olmayacaktım, diğer uşaklar da olmayacaklardı. Yaptığım doğru muydu, değil miydi? Belki doğru değildi, ama benim için başka çıkar yol yoktu. Bu işe evet demekle, yeni bir çatışmanın önüne geçeceğimi sanıyordum. Belki de bu olay şok etkisi yapar, Catherine'in beyin rahatsızlığına iyi gelebilirdi. Bu arada Bay Edgar'ın laf taşı-

dığım için bana fena halde çıkıştığını, ona bir daha yapmayacağıma dair verdiğim sözü hatırladım. Kendi kendime bir şeyi açıkça anlatmanın en iyisi olduğunu tekrarlayıp durmadan bunun son olacağına yemin ederek içimdeki huzursuzluğu gidermeye çalıştım. Yine de eve gelirken, giderken olduğundan daha fazla üzüntülüydüm, mektubu Bayan Linton'ın eline verip vermemek konusunda bir türlü karar veremiyordum.

"İşte, Doktor Kenneth de geldi efendim, aşağı inip kendisine artık ne kadar iyileştiğinizi söyleyeyim. Anlattığım hüzünlü hikâye oldukça uzun, öyle kolay bitmez ama sanırım size ertesi sabaha kadar rahat bir gün geçirtebilir."

İyi kalpli kadıncağız doktoru karşılamak için merdivenlerden inerken, hikâye için *hüzünlü* ve *sıkıcı*! diye tepki gösterdim. Ayrıca hiç de insanı rahatlatıp eğlendirecek türden değildi. Ama Bayan Dean'in acı otlarından derde deva ilaçlar çıkaracağım kesindi, ayrıca Catherine Heathcliff'in parlak gözlerinden de sakınmam gerekti. Eğer olur da gönlümü bu genç kıza kaptıracak olursam, kızın annesinin kopyası çıkıp çıkmayacağını merak ediyordum.

Bir hafta daha geçti. Her geçen günle birlikte sağlığıma ve bahara biraz daha yaklaştım! Artık komşumun başından geçen her şeyi biliyorum, kâhya kadın önemli işlerinden vakit ayırabildikçe, bana anlattı. Ben de bu hikâyeyi onun sözcükleriyle ama biraz daha özetleyerek sizlere anlatmaya devam edeceğim. O aslında çok iyi anlatıyor, onun anlatımını daha da güzelleştirebileceğimi sanmıyorum.

Bayan Dean, daha Tepeler'e gittiğim günün akşamı gözlerimle görmüş gibi Bay Heathcliff'in evin çevresinde dolaştığını biliyordum diyerek konuşmaya devam etti. Bu yüzden de dışarı çıkmaktan çekiniyordum; çünkü verdiği mektup hâlâ cebimdeydi. Yeni tehditlere maruz kalmak ya da bu tür bir şeyle bir daha rahatsız edilmek istemiyordum. Catherine üzerinde ne gibi bir etki yapacağını tahmin edemediğim için efendim bir yerlere gitmek üzere evden çıkana kadar mektubu kendisine vermemeye karar vermiştim. Bu nedenle mektup ancak üç gün sonra onun eline geçebilirdi. Dördüncü gün pazardı; evde herkes kiliseye gittikten sonra mektubu alıp odasına gittim. Evde nöbetçi olarak

benimle birlikte uşaklardan biri kalmıştı, genellikle kilisedeki ayin boyunca kapıları kapalı tutardık, ama o gün hava o kadar ılık ve güzeldi ki, kapıların hepsini ardına kadar açtım. Kimin geleceğini biliyordum, o yüzden sözümü yerine getirmek için arkadaşa hanımefendinin canının portakal çektiğini, hemen koşup köye giderek bir iki tane almasını, parasının ertesi gün verileceğini söyledim. Adam gitti, ben de merdivenlerden yukarı çıktım.

Bayan Linton, üzerinde bol beyaz bir giysi, omuzlarında ince bir atkı olduğu halde her zaman olduğu gibi açık pencerenin önünde oturuyordu. Uzun gür saçları hastalığının ilk aylarında oldukça fazla döküldüğü için taramaksızın serbest bıraktığı lüleleri doğal bir şekilde şakaklarına ve ensesine düşmüştü. Heathcliff'e söylediğim gibi gerçekten görüntüsü çok değişmişti, ama sakin olduğu zamanlar, bu değişik yüz sanki bu dünyadan olmayan bir güzelliğe bürünüyordu. Eskiden ateş saçan gözleri, şimdi dalgın ve gamlı bir duygusallıkla yüklüydü, derin düşüncelere dalmış bu gözler artık çevresindeki hiçbir şeyi görmüyordu; hep uzaklara, çok çok uzaklara, sanki bu dünyadan öte bir dünyaya bakar gibiydi. Sağlığı biraz düzelince yüzü de toparlanmıştı ama rengi çok soluktu; aklındaki rahatsızlığı yansıtan değişik bir ifadesi vardı, bu görüntünün nedeni tüm acımasızlığıyla ortada olmasına rağmen, yine de ilk bakışta ilgi çeken bu yüzü gören herkesin içi sızlıyordu. Bana olduğu kadar onu gören herkese göre bu belirtiler iyileşmeye doğru gittiğine dair izler taşısa da, aslında tüm olumlu kanıtları yalanlıyor, tam tersine ona ölüme doğru giden bir hasta damgası vuruyordu.

Pencerenin kenarında önünde açık bir kitap duruyor, ara sıra çıkan hafif bir esinti kitabın sayfalarını oynatı-

yordu. Catherine aslında oyalanmak için kitap filan okumadığı gibi başka herhangi bir şeyle de ilgilenmiyordu, o yüzden kitabı oraya Linton'ın koyduğuna inanıyorum. Nitekim Bay Linton'ın vaktiyle hoşuna giden bir konuya karısının dikkatini yeniden çekmek için saatlerce uğraştığına şahit oluyordum. Catherine ise kocasının amacını anlıyor, sakin olduğu zamanlar onun bu çabasına ses çıkarmadan katlanırken, sadece ara sıra yorgun iç çekişlerle bu uğraşısının boş olduğunu ifade etmeye çalışıyor, üzgün ve hüzünlü tebessümlerle öperek onu susturuyordu. Diğer zamanlarda ise huysuz bir tavırla başını çevirip yüzünü elleri arasına gömüyor ya da onu öfkeyle itiyordu. O zaman da Edgar onu yalnız bırakmaya özen gösteriyordu; bu durumdayken karısına yararı dokunamayacağını biliyordu.

Gimmerton Şapeli'nin çanları çalıyor, vadide şırıltıyla akan suyun sesi kulaklarımıza kadar geliyor, içimizi ferahlatıyordu. Grange'ın çevresini saran ağaçlar yapraklandığı zaman artık duyulmaz olan bu ses, şu an yaz yapraklarının henüz başlamamış fısıltılı hışırtıları yerine geçen hoş bir şarkı gibiydi. Oysa Uğultulu Tepeler'de buzların çözülmesinden ya da sürekli yağan yağmurlardan sonra gelen durgun günlerde bu su sesi hep duyulurdu. Catherine de şimdi bu sesi dinlerken Uğultulu Tepeler'i düşünüyor olmalıydı; tabii eğer düşünüp duyabiliyorsa... Daha önce de söylediğim gibi yüzünde duyduğu, gördüğü şeyleri algılamıyormuş gibi bir ifade vardı.

"Size bir mektup var, Bayan Linton" deyip mektubu dizinin üzerinde duran eline yavaşça bıraktım. "Onu hemen okumanız gerek, cevap bekliyorlar. Zarfı açayım mı?" Gözlerini çevirmeden, "Evet" dedi. Mektubu açtım, çok kısaydı. "Haydi okuyun" diye devam ettim. Elini

çekti, mektup kayıp yere düştü. Mektubu yerden alıp kucağına koyup keyfi olana kadar bekledim. Ama uzun süre kımıldamadığını görünce, "Ben okuyayım mı, madam?" dedim. "Bay Heathcliff'ten geliyor."

Birden irkildi; sanki o anda bir şeyler hatırlamış da düşüncelerini toparlamaya çalışıyor gibiydi. Mektubu kucağından alıp okur gibi yaptı, imzaya gelince derin bir iç çekti. Ama yine okuduğunu anlamadığına şahit oldum, çünkü yanıtını sorduğumda, bana sadece imzayı gösterip hüzünlü ve soran gözlerle baktı.

"Sizi görmek istiyor" dedim, mektubu yorumlamak için yardıma ihtiyacı olduğunu tahmin etmiştim. "Şu anda bahçede olmalı, sabırsızlıkla sizden götüreceğim cevabı bekliyor, sanırım."

Bunları söylediğim sırada, pencerenin altında, güneşte, çimenlerin üzerine uzanmış yatan kocaman bir köpeğin önce yerinden fırlayıp havlayacak gibi kulaklarını dikmesinden ama sonra kulaklarını tekrar indirerek kuyruğunu sallamaya başlamasından, birisini gördüğü, ancak onun tanıdık birisi olduğunu fark ettiğini anladım. Bayan Linton bu sözler üzerine öne doğru eğildi, soluğunu tutup dinledi. Bir dakika sonra koridordan ayak sesleri duyuldu, Heathcliff evin açık kapılarını görünce, kendisini tutamayıp içeri girmişti, belki de sonradan sözümden cayacağımı düşünmüş, işi cesaret ve atılganlığıyla kendisi bitirmeye karar vermişti. Giderek heyecan ve gerginliğinin arttığı görülen ve gözlerini bir an bile ayırmaksızın kapıya dikerek Heathcliff'in oturduğumuz odayı bulamadığını hisseden Catherine, kapıya gidip onu odaya almam için bana işaret etti. Ama ben daha kapıya varmadan o içeri girdi, iki adımla yanına gelip Catherine'i kollarının arasına aldı.

Belki de beş dakika boyunca tek bir söz dahi söylemeden onu kollarında sıkıca tutup uzun uzun öptü, sanırım yaşamı boyunca kimseyi o kadar öpmemişti ama onu önce hanımımın öptüğünü açıkça görmüştüm, Heathcliff o an o kadar büyük bir acı içindeydi ki, Catherine'in yüzüne bakmaya bile dayanamıyordu. Çünkü onu gördüğü anda benimle aynı kanıya varmıştı. Catherine için artık kurtulma umudu yoktu, ölmek üzereydi.

"Ah, Cathy! Hayatım! Nasıl dayanırım buna?" Onun ağzından çıkan ilk sözler bu olmuş, bunları söylerken de umutsuzluğunu gizlemeye de çalışmamıştı. Sonra da öylesine ateşli bakışlarla gözlerini ona dikti ki, bakışlarının keskinliğinden gözlerinin yaşarmasını bekledim, ama o gözler acıdan kavrulup kurumuştu.

"Yine ne var?" diye soran Catherine bu ısrarcı bakışlar karşısında kaşlarını çatıp arkasına yaslandı. Tavırları sürekli değişkendi, neşe ve öfkesinin ne zaman geleceği belli olmuyordu. "Edgar'la siz ikiniz kalbimi paramparça ettiniz, Heathcliff! Şimdi de sanki acınacak halde olan sizmişsiniz gibi karşıma geçmiş ağlayıp sızlıyorsunuz! Ama size acıyamayacağım. Beni öldürdünüz, sanırım artık ikiniz de huzura ermişsinizdir. Ne kadar da dayanıklı görünüyorsun! Ben gittikten sonra böyle daha kaç yıl yaşamak niyetindesin?"

Heathcliff onu kucaklamak için bir dizini yere koymuştu, bu sözler üzerine ayağa kalkmak istedi ama Catherine onu saçlarından yakalayıp bırakmadı.

"Ah, keşke seni hep böyle tutabilsem!" diye devam etti Cathy, yüzünde derin bir acı vardı. "İkimiz de ölünceye kadar! Senin acı çekmeni umursamıyorum. Acıların beni ilgilendirmiyor. Neden çekmeyesin? Ben çekiyorum! Beni unutacak mısın? Ben toprağa girdiğimde, sen mutlu olacak mısın? Yirmi yıl sonra burası

Catherine Earnshaw'un mezarı, bir zamanlar onu çok sevmiştim, yitirdiğimde de çılgına dönmüştüm. Ama artık üzerinden çok zaman geçti. O zamandan bu yana pek çok kadın sevdim, şimdi çocuklarım benim için çok daha değerli, ölürken de ona kavuşacağım diye hiç sevinmeyeceğim, ama çocuklarımdan ayrılacağım için üzüleceğim! Böyle mi söyleyeceksin, Heathcliff?"

"Bana bu kadar işkence etme, anlaşılan kendin gibi benim de aklımı yitirmeme neden olacaksın!" diye bağırdı Heathcliff; başını hırsla Catherine'in elinden kurtarıp dişlerini gıcırdattı.

Kendilerini izleyen soğukkanlı birine, kesinlikle çok tuhaf ve korkunç görünürlerdi. Eğer Catherine bu dünyadan göç ederken, ölümlü bedeniyle bu kötü huyunu burada bırakmayacak olursa, cennetin bile kendisi için bir sürgün olacağını düşünmekte gerçekten haklıydı. Kireç gibi bembeyaz yanakları, kanı çekilmiş dudaklarının ve ateş saçan gözlerinin olduğu yüzünde şu an vahşi bir intikam duygusu belirmişti, sımsıkı tuttuğu parmakları arasında az önce hoyratça kavradığı baştan kopardığı bir tutam saç tutuyordu. Arkadaşı ise tek elinden güç alarak ayağa kalkmaya çalışırken, diğer eliyle de onun kolunu kavramıştı. Şu an Catherine'e gösterilmesi gereken anlayış ve şefkatten o kadar uzak bir tutum sergiliyordu ki, onun kolunu bıraktığında, Catherine'in ölü gibi soluk teni üzerinde dört adet mor leke oluştuğunu fark ettim.

"Sen delirmişsin!" diyerek kaba bir bağırışla Heathcliff konuşmaya devam etti. "Ölmek üzereyken bana nasıl böyle şeyler söyleyebilirsin? Bu sözlerinin hafızama ateşten birer harf olarak nakşolacağını, sen beni bırakıp gittikten sonra her geçen gün içimi kemirip beni bitireceğini hiç düşünmüyor musun? Beni siz öldürdünüz,

derken yalan söylediğini sen de biliyorsun. Catherine, seni unutmanın, kendimi unutmak demek olduğunu, çok iyi biliyorsun! Sen orada rahata, huzura ereceksin, bense burada cehennem azabı çekeceğim; bu da mı senin o korkunç bencilliğini dindirmene yetmiyor?"

"Ben orada da huzura ermeyeceğim" diye inledi Catherine. Yaşadığı aşırı heyecanın etkisiyle, kulakla duyulacak kadar düzensiz kalp atışlarından dolayı oldukça bitkin düştüğü açıkça görülüyordu. Bu sarsıntıyı atlatıncaya kadar bir süre başka kelime etmedi. Ancak daha sonra yavaşça konuşmaya devam etti:

"Benden daha fazla acı çekmeni dilemiyorum, Heathcliff. Ama birbirimizden hiç ayrılmamayı diliyorum. İleride tek bir sözüm yüzünden acı çekersen, toprağın altında aynı acıyı benim de duyduğumu düşün ve arkadaşlığımızın hatırına beni affet! Yanıma gel, yine diz çök! Hayatında bir kez olsun bana kötülük etmedin. Hayır, eğer ille de bana darılacak olursan, bunu hatırlamak sana sert sözlerimden daha fazla acı verecek! Haydi, buraya, yanıma gel, istemiyor musun? Gel!"

Heathcliff onun yanına gitmek yerine koltuğunun arkasına geçip üzerine eğildi ama içindeki öfkeden moraran yüzünü ona göstermeyecek biçimde durdu. Catherine ona bakmak için döndü ama Heathcliff buna fırsat vermedi; birden dönüp şömineye doğru gitti, orada sırtı bize dönük olarak bir süre sessizce durdu. Bayan Linton kuşkulu gözlerle onu izliyordu; onun her hareketinin, içinde derin bir duygu uyandırdığı belliydi. Heathcliff'e sessizce ve uzun uzun baktıktan sonra, bana dönerek yeniden konuşmaya başladı. Sesinde öfke ve kırgınlık vardı.

"Görüyor musun Nelly, beni mezardan kurtarmak için de olsa bir an bile yumuşamayacak. İşte o beni *böyle*

seviyor! Neyse, zararı yok! Ama bu *benim* Heathcliff'im değil. Ben bana ait olan Heathcliff'i yine eskisi gibi sevmeye devam edeceğim, sevgimi de yanımda götüreceğim. O benim ruhumda yaşayacak." Sonra da dalgın bir halde ekledi: "Ayrıca beni hayatımdan en çok bezdiren şey, harabeye dönmüş bu beden, yaşadığım bu zindan. Bu zindana kapanıp kalmaktan bıktım usandım artık. Buradan kurtulup o parlak ve aydınlık dünyaya gitmeyi ve hep orada kalmayı çok istiyorum. Benim isteğim sızlayan bir kalbin duvarları ardından oranın özlemini çekmek, gözyaşları arasında orayı şöyle bir görmek değil. O dünyanın içinde olmak, gerçekten orada yaşamak istiyorum. Nelly, şu an kendini benden daha iyi görüyor, daha şanslı olduğunu düşünüyorsun, sağlığın yerinde, gücün yerinde, bana acıyorsun. Ama yakında bu değişecek. O zaman ben *sana* acıyacağım. Hepinizden uzakta, hepinizin üzerinde bir yerde olacağım." Kendi kendine konuşmaya devam etti: "Bu yüzden onun da yanımda olmak istememesine çok şaşırdım! İster sanıyordum. Heathcliff, sevgilim! Bana surat asmamalısın. Yanıma gel, Heathcliff."

Bu heyecanla ayağa kalkıp koltuğun koluna dayandı. Bu içten davet karşısında Heathcliff ona doğru döndü, çok çaresiz görünüyordu. Kocaman açılmış ıslak gözlerini vahşi bir ateşle ona dikmişti, göğsü ölmek üzereymiş gibi soluk soluğa inip kalkıyordu. Bir an öylece birbirlerinden uzakta durdular, sonra nasıl olduğunu anlayamadım. Birden Cathy ona doğru bir atılım yaptı; Heathcliff onu yakaladı, sonra birbirlerine öylesine sıkı sarıldılar ki, adeta kenetlenmiş gibiydiler, içimden Catherine'in bu ablukadan sağ çıkamayacağını düşündüm; gerçekten de sanki hiç kımıldamıyor gibiydi. Sonra Heathcliff onu ve kendisini en yakın bir koltu-

ğun üzerine bıraktı, ben hemen koşup Catherine'in ne durumda olduğuna bakmak için yanlarına yaklaştım, ama Heathcliff bana doğru dişlerini gıcırdatarak baktı, ağzından kuduz bir köpek gibi köpükler saçıldı, Catherine'i gözü doymaz bir kıskançlıkla kendisine doğru çekti. O an bu yaratığın kesinlikle kendi türümden olmadığına karar verdim, şu an kendisiyle konuşmaya kalkışsam, tek kelime anlamayacağından adım kadar emindim, o yüzden kenara çekilip şaşkınlık içinde sustum.

Catherine'in kımıldaması beni biraz olsun rahatlatmıştı. Elini kaldırıp kolunu onu sıkıca saran Heathcliff'in boynuna doladı, sonra yanağını onun yanağına dayadı, Heathcliff de onu çıldırmış gibi okşayıp öpüyordu. Kaba bir sesle şöyle dedi: "Bana ne kadar acımasız davranıp nasıl aldattığını şimdi daha iyi anlıyorum. *Neden* beni hor gördün? *Neden* kendi kalbini de benimkiyle birlikte yanılttın, Cathy? O yüzden seni avutacak tek kelime bile söylemeyeceğim. Bunu hak ettin. Sen kendi kendini öldürdün. Şimdi istediğin kadar beni öp, ağla, benden karşılık görsen de, bana gözyaşı döktürsen de, bunlar seni yakacak, bitirecek, kahredecek. Beni seviyordun, öyleyse beni bırakıp gitmeye ne *hakkın* vardı? Linton'a duyduğun geçici heves yüzünden beni terk etmeye ne hakkın vardı? Ne yoksulluk ne aşağılanma ne de ölüm Tanrı ve şeytan tarafından üzerimize yağdırılacak hiçbir şey bizi ayıramazken, bunu yapmayı *sen* istedin. Senin kalbini ben kırmadım, onu *sen* kendin kırdın; onu kırarken benimkini de kırdın. Güçlü olduğumu söylüyorsun, bu benim için daha kötü. Yaşamak istiyor muyum acaba? Bu benim için nasıl bir yaşam olacak, sen... Ah, Tanrım! *Sen* ruhun mezardayken, bedeninin yaşamasını ister misin?"

"Bırak beni, bırak!" diye hıçkırdı Catherine. "Eğer bir hata yaptıysam, zaten bunu hayatımla ödüyorum. Yeter artık! Sen de beni bırakıp gittin, ama bunun için sana kafa tutmak istemiyorum! Seni bağışlıyorum. Sen de beni bağışla."

"Bu gözlere bakıp, günden güne eriyen ellere dokundukça bağışlamak çok zor" dedi Heathcliff. "Beni yine öp ama gözlerini görmeme izin verme! Bana yaptıklarını bağışlıyorum. Ben *katilimi* seviyorum, ama *senin katilini* sevmem mümkün değil!"

Sustular, yüzleri birbirine yaklaşmış, gözyaşları birbirine karışmıştı. En azından büyük olasılıkla öyle olduklarını düşünüyordum. Bana Heathcliff böylesine dokunaklı bir durumda ağlar gibi geliyordu.

Bu süre içinde ben de giderek tedirgin olmaya başlamıştım, öğle sonrası çok çabuk geçmişti, evden savdığım uşak da geri dönmüştü, ayrıca vadinin üst yamacına vuran akşam güneşinin aydınlığında Gimmerton Şapeli'nin kapısı önünde gittikçe büyüyen bir kalabalık olduğunu fark ediyordum.

"Ayin sona erdi" diye seslendim onlara. "Yarım saate kadar efendim burada olur."

Heathcliff homurdanıp bir küfür savurdu, ardından Catherine'e daha da sıkı sarıldı, Catherine ise hiç kımıldamadı.

Çok geçmeden uşaklardan oluşan bir grubun yoldan geçip mutfak tarafına doğru gittiğini gördüm. Bay Linton da hemen arkalarındaydı; bahçe kapısını açıp ağır adımlarla yürüyerek eve geldi; büyük olasılıkla yazı aratmayacak kadar ılık bu güzel ikindi vaktinden yararlanmak istiyordu.

"İşte geldi!" diye dehşet içinde haykırdım. "Tanrı aşkına, çabuk aşağı inin! Ön merdivende kimseye rastla-

mazsınız. Ne olur acele edin, Bay Linton içeri girene kadar da ağaçların ardına saklanın."

"Gitmem gerek, Cathy" dedi Heathcliff, kendisini onun kollarından çekip kurtarmaya çalıştı. "Ama eğer sağ kalırsam, sen uyumadan önce gelip seni göreceğim. Senin pencerenin altında, beş metre ötende olacağım."

"Gitmen gerekmiyor!" dedi Catherine ve tüm gücüyle ona sarıldı. "*Gitmeyeceksin* diyorum sana!"

"Sadece bir saat" diye yalvardı Heathcliff.

"Bir dakika bile olmaz" dedi Catherine.

"*Gitmeliyim*, Linton neredeyse odaya girecek" davetsiz konuk Heathcliff telaşa düşmüştü.

Ayağa kalkmak, Catherine'in parmaklarının kıskacından kurtulmak istiyordu; Catherine ise soluk soluğa ona sımsıkı sarılıyordu, yüzünde çılgınca bir kararlılık vardı.

"Hayır!" diye haykırdı. "Ah, ne olursun gitme, ne olursun. Son bir kez! Edgar bize bir şey yapmaz. Heathcliff ben çok yakında öleceğim! Öleceğim!"

"Lanet olası budala! İşte geldi!" diye bağıran Heathcliff tekrar koltuğa çöktü. "Sus sevgilim! Sus, sus, Catherine! Kalıyorum. İsterse beni vursun, ölüm benim için mutluluk olur."

Oldukları yerde kalıp birbirlerine sımsıkı sarıldılar. Efendimin merdivenlerden çıktığını duyuyordum, alnımdan soğuk terler akıyordu. Dehşet içinde bekliyordum.

"Yoksa onun bu çılgınca sözlerini dinleyecek misiniz?" diye öfkeyle bağırdım. "O ne dediğini bilmiyor, aklı başında değil, kendisini korumak için sağlıklı düşünemiyor. Onu yok etmek mi istiyorsunuz? Kalkın! Kurtulmak elinizde. Şu an yaptığınız şey, şimdiye dek yaptıklarınızın içinde en kötüsü. Hepimizi mahvedeceksiniz; efendimi de, hanımefendiyi de beni de."

Çaresizlik içinde ellerimi ovuşturup durmadan bağırıyordum. Bay Linton gürültüyü duyup adımlarını sıklaştırmıştı. O sırada birden Catherine'in kollarının gevşeyip düştüğünü, başının da aşağı sarktığını görünce, elimde olmadan bundan büyük bir memnuniyet duydum.

"Aşırı heyecandan bayıldı, ya da öldü" diye geçirdim içimden. Ölse çok daha iyiydi. Çevresindeki herkese zararı dokunacaksa, onlara işkence çektirecekse, sürünür gibi yaşamaktansa, ölmeliydi.

Edgar içeri girer girmez şaşkınlık ve öfkeden sapsarı kesilip hiç beklemediği misafirin üzerine atıldı. Nasıl bir gösteri planladığını kestiremiyordum ama diğeri kolları arasında cansız gibi duran bedeni efendinin kollarına devredip bu gösteriye başlamadan son verdi.

"Bakın!" dedi Heathcliff, "Bu kadar zalim olacağınıza, gidip önce ona yardımcı olun, sonra nasılsa benimle konuşursunuz!"

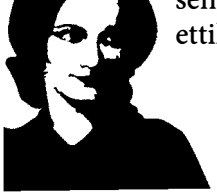
Sonra da salona geçip oturdu. Bay Linton hemen beni yardıma çağırdı; ikimiz oldukça zorlanıp her türlü çareye başvurarak sonunda Catherine'i kendisine getirebildik. Ama kafası çok karışıktı, sürekli içini çekip inliyor, kimseyi tanımıyordu. Edgar karısının telaşına düşüp en nefret ettiği adamın varlığını unutmuştu. Ama ben unutmamıştım. İlk fırsatta yanına gittim, derhal bu evden çıkıp gitmesi için yalvardım, Catherine'in giderek daha iyi olduğunu, geceyi nasıl geçirdiğini sabahleyin harfi harfine kendisine rapor edeceğimi söyledim.

"Evden çıkmayacağımı söylemedim zaten" dedi; "ama bahçeden hiçbir yere gitmeyeceğim. Ayrıca da yarın sabah için bana verdiğin sözü unutmayacaksın, Nelly. Ben şu karaçamların altında olacağım. Unutma! Aksi halde Linton evde olsa bile gelirim".

Odanın aralık duran kapısından içeri bir göz attı, Catherine'le ilgili sözlerimin doğru olduğuna ikna olduktan sonra da çıkıp gitti, böylece ev o uğursuz bedeninin işgalinden kurtulmuş oldu.

bölüm
on altı

O gece saat on iki civarında, Uğultulu Tepeler'de gördüğünüz küçük Catherine dünyaya geldi, yedi aylık doğan çok cılız bir bebekti; onun doğumundan iki saat kadar sonra da annesi öldü. Catherine, Heathcliff'in yokluğunu anlayacak ya da Edgar'ı tanıyacak hale gelmeden ölmüştü. Karısını kaybetmek Edgar'ı adeta deliye çevirdi; o yüzden size bu oldukça dokunaklı, hüzünlü konudan daha fazla söz etmek istemiyorum. Onun içine çöken bu müthiş acı sonradan çıktı. Bence efendim için ikinci bir darbe de hiç varisinin kalmamış olmasıydı. Bu yüzden o cılız ve öksüz bebeğe baktıkça içim acıyarak söylenip durdum, malını mülkünü oğlunun kızına değil de, kendi kızına bırakan (aslında bu doğal bir taraf tutmaydı) ihtiyar Linton'a çok kızmıştım. Bu durumda küçük kız istenmeyen zavallı bir çocuk durumuna düşmüştü! Nitekim önce onun yüzüne bile bakan olmadı, dünyaya gelişinin hemen ardından geçen ilk saatlerde ağlamaktan katılıp ölse kimsenin umurunda olmazdı. Gerçi sonra bu ihmali telafi ettiler ama hiç dostu olmayan yavrucak bu dünyadaki

ilk günlerini yapayalnız geçirmişti; sanırım sonu da öyle olacak gibiydi.

Ertesi sabah dışarıdaki parlak, aydınlık hava, sessiz odanın panjurları arasından süzülerek yatağıyla birlikte içinde yatan bedeni yumuşak, tatlı bir ışıkla sardı. Edgar Linton başı yastığında, gözleri kapalı yatıyordu. Genç ve güzel yüzü, yanındakinin yüzü kadar ölü ve hareketsizdi, ama *onda* acıdan bitkin düşmüş bir insanın yorgunluğu, Catherine'de ise rahata erenlerin huzurlu sakinliği vardı. Pürüzsüz alnı, kapalı gözkapaklarıyla, gülümsüyor gibi bir ifadesi vardı; gökyüzündeki cennette bu kadar güzel bir melek olamazdı. Onun ruhunu saran bu dinginlik beni de derinden etkilemişti. Ruhani bir huzur içindeki bu rahatlamış yüze baktıkça, o ana dek hissettiklerime hiç benzemeyen bu huzur beni de sarıyordu. Farkında olmaksızın onun daha birkaç saat önce sarf ettiği o sözü içimden tekrarlıyordum: "Hepimizden uzakta, çok uzakta ve hepimizin üzerinde! Varlığı bu dünyada ya da öteki dünyada olsa da, ruhu Tanrı'nın yanında ve huzur içindedir!"

Bunun sadece bana özgü bir şey olup olmadığını bilmiyorum ama yanımda deli gibi tepinip ağlayan biri olmadığı sürece, ölünün başında beklerken huzur duymadığım zamanlar yok denecek kadar azdır. Ölü odasında beklerken kendimi yeryüzünde ya da cehennemde bile bozulamayacak kadar güçlü bir huzur içinde hissederim; ölüm sonrası sonsuz ve saf bir yaşam olduğu fikri ruhumda iyice kesinlik kazanır; ölenlerin önünde artık sadece sonsuzluk olduğuna, orada yaşamın sonsuz, sevginin sonsuz, zevkin ve mutluluğun sonsuz olduğuna inanırım. Öte yandan Catherine bu mutlu kurtuluşa ererken, Bay Linton'ın duyduğu o sonsuz acıyı gördüm, ama yanı sıra onun karşılıksız ve çok güçlü olduğu

sanılan müthiş aşkında bencillikler olduğuna da şahit oldum. Catherine'in yaşamı hep huzursuzluklar, hatalar ve sebatsızlıklarla geçmişti. Böyle bir yaşamdan sonra, böylesine güçlü bir huzura kavuşmayı hak edip etmediği de tartışılabilirdi. Salim kafayla düşünüldüğünde bu hususta kuşku duyulabilirdi ama ölüsünün başında beklerken böyle bir kuşkuya düşmek mümkün değildi. Cansız bedeni şu an tam bir huzur içindeydi; buradan onun ruhunun da aynı huzurlu dinginlik içinde olduğu anlaşılıyordu.

Şimdi size sormak isterim; sizce bu tip karakterde olan insanlar hiç değilse öteki dünyada mutluluğa ererler mi, siz de bu inançta mısınız, efendim? İnanın bunu bilmek için şu an neler vermezdim.

Catherine Linton'ın yaşamını gözden geçirirsek, onun böyle bir mutluluğa erdiğini düşünmek korkarım yanlış olur, ama artık bunu yüce Tanrı'ya bırakacağız.

Efendi uyuyor gibiydi, ben de güneş doğduktan hemen sonra odadan dışarı, temiz ve serin havaya çıktım. Hizmetçiler oldukça uzun süren nöbetimden sonra üzerime çöken uyuşukluğun açılması için dışarı çıktığımı sandılar, oysaki benim asıl amacım Heathcliff'i görmekti. Eğer bütün gece bahçedeki karaçamların altında beklemişse, büyük olasılıkla Grange'daki telaş ve koşuşturmayı duymamıştı, ama Gimmerton'a giden ulağın atının nal seslerini duymuş olabilirdi. Bunu duyup evin yakınına gelmiş, oradan oraya koşturanların fener ışıklarından, sokak kapılarının sürekli açılıp kapanmasından, olağanüstü bir şeyler yaşandığını anlamış olabilirdi. Onu hem görmek istiyor hem de korkuyordum. Ama bu korkunç haberi ona bildirmek zorundaydım, bu yüzden de bir an önce söyleyip görevimi yerine getirmek istiyordum. Ama bu işi yüzümün akıyla nasıl

başaracağımı bilmiyordum. O sırada Heathcliff'in karşıda, daha doğrusu bahçede, birkaç metre ötede durduğunu gördüm. Yaşlı bir dişbudak ağacına yaslanmıştı, başında şapkası yoktu, ağaç dallarında biriken ve sürekli pıt pıt kafasına damlayan damlaların sırılsıklam yaptığı saçları yüzüne yapışmıştı. Üç dört adım ötesinde iki ardıçkuşunun sürekli mekik dokur gibi gidip gelerek yuva yapmaya çalışmasından, onun çok uzun süredir böyle hareketsiz durduğu belliydi; anlaşılan onu bir odun parçasından ayırt edememişlerdi.

Ben yaklaşınca kuşlar hemen kaçıp uzaklaştılar. Heathcliff bakışlarını yerden kaldırıp "O öldü!" dedi. "Sen gelip bana haber verene kadar ben çoktan öğrendim. Şimdi çek mendilini yüzünden, önümde burnunu çeke çeke böyle ağlayıp durma. Hepinize lanet olsun! Onun hiçbirinizin gözyaşına ihtiyacı yok!"

Oysaki ben ölen kadar onun için de ağlıyordum. Ne tuhaftır ki, biz insanlar, kendine de, başkalarına da acımak nedir bilmeyen merhametsiz insanlara da acıyıp ağlayabiliyorduk. Yüzüne bakar bakmaz acı haberi duyduğunu anlamıştım. Yanına yaklaştığımda, dudakları oynuyordu, gözlerini sabit bir şekilde yere dikmişti; onun kalbindeki acıyı bastırmaya çalışıp sessizce dua ettiğini düşündüm.

Hıçkırıklarımı tutmaya çalışıp yanaklarımdan süzülen yaşları silerek, "Evet, o öldü!" dedim. "Umarım cennete gitmiştir. Biz de bundan böyle aklımızı başımıza toplar, kötülük etmeyi bırakır, iyilik yolundan ayrılmazsak, belki onunla orada yine buluşuruz!"

Heathcliff hafiften alay eder gibi sordu: "Yani o bunu bildiği için önceden aklını başına toplamıştı, öyle mi? Yani o sence bir aziz gibi mi öldü? Haydi, bana onun ölüm hikâyesini olduğu gibi anlat. Nasıl?"

Onun adını söyleyecekti ama dili varmadı. İçindeki acıyı sessizce bastırmaya çalışarak dudaklarını ısırdı, aynı zamanda da içindeki müthiş acıya meydan okur gibi yabanlara özgü bir duyguyla kederine ortak olmama engel oluyordu. Sonunda dayamayıp "O nasıl öldü?" diye sorusunu tamamladı. Metin görünüyordu, ama yaslandığı ağaçtan güç aldığı aşikârdı, onun varlığına şükreder gibiydi, içindeki kavgayı yansıtmamaya çalışırken parmakları titriyordu.

"Zavallı adam!" diye geçirdim içimden. Bütün insanlar gibi senin de bir kalbin var, senin de sinirlerin var! Bu gerçek ortada dururken, neden duygularını gizlemeye çalışırsın be adam? Gururun başkalarının seni görmesini engellese de, Tanrı'nın görmesini engelleyemez! Sen böyle kaskatı durmayı bırak da, insanca ağla, böyle yaparak Tanrı'yı sana eziyet etmeye kışkırtıyorsun.

"Bir kuzu gibi sessiz sedasız öldü!" dedim yüksek sesle. "Şöyle bir içini çekti, sonra uyanıp tekrar uykuya dalan bir bebek gibi gerindi ve yatağına uzandı. Beş dakika sonra, kalbinin hafifçe bir kez ve son defa attığını fark ettim, hepsi bu kadar!"

"Peki o sırada adımı andı mı hiç?" Bu soruyu duymaya katlanamayacağı ayrıntılı bir cevap almaktan korkarcasına çekinerek sormuştu.

"Bir daha uyanmadı, siz yanından ayrıldıktan sonra da kimseyi tanımadı" dedim. "Yüzünde tatlı bir gülümsemeyle yatıyor, ölmeden önce de sanırım hep hafızasında yer etmiş olan o eski güzel günleri yaşıyordu. Anlayacağınız yaşamı güzel ve huzurlu bir düşle son buldu, umarım öteki dünyada da aynı şekilde uyanır!"

Heathcliff engelleyemediği bir öfke nöbeti içinde inleyerek, ayağını hırsla yere vurup "Dilerim azap içinde uyanır!" diye haykırdı. "Ölünceye kadar bana hep yalan

söyledi! Nerede o? *Orada* değil, cennette de değil, yok olmuş da değil, öyleyse nerede? Ah! Senin çektiklerin beni ilgilendirmez, demiştin. Benim de tek bir duam var; hiç susmaksızın bunu söyleyeceğim: Catherine Earnshaw, dilerim ben yaşadıkça rahat edemezsin! 'Beni sen öldürdün' demiştin, öyleyse sakın peşimi bırakma! Öldürülenler öldürenlerin peşlerini asla *bırakmazlar*. Ben onların bu dünyada *dolaşan* hayaletler olduğunu biliyorum. Sen de benim yanımdan hiç ayrılma! Beni istediğin biçime girip çıldırtabilirsin, yeter ki seni bulamadığım bir uçurumun içinde *bırakma*! Ah Tanrım! Bu tarif edilemez bir acı! Ben canım olmadan *yaşayamam*! Ruhum olmadan *yaşayamam*!"

Başını ağacın budaklı gövdesine vurdu, sonra gözlerini havaya dikip ulur gibi bağırmaya başladı, o an insana benzer bir görüntüsü yoktu, sanki bedeni mızraklarla delik deşik edilmiş can çekişen vahşi bir hayvan gibiydi. Ağacın gövdesi üzerinde kan lekeleri belirdiğini fark ettim, elinde ve alnında da aynı kan lekelerinden vardı. Anlaşılan şu an yakından tanık olduğum bu kafa vurma olayı, büyük olasılıkla dün gece de hem de birkaç kez olmuştu. Acınacak durumdaydı; hatta ürkütücüydü, onu bu durumda bırakıp gitmeye içim elvermedi. Ama bir süre sonra kendisine gelip benim ona baktığımı görünce, kükrer gibi bir sesle bağırarak defolup gitmemi söyledi. Bu durumda dediğini yaptım, onu yatıştırmak ya da teselli etmek beni aşıyordu!

Bayan Linton'ın cenazesi ölümünden sonraki cuma günü kaldırılacaktı, o zamana kadar da kokulu çiçekler ve yapraklarla süslenen tabutu evin büyük salonunda üzeri açık olarak durdu. Bay Linton gece gündüz oradaydı, gecelerini de orada geçiriyor, bir an olsun tabutun başından ayrılmadan nöbet tutuyordu. Heathcliff ise ge-

celerini evin çevresinde geçiriyordu; bunu bilen sadece bendim, o da hiç rahat değildi. Onunla hiç konuşmadım ama fırsat bulsa içeri gireceğini biliyordum. Sonunda salı günü ortalık karardıktan sonra, efendim artık yorgunluktan bitkin düşüp hiç değilse iki saatliğine dinlenmeye çekilince, gidip pencerelerden birini açtım; hâlâ orada beklediğini gördüğüm Heathcliff'in yılmaksızın sergilediği bu direniş içime dokunmuştu. Ona hayatı boyunca taptığı kadının artık tamamen solup gitmekte olan görüntüsüyle vedalaşma fırsatı vermek istedim. O da pek tabii ki bu fırsatı değerlendirdi ama dikkatli davranıp çok az kaldı, yakalanmasına neden olacak en küçük bir gürültü dahi yapmadı. Çok sakindi, o kadar ki, ancak ölünün yüzündeki tülün hafifçe kırışmış olduğunu ve de bir tutam gümüş telle bağlanmış yerdeki sarı saçı görünce onun burayı ziyaret ettiğini anlayabildim. Saçı elime alıp bakınca bunun Catherine'in boynundaki madalyonun içinden çıkarılmış olduğunu anladım. Heathcliff madalyonu açmış, içindekileri atıp yerine bir tutam kendi siyah saçından koymuştu. Ben de iki saçı da alıp birbirine sardım, birlikte madalyonun içine yerleştirdim.

Bay Earnshaw elbette ki kız kardeşinin cenaze töreni için çağırıldı, ama ne geldi ne de gelemeyeceğini bildirdi. Cenaze töreninde kocası ve Grange'daki uşaklardan başka kimse yoktu. Isabella çağırılmamıştı.

Catherine'in şapelin içinde Lintonlara ayrılan yere gömülmemesinin yanı sıra, dışarıda kendi ailesine ait mezarların yanına gömülmemesi de köy halkını çok şaşırtmıştı. Mezarı köy mezarlığının köşesinde, yeşil bir bayırın üzerine kazılmıştı. Mezarın duvarı o kadar alçaktı ki, çok geçmeden funda ve böğürtlen çalıları duvardan aşıp mezarın üzerini kapladı, mezar giderek

üzerini bürüyen ot demetleri arasında neredeyse kayboldu. Kocası da şimdi aynı yerde yatıyor. Mezarların belli olması için ikisinin de başucunda dikili, basit bir mezar taşı, ayakuçlarında da koyu gri bir kaya parçası var.

bölüm
on yedi

Cuma güzel havaların sonu oldu. Hava bozdu; güneyden esen rüzgâr, kuzeydoğuya döndü; önce yağmur, ardından da sulu kar ve kar geldi. Bir sonraki sabah insanın üç haftadır günlerin yaz gibi gittiğine inanası gelmiyordu; çuhaçiçekleri ile çiğdemler kar altında kalmıştı; tarlakuşları susmuştu, erken yeşillenen ağaçların tazecik yaprakları soğuktan kavrulmuştu. Hüzünlü, soğuk ve kasvetli bir sabahtı! Efendim odasından çıkmadı. Ben de boş duran salonu çocuk odasına dönüştürüp oraya yerleştim, oyuncak bebeklere benzeyen ve durmadan ağlayan çocuğu dizlerime yatırmış sallarken bir yandan da hâlâ havada uçuşan kar tanelerinin perdesiz pencerenin dibine birikmesini seyrediyordum. Birden kapı açıldı ve biri gürler gibi bağırarak soluk soluğa içeri girdi. Bir an için öfkem, yaşadığım şaşkınlığa üstün geldi. Geleni densiz hizmetçi kızlardan biri sanıp, "Sus! Bu ne saygısızlık! Bay Linton seni duyacak olursa, ne der?" diye bağırdım.

"Bağışla!" diye karşılık veren ses tanıdıktı. "Edgar'ın hâlâ yatakta olduğunu bilmiyordum; kendimi tutamadım."

Sesin sahibi böyle söyleyerek ocağa doğru yaklaştı; soluk alamıyor, bir eliyle böğrünü tutuyordu.

Biraz durduktan sonra "Uğultulu Tepeler'den buraya kadar durmadan koştum!" diye devam etti. "Uçar gibi engelleri atladım ama pek çok kez de yere yuvarlandım. Ah, her yerim ağrıyor! Telaşlanma! Biraz dinlendikten sonra sana her şeyi anlatacağım; sadece benim için küçük bir iyilik yap, dışarı çıkıp beni Gimmerton'a götürmeleri için arabayı hazırlamalarını söyle, sonra da hizmetçilerden biri dolabımdan bana giyecek bir iki şey getirsin."

Gelen Bayan Heathcliff'ti. Gülüyordu ama gülecek durumda olmadığı her halinden belliydi; saçları püskül gibi omuzlarından aşağı sarkıyor, uçlarından kar ve yağmur suları damlıyordu, üzerinde durumundan çok yaşına uygun, her zaman giydiği genç kızlık giysisi vardı. Kısa kollu, yakası açık, dekolte bir giysi değildi; başında ve boynunda da hiçbir şey yoktu. Üzerindeki ince ipekli kumaştan giysi sırılsıklam olmuş, bedenine yapışmıştı, ayağında da ince tabanlı ayakkabılar vardı. Bunlara bir de kulağının altından oluk gibi kan akan derin yarayı, çizikler ve berelerle dolu ölü gibi bembeyaz olmuş bir yüzü; yorgunluktan ayakta duramayacak kadar bitkin bir bedeni eklediğinizde, duyduğum korkunun öyle hemen geçecek türden olmadığını, içimde onu iyiden iyiye kontrol etme isteği uyandığını kolayca tahmin edebilirsiniz.

"Benim sevgili küçükhanımım" diye bağırdım, "hemen şimdi üzerinizdekilerin hepsini çıkarıp kuru bir şeyler giymedikçe, hiçbir yere kımıldamayacağım gibi tek kelime bile dinlemeyeceğim, ayrıca da bu gece Gimmerton'a gidecek değilsiniz, o yüzden arabanın hazırlanmasına da gerek yok".

"Kesinlikle gideceğim" dedi, "ister yaya ister arabayla, nasıl olursa olsun, mutlaka gideceğim, ama temiz ve kuru giysilere hayır demem. Ve... ay bak, kan boynumdan nasıl da akıyor! Ateşin karşısında canım çok yanıyor".

Söylediklerini yapmadığım takdirde, kendisine el sürdürtmemekte diretti; arabacıya hazır olması için haber gönderip, hizmetçi kızlardan biri de kendisine gerekli giysileri hazırlamaya başladıktan sonra, yarasını sarıp üzerini değiştirmeme izin verdi.

"Şimdi Ellen" dedi, işim bittikten ve bir fincan çayla ateşin yanındaki bir koltuğa yerleştikten sonra, "şöyle karşıma geç otur bakayım ve zavallı Catherine'in çocuğunu da gözümün önünden çek. Görmek istemiyorum! Odaya deli gibi girdim diye Catherine için üzülmediğimi sanma; ben de çok ağladım. Üstelik herkesten çok ağlamaya hakkım vardı. Hatırlarsan birbirimizden dargın ayrılmıştık ve bu yüzden kendimi hiç bağışlamadım. Ama diğerine de acıyacak değilim. Vahşi hayvan! Şu maşayı bana ver çabuk! Bu ona ait bende kalan son şey" Orta parmağındaki altın yüzüğü çıkarıp yere attı, çocukça bir kinle üzerine tükürüp çiğnedi, sonra da onu yakacağını söyledi. Ezilen yüzüğü yerden alıp kor ateşin içine attı. "İşte bu kadar! Beni tekrar ele geçirecek olursa, gidip yenisini satın alsın. Sırf Edgar'ın canını sıkmak için her an beni görmeye gelebilir. Fesatlıklarla dolu kafasına böyle bir düşünce gelebilir korkusuyla burada kalmaya cesaret edemiyorum. Ayrıca Edgar da bana hiç iyi davranmadı, öyle değil mi? Ona bana yardım etmesi için yalvaracak değilim; başını daha fazla belaya sokmak istemem. Zorda kaldığım için buraya sığındım. Yine de Edgar'la karşılaşma tehlikesi olsaydı, mutfakta biraz soluklanıp yüzümü yıkar, ısınır, istediğim şeyleri sana ge-

tirtir, sonra da daha fazla beklemeksizin hemen çıkar gider, neresi olursa olsun, o uğursuzun, insan kılığına girmiş o cinin beni bulamayacağı bir yere kaçardım! Ah, eğer beni eline geçirseydi, kim bilir nasıl çıldırırdı! Ne yazık ki, Earnshaw onun kadar güçlü değil, eğer Hindley dediğini yapabilseydi, inan gözümün önünde son nefesini verdiğini görmeden kaçmazdım!"

"Bu kadar hızlı konuşmayın küçükhanım" diyerek sözünü kestim, "yüzünüze sardığım sargı düşecek, yaranız tekrar kanamaya başlayacak. Çayınızı içip biraz soluk alın, gülmeyi de kesin; bu evde sizin durumunuzdaki birine gülmek yakışmaz!"

"Kesinlikle doğru" dedi. "Ah, şu çocuğun sesi! Durmadan ağlıyor, hiç değilse bir saat kadar onu başka bir yere gönder de biraz kafamı dinleyeyim. Fazla kalmayacağım."

Zili çalıp çocuğu hizmetçi kızlardan birine verdim. Sonra da ona Uğultulu Tepeler'den bu kılıkta apar topar kaçmasının nedenini ve burada kalmak istemediğine göre nereye gitmeyi düşündüğünü sordum.

"Aslında burada kalmam gerek, kalmak da isterdim" dedi. "Hem Edgar'ı teselli etmek hem de çocuğa bakmak için; sonra Grange benim kendi evim, ama onun beni burada rahat bırakmayacağını sana söyleyeyim. Benim her geçen gün daha da toparlandığımı, neşemin yerine geldiğini görmeye katlanabilir mi? Bizim gayet güzel geçindiğimizi görüp, rahatımızı kaçırmaya kalkmaz mı sanıyorsun? Artık benden nefret ettiğinden hiç kuşkum yok. Neredeyse yüzümü görmek, sesimi duymak bile onu rahatsız ediyor. Yanına gittiğimde yüz kaslarının elinde olmadan nefretle gerildiğini fark ediyorum. Bu pek çok nedenden dolayı ona karşı aynı duygularla dolu olduğumu bilmesinin yanı sıra eski kininden kaynakla-

nan bir nefret. Bu öyle sonsuz bir nefret ki, İngiltere sınırları içinde yakalanmadan kaçmayı başarırsam, peşimden koşmayacağına kesinlikle inanıyorum, işte bu yüzden daha uzaklara kaçmalıyım. Artık ilk günlerdeki gibi beni öldürmesini istemiyorum. Kendisini öldürmesi daha hoşuma gidecek. Ona olan sevgimi artık tamamen yok etti, ben de böylece rahatladım. Ama hâlâ onu sevmiş olduğumu hatırlayabiliyorum, belki hâlâ da seviyor olacaktım; hayır, hayır! Benim için çıldırsaydı bile yine o şeytan ruhu bir yerden yüzünü gösterirdi. Catherine de ne sapıkça bir zevke sahipmiş doğrusu; güya onu çok iyi tanımış. Canavar! Ah, keşke o hem aklımdan hem de yeryüzünden yok olup gitse!"

"Şişştt! Şişştt! O da bir insan" dedim. "Biraz daha bağışlayıcı olun; ondan da kötü erkekler var!"

"O insan değil" dedi; "benden bağışlanma beklemeye hakkı yok. Ona kalbimi verdim, alıp parçaladı, içini eşeledi, sonra da tamamen öldürüp bana geri fırlattı. İnsan kalbiyle hisseder, Ellen; madem benim kalbimi parçalayıp yok etti, artık ona acımam mümkün değil. Ölünceye kadar inlese, Catherine için kanlı gözyaşları dökse, yine de acımam! Hayır, gerçekten hiç acımam!" Isabella birden ağlamaya başladı, ama hemen kirpiklerindeki yaşları silip konuşmaya devam etti: Bana nasıl oldu da sonunda kaçmaya karar verdiğimi sormuştun. Artık kaçmak zorundaydım; çünkü onu gelecekle ilgili kötü emellerini unutturacak kadar öfkelendirmeyi başardım. Bir insanın sinirlerini kızgın cımbızla koparmak, kafasına vurup beynini dağıtarak öldürmeye benzemez, çok daha fazla soğukkanlılık gerektirir. Onu öyle bir hale getirdim ki, sürekli övündüğü o şeytani soğukkanlılığını yitirip öfkeden adeta kendisinden geçti ve beni öldürmenin eşiğine geldi. Onu böylesine öfke-

lendirmek bana büyük zevk verdi. Bu da içimde kendi kendimi koruma duygusu uyandırdı ve kaçtım. Eğer tekrar eline düşersem, bu kez benden fena halde intikamını almak isteyecek, bu da onun çok hoşuna gidecekti.

Biliyorsun, dün Bay Earnshaw'un cenaze töreninde bulunması gerekiyordu. Bu yüzden içmeyip ayık kalmak istedi, tabii mümkün olduğunca, yani bu kez her zamanki gibi sabahın altısında yatmamış, öğle vakti saat on ikide sarhoş bir halde yataktan kalkmamıştı. Bu yüzden de yataktan kalktığında neredeyse kendisini öldürecek kadar sessizdi. Kiliseye gitmeye de sanki dansa gidecekmiş gibi hazır görünüyordu; ama kalkıp gitmek yerine ocağın başına oturdu, bardaklar dolusu cin ya da konyak yuvarladı.

Heathcliff... adı bile tüylerimi ürpertmeye yetiyor! Geçen pazar gününden beri eve sanki bir yabancı gibi girip çıktı. Artık onu melekler mi, yoksa yerin altındaki hısım akrabaları mı besledi, bilmiyorum, tek bildiğim bir hafta boyunca bizimle bir kez bile sofraya oturmadı. Şafak sökerken eve gelip doğruca odasına çıkıyor; kapıyı da ardından kilitliyordu, sanki evdeki herkes onunla konuşmak için heyecanla bekliyormuş gibi! Odasında bir Methodist rahip gibi dua ediyordu; ama onun yalvarıp yakardığı Tanrı bizimkiyle aynı değil, onunkisi cansız, taş topraktan oluşma! Sanırım Tanrı'ya seslenirken de onu kendi kara derili atalarıyla karıştırıyordu!

Bu yakarışları çoğu zaman boğazı kuruyup sesi kısılıncaya kadar devam ediyordu, duası biter bitmez de yeniden başını alıp doğruca çiftliğe gidiyordu. Edgar neden bunca zamandır polis çağırıp onu yakalatmadı, şaşılacak şey doğrusu. Ben ise Catherine için ne kadar üzülsem de, Heathcliff'in insanda onur bırakmayan işkencelerinden kurtulduğum o günleri bayram sayıyordum.

Artık Joseph'in saatlerce süren vaazlarını ağlamadan dinleyebiliyordum; evin içinde korkak bir hırsız gibi dolaşmıyordum. Belki inanmayacaksın, ama eskiden Joseph ne söylese ağlardım, ama Hareton'la o korkunç bir ikili oluşturuyorlardı. "Küçükbey" ve onun koruyucusu iğrenç moruktansa, Hindley'le oturup onun o ürkütücü konuşmalarını dinlemek yeğdi. Heathcliff'in evde olduğu saatlerde mutfağa sığınıp onlarla arkadaşlık etmek ya da bomboş ve rutubetli odalarda soğuktan titremek zorunda kalıyordum. Eğer Heathcliff evde değilse o zaman da salonda ocağın kenarına bir sandalye çekip oturuyordum. Bay Earnshaw'un ne yaptığı beni ilgilendirmiyordu, o da benim işimle ilgilenmezdi. Eğer onu kızdıran biri olmazsa, eskisinden daha sakin, daha az öfkeli ama daha somurtkan ve de kederli duruyordu. Joseph efendisinin artık bambaşka bir adam olduğundan emin olduğunu söylüyordu; bunun nedeninin ise onun kalbine Tanrı korkusunun girmesi, böylece "ruhunun kurtulması" olduğunu ileri sürüyordu. Gerçi bu hayırlı değişikliğin belirtilerini ben pek fark edemiyordum, ama zaten beni hiç ilgilendirmiyordu.

Dün akşam köşeme çekilmiş, geç vakte kadar bazı eski kitapları okuyordum; saat on ikiye geliyordu. Dışarıda karlar oradan oraya çılgınca savrulurken içimden yukarı, odama çıkmak gelmiyordu; aklım hep mezarlıkta, yeni kazılan o mezardaydı! Gözlerimi önümdeki sayfadan ayırmaya cesaret edemiyordum; aksi halde hemen o hazin görüntü gözümün önüne geliyordu. Hindley elini başına dayamış, karşımda öylece oturuyordu, belki o da aynı şeyleri düşünüyordu. Mantıksızca davranışlar sergileme aşamasına gelmeden önce aşırı içmeyi bırakmıştı; iki üç saattir yerinden kımıldamadığı gibi tek kelime de etmemişti. Evde sadece ara sıra pencereleri

yerinden oynatan rüzgârın uğultusundan, yanan kömürlerin çıtırtısından ve şamdanın uzun fitilini keserken mum makasının çıkardığı madeni sesten başka çıt çıkmıyordu. Hareton ile Joseph çoktan yatmış, derin bir uykuda olmalıydılar. Her yer çok karanlık ve kasvetliydi. Önümdeki kitabı okurken sık sık içimi çekiyordum; artık dünyanın tadı kalmamıştı ve o tat bir daha hiç geri gelmeyecek gibi görünüyordu.

Birden bu hüzünlü sessizlik, mutfak mandalının çıkardığı sesle bozuldu. Heathcliff aniden çıkan fırtınadan olsa gerek nöbetinden her günkünden daha erken dönmüştü. Bu taraftaki kapı sürmelendiği için diğer kapıdan girmek üzere dolaştığını duymuştuk. Ayağa kalktım; önüne geçemediğim duygularım bir anda ağzımdan döküldü; bunun üzerine gözlerini kapıya dikmiş olan Hindley ağzımdan çıkanları duyunca hemen dönüp yüzüme baktı.

"Onu beş dakika dışarıda tutacağım" diye seslendi. "İtirazınız var mı?"

"Hayır, isterseniz bütün gece orada tutabilirsiniz, tersine çok sevinirim" dedim; "haydi! Gidip anahtarı kilide sokun, kapının sürgülerini de çekin".

Konuğu kapıya gelmeden Earnshaw önce davranıp dediğimi yaptı, sonra gelip sandalyesini masanın diğer yanına çekti, eğilip gözlerimin içine baktı, onlarda kendi gözlerinden saçılan ateş gibi nefretin bir eşini arıyordu. Duyguları ve duruşu öldürmeye hazırlanan bir katilinkinden farksızdı, bende bunu bulamadı, ama gördüğü şey ona konuşma cesareti vermek için yeterliydi.

"Sizin de benim gibi" dedi; "şu anda dışarıda olan o adamla görülecek büyük bir hesabınız var! Eğer ikimiz de korkak olmasaydık, bu hesabı tümüyle kapatmak için birleşebilirdik. Yoksa siz de erkek kardeşiniz gibi yufka

yürekli misiniz? Sonuna kadar ona böyle katlanacak mısınız, bir kez olsun karşılık vermeksizin yaptıklarını onun yanına bırakacak mısınız?"

"Artık katlanacak gücüm kalmadı" dedim. "Yaptıklarını ona ödetmek çok hoşuma gider elbette; ama sonunda üstüme kalmaması gerek, ancak ihanet etmek ile şiddete başvurmak tıpkı iki ucu da sivri oklara benzerler; kullananları düşmanlarından daha fazla yaralarlar."

"İhanet ve şiddete, ancak ihanet ve şiddetle karşı konulabilir!" diye haykırdı Hindley. "Bayan Heathcliff sizden olduğunuz yerde kımıldamadan oturup ağzınızı açıp tek kelime etmemenizden başka bir şey istemiyorum. Bunu yapabilir misiniz? Bu şeytanın son nefesini verdiğini görmenin sizi benim kadar mutlu edeceğine hiç kuşkum yok. Eğer siz onun hakkından gelmezseniz, o *sizi* öldürecek, *beni* de mahvedecek! Lanet olası iblis! Sanki evin efendisiymiş gibi nasıl da kapıyı vuruyor. Eğer çenenizi tutmaya söz verirseniz, tam üç dakika sonra, saat biri vurmadan, özgürlüğünüze kavuşacaksınız!"

Koynundan mektubumda sana söz ettiğim silahları çıkardı; ışığı da söndürmek istedi. Ama ben hemen mumu alıp onun kolunu tuttum.

"Çenemi tutmayacağım!" dedim. "Ona el sürmemelisiniz. Kapıyı kapalı tutun ve sakin olun!"

"Hayır! Ben kararımı verdim. Tanrı şahidimdir, dediğimi yapacağım!" diye bağırdı çılgın adam. "Böylece siz istemeseniz de, size iyilik etmiş olacağım, Hareton'un da hakkı korunmuş olacak! Beni bu işten temize çıkarmak konusunu düşünüp kafanızı boşuna yormayın; artık Catherine yok. Şu anda kendi boğazımı kessem, buna üzülecek ya da yaptığımdan utanç duyacak tek kişi bile yok, artık bu işe son vermenin zamanı geldi!"

Karşımda ha vahşi bir ayı, ha bir zırdeli varmış, hiç fark etmiyordu, nasılsa ikisine de laf anlatmak mümkün değildi. Tek yapabildiğim şey bir pencereye koşup, kurban edilmek istenen kişiye onu bekleyen sonu haber vermekti.

"Bu gece gidip başka bir yere sığınsanız, çok iyi edersiniz!" diye seslendim. "Eğer içeri girmekte inat edersenız, Bay Earnshaw sizi öldürecek!"

"Kapıyı aç, yoksa..." diyerek bana şimdi tekrar etmek istemediğim sözler söyledi.

"Benden günah gitti" dedim. "O zaman gir de öl. Ben görevimi yaptım."

Bunu söyleyip pencereyi kapattım, ocağın yanındaki yerime oturdum. Onu bekleyen tehlikeden dolayı yalandan da olsa endişeli görünecek kadar ikiyüzlü davranacak değildim, bu bana ters gelen bir şeydi. Bu arada Earnshaw, böyle davranarak o alçağı hâlâ sevdiğimi kanıtladığımı söylüyor, öfke içinde bana küfürler savuruyordu. Bense içimden Heathcliff'in, Hindley'i acılarından kurtarması durumunda, *ona* büyük iyilik etmiş olacağını, Hindley'in Heathcliff'i asıl yakışacağı yere göndermesi durumunda ise *bana* iyilik etmiş olacağını düşünüyor, vicdanen asla kendimi suçlamıyordum. Bunları düşünürken, Heathcliff arkamdaki pencerenin camını bir yumrukta büyük bir şangırtıyla yere indirdi, açılan delikten öfkeden mosmor kesilmiş uğursuz yüzü göründü. Pencerenin pervazı oldukça dar olduğu için omuzları içeri girmiyordu, kendimi güvende hissedip gülümsedim. Saçları, giysileri kardan bembeyaz olmuştu. Dışarıdaki aşırı soğuktan ve duyduğu öfkeden iyice ortaya çıkan sivri dişleri vampirler gibi karanlıkta parlıyordu.

"Isabella kapıyı aç, yoksa pişman olursun!" diye Joseph'in deyişiyle hırladı.

"Bilerek katil olamam!" dedim. "Bay Hindley seni vurmak için, elinde dolu bir tabanca ve bir bıçakla bekliyor."

"Beni mutfak kapısından içeri al" dedi.

"Hindley benden önce orada bekliyor olacaktır" dedim. "Hem bu ne biçim aşk böyle, sonsuz aşkın bir kar fırtınasına bile dayanamadı! Yaz günleri, ay gökyüzünde parladığı sürece, biz de yataklarımızda rahatça uyuduk; ama kışın ilk fırtınasıyla hemen başını sokacak bir yer arıyorsun. Heathcliff senin yerinde olsam, gidip onun mezarı üzerine boylu boyunca uzanır, orada sadık bir köpek gibi ölürdüm. Sence artık dünya yaşanmaya bile değmez, öyle değil mi? Senin için yaşamanın Catherine demek olduğuna dair bende kesin ve asla değişmeyecek bir kanı uyandırmıştın. Ama şimdi onu kaybettikten sonra hâlâ yaşamayı düşünebildiğine şahit olmak bana çok tuhaf geliyor."

"O orada, değil mi?" Hindley bağırarak delirmiş gibi kırık pencereye koştu, "Ah, kolumu çıkarabilsem, onu hemen vuracağım!"

"Ellen, inan yaşadığım her şeyi bilmiyorsun, bu yüzden de korkarım beni kötü biri olarak bileceksin; ama hemen bir yargıya varma. Bir insanın hayatına son verilmesi söz konusu ise, bu *onun* hayatı da olsa, ne yardım eder ne de kolaylık gösteririm. Ama onun ölmesini istiyordum; bunu yapmalıydım. İşte sırf bu yüzden Heathcliff, Earnshaw'un kendisine doğru uzatılmış silahının üzerine atılarak elinden çekip almaya kalkışınca, müthiş bir hayal kırıklığına uğradım ve az önceki alaycı sözlerimden dolayı başıma gelecekleri düşünüp sonsuz bir korkuya kapıldım.

"Tabanca ateş aldı, bıçak da geri dönüp doğruca sahibinin bileğine saplandı, Heathcliff bileğindeki etleri par-

çalayarak bıçağı var gücüyle çekip çıkardı, ucundan kan damlarken onu cebine soktu. Sonra bir taş alıp iki pencere arasındaki pervazı kırarak içeri atladı. Hindley, duyduğu dayanılmaz acıdan ve de atardamar ya da kalın damarlardan birinden oluk gibi fışkıran kandan dolayı aşırı kan kaybından yerde yarı baygın bir halde yatıyordu. Vahşi adam yerde yatan zavallıyı ayaklarıyla tekmeledi, sonra da kafasını tutup defalarca döşemenin taşlarına vurdu, bu arada bir eliyle de gidip Joseph'e haber vermememem için beni tutuyordu. Ama sonunda işini tamamen bitirmemek için insanüstü bir çabayla kendisini tuttu, soluk soluğa kalmıştı, onu daha fazla hırpalamaktan vazgeçti, cansız gibi görünen bedeni kanepenin üzerine sürükledi. Earnshaw'un ceketinin kolunu hayvani bir güçle yırtıp, hoyratça yarasını sardı; onu yerde tekmelerken gösterdiği öfkeyi küfürler savurarak ve sardığı yaraya tükürerek devam ettiriyordu. Ben artık özgür olduğum için hiç vakit kaybetmeden gidip ihtiyar uşağı buldum, çok telaşlanan uşak anlattıklarımı nihayet kavrayınca, hemen merdivenleri ikişer üçer atlayarak aşağıya koştu."

"Ne yapacağız şimdi?"

"Ne yapacağınız belli!" diye gürledi Heathcliff. "Efendin delirdi; eğer ömrü bir ay daha yaşamaya yeterse, onu derhal akıl hastanesine göndereceğim. Şimdi bana söyle bakalım, sen nasıl olur da kapıları sürmeleyip, beni dışarıda bırakırsın, dişsiz köpek? Orada durmuş ne homurdanıyorsun. Gel de efendinle ilgilen, ona ben bakacak değilim herhalde. Şuraları temizle, dikkat et, mumum alevini fazla yaklaştırma, onun yarıdan fazlası konyak!"

"Onu öldürdünüz demek!" Joseph haykırarak dehşet içinde gözlerini ve ellerini havaya dikti. "Ömrümde böyle bir manzara görmedim! Dilerim Tanrı'dan..."

Heathcliff ona bir yumruk indirip diz üstü yere çökmesine neden oldu, sonra da kanların içine yuvarlanan yaşlı adama bir havlu fırlattı, ama Joseph oraları temizlemek yerine, ellerini birbirine kavuşturup dua etmeye başladı. Öyle garip sözleri olan bir duaydı ki, istemeden gülmem tuttu. Artık bana her şey olağan geliyordu, darağacının dibinde bile korku nedir bilmeyen azılı suçlular gibi kayıtsız biri olmuştum.

"Ah, bu arada seni unutmuşum" dedi hain adam. "Bu işi sen yapacaksın. Diz çök şuraya. Seni yılan, bir de kalkıp onunla bana karşı işbirliği ettin, öyle mi? Al o zaman, işte tam sana göre bir iş!"

Dişlerim birbirine vuruncaya kadar beni hırpalayıp sarstı, sonra da Joseph'in yanına fırlattı. Joseph hiç kımıldamadan duasını bitirdi, ardından doğruca Grange'a gideceğine yeminler ederek ayağa kalktı. "Bay Linton yargıç değil mi, karısı öldüğü için yasta olsa bile, bu işe mutlaka el koyması gerekir" diyordu. Yaşlı adamı kararından döndürmek imkânsızdı. Bunun üzerine Heathcliff onu durdurmak için olanları bana anlattırmayı uygun buldu, hatta beni buna zorladı. Ben de istemeyerek olayı anlatıp onun sorularını yanıtlarken, ihtiyar adam her kötülüğü yapmaya hazır bir halde başımda dikiliyordu. İlk saldıran kişinin Heathcliff olmadığına onu inandırmak oldukça güç oldu. Benim isteksiz cevaplarım onun kuşkusunu daha da artırıyordu. Ama çok geçmeden Bay Earnshaw efendisinin ölmemiş olduğuna yaşlı adamı inandırdı. Bunun üzerine Joseph hemen karışık bir içki yapıp getirdi; efendisi de böylece onu içip canlanarak kendisine geldi. Düşmanı da baygınken kendisine yapılanların farkında olmadığı için, Heathcliff onun zilzurna sarhoş olduğunu, bu yüzden kendisine karşı yaptığı affedilmez çirkin davranışı olmamış sayma

büyüklüğünü göstereceğini söyleyerek Hindley'e artık gidip yatmasını önerdi. Heathcliff bu çok yerinde nasihatinden sonra, bizi yalnız bırakıp gidince çok sevindim. Hindley ocak taşının üzerinde boylu boyunca uzandı. Ben de bu işten nasıl olup da bu kadar ucuz kurtulduğumun şaşkınlığı içinde odama çıktım.

"Sabahleyin neredeyse öğle vaktinden yarım saat kadar önce aşağı inebildiğimde, Bay Earnshaw'un ocağın başında oturduğunu gördüm; ölecek kadar hastaydı. Başının belası o şeytan da şömineye yaslanmıştı; onun da benzi kireç gibi soluktu, en az diğeri kadar bitkin ve hasta görünüyordu. İkisi de yemek yemeye niyetli değil gibiydi, yemeklerin hepsi soğuyuncaya kadar bekledim, sonra da masanın başına geçip tek başıma yemeye başladım, hiçbir şey beni büyük bir iştahla yemekten alıkoymadı. Ara sıra hiç sesleri çıkmayan iki adama göz atıp gururla kendimi üstün görüyor, vicdanımın rahat olmasının verdiği huzuru hissediyordum. Yemeğim bittikten sonra ocağa doğru yaklaşma cesaretini gösterdim ve Eranshaw'un oturduğu yerin arkasına geçip, yanına, köşeye çömeldim.

Heathcliff dönüp bana bakmadı, ben de onun yüzünü sanki taştan bir heykel seyrediyormuşçasına, çekinmeden iyiden iyiye inceledim. Bir zamanlar mert bir erkek sanıp çok beğendiğim o alnı, artık bir şeytanın boynuzlu alnından farksız görüyordum, o alına kara bulutların gölgesi düşmüştü; yılan gibi bakan gözlerinde uykusuzluktan ve kirpikleri ıslak olduğu için belki de ağlamaktan, canlılık kalmamıştı. Dudaklarında o her zamanki yarı vahşi, alaycı bükülüşten artık eser yoktu; ağzı sanki ifade edilmez bir acıyla sımsıkı mühürlü gibiydi. Karşımdaki hiç tanımadığım biri olsaydı, hissettiği bu müthiş acı karşısında ona bakamaz, gözlerimi kapatmak

zorunda kalırdım. Ama *onun* bu halde olması beni keyiflendiriyordu, yenilmiş bir düşmanı aşağılamak alçaklık olabilir, ama onu özellikle iğnelemek için elime geçen bu fırsattan yararlanmak istiyordum; onun en zayıf olduğu bu gibi durumlarda, ancak bana yaptıklarına karşılık verme zevkini tadabiliyordum!"

"Yazık, yazık küçükhanım!" diye Isabella'nın sözünü kestim. "Gören de hayatınızda hiç İncil'in kapağını açmadığınızı düşünecek. Eğer Tanrı düşmanınıza bir felaket vermişse, onu yeterli görmelisiniz. Bir de siz üstelememelisiniz. Bu hem aşırı kibirli davranmak hem de ona işkence etmek olur!"

"Normal bir durumda bunun doğruluğunu ben de kabul ediyorum, Ellen" diye devam etti Isabella; "ama Heathclif'in başına nasıl bir felaket gelirse gelsin, bunda benim de bir payım olmazsa, içim nasıl rahat edebilir? Çektiği acı az bile olsa, o acının nedeni ben olmalıyım; o da bunu *bilmeli*. Ah, onun bana ne çok borcu var. Ancak bir şartla, bana çektirdiklerinin aynısını ona çektirip yaptığı her işkenceye işkenceyle karşılık vererek, benim düştüğüm duruma düşürerek bağışlayabilirim onu. Bu işe ilk başlayan o olduğuna göre, ilk özür dileyen de kendisi olacaktır. İşte Ellen, belki o zaman ona karşı biraz cömertlik gösterebilirim. Ama öcümü tam olarak alabilmem hiç mümkün görünmüyor, bu yüzden de onu affedemem. Hindley biraz su istedi, kendisine bir bardak su uzatıp nasıl olduğunu sordum.

'Çok kötü değilim' dedi 'Ama sadece kolum değil, baştan ayağa tüm bedenim sızlıyor, sanki kendimi bir değil, bir dolu şeytan piçinden oluşmuş bir orduyla savaşmış gibi hissediyorum!' "

"Öyle olduğuna hiç kuşkum yok" dedim hemen. "Catherine bana hep kendisi sağ oldukça, kimsenin kar-

deşine dokunamayacağını söyleyip övünürdü. Sürekli olarak özellikle bazı kimselerin onu gücendirmemek için size zarar vermek istemeyeceklerini söylerdi. Neyse ki ölüler anlatıldığı gibi *gerçekten* mezarlarından kalkmıyorlar, yoksa bu yüzden belki de dün gece çok kötü bir şeye tanık olacaktık! Göğsünüz ve omuzlarınız yara bere içinde kalmış olmalı, değil mi?"

"Bilmiyorum" dedi; "ama ne demek istiyorsunuz? Yoksa yerde yattığım sırada da mı bana vurmaya kalkıştı?"

"Sizi ayaklarının altına alıp durmadan tekmeledi, defalarca yerlere vurdu" diye fısıldadım. "Bedeninizi dişleriyle çekiştirmek istemenin verdiği hırsla ağzından salyalar akıyordu, çünkü o bizim bildiğimiz gibi normal bir insan değil, yarı vahşi bir yaratık; hatta yarıdan da fazla denilebilir; o bir iblis."

"Bay Earnshaw da başını kaldırıp benimle birlikte ortak düşmanımızın yüzüne baktı, o ana dek çektiği acının içine gömülmüş olduğu için çevresindeki hiçbir şeyin farkında değil gibiydi. O böyle karşısında dikilip durdukça, kafasından geçen düşüncelerdeki kirli karanlık gittikçe daha çok yüzüne vurmaya başladı."

"Ah, Tanrı hiç değilse can çekişirken olsun, bana şunu boğacak kadar güç verse, cehenneme gülerek girerdim" dedi, anlaşılan Bay Earnshaw'un sabrı tamamen tükenmişti. Acıdan iki büklüm olmuş bedenini düzeltip yerinden kalkmaya çalıştı, inledi, onunla dövüşecek kadar gücü olmadığını anlayıp umutsuzca yerine çöktü.

"Hayır, birinizi öldürdüğü yeter" diye bağırdım; sesim epey yüksek çıkmıştı. "Eğer Bay Heathcliff olmasaydı, kız kardeşinizin şimdi yaşıyor olacağını Grange'da bilmeyen yok. Onun sevgisi yerine, nefretini kazanmak çok daha iyi. O gelmeden önce Catherine'in ve de hepi-

mizin ne kadar mutlu olduğunu hatırlıyorum, o yüzden de onun geldiği o güne içimden lanet ediyorum."

Büyük olasılıkla Heathcliff'in bu sözleri söyleyenin ruhunda hissettiklerini pek anlayamamış olduğu kesindi, ama söylenenlerin doğruluğunu kabul etmiş görünüyordu. Birden ilgisinin uyandığını, gözlerinden küllerin içine yaşlar aktığını fark ettim, bu yüzden sanki boğulacakmış gibi zorlukla soluk alıp veriyordu. Bakışlarımı dikip ona alaycı bir ifadeyle güldüm. Cehennemin bulutlu pencerelerinde çakan şimşekler birden üzerime çevrildi; her zaman bu pencerelerde belirdiğini gördüğüm iblis, şimdi sanki suların altında kaybolmuş gibiydi, o yüzden ben de korkmadan gülmeye devam ettim.

"Kalk, defol gözümün önünden!" diye homurdandı yaslı Heathcliff.

Daha doğrusu ne dediği anlaşılmıyordu, ama böyle dediğini düşündüm.

"Özür dilerim" dedim, "ama Catherine'i ben de çok severdim; şimdi erkek kardeşinin bakıma ihtiyacı var, Catherine'in hatırı için ona bakacağım. Catherine öldü, ben de şimdi erkek kardeşini onun yerine koyuyorum. Hindley'in gözleri onun gözleriyle tıpatıp aynı, eğer onu tırnaklarınızla oymaya çalışıp morartmasaydınız ve Catherine'in..."

"Kalk oradan sersem budala, yoksa şimdi seni ayaklarımın altına alıp gebertirim!" Heathcliff bana bağırırken, üzerime gelmeye yeltendi.

"Biliyor musunuz?" diye kaçmaya hazırlanırken devam ettim, "eğer zavallı Catherine size güvenip o iğrenç, insanı aşağılayan, küçük düşüren Heathcliff soyadını almış olsaydı, o da çok geçmeden aynen benim akıbetime uğrayacaktı! O da sizin bu iğrenç davranışla-

rınıza ses çıkarmadan duramazdı. Size olan nefretini mutlaka açığa vururdu".

Earnshaw ve onun oturduğu kanepenin arkalığı ikimizin arasında olduğundan, beni eliyle yakalamaya çalışmadı; onun yerine masadan bir bıçak alıp kafama fırlattı. Bıçak tam kulağımın altına saplandı, bu yüzden sözlerim ağzımda yarım kaldı, ama bıçağı çekip derhal kapıya doğru koştum, çıkarken söylediğim son birkaç kelime sanırım ona bıçaktan daha derin saplanmıştır. Bunun hemen sonrasında Heathcliff'in öfkeden kudurmuş bir halde kapıya doğru atıldığını, ama Earnshaw'un onu elleriyle sıkıca yakalayıp tuttuğunu, sonra ikisinin de yere yuvarlandığını gördüm. Mutfaktan kaçarken Joseph'e derhal efendisinin yanına gitmesini söyledim; kapının önünde durmuş bir düzine yeni doğan köpek yavrusunu bir sandalyenin arkasına asmaya çalışan Hareton'u devirip dışarı fırladım, sanki cennetle cehennem arasında mahsur kalmaktan son anda kurtulmuş bir ruh gibi mutlu bir halde, yokuştan aşağı atlayıp zıplayarak uçarcasına koştum. Sonra kıvrımlı yoldan inmek yerine kırlara yöneldim; yarlardan aşağı yuvarlanıp bataklıklara bata çıka koşmaya devam ettim. Durmaksızın, yol gösteren fenere, Grange'ın ışığına doğru koşuyordum. O an bana sonsuza dek cehennemde kalacağımı söyleseler, buna sevinçle razı olur, ama tek bir gece bile tekrar Uğultulu Tepeler'in çatısı altına girmezdim."

Isabella durdu; çayından bir yudum aldıktan sonra ayağa kalktı, bana şapkasını giydirmemi, getirdiğim şalı sırtına örtmemi söyledi. Bir saat daha kalması için yalvardım ama dinlemedi. Bir sandalyenin üzerine çıkıp Edgar'la Catherine'in portrelerini öptü, ardından bana da aynı şekilde veda ederek Fanny ile birlikte arabaya bindi. Zavallı köpek sahibine kavuşmanın verdiği se-

vinçle deliye dönmüştü. Isabella o gün bir daha buralara dönmemek üzere gitmişti, ama işler biraz düzelince efendimle düzenli olarak mektuplaşmaya başladılar. Onun yeni evinin güneyde, Londra yakınlarında bir yerlerde olduğunu sanıyorum. Kaçtıktan birkaç ay sonra da bir oğlu oldu. Çocuğa Linton adı verildi, ama daha ilk günlerde bile Isabella çocuğun çok hırçın ve huysuz tabiatlı olduğunu yazıyordu.

Bir gün köyde Bay Heathcliff'e rastladım, bana Isabella'nın nerede yaşadığını sordu. Söylemedim. Aslında onun nerede olduğunun kendisi için hiçbir önemi olmadığını, sadece erkek kardeşinin yanına gelmeye yeltenmemesini, onu beslemek zorunda kalsa bile, erkek kardeşinin yanına bırakmayacağını söyledi. Ben hiçbir bilgi vermedim, ama o diğer uşakların birinden yaşadığı yeri ve bir çocuğu olduğunu öğrendiği halde, Isabella'yı rahatsız etmedi. Bence Isabella, Heathcliff kendisinden bu kadar nefret ettiği için Tanrı'ya şükretmeliydi çünkü Heathcliff'in ondan uzak durmasının tek nedeni bu nefretti. Beni her gördüğünde çocuğu sormadan edemiyordu; adını öğrenince kötü kötü güldü, bu adı koymakla kendisini çocuktan nefret ettirmek istediklerini söyledi.

"Sanırım çocuktan haberiniz bile olmasını istemiyorlar" dedim.

"Ama onu ellerinden alacağım" dedi, "onu almak istediğim zaman, nasılsa alacağımı bilsinler!"

Neyse ki çocuğun annesi, Catherine'den on üç yıl sonra, o günü görmeden öldü; küçük Linton on iki yaşlarındaydı ya da belki biraz daha fazla.

Isabella'nın o beklenmedik gelişinin ertesi günü efendimle konuşma fırsatı bulamadım, kimseyle görüşmek istemiyordu, hiçbir şeyi tartışacak durumda değildi. Ama kendisiyle görüşebildiğimde, kız kardeşi-

nin kocasını bıraktığına sevindiğine şahit oldum, yumuşak tabiatından beklenmeyecek kadar müthiş bir öfkeyle Heathcliff'ten nefret ediyordu. Bu onun içinde öylesine derinlere kök salmış bir öfkeydi ki, ona rastlamak şöyle dursun, adını bile duyma ihtimalinin olduğu yerlere gitmekten sakınıyordu. Üstelik bu konuda hissettiği kederden dolayı da tam bir yalnızlığın içine itilmişti. Yargıçlıktan ayrıldı, kiliseye bile gitmez oldu. Köye hiç inmiyor, bahçesinden ve Grange'dan dışarı adımını bile atmıyordu, sadece ara sıra tek başına kırlarda dolaşıyor, çoğunlukla akşamları ya da sabahları erkenden, kimse daha sokağa çıkmadan, karısının mezarını ziyarete gidiyordu. Ama o çok iyi bir adamdı, bu kadar iyi bir adamın mutsuz bir yaşantısı olamazdı. Neyse ki *Linton*, Catherine'in ruhunun ölünceye dek kendisini rahat bırakmaması için dua etmemişti. O yüzden zamanla bu durumu kabullendi; herkes gibi neşeli değildi, ama tatlı bir hüzün içindeydi. Artık onu sıcak bir sevgiyle anıyor, onun daha iyi bir dünyaya göçtüğünden kuşku duymuyor, kendisi de bu dünyadan göçtüğünde oraya gitmeyi istiyordu.

Ayrıca onu bu dünyada teselli edip oyalayacak şeyler de yok değildi. Nitekim ilk günlerde gidenin ardında bıraktığı o cılız yaratığa karşı pek ilgi göstermediğini söylemiştim ama bu ilgisizlik nisan karı gibi çabucak eriyip gitti. Küçük yaramaz yarım yamalak konuşup adım atmaya başladığında, tek kelimeyle babasının gönlünde taht kurdu. Çocuğa Catherine adı verilmişti; ama o babasının küçük Cathy'siydi; oysa annesinin adını da böyle kısaltarak söylediğine hiç şahit olmamıştık; çünkü Heathcliff onun adını bu şekilde söylüyordu. Küçüğü hep Cathy diye çağırmasının nedeni, hem onu annesinin adından ayırması hem de aynı zamanda onları birbirine

bağlamasıydı. Sanki Edgar onu kendi çocuğu olduğu için değil de, Catherine'den geldiği için seviyor gibiydi.

Kafamda hep Hindley Earnshaw ile Linton'ı karşılaştırıyor, aslında aynı gibi görünen bu iki adamın birbirinden neden bu kadar farklı olduğuna bir türlü akıl erdiremiyordum. Oysa ikisi de karısına düşkün birer kocaydı, ikisi de çocuğuna bağlıydı, ama böyle olmalarına rağmen, iyi ya da kötü olsun, neden ikisinin de aynı yoldan gitmediğini anlayamıyordum. Daha dayanıklı ve güçlü gibi görünen Hindley, ne yazık ki çok zayıf çıkmıştı. Tıpkı gemisi kayalara çarpınca bırakıp kaçan kaptan gibiydi; geride kalan tayfalar da gemiyi kurtarmaya çalışmak yerine, isyan çıkarıp birbirleriyle kavgaya girişince, zavallı gemi için kurtuluş ümidi bitmiş, batmaktan başka son kalmamıştı. Oysa Linton kendisinden umulanın aksine, sadık ve inançlı ruhlara özgü bir yiğitlik sergilemişti. Tanrı'ya güvenerek ona sığınmış, Tanrı da onu teselli etmişti. Sonuçta biri umudunu kesmemiş, diğeri ise kendisini umutsuzluğa kaptırmıştı, böylece ikisi de kendi kaderini kendisi seçmişti. Hal böyle olunca da kaderlerine katlanacaklardı. Şimdi oturup benim ahlak derslerimi dinleyecek değilsiniz elbette, Bay Lockwood; bütün bu olanlardan sonra siz de benim kadar bir yargıya varabilirsiniz; en azından neler olacağını tahmin edebilirsiniz. Earnshaw'un sonu aynen beklediği gibi oldu; kız kardeşinin ölümünü hızla takip etti, onunla araları altı ay kadardı. Biz Grange'dakiler Hindley'in ölüm aşamasına gelmeden önceki halini hiç bilmiyorduk, tüm bildiğim cenaze hazırlıklarına yardım için gittiğimde öğrendiklerimdi. Haberi efendime Bay Kenneth getirdi.

"Ah, Nelly" doktorun bir sabah çok erken bir saatte böyle söyleyerek avluya girdiğini gördüğümde, birden içimde kötü bir haber alacağım duygusu belirdi, telaşa

kapıldım; "artık yas tutma sırası senle bana geldi. Bu kez bizi bırakıp kim gitti dersin?"

"Kim?" diye heyecanla sordum.

"Tahmin et!" dedi, atından inip dizginini kapının yanındaki halkaya bağladı; "sonra da önlüğünün ucunu hazır tut".

"Bay Heathcliff değil herhalde?"

"Ne! Senden onun için ağlamanı bekleyebilir miyim dersin?" dedi doktor. "Hayır, o değil. Heathcliff daha genç ve dinç bir adam. Üstelik bugün her zamankinden daha canlı duruyordu, kendisini az önce gördüm. Onu canından çok sevdiği insanı yitirdiğinden beri, günden güne hızla toparlanmış gördüm."

"Peki kim öyleyse, Bay Kenneth?" dedim; sabırsızlanmıştım.

"Hindley Earnshaw! Senin eski dostun Hindley" diye cevap verdi. "Benim de günahkâr sırdaşım, gerçi uzun süredir pek başa çıkabileceğim durumda değildi, ama işte! Sana az önce gözyaşı dökeceğimizi söylemiştim. Ama üzülme! Tam kendisine yaraşır biçimde, kör kütük sarhoş öldü. Zavallı çocuk! Ben de çok üzüldüm. İnsan ne olursa olsun eski dostunu özlüyor, oysaki akla gelebilecek her türlü kötülüğü içinde barındıran biriydi, üstelik bana da çok çektirmişti. Taş çatlasın yirmi yedi yaşında gösteriyordu, yani tam senin yaşında. Onunla aynı yıl doğduğunuzu kim bilebilir?"

Bu darbenin bana Bay Linton'ın ölümünden de ağır geldiğini itiraf etmeliyim, Hindley'le ilgili eski anılar hâlâ kalbimdeydi. Bay Kenneth'ten kendisini efendimin yanına götürecek başka bir hizmetçi bulmasını rica edip kapının önüne oturdum ve yakın bir akrabam ölmüşçesine ağladım. Bu arada "Acaba Hindley eceliyle mi öldü?" diye düşünmekten de kendimi alamıyor, bunu bir türlü

kafamdan atamıyordum. Bu düşünce öylesine kafama takılmıştı ki, sonunda dayanamadım, efendimden izin alıp cenaze işlerine yardım etmek için Uğultulu Tepeler'e gitmeye karar verdim. Bay Linton önce gitmeme pek yanaşmadı, ama ona etkili sözlerle yalvarıp rica ederek, zavallı adamın kimsesi olmadığını söyledim. Ayrıca da eski efendim ve aynı zamanda sütkardeşim de olan Hindley'in benden son vazifemi yapmamı beklediğini de sözlerime ekledim. Üstelik Hareton'un da kendi karısının yeğeni olduğunu, artık hayatta hiç yakın akrabası kalmadığına göre, onun vasisinin de kendisi olması gerektiğini hatırlattım, hatta bundan böyle kalan malını mülkünü araştırmalı, eşinin kardeşinin işlerine de bakmalıydı. Bunun üzerine böyle işlerle uğraşacak durumda olmadığından, bu konuları görüşmem için beni avukatına gönderdi, sonra da Uğultulu Tepeler'e gitmeme izin verdi. Onun avukatı aynı zamanda Earnshaw'un da avukatıydı, köye benimle birlikte gelmesini söyledim, ama adam başını iki yana sallayarak gelemeyeceğini bildirdi. Bu arada Heathcliff ne yaparsa yapsın karışmamamızı tavsiye ederek, gerçek ortaya çıkarsa, Hareton'un dilenciden farkı olmadığını anlayacağımızı ileri sürdü.

"Babası borç içinde öldü" dedi. "Mülk tümüyle ipotek edilmişti. Asıl mirasçı için tek kurtuluş yolu, alacaklının kalbinde biraz ilgi uyandırma imkânı sağlamaktır, belki o zaman çocuğa daha hoşgörülü davranır."

Tepeler'e varınca, her şeyin gereği gibi yapıldığını kontrol etmek için geldiğimi söyledim, işlerden dolayı oldukça güç durumda kalmış olan Joseph beni görünce çok sevindi. Bay Heathcliff ise aslında bana gerek olduğunu pek sanmadığını ama istiyorsam kalıp cenaze işleriyle uğraşabileceğimi söyledi.

"Bence en uygun olanı" diye söze başladı, "bu budalanın cesedini dörtyol ağzına gömmek; törene hiç gerek de yok. Dün öğleden sonra on dakika yanından ayrılacak oldum, hemen arkamdan salonun iki kapısını da kilitleyip beni içeri almadı, geceyi de bile bile kendisini komaya sokacak kadar içerek geçirdi! Bu sabah at gibi soluduğunu duyup zorla içeri girdik; kanepenin üzerinde ölü gibi uzanmış yatıyordu; derisini yüzsek uyanmayacaktı. Hemen Kenneth'i çağırttım, adam geldi, ama gelinceye kadar Hindley'in bedeninin leşe dönüşmüş olduğunu fark ettim. Çoktan ölmüş, buz gibi kaskatı kesilmişti. Böylece artık telaşa gerek kalmamıştı, herhalde sen de olsan öyle düşünürsün!"

İhtiyar uşak da onun sözlerini doğrularken homurdandı: "Keşke doktora Heathcliff gitseydi, bence daha iyi olurdu. Ben efendiye ondan daha iyi bakardım; ben bıraktığımda ölü değildi, hayır kesinlikle ölü değildi!"

Cenaze töreninin yapılmasında direttim. Bunun üzerine Bay Heathcliff bana ne istersem yapmamı, ama tüm masrafların kendi kesesinden çıktığını unutmamamı söyledi. Duygusuz ve kayıtsız bir tavrı vardı, yüzündeki donuk ifadeden sevindiği ya da üzüldüğü anlaşılamıyordu, sadece gerçekten güç bir iş başarmış olmanın verdiği katı, acımasız bir memnuniyet seziliyordu. Ama evden tabutu çıkardıkları sırada yüzünde bir sevinç ifadesi görür gibi oldum. Resmi yas giysisi giyecek kadar ikiyüzlülük yapan Heathcliff, Hareton'la birlikte cenaze törenini izlemeden önce, talihsiz çocuğu masanın üzerine kaldırıp tuhaf bir zevk duyarak, "Artık *benim* oldun oğlum! Bundan böyle aynı sert rüzgâr karşısında, iki farklı ağacın aynı hale gelip gelmeyeceğini göreceğiz!" dedi. Henüz onun söylediklerini anlayamayan zavallı çocukcağızın sadece konuşma tarzından çok

hoşlandığı görülüyordu, o konuşurken bıyıklarıyla oynayıp, yanağını okşuyordu. O anlamamıştı ama ben onun ne demek istediğini hemen anlamıştım. "Bu çocuk benimle birlikte Thrushcross Grange'a gidecek, efendim. Eğer yeryüzünde kesinlikle sizin olmayan bir şey varsa, o da bu çocuk!" dedim sert bir dille.

"Böyle olduğunu Linton mu söylüyor?" diye sordu.

"Elbette, onu alıp gelmemi söyledi" dedim.

"Pekala" dedi hain adam; "şimdi bu konuyu tartışacak değilim, ama bir çocuk yetiştirmeyi denemeyi aklıma koydum. Bu yüzden eğer efendin bunu benim elimden almaya kalkacak olursa, onun yerine kendi çocuğumu getirmek zorunda kalacağım. Hareton'u öyle kolayca teslim edecek değilim, öncelikle diğerini alacağımdan kesinlikle emin olmalıyım. Bunu efendine söylemeyi unutma".

Bu sözler elimizi kolumuzu bağladı. Eve gidince onun söylediklerini kısaca anlattım. Zaten başından beri bu işe öyle pek ilgi göstermeyen Edgar Linton, bir daha bunun sözünü bile etmedi. Gerçi isteseydi bir şey yapabilir miydi, bilmiyorum.

Sonuçta Uğultulu Tepeler'e konuk gelen adam, şimdi oranın sahibi olmuştu. Üstelik de çok sağlam bir şekilde! Earnshaw'un tüm toprağını, çılgınca kumar tutkusu yüzünden peşin para karşılığı rehine koyduğunu, rehin karşısında bu parayı verenin de kendisi, yani Heathcliff olduğunu avukata, avukat da Bay Linton'a kanıtladı. Hal böyle olunca, babasının ölümünden sonra bu yörenin en varlıklısı olması gereken Hareton da tümüyle babasının en azılı düşmanının eline düşmüş oldu. Şimdi kendi evinde uşak gibi yaşıyor; dahası uşakların aldığı paradan bile yoksun bir halde. Daha da kötüsü ne bir dostu var ne de kendisine yapılan haksızlıktan haberi; bu yüzden de hakkını isteyip alması da artık imkânsız.

bölüm
on sekiz

Bu sıkıntılı günlerden sonra gelen on iki yıl, yaşamımın en mutlu yılları oldu, diye Bayan Dean konuşmaya devam etti. Bu süre içinde tek derdim küçükhanımın geçirdiği önemsiz rahatsızlıklardı, zaten zengin ya da fakir her kesimden çocuk bu hastalıkları mutlaka geçirir. Altı aydan sonra küçük Catherine bir çam fidanı gibi büyüyüp gelişti, hanımefendinin mezarı üzerindeki funda ikinci kez çiçek açmadan yürüyüp koşmaya başladı. Çok sevimli bir kızdı, kasvetli, iç karartan evimizi varlığıyla güneş gibi aydınlatıp ısıttı, yüzü çok güzeldi, kara gözlerini Earnshawlardan, beyaz tenini, narin hatlarını, lüleli sarı saçlarını ise Lintonlardan almıştı. Ateşli, aşırı heyecanlı bir yapısı vardı ama asla kırıcı bir çocuk değildi. Çok hassas ve duyguluydu, sevdiğini çok candan seven bir kalbi vardı. Bu hali bana annesini hatırlatıyordu, ama isterse bir kumru kadar yumuşak başlı olabildiği için annesine benzemiyordu. Tatlı, yumuşak bir sesi vardı, yüzü hep ciddiydi; öfkesi asla taşmazdı; bir o kadar derin ve yumuşak olan sevgisinde de hırçınlığa yer yoktu. Gerçi kusurları da yok değildi. Örneğin bazen saygısız olabiliyordu, ayrıca

uysal ya da aksi olsun, fazlaca şımartılan tek çocukların hepsindeki asilik elbette ki onda da vardı. Uşaklardan biri istemeden onu kızdıracak olsa, ilk sözü "Seni babama söyleyeceğim!" oluyordu. Eğer babası ona biraz sert bakacak olsa, hemen alınırdı. Bay Edgar'ın ağzından kızına karşı bir kez bile tek bir kötü söz çıktığını duymadım. Babası onun eğitimini üzerine almış, bunu kendisine adeta bir meşguliyet edinmişti. Neyse ki küçük kızı da merak ve zekâsıyla iyi bir öğrenci oldu. Öğrenmeye çok hevesliydi, çok çabuk öğreniyordu, bu yüzden de babasının kendisini eğitmek için harcadığı emekleri boşa çıkarmadı.

On üç yaşına gelinceye kadar tek başına bir kere bile bahçe duvarından dışarı adımını atmadı. Bay Linton arada bir kızını alıp sadece bir iki mil kadar uzağa gezdirmeye götürürdü; ama başka biriyle gitmesine izin vermezdi. O yüzden küçük kız Gimmerton kasabasının sadece adını biliyordu, evi dışında içine girdiği tek bina şapeldi. Uğultulu Tepeler diye bir yerin ve Bay Heathcliff diye birinin varlığından haberi bile yoktu. Kısacası tek kelimeyle dört duvar arasında yaşıyordu ama görünüşte bu durumdan hoşnuttu. Bazen odasının penceresinden dışarıyı seyrederken, "Ellen, şu dağların tepesine ne zaman çıkacağım? O tepelerin ötesinde ne var, deniz mi?" diye sorardı.

"Hayır, Bayan Cathy" derdim, "yine bunlar gibi tepeler var"

Bir defasında da, "Buradan altın gibi görünen şu kayaların altında durup baksak, oradan da aynı mı görünüyorlardır acaba?" diye sormuştu.

Özellikle batmakta olan güneş vurduğunda diğer her yer gölgeler arasında kaldığı zaman Peninstone Kayalıkları'nın şaşalı bir ışıltıyla parlayan yalçın tepeleri Cat-

hy'nin çok dikkatini çekiyordu. Onların çıplak taş yığınlarından başka bir şey olmadığını, o taşların arasında bodur bir ağacın yetişeceği kadar bile toprak bulunmadığını ona anlatıyordum.

"Peki ama burada çoktan akşam olduğu halde, neden hâlâ orası ışıklı?" diye soruyordu.

"Çünkü onlar bizim bulunduğumuz yerden çok yüksekteler" dedim. "Bizim onların tepesine çıkmamız mümkün değil; çok yüksek ve diktirler. Kışın kar her yerden önce oraya yağar, tepeler buz tutar, sonra buralara gelir. Şu gördüğünüz kuzeydoğu yönündeki kara mağarada yaz ortasında bile kar olduğunu gördüm!"

"Yani sen oralara çıktın demek!" diye sevinçle bağırdı. "O zaman ben de yetişkin bir kadın olunca oraya gideceğim. Babam da gitti mi, Ellen?"

"Bunu sorarsanız babanız size anlatacaktır, küçükhanım" dedim, "oralara gitmeye değmez, onunla birlikte dolaştığınız kırlar, oralardan çok daha güzel; dünyada Thruscross Grange'ın bahçesinden daha güzel bir yer yok".

"Ama ben bahçeyi biliyorum, oraları hiç bilmiyorum" diye kendi kendine mırıldandı. "Bir gün çıkıp şu tepenin en yüksek yerinden etrafı seyretmek çok hoşuma gidecek. Bir gün küçük midillim Minny beni oralara götürecek."

Bir gün de hizmetçi kızlardan biri ona Perili Mağara'dan söz edince yine düşündüğünü yapmayı aklına koydu, babasına hiç rahat vermedi. Babası ona biraz daha büyüyünce oraya gitmesine izin vereceğine söz verse de, küçük Catherine yaşını aylarla ölçüyor, durmadan artık iyice büyüdüğünü, Peninstone Kayalıkları'na ne zaman gideceğini soruyordu. Kayalıklara giden yol Uğultulu Tepeler'in yakınından geçiyordu, Edgar'ın ise

oradan geçmeye kalbi dayanmıyordu. O yüzden de küçükhanımın sorusuna hep "Henüz değil aşkım, henüz değil" cevabını veriyordu.

Bayan Heathcliff'in kocasını terk ettikten sonra on iki yıl daha yaşadığını söylemiştim size. Bütün Linton ailesi zayıf, ufak tefek insanlardı. Edgar da kız kardeşi de bu yöre halkı gibi iriyarı, gürbüz tiplerden değillerdi. Isabella'nın son hastalığının ne olduğunu pek bilmiyorum ama iki kardeşin de aynı hastalıktan öldüğünü düşünüyorum, hafiften başlayıp, insanın içini kemiren ve yavaş yavaş eritip tüketen, tedavisi imkânsız, ateşli bir hastalıktı. Isabella erkek kardeşine mektup yazıp dört aydır sağlığının hiç iyi olmadığını haber verdi. Beklenen sonuçtan dolayı da mümkünse hemen gelmesini rica etti. Amacı hem çözümlenmesi gereken pek çok şeyi ona devretmek hem de ona veda edip Linton'ı kendisine emanet etmekti. Kendi yanındayken çocukla nasıl ilgilenmedilerse, erkek kardeşinin yanında da onlara fazla yük olmadan kendi halinde büyümesine izin vereceklerini umuyordu. Çünkü babası pek öyle çocuğa bakma zahmetine katlanma niyetinde değildi, daha doğrusu öyle olduğuna inanmak, Isabella'nın içini rahatlatıyordu. Efendim kız kardeşinin bu dileğini hiç tereddüt etmeksizin yerine getirdi, hatta günlük işler için bile evden çıkmaya üşenirken, adeta uçar gibi gitti. Benim dikkatime çok güvendiği için de yokluğunda bakmam için Catherine'i bana teslim etti ama benimle de olsa tek başına dışarı adım atmaması gerektiğini sıkı sıkıya tembih etti, kızının tek başına çıkıp gidebileceğine hiç ihtimal vermiyordu.

Orada üç hafta kaldı. Catherine bir iki gün gidip kütüphanenin bir köşesinde oturdu; ancak o kadar üzgündü ki, ne kitap okuyor ne de oyun oynayabiliyor-

du. Böyle sessiz oturduğu zamanlarda bana hiç yük olmadı, ama sonra üzerine bir sabırsızlık, sinirlilik, bıkkınlık geldi, ben de çok fazla işim olduğundan ve artık onunla oyun oynayacak kadar genç olmadığımdan onun kendi kendine eğlenebileceği bir şey buldum. Onu Grange'ın sınırları içinde gezmeye gönderiyordum; bazen yaya, bazen de midillisiyle gezintiye çıkıyordu, dönüşte de kendi kafasından uydurarak anlattığı maceraları hiç ses çıkarmadan sabırla dinliyordum.

Artık yaz başlangıcıydı; Catherine tek başına çıktığı bu gezintilerden çok hoşlanıyor, çoğu zaman sabah kahvaltısından hemen sonra çıktığı gezintiden ikindi çayına kadar dönmüyordu. Akşamlarını ise uydurduğu hikâyeleri anlatmakla geçiriyordu. Grange'ın sınırları dışına çıkmasından korkmuyordum; çünkü bahçe kapıları kilitliydi, ayrıca da kapılar ardına kadar açık olsa bile tek başına uzaklara gitmeye cesaret edebileceğini pek sanmıyordum. Ama ne yazık ki bu güvenim boş çıktı. Bir sabah saat sekizde Catherine yanıma gelip, o gün kervanıyla çölden geçen Arap tüccar oyununu oynayacağını söyledi, o yüzden de kendisine ve hayvanlarına bol miktarda yiyecek hazırlamamı istedi, güya bir atı, üç devesi vardı, ayrıca kocaman bir tazı ile iki de av köpeği. Bunun üzerine bol yiyecek hazırladım, sonra da bir sepete koyup eyerinin kenarına astım. Temmuz güneşinden korunmak için taktığı geniş kenarlı şapkası ve ince bürümcükten tülüyle peri kadar güzeldi, neşe içinde midillisine bindi, ona dörtnala gitmemesi ve eve erken dönmesi için yaptığım uyarılarla alay edip şen bir kahkaha attıktan sonra atını sürüp gitti. Yaramaz kız çay vakti olduğu halde hâlâ dönmemişti. Bu gezintiden yalnızca kocaman tazı ile yaşlı ve miskin köpek dönmüştü, ama ne yazık ki midillisi, iki av köpeği ve Cathy görü-

nürlerde yoktu. Her yana adam saldım, sonunda dayanamayıp kendim aramaya çıktım. Grange'ın sınırında, fidanlığın çevresindeki bir çitte bir rençper çalışıyordu. Ona *bizim* küçükhanımı görüp görmediğini sordum.

"Sabahleyin gördüm" diye cevap verdi. "Bana bir fındık dalı kestirdi, sonra da atını şuradan, çitin en alçak yerinden atlatıp, dörtnala gözden kayboldu."

Bu sözlerden sonra ne halde olduğumu sanırım tahmin edebilirsiniz. Hemen aklıma onun Peninstone Kayalıkları'na gitmiş olabileceği geldi. "Başına kim bilir neler geldi?" diye bağırıp adamın düzeltmeye çalıştığı aralıktan fırlayarak kendimi dışarı attım, koşarak patika yola çıktım. Yürüme yarışına çıkmış gibi hiç durmadan hızla millerce yol yürüdüm, sonunda bir dönemece geldiğimde karşıma Uğultulu Tepeler çıktı, ama çevremde Catherine'e ait bir iz göremiyordum. Kayalıklarla Bay Heathcliff'in evinin arası yaklaşık bir buçuk mildi, kayalıklara varmadan karanlığın basacak olması beni korkutuyordu. Tırmanmak isterken, "Ya düştüyse, ya öldüyse, ya bir tarafı kırıldıysa?" Bu kuşku bana acı veriyordu; sonra Tepeler'e ulaşıp hızla eve doğru yürürken, birden av köpeklerinin en azılısı olan Charlie'nin evin bir penceresinin altında, kafası şişmiş, kulağının biri kan içinde yattığını fark ettim. Birden çok rahatladım. Hemen küçük bahçe kapısını açıp evin kapısına doğru koştum, bir an önce açmaları için olanca gücümle vurdum. Eskiden Gimmerton'dan tanıdığım bir hizmetçi kadın kapıyı açtı; buraya Bay Earnshaw öldükten sonra gelmişti.

"Ah" dedi, "küçükhanımı arıyor olmalısınız! Telaşlanmayın. O burada ve güvende ama kapıyı çalanın efendi olmadığına doğrusu memnun oldum".

"Demek efendi evde yok, öyle mi?" diye soluk soluğa sordum. Koşmaktan nefesim kesilmişti.

"Hayır" dedi kadın. "O da Joseph de yoklar. Birkaç saatten önce de dönmezler sanırım. İçeri girin de biraz dinlenin."

İçeri girip baktım, benim asi kuzucuğum ocağın yanında, küçükken annesine ait olan bir sandalyeye oturmuş sallanıyordu. Şapkası duvarda asılıydı. Kendi evindeymiş gibi rahatça oturuyordu. Neşesi de yerindeydi, durmadan Hareton'a bir şeyler anlatıp kahkahalarla gülüyordu. Artık on sekiz yaşında olan güçlü kuvvetli delikanlı da gözlerini büyük bir merak ve hayretle Cathy'ye dikmiş bakıyordu, haline bakılırsa Cathy'nin nefes almadan anlattığı şeyleri anladığı yoktu.

Kızgın yüzümde aniden beliren sevinci saklamaya çalışarak, "Bravo size küçükhanım!" diye bağırdım. "Bundan böyle babanız gelinceye kadar size gezinti yok. Bir daha kapı eşiğinden adımınızı atacak olursanız, asla size güvenmeyeceğim. Asi kız!"

"İşte sonunda geldi, sen misin Ellen?" diye neşeyle bağırarak yerinden fırlayıp yanıma koştu. "Bu gece sana anlatacak çok güzel bir masalım var; demek beni buldun! Sen ömründe hiç buraya gelmiş miydin, Ellen?"

"Haydi hemen şapkanızı giyin eve gidiyoruz" dedim. "Doğrusu sizden böyle bir şey beklemezdim hiç. Sizin için çok korktum, Bayan Cathy. Çok yanlış yaptınız! Şimdi somurtmanın da ağlamanın da bir yararı yok; bunlar bana çektirdiklerinizi yok sayamaz; sizi bulmak için aramadığım yer kalmadı. Bay Linton'ın size dışarı adım attırmamam konusunda yaptığı uyarılar aklıma geliyor. Siz de böyle alıp başınızı gidince, olur şey değil! Bu sizin küçük kurnaz bir tilki olduğunuzu gösteriyor, o yüzden de bundan böyle kimse size inanmayacak."

"Ne yaptım ben?" diye ağlamaya başladı Cathy, birden neşesi kaçmıştı. "Ama babam bana bu konuda bir

şey söylemedi, ayrıca da o bana kızmaz. Ellen, o senin gibi değil, bana hiç kızmaz!"

"Haydi, haydi!" diye tekrarladım. "Şapkanızın kurdelesini bağlayayım. Huysuzluk istemiyorum. Ne ayıp! On üç yaşında koca bebek!"

Bu sözlerimin nedeni şapkasını başından çıkarıp hırsla yere fırlattıktan sonra şöminenin yanına, benim ulaşamayacağım bir yere kaçmasıydı.

"Hayır, hayır, bu güzel kıza sakın kızmayın, Bayan Dean" dedi hizmetçi kadın. "Onu biz durdurduk; durmadan sizin merak edeceğinizi söyleyip eve gitmek istiyordu. Hatta Hareton onunla gitmeyi teklif etti, ben de bunun iyi olacağını düşündüm; ne de olsa bu tepelerde yollar çok ıssız."

Bu konuşmalar süresince Hareton, elleri ceplerinde ayakta dikiliyordu. Beceremeyeceği için hiç söze karışmıyordu, benim konuşmamdan da pek hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

"Daha ne kadar bekleyeceğim?" diye Cathy ile konuşmaya devam edip kadının sözlerini duymazdan geldim. "On dakikaya kadar karanlık basacak. Midilliniz nerede, Bayan Cathy? Ya Phoenix? Acele etmezseniz, sizi bırakıp gideceğim; canınız nasıl isterse onu yaparsınız."

"Midillim avluda" dedi Cathy. "Phoenix de şurada kapalı duruyor. Onu ısırdılar, Charlie'yi de ısırdılar. Hepsini anlatacaktım, ama çok öfkelisin, ayrıca da sana anlatmaya değmez."

Şapkasını yerden aldım, giydirmek için yanına yaklaştım ama ev sahiplerinin kendisinden yana olduğunu anlayınca, odanın içinde oradan oraya kaçmaya, ben yalvarmaya kalkışınca da koşup fare gibi eşyaların üzerine atlamaya, onların altlarına, arkalarına saklan-

maya başladı. Ona yetişmeye çalışırken beni oldukça gülünç bir duruma sokmuştu. Hareton ile hizmetçi kadın kahkahalarla gülüyorlardı. Çok geçmeden o da onlarla birlik olup işi iyice azıttı. Sonunda daha fazla dayanamayıp öfkeyle bağırdım. "Bakın Bayan Cathy, eğer burasının kimin evi olduğunu bilseydiniz, vakit kaybetmeden derhal dışarı çıkmak isteyecek ve bundan büyük memnuniyet duyacaktınız!"

"Burası *sizin* babanızın evi değil mi?" diye Cathy, Hareton'a dönerek sordu.

"Hayır" dedi Hareton, gözlerini yere indirip utancından kıpkırmızı kesildi.

Catherine onun yüzüne biraz fazla baksa, birbirlerininkine çok benzemesine rağmen Hareton gözlerini yerden kaldıramıyordu.

"Kimin öyleyse, efendinin mi?" diye sordu Cathy.

Hareton daha da kızardı, ama bu kez çok farklı bir duygunun etkisi altındaydı, bir küfür homurdandı.

"Kim bunun efendisi?" İnatçı kız bu kez bana dönüp ısrarla sordu, mutlaka sorusuna cevap bekliyordu. "Az önce bana sürekli 'Bizim ev, Bizimkiler' deyip duruyordu da, ben de onu ev sahibinin oğlu sandım. Ayrıca bana hiç hanımefendi diye hitap etmedi; eğer uşaksa kesinlikle demesi gerekirdi, öyle değil mi?"

Hareton bu çocukça sözleri duyunca aniden gelen kara bir fırtına bulutu gibi simsiyah kesildi. Sesimi çıkarmadan Cathy'yi dürttüm, böylece nihayet onu yola çıkmaya ikna edebilmiştim.

"Haydi öyleyse, gidip atımı getir" dedi Cathy evden çıkarken akrabası olduğunu bilmediği delikanlıya dönüp, sanki kendi evindeki uşaklardan birine emreder gibi emretti. "İstersen benimle gelebilirsin. Oradan geçerken, hani şu bataklıktaki gulyabani avcısının görün-

düğü yeri görmek, *peri* dediğin o şeyleri senden dinlemek isterdim. Ama haydi çabuk ol! Sorun ne? Sana atımı getirmeni söylemiştim."

"Cehenneme kadar yolun var, ben *senin* uşağın değilim!" diye homurdandı delikanlı.

"Sen bana *ne* dedin?" Catherine şaşkınlıkla sordu.

"Senin lanet olası şımarık bir cadı olduğunu söyledim!" dedi Hareton.

"İşte, Bayan Cathy! Böylece kendinize ne kadar uygun bir arkadaş bulduğunuzu kendi gözlerinizle görmüş oldunuz" diyerek araya girdim. "Doğrusu bir genç kızın duyacağı bundan daha güzel sözler olamaz. Ona karşılık verip bu tartışmayı daha fazla uzatmayın, rica ederim. Haydi gelin, midillinizi bulup bir an önce buradan gidelim."

Catherine'in gözleri şaşkınlıktan kocaman açılmış, adeta donakalmıştı. "Ama, Ellen" diye bağırdı; "bana nasıl böyle sözler söyleyebilir? İstediğimi ona yaptırmam gerekmez mi? Basit yaratık! Bana sarf ettiğin sözlerin hepsini babama söyleyeceğim. Gör bakalım!"

Hareton bu sözlere aldırış bile etmedi. Catherine'in gözleri öfkeden dolu dolu olmuştu. Hizmetçi kadına dönüp, "Midillimi sen getir" diye bağırdı. "Köpeğimi de derhal bırakın!"

"Biraz sakin olun küçükhanım" dedi kadın; "terbiyeli davranmakla bir şey kaybetmezsiniz. O delikanlı ev sahibinin oğlu değil ama sizin kuzeninizdir; ben de size hizmet etmek için tutulmadım".

"Benim kuzenim!" diye bağıran Cathy küçümser bir tavırla bir kahkaha patlattı.

"Evet, gerçekten" diye kadın karşılık verdi.

"Ah, Ellen! Onların böyle şeyler söylemesine izin verme, babam kuzenimi getirmek için Londra'ya gitti.

Benim kuzenim bir efendinin oğlu. Bu benim..." Catherine çok kötü olmuştu, cümlesini bitiremeden gözyaşlarına boğuldu. Böyle bir soytarıyla akraba çıkma olasılığı bile sinirlerini altüst etmeye yetmişti.

"Hişşt, hişşt!" diye fısıldadım. "İnsanın birçok kuzeni olabilir, Bayan Cathy, hem de her türlüsünden olabilir, bundan insana bir zarar gelmez. Yalnızca eğer bu kuzenler huysuz ve kötü kimselerse, o zaman onların arkadaşlıklarına ihtiyaç duymazlar."

Düşündükçe daha da öfkelenen Catherine, "Hayır, o benim kuzenim değil, Ellen!" diyerek böyle bir olasılığı bile kafasından atmak için koşup kollarımın arasına atıldı.

Catherine'e olduğu kadar ona bu gerçeği pat diye açıklayan hizmetçi kadına da çok kızmıştım. Hiç kuşkusuz Catherine'in verdiği, yakında babasının geleceği haberi, Heathcliff'e derhal yetiştirilecekti. Catherine de babası gelir gelmez ilk iş olarak hizmetçi kadının o saygısız akrabasıyla ilgili sarf ettiği sözlerin doğru olup olmadığını öğrenecekti. Öte yandan Hareton'un uşak sanılmaktan duyduğu öfke çoktan geçmişti; Catherine'in hali ona pek dokunmuşa benziyordu. Midillisini kapının önüne çektikten sonra, Cathy'yi yatıştırmak için köpek kulübesinden paytak bacaklı güzel bir av köpeği yavrusu çıkarıp eline verdi, bunu yaparak kendince onun sızlanmasını engellemeye çalıştı! Bunun üzerine Catherine bir an için sızlanmayı kesti ama dehşet içinde delikanlıyı bir süre süzdükten sonra tekrar ağlamaya başladı.

Catherine'in zavallı çocuğa bu kadar tepki göstermesine gizli gizli gülmekten kendimi alamadım. Hareton güçlü kuvvetli vücut yapısının yanı sıra, yüzü de güzel olan bir delikanlıydı, sağlıklıydı, ama bütün gün tarlada

çalışıp kırlıkta tavşan ya da başka avlar peşinde koştuğu için kılığı da doğal olarak yaptığı işe uygundu. Yine de yüz ifadesinden kafaca babasında olmayan birtakım üstün vasıflara sahip olduğu anlaşılıyordu. Onda tıpkı yabani otların arasında kaybolmuş iyi türden bitkiler misali farklı bir şeyler var gibiydi; bu alabildiğine gelişip çoğalan yabani otlar, bakımsız bırakılan diğerlerini kesinlikle bastırmış durumdaydı. Ama yine de toprağın verimli olduğu belliydi; değişik ve elverişli koşullar altında bereketli ve bol miktarda ürün verebilecek gibi görünüyordu. Bu arada Bay Heathcliff'in de çocuğa el kaldırdığına, onu fiziki olarak hırpaladığına inanmıyordum. Gerçi çocukta böyle şeylerden hemen yılacak göz yoktu, insanın içinde ona eziyet etme hevesi uyandıracak, kolay bir insan tipi görünümü çizmiyordu. Ayrıca Heathcliff'in adalet kavramına göre karşısındaki ürkek ve çabuk pes eden biri olmadıkça, ona eziyet etmenin de tadı olmazdı ama bu çocukta o huy yoktu. Heathcliff çocuğu yarı vahşi bir hayvan gibi yetiştirerek hayattan hırsını iyice almışa benziyordu. Zavallı çocuk okuma yazma bilmiyordu; ona velilik yapan kişinin canını sıkmadıktan sonra, kötü davranışlarından dolayı kendisini azarlayan olmamıştı; ona güzel bir adım attıran, öğüt veren, kötü bir şey yapmaması için rehberlik eden biri hiç olmamıştı. Duyduğuma göre çocuğun bu duruma gelmesine biraz da Joseph neden olmuştu. Bu da ne yaparsa yapsın hep ondan yana çıkıp sığ fikirli olmaktan kaynaklanıyordu. Eski ailenin şu anki reisi o diye, çocukken Hareton'un her davranışını hoş karşılamış, onu iyice şımartmıştı. Eskiden nasıl Catherine Earnshaw'la Heathcliff'in densizlikleri yüzünden sabrı tükenen efendisinin içki içmeye yöneldiğini iddia ediyorsa, şimdi de Hareton'un tüm kaba davranışlarını onun malını

mülkünü elinden alan adama yüklüyordu. Çocuk küfredecek olsa, Joseph hiç sesini çıkarmıyor, en kötü hareketi de yapsa, bir şey demiyordu. Anlaşılan Joseph çocuğun gitgide böylesine kötü şeyler yapma alışkanlığı edinmesinden bir şekilde zevk duyuyordu. İhtiyar adam nasıl olsa bu çocuğun kurtuluşa eremeyeceğini, ruhunun sonsuz bir azaba mahkûm olduğunu peşinen kabul etmiş ve onun günahlarının hesabını Heathcliff'in vereceğine inanmıştı. Bu düşünce onun bu konudaki tek tesellisiydi. Joseph öte yandan Hareton'u aile adından ve soyundan gurur duyması gerektiğine de inandırmıştı, bundaki amacı onunla bu Tepeler'in gerçek sahibi arasına düşmanlık sokmaktı ama Heathcliff'ten aşırı derecede korktuğu için bunu yapamıyordu, bu yüzden de ona karşı kinini yalnızca içinden homurdanıp Tanrı'nın gazaplarını sayıp dökerek, imalı sözlerle ortaya koyuyordu. O günlerde Uğultulu Tepeler'de nasıl bir yaşantıları vardı bir tahminde bulunamıyorum, çok az şey gördüğüm için sadece duyduklarımı söylüyorum. Köylüler, Bay Heathcliff'in adamlarına *cimri* ve acımasızca davrandığını söylüyorlardı, ama evin içine bir kadın eli değince yine o eski günlerdeki rahatlığına kavuşmuştu, Hindley zamanındaki o bitmez tükenmez gürültülerin olduğu olaylar artık yoktu. Evin efendisi iyi ya da kötü olsun hiç kimseyle arkadaşlık edemeyecek kadar kederliydi. Hâlâ da kimseyle arkadaşlık etmez.

Ama bunları anlatırken hikâyemizi unuttuk. Her neyse, Bayan Cathy köpek aracılığıyla yapılan barış teklifini geri çevirdi; kendi köpekleri Charlie ve Phoenix'i istedi. Köpekler başları önlerine düşmüş bir halde topallayarak geldiler; böylece hepimiz, küskün ve keyifsiz, eve yöneldik. O günün nasıl geçtiğini Catherine'e anlattıramadım, tek bir şey dışında: Tahmin ettiğim gibi

bizim küçükhanımın niyeti Peninstone Kayalıkları'na gitmekmiş, kazasız belasız çiftliğin kapısına vardığında, Hareton da tesadüfen yanında köpeklerle dışarı çıkıyormuş, köpekler birbirlerine saldırmışlar. Sahipleri araya girip ayırıncaya kadar aralarında epey bir boğuşma olmuş. Böylece ikisi bu vesileyle tanışmış. Catherine ona kim olduğunu ve gitmek istediği yeri söyleyerek oraya nasıl gideceğini sormuş; sonunda da Hareton'u kendisiyle beraber gitmesi için ikna etmiş. Hareton ona Perili Mağara ile yirmi kadar tuhaf yeri gezdirmiş. Ama Catherine artık benim arkadaşlığıma itibar etmediği için olsa gerek bunları anlatma lütfunda bulunmadı. Ancak anladığım kadarıyla Hareton'a uşağıymış gibi davranıp onu kızdırıncaya kadar uğraşmaktan çok hoşlanmıştı, ama buna karşılık delikanlının kendisine karşı kullandığı dil de canını acıtmıştı. Grange'da herkesin aşkım, sevgilim, kraliçem, tatlım, meleğim dediği Cathy için bu kaba dil çok yabancı ve şaşırtıcıydı. Olur şey değildi! Bunu aklı almıyordu. Bu olayı babasına anlatıp şikâyette bulunmaması için Catherine'le epey bir mücadele ettim. Babasının Uğultulu Tepeler'de yaşayan kişilerden hiç hoşlanmadığını, o yüzden eğer onun oraya gittiğini duyacak olursa çok üzüleceğini söyledim. Ayrıca babası eğer bunu duyarsa, onun emirlerine uymakta çok gevşek davrandığım ortaya çıkacağı için bana çok kızacak bu yüzden belki de evden ayrılmak zorunda kalacaktım. Cathy bu son cümleme dayanamayıp sonunda bana söz verdi, gerçekten de sırf benim için sözünü tuttu. Doğrusu her şeye rağmen gerçekten çok tatlı bir kızdı.

Kenarı siyah çizgili bir mektup efendimin döneceği günü bize haber verdi. Isabella ölmüştü. Bay Linton kızı için yas giysileri temin etmemi, küçük yeğeni için de bir oda ve diğer gerekli şeyleri hazırlamamı yazıyordu. Catherine babasına kavuşacağını öğrenince sevinçten çıldırdı adeta. Bu arada daha hiç görmediği halde "gerçek" kuzeninin üstün vasıflarını bize anlatıp duruyordu. Sonunda onların eve gelecekleri akşam gelmişti. Catherine sabahın erken saatlerinden itibaren kendince birtakım özel işlerini halletmekle uğraşmıştı. Sonra zavallı yavrucak siyah matem elbisesini giydi! Onları karşılamaya gitmemiz için tutturdu. Ben de çaresiz kaldım, kalkıp onunla birlikte yollara düştüm. Halasının ölümü onu çok etkilemişti.

"Linton benden tam altı yaş küçük" dedi Cathy; yosunlu arazide, çıkıntıların ve çukurların üzerinden geçip ağaçların gölgesinde yürürken durmaksızın konuşuyordu. "Artık bir oyun arkadaşım olacağı için çok sevinçliyim! Isabella halam bana onun saçından güzel bir lüle göndermişti. Rengi benimkinden daha açık, daha

sarıydı, benimkiler kadar da yumuşaktı. Onu küçük bir cam kutuya koyup güzelce sakladım. Kaç kez bu saçın sahibini görsem ne kadar iyi olur diye düşündüm. Ah, öyle seviniyorum ki... Ya babam, sevgili babacığım! Haydi Ellen, koşalım! Koşalım, çabuk!"

Ben ağır ağır bahçe kapısına varıncaya kadar, Cathy birkaç kez koşup geri dönmüştü. Sonra yolun kenarındaki çimenli bayıra oturup sabırla beklemeye başladı. Ama bu onun için imkânsız bir şeydi; bir dakika bile rahat oturamayan bir çocuktu.

"Ne de geç kaldılar!" dedi. "Ah, işte yolda bir toz görüyorum. Geliyorlar! Yok, değillermiş! Ne zaman gelecekler? Biraz daha gidemez miyiz, Ellen? Yarım mil daha? Ne olursun evet de! Hiç değilse şu dönemeçteki kayın ağaçlarına kadar!"

Kesinlikle reddettim. Sonunda beklemeyi bıraktı. Çok geçmeden araba yoldan göründü. Bayan Cathy pencereden bakan babasının yüzünü görür görmez çığlık atıp kollarını iki yana açtı. Babası arabadan indi, o da kızı kadar heyecanlıydı; çevrelerinde kendilerinden başkaları da olduğunu düşünebilene kadar oldukça uzun bir süre geçti. Onlar birbirlerini kucaklayıp öperken, ben de Linton'ı görmek için arabanın içine bir göz attım. Kara kıştaymışız gibi kürklü bir pelerine sarınmış, bir köşede uyuyordu. Solgun yüzlü, narin yapılı, kız gibi bir çocuktu. Onu görenler efendinin küçük kardeşi sanırdı. Birbirlerine aşırı benziyorlardı. Ama çocukta Edgar Linton'da hiç görülmeyen hastalıklı, hırçın bir hal vardı. Efendi ona baktığımı görünce, çocuğu rahatsız etmemem için uyardıktan sonra elimi sıkıp hemen arabanın kapısını kapattı. Çünkü çocuk çok yorgundu. Cathy de onu bir kez görebilmek için sabırsızlanıyordu ama babası ona yanına gelmesini söyledi.

Ben uşaklara haber vermek için önlerinden aceleyle yürürken, onlar da birlikte yürüyüp bahçeden yukarı doğru çıktılar.

"Bak bir tanem" dedi kızına dönüp Bay Linton, o sırada evin önündeki merdivenlere gelip durmuşlardı. "Kuzenin senin kadar güçlü değil, aynı zamanda öyle çok neşeli biri de değil; onun çok kısa süre önce annesini kaybettiğini de unutmamalısın. O yüzden hemen ondan seninle koşup oynamasını bekleme. Çok fazla konuşarak onu yorma, hiç değilse bu gecelik rahat bırak, olmaz mı?"

"Tabii ki babacığım" dedi Catherine. "Ama onu o kadar çok görmek istiyorum ki, bana bir kerecik bile pencereden bakmadı."

Sonunda uyuyan çocuk uyandı, dayısı da onu arabadan alıp yere indirdi.

"Bak Linton, işte bu senin kuzenin Cathy" diyerek ikisinin küçük ellerini birleştirdi. "Cathy seni hiç görmediği halde çok seviyordu, o yüzden hiç değilse bu gece ağlayıp onu üzme. Haydi, biraz neşelen artık; yolculuk da bitti, şimdi istediğin gibi dinlenip eğlenebilirsin."

"Öyleyse bırakın, hemen gidip yatayım" dedi çocuk; Catherine'den kaçarken yine akmaya başlayan yaşları silmek için ellerini gözlerine götürdü.

"Gel, gel bakalım uslu çocuk" diye fısıldadım. "Şimdi kuzenini de ağlatacaksın, bak sen böyle yapınca ne kadar üzüldü!" diyerek elinden tuttum.

O da kuzeni için mi üzülmüştü bilmiyorum ama Cathy, babasına onun kadar üzgün bir ifadeyle baktı. Sonra üçü birlikte çay masasının hazırlandığı kütüphaneye çıktı. Linton'ın peleriniyle kasketini aldım; onu masanın yanındaki bir sandalyeye oturttum; ama daha

oturur oturmaz yine ağlamaya başladı. Efendim ona sorunun ne olduğunu sordu.

"Ben sandalyeye oturamam" diye hıçkırdı çocuk.

"O halde divana geç, Ellen sana çayını getirir" dedi dayısı sabırla.

Bu asabi ve hastalıklı çocuğun yolculuk boyunca efendiyi fazlasıyla yorduğuna iyice ikna olmuştum. Linton sürüklenircesine yavaş yürüyüp doğruca divana gitti ve yattı. Bunun üzerine Catherine de çayını eline alıp bir tabure çekerek onun yanına oturdu. Önce hiç konuşmadan bir süre sessizce durdu ama sürekli böyle susması imkânsızdı. Cathy de küçük kuzenini bebeği yapmaya karar verdi, belli ki bunu çoktan aklına koymuştu. Onun lülelerini okşayıp, yanağını öpmesinden ve küçücük bir bebekmiş gibi kendi fincanına koyduğu çaydan ona içirmesinden bu açıkça anlaşılıyordu. Bu, Linton'ın çok hoşuna gitti, zaten o da bir bebekten farksızdı. Hemen gözlerini sildi, yüzünde bir gülümseme belirdi.

Efendi onları bir süre izledikten sonra, bana dönüp "Bu iş tamamdır, çok iyi gidiyor" dedi; "eğer çocuğu burada alıkoyabilirsek, daha da iyi olacak. Kendi akranıyla arkadaşlık etmek, Linton'ı çok yakında canlandırıp kendisine getirecek, giderek daha da güçlenecek".

"Evet, ama alıkoyabilirsek" diye mırıldandım kendi kendime. İçime aniden korkular düşmüştü, çocuğu alıkoyabilmemiz oldukça zayıf bir umuttu. Eğer bu mümkün olamazsa, o zaman bu cılız ve hasta çocuğun Uğultulu Tepeler gibi sarp bir yerde babasıyla ve o kaba Hareton'la birlikte nasıl yaşayacağını düşündüm. Çocuğa nasıl arkadaş olacaklarını merak ettim. Çok geçmeden kuşkularımda haklı çıktım, hem de tahmin ettiğimden de çabuk. Çaydan sonra çocukları yukarı çı-

kardım; Linton beni bırakmadığı için uyuyuncaya kadar başında bekledim, sonra aşağı indim, holdeki masada Bay Edgar'ın yatak odası için bir mum yakıyordum. Mutfaktan bir hizmetçi kız çıktı, Bay Heathcliff'in uşağının kapıda beklediğini, efendiyle konuşmak istediğini söyledi.

"Önce onun ne istediğini ben bir anlayayım bakalım" dedim, ama birden çok heyecanlanmıştım. "Bu insanları rahatsız etmek için hiç uygun bir saat değil, üstelik tam da uzun bir yolculuktan döner dönmez. Efendimin onu kabul edebileceğini hiç sanmıyorum."

Ama ben bunları söylerken, Joseph mutfaktan geçip hole girmişti bile. Pazar giysilerini giymiş, en sofu, en suratsız ifadesini takınmıştı; bir elinde şapkası, diğer elinde bastonu, ayakkabılarını paspasta temizliyordu.

"İyi akşamlar, Joseph" dedim soğuk bir tavırla. "Gece vakti buraya neden geldin?"

"Efendin Bay Linton'la konuşmak için geldim" derken küçümseyerek beni kenara itti.

"Ama Bay Linton yatmak üzere; eğer çok önemli bir şey değilse, seni kabul edemez" dedim. "Şu an seni dinleyemeyeceğinden çok eminim, sen en iyisi şuraya otur, ne söyleyeceksen de bana söyle."

"Onun odası hangisi?" diye soran ihtiyar adam yan yana sıralanmış kapılara bir göz attı.

Beni araya sokmamakta kararlı olduğunu anladım; çaresiz kalıp gönülsüzce kütüphaneye çıkarak zamansız gelen ziyaretçiyi efendiye haber verdim. Arkasından da bu adamı ertesi güne kadar kabul etmemesini önerdim. Ama Bay Linton'ın dediğimi yapmaya vakti bile olmadı. Joseph hiç vakit kaybetmeden peşim sıra gelip doğruca odaya girdi. Gidip masanın diğer ucuna dikildi, elleri bastonunun tepesinde, beklemeye koyuldu. Sonra da

söylediklerinin kabul edilmeyeceğini biliyormuş gibi yüksek sesle konuşmaya başladı.

"Heathcliff beni oğlunu almam için gönderdi; onu almadan geri dönmeyeceğim."

Edgar Linton bir dakika boyunca hiçbir şey söylemedi, yüzünü derin bir keder kapladı, içini sızlatan üzüntü sadece çocuğun istikbalinin ne olacağı değildi, aynı zamanda Isabella'nın umut ve korkularını, oğlu için duyduğu endişe ve kaygıları düşünüyordu. Üstelik bir de onu özellikle kendisine emanet ettiğini hatırlayınca, çocuğu bırakmak Bay Linton'a çok acı geliyordu. Buna bir çare bulmalıydı. Ama aklına hiçbir çıkar yol gelmiyordu. Onu göndermek istemediğini açıkça söyleyecek olsa, belki de bu çıkış, karşısındakini daha da hırslandıracaktı. Bu durumda çocuktan vazgeçmekten başka çare yoktu. Ama öyle de olsa hemen şu an çocuğu yatağından kaldırıp göndermesi mümkün değildi.

"O halde Bay Heathcliff'e söyleyin" dedi, bu adı söylerken soğukkanlılığını yitirmemeye çalışıyordu, "oğlu yarın sabah Uğultulu Tepeler'e gitmek üzere yola çıkacak. Şimdi uyuyor, hem de çok yorgun, o kadar yola gidemez. Ona şunu da söyleyin; Linton'ın annesi çocuğun benimle yaşamasını istiyordu, zaten sağlığı da şu an için pek iyi değil".

"Hayır!" diye bağırdı Joseph, bir taraftan da bastonuyla yere sertçe vurup emreder gibi bir tavır takındı. "Hayır! Ben onu bunu anlamam. Bay Heathcliff onun annesini de seni de saymaz. Oğlunu istiyor, işte o kadar; ben de onu almadan şuradan şuraya gitmeyeceğim."

"Bu gece onu hiçbir yere götüremezsin!" diye kararlı bir şekilde bağırdı Bay Linton. "O yüzden şimdi derhal merdivenleri in ve söylediklerimi olduğu gibi efendine bildir. Haydi hemen git! Ellen, ona yolu göster!"

Öfkeli ihtiyarı kolundan tutup odadan çıkardı, ardından da kapıyı kapattı.

Joseph "Öyle olsun!" diye haykırıp yavaşça uzaklaştı. "Sabahleyin efendimin kendisi buraya gelsin de, göreyim sizi. Bakalım *onu* da böyle kolundan tutup atabilecek misiniz!"

bölüm
yirmi

Bu tehdidin yerine getirilmesine imkân vermemek için Bay Linton beni çocuğu alıp Catherine'in midillisiyle erkenden götürmekle görevlendirdi ve "Bundan böyle bizim onun kaderine iyi veya kötü hiçbir şekilde bir etkimiz olamayacağına göre, nereye gittiğini kızıma söylememelisin, bundan sonra onunla arkadaşlık edemez; onun bu bölgede bulunduğunu bile bilmemeli, bu onun için daha iyi olur, aksi halde endişelenip hemen kalkıp oraya gitmek ister. Sadece babasının ansızın adam gönderip aldırmak istediğini, çocuğun da bu durumda bizi bırakıp gitmek zorunda kaldığını söylersin".

Küçük Linton sabahın saat beşinde yataktan çıkmak istemiyordu; tekrar bir yolculuğa çıkmak için hazırlanması gerektiğini öğrenince çok şaşırdı. Ama ben babası Heathcliff'in yanına gidip bir süre orada kalacağını söyleyerek endişesini biraz olsun hafiflettim; babası onu o kadar çok görmek istiyordu ki, ona bir an önce kavuşmak için yol yorgunu olsa bile daha fazla bekleyememişti.

Çocuk garip bir şaşkınlık içinde, "Babam mı?" diye sordu. "Annem bana bir babam olduğundan hiç söz etmemişti. O nerede yaşıyor? Ama ben dayımla kalmak istiyordum."

"Grange'dan az ötede yaşıyor" dedim. "Şu tepelerin hemen ardında, pek uzakta değil; iyice dinlendikten sonra yürüyerek bile buraya gelebilirsin. Hem bak, kendi evine gideceksin, babanı göreceksin; bunun için sevinmelisin. Anneni nasıl sevdinse, babanı da aynı şekilde sevmeye çalışmalısın, o zaman o da seni sever."

"Ama neden şimdiye kadar bana babam olduğunu söylemediler?" diye sordu. "Neden herkesin anne babası gibi benimkiler de birlikte oturmadılar?"

"Babanın kuzeyde işi vardı" dedim; "annenin de sağlığı açısından güneyde kalması gerekiyordu".

"Peki, ama annem bana niye ondan hiç söz etmedi?" diye diretti çocuk. "Dayımı hep anlatırdı, ben de onu hep severdim. Şimdi babamı nasıl sevebilirim ki? Onu hiç tanımıyorum."

"Ah, çocukların hepsi anne ve babalarını severler" dedim. "Annen eğer babandan çok sık söz ederse, onun yanına gitmek istersin diye düşünmüş olmalı. Haydi vakit kaybetmeyelim. Böylesine güzel bir sabah bir saat fazla uyumaktansa, erkenden atla gezinti yapmak daha iyidir."

"Dün gördüğüm *o* küçük kız da bizimle gelecek mi?" diye sordu.

"Şimdi değil" dedim.

"Ya dayım?" diye sormaya devam etti.

"Hayır, oraya seni ben götüreceğim" dedim.

Linton kendini yeniden yatağa attı, birden çok kederlenmişti.

"Dayım olmadan gitmem" diyerek durmadan ağladı. "Beni nereye götüreceğini bile bilmiyorum."

Babasına gitmek istememekle çok ayıp ettiğini söyleyip onu ikna etmeye çalıştım, ama hâlâ inat ediyor, giysilerini giydirmeme bir türlü izin vermiyordu; bunun üzerine gidip efendiyi çağırmak zorunda kaldım, ancak onun yardımıyla çocuğu yatağından çıkarabildim. Sonunda zavallı yavrucağı orada çok az kalacağı, Bay Edgar ile Cathy'nin onu sık sık görmeye gelecekleri yalanıyla yola çıkmaya ikna edebildik. Ona yol boyunca benzer yalanlar uydurdum. Neyse ki funda kokularının sarmış olduğu temiz hava, gökyüzünde parlayan güneşle ağır ve sakin yol alan Minny üzüntüsünü çarçabuk unutturdu. Yeni eviyle ve orada oturanlarla daha fazla ilgilenmeye, onlar hakkında daha samimi sorular sormaya başladı.

"Uğultulu Tepeler de Thrushcross Grange kadar güzel bir yer mi?" diye sorarken dönüp son bir kez vadiye baktı; hafif bir sis yükseliyor, masmavi göğün eteklerinde pamuktan bir bulut gibi giderek yayılıyordu.

"Uğultulu Tepeler böyle ağaçlar arasına gizlenmiş değildir" dedim. "Hem bu kadar büyük de sayılmaz; ama oradan her yerin güzelliğini olabildiğince görebilirsin. Sonra havası da sana daha iyi gelecek; daha temiz, daha kuru bir havası vardır. İlk gördüğünde ev sana biraz eski ve karanlık gelebilir ama sağlam ve güzel bir yapıdır; bu yörede Grange'dan sonra gelir. Hem kırlarında da çok güzel gezintiler yapacaksınız! Bayan Cathy'nin diğer kuzeni Hareton Earnshaw, sana en güzel yerleri gösterecektir, o senin de kuzenin sayılır. Güzel havalarda eline bir kitap alır; yeşil çimenlerin kaplı olduğu bir köşe bulup, orayı kendine okuma yeri yaparsın. Belki dayın da bazen bu gezintilere katılır, birlikte dolaşırsınız; o da çok sık bu tepelerde dolaşmaya çıkar."

"Peki ya babam nasıl biri?" diye sordu. "O da dayım gibi genç ve yakışıklı mı?"

"Onun kadar genç" dedim; "ama onun saçları ve gözleri siyah, o yüzden de yüz hatları daha sert görünür; ayrıca daha uzun boylu, daha iri yapılı. İlk gördüğünde sana sert ve haşin gelebilir, davranışları da öyledir; ama öyle olsa da sen yine de ona karşı her zaman saygılı ve içten davran. Öyle yapınca elbette ki o da seni dayından bile daha fazla sevecektir; her şeyden önce sen onun öz oğlusun."

"Siyah saçlı, siyah gözlü!" diye Linton kendi kendine mırıldandı. "Onu gözümün önüne getiremiyorum. O zaman ben ona hiç benzemiyorum, öyle değil mi?"

"Benzediğin pek söylenemez" dedim. Yol arkadaşımın bembeyaz tenine, ince ve zayıf bedenine, iri parlak gözlerine bakıp hem de hiç benzemiyor, diye geçirdim içimden; gözleri tıpkı annesinin gözleriydi ama öfkeyle yandıkları zamanlar hariç tutulduğunda, annesinin gözlerindeki parlak canlılık onun gözlerinde yoktu.

"Ama annemi ve beni bir kez bile görmeye gelmemesi bence çok tuhaf!" diye mırıldandı. "Beni hiç gördü mü? Gördüyse ancak bebekken görmüş olmalı. Onunla ilgili en küçük bir şey bile hatırlamıyorum!"

"Niçin öyle söylüyorsunuz, Efendi Linton?" dedim. "Size üç yüz mil oldukça uzun bir mesafe, on yıl da çok uzun bir zaman gelmiş olabilir, ama büyükler için hiç öyle değildir. Büyük olasılıkla mutlaka yazdan yaza gelmeyi planlamıştır ama bir türlü uygun bir fırsat bulamamıştır, şimdi de artık çok geç diye düşünmüş olabilir. Böyle sorularla sakın babanızın canını sıkmayın; bu onu çok üzer, hem de bir yararı olmaz."

Yolun geri kalanında çocuk kendince düşüncelere daldı. Sonunda Uğultulu Tepeler'e vardığımızda, onun

ilk izlenimlerini yüzünden okumaya çalıştım. Evin oymalı dış cephesini, alçak pencerelerini, dağınık salkımlı bektaşiüzümlerini, eğri gövdeli çam ağaçlarını iyiden iyiye inceledi, sonra da hoşuna gitmemiş gibi başını iki yana salladı; anlaşılan yeni evinin dış görünüşünü hiç beğenmemişti. Ama bu konuda şikâyet edip yakınmayı sonraya bırakacak kadar zeki bir çocuktu, büyük olasılıkla evin içinin daha iyi olacağını düşünmüştü. Atından inmeden gidip kapıyı açtım. Saat altı buçuktu. Ev ahalisi kahvaltıdan yeni kalkmıştı; hizmetçi kadın masayı temizleyip siliyor, Joseph efendisinin sandalyesinin yanında dikilmiş, ona topal atla ilgili bir şeyler anlatıyordu; Hareton da tarlaya gitmeye hazırlanıyordu.

"Merhaba Nelly" dedi Heathcliff; beni karşısında görünce birden şaşırmıştı. "Doğrusunu istersen malımı gelip kendim almak zorunda kalacağımdan korkuyordum. Sen mi getirdin? Görelim bakalım, işe yarar bir şey mi?"

Kalkıp kapıya gitti, Hareton'la Joseph de peşinden gittiler, hepsi de büyük bir merak içindeydi. Zavallı küçük Linton üçüne de ürkek bakışlarla baktı.

Joseph çocuğu baştan ayağa süzdükten sonra, "bence senin efendin kesinlikle çocukları değiş tokuş etmiş! Bu onun kızı olmalı!" dedi.

Heathcliff çocuğa gözlerini öyle bir dikti ki, zavallı çocuk utancından ne yapacağını şaşırdı. Babası sonunda alaycı bir kahkaha attı.

"Tanrım! Ne tatlı! Ne sevimli şey!" diye bağırdı. "Bunu salyangozla kesilmiş sütle büyütmüş olmalılar, Nelly. Ah, lanet olsun! Bu beklediğimden beter. Şeytan da biliyor ya, bu kadarını beklemiyordum!"

Atından indiğinden beri karşılaştığı bu tuhaf durum karşısında korkudan titremeye başlayıp afallayan çocuğa

içeri girmesini söyledim. Babasının sözlerinin ne anlama geldiğini, bunların gerçekten kendisine söylenip söylenmediğini kestirmekte de zorlanıyordu. Bir yandan hiç tanımadığı bu korkunç ve sürekli alay eden adamın kendi öz babası olup olmadığından kuşkulanırken, öte yandan daha da fazla korkup titreyerek bana sarılıyordu. Bay Heathcliff bir sandalye çekip oğluna, "Buraya gel" deyince, çocuk bu defa derhal göğsüme kapanıp ağlamaya başladı.

Bunun üzerine Heathcliff kolunu uzatıp çocuğu sertçe dizine doğru çekti, ardından çenesinden tutup başını yukarı kaldırdı; "Sus! Sus!" dedi. "Böyle saçmalık istemiyorum! Burada sana bir şey yapacak değiliz, Linton. Adın buydu, değil mi? Tıpatıp ananın oğlusun, hem de tamamen! Sende bana ait olan parça hangisi bulamadım doğrusu, yaygaracı tavuk?"

Çocuğun kasketini çıkardı, lüleli gür saçlarını geriye itti, ince kollarını, küçük parmaklarını elledi, bu yoklama sırasında Linton ağlamayı kesti, iri mavi gözlerini kaldırıp, kendisini inceden inceye kontrol eden bu adamı süzdü.

"Beni tanıyor musun?" diye sordu Heathcliff, çocuğun her yanını gözden geçirme işini bitirmişti.

"Hayır" dedi Linton ve sanki ona hissettiği ama nedenini anlayamadığı bir korkuyla bakıyordu.

"Sana benden söz etmiş olmalılar."

"Hayır" Linton yine aynı cevabı verdi.

"Hayır! Annen için bu çok utanç verici, demek ki senin içinde bana karşı hiç sevgi uyandıramamış! Öyleyse ben sana söyleyeyim; sen benim oğlumsun; ama annen sana nasıl bir baban olduğunu anlatmadığı için büyük densizlik etmiş. Benden kaçmana gerek yok, kızarıp utanmayı da artık kes! Neyse ki kanın beyaz değil. Her

neyse, senden sadece söz dinlemeni istiyorum, hepsi bu. Nelly, eğer yorulduysan otur, yorulmadıysan, hemen evine dön. Zaten burada görüp duyduklarını Grange'daki o beş para etmez adama anlatmak için sabırsızlandığını biliyorum, ayrıca sen burada durdukça bu çocuk buraya alışamayacak."

"Pekala" dedim, "umarım bu çocuğa iyi davranırsınız, Bay Heathcliff; aksi halde fazla uzun bir süre yanınızda kalamaz, ayrıca da bu koca dünyada ondan başka kanbağınız olan yakınınız yok, bunu sakın unutmayın".

"Korkma, ona iyi davranacağım" dedi Heathcliff ve güldü. "Ama ona benden başka biri iyi davranacak olursa, peşinen söyleyeyim kıskanırım. İşte şu andan itibaren ona iyi davranmaya başlıyorum. Joseph çocuğa derhal biraz kahvaltı getir; Hareton, lanet olası budala çocuk, haydi sen de işine bak." Onlar çıktıktan sonra da bana dönüp "İşte böyle, Nelly" diyerek konuşmaya devam etti. "Sizin evin gelecekteki sahibi benim oğlum; hal böyle olunca da onun malının bana kalmasını güvence altına almadıkça, ölmesini istemem elbette. Ayrıca, o *benim* özbeöz oğlum, onun Earnshawların mallarına sahip olduğunu görme zevkine ermek, babalarının toprağını sürdürmek için benim oğlumun onların çocuklarını kiraladığı günleri görmek istiyorum. İşte sırf bu yüzden bu sersem çocuğa katlanmaya çalışacağım. Yoksa aslında ondan iğreniyorum, hatırlattığı anılar yüzünden ondan nefret ediyorum! Ama ortada sözünü ettiğim bir gerçek var, bu yüzden benim yanımda güvende olacak. Efendin kendi kızına nasıl bakıyorsa, ben de ona o kadar iyi bakacağım. Yukarı katta ona güzel bir oda hazırlattım, bir de öğretmen tuttum, ona canının istediği şeyi öğretmek için haftada üç kez yürüyerek tam yirmi mil yol kat edip buraya gelecek.

Hareton'a da ona itaat etmesini talimat verdim, aslında onun buradakilere üstünlüğünü, efendiliğini, inceliğini koruyabilmek için ne yapmak gerekiyorsa yaptım; her şeyi ona göre hazırladım. Ama gördüğüm kadarıyla ne yazık ki o bu zahmetlere değecek bir çocuk değil, oysaki bu dünyada istediğim yegâne şey oğlumun koltuklarımı kabartacak bir çocuk olmasıydı. Durmadan karşımda ağlayıp sızlayan, korkak, saz benizli yaratık, doğrusu beni acı bir hayal kırıklığına uğrattı!"

Heathcliff bunları söylerken Joseph elinde bir tas sütlü yulaf lapasıyla gelip tası Linton'ın önüne koydu. Çocuk bu iğrenç görünümlü yemeğe tiksinerek baktı, şöyle bir karıştırdı, önündeki her neyse kesinlikle yiyemeyeceğini söyledi. İhtiyar uşağın da aynı efendisi gibi çocuğu beğenmediğini, ona küçümser bir bakışla baktığını gördüm. Ama Heathcliff adamlarına, oğluna karşı kayıtsız şartsız saygı göstermelerini beklediğini söylemişti, o yüzden içinde ona karşı beslediği bu duyguyu gizlemek zorundaydı.

Joseph, "Yiyemez misin?" diye tekrarlarken kimse duymasın diye iyice eğilip sesini alçaltarak Linton'ın yüzüne baktı. "Ama Efendi Hareton da küçükken hep bunu yerdi. O yediyse sen de yersin!"

"*Yemeyeceğim*!" dedi Linton, öfkelenmişti. "Götür onu."

Joseph öfkeyle tası alıp bize getirdi.

Tepsiyi Heathcliff'in burnuna sokup, "Şu yemeğin nesi var, söyleyin" diye sordu.

"Nesi varmış?" dedi Heathcliff.

"Bilmem!" dedi Joseph, "şu çıtkırıldım beyzade yiyemeyeceğini söyledi. Ama doğrudur, yiyemez! Annesi de aynen böyleydi, yiyeceği ekmeğin buğdayını bile pisletiriz diye bize ektirmezdi".

"Bana onun annesinden söz edip durma" dedi Heathcliff; çok öfkelenmişti. "Öyleyse yiyebileceği başka bir şey getirirsin, olur biter. O her zaman ne yer Nelly?"

Sıcak süt ya da çay içebileceğini söyledim, bunun üzerine hizmetçi kadına bunları hazırlaması için talimat verildi. Neyse ki babasının her konudaki bencilliği bu kez işe yarayacak, çocuk burada ezilmeyip rahat edecekti. Heathcliff oğlunun zayıf bünyeli bir çocuk olduğunu, ona göre davranmak gerektiğini anlamıştı. Ondaki bu değişikliği anlattığımda Edgar'ın da içinin rahatlayacağından kuşku duymuyordum. Artık burada daha fazla kalmam için bir neden yoktu. Linton yavaşça kendisine sokulan uysal bir çoban köpeğini ürkekçe kendisinden uzaklaştırırken, ben de bundan istifade ederek gizlice kapıyı kapatıp sıvıştım. Ama çocuk tetikte bekliyor olmalıydı, tam kapıyı kapatırken avaz avaz bağırmaya başladı.

"Beni burada bırakma! Ben burada kalmayacağım! Burada kalmayacağım!"

O sırada kapının mandalı kalktı ama hemen tekrar indi. Kendisini kapıdan dışarı atıp kaçmasını son anda önlemişlerdi. Ben de hemen aceleyle Minny'ye atlayıp hayvanı şaha kaldırdım, böylece kısa süren velilik görevim de bitmiş oldu.

O gün küçük Cathy bizi çok üzdü; neşe içinde kalktı, kuzeniyle konuşacağı için çok sevinçliydi, ama onun evden gittiğini öğrenince birden gözyaşlarına boğuldu; öylesine kederlendi ki Edgar çocuğun çok yakında tekrar geleceğini söyleyip teskin etmek zorunda kaldı. Bu arada "Tabii onu geri alabilirsem" diye eklemeyi de unutmadı, ama aslında bunun boş bir umut olduğu herkesin malumuydu. Bu söz elbette Cathy'yi yatıştırmaya yetmedi ama zaman onun da ilacı oldu. Çocuğu tekrar görünceye kadar yüzü belleğinden silinmiş olsa da bazen babasına "Linton ne zaman gelecek?" diye sormaya devam ediyordu, ama onu görünce tanımadı bile.

İş için Gimmerton'a indiğim zamanlarda, Uğultulu Tepeler'de çalışan hizmetçi kadına rastlarsam, hep küçükbeyin nasıl olduğunu sorardım, o da Catherine gibi herkesten uzak yaşayan biriydi. Yüzünü gören yoktu. Hizmetçi kadından öğrendiğime göre sağlığı yine bozulmuştu. Evdeki herkesi canından bezdirmişti. Heathcliff belli etmemeye çalışıyordu ama her geçen gün çocuktan biraz daha soğuyordu. Oğlunun sesini duymak

istemiyor, onunla aynı odada bir dakikadan fazla oturmaya katlanamıyordu. Birbirleriyle çok az konuşuyorlardı, Linton derslerine çalışıyor, akşamları oturma odası dedikleri küçük bir odada oturuyor ya da bütün bir gün yataktan çıkmıyordu. Öksürüp hapşırmadığı ya da bir yerinin ağrımadığı gün neredeyse yok gibiydi.

Kadın, "Ben ömrümde bu kadar tabansız, huysuz ve kendisi için yaşayan birini görmedim" diye devam etti. "Akşamları biraz pencereyi açık bırakacak olsam, kıyameti *koparıyor*. Off! Çekilir şey değil! Ne olmuş yani, alt tarafı bir nefesçik gece havası! Dahası yaz ortasında bile ocağın yakılmasını ister. Joseph'in tütününün zehir saçtığını söyler; şekerlemesinin, yemişinin, özellikle de sütünün hiç eksik olmamasını ister, süt, süt, devamlı süt içer ama kışın yeterince sütümüzün olup olmadığını hiç düşünmez. Kürklü pelerinine sarınıp ocağın başındaki koltuğuna oturur, yanında her zaman biraz kızarmış ekmekle su ya da başka bir içecek bulunur, keyifle yudumlayarak içer. Hareton bazen ona acıdığı için biraz olsun eğlendirmek ister, bu arada yeri gelmişken, Hareton kabadır ama artık çocuk değil, ancak çok geçmeden kavgaya tutuşup bozuşurlar; sonunda biri küfrederek, diğeri ağlayarak çekip gider. Bazen eğer kendi oğlu olmasa, onu şöyle iyice bir dövmek efendimin hoşuna giderdi diye düşünüyorum. Oğlunun kendisinden başka kimseyi umursamayan bu kadar bencil bir yaratık olduğundan haberi olsa, onu derhal kovmak isteyeceğine inanıyorum. Ama efendim öfkelenmekten kaçındığı için, bu tehlike de onun adına kendiliğinden yok olmuş oluyor. Linton'ın oturduğu odaya hiç uğramıyor; ama eğer çocuk salonda onun yanında da aynı şekilde davranacak olursa onu hemen yukarı gönderiyor."

Bu sözlerden küçük Heathcliff'in tümüyle sevgiden mahrum kalmış olmasından dolayı bu derece bencil ve huysuz olduğunu anlamıştım, aslında bir bakıma onun talihsizliğine üzülüyor, acıyordum; bazen keşke o da aramızda yaşasaydı diyordum ama artık ona karşı duyduğum ilgi de epeyce azalmıştı. Bu arada Bay Edgar benden hep çocukla ilgili bilgi edinmemi istiyordu, sanırım küçük Linton onu epey düşündürüyordu, bu yüzden onu görebilme tehlikesini bile göze almış görünüyordu. Bir keresinde benden gidip hizmetçi kadına sormamı istedi, acaba çocuk kasabaya inmiş miydi, inmemiş miydi? Kadın çocuğun yalnızca iki defa atla, onda da babasıyla, kasabaya gittiğini, her defasında da üç dört gün boyunca yorgunluktan ölüyormuşçasına sızlandığını söyledi. O hizmetçi kadın sanırım Linton geldikten iki yıl sonra oradan ayrıldı, onun yerine tanımadığım başka bir kadın geldi, şimdi de hâlâ orada.

Öte yandan Bayan Cathy on altı yaşına basıncaya kadar, Grange'da günler eskisi kadar güzel geçti. Sadece küçükhanımın doğum günlerini kutlayamıyorduk, çünkü o gün aynı zamanda hanımefendinin öldüğü gündü. Babası her zaman o günü tek başına kütüphanede geçirir, akşam olunca da Gimmerton mezarlığına kadar yürür, çoğunlukla gece yarısından sonraya kadar da orada kalırdı. O yüzden de Cathy o gün geldiğinde hep kendi başına bırakılır, böylece ne isterse onu yapardı. Ancak o yıl aynı zamanda baharın da başlangıcı olan martın yirmisi çok güzel bir gün oldu. Babası kütüphaneye çekilince, küçükhanım dışarı çıkmak üzere giyinmiş olarak aşağıya indi, kırlarda benimle birlikte gezinti yapmak için babasından izin istedi; Bay Linton fazla uzaklara gitmemek, bir saat içinde de dönmek kaydıyla izin verdi.

"Haydi, acele et, Ellen!" diye seslendi Cathy. "Nereye gitmek istediğimi çok iyi biliyorum. Bir av kuşu sürüsünün kırlığa doğru geldiğini gördüm. Onların yuva yapıp yapmadıklarını görmek istiyorum."

"Ama orası çok uzak olmalı" dedim. "Kuşlar kırlığın kenarında yuva yapmazlar."

"Hayır, uzak değil" dedi. "Babamla birlikte çok yakınlarına kadar gittim."

Bonemi başıma geçirip daha fazla vakit kaybetmeden çıktım. Cathy bir tazı yavrusu gibi sıçrayarak önümden gidiyor, sonra tekrar yanıma geliyor, adeta yerinde duramıyordu, önceleri çevremizde ötüşen tarlakuşlarının cıvıltılarını dinlemek, güneşin tatlı ve ılık sıcaklığını duymak, yüzüne baktıkça büyük bir sevinç duyduğum biricik bebeğimi izlemek çok hoşuma gitti. Altın sarısı bukleleri arkasında uçuşuyor, parlak yanakları yeni açmış yabangülleri kadar yumuşak ve lekesiz görünüyordu; gözlerinde gölgesiz bir sevinç ışıltıyla parlıyordu. O günlerde çok mutluydu, hatta bir melek gibiydi denilebilir. Ama ne yazık ki elindekiyle yetinmedi.

"Pekala, gösterin bakalım, şu sizin kuş cennetiniz nerede, Bayan Cathy?" dedim. "Artık çoktan oraya gelmiş olmamız gerek, Grange'ın çitleri çok uzakta kaldı."

"Az ileride, çok az kaldı, Ellen" diyerek bana sürekli aynı cevabı veriyordu. "Şu bayırı tırmanıp, şu sırtı da geçelim, sen daha oraya ulaşmadan ben kuşları havalandırmış olacağım."

Ama o kadar fazla tepe tırmanmış, o kadar çok sayıda sırt aşmıştık ki, sonunda yorulmaya başladığımı hissettim. Cathy'ye seslenerek artık daha ileri gitmeyip, geri dönmemiz gerektiğini söyledim. Beni epey geride bırakmıştı. Ona sesimi duyurmak için mümkün olduğunca

bağırdım. Ama sesimi duymadı ya da duyduğu halde umursamadı; sıçrayarak tutturduğu yolda gitmeye devam ediyordu. Bu durumda ben de onun peşinden gitmek zorunda kaldım. Sonunda birden çukurlaşan bir vadiye girip gözden kayboldu. Onu tekrar gördüğümde, Uğultulu Tepeler'e ulaşmasına sadece iki mil kalmıştı ki iki kişinin onun yolunu kesip durdurduğunu gördüm. Bunlardan biri Heathcliff'ti.

Cathy orada gördüğü kekliklerin yuvasını bulayım, daha doğrusu didikleyeyim derken Heathcliff tarafından suçüstü yakalanmıştı. Sonuçta bu bayırlar ve vadi Heathcliff'in mülkiyeti altındaki araziye aitti.

"Bir tanesini bile almadım, zaten hiç bulamadım ki" soluk soluğa yanlarına vardığımda Cathy onlara doğru söylediğini kanıtlamak için ellerini açıp boş olduğunu gösteriyordu. "Zaten alacak da değildim; babam burada onlardan çok olduğunu söylemişti; ben de yumurtalarını görmek istedim."

Heathcliff bana bir bakış atıp kötü bir şekilde gülümsedi; böyle yaparak karşısındakini tanıdığını ama tabii ki ona karşı hiç de iyi niyetli olmadığını belli etmiş oldu. Ona babasının kim olduğunu sordu.

"Thrushcross Grange'ın sahibi Bay Linton" diye cevap verdi Cathy. "Beni tanımıyorsunuz sanırım, aksi halde benimle böyle konuşmazdınız."

"Yani bana babanızın çok saygın biri olduğunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?" diye sordu Heathcliff alaycı bir ifadeyle.

"Ya siz kimsiniz?" Catherine karşısında durup onu sorgulayan adama merakla baktı. "Şu beyefendiyi daha önce de görmüştüm. Oğlunuz mu?"

Heathcliff'in yanındaki diğer kişiyi, Hareton'u işaret etti. Delikanlı iki yaş büyümüş olmasına rağmen, sadece

biraz daha irileşip güçlenmiş, ama büyümenin ona başka bir katkısı olmamıştı, yine her zamanki gibi beceriksiz ve kabaydı.

"Bayan Cathy" diye araya girdim, "evden çıkalı bir saati çoktan geçti, neredeyse üç saat olacak. Artık kesinlikle geri dönmeliyiz".

"Hayır, bu beyefendi benim oğlum değil" dedi Heathcliff ve beni kenara itti. "Ama benim de bir oğlum var, hem de siz onu tanıyorsunuz. Dadınız acele ediyor ama sanırım biraz dinlenmek ikinize iyi gelecektir. Şu fundalık arazinin hemen ardındaki evime gelmek istemez misiniz? Eğer dinlenirseniz, hem eve daha çabuk dönersiniz hem de bundan memnun kalırsınız."

Catherine'e hiçbir şekilde bu daveti kabul etmemesini fısıldadım.

Ama o oldukça yüksek bir sesle, "Neden?" diye sordu. "Koşar gibi yürümek beni çok yordu. Yere de oturamam, toprak ıslak. Haydi gidelim, Ellen; üstelik bak, onun oğlunu tanıdığımı söylüyor. Sanırım yanılıyor. Ama oturduğu yeri galiba biliyorum. Peninstone Kayalıkları'ndan gelirken gördüğüm çiftlik evi olmalı. Orada mı oturuyorsunuz?"

"Evet, orada oturuyorum. Haydi, Nelly sen de sızlanmayı bırak, görmüyor musun, onun için bizleri görmek, çok yeni ve çok hoş bir şey oldu. Hareton, haydi sen küçükhanımla önden yürü, sen de benimle gel, Nelly."

"Hayır, onun öyle yerlerde işi yok" diye bağırıp sıkıca yakaladığı kolumu ondan kurtarmak için çırpındım; ama Catherine çoktan koşup tepeden aşağı kıvrılmış, evin kapısına varmıştı bile. Ona öncülük etmesi için yanına verilen arkadaşı da yan çizip ortadan kaybolmuştu.

"Bay Heathcliff bu yaptığınız çok yanlış" diye konuşmaya devam ettim. "Niyetinizin iyi olmadığını siz de

biliyorsunuz. Orada Linton'a rastlayacak, eve dönünce de her şeyi babasına anlatacak. Suçlu yine ben olacağım."

"Onun Linton'ı görmesini istiyorum" diye cevap verdi. "Birkaç gündür iyi. Her zaman böyle insan içine çıkacak durumda olmuyor. Diğerine de bu ziyaretten kimseye söz etmemesini tembih ederiz. Ayrıca da bunda ne kötülük var?"

"Kötülük, babasının onun sizin evinize girmesine bilerek göz yumduğumu öğrenip bu yüzden bana düşman olacak olması. Ayrıca hiç kuşkusuz bunu yaparken niyetinizin kötü olduğu da bir gerçek" dedim.

"Oysaki niyetim ancak bu kadar iyi olabilir. İstersen düşüncelerimi olduğu gibi sana anlatabilirim" dedi. "İki kardeş çocuğunun birbirlerini sevip evlenebileceklerini düşünüyorum. Böylece efendine cömert davranıyorum; küçük kızının ileride hiçbir şeye sahip olma olasılığı yok; ama eğer bu düşüncem gerçekleşecek olursa, kız Linton'ın mirasına ortak olacak."

"Eğer Bay Linton ölürse" dedim, "gerçi bu gidişle yaşayacağı da şüpheli, o zaman babasının mirasçısı zaten Catherine olacak" dedim.

"Hayır, olmayacak" dedi, "vasiyetnamede bununla ilgili bir madde yok. Linton'ın tüm malvarlığı doğrudan doğruya bana geçecek, ama böyle bir durumda çıkacağı kesin olan kavgayı önlemek için ikisinin evlenmesini istiyorum, bunu gerçekleştirmeye de oldukça kararlıyım."

"Ben de o halde Catherine'i bir daha evinizin eşiğine yaklaştırmamaya kararlıyım" diye karşılık verdim. O sırada Bayan Cathy'nin bizi bahçe kapısında beklediği eve varmıştık.

Heathcliff bana çenemi kapamamı söyledi, önümüze geçip kapıyı açmaya koştu. Küçükhanım sürekli ona

bakıp henüz hakkında bir karar veremediği adamın nasıl biri olduğunu keşfetmeye çalışıyordu. Heathcliff ise onunla göz göze geldiği her defasında gülümseyip konuşurken özellikle ses tonunu yumuşatıyordu. İçimden aptalca fikirler geçiriyor, hiç değilse annesinin anısına Heathcliff'in ona kötülük yapmayacağını düşünüyordum. İçeri girdiğimizde, Linton ocağın önünde duruyordu, kasketi hâlâ başında olduğuna göre, kırda bir gezintiden henüz dönmüş olmalıydı, nitekim kendisine kuru bir çift ayakkabı getirmesi için Joseph'e seslendi. Yaşına göre epey boyluydu, oysaki daha on altısını doldurmamıştı bile. Hatları da çok muntazamdı; gözleriyle teni aklımda kaldığından daha parlaktı, ama bu daha ziyade açık ve berrak havayla, ılık güneş ışınlarının verdiği canlılıktan kaynaklanıyordu.

"Bilin bakalım, bu kim? Söyleyebilecek misiniz?" diyerek Cathy'ye döndü Bay Heathcliff.

"Oğlunuz mu?" Cathy bir ona, bir diğerine bakıp kuşkuyla cevap verdi.

"Evet, evet" diye cevap verdi, "ama onu ilk kez mi görüyorsunuz? Düşünün! Ah! Gerçekten hafızanız çok zayıfmış. Linton, onu görebilmek için bizi o kadar üzdüğün şu kuzenini sen de mi hatırlamıyorsun yoksa?"

"Ne, bu Linton mu?" Cathy bu adı duyar duymaz, bu sürpriz karşısında sevinçten çılgına döndü. "O küçük Linton bu mu? Benden uzun. Siz Linton musunuz?"

Delikanlı yaklaşıp kendisini tanıttı; Catherine onu coşkuyla öptü. Birbirlerine bakıp zamanla ne kadar değişmiş olduklarına şaşırdılar. Catherine artık yeterince boy atmıştı, dolgun ve narin bir bedeni vardı; aynı zamanda çelik gibi esnek ve kıvraktı, her yerinden sağlık ve neşe fışkırıyordu. Linton ise halsiz ve bitkin görünümlü bir çocuktu, bakışları da davranışları kadar hasta

görünümlüydü, ayrıca çok da zayıftı. Ama o kadar nazikti ki, bu tavrı tüm kusurlarını örtüyor, onu hemen hoş birine dönüştürüyordu. İkisi karşılıklı olarak sevgilerini ilettikten sonra Cathy, hemen kapının yanında kalıp, güya hem içeri hem de dışarıyla ilgilenen, ama aslında dışarı bakıyormuş gibi yapıp odada olup bitenleri gözleyen Heathcliff'in yanına gitti.

"O halde siz benim eniştem oluyorsunuz!" diye sevinçle haykıran Cathy, parmaklarının ucunda yükselip onu kucaklamak istedi. "Önce bana darıldınız ama ben sizi sevdiğimi hissetmiştim. Neden Linton'ı alıp Grange'a bizi ziyarete gelmediniz? Bu kadar yakın oturup da yıllarca bize hiç gelmemeniz çok tuhaf. Neden gelmediniz?"

"Siz doğmadan önce oraya çok geldim" diye cevap verdi Heathcliff. "Durun yapmayın! Eğer böyle bolca dağıtacak kadar öpücükleriniz varsa, onları boşuna benim için harcamayın, Linton'a verin!"

Catherine ardından bana doğru koşup boynuma sarıldı. Bu kez de beni öpücüklere boğarken bir yandan, "Hınzır Ellen!" diye bağırıyordu. "Hain Ellen! Beni buraya getirmek istemiyordun. Ama bundan böyle her sabah buraya kadar yürüyeceğim. Enişte, eğer izin verirseniz, ara sıra babamı da getirebilir miyim, bizi görmek sizin de hoşunuza gitmez mi?"

Heathcliff bu iki kişiye duyduğu müthiş kinin etkisiyle yüzünde aniden beliren hoşnutsuz ifadeyi zorlukla önlemeye çalışırken, "Tabii, tabii" diye karşılık verdi, ardından da küçükhanıma dönüp, "Ama bakın" dedi; "sanırım size bunu söylemeliyim. Bay Linton beni yıllardan beri hiç sevmez. Vaktiyle aramızda görülmemiş bir kavga yaşandı. Eğer ona buraya geldiğinizden söz edecek olursanız, sizin bu eve gelmenizi kesinlikle yasaklaya-

caktır. Bu yüzden ona bundan kesinlikle söz etmemelisiniz, aksi halde kuzeninizi bir daha göremezsiniz; isterseniz siz kendi kendinize buraya her gün gelebilirsiniz, ama geldiğinizi ona söylememelisiniz".

"Neden kavga ettiniz?" diye sordu Catherine, keyfi kaçmıştı.

"Beni kız kardeşiyle evlenemeyecek kadar beş parasız biri olarak görüyordu" dedi Heathcliff, "ama her şeye rağmen onunla evlenince fena halde canı sıkıldı, bunu onuruna yediremedi; o gün bugündür de asla bağışlamadı, hiçbir zaman da bağışlamayacak".

"Bu yaptığı çok yanlış!" dedi Catherine; "bunu uygun bir zamanda kendisine de söyleyeceğim. Ayrıca da siz ikiniz kendi aranızda kavga etmiş olabilirsiniz, ama bunda ne benim ne de Linton'ın suçu var. O halde ben buraya gelemeyeceksem, Linton Grange'a gelir"

"Orası benim için çok uzak" diye mırıldandı kuzeni, "dört mil yol yürürsem, ölürüm. Yok, yok, Bayan Catherine en iyisi, ara sıra da olsa siz buraya gelin, ille de her sabah gelmenize gerek yok, haftada bir iki kez gelmeniz yeterli".

Babası, onun bu sözleri üzerine oğluna küçümser bir bakışla baktı.

"Nelly, korkarım tüm zahmetlerim boşa gidecek" diye mırıldandı. "Bu sersemin deyimiyle küçük Bayan Catherine kısa süre sonra ne mal olduğunu anlayıp *onu* umursamayacak bile. İşte sırf bu yüzden ne kadar hödük olursa olsun, günde belki yirmi kere bir an bile yerinde durmayan Hareton'a imrendiğimi sana itiraf etmeliyim. Eğer bu çocuk başka biri olsaydı, kesinlikle onu severdim. Ama bir genç kızın *onun* gibi birini sevmesinin imkânsız olduğunu düşünüyorum. Eğer bu miskin çocuk aklı başına gelip bir an önce canlanmayacak olursa, Ha-

reton'u onun karşısına rakip olarak çıkaracağım. Hepimiz Linton'ın böyle giderse en fazla on sekizine kadar yaşayacağını düşünüyoruz. Şu başımın belası çocuğun yaptığına bir bak! Öylece durmuş ayaklarını kurutuyor, ama bir kez bile başını kaldırıp kızın yüzüne bakmıyor. Linton!"

"Evet, baba" diye cevap verdi çocuk.

"Bir yerlerde mutlaka kuzenine gösterecek bir şeylerin olmalı, tavşan ya da gelincik yuvası da yok mu? Ayakkabılarını değiştirmeden önce, arkadaşını bahçeye götürüp ona atını göstersene."

"Burada otursak, sence de daha iyi olmaz mı?" Linton bunu söylerken dönüp Cathy'ye yerinden hiç kımıldamak istemediğini belli eden bir bakışla baktı.

"Bilmem" diyen Cathy'nin ise gözü kapıdaydı, hemen dışarı çıkmaya, kırlarda koşup sıçramaya adeta can atıyordu.

Ama Linton yerinden bile kımıldamadı; gidip ateşe biraz daha sokuldu. Bunun üzerine Heathcliff aceleyle mutfağa doğru yöneldi; oradan da avluya çıkıp Hareton'a seslendi. Delikanlı elini yüzünü henüz yıkamıştı, yanaklarında kalan suyun parlaklığından ve saçlarının ıslaklığından bu belli oluyordu.

"Ah, Heathcliff size bir şey soracağım" dedi Cathy onu görür görmez. "Bu benim kuzenim, öyle değil mi?" Hizmetçi kadının söylediklerinden çocuğun o olduğunu hatırlamıştı.

"Yakışıklı bir delikanlı, öyle değil mi?" diye devam etti Heathcliff.

Yaramaz kız hemen parmaklarının ucunda yükselip Heathcliff'in kulağına şımarıkça bir şeyler fısıldadı. O da buna karşılık gülünce, bunu gören Hareton'un birden kaşları çatıldı. Onun bu halinden çocuğun sürekli olarak

herkes tarafından hor görüldüğü şüphesi taşıdığını, çok alıngan biri olduğunu, aşağılık kompleksi içinde kıvrandığını derhal anlamıştım. Ama efendisi ya da vasisi onu yatıştırmayı başardı. "Hareton, o aramızdan seni seçecek sanırım! Bana seninle ilgili... neydi? Her neyse senin çok hoşuna gidecek bir şey söyledi. Dinle! Onu al ve çiftliği gezdir. Ona hep çok kibar davranmayı sakın unutma! Ağzından da kötü bir söz çıkmasın. Küçükhanım sana bakmadığı sürece, sen de gözlerini onun yüzüne dikme, sana baktığında da sakın yüzünü saklamaya kalkma. Tane tane ve yavaş konuş, ellerin cebinde olmasın. Haydi bakalım, genç bayanı eğlendirmek için elinden geleni yap."

Pencerenin önünden geçerlerken, iki gence baktım, Earnshaw başını diğer yana çevirmişti. Her gün gördüğü yerleri yabancı bir ressamın ilgisiyle izler gibi tuhaf bir hali vardı. Catherine delikanlının yüzüne dikkatlice baktı, ama bu bakışlarda hiçbir hayranlık ifadesi yoktu. Ardından da çevresindeki şeylerle eğlenmeye koyuldu. Aralarındaki sessizliği yok etmek için kendince bir şarkı tutturdu, sonra da hem şarkı söyleyip hem zıplayarak yürümeye başladı.

"Onun dilini bağladım" dedi Heathcliff. "Gidip gelinceye dek tek kelime bile etmeyecektir! Nelly, benim bu yaştaki halimi hatırlarsın, sanırım belki de ondan biraz daha küçüktüm, ben de onun kadar saf mıydım, ya da Joseph'in dediği gibi böyle 'tabansız' mıydım?"

"Ondan daha kötüydünüz!" dedim. "Üstelik bir de asık suratlıydınız."

"Aslında ona baktıkça seviniyorum" dedi Heathcliff, içinden geçenleri samimiyetle ve yüksek sesle söylüyordu, "umutlarımı boşa çıkarmadı. Eğer doğuştan aptal olsaydı, o zaman benim için bu işin zevki de giderek azalırdı. Ama aptal değil, ayrıca da tüm duyguları be-

nimkilerle aynı, vaktiyle ben de onun gibi hissediyordum. O yüzden de şu anda onun neler çektiğini iyi biliyorum. Ama bu, onun bundan sonra çekeceklerinin başlangıcı yalnızca. Bu çekingen tavırlardan, suskunluk, kabalık ve cahillikten asla kurtulamayacak. Onu babası olacak o aşağılık adamın beni bağladığından daha sıkı bağladım, hem de daha aşağı bir düzeye indirdim. Bunu ona hep hayvansı haliyle övündüğü için yaptım. Onu öyle bir hale getirdim ki, artık hayvanlıktan uzak her şeyi zayıflık olarak görüp küçümsüyor. Hindley onu görse, koltukları kabarırdı, öyle değil mi? Tıpkı kendi oğluma baktığımda, benim koltuklarımın da kabardığı gibi. Ama ikisinin arasında bariz bir fark var. Birisi kaldırım taşı gibi kullanıldığı halde, altındır; diğeri ise gümüş gibi görünsün diye parlatılmış bir teneke parçası. *Benimkinin* elle tutulur bir tarafı yok, ama bu kadar çürük bir şeyi ne kadar dayanıklı hale getirmek mümkünse bunun için tüm ustalığımı göstereceğim. *Onun* oğlu ise pek çok üstün özelliğe sahip olsa da, bu özelliklerin hepsi yok olup gitti, hatta yoktan da beter oldu. Benimse zaten pişmanlık duyup dövünecek bir şeyim yok. Ama eğer Hindley yaşasaydı, kesinlikle dövünecek pek çok şeyi olacaktı. Ama işin en dokunaklı tarafı da Hareton'un beni ondan daha fazla sevmesi. Bu konuda da Hindley'i geride bıraktığımı kabul etmelisin. Mezarından çıkıp oğlunu bu hale getirdiğim için bana kafa tutacak olsa, oğlum dediği o çocuğun bu dünyadaki tek dostuna saldıran babasına müthiş öfkeleneceğinden, bu yüzden de onu geldiği yere gerisin geri göndermek isteyeceğinden adım gibi eminim. Keşke bu gerçekleşse de ben de bu anı yaşama zevkine erişebilsem!"

Heathcliff o anı düşünüp bir iblis gibi içinden güldü. Ben hiç cevap vermedim, o da zaten benden bir cevap

beklemiyordu. O sırada konuştuklarımızı duyamayacak kadar uzakta kalan Linton'ın birtakım tedirgin hareketler yapmaya başladığını gördüm. Anlaşılan yorulmamak adına Catherine ile arkadaşlık etmekten kendisini mahrum bıraktığı için sonunda pişman olmuştu. Bu arada babası da onun sık sık elini kararsız bir halde kasketine doğru götürdüğünü görmüştü.

"Haydi kalk artık yerinden, tembel herif!" diye çocuğa seslendi, sesinde yapmacık bir samimiyet vardı. "Koş arkalarından haydi! Köşedeki kovanların oraya gittiler."

Linton tüm gücünü toplayıp ocağın başındaki yerinden kalktı. Pencere açıktı, çocuk kapıdan çıkarken, Cathy'nin yanındaki yabani arkadaşına kapının üzerindeki yazıyı soruyordu. Hareton gözlerini havaya dikip bir soytarı gibi başını kaşıdı, "Lanet olası bir yazı işte" dedi; "onu okuyamıyorum".

"Okuyamıyor musun?" diye Catherine hayretle bağırdı. "Ben okuyabiliyorum. İngilizce yazılmış bir yazı. Ama ben asıl neden oraya yazılmış olduğunu öğrenmek istiyorum."

Linton bir kahkaha patlattı. İlk kez onun neşelendiğini görüyordum.

Cathy'ye dönüp, "O daha harfleri bile bilmiyor" dedi. "Dünyada onun kadar kalın kafalı biri olacağı hiç aklınıza gelir miydi?"

"O hep böyle midir?" diye sordu Cathy ciddi bir tavırla. "Gerçekten bu kadar saf mı... yoksa aklı mı kıt? Ona sadece iki kez soru sordum, ikisinde de yüzüme öylesine aptal gibi baktı ki, benim sözlerimi anlayamadığını düşündüm. Bu durumda hiç kuşkusuz ben de onunkileri anlayamam herhalde!"

Linton yine bir kahkaha attı, hiç de sanıldığı gibi saf olmayan Hareton'a doğru alaycı bir bakış fırlattı.

"Bu bön bakışların tek nedeni aşırı tembellik, başka hiçbir nedeni yok, öyle değil mi, Earnshaw?" dedi. "Kuzenim bu yüzden seni aptalın teki sanmış, okuma yazma işini ciddiye almamanın sonucu bu işte. Catherine, bilmem dikkat ettiniz mi, ne kadar kötü bir Yorkshire şivesiyle konuşuyor, değil mi?"

"Okuma yazma denen şeye lanet olsun, bize ne faydası var ki?" diye homurdanan Hareton, bu konuda her gün birlikte eğlendiği arkadaşına karşılık vermekte hazırlıklı çıkmıştı. Daha da küfredecekti ama iki genç kahkahalarla gülmeye başladı. Bizim şımarık küçük kız da onların bu tuhaf konuşmalarından kendisine eğlence çıktığı için oldukça keyiflenmiş görünüyordu.

"Sürekli sarf ettiğin bu lanet olsun sözü neye yarıyor?" Linton bunu sorarken yine gülüyordu. "Babam sana ağzından kötü bir söz çıkmasın diye tembih etti, ama sen küfür edemezsen, konuşamıyorsun. Haydi, bir beyefendi gibi davran bakayım!"

"Eğer erkekten çok bir kıza benzemeseydin, şimdi seni hemen şurada bir vuruşta yere sererdim! Pis, sefil yaratık!" diye karşılık verdikten sonra çekip giden bizim yabani bu kez fena halde kızmış görünüyordu. Yüzü öfkesini engellemek için sarf ettiği zoraki çabadan kıpkırmızı olmuştu, hor görüldüğünün farkındaydı, ama böyle bir durumda ne yapması gerektiğine bir türlü karar veremiyordu.

Bay Heathcliff de bu sözleri duymuştu; Hareton'un çekip gittiğini görünce, kendi kendine gülümsedi. Ardından da kapının önünde gevezelik etmeye devam eden iki çalçeneye korkunç bir nefretle baktı. Diğer delikanlının Hareton'un eksik ve kusurlarını anlattığı Catherine'in, bu yüzden oldukça neşelenip canlandığına şahit oluyordu. Genç kız karşısındaki çocuğun içindeki

kini kustuğu bu aşağılayıcı sözleri zevkle dinlerken, aslında bunları söyleyen kişinin ruhunda büyük bir kötülüğün gizli olduğunu aklına getiremiyordu. Bu manzara karşısında Linton'a acımaktan ziyade, ondan giderek soğumaya başlamıştım. Babasının onu adam yerine koymamakta ne kadar haklı olduğuna karar verip oğlu hakkında yaptığı bu yakıştırmayı çok beğenmiştim.

Öğle bitimine kadar orada kaldık. Küçük Cathy'yi daha önce oradan koparmakta ne yazık ki başarılı olamadım. Neyse ki efendim tüm gün odasından çıkmadığı için oldukça uzun süren yolculuğumuzu fark etmemişti. Eve gelirken, yol boyunca Cathy'ye az önce yanlarında olduğumuz kimselerin ne tür insanlar olduklarını anlatmak için çok çaba sarf ettim ama o benim onlara özel bir kinim olduğu konusunda sabit fikirliydi.

"İşte" diye bağırdı, "senin de babamdan yana olduğun belli, Ellen, açıkça taraf tutuyorsun, bunu biliyorum. Yoksa Linton'ın bizden çok uzaklarda olduğunu söyleyerek yıllardır beni kandırmazdın. Bunun için sana çok kızdım, ama şimdi de bir o kadar sevinçliyim, bu yüzden de kızgınlığımı sana gösteremiyorum. Artık Heathcliff'e dil uzatmayı bırak. Onun *benim* eniştem olduğunu unutma; zaten gidip babama da onunla kavga edip bozuştuğu için çıkışacağım."

Bu konuda o kadar fazla söylendi ki, sonunda ona fena halde yanıldığını kanıtlamak için şu anda konuşmanın abes olacağına karar verip vazgeçtim. O akşam oraya gittiğimizden babasına söz etmedi, çünkü onu görmedi. Ama ertesi gün orada yaşadığı her anı olduğu gibi aktardı; bunu yaptığı için çok canım sıkıldı ama öte yandan da sevindim. Babası elbette ki bu konuda onu benden daha iyi koruyacaktı. Ama aksine çok çekingen davrandı ve kızına Tepeler'deki adı geçen kişilerle neden

bunca yıldır görüşmediğine dair tatmin edici nedenler sunamadı. Oysaki Catherine çok istediği bir şey kendisine yasaklandığında, mantıklı nedenler bekleyen bir çocuktu.

Sabah olduğunda, "Babacığım!" diyerek sevgiyle kucaklayıp öptükten sonra, "dün kırda gezintiye çıktığımızda kimi gördüm, bilin bakalım" diye ekledi. "Ah, bakın birden nasıl da irkildiniz. Öncelikle yaptığınızın doğru olmadığını size söylemeliyim, sizce de öyle değil mi? Şeyi gördüm... ama önce dinleyin, size sırrınızı nasıl ortaya çıkardığımı anlatacağım, bu arada Ellen'in de yalan söylediğini anlamış oldum; o da sizden yanaymış; oysaki ben Linton'ı boşu boşuna umutla beklerken, güya bana acıyordu."

Yaptığı gezintiyi ve sonrasında olanları tamı tamına babasına anlattı. O anlatırken efendimin bana ara sıra sert baktığını görüyordum, ama Cathy konuşmasını bitirene kadar hiçbir şey söylemedi. Sonra kızını çekerek dizine oturtup Linton'ın orada yaşadığını neden kendisinden sakladıklarını gerçekten bilip bilmediğini sordu. Böyle bir durumda onu gerçeği öğrenme zevkinden yoksun bırakması mümkün müydü?

"Bay Heathcliff'ten hoşlanmadığınız için" dedi Cathy.

"Yani böyle düşünerek senin duygularından ziyade kendi duygularıma önem verdiğimi düşünüyorsun, öyle mi?" diye sordu babası. "Hayır, bunun nedeni Heathcliff'ten hoşlanmıyor olmam değil, asıl onun benden hoşlanmaması. Ayrıca da bu dünyada onun gibi bir iblisin daha olmadığını sana söylemeliyim. O ufacık bir fırsat eline geçtiğinde, tüm nefret ettiklerine kötülük etmek isteyecek, onları yok etmekten büyük zevk alacak biridir. Eğer kuzeninle görüşecek olursan, onunla da karşılaş-

manın kaçınılmaz olacağını biliyordum, benim yüzümden sana kötülük etmek isteyeceğini de biliyordum. İşte sırf bu yüzden, sadece seni düşünerek Linton'ı bir daha görmemen için önlem aldım. Ama büyüdüğünde sırası gelince, sana bunları kesinlikle anlatacaktım. Bu yüzden geciktirdiğim için üzgünüm."

"Ama Bay Heathcliff bana çok iyi davrandı, baba" dedi Cathy, anlaşılan söylediklerine inanmamıştı. "Ve bizim görüşmemize razı oldu. Bana istediğim zaman oraya gidebileceğimi, ama bundan size hiç söz etmememi söyledi. Çünkü siz Isabella halam ile evlendiği için onu affetmemiş, kavga edip darılmışsınız. Ama aranızda ne olursa olsun o Linton ile arkadaşlık yapmamı hoş karşılıyor. Buna razı olmayan sadece *sizsiniz*."

Efendim de Heathcliff'in ne kadar kötü bir adam olduğuna kızını bir türlü inandıramayacağını sonunda anlamıştı, bu yüzden Isabella'ya yaptıklarını, Uğultulu Tepeler'e nasıl sahip olduğunu ona kısaca anlatmak zorunda kaldı. Çok nadir olarak açtığı bu konuda çok uzun konuşmaya dayanamıyordu, ayrıca da eski düşmanına duyduğu içindeki nefret Bayan Linton'ın ölümünden bu yana şiddetini yitirmeksizin aynen sürüyordu. Sürekli olarak o olmasaydı karısının hâlâ yaşıyor olacağını düşünüyordu. O yüzden de onun gözünde Heathcliff bir katildi. Öte yandan küçük Cathy öfkeye kapılıp yaptığı ufak tefek densizlikler, hırçınlıklar ve haksız suçlamalar dışında içinde hiç kötülük olmayan, yaptığından da anında pişmanlık duyan bir çocuktu. Bu yüzden de babasının çizdiği bu aşırı kinci, her an kötülük planları yapıp bu yolda sinsice ilerleyen ruhu karaya bulanmış insan tiplemesi karşısında çok şaşırmıştı. O zamana dek kitaplarda görmediği, aklına bile getirmediği bu yeni insan yüzü onu bir anda kara kara düşünmeye sevk

edip adeta altüst etmişti. Bu yüzden de Bay Edgar ona daha fazla bir şey söylemeyi gereksiz gördü. Sadece şu kadarını eklemekle yetindi: "Onun evine gidip ailesiyle görüşmeni neden istemediğimi öğrenmiş oldun tatlım. Haydi, artık eski yaşantına, uğraşlarına geri dön ve orayı aklından çıkar."

Catherine babasını öptü, her zamanki gibi iki saat kadar oturup derslerine çalıştı. Sonra babasıyla birlikte Grange'da dolaştı. O gün de diğerleri gibi geçip gitmişti. Ama akşam olup Cathy odasına çekildikten sonra, soyunup giyinmesine yardım etmek için yanına gittiğimde, onu yatağının yanına diz çökmüş, ağlarken buldum.

"Bu hem çok aptalca hem de çok ayıp!" diye bağırdım ona. "Eğer gerçek üzüntünün ne olduğunu bilseydiniz, böyle önemsiz bir sorun yüzünden bir damla bile gözyaşı dökmeye utanırdınız. Siz daha keder diye bir duyguyu hiç tatmadınız, Bayan Catherine. Bir an babanızla benim öldüğümü, dünyada yapayalnız kaldığınızı düşünün, o zaman ne yapardınız? Bir an yaşadıklarınızı böyle bir felaketle kıyaslayın, sahip olduğunuz dostlarınız için de Tanrı'ya şükredin."

"Kendim için ağlamıyorum, Ellen" dedi. "Onun için ağlıyorum. Yarın beni bekliyor. Beni bekleyecek ve ben gitmeyeceğim! Ne kadar üzülecek."

"Saçma!" dedim, "yoksa sizin onu düşündüğünüz kadar, onun da sizi düşündüğünü mü sanıyorsunuz? Hareton onun arkadaşı değil mi? Bu dünyada hiç kimse ömründe sadece iki kez ve birkaç saatliğine gördüğü akrabası için oturup gözyaşı dökmez. Linton da bunun nedenini anlayacak, sizi bir daha aklına bile getirmeyecektir".

"Bari hiç değilse ona birkaç satır not yazıp neden gelmediğimi bildireyim, olmaz mı? Şu kitapları da yanında

gönderemez miyim?" Cathy ayağa kalkıp heyecanla sordu. "Onun kitapları benimkiler kadar güzel değil; ona kitapları anlattığımda okumayı ne kadar çok istemişti. Olmaz mı, Ellen?"

"Olmaz, hayır, gerçekten olmaz!" dedim kararlı bir ifadeyle. "Sonra o da size yazacak, böylece bu işin sonu gelmeyecek. Hayır, Bayan Catherine; onunla ilişkinizi tamamen kesmelisiniz. Babanız böyle istiyor; ben de böyle olması için sizi kontrol altında tutacağım."

"Ama bir iki satır yazıdan ne çıkar?" Cathy tekrar başlayıp neredeyse yalvarmaya başladı.

"Tartışma bitmiştir!" diye kestirip attım. "Yine başa dönmeyelim, haydi yatağa!"

Yüzüme öylesine ters bir ifadeyle baktı ki, iyi geceler bile diyemedim. Bu davranışına çok içerlemiştim, üzerini örtüp kapısını çekerek çıktım. Ama sonra yarı yolda pişman olup geri döndüm. Kapıyı açar açmaz da donup kaldım! Küçükhanımın önünde iki kâğıt parçası ve bir kalem vardı, masanın başında oturmuştu. Ben odaya girer girmez suçüstü yakalanmanın verdiği panikle aceleyle elindeki kâğıdı saklamaya çalıştı.

"Onu yazsan bile gönderecek birini bulamayacağını bilmelisin, Catherine" dedim; "şimdi hemen mumu da söndürüyorum!"

Derhal gidip şamdan külahını mumum üzerine kapattım; bunu yaptığım sırada Catherine müthiş bir öfkeyle elimin üzerine vurdu; huysuz bir tavırla, "Sen benim başımın belasısın!" diye bağırdı. Odadan çıktım, bu kez fena halde kızmıştı, ardımdan kapıyı sürgüledi. Sonuçta ne yapıp edip mektup yazılmış, sonra da kasabadan gelen sütçüyle yerine ulaştırılmıştı. Ama tabii ki ben bunu çok sonra öğrendim. Aradan haftalar geçti; Cathy tekrar sakinleşmişti. Ama birdenbire kendi başına

kalıp köşe bucakta oturmaktan çok hoşlanır oldu. Hatta kitabını okurken sessizce yanına gidecek olsam, yerinden sıçrayıp hemen kitabının üzerine kapanıyor, okuduğu sayfayı bana göstermek istemiyordu. Bir keresinde sayfanın arasına gizlemiş olduğu birkaç kâğıt parçası gözüme ilişti. Ayrıca huyu da değişmişti. Sabahleyin erkenden aşağı iniyor, sanki bir şeyin gelmesini bekliyormuş gibi mutfağın çevresinde dolanıp duruyordu. Bu arada kütüphanedeki sürgülü dolaplardan birinde de bir çekmece edinmişti, saatlerce başında oyalanıyor, çıkarken de kilitleyip anahtarı yanına almaya dikkat ediyordu.

Bir gün yine o çekmecesini karıştırırken son zamanlara kadar içinde duran boncuk türü şeylerin gittiğini yerine katlanmış kâğıt parçalarının geldiğini gördüm. Kuşkulandım. Onun bu gizli hazinesine bir göz atmayı aklıma koydum. Gece vakti efendim ile Cathy yukarı çekilir çekilmez, anahtarlarımın içinde çekmecenin kilidine uyacak bir anahtar buldum. Sonra da onu açıp içindekileri olduğu gibi önlüğümün cebine boşalttım, işlerim bittiğinde gözden geçirmek için hepsini odama götürdüm. Sonuçta kuşkulanmakta ne kadar haklı olduğum ortaya çıktı; elimdekilerin bir deste mektup olduğunu görünce şaşkınlıktan donakaldım. Bu mektuplar neredeyse hemen her gün Linton Heathcliff'ten gelmişti. Tabii ki Cathy'nin gönderdiklerine karşılık olarak. İlk mektuplar kısa ve çekingen bir dille yazılmıştı, ama giderek uzun aşk mektuplarına dönüşmüştü. Yaşı gereği saçma sapan yazılmış satırlardı ama aralarında sanki daha deneyimli birinin kaleminden çıkmış bölümlerin olduğu da gözümden kaçmamıştı. Mektuplardan bazıları hem çok coşkulu hem de oldukça tatsız cümlelerden oluşan karmakarışık şeylerdi; önce ateşli bir şekilde baş-

lıyor, ama sonra ancak okul çağındaki küçük bir çocuğun hayalindeki gerçekdışı bir sevgiliye söylemeyi düşlediği türden yapmacık ve yavan sözlerle bitiyordu. Bana göre beş para etmeyen bu içi boş sözlerin Catherine için yeterli olup olmadığını doğrusu çok merak ettim. Yeteri kadarını okuduktan sonra hepsini bir mendile sarıp çıkın yaparak bir kenara koydum, boş çekmeceyi de tekrar kilitledim.

Ertesi gün küçükhanım her sabah olduğu gibi erkenden aşağı inip doğruca mutfağa gitti. Sonra da küçük bir çocuğun geldiğini görüp kapıya yöneldi. Gelen sütçü kızdı. Çocuk süt kabını doldururken, Cathy'nin onun ceketinin cebine bir şey sokuşturduğunu, aynı anda da oradan bir şey aldığını gördüm. Bahçeyi dolanıp bu arabulucuyu beklemeye koyuldum; çocuk emaneti teslim etmemek, kendisine duyulan güveni sarsmamak adına benimle adeta kahramanca savaştı. Bu arada sütü aramıza döküldü ama sonuçta mektubu elinden almayı başardım. Doğruca evine gitmesini, aksi halde bu yaptığının ağır sonuçlarına katlanmak zorunda kalacağını söyleyerek kızı tehdit ettim. Sonra da bahçe duvarının dibine gidip Bayan Cathy'nin aşk mektubunu okudum. Kuzeninden daha düzgün ve sade yazılmıştı. Hem sevimli hem de aptalca satırlarla dolu bir mektuptu. Başımı hayretle iki yana sallayıp endişeli bir halde eve döndüm. O gün hava yağmurluydu, o yüzden Cathy'nin bahçede dolaşması mümkün değildi. Sabah dersleri biter bitmez hemen çekmecesine koştu. Babası masanın başına oturmuş kitap okuyordu. Ben de güya kopan perde saçaklarıyla uğraşıyormuş gibi yapıp kendime bir iş buldum; bu arada gözüm sürekli Catherine'in üzerindeydi. Sadece "Ah!" dedi; az önceki neşeden eser kalmayan yüzü birden öylesine bir kederle kaplandı ki içi

lebaleb yavrularla doluyken bıraktığı yuvanın bomboş olduğunu görüp kanatlarını panik içinde acı acı çırpan anaç bir kuşun üzüntüsü bile onunkinin yanında hiç kalırdı. Bay Linton birden başını kaldırıp ona baktı.

"Ne oldu, tatlım? Bir yerin mi ağrıyor?" diye sordu babası.

Ses tonundan ve tavrından hazinesini bulanın kesinlikle *babası* olmadığını anlamıştı.

"Hayır, baba!" dedi; sesi tıkanır gibi çıkmıştı. "Ellen, Ellen, yukarı gel. Midem bulanıyor!"

Çağrısına uyup onunla birlikte odadan çıktım.

"Off, Ellen! Onları sen aldın." Odaya girip yalnız kaldığımızda hemen diz çöktü ve ilk sözleri bu oldu. "Of, onları bana ver, bir daha yapmayacağım. Ne olur babama söyleme. Söylemedin değil mi, Ellen? Ne olur, söylemedim de bana! Çok büyük bir hata yaptım ama bir daha yapmayacağım!"

Çok ciddi bir tavır takınıp hemen ayağa kalkmasını söyledim.

"Bayan Catherine, bakıyorum da işi epey ilerletmişsiniz" dedim. "Bu mektuplardan utanç duymalısınız! Boş vakitlerinizi boş yere geçirdiğiniz bu bir yığın süprüntü, doğrusu bastırılmaya değer şeyler! Bunları önüne serdiğim zaman babanız ne diyecek dersiniz? Henüz kendisine göstermedim, ama bu gülünç sırrınızı saklayacağımı aklınızın ucuna bile getirmeyin sakın. Ayıp! Ayrıca da bu saçma sapan mektuplaşmayı kesinlikle siz başlatmış olmalısınız. Böyle bir şeyi onun düşünemeyeceğinden adım kadar eminim."

"Ben başlatmadım! Ben başlatmadım!" diye hıçkırdı. "Onu sevmek hiç aklımdan geçmemişti, ta ki..."

"*Sevmek*!" diye hayret içinde bağırdım, sesim de oldukça küçümser tonda çıkmıştı. "*Sevmek*! Bu duyul-

muş şey değil! Bu aynen yılda bir kez ekinimizi almak için evimize gelen değirmenciyi seviyorum demenize benziyor. Doğrusu çok güzel bir aşk! Hayatınızda Linton denen o çocuğu yalnızca iki kez ve toplam dört saat kadar gördünüz! Bu çocukça bir işten başka bir şey değil. Şimdi onları hemen alıp doğruca kütüphaneye götürüyorum, babanızın bu *sevgiye* ne diyeceğini birlikte göreceğiz bakalım."

Önüme atılıp değerli mektuplarını elimden kapmak istedi. Ama ben onları alamayacağı kadar yüksekte, başımın üzerinde tuttum. O zaman da delirmiş gibi yalvarmaya başladı. Bana onları yakacağını, o yüzden kendisine istediğini yapmamı ama babasına göstermememi söyledi. Bir yandan ona çıkışıyor, öte yandan bu hali karşısında gülmemek için kendimi zor tutuyordum, aslında bunlar çocuklukta yaşanan normal şeylerdi. O yüzden çok geçmeden biraz yumuşadım. "Pekâlâ, o halde, bunları derhal yakacağınıza, bir daha da asla mektup göndermeyeceğinize bana söz veriyor musunuz?" dedim. "Ayrıca anladığım kadarıyla ona kitap da göndermişsiniz; bundan böyle ne bir kitap ne bir tutam saç ne yüzük ne oyuncak ne de herhangi bir şey almak göndermek yok, tamam mı?"

"Oyuncak alıp vermiyoruz herhalde!" diye bağırdı, anlaşılan gururu utancından ağır basmıştı.

"Her neyse işte, hiçbir şey alıp vermek yok artık, tamam mı küçükhanım?" dedim. "Söz vermezseniz, şimdi hemen söylediğim yere gidiyorum."

"Söz veriyorum, Ellen!" diyerek eteğimden yakaladı. "Haydi, onları sen ateşe at, haydi çabuk!"

Ama ben onlara maşayla yer açarken, birden bu kadar fedakârlık yapmayı fazla bulmuş olmalı ki, hiç

değilse bir iki tanesini bırakmam için yürek dağlayan bir tonda yalvarmaya başladı.

"Ne olur, Ellen, bir iki tanecik olsun! Linton'dan bir anı saklamak için!"

Mendil çıkınını çözüp mektupları bir köşesinden tuttum ve ateşin üzerine silkeledim; alevler bacadan yukarı kıvrılarak çıkıyordu.

"Bir tanesini alacağım işte, zalim kadın!" diye haykıran Catherine, birden elini ateşin içine sokup yarısı yanmış bir kâğıt parçasını çekip aldı ama bu arada parmakları da yanmıştı.

"Güzel o halde, nasılsa bende bunlardan babanıza göstermek için fazlasıyla var!" diyerek geri kalanları yeniden çıkın yapıp kapıya yöneldim.

Elindeki kararmış kâğıt parçasını da ateşe atıp işi tamamlamam için bana işaret etti. Dediğini yaptım. Külleri iyice karıştırdım, üzerine de bir kürek kömür attım. Catherine hiç ağzını açmıyordu, son derece kırgın görünüyordu; odasına çekildi. Aşağı inip efendiye küçükhanımın bulantısının geçtiğini ama biraz uyuması gerektiğini söyledim. Cathy öğle yemeği yemedi ama çay için aşağı geldi; yüzü oldukça solgun, gözleri kıpkırmızıydı; şaşılacak derecede uslu görünüyordu. Ertesi sabah gelen mektuba bir parça kâğıt üzerine şu sözleri yazarak cevap verdim: "Bundan böyle Bay Heathcliff'in Bayan Linton'a mektup göndermemesi rica olunur, geldiği takdirde onları kabul etmeyecektir." O günden sonra küçük çocuk cepleri boş olarak gelmeye başladı.

bölüm
yirmi iki

Yaz geçmişti, sonbaharın ilk yarısının ortalarına gelmiştik. Aziz Michael Yortusu da geçmişti, ama o yıl ürün kaldırmakta oldukça gecikilmişti; birkaç tarlamız hâlâ olduğu gibi duruyordu. Bay Linton ile kızı sık sık orakla ekin budayan işçilerin olduğu tarlaları gezmeye çıkıyorlardı. Son ekin demetlerinin taşındığı gün, hava iyice kararıncaya kadar içeri girmediler; akşamüzeri genellikle hava çok soğumuş oluyor, rutubet iyice artıyordu, bu yüzden efendim fena halde soğuk aldı. Hastalık bir daha gitmemek üzere ciğerlerine yerleşti; Bay Linton bütün bir kışı evde kapalı geçirdi; bir gün bile dışarı çıkmadı.

Geçirdiği küçük duygusal maceradan iyice sarsılmış olan Cathy ise, bu heyecana son verdiğinden beri eskisine nazaran daha üzgün ve durgundu. Babası onun sürekli kitap okumasına razı olmuyor, biraz dışarı çıkması, gezip dolaşması için ısrar ediyordu. Cathy giderek babasının arkadaşlığından yoksun kalmaya başladı. Hal böyle olunca ben de bu boşluğu doldurmayı kendime görev edindim. Babasının yerini tutamazdım elbette; çünkü pek çok işim vardı, onunla gezmek için

ancak üç saat vakit ayırabiliyordum. Ayrıca da benim arkadaşlığımdan babasınınki kadar tat alamadığı da belliydi.

Ekim ya da kasım ayı başlarında bir öğleden sonraydı, hava serindi, yağmur yağacak gibiydi. Islak sonbahar yaprakları çayırların ve patikaların üzerinde hışırdıyordu. Masmavi gökyüzü, batıdan doğru hızla yükselen ve çok yakında yağacak sağanak yağmurun habercisi olup bir anda havayı soğutan koyu gri renkte bulutlarla yarı yarıya örtülmüştü. Küçükhanıma gezintiden vazgeçmesini rica ettim; birazdan bardaktan boşanırcasına yağmur yağacağından hiç kuşkum yoktu. Ama Catherine dinlemedi. Bunun üzerine gönülsüzce mantomu giyip şemsiyemi aldım, bahçenin öbür ucuna kadar onunla birlikte dolaşmaya çıktım. Aslında bu onun keyifsiz olduğu zamana denk düşen bir gezintiydi. Bay Edgar'ın hastalığı ne zaman ağırlaşsa, Catherine hep böyle durgunlaşırdı. Bay Edgar bir kez bile ağzını açıp hastalığından söz etmemesine rağmen, yüzündeki hüzünlü ifadeden benim kadar Catherine de derhal anlayabiliyordu bunu. O yüzden de çok üzgün bir halde yürüyor, ne konuşuyor ne de neşeyle hoplayıp zıplıyordu. Oysaki o, buz gibi rüzgârda bile yerinde duramayıp durmadan koşan bir kızdı. Üstelik göz ucuyla baktığımda, onun sık sık elini yanağına götürüp sildiğini fark ediyordum. Çevreme bakıp onun düşüncelerini başka yöne çekecek bir şeyler aradım. Yolun bir tarafı yüksek bir yamaçtı. Üzerindeki fındık ağaçlarıyla bodur meşeler yarı yarıya açıkta kalmış kökleriyle sanki her an devrilecekmiş gibi duruyorlardı. Toprak onların köklerini tutamayacak kadar gevşemişti; nitekim bazıları şiddetli rüzgâra dayanamayıp yan yatmıştı. Yazın bu kütüklere tırmanarak dallarına oturup yerden beş altı metre yükseklikte sal-

lanmak Catherine'in çok hoşuna giderdi. Bu cesaretin ve atikliğin çocukluğun verdiği tasasızlıktan kaynaklandığını bilerek onun adına mutlu olmakla birlikte, dikkatli olması için çıkışırdım, ama o bunu laf olsun diye söylediğimi bildiğinden pek kulak asmaz, sallanmaya devam ederdi. Öğle yemeğinden ikindi çayına kadar meltem rüzgârlarının salladığı salıncağında yatar; ona öğrettiğim şarkıları kendi kendine söyler, etrafındaki kuşların yavrularını besleyişlerini, onlara kanat çırpıp uçmayı öğretişlerini izleyerek vakit geçirir, konuşarak ifade edemeyeceği bir mutluluğun içinde düşler görmek için gözlerini kapatıp hayallere dalardı.

"Bakın küçükhanım" diyerek ona eğrilmiş ağaçlardan birinin kökündeki bir çukuru işaret ettim; "kış daha buralara gelmemiş. Yamaçta gördüğünüz şu küçük çiçek, temmuz ayında bu çayırları kaplayan leylak rengi mor sümbüllerden kalan son tomurcuk. Onu koparıp babanıza götürmek istemez misiniz?" Cathy toprak yuvasının içinde tek başına titreyip duran çiçeğe baktı. Ardından şöyle cevap verdi: "Hayır, ona dokunmayacağım: Ama ne kadar hüzünlü bir duruşu var, öyle değil mi, Ellen?"

"Evet" dedim, "sizin kadar halsiz ve narin duruyor. Yanaklarınız çok solgunlaştı. Haydi, el ele tutuşup koşalım. Siz bu kadar halsiz olunca, size yetişememek gibi bir korkum yok".

"Hayır" dedi ve aynı halsizlikle tembel tembel yürümeye devam etti. Ara sıra durup, gördüğü bir parça yosunun, bir tutam sararmış otun ya da artık kahverengiye dönmeye yüz tutmuş yaprakların arasında açık turuncu bir mantarın önünde durup düşüncelere dalıyordu. Sık sık başını diğer tarafa çevirip elini yüzüne götürüyordu.

Yanına yanaşıp kolumu omzuna doladım, "Catherine, neden ağlıyorsunuz, tatlım?" dedim. "Babanız sadece soğuk aldı, bu yüzden ağlamamalı, daha kötü bir şey olmadığına şükretmelisiniz."

Gözyaşlarını artık gizlemeye gerek duymayıp salıverdi; hıçkırmaktan katılacak gibiydi.

"Ah, ama o daha da kötüleşecek" dedi. "Sonra babam da, sen de beni tek başına bırakıp bu dünyadan gideceksiniz, o zaman ben ne yapacağım? Senin o sözlerin hiç aklımdan çıkmıyor, Ellen; onlar hep kulağımdalar. Babamla sen ölüp gittikten sonra benim için dünya ne kadar değişik, ne kadar çekilmez olacak."

"Sizin benden önce ölmeyeceğinizi kim bilebilir?" dedim. "Ortada bir şey yokken, böyle kötü şeyler düşünmek iyi değildir. Tanrı'nın izniyle hepimiz daha uzun yıllar birlikte yaşayacağız; efendim daha genç, ben de güçlü ve sağlıklıyım, daha kırk beşindeyim. Annem seksenine kadar yaşadı ve ölene dek sapasağlamdı. Bay Linton altmış yaşına kadar yaşadı diyelim, bu bile sizin düşündüğünüzden çok daha uzun bir süre. En azından daha yirmi yıl sonra olacak bir şey için şimdiden ağlamak sizce de biraz budalaca bir davranış değil mi?"

"Ama Isabella halam babamdan çok daha gençti" dedi; ürkek bir halde benden yine onu teselli edecek bir şeyler söylememi bekliyordu.

"Ama Isabella halanıza bakmak için yanında sizin ya da benim gibi biri yoktu" dedim. "O efendim kadar şanslı değildi. Onu yaşama bağlayacak neredeyse hiçbir şeyi yoktu. O yüzden sizin yapmanız gereken tek şey babanızın yanında hep neşeli durup, onu neşelendirmek, ona iyi bakıp, hiçbir şekilde üzüntü vermemek olmalı. Tamam mı, Cathy! Ama eğer inatçılık eder, düşüncesizce davranışlarda bulunursanız, en önemlisi de babanızı

mezarda görmekten çok mutlu olacak bir adamın oğluna anlamsız ve olmayacak bir sevgi duyarsanız, ölümüne neden olabileceğinizi de açıkça söylemeliyim."

"Ben şu anda babamın hastalığından başka hiçbir şeye üzülmüyorum" dedi. "Babamın varlığının yanında her şey değersiz kalır. Aklım başımda olduğu sürece babamı üzecek hiçbir davranışta bulunmayacağım, onun hakkında kötü bir söz de söylemeyeceğim, asla! Asla! Hiçbir zaman! Onu canımdan bile çok seviyorum, Ellen. Her gece Tanrım canımı ondan önce alma diye dua ediyorum, çünkü o benim ardımdan acı çekeceğine ben onun ardından acı çekeyim daha iyi. İşte onu kendimden çok sevdiğimi buradan anlıyorum."

"Bunlar ne kadar güzel sözler" dedim, "ama bunu ona davranışlarınızla da göstermelisiniz. Ayrıca babanız iyileştikten sonra, şu an içinde bulunduğunuz endişeli süreçte verdiğiniz bu kararları da sakın unutmayın".

Sohbet ederek yürürken evin yola açılan dış kapılarından birinin önünde durduk. Bizim küçükhanımın morali düzelmiş, neşesi tekrar yerine gelmişti. Tırmanıp bahçe duvarının üzerine oturdu; dışarıya kadar sarkan dallarının yolu gölgelediği kuşburnu çalılarının tepelerinde duran parlak kırmızı renkte taze yemişleri toplamak için iyice uzandı. Alt dallardakiler tükenmişti ama uzakta kalan üst taraflara sadece kuşlar dokunabilirdi ya da Cathy gibi duvarın üzerine tırmanmak gerekiyordu. Onları koparmak için uzandığında birden şapkası başından kayıp diğer tarafa düştü. Kapı kilitli olduğundan şapkayı almak için diğer tarafa atlamaya karar verdi. Onu dikkatli olması için uyardım, ama o çok çevik bir hareketle atlayıp gözden kayboldu. Ancak dönüşü o kadar kolay olmadı. Dümdüz duvarın taşları pürüzsüz ve kaygandı. Gül ve böğürtlen dalları da asılacak kadar

güçlü değildi. Cathy gülmeye başladı, durumu bana açıklayıncaya kadar durmuş aptal gibi ona bakıyordum. "Ellen! Eve gidip bu kapının anahtarını getirmen gerekiyor ya da ben kapıcının kulübesine koşmalıyım. Duvarı tırmanarak çıkamıyorum!"

"Olduğunuz yerde kalın" dedim. "Anahtar destesi cebimde duruyor. Belki içlerinden birisi buna uyar. Olmazsa gider getiririm."

Elimdeki koca anahtarları tek tek kilit deliğine sokup çıkarırken, Cathy de kapının önünde zıplayarak oyalanıyordu. Son anahtarı da denedim, hiçbiri uymamıştı. Bunun üzerine ona tekrar hiçbir yere gitmemesini tembihledim, elimden geldiğince çabuk eve gidip geleceğimi söyledim. Tam gitmeye hazırlanıyordum ki, bir şeyin bize doğru yaklaşmakta olduğunu duyup birden durdum. Bu, bir atın nal sesleriydi. Cathy'nin zıplaması da bir anda durdu.

"Kimdir o?" diye yavaşça fısıldadım.

"Ah, Ellen, kapıyı bir açabilseydin" dedi Catherine endişeli bir sesle.

"Oo, Bayan Linton!" dedi kalın bir ses, bu atlının sesiydi. "Size rastladığıma çok sevindim. Durun, içeri girmek için acele etmeyin; size sorup öğreneceklerim var."

"Sizinle konuşamam, Bay Heathcliff" dedi Catherine. "Babam sizin kötü bir adam olduğunuzu, benden de ondan da nefret ettiğinizi söylüyor. Ellen de öyle diyor."

"Şimdi bunları bırakın" dedi Heathcliff, anlaşıldığı üzere gelen oydu, "ama oğlumdan nefret etmiyorum, zaten sizinle konuşacaklarım da onunla ilgili. Evet, ne kadar utansanız yeridir. İki üç ay öncesine kadar her gün hiç ara vermeksizin Linton'a mektup yazıyordunuz, öyle değil mi? Onunla aşk oyunu oynayıp eğlenmiyor muy-

dunuz? Aslında ikiniz de bu yüzden dayağı hak etmiştiniz! Üstelik siz ondan daha büyüksünüz ama belki de onun kadar duygulu değilsiniz. Mektuplarınız elime geçti; eğer bana çıkışacak olursanız, hepsini babanıza göndereceğim. Ama sanırım artık bu eğlenceden bıkıp vazgeçtiniz, öyle değil mi? Ancak bunu yapmakla oğlumu umutsuzluk uçurumundan aşağı attınız. O sizi önemsemişti; gerçekten seviyordu. Bundan adım kadar eminim. Onu çok iyi tanıyorum, sizin için neredeyse ölüyor, aniden karar değiştirmeniz yüzünden kalbi paramparça oldu. Bu gerçek. Hareton altı haftadır durmadan onunla alay edip eğleniyor; ben de bu durumda daha ciddi önlemler alıyorum, onu bu budalaca sevdadan vazgeçirmeye çalışıyorum, ama o gittikçe kötüleşiyor. Eğer onu kurtarmazsanız, yaz gelmeden yeşil çimenlerin bittiği toprağın altında olacak!"

"Utanmadan şu zavallı çocuğa nasıl böyle yalanlar söyleyebiliyorsunuz?" diye araya girerek bağırdım. "Rica ederim çekin gidin! Nasıl böyle kasten yüz kızartıcı yalanlar uydurabiliyorsunuz? Bayan Cathy, kilidi bir taşla parçalayacağım. Sakın bu saçmalıklara inanayım demeyin. Bir insanın tanımadığı bir insana kendi kendine sevgi duyması, bu sevgiden ölmesi duyulmuş şey değildir. Siz de mantığınızla düşündüğünüzde, bunun olamayacağına karar vereceksiniz."

"Kapı ardından sinsice bizi dinleyenler olduğunu doğrusu bilmiyordum" diye homurdandı kötü ruhlu yaratık, kurduğu tuzak anlaşılınca hırçınlaşmıştı. Ardından yüksek sesle, "Çok kıymetli Bayan Dean, sizi severim, ama bu ikiyüzlü davranışlarınızdan hoşlanmıyorum" dedi. "Asıl *siz* bu zavallı çocuğa kin beslediğimi söyleyip evimin kapısına bile yaklaştırmamak için bir yığın masal uydurmaya utanmıyor musunuz? Catherine

Linton (sadece bu ad bile içimi ısıtıyor) güzel kızım bu hafta evde olmayacağım; gidip onu görün, o zaman doğru söyleyip söylemediğimi anlayacaksınız. Siz iyi kalpli bir kızsınız! Babanızı benim yerime, Linton'ı da kendi yerinize koyun. Gidip sizin için yalvaran babanızın karşısında kılı bile kıpırdamayan bir sevgili için ne düşüneceğinizi bir düşünün. Bu yanlışa siz de düşmeyin. Tanrı canımı alsın ki doğru söylüyorum, Linton her geçen gün mezara gidiyor ve onu ancak siz kurtarabilirsiniz!"

O sırada birden kilit yerinden oynadı, ben de kapıyı açıp dışarı çıktım.

"Yemin ederim ki, Linton ölüyor" diye tekrarladı Heathcliff ve bana sert sert baktı. "Kederle umutsuzluk bu işi daha da hızlandırıyor. Nelly, eğer onu tek başına bırakmak istemiyorsan, kendin gidip bak, ben önümüzdeki hafta ancak bugün eve döneceğim. Sanırım efendiniz, küçükhanımın gidip kuzenine bakmasına ses çıkarmaz."

"Haydi gelin" diyerek Cathy'yi kolundan tutup zorla içeri soktum, çünkü orada durmuş, söylediği yalanlar insafsız yüzünden anlaşılmayan bu adama üzgün gözlerle bakıyordu.

Heathcliff atını Cathy'ye yaklaştırıp eğilerek konuştu, "Bayan Catherine" dedi, "doğrusunu isterseniz, ben Linton'a karşı fazla sabırlı olamıyorum. Hareton ile Joseph'e gelince, onlar benim kadar bile sabırlı olamıyorlar. Anlayacağınız çocukcağız hırçın insanlar arasında kaldı. Sadece sevgiye değil, şefkate de ihtiyacı var. O yüzden söyleyeceğiniz güzel bir söz, onun için en etkili ilaç olacaktır. Siz Bayan Dean'in acımasız sözlerini dinlemeyin, iyi kalpli biri olduğunuzu kanıtlayın ve onu görmek için çaba sarf edin. Gece gündüz hep sizi düşünüyor; sizin kendisinden nefret etmediğinize inanmak istemiyor,

çünkü onu görmeye gitmediğiniz gibi bir mektup bile yazmıyorsunuz."

Kapıyı kapayıp bozulan kilidin arkasına bir taş dayadım. Ardından şemsiyemi açıp Catherine'i altına çektim. Yağmur fırtınada çatırdayan ağaç dallarından aşağı yavaşça süzülmeye başlıyor, bize daha fazla oyalanmamamızı haber veriyordu. Bu yüzden eve doğru hızla giderken Heathcliff ile hiçbir şey konuşmadık. Ama ben o an Catherine'in kalbini derin bir kederin kapladığını fark etmiştim. Yüzü öylesine üzgündü ki, sanki onun yüzü değil, başka birininki gibiydi. Büyük olasılıkla duyduklarının hepsinin doğru olduğunu düşünüyordu.

Biz daha eve girmeden, efendi dinlenmeye çekilmişti. Cathy babasının nasıl olduğunu görmek için yavaşça odasına girdi. Bay Linton uyumuştu. Cathy geri geldi, birlikte kütüphanede oturmamızı istedi. Çayımızı içtik, sonra o halıya uzandı, konuşacak hali olmadığından tek kelime etmememi, çok yorgun olduğunu söyledi bana. Bunun üzerine ben de bir kitap alıp okur gibi yaptım. Benim kitaba iyice daldığımı sanıp yine sessizce ağlamaya başladı, anlaşılan böyle yerli yersiz ağlamayı artık kendisine eğlence edinmişti. Onu bir süre kendi haline bıraktım, sonra da fazla ileri gitmeden hafiften çıkıştım. Onun da benim gibi düşündüğüne inanmış gibi yapıp Heathcliff'in oğluyla ilgili söylediklerini alaya aldım. Ama ne desem boştu. Hiçbir şekilde onun sözlerinin etkisini silip yok edecek kadar gücüm yoktu. Heathcliff ise istediği güçlü etkiyi çoktan onda bırakmıştı.

"Haklı olabilirsin, Ellen" dedi. "Ama bunları karşılıklı konuşup iyice anlamadan içim rahat etmeyecek. Mektup yazmayışımın onun suçu olmadığını Linton'a anlatmalıyım, onu değişmediğime inandırmalıyım."

Onun bu budalaca inancının ve saflığının karşısında, çıkışmanın, azarlamanın ne faydası olabilirdi? O gece birbirimize darılıp yattık. Ama ertesi gün ben de bizim küçük inatçı küçükhanımın midillisinin yanında Uğultulu Tepeler'in yolunu tuttum. Onun kederli haline, solgun yüzüne, şiş gözlerine daha fazla dayanamamıştım. Yalnızca tek bir umudum vardı, o yüzden bu gidişe rıza göstermiştim: Belki Linton bizi karşılayış biçimiyle babasının sözlerinin ne kadar asılsız olduğunu bize kendiliğinden kanıtlardı, bunu diliyordum.

emily
brontë

uğultulu
tepeler

bölüm
yirmi üç

Yağmurlu bir geceyi sisli bir sabah takip etti; kırağı vardı, bir taraftan da yağmur çiseliyordu; tepelerden şelale gibi inen sular yolumuzun üzerinde küçük dereler oluşturuyordu. Ayaklarım su içinde kalmıştı. Yüzüm asıktı, hiç keyfim yoktu. Bay Heathcliff'in sözüne pek güvenmiyordum, o yüzden onun orada olup olmadığını anlamak için eve mutfak tarafından girdik.

Joseph cehennem gibi harlı bir ateşin önünde tek başına oturuyordu, sanki cennetteymişçesine bir hali vardı. Yanındaki masada, içinde iri ve nar gibi kızarmış yulaf çörekleri olan bir tabakla bir bardak bira duruyordu; kısa siyah piposu da ağzındaydı. Catherine ısınmak için ocağa koştu. Ben de efendinin evde olup olmadığını sordum. Ama sorum oldukça uzun bir süre karşılıksız kalınca, adamın sağır olduğunu düşünerek daha yüksek sesle tekrarladım.

"Yoook!" diye hırladı, hatta burnunu temizler gibi bir ses çıkardı. "Yoook! Hadi çabuk geldiğiniz yere dönün!"

O sırada benimle aynı anda içeriden bir ses, "Joseph!" diye bağırdı. "Daha kaç kez çağıracağım seni? Burada

biraz kordan başka bir şey kalmadı artık! Çabuk buraya gel."

Joseph'in piposunu hırsla puflamasından ve gözlerini inatla ateşe dikmesinden bu çağrıya pek kulak asmayacağını anladım. Hizmetçi kadınla Hareton da ortada görünmüyordu. Birisi işe daldığı, diğerinin de dışarıda çalışmaya gittiği anlaşılıyordu. Linton'ın sesini tanıyıp hemen içeri girdik.

"Ah! Bir çatı odasında tek başına açlıktan gebermeni dilerim!" dedi çocuk, bizi kendisini duymazdan gelen uşak sanmıştı. Ama yanıldığını görüp sustu. Cathy hemen koşup boynuna sarıldı.

"Siz misiniz, Bayan Linton?" dedi Linton ve yaslandığı koltuğun kenarından başını kaldırdı. "Hayır, öpmeyin beni, soluğum kesiliyor, aman Tanrım!" Catherine'in kollarından kurtulup biraz kendine geldi; genç kız suçlu gibi yanında duruyordu. Linton, "Babam geleceğinizi söylemişti" diye devam etti. "Lütfen kapıyı kapatır mısınız? Açık bıraktınız. Ah şu? Şu *iğrenç* yaratıklar, gelip şu ateşe hiç kömür atmıyorlar. Çok soğuk!"

Ateşi karıştırdıktan sonra gidip bir kova kömür getirdim. Hasta ben gelene kadar kül içinde kaldığı için söylendi, durmadan öksürüyordu, muhtemelen ateşi de vardı, çok hasta olmalıydı, öfkelenmesin diye sesimi çıkarmadım.

"Söylesene Linton"; Catherine kendi kendine mırıldanır gibi konuştu, bunun için delikanlının aksiliğinin geçmesini beklemiş olmalıydı, "beni gördüğüne sevindin mi? Sana nasıl bir yardımda bulunabilirim?"

"Daha önce neden gelmediniz?" diye sordu Linton. "Mektup yazmak yerine kendiniz gelmeliydiniz. O uzun mektupları yazmak beni çok yoruyordu. Oysa sizinle karşı karşıya konuşmak daha rahat olurdu. Şimdi ise

artık ne yazacak ne de konuşacak halim var. Zillah nerede acaba? (Bunu bana bakarak sordu) Siz gidip mutfağa bakar mısınız?"

Daha önce yaptığım bir işe teşekkür etme zahmetinde bile bulunmamıştı. Onun emirlerine itaat edecek değildim, böyle bir niyetim yoktu, "Mutfakta Joseph'ten başka kimse yok" dedim.

"Su istiyorum!" diye bağırıp başını sinirli bir şekilde çevirdi. "Zillah babam gittiğinden beri bir dakika bile evde oturmuyor, ne zaman sorsam hep Gimmerton'da. Olacak şey değil! Ben de o zaman aşağı inip orada oturmak zorunda kalıyorum, yukarıda otururum, çağırdığımda sesimi duymazdan geliyorlar."

"Peki ya babanız sizin bakımınıza özen gösteriyor mu, Bay Heathcliff?" diye sordum, Catherine'in bu konuda soru sormaktan çekindiğini fark etmiştim.

"Özen mi? Ama hiç değilse diğerlerini benimle ilgilenmeye zorluyor!" diye bağırdı. "Alçaklar! İnanır mısınız, Bayan Linton, o vahşi Hareton bile benimle gülerek alay ediyor! Ondan nefret ediyorum! Hepsinden nefret ediyorum, iğrenç yaratıklar."

Cathy ona içirmek için bir miktar su aramaya başladı. Sonunda büfede bir sürahi eline geçti, hemen bir bardak doldurup getirdi; Linton bardağın içine masada duran şişeden bir kaşık şarap katmasını söyledi. Birkaç yudum içtikten sonra biraz sakinleşir gibi oldu ve Catherine'e teşekkür etti.

"Şimdi söyle bakalım, beni görmek seni memnun etti mi?" diye tekrar sordu.

"Evet, etti" dedi Linton. "Sizin sesinizi duymak benim için yenilik! Ama gelmiyorsunuz diye kızdığımı da itiraf etmeliyim. Babam da bu yüzden beni suçladı. Acınacak halde, dağınık, beş para etmez bir adam olduğumu,

böyle olduğum için de doğal olarak sizin beni adam yerine koymadığınızı söyledi. Eğer benim yerimde olsa, şimdiye kadar çoktan babanızın yerine Grange'ın sahibi olacağını ileri sürdü. Ama siz beni onun gibi küçük görmüyorsunuz, değil mi hanımefendi?"

"Bana Catherine ya da Cathy de" diyerek düzeltti Catherine. "Seni küçük görmek mi? Hayır! Babamla Ellen'den sonra bu dünyada en çok seni seviyorum. Ama Heathcliff'i sevmiyorum. O dönünce, sanırım buralara gelmeye pek cesaret edemem. Gittiği yerde daha kalacak mı?"

"Çok kalmayacak" dedi Linton; "ama av mevsimi olduğu için çok sık kırlara çıkıyor. O yokken yanımda bir iki saat kalabilirsiniz. Haydi, evet deyin. Sizin yanınızda huysuzluk etmeyeceğimi düşünüyorum. Siz beni kızdıramazsınız; ayrıca bana yardım etmek de istersiniz, öyle değil mi?"

"Evet" dedi Catherine; sonra onun uzun yumuşak saçlarını okşadı. "Eğer babamı razı edebilseydim, zamanımın yarısını senin yanında geçirirdim. Tatlı Linton! Keşke benim erkek kardeşim olsaydın!"

"Yani o zaman beni de babanız kadar sever miydiniz?" diye sordu Linton. Birden neşelenmişti. "Ama babamın dediğine göre, eğer karım olursanız, beni babanızdan da dünyadaki her şeyden de çok severmişsiniz. O yüzden ben de keşke benim karım olsanız diyorum."

"Hayır, ben kimseyi babamdan çok sevemem" dedi Catherine; birden çok ciddileşmişti. "Ayrıca bazıları karılarından nefret ediyor ama kimse kardeşinden nefret etmez. Hem eğer benim kardeşim olsaydın, bizimle birlikte otururdun, o zaman babam beni sevdiği kadar seni de severdi."

Linton karısından nefret eden erkeklerden olmayacağını söylemekte ısrar edince, Cathy de olabileceği yönünde diretti; buna örnek olarak da Linton'ın babasının annesinden nefret ettiğini söyledi. Catherine'i acilen susturup düşüncesizce söylediği bu sözleri engellemek istedim ama ne yazık ki başaramadım. Bu konuda tüm bildiklerini sayıp döktü. Linton çok öfkelenmişti; bunların hepsinin yalan olduğunu söyledi.

"Bunları bana babam anlattı, babam yalan söylemez" diye Catherine ters bir şekilde karşılık verdi ona.

"*Benim* babamsa senin babanı adam yerine bile koymuyor!" diye bağırdı Linton. "Hatta ona 'korkak budala' diyor."

"Senin baban çok ahlaksız, çok kötü bir adam" dedi Catherine; "sen de onun huysuz oğlusun! Onun bu sözlerini ağzına almakla sen de onun gibi ahlaksız oluyorsun! Isabella halam onu bırakıp gittiğine göre, onun çok kötü bir adam olduğundan en ufak bir kuşkum yok zaten".

"Bırakıp gitmedi. Benimle zıtlaşma!" dedi çocuk.

"Bıraktı" diye haykırdı Cathy.

"Pekala o zaman ben de sana bir şey söyleyeyim" dedi Linton, "senin annen de, babandan nefret ediyordu!"

Catherine o kadar öfkelenmişti ki, devam edemeyip sadece "Ah!" diye bağırabildi.

"Ve benim babamı seviyordu" diye ekledi Linton.

"Seni küçük yalancı! Şu anda senden nefret ediyorum!" diye soluk soluğa bağırdı Catherine, yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu.

"Seviyordu! Seviyordu!" diye tutturan Linton iyice koltuğuna gömüldü, Catherine'in telaşını seyredip keyifle başını arkasına dayadı.

"Susun, Efendi Heathcliff!" dedim. "Bu da sanırım sizin babanızın uydurduğu bir masal."

"Değil. Asıl siz dilinizi tutsanız iyi olur!" dedi. "Seviyordu, Catherine, seviyordu! Seviyordu, seviyordu!"

Cathy çılgın gibi onun oturduğu koltuğu hızla itti, Linton koltuğun kollarından birinin üzerine düştü. Az önce attığı zafer çığlıkları yakalandığı şiddetli öksürük kriziyle aniden sona erdi; neredeyse boğulacak gibiydi. Öksürük o kadar uzun sürdü ki, ben bile korktum. Cathy de yaptığı şeyden dolayı ürktü. Sonra da tek kelime etmeden hıçkırarak ağlamaya başladı. Öksürük nöbeti geçinceye kadar Linton'ı tuttum. Sonra beni eliyle itip başını sessizce önüne eğdi. Catherine de sonunda sakinleşip ağlamayı kesti, gidip karşısına oturduğu ateşe durgun bakışlarla gözlerini dikti.

On dakika kadar bekledikten sonra, "Şimdi nasılsınız, Efendi Heathcliff?" diye sordum.

"Benim çektiklerimi *onun* da çekmesini ne kadar isterdim" dedi. "Hain, acımasız yaratık! Hareton bana elini bile sürmez, ömründe bana bir kez vurmuş değildir. Hem bugün iyiydim. Şimdi ise..." Ağlayacak gibi titredi sesi.

"Ben sana vurmadım!" diye mırıldandı Catherine, tekrar ağlamamak için dudaklarını ısırdı.

Linton ise sanki çok acı çekiyormuş gibi neredeyse yarım saate yakın sızlanıp durdu. Amacının kuzenini üzmek olduğu belliydi. Catherine'in hıçkırıklarını duydukça ağlama, inleme seslerinin tonu daha da artıyordu.

"Linton, canını acıttığım için üzgünüm" dedi Catherine sonunda, anlaşılan kendisine işkence gibi gelen bu dargınlığa daha fazla dayanamamıştı. "O kadarcık itmeyle bana bir şey olmayacağı için doğrusu seni de bu kadar etkileyeceği hiç aklıma gelmedi. Ama o kadar da kötü değilsin, değil mi, Linton? Sana zarar verdiğim için eve gitmemeliyim. Cevap ver! Konuş benimle!"

"Seninle konuşamam" diye mırıldandı Linton; "o kadar canımı acıttın ki, sabaha kadar böyle boğulur gibi öksürmeye devam edeceğim, bütün gece gözüme uyku girmez artık. Eğer senin de böyle öksürüğün olsaydı, nasıl bir şey olduğunu bilirdin. Ben yatağımda kıvranırken, sen rahatça uyuyacaksın; üstelik yanımda da kimse olmayacak; acaba benim yerimde olsan, böylesine korkunç geceler geçirmek hoşuna gider miydi çok merak ediyorum doğrusu!" Bu sözlerin ardından daha da yüksek tonda sızlanmaya başladı.

"Öyleyse sözünü ettiğiniz bu korkunç gecelerden, küçükhanımı suçlayamazsınız" diye araya girdim. "O gelmeseydi de aynı şeyleri zaten yaşıyormuşsunuz. Ama bundan sonra bir daha sizi rahatsız etmeyecektir. Biz sizi bırakıp gittikten sonra belki sakinleşip daha iyi olursunuz."

"Gitmeli miyim? Gerçekten gitmemi istiyor musun, Linton?" Catherine delikanlıya doğru eğilip üzgün bir ifadeyle sordu.

"Yaptığını geri alamazsın ki" diyen Linton ters bir tavırla yüzünü kaçırdı; "ancak beni sinirlendirip, ateşimi çıkarır, daha beter hasta edersin".

"Öyleyse gitmeli miyim?" diye Catherine tekrar sordu.

"Gitmesen bile hiç değilse beni biraz rahat bırak" dedi Linton; "sürekli konuşmana dayanamıyorum".

Bu sözler üzerine Catherine hemen oradan çıkıp gitmemiz için ne söylediysem beni dinlemediği gibi oralı bile olmadı, dahası orada öylece durup bekledi. Ama Linton ne başını kaldırıp onun yüzüne baktı ne de tek kelime konuştu. Sonunda Catherine dayanamayıp kapıya yöneldi, ben de peşi sıra yürüdüm. Ama tam o sırada bir çığlık duyup geri döndük. Linton koltuktan aşağı düşmüş,

yerde ocağın taşları üzerinde boylu boyunca yatıyordu; çevresindekilere eziyet etmekten zevk duyan, kendisi rahat olmadığı için kimseye de rahat yüzü göstermemek adına elinden geleni yapmaya kararlı olan huysuz çocuk kötü ruhunun çırpınışlarına esir olmuş, debelenip duruyordu. Onun niyetinin bozuk olduğunu çoktan anlamış, bu durumda ilgilenmenin çılgınlık olacağına karar vermiştim; ama Catherine öyle düşünmüyordu. Dehşet içinde dönüp geriye doğru koştu, hemen yanına diz çöküp ağlamaya başladı, onu okşayıp affetmesi için yalvardı. Sonunda nefesi tükenen Linton halsiz düştü ve kuzenini üzdüğü için değil, zorunlu olarak sustu.

"Onu sedire kaldıralım" dedim; "orada istediği kadar yuvarlanıp dursun; burada onun başında daha fazla bekleyemeyiz. Sanırım artık onu iyileştirecek olanın siz olmadığınızı, sağlık durumunun size duyduğu sevgiyle hiçbir ilgisi olmadığını anlamışsınızdır, Bayan Cathy. Oldu, işte yerleşti! Haydi artık gelin! Yanında bu delice davranışlarını önemseyecek kimseyi bulamayınca, rahatça uyuyacaktır"

Cathy hemen onun başının altına bir yastık koydu, biraz da su getirdi. Delikanlı suyu istemedi; sanki bir taş ya da odun parçasıymış gibi yastığın rahatsız olduğuna işaret etmek için üzerinde dönüp durdu. Bunun üzerine Catherine yastığı onun rahat edeceği şekilde tekrar koymaya çalıştı.

"Hiç rahat değilim" dedi Linton. "Yastık daha yüksek olmalı."

Catherine başka bir yastık getirip diğerinin üzerine koydu.

İnsanı çileden çıkarmak konusunda tam bir usta olan huysuz Linton, "Şimdi de çok yüksek oldu" diye homurdandı.

Catherine çaresizlik içinde ne yapacağını şaşırmıştı, "Peki nasıl yapayım?" diye sordu.

Sedirin yanında diz çökmüştü, Linton ona tutunarak doğruldu ve kızın omzuna yaslandı.

"Hayır, bu olmaz" dedim. "Yastıkla yetinmelisiniz, Bay Heathcliff. Küçükhanım sizinle yeterinden fazla vakit kaybetti zaten. Burada bir dakika daha kalamayız."

"Yok, yok, kalabiliriz!" diye atıldı Cathy. "Onun huysuzluğu geçti. Sanırım hastalığının artmasına neden olduğumu düşünüp çok üzüleceğimi, bu yüzden de geceyi ondan daha kötü geçireceğimi artık anlamış olmalı. Aksi halde bir daha buralara gelmeye asla cesaret edemem. Doğru söyle Linton; eğer gerçekten seni üzdüysem, bir daha buralara gelmemem gerektiğini düşüneceğim."

"Beni iyileştirmek için gelmelisin" dedi Linton. "Hatta buraya gelmek artık senin için bir görev; çünkü beni sen hasta ettin, hem de çok! Siz içeriye girinceye kadar bu kadar hasta değildim, söyleyin hasta mıydım?"

"Ama o kadar ağladın, öfkelendin, kendi kendini sen hasta ettin, bunun sebebi sadece ben değilim" dedi kuzeni. "Her neyse, haydi artık barışalım. Üstelik bana ihtiyacın var, gerçekten beni ara sıra da olsa görmek istiyor muydun?"

Linton, "Öyle düşündüğümü sana zaten söylemiştim" diyerek sabırsızca çıkıştı. "Haydi çıkıp sedire otur da, ben de dizine başımı koyayım. Annem hep böyle yapardı; tüm öğleden sonraları ve akşamları onunla hep böyle yan yana otururduk. Ama kımıldamadan otur ve hiç konuşma! Gerçi şarkı söyleyebilirsin ya da uzun güzel bir şiir okuyabilirsin. Özellikle bana öğretmeye söz verdiklerinden. Veya masal da anlatabilirsin. Ama şiir daha iyi, haydi başla."

Catherine aklına gelen en uzun şiiri baştan sona okudu. Bu, ikisinin de pek hoşuna gitmişti. Linton benim şiddetle karşı çıkmalarıma kulak bile asmadan bir tane daha, sonra bir tane daha istedi. Bu işi saat on ikiyi vuruncaya kadar devam ettirdiler. O sırada avluda yemeğe gelen Hareton'un ayak sesini duyduk.

Bunun üzerine Catherine isteksizce doğrulup ayağa kalktı, Heathtcliff'in oğlu onu elbisesinden çekip, "Catherine, peki ya yarın, yarın da gelecek misin?" diye sordu.

"Hayır" diye birden atıldım. "Ne yarın ne de öbür gün."

Ama görünüşe bakılırsa bizim küçükhanım ona bunun tam tersi bir cevap vermiş olmalıydı, çünkü Catherine eğilip kulağına ne fısıldadıysa, Linton'ın birden alnı açılıp yüzü güldü.

Evden çıktığımızda, "Küçükhanım! Unutmayın, yarın gelemezsiniz" dedim. "Yoksa aklınızda böyle bir fikir mi var?"

Catherine gülümsedi.

"O zaman ben yapacağımı bilirim" diye devam ettim. "O kilidi tamir ettireceğim, böylece başka bir yerden kaçmanız mümkün olmayacak."

"Duvardan atlarım" dedi, Catherine gülerek. "Grange hapishane değil, Ellen, sen de benim gardiyanım değilsin. Ayrıca da ben artık on yedi yaşındayım. Bir kadın sayılırım, eğer Linton'ın yanında kalıp ona bakarsam, daha çabuk iyileşeceğinden de hiç kuşkum yok. Ben ondan daha büyüğüm, biliyorsun; o yüzden de daha aklı başındayım. Onun gibi çocuk sayılmam, öyle değil mi? Suyuna gidersem, sözümü geçirebiliyorum, o zaman şeker gibi oluyor. Eğer o bana ait olsaydı, onu çok nazlı büyütürdüm. Birbirimize alıştığımız için de hiç kavga

etmezdik, değil mi? Yoksa sen onu hiç sevmiyor musun, Ellen?"

"Sevmek!" diye haykırdım. "Ben ömrümde bu kadar huysuz ve hastalıklı bir genç delikanlı görmedim. Neyse ki Heathcliff'in dediği gibi yirmisini bulamaz. Gerçekten de onun bahara çıkacağından bile kuşkuluyum. Onun ortadan kalkması aile için pek de büyük bir kayıp olmayacak. Babasının onu kendi yanına alması bu bakımdan bizim için çok iyi oldu. Aksi halde bizden yakınlık gördükçe, daha şımarık, bencil ve mızmız biri olacaktı. Böylece onun sizin kocanız olma fırsatını da bulamayacağına çok seviniyorum, Bayan Catherine."

Catherine uzun uzun düşündükten sonra, "Linton benden küçük" dedi; "o yüzden de benden daha çok yaşaması gerek. En azından benim kadar yaşamalı. Hiç kuşkum yok ki, şimdi sağlığı kuzeye ilk geldiği zamankinden daha iyi. Bence rahatsızlığı şiddetli soğuk algınlığından başka bir şey değil. Babam gibi. Babamın iyileşeceğini söylüyorsun, peki o zaman onun niye iyileşmeyeceğini düşünüyorsun?"

"Pekala, pekala" diye bağırdım; "boş yere çenemizi yormayalım, küçükhanım, dediğimi yapacağımı iyi bilin. Eğer benim peşimden ya da tek başınıza Uğultulu Tepeler'e gitmeye kalkarsanız, derhal Bay Linton'a haber vereceğim; o izin vermedikçe de kuzeninizle arkadaşlık edemeyeceksiniz".

"Biz çoktan arkadaş olduk bile" diye mırıldanıp somurttu.

"Ama bu devam edemez" dedim.

"Göreceğiz" dedi ve atını dörtnala sürerek beni yolda bırakıp gitti. Ben de onun ardından bata çıka yola devam ettim.

Öğle yemeğine başlanmadan önce ikimiz de eve varmıştık. Efendim o saate kadar bahçede dolaştığımızı sanıp hiçbir şey sormadı. Gelir gelmez hemen koşup su içinde kalan ayakkabılarımla çoraplarımı çıkardım. Ama böyle ıslak bir halde Tepeler'de oldukça uzun bir süre oturduğum için şifayı kapmış olmalıydım. Nitekim ertesi sabah hasta kalktım. Tam üç hafta boyunca işlerimi yapamadım. Bu başıma ilk defa gelmiyordu. Çok şükür ondan sonra da böyle bir şeyi bir daha yaşamadım.

Küçükhanım bu süre içinde adeta bir melek gibi davrandı. Gelip bana bakıyor, beni neşelendirmeye çalışıyordu. Uzun süre kapalı kaldığım için güçsüzleşmiştim. Benim gibi durmaksızın hareket eden biri için çekilir bir şey değildi. Ama şikâyet de edemezdim. Catherine, Bay Linton'ın odasından çıkınca, hemen benim yatağımın başucuna geliyordu. Gününü babasıyla benim aramda mekik dokuyarak geçiriyordu. Kendisi için bir dakika bile ayırmıyordu. Yemek, ders, oyun, hiç aklına gelmiyordu. Doğrusu hastasına bu kadar düşkün bir hastabakıcı az bulunurdu. Çok sevdiği babasına rağmen arada bana da zaman ayırabildiğine göre, gerçekten çok iyi kalpli bir çocuk olduğu belliydi. Gününü aramızda bölüştürüyordu ama babası erkenden yatıyordu, benim de çoğu zaman altıdan sonra bir şeye ihtiyacım olmuyordu. Böylece akşamları kendisine kalıyordu. Zavallı yavrucak! Çaydan sonra kendi kendine ne yapıyor diye hiç düşünmemiştim. Gerçi geceleri bana iyi geceler demek için uğruyordu ve o zaman yanaklarının kırmızı, parmaklarının da pembeleşmiş olduğunu fark ediyordum ama bunun kitaplıkta yanan şömine ateşinin aşırı sıcağından kaynaklandığını düşünüyordum. Buz gibi havada kırlarda at sırtında yapılan gezintilerden olduğu hiç aklıma gelmiyordu.

emily
brontë

uğultulu
tepeler

bölüm
yirmi dört

Üç haftanın sonunda, odamdan çıkıp evde dolaşmaya başladım. Ayakta geçirdiğim ilk geceydi, gözlerim çok zayıfladığından, Catherine'den bana bir şeyler okumasını rica ettim. Efendi yatmaya gittiği için kütüphanede oturuyorduk ama bana, Catherine buna istemeyerek razı oldu gibi geldi. Anlaşılan benim okuduğum kitaplardan pek hoşlanmıyordu, bu yüzden de ona kendi okuduklarından birini seçmesini söyledim. Bunun üzerine hemen çok sevdiği kitaplardan birini seçip bir saat boyunca hiç durmadan okudu. Ama bir süre sonra sürekli soru sormaya başladı.

"Ellen, yorulmadın mı? Artık yatsan senin için iyi olmaz mı? Böyle geç saatlere kadar uyanık kalırsan, hasta olursun Ellen."

"Hayır, hayır tatlım, yorulmadım" dedim.

Beni yerimden kımıldatamayacağını anlayınca, bu işten hoşlanmadığını belli etmek için başka bir çareye başvurdu. Esneyip gerinmeye başladı ve "Ellen, ben yoruldum" dedi.

"O zaman okumayı bırak da biraz konuşalım" dedim.

Bu, onu daha da kötü yaptı. Rahatsız bir halde sürekli kıpırdanıyor, derin derin içini çekiyor, durmadan saatine bakıyordu; sonunda saat sekizde kalkıp odasına gitti; uykusuzluktan bitik durumdaydı. Yüzünü asıp oturmasından ve hep gözünü ovuşturmasından öyle anlaşılıyordu. Ertesi akşam sabırsızlığı daha artmıştı; üçüncü akşam ise baş başa kaldığımızda başının ağrıdığını söyleyerek yanımdan ayrıldı. Bu davranışları bana garip geliyordu. Uzun süre tek başıma oturduktan sonra, nasıl olduğuna bakmak için yukarı çıkmaya karar verdim; ona karanlıkta yatacağına gelip burada, benim yanımda sedirde yatmasını söylemek istedim. Ama Catherine yukarıda yoktu, aşağıda da değildi. Üstelik hizmetçiler de onu hiç görmemişlerdi. Bay Edgar'ın kapısına gidip kulağımı dayadım, içeriden hiç ses gelmiyordu. Tekrar odasına çıktım, elimdeki mumu söndürüp pencerenin önüne oturdum.

Gökyüzünde parlak bir ay ışığı vardı. Her taraf ince bir karla örtülüydü. Herhalde biraz açılmak için bahçeye çıkıp dolaşmak istedi, diye düşündüm. O sırada bahçede çit boyunca yürüyen birini fark ettim ama bu kişi bizim küçükhanım değildi. Ay ışığının altına gelince onun seyislerden biri olduğunu gördüm. Adam uzun süre orada durdu, Grange'dan geçen araba yoluna gözlerini dikmiş bakıyordu. Sonra birden hızla yürümeye başladı; az sonra küçükhanımın midillisinin dizgininden tutmuş halde yeniden ortaya çıktı. Çok geçmeden Catherine de göründü, midillisinden inmiş onun yanında yürüyordu. Adam gizlice çimenliği geçip hayvanı ahıra götürdü. Catherine de oturma odasının penceresinden içeri girdi, gürültü etmeden sessizce yukarıya, kendisini beklediğim odaya çıktı. Kapıyı yavaşça kapadı, karlı ayakkabılarını, şapkasını çıkardı, benim kendisini gözetlediğimden

habersiz, mantosunu çıkarıp asmaya hazırlanıyordu ki, oturduğum yerden fırlayıp kalkarak kendimi gösterdim. Birden şaşkınlıktan donup kaldı; ağzından anlaşılmaz bir çığlık çıktı, adeta taş kesildi.

"Sevgili küçükhanım" diye söze başladım, son zamanlarda kendisinden gördüğüm iyiliği unutamadığım için onu azarlayamazdım; "bu saate kadar neredeydiniz? Neden bana masal uydurup aldatmak istediniz? Neredeydiniz? Konuşun!"

"Bahçenin ucundaydım" diye kekeledi, "ayrıca ben masal filan uydurmadım".

"Yani başka bir yere gitmediniz mi?" diye tekrar sordum.

"Hayır" diye mırıldandı.

"Ah, Catherine!" dedim çok üzgün bir sesle. "Doğru bir hareket yapmadığını sen de biliyorsun; yoksa bana yalan söyleme gereği duymazdın. Beni asıl üzen işte bu; senin yalan söylediğine şahit olmaktansa, üç ay hasta yatmayı tercih ederdim."

Koşarak boynuma sarıldı ve gözyaşlarına boğuldu.

"Bana kızarsın diye sana işin doğrusunu söylemekten korktum, Ellen" dedi. "Bana kızmayacağına söz ver, sana her şeyi anlatacağım. Zaten gizli işler çevirmekten nefret ediyorum."

Birlikte pencerenin önüne oturduk. Sırrı her ne olursa olsun onu azarlamayacağıma söz verdim; elbette ki bu sırrın ne olduğunu az çok tahmin ediyordum. Nitekim Catherine anlatmaya başladı:

"Uğultulu Tepeler'e gittim, Ellen. Sen hastalanıp yatağa düştüğünden bu yana her gün muntazam olarak oraya gittim. Sadece sen ayağa kalkmadan önceki üç gün, bir de kalktıktan sonraki iki gün gidemedim. Michael'a her akşam Minny'yi hazırlaması, ben döndükten

sonra da ahıra götürmesi için kitaplar, resimler verdim. Ama bu yüzden onu sakın azarlama, tamam mı? Saat altı buçukta Tepeler'de oluyordum, çoğu kez sekiz buçuğa kadar orada kalıyordum, sonra da dörtnala son hızla eve dönüyordum. Oraya eğlenmek için gitmiyordum, hatta orada kaldığım süre boyunca üzüntülü olduğumu söyleyebilirim. Sadece ara sıra mutlu oluyordum, haftada bir kez. Her şeyden önce Linton'a verdiğim sözü tutmak için seni kandırmakta güçlük çekeceğimi düşünüyordum. Çünkü onun yanından ayrılırken ertesi gün yine geleceğimi söylemiştim. Ertesi gün sen odadan çıkmayınca o günlük bu dertten kurtulduğumu düşündüm. Öğleden sonra Michael bahçe kapısının kilidini yaparken, anahtarı aldım. Ona kuzenimin beni dört gözle beklediğini, çünkü çok hasta olduğunu, Grange'a gelemediğini ama babamın da beni oraya göndermediğini anlattım. Sonra da midilli için onunla anlaştım. Ayrıca okumayı da çok seviyor, yakında buradan evlenmek üzere ayrılacakmış. O yüzden de eğer kütüphaneden kendisine kitap verecek olursam, istediğimi yapacağını söyledi. Ona kendi kitaplarımdan verince de, çok sevindi."

"İkinci gidişimde Linton daha neşeli, daha canlı görünüyordu. Hizmetçileri Zillah odayı temizledi, güzel bir ateş yaktı. Bize Joseph'in dini bir ayinde olduğunu, Hareton Earnshaw'un da köpeklerini alıp gittiğini, bizim de canımızın istediğini yapabileceğimizi söyledi. Bana sıcak şarapla zencefilli çörek getirdi ve çok iyi davrandı. Linton koltuğa yayılınca ben de ocağın yanındaki küçük sallanan sandalyeye oturdum. Sohbet edip gülüştük, konuşacak o kadar çok şeyimiz vardı ki! Yaz gelince nerelere gidip nasıl vakit geçireceğimizi konuştuk. Ama bunları sana anlatmasam daha iyi, çok aptalca bulursun.

Bir ara onunla neredeyse kavga edecektik. Bana sıcak bir temmuz gününü güzel geçirmenin en iyi yolunun bir düşün içindeymişçesine kırların ortasında bir fundalıkta sabahtan akşama kadar uzanıp sırtüstü yatmak, çiçekler arasında vızıldayıp dolaşan arıların sesleriyle tepemizde ötüşüp duran tarlakuşlarını dinlemek ve masmavi gökyüzünü, parlak güneşi seyretmek olduğunu söyledi. Ona göre cennet buymuş. Bana göre ise en büyük mutluluk batı rüzgârları eser, gökyüzünde kümeleşen beyaz bulutlar uçar gibi yol alırken, yemyeşil yaprakları hışırdayan bir ağaçta sallanmaktır. Sadece tarlakuşları değil, ardıçkuşları, karatavuklar, ketenkuşları, gugukkuşlarının hep birlikte ötüşmesidir. Uzaklarda serin gölgeli vadilerin arasında uzanan bozkırların, yani başımda da meltem rüzgârlarıyla dalgalanan çayırların, ormanların, çağıldayarak akan ırmakların varlığını hissetmektir; toprağın dipdiri ve canlı olması, her yerden coşkulu bir neşenin saçılmasıdır. Sonuçta o hiçbir şeyin kımıldamamasını, tam bir sessizlik içine gömülüp kalmasını istiyor, bense her şeyin capcanlı bir bayram havası içinde oynaya zıplaya geçmesini istiyordum. O yüzden ona hayalindeki cennetin yarı ölü olduğunu söyledim; o da benimkinin bir sarhoşun sürekli dalgalanan inişli çıkışlı dünyasından farksız olacağını ileri sürdü. Ben onunkinde sadece uyuyup kalacağımı, o da benimkinde soluk soluğa kalacağını söyledi ve gittikçe öfkelenmeye başladı. Sonunda havalar düzelince ikisini de denemeye karar verdik ve öpüşüp barıştık.

Bir saat kadar öylece oturduktan sonra, içinde bulunduğumuz koca odanın çıplak ve dümdüz zeminine baktım, ortadaki masayı kaldırınca güzel oyunlar oynayabileceğimizi düşündüm. Linton'a bize yardım etmesi için Zillah'ı çağırmasını, sonra da birlikte körebe oyna-

mayı teklif ettim. Zillah'ı ebe yapardık, bizi yakalamaya çalışırdı; hatırlarsan bu oyunu seninle de oynardık, Ellen. Ama Linton istemedi. Körebe oyunundan hoşlanmadığını ama top oynayabileceğini söyledi. Bunun üzerine dolabın içini aradık, oradaki bir yığın eski oyuncak, topaç, çember, raket ve ucu tüylü toplar arasında iki top bulduk. Birinin üzerinde C, diğerinde H harfi vardı. Ben C harfi olanı almak istedim, H yazılı olan da Heathcliff'i çağrıştırdığı için ona uyuyordu. Ama bu topun samanları dökülüyordu; o yüzden Linton onu beğenmedi. Sonuçta oynadığımız oyunda onu arka arkaya yendiğim için yine somurtup koltuğuna oturdu, yine o öksürük krizi tuttu. Ama o akşam somurtkanlığı çok çabuk geçti, söylediğim iki üç tane güzel şarkı, özellikle de *senin* şarkıların Ellen, çok hoşuna gitti. Veda vakti geldiğinde bana ertesi gün tekrar gelmem için yalvardı, ben de dayanamayıp söz verdim ona. Minny ile rüzgâr gibi uçarak eve döndük. Sabaha kadar rüyamda sürekli Uğultulu Tepeler'i ve benim sevgili kuzenimi gördüm.

Ertesi gün kendimi üzgün hissediyordum, hem sen rahatsızdın hem de bu gezintiyi babamın haberi olmadan yapmak istemiyordum; o da buna rıza göstermeliydi. Ama akşamüzeri çayımı içtikten sonra, dışarıda çok güzel bir ay ışığı belirdiğini gördüm, midillime binince de üzüntüm birden geçti. İçimde güzel bir akşam geçireceğim hissi vardı, beni asıl mutlu eden şey ise Linton'ın da güzel vakit geçirecek olmasıydı. Atımla bahçelerden eve doğru hızla geçtim; tam arkaya dönmek üzereyken birden karşıma Earnshaw çıktı; atımın dizginini tutup bana ön kapıdan girmemi söyledi. Minny'nin boynunu okşayıp güzel bir hayvan olduğunu söyledi, kendisiyle sohbet etmemi ister gibi bir hali vardı. Ona atımı rahat

bırakmasını, aksi halde çiftesiyle onu tepeceğini söyledim. O amiyane konuşma tarzıyla "Bunun attığı çifte bana etki etmez" dedi, kaba bir gülüşle atımın bacaklarını süzdü. Neredeyse ona çifte attırıp tadını tattıracaktım, ama Earnshaw kapıyı açmak için gitti ve mandalı kaldırdı, o sırada başını kaldırıp kapının üzerindeki yazıyı işaret etti, yüzünde beliren aptal ifadeyle, 'Bayan Catherine! Ben artık bunu okuyabiliyorum' dedi.

'Harika!' diye bağırdım. 'Bunu senden duyduğuma şükürler olsun. Bundan böyle *sen* aklı başında bir yetişkinsin!' Heceleyerek bana, 'Hareton Earnshaw' adını okudu.

Sonra birden durakladı, bunu görünce onu cesaretlendirmek için 'Peki ya rakamlar?' diye hemen peşi sıra sordum.

'Daha onları okuyamıyorum' dedi.

'Ah, seni odun kafalı!' dedim; onun sergilediği şaşkınlık karşısında bir kahkaha patlattım.

Budala yaratık güldüğüme bakıp kendisi de sırıttı ama bir yandan da kaşlarını çatıp aptal aptal yüzüme bakıyordu. Bu kahkahaya katılıp katılmayacağını, hakkında sarf ettiğim sözün samimiyetimi gösteren bir şaka olup olmadığını bir türlü kestirememişti. Birden tekrar ciddileştim ve yanımdan çekilip gitmesini, buraya kendisi için değil Linton için geldiğimi söyledim, böylece içindeki ümitleri yok etmek istedim. Ay ışığında bile yüzünün kıpkırmızı olduğunu fark ettim; hemen elini kapının mandalından çekti, sonra da aşağılanmış, gururu kırılmış olarak çekip gitti. Kendi adını hecelemeye başladığı için olsa gerek Linton kadar kusursuz olduğunu sanıyor olmalıydı. Ama benim hiç de öyle düşünmediğimi görünce hayal kırıklığına uğramıştı."

"Bir dakika Bayan Catherine, bir dakika lütfen!" diye hemen araya girip onun sözünü kestim. "Sizi azarlayacak değilim elbette, ama doğrusu bu davranışınızı hiç beğenmedim. Hareton da, Linton kadar sizin kuzeniniz, eğer bu gerçeği unutmamış olsaydınız, sergilediğiniz bu davranışın çok yanlış olduğunu anlardınız. En azından onun Linton gibi olmaya çalışması bile övgüye değer bir şey. Üstelik size gösteriş yapmak için okumamış da olabilir. Bunu yaptığına göre büyük olasılıkla daha önce bilgisizliğinden dolayı sizin karşınızda çok utanmış olmalı, hatta bunun böyle olduğundan hiç kuşkum yok. Dolayısıyla o da bunu düzeltmek ve size hoş görünmek istemiş. Böyle bir durumda onun eksik taraflarıyla alay etmek de size hiç yakışmamış. Bir de şöyle düşünün; eğer onun yerinde olsaydınız, onun gibi yetiştirilseydiniz, ondan daha iyi bir durumda olacağınızı mı sanıyorsunuz? O da en az sizin kadar zeki bir çocuktu. Onu bu hale o ahlaksız Heathcliff getirdi. Ben de sırf bu yüzden o zavallı çocuğun aşağılanmasını ona yapılan büyük bir haksızlık olarak görüyorum."

"Tamam, Ellen." Benim bu konuyu bu kadar fazla önemsemem karşısında şaşırmıştı. "Bunun için kalkıp bir de ağlayacak halin yok herhalde, öyle değil mi?" diye bağırdı. "Ayrıca da hemen öyle acele karar verme; bizim şu vahşi yaratık acaba gerçekten alfabeyi beni memnun etmek için mi öğrenmiş, bu yüzden ona nazik davranmam gerekir mi, gerekmez mi, birazdan anlayacaksın. İçeri girdim, Linton sedirde yatıyordu. Bana hoş geldin, demek için biraz doğrulur gibi oldu.

'Catherine, sevgilim, bu akşam çok hastayım' dedi. 'O yüzden sadece sen konuş, ben de dinleyeyim. Gel, yanıma otur. Sözünde duracağını biliyordum; yine geleceğine söz vermeden gitmek yok.'

Artık hasta olduğu için canını sıkmamak gerektiğini iyi biliyordum. O yüzden yavaşça konuşmaya başladım. Ona hiçbir şey sormayıp, öfkelendirmemeye çalışıyordum. Ona en güzel kitaplarımdan birkaçını götürmüştüm; onların içinden bir tanesini seçip kendisine biraz okumamı istedi. Ama tam okumaya başladığım anda, Earnshaw birden odanın kapısını ardına kadar açtı, ona az önceki davranışımdan dolayı olsa gerek aşırı derecede hırslı görünüyordu. Doğruca üzerimize yürüdü, Linton'u kolundan tutup sedirden fırlattı.

'Defol git odana!' diye bağırdı, söyledikleri öfkeden anlaşılamıyordu; yüzü şişmişti, delirmiş gibiydi. 'Seni görmeye geldiğine göre o zaman bunu da al götür; burası benim odam, bu odadan çıkacak olan ben değilim. İkiniz de defolun gidin!'

İkimize de ağza alınmadık küfürler etti ve Linton'ı mutfağa doğru öyle bir fırlattı ki, zavallı çocuğa cevap verecek zaman bile tanımadı, o sırada Linton'ın yanına giderken bana bakıp yumruğunu sıkıyordu, beni yumruklamamak için kendisini zor tutuyor gibiydi. Bir an çok korktum ve kaçarken elimdeki kitaplardan birini yere düşürdüm. Kitaba bir tekme atıp bana doğru fırlattı, arkamdan da kapıyı pat diye kapattı. O sırada ocağın yanından kulağıma hasta ruhlu birinin attığı çığlığa benzer cırtlak bir kahkaha sesi geldi; dönünce onun hain bakışlı Joseph olduğunu gördüm. Ayakta durmuş, kemikli ellerini ovuştururken heyecanla titriyordu.

'Bir gün sizi kapı dışarı edeceğini biliyordum; o çok yaman delikanlıdır! Sapına kadar erkektir! Buranın asıl efendisinin kim olduğunu benim gibi o da çok iyi bilir, he he he! Sizi nasıl da kovdu! He he he!'

'Eğer öyleyse bizim nereye gitmemiz gerekiyor?' diye dönüp kuzenime sorarken, kötü kalpli moruğun alaylarını duymazdan geldim.

Linton'ın yüzü kanı çekilmiş gibi bembeyaz olmuştu, tüm bedeni titriyordu, bu haliyle hiç güzel değildi, Ellen. Hiç, hiç! Hatta korkunçtu. Zayıf yüzünde, iri gözlerinde, çılgın bir öfke okunuyordu. Kapının tokmağına asılıp açmak için iyice sarstı. Ama kapı içeriden sürgülenmişti.

'Aç kapıyı, yoksa seni öldürürüm! Aç kapıyı, seni öldüreceğim!' diye bağırdı; daha doğrusu haykırdı. 'Şeytan! Şeytan! Seni öldüreceğim, seni öldüreceğim!'

Joseph yine o çatlak kahkahasını attı.

'İşte şu an tıpkı babası!' diye bağırdı. 'Tıpkı babası! Birinin ya anaya ya babaya çektiği meğer çok doğruymuş. Aldırma, Hareton, oğlum; sakın hiç korkma, oraya gelemez!'

Linton'ın ellerini tutup onu oradan uzaklaştırmaya çalıştım. Ama bana öyle bir bağırdı ki, birden çok ürktüm, şaşkınlıktan hemen ellerini bıraktım. Sonunda her zamanki öksürük nöbeti bağırmasını susturdu; derken ağzından kanlar fışkırdı ve yere yığıldı. Korkudan çığlık çığlığa deli gibi bağırarak avluya koştum ve 'Zillah! Zillah!' diye seslendim. Zillah nihayet sesimi duydu; ambarın arkasında bir hayvan barakasının içinde inekleri sağıyormuş; işini bırakıp koşup geldi, bana ne istediğimi sordu. Soluk soluğa kaldığım için ona neler olduğunu anlatacak durumda değildim. İçeri sürükleyerek etrafa bakındım, Linton'ı arıyordum, o sırada Earnshaw kendisinin neden olduğu felaketi anlamak için içeri girmiş, zavallı Linton'ı yukarı taşıyordu. Zillah ile birlikte biz de onun peşinden hemen çıktık. Ama Earnshaw beni merdivenin başında durdurdu, içeri girmememi, derhal eve gitmemi söyledi. Ben de onun yüzüne karşı Linton'ı öldürdüğünü haykırıp, '*Gireceğim*' dedim. Bunun üzerine Joseph el çabukluğuyla kapıyı kilitleyip,

'Öyle bir şey yok' dedi ve bana niyetimin onun gibi çıldırmak olup olmadığını sordu. Bu durumda Zillah içeriden çıkıncaya kadar orada durup çaresizce ağladım. Çok geçmeden odadan çıkan kadın bana Linton'ın iyileşeceğini söyledi ama yine bağırıp çağırırsa bunun biraz zor olduğunu da sözlerine ekledi. Sonra da elimden tutup beni salona sürükler gibi götürdü.

Ellen, sinirden saçlarımı yolacaktım! Öyle hıçkırarak ağlıyordum ki, sel gibi akan gözyaşlarımdan neredeyse önümü bile göremez olmuştum. O sırada senin o çok sevdiğin haydut karşıma dikilip durdu, üstüne üstlük utanmadan ikide bir beni, 'Hiişşşt!' diye susturmaya çalıştı, bir türlü asıl suçlunun kendisi olduğunu kabul etmiyordu. Sonunda onu babama şikâyet edip hapse attıracağımı hatta astıracağımı söyleyince, korkudan hüngür hüngür ağlamaya başladı. Korkaklığını ve paniğini bana göstermemek için de hemen sıvışıp dışarı kaçtı. Ama hâlâ yakamı ondan kurtaramamıştım. Sonunda beni oradan zorla göndermeye kalktılar; ama daha evden yüz metre kadar uzaklaşmıştım ki, Hareton birden yolun kenarındaki gölgelikten fırlayıp karşıma çıktı. Minny'yi durdurup koluma yapıştı.

'Bayan Catherine, çok üzgünüm' dedi, 'ama ne kötü ki...'

Belki de beni öldürmek istediğini düşünerek sözünü bitirmeden elimdeki kamçıyı dosdoğru yüzüne indirdim. Bunun üzerine o amiyane küfürlerinden birini savurup hayvanı elinden bıraktı, ben de arkama bakmadan dörtnala deli gibi koşarak eve geldim.

O akşam sana iyi geceler demedim; ertesi gün de Uğultulu Tepeler'e gitmedim. Aslında gitmeyi çok istiyordum ama içimde bir heyecan, tuhaf bir duygu vardı. Bazen Linton'ın öldüğünü duyacağımdan korkuyor; bazen de Hareton'a rastlama olasılığıyla titriyordum.

Sonunda üçüncü gün tüm cesaretimi topladım, en azından bu kararsızlığa karşı gelmeyi başardım. Evden tekrar kaçtım. Saat beşte yolu yaya olarak çıktım. Belki kimseye görünmeden eve sokulabilir, gizlice Linton'ın odasına çıkabilirim diye düşünüyordum. Ama eve yaklaşınca köpekler havlamaya başladı. Zillah beni karşıladı; 'Delikanlı gittikçe iyileşiyor' diyerek beni halı döşenmiş temiz ve küçük bir odaya aldı. Orada bir sedire uzanmış yatan Linton'ı elinde benim kitaplarımdan birini okurken görünce ne kadar sevindiğimi sana anlatamam. Ama orada kaldığım bir saat boyunca bana tek kelime etmediği gibi yüzüme de bakmadı, Ellen. O kadar tuhaf bir huyu var ki! Ayrıca beni asıl şaşırtan şey; onun ağzını açar açmaz olaya benim neden olduğumu, Hareton'un suçu olmadığını ileri sürüp gözümün içine baka baka yalan söylemesi oldu. Eğer ona karşılık verecek olsam, ağır konuşacağımı biliyordum, o yüzden hemen kalkıp odadan çıktım. Arkamdan 'Catherine!' diye seslendi, sesi çok güçsüz çıkmıştı. Benden kendisine kafa tutan böyle bir davranış beklemiyordu. Asla geri dönmedim. Ertesi gün de Uğultulu Tepeler'e gitmedim, bir daha da gitmeme kararı verdim. Ama günler geçip gidiyor, ondan hiç haber alamıyordum. Bu yüzden çok perişan bir haldeydim; sonunda dayanamadım, böylece aldığım karar da boşa gitmiş oldu. Bir zamanlar oraya gitmekle yanlış yaptığımı düşünürken, şimdi de gitmemekle yanlış yaptığımı düşünüyordum. Michael, Minny'yi hazırlayıp hazırlamayacağını sormak için geldi. Ona 'Evet' dedim. Çok geçmeden Minny'nin üzerine atlayıp tepeleri aşarken, görevimi yerine getirdiğimi düşünüyordum. Avluya girmek için evin ön cephesindeki pencerelerin önünden geçmek zorundaydım. Bu yüzden ne kadar gizlenmeye çalışsam da boşunaydı.

'Küçükbey küçük salonda' dedi Zillah, benim geldiğimi görmüştü. İçeri girdim, Earnshaw da oradaydı ama ben içeri girer girmez hemen fırlar gibi dışarı çıktı. Linton yarı uyur bir halde büyük koltukta oturuyordu. Ocağın yanına gittim, gerçekten bunu yapmam gerektiğine inanarak ciddi bir ses tonuyla söze başladım:

'Linton, anladığım kadarıyla benden hiç hoşlanmıyorsun, üstelik sırf sana kötülük etmek için buraya geldiğimi, her gelişimde de sana kötülük saçtığımı düşünüyorsun, öyleyse bu seninle son görüşmemiz olacaktır, o yüzden şimdi hemen birbirimize veda edelim; Bay Heathcliff'e de bundan böyle beni görmek istemediğini söyle, kalkıp bu konuda yeni yalanlar uydurmasın.'

'Otur ve şapkanı çıkar, Catherine' dedi Linton. 'Sen benden çok daha mutlusun, o yüzden benden daha iyi huylu olman gerek. Babam durmadan benim kusurlarımdan söz edip, beni aşağılarken ben de doğal olarak kendimi adam yerine koyamam. Aslında çoğu zaman babamın benim hakkımda söylediklerinin doğru olduğunu düşünüyorum, gerçekten de adamdan sayılacak bir tarafım yok. İşte bunu düşündüğüm zaman da o kadar öfkeleniyorum ki, içimde müthiş bir acı hissediyor, herkesten nefret ediyorum! O zaman gerçekten hiçbir işe yaramayan bir adam olduğumu kabul ediyorum. Bu yüzden kötü huylu bir insan haline dönüştüğümü de biliyorum. Bütün bunlardan sonra elbette istersen bana veda edebilirsin. Böylece büyük bir yükten de kurtulmuş olursun; ama Catherine öncelikle benim şu sözlerime kulak vermelisin: Eğer senin kadar sevimli, senin kadar yumuşak ve iyi kalpli olabilmek, sadece benim elimde olan bir şey olsaydı, inan ki hemen olurdum, bundan en ufak kuşkum yok. İnan bana senin kadar mutlu ve sağlıklı olmaktan çok, bunu isterdim. Ayrıca

seni bana asıl sevdiren şeyin bu iyi kalpliliğin olduğuna da inanmalısın, seni bu yüzden o kadar çok sevdim ki, sevgine layık biri olsaydım bile seni bu kadar çok sevemezdim. Ama ne yazık ki kötü huylarımı gizlemeyi beceremedim; bunun için de çok üzgünüm, çok pişmanım; ölünceye kadar da hem çok üzgün hem de çok pişman olacağım!'

Doğru söylediğini, bir dakika sonra kavga çıkaracağını bilsem de onu bağışlamam gerektiğini hissettim. Ve barıştık. Ama orada kaldığım sürece ikimiz de sürekli ağladık; hiç konuşmadık. Ama benim ağlayışımın nedeni sadece onun için duyduğum üzüntüden değildi, aynı zamanda Linton'ın böylesine ters bir mizacı olmasına da çok üzülmüştüm. Böyle olduğu sürece hem kendisine hem de dostlarına rahat ve huzur vermesi mümkün değildi! O akşamdan sonra hep onun küçük salonuna gittim, çünkü babası bir gün sonra eve geldi.

Sanırım yalnızca üç kez oraya ilk gittiğim akşama benzer, neşeli ve iyi vakit geçirdik. Gelecekten neler neler bekliyorduk! Diğer akşamlar ise hep sıkıntılı ve üzüntülü geçti; Linton dediğinin aynen yapılmasını istiyor, aksi halde küsüyor, kızıyor ya da fena halde hastalanıyordu. Ama onun hastalıklarıyla birlikte huysuzluklarına da üzülmeden katlanmasını öğrendim. Bay Heathcliff böyle zamanlarda özellikle bana görünmüyordu, hatta kendisini hemen hemen hiç görmüyordum. Geçen pazar her zamankinden daha erken çıkıp gitmişti. Bir gece önce de nereden haber almışsa, bana yaptıklarından dolayı Linton'ı acımasızca azarladığını duydum. Belki de gelip kapıdan bizi dinlemişti. Gerçekten de Linton o gece beni canımdan bezdirecek kadar huysuzluk etmişti ama bu sadece beni ilgilendiren bir şeydi. Nitekim içeri girip Bay Heathcliff'e de bunu söyleyip

onu azarlamasına son verdim. Birden konuyu böyle algılamama pek sevindiğini söyleyip bir kahkaha attı ve çekip gitti. O günden sonra da benimle münakaşa ederken ses tonunu ayarlaması için Linton'ı uyardım. İşte sana her şeyi anlattım, Ellen. Senin anlayacağın Uğultulu Tepeler'e gitmemi engellemek, bu iki insana yazık etmekten başka bir şey olmaz. Eğer babama söylemezsen, benim bu gidişgelişlerimin kimseye zararı dokunmayacaktır. Söylemeyeceksin, değil mi? Bak eğer söylersen kalpsizlik yapmış olursun."

"Bu konudaki kararımı yarın sabaha bırakacağım, Bayan Catherine" dedim. "Biraz düşünmem gerek. Şimdi siz biraz dinlenin, ben de gidip düşüneyim."

Ama bu işi tek başıma değil, efendimin yanında yüksek sesle düşündüm. Catherine'in odasından çıkıp soluğu doğruca onun odasında aldım. Durumu olduğu gibi kendisine anlattım; küçükhanımın kuzeniyle arasında geçenler dışında bütün hikâyeyi anlattım ama Hareton'dan hiç söz etmedim. Bunları duyunca Bay Linton'ın eli ayağı birbirine dolandı, aşırı derecede kaygılandı, ama bunu bana pek göstermek istemedi. Sabah olunca Catherine büyük sırrını babasına açıkladığımı öğrendi, tabii ki gizli gidişgelişleri de yasaklanmıştı. Bu yasağı duyunca durmadan ağladı, sızlandı, Linton'a acıması için babasına yalvardı, ama hepsi boştu, hiçbir yararı olmadı. Babası sadece istediği takdirde mektup yazmasına izin verdi, Linton da istediği zaman Grange'a gelip gidebilirdi. Bunlar Catherine'in tek tesellisiydi. Ama mektubunda onu artık Uğultulu Tepeler'de beklememesini yazacaktı. Ancak eğer efendim yeğeninin ne kadar hasta ve kötü huylu olduğunu bilseydi, belki buna bile rıza göstermeyecekti.

"Bütün bunlar geçen kış oldu" dedi Bayan Dean. "Yaklaşık bir yıl kadar önce. Geçen kış, tam on iki ay sonra, sırf yalnızlıktan sıkılmayıp vakit geçirsin diye birisine bunları anlatacağım doğrusu aklımın ucundan bile geçmezdi! Ama siz artık aileye pek yabancı biri sayılmazsınız, hem bundan sonra da ne kadar yabancı kalacağınızı kim bilebilir? Çok gençsiniz, bir gün gelecek artık tek başınıza yaşamaktan elbette bıkıp sıkılacaksınız. Ayrıca da Catherine Linton'ı görüp âşık olmamak bence imkânsız gibi bir şeydir. Ben böyle söyleyince gülümsemekle yetiniyorsunuz, ama o söz konusu olunca, neden birden canlanıp ilginiz iyice artıyor? Neden benden onun portresini şöminenizin üzerine asmamı istediniz? Ve neden..."

"Durun biraz, benim iyi kalpli dostum!" dedim. "Ona âşık olmam, onu sevmem çok mümkün elbette; ama bakalım o beni sever mi? İşte bundan çok kuşkuluyum; bu yüzden de böyle bir çılgınlık yapıp, durduk yere rahatımı bozmak istemem. Hem sonra buralar, sürekli yaşamak için bana göre yerler değil. Ben kalabalık ve büyük kentlerin adamıyım, sonuçta tekrar oralara geri döneceğim. Siz

en iyisi şimdi beni bırakıp, anlatmaya devam edin. Catherine babasının talimatlarını dinledi mi?"

"Dinledi" diyerek konuşmaya devam etti kâhya kadın. Babasına duyduğu sevgi hâlâ kalbinin en değerli köşesinde tutuyordu. Ayrıca da babası ona darılmadan, asla öfkelenmeden, canından çok sevdiği varlığını, bir dolu tehlike ve düşman arasında tek başına bırakıp gitmek üzere olan bir babanın derin sevgisiyle konuşmuştu. Ne de olsa kızının sonradan hatırlayacağı bu sözler, gideceği yolda ona yardımcı ve yol gösterici olacaktı. Birkaç gün sonra efendi bana şöyle dedi: "Keşke yeğenim bir mektup yazsa ya da kendisi gelse, Ellen. Bana onun hakkında ne düşündüğünü samimi olarak söyle. Sence o iyi bir çocuk olabildi mi, yoksa onun ancak büyüyüp erkek olunca mı düzelme umudu var?"

"O çok narin bir çocuk, efendim" diye karşılık verdim, "Büyüyüp erkeklik çağına ulaşması için daha epey zaman var ama babasına hiç benzemediğini size söyleyebilirim. Ama eğer Bayan Catherine onunla evlenmek gibi bir talihsizlik yaşarsa, onu kolayca kontrolü altına alabilir, tam tersine şımartırsa da ipin ucu kaçabilir. Gerçi buna daha çok zaman var. Siz kendisini gördüğünüzde zaten onun kızınıza uygun bir koca olup olmadığını hemen anlarsınız, buna en iyi siz karar verirsiniz. Dediğim gibi Linton'ın ergenlik çağına gelmesine daha dört yıldan fazla zaman var."

Edgar içini çekti, ardından pencereye gidip Gimmerton Kilisesi'ne doğru baktı. Sisli bir öğle sonrasıydı ama az da olsa biraz şubat güneşi vardı. Mezarlıktaki iki çam ağacı ile serpiştirilmiş gibi duran birkaç mezar taşını buradan ancak seçebiliyorduk.

"Çok dua ettim" diye kendi kendine mırıldandı, "şu yaklaşan şeyin bir an önce gerçekleşmesi için hep çok

dua ettim. Ama şimdi de bunun gelmesinden korkmaya başladım. Eskiden evlenip şu dereden indiğim o günün anısıyla, çok değil birkaç ay, belki de birkaç hafta içinde tekrar aynı yoldan yukarı taşınıp, oradaki ıssız ve derin bir çukura yatırılacağım düşüncesi, benim için en az diğeri kadar mutluluk verici bir duyguydu! Ama Ellen, ben küçük Cathy'imle çok mutluydum. Kış akşamları olduğu kadar yaz günleri de o hep yanı başımdaydı, benim için her zaman canlı bir umuttu. Ama ben şu eski kilisenin gölgesinde, şu taşlar arasında kendimce düşüncelere daldığım o uzun haziran akşamları, annesinin yeşil mezarı üzerine uzanıp, benim de o toprağın altında yatacağım günü arzuladığım, o anın özlemini çektiğim zamanlar da çok mutluydum. Bu durumda şimdi Cathy için ne yapabilirim? Onu nasıl bırakıp gideceğim? Beni düşündüren şey Linton'ın Heathcliff'in oğlu olması, kızımı benden alıp götürmesi değil, önemli olan kızıma benim yokluğumu unutturabilmesi! Yoksa Heathcliff'in amacına ulaşması, Tanrı'nın bana verdiği son teselli kaynağımı da elimden alıp beni yenik duruma düşürmesi umurumda bile değil! Ama eğer Linton buna değmeyen biriyse, babasının elinde onun bir oyuncaktan farkı yoksa, o zaman kızımı ona bırakamam! Benim için ne kadar acı olursa olsun, kızımın o neşeli, canlı ruhunu ezemem, yaşadığım sürece ona üzüntülü günler geçirtemem. Ama ne yazık ki öldüğümde onu yalnız bırakmak zorunda kalacağım. Bir tanem! O yüzden de onu Tanrı'nın eline bırakmak, kendimden önce toprağa vermek bundan çok daha iyidir diye düşünüyorum!"

"Siz onu yine de Tanrı'nın eline bırakınız, efendim" dedim. "Tanrı onu korur. Tanrı gecinden versin ama bir gün sizi kaybedecek olursak, Tanrı'nın da yardımıyla ben her zaman ölünceye kadar onun dostu ve yol göste-

ricisi olarak kalacağım. Bayan Catherine çok iyi bir kızdır; bilerek ve sırf inat uğruna asla yanlış yola sapmaz, bundan en ufak bir kuşkum bile yok. Bu dünyadaki görevlerini en iyi şekilde yerine getiren insanlar, önünde sonunda mutlaka ödüllendirilirler."

Bahar geldi; efendim Grange'ın içinde kızıyla birlikte yine eskisi gibi gezintilere başladı ama sağlığı hiç düzelmemişti. Catherine ise bilgisizliğinden tabii ki, bu gezintiler sırasında babasının yanaklarının al al olmasından, gözlerinin parlamasından yola çıkarak bu gezintilerin ona çok iyi geldiğine, bir tür terapi yerine geçip iyileştirdiğine inanıyordu. Bu yüzden de babasının artık iyileştiğinden kuşku duymuyordu. Catherine'in on yedinci doğum gününde Bay Linton mezarlığa gitmedi; yağmur yağıyordu. "Bu gece dışarı çıkmayacaksınız elbette, değil mi, efendim?" diye sordum.

"Hayır, bu yıl ziyareti biraz daha sonraya bırakacağım!" diye cevap verdi. Sonra da Linton'a yeni bir mektup yazıp kendisini çok görmek istediğini bildirdi. Ama eğer hasta çocuk insan içine çıkacak durumda olsaydı, hiç kuşkusuz babası kesinlikle Grange'a gelmesine izin verirdi. Nitekim kendisine dikte edildiği aşikâr olan bir mektupta Bay Heathcliff'in, kendisini Grange'a göndermediğini ama dayısının kendisini hatırlama inceliğinde bulunmasından çok mutlu olduğunu, gezintiye çıktığı zamanlarda ara sıra da olsa ona rastlama ümidi taşıdığını, hem o gün geldiğinde kuzeniyle onu tamamen birbirinden ayırmaması için ricada da bulunacağını söylüyordu.

Mektubun buraya kadar olan kısmı oldukça sade bir dille yazılmıştı, anlaşılan kendisi yazmıştı. Heathcliff

nasılsa oğlunun Catherine'in arkadaşlığına kavuşabilmek için mümkün olduğunca etkili ve güzel sözler yazıp kendisini savunacağını çok iyi biliyordu.

Mektup şöyle devam ediyordu:

Size onu buraya ziyarete gönderin demiyorum ama babam beni oraya bırakmıyor, siz de onu bizim eve göndermiyorsunuz, o zaman Catherine'i hiç göremeyecek miyim? Ne olur, ara sıra onunla birlikte Tepeler'e doğru atla gezintiye çıkın, hiç değilse sizin yanınızda birkaç kelime konuşmamıza izin verin! Biz bu ayrılığı gerektirecek hiçbir şey yapmadık. Ayrıca bana dargın olmadığınızı, beni sevmemeniz için hiçbir neden olmadığını siz kendiniz söylüyorsunuz!

Sevgili dayıcığım! Ne olur, yarın bir iki satırla da olsa beni sevindirin. Thrushcross Grange'dan başka nerede isterseniz sizinle buluşmama izin verin. Hem benimle sadece bir kez görüşseniz, babama hiç benzemediğimi hemen anlayacaksınız, bundan hiç kuşkum yok. Zaten babam onun oğlu olmaktan çok sizin yeğeniniz olduğumu söylüyor. Her ne kadar benim Catherine'e yakışır biri olmamı engelleyen kusurlarım olsa da, Catherine onları hoş görüyor; onun hatırı için bence siz de hoş görmelisiniz.

Mektubunuzda sağlığımı soruyorsunuz. Daha iyiyim ama bana yazılan kader, tüm umutlarımı yitirmiş biri olarak sonsuza dek yalnızlığa ya da beni hiç sevmemiş, hiçbir zaman da sevmeyecek kimseler arasında yaşamaya mecbur ettiği müddetçe nasıl neşeli ve mutlu bir insan olabilirim?

Edgar çocuğa elbette ki acıdı, ama Catherine'le dolaşacak durumda değildi, o yüzden de onun isteğini yerine getirmeye hiç yanaşmadı. Sadece ona belki yaza buluşa-

bileceklerini, o zamana kadar da ondan hiç değilse ara sıra mutlaka mektup beklediğini yazdı. Kendi mektuplarında da mümkün olduğunca ona nasihatler verip, teselli etmeye çalıştı; çünkü çocuğun kendi ailesi tarafından tamamen dışlandığını, bu yüzden de ilişkisinin oldukça güç durumda olduğunu biliyordu. Ama Linton bu duruma katlanmaya razı olmuştu. Mektup yazmak konusuna gelince, eğer kendi başına bırakılsaydı, çocuk mektuplarını sadece şikâyetler ve sızlanmalarla doldurur, her şeyi berbat ederdi. O yüzden de belli ki babası onu sürekli kontrol altında tutuyordu; tabii ki efendimin onun oğluna yazdığı her satırı görmekte ısrar ediyordu. Linton da bunu bildiği için olsa gerek mektuplarında kafasını asıl meşgul eden düşünceleri, acıları, dertleri, çektikleri yerine, onu çok sevdiği arkadaşından, sevgilisinden zorla ayırdıklarından söz ediyor, eğer Bay Linton hemen Catherine ile buluşmalarına izin vermezse, onun da bunca zamandır boş sözlerle kendisini kandırdığına inanacağını ima ediyordu.

Cathy de söz açıldığında hep ondan yana çıkıyordu. Sonunda biri bir yandan, diğeri öte yandan uğraştılar, benim gözetimim altında olmak şartıyla, kırlığın Grange'a yakın taraflarında, haftada bir kez buluşup atla ya da yaya olarak gezinti yapmalarına efendi razı oldu. Çünkü haziran ayı gelmişti ve efendim iyileşeceği yerde günden güne eriyip gidiyordu. Gerçi Bay Linton her yıl gelirinin bir bölümünü Catherine için ayırıp bir kenara biriktirirdi ama kızının çok kısa bir süre içinde atalarına ait olan evi geri almasını, o eve tekrar girmesini istiyordu. Bunun için de kızının kendi mirasçısıyla evlenmesinden başka çare olmadığını düşünüyordu. Ama mirasçısının da kendisi gibi hızla eriyip ölüme gittiğinden habersizdi. Sanırım onun gibi başkaları da bunu bilmiyordu. Tepe-

ler'e hiç doktor uğramadığı için bu vesileyle Linton'ın durumunu görüp bize bildiren kimse de yoktu. Ama Linton'ın atla ya da yaya olarak kırlarda dolaşmaktan söz ettiğini, hatta bunda direttiğini duyunca, doğrusu önsezilerimin beni yanlış düşünmeye sevk ettiğini düşünmüş, çocuğun gerçekten iyileşmekte olduğuna inanmıştım. Sonuçta bir baba olarak Heathcliff'in ölmek üzere olan özbeöz oğluna bu kadar acımasızca davranabileceğini düşünemezdim. Sonradan öğrendiğime göre duygularını açıklarken sergilediği bu suni coşkunluğa çocuğu meğerse Heathcliff zorluyormuş. Saman altından açgözlüce ve duygusuzca yürüttüğü gizli planlarının çok yakında yaşanacağı gün gibi aşikâr olan ölüm karşısında başarısızlığa uğrayacağının farkında olduğu için bu konuda çabalarını iyice artırmıştı.

bölüm
yirmi altı

Edgar onların yalvarmaları karşısında istemeyerek bu işe boyun eğdiğinde, yaz mevsimi oldukça ilerlemişti. Kuzeniyle ilk kez buluşmak üzere Catherine ile birlikte atla yola çıktık. Sıkıntılı ve oldukça boğucu bir sıcağın hâkim olduğu bir gündü. Güneş görünmüyordu ama ara sıra beyaz benek gibi ufak bulutların olduğu gökyüzünde herhangi bir yağmur belirtisi de yoktu. Kararlaştırdığımız gibi dörtyol ağzındaki işaret taşı buluşma noktamız olacaktı ama oraya vardığımızda haberci olarak gönderilmiş küçük bir çoban çocuk bize Linton'ın orada değil, Tepeler'in diğer yönüne bakan yamaçta olduğunu, o yüzden biraz daha ileri gidecek olursak çok minnettar kalacağını söylediğini iletti.

"Anlaşılan Linton, dayısının uyarısını unutmuş olmalı; efendim bize asla Grange'dan dışarı çıkmamamızı söyledi, o zaman biz de derhal dönüyoruz" dedim.

Bunun üzerine Catherine, "Ben de onunla buluştuğumuzda atlarımızın başlarını bu yana çevirmemizi söylerim, olur biter" dedi, "biz de gezintiyi eve doğru yaparız".

Ama yanına vardığımızda Linton'ın atının olmadığını gördük, zaten evinin kapısından da fazla uzakta değildi. Biz de yere inip hayvanları otlamaya bırakmak zorunda kaldık. Otlar üzerine uzanmış yatıyor, yanına yaklaşmamızı bekliyordu. Bir iki metre kalıncaya kadar ayağa kalkmadı, sonra kalktı, ama çok halsizdi, adeta yürüyemiyordu, yüzü de çok soluktu, ben hemen atılıp "Bay Heathcliff, bence bu sabah sizde pek gezinti yapacak hal yok! Çok rahatsız görüyorsunuz!" diye bağırdım.

Catherine üzüntü ile karışık bir şaşkınlıkla kuzenini süzdü. Dudaklarındaki mutluluk ifadesi birden korkuya dönüştü. Ne zamandır geciktirilen bu buluşmadan dolayı çok sevinçli olması gerekirken, kuzeninin eskisinden daha kötü mü olduğunu büyük bir endişeyle sordu.

"Hayır, iyiyim, daha iyiyim!" dedi Linton; kuzenine cevap verirken zorlukla solur gibiydi. Tüm bedeni titriyordu; sanki bir yere tutunması gerekiyormuş gibi kuzeninin elini sımsıkı tutup bırakmıyor, iri mavi gözlerini ürkekçe onun üzerinde gezdiriyordu. Gözlerinin çevresindeki çukurlar her zamanki bitkin bakışlarına, daha da vahşi ve korkunç bir görüntü vermişti.

"Ama daha kötüsün" diye diretti Cathy. "Son gördüğümden daha kötüsün, daha da zayıflamışsın, ayrıca..."

"Yorgunum" diyerek Linton telaşla onun sözünü kesti, "hava çok sıcak, yürünmüyor. Burada biraz dinlenelim. Ayrıca sabahları çoğunlukla halsiz oluyorum; babam bunun nedeninin çok hızlı büyümem olduğunu söylüyor"

Cathy bu açıklamaya pek inanmamıştı; yere oturdu, Linton da onun yanına uzandı.

"Burası senin tarif ettiğin cennete benziyor" dedi Cathy, neşelenmeye çalışıyordu. "Hatırlıyor musun, iki-

mizin de en güzel bulduğu yerde ve istediğimiz şekilde birer gün geçirmeye karar vermiştik? İşte bu senin cennetine benziyor. Sadece biraz bulutlar var ama onlar da o kadar yumuşak, o kadar hoş ki, bence güneş ışınlarından daha güzeller. Eğer istersen gelecek hafta da sen gel, atlarımızla Grange'ın bahçesine gider, bir de benim cennetimi deneriz."

Linton, sanki Catherine'in neden söz ettiğini hiç hatırlamıyor gibiydi. Anlaşılan hangi konu olursa olsun konuşmakta güçlük çektiği belliydi. Catherine'in neşelenmek için ortaya attığı konulara karşı sergilediği dalgınlık ve birlikte güzel vakit geçirmeye gösterdiği ilgisizliği gören Cathy hayal kırıklığını gizleyemedi. Kuzeninin her zamanki o zararsız bulduğu halinde ifade edemediği tuhaf bir değişiklik vardı. Geçici görüp nasılsa kolaylıkla sevgiye çevirebilmeyi umduğu o hırçınlığının yerini tasasızlık, duygusuzluk almıştı. Okşanıp yatıştırılmayı beklenen o çocuksu huysuzluğundan eser yoktu. Tüm iyi niyetli yaklaşımlara yüz çeviren, her an başkalarının neşesini kendisi için bir aşağılama olarak görmeye hazır, içedönük, çekilmez bir insan olmuştu. Bizim yanımızda olmak istemediğini sonunda benim gibi Catherine de anlamıştı, şu an bizimle olmaktan hiç zevk almadığı gibi adeta bizi başının belası olarak görüyordu. "Biz o zaman hemen gidelim" dedi Catherine, aniden ve hiç düşünmeksizin. Bu söz Linton'ı hiç beklemediğimiz bir biçimde daldığı hayal aleminden uyandırdı; birden tuhaf bir telaşa kapıldı, heyecanlandı. "Hiç değilse yarım saat daha kalın" diyerek yalvarırken, korkuyla Tepeler'e doğru baktı.

"Ama görünüşe bakılırsa" dedi Cathy, "evinde buradan daha rahat edeceksin. Bugün seni hikâyelerimle, şarkılarımla eğlendirmeyi başaramadığımı görüyo-

rum, gevezeliklerimle seni rahatsız ediyorum, altı ay içinde çok değişmiş, birden büyümüş, olgunlaşmışsın, görünen o ki, artık benim eğlendiğim şeyler seni eğlendirmiyor, aksi halde seve seve kalırdım".

"Dinlenmek için kalın" dedi. "Ayrıca Catherine benim çok hasta olduğumu sakın düşünme, bana öyle söyleyip de durma. Havanın çok sıcak olması beni böyle sersemletti. Siz gelmeden önce de galiba biraz fazla dolaştım, o yüzden olabilir. Dayıma çok iyi olduğumu söyleyin, olmaz mı?"

"*Senin* öyle dediğini söylerim, Linton, ama ben kendi fikrimin de öyle olduğunu, seni oldukça sağlıklı gördüğümü söyleyemem" dedi benim küçükhanımım, bunun yalan olduğu belli olduğu halde, özellikle doğruymuş gibi diretmesine de şaşırmıştı.

"Ne olur önümüzdeki perşembe günü de gel" diye yalvararak konuşmaya devam etti Linton. "Dayıma da sana izin verdiği için benim adıma teşekkür et, Catherine. Bu arada eğer yolda babama rastlarsanız, sana benimle ilgili bir şey soracak olursa, ona sakın çok sessiz ve sersem gibi oturduğumu söyleme. Suskun ve üzgün de durma, sonra aramızda bir şey olduğundan kuşkulanıp öfkelenir."

"Onun öfkesi bana vız gelir" dedi Catherine.

"Ama bana vız gelemiyor" dedi kuzeni, çok korktuğu belliydi. "Onu bana karşı kışkırtma Catherine, sonra çok sert davranıyor."

"Size çok sert mi davranıyor, Efendi Heathcliff?" diye birden araya girip sordum. "Yoksa artık zoraki hoşgörüsü tükendi, içindeki nefreti açıkça kusmaya mı başladı?"

Linton yüzüme baktı ama cevap vermedi. Cathy on dakika daha kuzeninin yanında oturdu, Linton'ın başı göğsüne düşmüştü; uyumuştu ve ağzından bitkinlikten

veya acıdan olsa gerek birtakım iniltiler çıkıyordu. Bu durumda yalnız kalan Cathy oyalanmak için çevreden böğürtlen toplamaya başladı. Topladıklarından getirip benimle paylaşıyordu. Linton'a ayırmadı. Ona fazla ilgi göstermenin, kendisini yormaktan başka bir işe yaramadığını anlamıştı.

"Artık yarım saat oldu, Ellen" diye sonunda kulağıma fısıldadı. "Daha fazla kalmamıza gerek yok sanırım. Zaten Linton uyuyor, babam da bizi bekliyordur."

"Peki ama onu böyle uyurken bırakmak doğru olmaz ki" dedim. "Uyanıncaya kadar beklemek gerek, biraz sabırlı ol. Eve gitmeye ne kadar da meraklısın; oysa zavallı Linton'ı görmek için sabırsızlıktan yerinde duramıyordun; bu isteğin ne çabuk geçti!"

"Böyle yapacaksa neden beni görmek istedi ki?" dedi Catherine. "En huysuz halini bile şimdiki bu tuhaf halinden daha çok seviyordum. Görünüşüne bakılırsa, sanki bu görüşme yerine getirmek zorunda olduğu bir görevmiş, sanki babasından azar işitmemek için korkudan buraya gelmiş gibi. Ama ben onu bunu bilmem, Bay Heathcliff onu cezalandıracak diye sırf onun gönlünü hoş tutmak için bu sıkıntıya katlanamam. Ama sağlığının da daha iyi olmasına sevindim; ancak bana karşı eskisinden bile daha kötü davranmasına, benimle hiç ilgilenmemesine, artık eskisi kadar sevmemesine üzüldüm."

"Sağlığının *daha iyi* olduğunu mu düşünüyorsunuz?" dedim.

"Evet" dedi. "Biliyorsun, eskiden hep halinden şikâyet ederdi. Babama söylememi istediği kadar iyi değil ama hali eskiye nazaran daha iyi."

"Ben sizin gibi düşünmüyorum, Bayan Cathy" dedim. "Bana göre tam tersi, size onun eskisinden daha kötü olduğunu söyleyebilirim."

Tam o sırada Linton sıçrayıp dehşet içinde uyandı, korkudan ne yapacağını bilmez bir halde gözlerini açıp çevresine bakındı, birisinin ona seslenip seslenmediğini sordu.

"Hayır" dedi Catherine, "belki de rüyanda birileri çağırmış olabilir. Böylesine güzel bir sabah, kırlarda dolaşmak varken nasıl uyuyabiliyorsun, doğrusu hiç aklım almıyor?"

"Birden sanki babamın sesini duyar gibi oldum" dedi Linton ve hemen dönüp arkamızdaki dik bayıra baktı, heyecandan güçlükle soluyordu. "Kimsenin bana seslenmediğinden gerçekten emin misiniz?"

"Kesinlikle eminim" dedi Catherine. "Ama Ellen ile senin sağlık durumunu tartışıyorduk. Kıştan beri birbirimizi görmüyoruz Linton, o zamandan beri gerçekten iyi misin? Eğer öyleyse o zaman sadece bana olan ilgin çok zayıflamış, bu kesin, söyle gerçekten iyi misin?"

"Evet, evet, iyiyim!" dedi Linton. Hâlâ duyduğunu sandığı o sesin etkisi altındaydı; gözleri durmadan çevreyi tarıyor, o sesin sahibini araştırıyordu.

"Bugünlük bu kadar yeter, artık gitmeliyiz" dedi Cathy ve birden ayağa kalktı. "Ama gerçeği söylemek gerekirse, bu buluşma hiç umduğum gibi olmadı. Tabii ki bunu senden başkasına söyleyecek değilim ama bunu Bay Heathcliff'ten korktuğum için gizlediğimi de sanma."

"Sus" diye mırıldandı Linton, "Tanrı aşkına, sus! O geliyor". Birden Catherine'in koluna sımsıkı yapışıp onu bırakmamaya çalıştı. Ama Cathy bunu duyar duymaz hemen kendisini çekip onun elinden kurtuldu, derhal bir ıslık çalıp Minny'yi çağırdı; midilli tıpkı bir köpek gibi koşup bu sese geldi.

"Önümüzdeki perşembe yine burada olacağım" diye bağırıp midillisine atladı Catherine. "Hoşça kal. Ellen, haydi çabuk ol!"

Böylece onun yanından ayrıldık, ama o ayrıldığımızın bile farkında değildi. Sürekli olarak babasının geleceğinden, oraya çok yaklaştığından başka bir şey düşünecek durumda değildi.

Neyse ki Catherine'in hoşnutsuzluğu daha eve varmadan bir nebze olsun geçti. Şimdi de acıma ve pişmanlıkla karışık bir duyguya kapılmış durumdaydı. Ayrıca Linton'ın sağlığı, babası ve evdekilerle ilişkileri konusundaki kaygıları, kuşkuları da bu duyguya ekleniyordu. Doğrusu kuşkularına katılmıyor değildim ama yine de babasına bunlardan söz etmemesini tembih ettim. En iyisi ikinci buluşmayı beklemek, o zaman kesin bir yargıya varmaktı. Efendim neler yaptığımızı anlatmamızı istediğinde, ona yeğeninin teşekkür mesajını iletti. Ama Catherine diğer konuşmalar üzerinde hiç durmamayı yeğledi. Dönüp bana sorduğunda ise, açıkçası neyi gizlemem, neyi söylemem gerektiğine bir türlü karar veremediğim için efendinin sorularını ben de pek doğru dürüst cevaplayamadım diyebilirim.

bölüm
yirmi yedi

Yedi gün geçip gitti. Edgar Linton'ın sağlığı hızla bozulmaya başlamıştı, artık hepimiz günleri sayıyorduk. Vaktiyle Bay Linton'ın bedeninde ayların oluşturduğu yıkıntıyı şimdi saatler gerçekleştiriyordu. Durumu Catherine'den saklamaya çalışıyorduk ama bu konuda onu kandırmak neredeyse imkânsızdı. Nitekim sürekli çoktan sezdiği ve gittikçe kesinlik kazanan o korkunç olasılığı düşünüyordu. Perşembe günleri her zaman yaptığı at gezintilerinden bile söz etmez olmuştu, bu yüzden hiç hava almadığını kendisine hatırlattım, sonunda istese de istemese de onun için dışarı çıkma izni aldım. Bunu sırf onu babasının odasıyla kütüphane arasında sınırlı olan dünyadan çıkarabilmek için yapmıştım. Bay Linton gündüzleri kalkıp oturabildiği çok az bir sürede zamanını kütüphanede geçiriyordu. Catherine de babasının başucunda ya da yanında oturmadığı, onunla ilgilenmediği bir dakikanın bile kendisi adına boşa geçip gittiğini düşünüyordu. Yorgunluk ve üzüntüden benzi iyice solmuştu. Bu yüzden efendim kızının gezintiye çıkmasına memnuniyetle izin verdi. Değişik yerler ve insanlar görmesinin

ona iyi geleceğini umuyor, kendisi öldükten sonra kızının tamamen yalnız kalmayacağını düşünerek kendince avunuyordu.

Ağzından kaçırdığı sözlerden anladığıma göre yeğeninin fiziki görünüşünün kendisine benzemesinden yola çıkarak, huyunun da benzediği yönünde bir fikrisabite sahipti. Linton'ın kötü huyu mektuplarından pek az anlaşılıyor, hatta anlaşılmıyordu bile. Ben de hoş görülebilir zaafımdan olsa gerek, efendimin bu yanlış düşüncesini düzeltmekten çekindim. Adamcağız gerçeği öğrense bile, gerekeni yapmak için ne güç ne de zaman bulacağını, o yüzden de son dakikalarını zehir etmenin manasız olacağını düşündüm.

Gezintimizi öğleden sonraya bıraktık. Parlak, güneşli bir ağustos öğleden sonrasıydı. Bayırdan doğru gelen esinti öylesine hayat vericiydi ki, bunu soluyan kişi ölüm döşeğinde bile canlanırdı. Catherine'in yüzü de tıpkı çevremizdeki doğa gibiydi; gölgeler ve güneş ışığı birbirini kovalıyor, ama gölgeler daha uzun süre kalıyor, güneş ışıkları daha çabuk geçip gidiyordu. Küçük kalbi ona tasalarını unutturan bu geçici anlarda bile kendisini ayıplayabiliyordu.

Linton'ın bizi geçen sefer buluştuğumuz yerde beklediğini gördük. Küçükhanım hemen atından atladı, sonra da bana dönüp orada pek az kalacağını, o yüzden de inmeden midillisinin üzerinde kalıp kendisini beklememin daha iyi olacağını söyledi ama ben buna razı olmadım. Bana verilen emaneti bir an bile yalnız bırakamazdım, böylece çalılıklarla kaplı bayırı birlikte tırmandık. Linton bu kez bizi daha heyecanlı bir halde karşıladı ama bu neşe ya da sevinçten kaynaklanan bir heyecan durumu değildi. Sanki daha çok korkudan kaynaklanıyordu.

"Geç kaldınız" dedi, kesik ve titrek bir tonda, güçlükle konuşuyordu. "Babanız çok hasta, öyle değil mi? Ben de bu yüzden gelemeyeceğinizi düşünmüştüm."

Catherine selamlama ve hatır sorma gibi şeylerle vakit kaybetmeden, "*Neden* açık konuşmuyorsun?" diye bağırdı. "Neden beni istemediğini açıkça söylemiyorsun? Doğrusu bu çok tuhaf, Linton. Beni ikinci kez buraya, bilerek ve sırf ikimizi de üzmek için getiriyorsun; bunun başka bir nedeni olmadığı ortada."

Linton ürperdi, ardından yarı yalvarır, yarı utanmış bir halde Catherine'e baktı. Ama kuzeninin onun bu anlaşılmaz tutumuna katlanmaya pek niyeti yoktu.

"Babamın çok *hasta* olduğu doğru" dedi Catherine; "öyle olduğu halde onun başucundan niye mi uzaklaştım? Tabii ki sana verdiğim sözü tutmak için. Ama gördüğüm kadarıyla senin bunu pek ister gibi bir halin yok, o zaman neden acaba haber gönderip beni bu zahmetten kurtarmadın? Haydi! Senden bir neden istiyorum. Benim oyun oynayacak ya da şununla bununla oyalanacak vaktim yok, ayrıca senin nazını çekecek halim de yok!"

"Nazımı çekmek!" diye mırıldandı Linton. "Neymiş bu naz? Tanrı aşkına, Cathy, benimle böyle kızgın konuşma! Beni istediğin kadar hor gör. Ben işe yaramaz, korkak, iğrenç adamın tekiyim. Beni ne kadar aşağılasan azdır ama kızma. Bunu bana babamdan nefret ettiğin için yapıyorsun, o zaman beni de adam yerine koyma, olsun bitsin."

"Saçma sapan konuşma!" diye bağırdı Catherine, müthiş öfkeliydi. "Sersem budala! Şuna bakın! Sanki ona dokunacakmışım gibi nasıl da titriyor! Seni adam yerine koymamam gerektiğini hatırlatmana gerek yok, Linton. Seni gören kim olsa zaten öyle düşünür. Defol

buradan! Ben eve dönüyorum; aslında seni o ocağın başından kaldırıp buralara kadar sürüklemekle çılgınlık yaptım. Ne yani, birbirimize gösteriş mi yapıyoruz? Bırak eteğimi! Aslında karşımda durup böyle ağladığın için sana acıyacak olsam bile, senin bir erkek olarak bunu nefretle karşılaman gerekir. Ellen, şuna bu yaptığının ne kadar ayıp olduğunu anlat. Ayağa kalk, yerlerde sürünme, sürüngen olma! *Olma*!"

Linton'ın gözlerinden yaşlar boşanıyordu, birden çok acı çekiyormuşçasına uyuşuk bedenini yere attı, sanki duyduğu müthiş korkudan felç olmuş gibiydi.

"Ah!" diye hıçkırarak ağlamaya başladı. "Artık dayanamıyorum! Catherine ben alçağın, hainin tekiyim, bunun nedenini sana açıkça söylemeye cesaretim yok! Ama eğer beni terk edersen, o dakikada beni ölmüş bil! *Sevgili* Catherine, hayatım senin elinde, beni sevdiğini söylemiştin, sevseydin böyle kızmazdın. Beni terk etmeyeceksin, değil mi? Sevgili, güzel, iyi yürekli Catherine! Aslında belki de *razı olursun*, o zaman o da senin yanında ölmeme ses çıkarmaz!"

Küçükhanım onun büyük bir acı ve üzüntü içinde olduğunu görünce, yerden kaldırmak için eğildi. Eski hoşgörüsü, sevecenliği öfkesini bastırdı. Linton'ın hali içine dokunmuştu, hem de kaygılanmıştı.

"Neye razı olurum?" diye sordu Catherine. "Burada kalmaya mı? Bu garip sözlerinin anlamını bana açıkla, kalayım. Ama söylediklerin birbirini tutmuyor, bu da beni delirtiyor! Sakin ol, açık konuş, seni bu kadar üzen şeyin ne olduğunu bana söyle. Beni kırmayı istemezsin, değil mi? Hatta gücün olsa, hiçbir düşmanımın beni incitmesine izin vermezsin, öyle değil mi? Korkak olduğunu biliyorum ama sanırım sırf kendini düşünüp bana hainlik etmezsin, en iyi arkadaşına oyun oynamazsın."

"Ama babam beni tehdit etti, ondan çok korkuyorum, çok, çok korkuyorum! O yüzden söylemeye *cesaret* edemem!" dedi Linton.

"Oh, Pekala!" dedi Catherine, yüzünde hem onu önemseyen hem de acıyan bir ifade vardı. "O zaman sırrın sende kalsın, *ben* senin gibi korkak değilim. Bu yüzden derdine yan; ben asla korkmuyorum!"

Bu yüce gönüllülük karşısında Linton'ın gözleri yaşardı, yine ağlamaya başladı, bu arada onu tutan Catherine'in ellerini öpüyor ama bir türlü içinde saklı tuttuğu sırrı söylemeye cesaret edemiyordu. Ben aslında bu sırrın ne olabileceğini tahmin edebiliyor, ben yaşadıkça Catherine'in ne Linton ne de başka biri yüzünden acı çekmesine asla izin vermeyeceğimi içimden tekrarlıyordum. Tam bu sırada çalılar arasında bir hışırtı duydum, gözlerimi kaldırdım, tepeden inen Heathcliff'in neredeyse yanımıza kadar yaklaştığını gördüm. Linton'ın hıçkırıklarını duyacak kadar yaklaşmıştı ama onlara dönüp bakmadı. Beni ise şimdiye dek belki de kimseye göstermediği bir dostlukla selamladı; bu içtenlik karşısında kuşkulanmamak elde değildi.

"Buraya, evimin yakınına kadar bir şey görmek için geldiniz herhalde, Nelly. Anlatın bakalım, Grange'da işler nasıl?" diye soran Heathcliff daha düşük bir ses tonuyla konuşmaya devam etti. "Duyduğuma göre Edgar Linton ölüm döşeğindeymiş ama belki de hastalığını abartıyorlardır?"

"Hayır" dedim, "doğru; efendim ölüm döşeğinde. Hepimizi üzecek ama kendisi kurtulmuş olacak!"

"Daha ne kadar yaşar acaba?" diye sordu.

"Bilmiyorum" dedim.

"Bunu soruyorum, çünkü" diye devam etti Heathcliff ve dönüp iki gence baktı. İkisi de bu bakış karşısında ol-

dukları yere çivi gibi çakıldılar. Linton neredeyse kımıldamaya, başını bile kaldırmaya korkar görünüyordu. Catherine de ona bakıp kımıldamadı. Heathcliff "Bu çocuk benim tüm planlarımı mahvetmeye kararlı görünüyor; o yüzden eğer dayısı acele eder de ondan önce giderse, minnettar kalacağım! Hey! Bu vahşi hayvan ne zamandır bu oyunu oynuyor? Oysaki böyle burnunu çekerek ağlamanın sonucunun ne olacağını ona *göstermiştim*! Bayan Linton'la birlikte olduğu zamanlarda hiç neşelenmiyor mu?"

"Neşelenmek mi? Hayır, insan böyle bir durumda ancak bu kadar acılı olabilir" dedim. "Haline bakıyorum da, şimdi tepelerde sevgilisiyle gezeceği yerde, yatakta bir hekimin gözetimi altında olsa daha iyi olurdu diye düşünüyorum."

"Bir iki gün sonra zaten öyle olacak" diye mırıldandı Heathcliff. "Ama önce ayağa kalk, Linton! Kalk!" diye bağırdı. "Orada öyle yerlerde sürünme!"

Sanırım Linton babasının kendisine yan gözle olsun şöyle bir bakmasıyla bile müthiş bir korku nöbetine tutulup dermansız kalarak yere çökmüştü, aslında ortada onun böylesine alçalması için bir neden yoktu. Çok geçmeden babasının dediğini yapmaya yeltendi ama en ufak bir gücü kalmamıştı; inleyerek tekrar yere yığıldı. Bunun üzerine Heathcliff onun yanına yaklaşıp oğlunu yerden kaldırmak üzere eğildi; önce Linton'ın sırtını çayırlığa bakan tarafa dayadı.

"Bak" dedi, canavarca öfkesine gem vurmaya çalışıyordu; "artık öfkelenmeye başlıyorum. Eğer bu miskinlikten bir an önce kendini kurtarmazsan, *lanet* olsun! Sana ayağa kalk diyorum, çabuk!"

"Kalkacağım, baba" dedi Linton soluk soluğa kalmıştı. "Ama önce ne olur beni kendi halime bırakın, yoksa

bayılırım. Sizin istediğiniz gibi davrandığımdan çok eminim. Zaten Catherine de öyle olduğunu size söyleyecektir. Ben gerçekten onun yanında çok neşeliyim. Ah! Yanımdan ayrılma, Catherine. Elimi tut."

"Sen benim elimi tut" dedi babası. "Kalk ayağa. İşte böyle. Şimdi Catherine sana kolunu verecek. Oldu işte; şimdi onun yüzüne bak. Onda bu kadar korku uyandırdığımı görünce, aklınızdan benim bir şeytan olduğum geçmiş olmalı, bundan eminim, Bayan Linton. O yüzden ona eve kadar eşlik edebilir misiniz? Ben elimi sürsem ürperiyor."

"Sevgili Linton!" diye fısıldadı Catherine; "ben seninle Uğultulu Tepeler'e gelemem, babam yasakladı. Baban sana bir şey yapmayacak, neden bu kadar korkuyorsun?"

"O eve sensiz adımımı *atamam*!" dedi Linton.

"Yeter!" diye bağırdı babası. "Catherine'in babasına gösterdiği saygıyı anlayışla karşılamalıyız; Nelly bu durumda Linton'ı eve sen götür, ben de vakit kaybetmeden onun için doktorla ilgili verdiğin öneriyi yerine getireyim."

"İyi edersiniz" dedim. "Ama ben küçükhanımın yanından ayrılamam. Oğlunuzla siz ilgilenin, bu benim görevim değil."

"Çok inatçısın" dedi Heathcliff. "Bunun senin görevin olmadığını biliyorum ama sanırım ona acımanız için ille de bu koca bebeği kolumun altına kıstırıp bağırtmam gerekecek. Gel bakalım öyleyse, aslanım. Bana eve dönerken eşlik eder misin?"

Bir kez daha çocuğa yaklaşıp bu cılız bedeni sıkıca kavrayacak gibi yaptı. Ama Linton geri çekilip kuzenine sarıldı, kendisiyle eve gelmesi için yakasına yapışıp çılgın gibi yalvarmaya başladı. Bu durumda kabul

etmemek elde değildi. Hoş görmesem de Catherine'e bir şey diyemedim. Ben böyle davranınca da Catherine nasıl reddedebilirdi? Çocuğu bu kadar ürküten şeyi anlayamıyorduk ama durum ortadaydı, Linton kendisini bir türlü kurtaramadığı bir korkunun içine düşmüştü çaresizce; eğer biraz daha üzerine gidilecek olursa aklını oynatabilirdi. Sonunda evin kapısına vardık. Catherine içeri girdi; ben kapıda durdum, onun hastayı bir koltuğa oturtup çıkmasını bekliyordum. O sırada Heathcliff aniden beni içeri itti ve "Evim vebadan dolayı karantinaya alınmadı, Nelly" dedi. "Ve de bugün size tüm konukseverliğimi göstermeye kararlıyım; oturun, bu arada izin verin de kapıyı kapatayım."

Kapıyı kapadı, ardından da kilitledi. Birden şaşkınlıkla bakakaldım.

"Birer fincan çay içip öyle gidersiniz" dedi. "Evde yalnızım. Hareton hayvanların bir kısmını alıp Lees'e gitti. Zillah ve Joseph de gezmedeler. Gerçi yalnızlığa alışkınım ama sevdiğim bir iki kişiyle vakit geçirmek yalnız kalmaktan iyidir. Bayan Linton, şimdi gidip *kuzeninizin* yanına oturun. Her şeyimi size veriyorum. Size layık değil, ama başka verecek bir şeyim yok. Linton'dan söz ediyorum. Kızcağız nasıl da gözlerini dikmiş şaşkınlıkla bakıyor! Ne garip, benden korkan herkese, her şeye karşı içimde acımasız derecede vahşi bir duygu beliriyor. Eğer yasaların bu kadar sıkı, zevklerin bu kadar ince olmadığı bir ülkede olsaydım, şu ikisini elime alır, onları yavaşça doğrayıp biçerek kendime bir akşam eğlencesi yaratırdım."

Sonra da derin bir soluk alıp yumruğunu masaya indirdi. "Kahretsin! Nefret ediyorum onlardan" diye kendi kendine homurdandı.

"Benim sizden korktuğum falan yok!" diye bağırdı Catherine ve son sözlerini duymadığı Heathcliff'in iyice

yanına sokuldu. Kara gözleri öfke ve kararlılıkla parlıyordu. "Verin o anahtarı bana; biz gideceğiz, başımızın çaresine de bakarız!" dedi. "Açlıktan ölsem bile burada hiçbir şey yiyip içmem."

Anahtar Heathcliff'in masanın üstünde duran elindeydi. Heathcliff gözlerini kaldırıp ona baktı; onun bu cesareti karşısında şaşırmış gibiydi. Belki de Catherine'in sesi ve bakışı ona genç kızın bu özelliklerini kimden aldığını hatırlatmıştı. Catherine o anda anahtarı yakaladı, hatta Heathcliff'in gevşeyen parmakları arasından tam çekip almak üzereydi ki, onun bu davranışı Heathcliff'i geçmişten koparıp içinde bulunduğu ana geri getirdi ve anahtarı Cathy'nin elinden çekip aldı.

"Bakın, Catherine Linton" dedi, "oturun oturduğunuz yerde, yoksa şimdi sizi bir vuruşta yere sererim. Bayan Dean de çıldırır"

"Biz gideceğiz!" diye bağırdı Catherine ve onun bu sözlerine aldırış etmeden elinde sıkıca tuttuğu anahtarı almak için yeni bir hamle yaptı, var gücüyle onun demirden parmaklarını gevşetmeye çalışıyordu. Tırnaklarının bu işe yaramadığını görünce, bu kez de olanca şiddetiyle dişlerini geçirdi. Heathcliff o sırada bana öyle bir bakış attı ki, bir an onların aralarına girmeye korktum. Catherine onun parmaklarını gevşetmekle meşgul olduğu için Heathcliff'in yüzünü görmüyordu. Birden boş bulunup parmaklarını gevşetince itişip kakışmalarına neden olan anahtarı elinden bıraktı. Ama Catherine daha anahtarı eline alamadan o boş kalan eliyle kızı yakaladığı gibi dizine doğru çekti, diğer eliyle de yanaklarına ardı ardına öyle şiddetli tokatlar indirdi ki, her biri Catherine'i yere sermeye yeterdi.

"Alçak! Alçak herif!" diye bağırarak üzerine saldırdım, bu şeytani öfke karşısında çıldırmıştım. Ama

göğsüme inen şiddetli bir yumrukla sesim kesildi. Şişman bir kadındım, soluğum çabuk kesiliyordu, bir yandan ona karşı duyduğum öfke, diğer yandan yediğim yumruk beni iyice sersemletti, sendeleyerek geriledim. Neredeyse tıkanacaktım ya da damarlarımdan biri patlayacaktı. Neyse ki bu durum iki dakika kadar sürdü. Catherine ondan kurtulunca, ellerini doğruca şakaklarına götürdü, yerinde durduklarından emin değilmişçesine kulaklarını kontrol etti. Zavallı yavrucak saz gibi titriyor, şaşkın bir halde, dayandığı masadan destek alarak ayakta durmaya çalışıyordu.

O sırada vahşi yaratık yere düşen anahtarı almak için eğildi; ürkütücü bir sesle, "Görüyorsunuz işte, çocukları yola getirmeyi iyi bilirim" dedi. "Şimdi dediğimi yap ve Linton'ın yanına gidip bol bol ağla! Yarın baban olacağım, birkaç gün sonra da benden başka baban olmayacak, bunlardan da daha bol miktarda tadacaksın. Nasılsa çok fazla yemeye dayanabilirsin; gücün yerinde. Eğer bir daha gözlerinde böyle kudurmuş bir öfke görecek olursam, bunu her gün yersin."

Ama Cathy, Linton'ın yanına gideceği yerde hemen bana doğru koştu, diz çöktü, ateş gibi yanan yüzünü kucağıma koyup hıçkırarak ağlamaya başladı. Kuzeni ise sedirin köşesine büzülmüş, fare gibi hiç sesini çıkarmadan duruyordu. Onun yerine başkası cezaya çarpıldığı için kendi kendini tebrik ettiğinden hiç kuşkum yoktu. Heathcliff hepimizin şaşkın bakışları altında yerinden kalkıp alelacele çayı kaynattı. Sonra da fincanlara doldurup bizlere uzattı.

"İç de öfken geçsin" dedi. "Senin küçük yaramazla benimkini de çay içmeye çağır. Ben yaptığım için sakın içine zehir koyduğumu sanmayın. Ben gidip atlarınıza bakacağım."

O dışarı çıkınca ilk işimiz buradan çıkacak bir yer aramak oldu. Mutfak kapısını zorladık, dışarıdan sürgülüydü. Pencerelere baktık çok dardılar, Catherine'in küçük bedeni bile sığmıyordu.

Dışarı çıkmamak üzere kapatılmış olduğumuzu anlamıştık "Efendi Linton" dedim; "o şeytan babanızın bizden istediği nedir, siz biliyorsunuzdur; eğer bunu bize söylemezseniz, babanızın kuzeninizi tokatladığı gibi ben de sizi tokatlarım".

"Evet, Linton, bunu bize söylemelisin" dedi Catherine. "Ben buraya sırf sana söz verdiğimden, hatırını kırmamak için geldim. Eğer söylemezsen bize çok büyük bir kötülük, hainlik yapmış olacaksın."

"Önce biraz çay verin, susuzluktan ölüyorum, içeyim de söylerim" dedi Linton. "Bayan Dean, siz de az öteye gidin, tepemde durmanızdan hoşlanmıyorum. Catherine senin de gözyaşların fincanımın içine döküldü. Ben artık bunu içemem. Başka bir tane ver." Catherine bunun üzerine onun önüne başka bir fincan çay koyup gözlerini sildi. Ahlaksız çocuğun gösterdiği bu küstahlık beni tiksindirmişti. Kendisi için başka korkulacak ya da endişe duyulacak bir şey kalmadığından, artık hiçbir şey umurunda değildi. Uğultulu Tepeler'e adımını atar atmaz, kırdaki o telaş, korku ve endişesinden eser kalmamıştı. O zaman, eğer bizi tuzağa düşürüp buraya getiremeyecek olursa, canavar babasının onu tehdit ederek korkunç öfkesinin gazabına kendisinin uğrayacağını söylemiş olduğunu anladım. Sonunda bunu becermiş, o yüzden de korkusu geçmişti.

"Babam evlenmemizi istiyor" diye konuşmaya devam etmeden önce çayından bir iki yudum içti. "Tabii senin babanın buna şimdi izin vermeyeceğini biliyor; ama biraz daha bekleyecek olursak, o zaman da benim öl-

memden korkuyor. O yüzden yarın sabah seninle evleneceğiz, siz de bütün gece burada kalacaksınız. Ama babamın istediğini yaparsanız, beni de yanınızda götürmek şartıyla evinize dönebileceksiniz."

"Birlikte götürmek! Zavallı, şaşkın budala!" diye bağırdım. "*Sen* mi onunla evleneceksin? Bu herif çıldırmış! Bizi de cümle âlemi de kendi gibi budala sanıyor. Yoksa bu sağlıklı, neşe dolu genç kızın, senin gibi cılız, ölmek üzere olan bir maymunla evleneceğini mi hayal ediyorsun? Catherine Linton'ı bir yana bırak, acaba bu dünyada seni koca olarak kabul edecek birinin çıkacağını mı sanıyorsun? Korkudan ne yapacağını şaşırmış bir halde, ağlayıp sızlayarak, hileyle bizi buraya getirdiğin için temiz bir dayağı hak ettin. Öyle aptal aptal bakmayı bırak! Şimdi seni bir güzel döveyim de, alçaklık, hainlik edip sonra da böyle aptalca böbürlenmek neymiş sana göstereyim!"

Ona henüz şöyle bir dokunmuştum ki, birden öksürüğü tuttu, yine her zamanki gibi ağlamaya başladı. Catherine de bana çıkıştı.

"Bütün gece burada kalmak mı, hayır?" dedi küçükhanım. Sonra yavaşça çevresine bakındı. "Ellen, şu kapıyı ateşe vereceğim ve ne pahasına olursa olsun buradan çıkacağım."

Söylediğini yapacaktı, ama bunu duyan ve her zamanki gibi yine çok sevdiği canını düşünen Linton telaşla yerinden fırlayarak cılız kollarıyla Catherine'e sıkıca sarılıp ağlamaya başladı. "Beni buradan kurtarmak istemez misin? Grange'a gelmemi istemiyor musun? Ah, sevgili Catherine! Beni bırakıp gitmemelisin. Babama itaat *etmelisin*, *etmelisin*!"

"Ben kendi babamın istediğini yapmalıyım" diye karşılık verdi Catherine. "Onu bu üzüntü, endişe ve merak-

tan kurtarmalıyım. Bütün bir gece burada! Adamcağızın aklına kim bilir neler gelecek? Hatta çoktan üzülmeye başlamıştır bile. Bir tarafı kırıp ya da yakıp mutlaka buradan çıkacağım. Sessiz ol! Şimdilik tehlikede değilsin ama eğer bana engel olmaya kalkarsan... İşte o zaman Linton, babamı senden daha çok severim!" Ama Linton, babasının öfkesinden o kadar korkuyordu ki, yine durmadan konuşmaya başladı. Catherine çıldırmak üzereydi, bir yandan hâlâ eve gitmekte diretmeye devam ediyor, diğer yandan da Linton'a sürekli kendi canını düşünüp kaygılanmayı bırakması, güçlü olması için yalvarıyordu. Onlar birbirleriyle çekişirken, bizim gardiyan geri döndü.

"Senin hayvanlar alıp başlarını gitmişler" dedi, "Ne o, Linton! Yoksa yine mi ağlıyorsun? Yine ne yaptı sana? Haydi, haydi, sus, doğru yatağa. Bir iki aya kadar şimdi onun sana yaptıklarını güçlü bir ele sahip olarak sen ona yapacaksın, aslanım. Boşu boşuna sevdadan, aşk acısından gitgide eriyorsun, başka derdin yok mu senin? Catherine nasılsa seni kabul edecek! Haydi bakalım, doğru yatağa! Bu gece Zillah yok, kendi kendine soyunup giyineceksin. Şişşt. Kes sesini artık! Yatağına yatarsan, artık senin yanına yaklaşmam, korkmana gerek yok. Ne de olsa bugün iyi iş başardın. Bundan sonrasını da ben halledeceğim."

Bunları söylerken oğlunun çıkıp gitmesi için kapıyı açık tutuyordu. Oğlu da köşeye sıkıştırıp dövmek için birisinin öfkeyle kendisini beklediğinden kuşkulanan korkak bir köpek gibi babasının önünden sıvıştı. Kapı tekrar kilitlendi, Heathcliff küçükhanımla önünde durduğumuz ocağa doğru yaklaştı. Catherine başını kaldırdı, birden farkında olmaksızın elini yanağına götürdü. Heathcliff'i görmek ona acıyan yüzünü hatırlatmış ol-

malıydı. Kim olsa bir çocuğun bu masumca davranışını ters karşılamazdı. Ama Heathcliff hemen kaşlarını çatıp "Ya! Demek benden korkmuyorsun! Cesaretini gösterirken, korkunu da ustaca gizliyorsun!" dedi.

"Şu an *korkuyorum*" dedi Catherine, "çünkü eğer burada kalacak olursam, babam çok üzülecek. Onu üzmeye gönlüm razı olmaz, üstelik o tam da...tam da... Bay Heathcliff ne olursunuz, bırakın beni gideyim! Size Linton'la evleneceğime söz veriyorum, babam da buna razı olacaktır. Ayrıca ben de onu seviyorum. Severek gönülden yapacağım bir şeyi neden bana zorla yaptırmaya kalkıyorsunuz?"

"Zorla yaptırmaya kalksın da görelim!" diye bağırdım. "Tanrı'ya şükür yasalar var! Böyle sapa bir yerde yaşıyor olsak da bu yasalar ülkenin her yerinde geçerli. Kendi öz oğlum da olsa, böyle bir durumda onu ihbar ederim, çünkü henüz reşit olmayan küçük bir kızı zorla evlendirmeye kalkışmak düpedüz alçakça işlenmiş bir cinayettir!"

"Sus!" diye bağırdı haydut Heathcliff. "Yaygara yapma! *Senin* fikrini sormadım. Bayan Linton, doğrusu babanızın üzüleceği düşüncesi hoşuma gider. Bu gece sevinçten gözüme uyku girmeyecek. Evimden yirmi dört saat önce çıkmamak için daha iyi bir neden gösteremezdiniz. Linton'la evleneceğinize dair verdiğiniz sözün yakın takipçisi olacağım; sözünüzü yerine getirmeden buradan gidemeyeceksiniz!"

"O zaman bari Ellen'i gönderin de babama sağ olduğumu haber versin!" Catherine büyük bir keder içinde ağlamaya başladı. "Ya da beni hemen evlendirin. Zavallı babacığım! Ellen babam bizim kaybolduğumuzu düşünecek. Ne yapmalıyız?"

"Bence öyle düşünmeyecek! Ona bakmaktan bıkıp biraz eğlenmek için evden kaçtığınızı düşünecek" dedi Heathcliff. "Nitekim babanızın emirlerini hiçe sayıp buraya, benim topraklarıma kendi ayaklarınızla geldiğinizi inkâr edemezsiniz. Gerçi sizin yaşınızda bir genç kızın sürekli hasta yatan bir adama bakmaktan usanması da son derece normal. *Hatta* bu kişi babanız bile olsa. Catherine, aslında sen dünyaya geldiğin gün, babanın da mutlu günleri sona erdi. O yüzden senin dünyaya gelişine lanet ettiğini söyleyebilirim (en azından ben ettim). O şimdi bu dünyadan giderken de sana lanet edecektir. Doğrusu ona katılıyorum. Seni sevmiyorum! Nasıl sevebilirim? O yüzden bence Linton sana dertlerini unutturuncaya kadar sen hep böyle ağlayacaksın; zaten bundan sonra tek eğlencen bu olacak. Ama o beni çok eğlendiren, Linton'a gönderdiği nasihat dolu teselli mektuplarından anladığım kadarıyla, baban da onun öyle yapacağını umuyor. Son mektubunda ona pırlanta kadar değerli biricik kızını şimdi korumasını, sonra da onun karısı olduğunda iyi davranmasını tembih ediyor. Korumak ve iyi davranmak; babalık bu işte. Ama Linton bu nasihatlerin zerre kadarını bile yerine getiremez, o kendisini zor koruyor. Bak ama eğer Linton'dan rol yapmasını istersen, onun en iyi oynadığı küçük katil rolüdür. Dişleri çekilmiş, tırnakları kesilip törpülenmiş olmak şartıyla onun eline istediğiniz kadar kedi verebilirsiniz, onlara severek işkence eder. Bu yüzden eve döndüğünüzde sevgili dayısına, yeğeninin *iyi kalpliliği* üzerine anlatacak çok güzel hikâyeleriniz olacağından kuşkunuz olmasın."

"Bu görüşünüze aynen katılıyorum!" dedim. "Ona oğlunuzun gerçek karakterini anlatın. Size benzeyen yanlarını gösterin ki, Bayan Catherine de böylece o

horoz yumurtasından çıkan zehirli yılanı kabul etmeden önce iyice düşünsün."

"Eğer onun hakkında böyle düşünüyorsanız o zaman onun iyi huylarından söz etmeme hiç gerek yok" dedi; "çünkü ya onu kabul edecek ya da burada kapalı kalacak, tabii sen de onunla birlikte kalacaksın, ta ki efendin ölünceye kadar. İnanın bana, kimse duymadan istediğim kadar sizi burada saklayabilirim. Eğer bundan kuşkunuz varsa, Catherine'i caydırmak için fırsat kollayıp bir deneyip görün".

"Ben sözümden dönmem" dedi Catherine. "Eğer Thrushcross Grange'a gitmeme izin verirseniz, onunla hemen şimdi evlenirim. Bay Heathcliff siz acımasız birisiniz, bunu biliyorum ama sonuçta ne cin ne de perisiniz; *sırf* kötülük yapmış olmak için hayatımı benden isteyecek değilsiniz herhalde. Ama eğer babam kendisini gönül rızasıyla bıraktığımı düşünüp, ben eve dönmeden ölecek olursa, nasıl yaşarım? Bakın artık ağlamıyorum, sizin önünüzde diz çöküyorum, siz benim yüzüme bakıncaya kadar da ayağa kalkmayacağım, gözlerimi yüzünüzden ayırmayacağım. Hayır, yüzünüzü çevirmeyin! *Bana bakın*! Gözlerimde sizi tahrik edecek hiçbir şey göremeyeceksiniz. Sizden nefret etmiyorum. Siz hiç ömrünüzde *kimseyi* sevmediniz mi, Heathcliff? *Hiç mi*? Ah! Bir kez olsun yüzüme bakmalısınız. Şu an öyle kötüyüm ki, halime üzülüp acımamanız mümkün olamaz."

"O kertenkele gibi parmaklarını çek üstümden, yoksa tekmeyi yersin!" diye bağırdı Heathcliff. "Şu an bedenime bir yılan sarılsa daha iyi. Böyle yaltaklanarak beni yumuşatacağını mı umuyorsun? Senden *iğreniyorum*!"

Omuz silkti, duyduğu nefretle gerçekten tüyleri ürpermiş gibi silkinerek sandalyesini geri çekti. Yerimden

fırlayıp ona ağzıma geleni söylemeye başladım ama hemen bir tek söz daha söyleyecek olursam, tek başıma başka bir odaya kapatılmakla tehdit edilerek susturuldum. Hava gittikçe daha da kararıyordu. Bahçe kapısından doğru gelen birtakım sesler duyduk. Ev sahibimiz hemen dışarı çıktı. *Aklımız* başımızdan gitmişti, ama *onunki* hiç öyle görünmüyordu. İki üç dakikalık bir konuşma oldu, Heathcliff tek başına geri döndü.

Catherine'e dönüp, "Ben de kuzeniniz Hareton'un geldiğini sandım" dedim. "Keşke gelse! Belki bizim yanımızda yer alır."

"Grange'dan gelen üç uşaktı, sizi aramaya çıkmışlar" dedi. "Bence pencere kafesinden seslenmeliydiniz. Ama inanın bana şu kız bunu yapmadığınız için sevinmiştir; burada kalmaya zorladığım için memnun olduğundan hiç kuşkum yok."

Kaçırdığımız fırsatı duyunca ikimiz birden sızlanmaya başladık. Ama Heathcliff saat dokuza kadar devam eden bu sızlanmalara kulak tıkadı. Sonra da mutfaktan geçerek yukarı Zillah'ın odasına çıkmamızı emretti. Yavaşça Catherine'e fısıldayarak emre itaat etmesini söyledim, belki oradaki pencereden çıkabilir ya da çatı odasının tepe camından kaçabilirdik. Ama odadaki pencere aşağıdakiler gibi çok dardı, çatı arasına açılan kapak da kilitli olduğu için oradan da çıkmamız imkânsızdı. Sonuçta ikimiz de yatmadık. Catherine pencerenin önüne oturup sabırsız bir halde sabahı bekledi. Biraz olsun dinlenmesi için yalvarmama rağmen sadece derin derin iç çekiyordu. Sallanan bir sandalyeye oturup bir ileri bir geri sallanıp dururken içimden öteden beri işimde gösterdiğim sayısız ihmal ve savsaklamalar nedeniyle kendime kızıp durdum. Sanki efendilerimin çektikleri sıkıntılar hep benim yüzümdenmiş gibi geliyordu.

Aslında öyle olmadığını tabii ki biliyordum ama karanlık gecenin içine bakarken öyle bir hisse kapıldım. Hatta kendimi Heathcliff'ten bile daha suçlu görüyordum.

Sabah yedide Heathcliff geldi, Bayan Linton'ın kalkıp kalkmadığını sordu. Catherine hemen kapıya koşup "Evet" diye karşılık verdi. Heathcliff de, "Peki öyleyse" diyerek kapıyı açıp Catherine'i dışarı çekti. Ben de hemen arkasından çıkmak için yeltendim ama Heathcliff beni itip kapıyı kilitledi. Ona beni de çıkarması için seslendim.

"Sabret" dedi; "birazdan sana kahvaltı göndereceğim".

Kapıyı yumruklayıp kilide öfkeyle asıldım. O sırada Catherine neden benim hâlâ kapalı tutulduğumu sordu. Heathcliff de bir saat daha bu duruma dayanmaktan başka çarem olmadığını söyledi, sonra da çekip gittiler. İki üç saat kadar böyle kaldım. Sonunda birinin ayak sesini duydum ama Heathcliff'in yürüyüşüne pek benzemiyordu.

"Sana yiyecek getirdim" dedi ses. "Kapıyı aç!"

İstediğini seve seve yaptım, kapıyı açar açmaz da karşımda Hareton'u buldum; bana neredeyse bir günlük yemek getirmişti.

"Al" diyerek tepsiyi elime tutuşturdu.

"Bir dakika dur" dedim.

"Hayır" diye bağırdı; kendisini alıkoymak için yaptığım tüm yalvarışlara kulak asmayarak çekip gitti.

Bütün gün ve gece, sonra bir gece ve bir gece daha orada kapalı kaldım; sabahları sadece bir kez Hareton'un yüzünü görüyor, başka da kimseyi görmüyordum. Tam bir gardiyandı. Dürüstlük ve acıma duygularını harekete geçirmek için yaptığım tüm girişimlere kulağını tıkayıp, tek kelime konuşmaksızın somurtarak karşılık veriyordu.

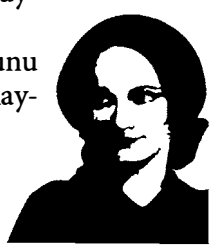
bölüm
yirmi sekiz

Beşinci günün sabahı, daha doğrusu öğleden sonrası, bir başka ayak sesi kapıma yaklaştı, daha hafif, daha kısa adımlar atan birine aitti. Bu kez gelen kişi Zillah'tı. Kırmızı atkısı boynundaydı, başında siyah ipekli bir bone, kolunda da söğüt dallarından örülmüş bir sepet vardı.

"Ah, sevgili Bayan Dean!" diye bağırdı. "Ne oldu böyle! Gimmerton'da sizinle ilgili bir söylenti dolaşıyor. Ben sizin hem de küçükhanımla birlikte Kara At Bataklığı'nda batağa saplanıp mahsur kaldığınızı duydum. Bulunduğunuzu efendi söyledi, sizi kurtarıp buraya getirmiş! Aman Tanrım! Bir adaya filan çıkmış olmalısınız, değil mi? O çukurda ne kadar kaldınız? Sizi efendi mi kurtardı, Bayan Dean? Ama pek o kadar da zayıflamış görünmüyorsunuz, anlaşılan çok fazla sıkıntı çekmediniz, çektiniz mi?"

"Senin o efendin var ya, tam bir şeytan!" dedim. "Ama bu yaptığının hesabını verecek. Böyle masallar uydurmasına gerek yok. Her şey ortaya çıkacaktır!"

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Zillah. "Bunu efendim uydurmadı, kasabada anlatılıyor, bataklıkta kay-

bolduğunuzu söylüyorlar; eve gelince Bay Hareton Earnshaw'a ben gittiğimden beri pek çok garip şey olduğunu, o güzeller güzeli genç kızla size çok yazık olduğunu söyledim. O da yüzüme şaşkın şaşkın baktı. Anlaşılan olanları duymamıştı, o yüzden duyduklarımı ona da anlattım; ben anlatırken, efendi de dinliyordu, onun kendi kendine gülümsediğini gördüm, sonra bana dönüp, 'Eğer gerçekten oradaysalar da artık kurtuldular, Zillah' dedi. 'Şu anda Nelly Dean senin odanda oturuyor. Yukarı çıktığında artık gidebileceğini söyleyebilirsin. İşte anahtar. Bataklığın suyu onu bir tuhaf yapmıştı, aklı başında değildi, o yüzden bırakmak istemedim, kendine gelinceye kadar burada tuttum. Gidebilecek durumdaysa, hemen bir an önce Grange'a dönsün; ayrıca ona küçükhanımın da babasının cenazesine vaktinde yetişeceğini söylersin.' "

"Bay Edgar öldü mü yoksa?" diye bağırdım, birden soluğum kesilmişti. "Ah, Zillah, Zillah!"

"Hayır, hayır" dedi telaşla, "Benim iyi kalpli Bayan Nelly'im. Oturun, daha tam iyileşmemişsiniz. Hayır ölmedi. Doktor Kenneth, belki bir gün daha yaşar diyor. Yolda rastladığımda sordum, öyle söyledi."

Hiç oturmadan, hızla mantomla bonemi alıp doğruca aşağı koştum; yol açıktı. Salona girince birisini bulmak için çevreme bakındım; Catherine'i arıyordum. Oda güneş içindeydi, kapı ardına kadar açıktı. Ama görünürde hiç kimse yoktu. Hemen çıkıp gitmekle, küçükhanımı aramak arasında bir an çok kararsız kaldım. Tam o sırada kulağıma ocak tarafından hafif bir öksürük sesi geldi. Linton tek başına sedire uzanmış, elindeki düdük şekerini emerken, duygusuz gözlerle beni izliyordu. "Bayan Catherine nerede?" diye sert bir tonda ona sordum. Onu nasılsa tek başına yakalamıştım, böylece rahatlıkla istediğimi öğrenirim diye düşündüm. Hiçbir

şeyin farkında değilmiş gibiydi, şekerini emmeye devam ediyordu.

"Gitti mi?" diye sordum.

"Hayır" dedi; "yukarıda, hiçbir yere gidemez ki, onu bırakmıyoruz".

"Siz bırakmıyorsunuz, öyle mi? Seni küçük budala seni!" diye haykırdım. "Derhal beni onun odasına götüreceksin, yoksa seni çok fena döverim."

"İstersen oraya gitmeyi dene, o zaman asıl babam seni fena halde döver" dedi. "Babam, Catherine'e karşı sakın yumuşak davranma, o senin karın, eğer seni bırakıp giderse bu utanç verici bir şey olur diyor. Catherine'in benden nefret ettiğini, o yüzden de paramın üzerine oturmak için benim ölmemi istediğini söylüyor ama oturamayacak, evine de gidemeyecek! Hiçbir zaman gidemeyecek! İstediği kadar ağlayabilir, eğer hasta olmak istiyorsa da, istediği kadar olabilir!"

Linton yine şekerini emmeye başladı, uyuyacakmış gibi gözlerini kapattı.

"Bay Heathcliff" diye başladım, "geçen kış Catherine'in size yaptığı iyilikleri unuttunuz mu yoksa? O zamanlar onu sevdiğinize yemin ediyordunuz, o da size kitaplar getiriyor, şarkılar söylüyor; fırtına da olsa, kar da yağsa sizi görmek için koşarak geliyordu. Bir akşam gelemeyecek olsa, oturup ağlıyordu, çünkü sizi hayal kırıklığına uğrattığını düşünüyordu, ayrıca size yüzlerce kez iyi davrandığını da biliyorsunuz. Şimdi de babanızın ikinizden de ne kadar nefret ettiğini bildiğiniz halde, onun yalanlarına inanıyor, Catherine'e karşı onunla bir oluyorsunuz. Ona olan minnet borcunuzu böyle mi ödüyorsunuz?"

Linton ağzının kenarını eğip dudaklarının arasından çubuk şekerini çıkardı.

"Sizden nefret ediyordu da Uğultulu Tepeler'e o yüzden mi geldi?" diye devam ettim. "Bunu düşünün! Paranıza gelince, Catherine sizin paranızın olup olmadığını bile bilmez. Ayrıca onun hasta olduğunu söylüyorsunuz ama onu yukarıda, yabancı bir evde tek başına bırakıyorsunuz! Oysaki böyle boş verilip umursanmamanın ne demek olduğunu en iyi siz bilirsiniz! Kendinize acıyordunuz, o da size acıyordu, ama görüyorum ki siz ona hiç acımıyorsunuz! Şu anda gözyaşlarımı tutamıyorum, Bay Heathcliff, görüyorsunuz, ben artık yaşlı bir kadınım, bir hizmetçiden başka bir şey değilim, siz ise onu bu kadar seviyor görünmenize rağmen, ona tapmanız gerekirken, şu an akıtmanız gereken gözyaşlarınızı kendinize saklıyorsunuz ve hiçbir şey olmamış gibi orada öyle uzanmış rahatça yatıyorsunuz. Ah, meğer siz ne kalpsiz, ne bencil bir çocukmuşsunuz!"

"Onun yanında oturamam" diye ters bir şekilde karşılık verdi Linton. "Onunla yalnız da kalamam. Öyle ağlıyor ki, dayanamıyorum, babamı çağıracağım desem de susmuyor. Bir keresinde çağırdım da, babam onu susmadığı takdirde boğmakla tehdit etti, ama daha babam kapıdan çıkar çıkmaz yine ağlamaya başladı; bütün gece boyunca da devam etti. Ben de bu yüzden uyuyamadığım için sussun diye öfkeyle bağırıp çağırdım."

"Babanız dışarıda mı?" diye sordum, bu rezil yaratığın kuzeninin çektiği acıları idrak edecek yetenekte olmadığı belliydi.

"Avluda" diye karşılık verdi. "Doktor Kenneth'le görüşüyor; doktorun söylediğine göre, dayım sonunda gerçekten ölüyormuş. Buna sevindim. O ölünce Grange benim olacak. Catherine hep oranın kendi evi olduğunu söylerdi. Ama onun değil! Benim evim. Babam onun her şeyinin benim olduğunu söylüyor. Onun bütün o

güzel kitapları artık benim olacak. Catherine eğer odanın anahtarını ele geçirir de onu salarsam, kitaplarını, güzel kuşlarını, midillisi Minny'yi bana vereceğini söyledi. Ben de ona bunları bana vermesi gerekmediğini, çünkü zaten onların hepsinin benim olduğunu söyledim. Bunun üzerine ağlamaya başladı, boynundan küçük bir madalyon çıkardı ve madalyonu da bana vereceğini söyledi. Altın bir madalyondu ama içinde iki de fotoğraf vardı, biri annesinin, diğeri dayımın gençlik fotoğrafıydı. Dün oldu bu olay. Ben bu durumda fotoğrafların da benim olduğunu söyleyip elinden almaya çalıştım. Vermedi aşağılık yaratık. Üstelik beni itti, canımı acıttı. Ben de bir çığlık attım. Bağırmamdan korkuyordu, korktuğu da başına geldi, babamın geldiğini duydu, hemen madalyonu ortadan ikiye ayırıp annesinin fotoğrafını bana verdi. Diğerini saklamaya çalıştı ama babam odaya girip ne olduğunu sorunca, ben de olan biten her şeyi anlattım. Benim elimdekini aldı, Catherine'e de elindeki fotoğrafı bana vermesini söyledi. Ama Catherine vermedi, o da... babam da onu tokatlayıp yere serdi, sonra da fotoğrafı elinden çekip zincirinden kopardı, ayağının altında ezdi."

"Onun dayak yediğini görmek hoşunuza gitti mi?" diye sordum. Özellikle onu konuşturmak istiyordum.

"Gözümü kıstım" dedi. "Babam bir köpeği ya da atı döverken hep gözlerimi kısarım, bakamam. Ama önce sevindim doğrusu; beni ittiği için bu cezayı hak etmişti. Sonra babam gidince, Catherine beni pencerenin önüne götürdü, dişlerine çarpıp kesilen avurdunu, bu yüzden kanla dolmuş ağzını gösterdi. Sonra da fotoğraftan kalan parçaları topladı, yüzünü duvara dönüp oturdu. O zamandan beri de benimle tek kelime konuşmadı. Bazen onun acısından dolayı konuşamadığını düşünüyorum;

ama çok hırçınlık yapıyor, durmadan ağlayıp sızlıyor; yüzü öyle sarı, suratı öyle vahşi ki, bakışları beni korkutuyor."

"Demek ki, eğer isterseniz anahtarı ele geçirebilirsiniz" dedim.

"Evet, yukarı çıkarsam tabii" dedi; "ama şimdi yukarı çıkamam".

"Anahtar hangi odada?" diye sordum.

"Ah" diye bağırdı; "nerede olduğunu *size* söyleyemem. Bu bizim sırrımız. Hiç kimse, Hareton, Zillah, hiç kimse yerini öğrenemeyecek. Ama yeter artık! Beni yordunuz, haydi gidin, haydi!" Yüzünü kolunun üzerine kapadı ve gözlerini yumdu.

Bay Heathcliff görmeden Grange'dan adam getirip Catherine'i kurtarmaya karar verdim. Eve geldiğimde, diğer hizmetkârlar beni gördüklerine hem çok sevindiler hem de olanlara çok şaşırdılar. Küçükhanımın da iyi olduğunu duyar duymaz hemen Bay Edgar'a müjde vermek için onun odasına gittiler. Ama ben kendim haber vermek istedim. Birkaç gün içinde bile çok değişmişti. Bir hüzün ve sabır abidesi gibi sessizce uzanmış ölümü bekliyordu. Çok genç görünüyordu; aslında şu an otuz dokuz yaşındaydı ama en aşağı on yaş daha genç duruyordu. Mırıltı halinde Catherine'in adını sayıklamasından, onu düşündüğünü anladım. Elini tutup konuşmaya başladım.

"Catherine geliyor, saygıdeğer efendim!" diye fısıldadım. "Yaşıyor ve sağlığı yerinde, akşama burada olur."

Bu haberin onda uyandırdığı ilk etki beni ürküttü. Yattığı yerde yarı doğruldu, sonra heyecanla odanın her köşesine baktı, ardından yeniden yatağa düştü ve bayıldı. Kendisine geldiğinde, bizi nasıl zorla Tepeler'e götürüp kapattıklarını anlattım. Heathcliff'in beni zorla içeriye

soktuğunu söyledim, aslında anlattıklarımın hepsi harfiyen doğru değildi, özellikle de Linton'ı kötülememeye çalıştım. Babasının o hayvanca davranışını da anlatmak istemedim. Elimden geldiğince, Edgar'ın zaten çok fazla olan kederine yeni bir acı daha eklemek istemiyordum.

Edgar düşmanının amaçlarından birinin onun servetinin yanı sıra kişisel malvarlığını da oğluna, daha doğrusu kendisine kazandırmak olduğunu sezmişti. Ama yeğeninin de kendisiyle birlikte bu dünyadan ayrılacağını bilmediğinden, Heathcliff'in kendi ölünceye kadar niye beklemediğini bir türlü anlamıyordu. Ancak yine de vasiyetnamesini değiştirmeyi uygun buldu. Catherine'in varlığını doğruca onun kendi eline bırakacağına, onun adına başka güvenli ellere bırakmaya karar verdi; Catherine yaşadığı sürece bu para onun adına kullanılacak, öldükten sonra da, çocukları varsa onlara kalacaktı. Böylece Linton ölürse, bu varlık Heathcliff'in eline geçmeyecekti.

Emri üzerine gidip noteri getirmesi için acele bir adam gönderdim, ayrıca da küçükhanımı gardiyanının elinden kurtarmaları için silahlı dört uşak yolladım. Notere giden uşak diğerlerinden önce geldi. Avukat Bay Green yokmuş, orada iki saat beklemek zorunda kalmış; adam geldiği zaman da kasabada acilen görülecek küçük bir işi olduğundan hemen gelemeyeceğini, ama sabah olmadan Grange'da olacağını söylemiş. Diğer dört uşak da elleri boş döndü. Catherine odasından çıkamayacak kadar hastaymış. Heathcliff kendisini görmelerine izin vermemiş. Tabii ki bu masala inandıkları için onları bir güzel azarladım ama efendime bundan hiç söz etmedim. Şafak sökerken bir düzine adamla Tepeler'e gitmeye, eğer Catherine'i bize vermezlerse, kesin olarak saldırıya geçmeye karar verdim. Babası Catherine'i *görecekti*, ke-

sinlikle görecekti; bunu yapacağıma kendi kendime söz verdim; o şeytani yaratık eğer bana karşı gelmeye kalkarsa, kapısının önünde onu öldürecek, Catherine'i ne pahasına olursa olsun alacaktım.

Neyse ki bu sıkıntılı yolculuğa gerek kalmadı. Saat üçte bir sürahi su almak için aşağı inmiştim; elimde sürahiyle geçerken sokak kapısı hızlı hızlı çaldı; birden yerimden sıçradım. Sonra kimin olabileceğine dair düşünüp kendimi topladım ve birden, "Tamam! Green geldi" dedim, "başka kim olabilir?" Kapıyı açması için birini göndermeye yeltenirken, kapı bir kez daha ısrarla çaldı. Elimdeki sürahiyi merdivene koyup avukata kapıyı kendim açmak için koştum. Dışarıda parlak bir yaz sonu mehtabı vardı. Gelen noter değildi, benim sevgili, tatlı küçükhanımım hıçkırarak boynuma sarıldı. "Ellen! Ellen! Babam yaşıyor mu?" diye sordu.

"Evet" diyerek ben de hıçkırıklara boğuldum. "Evet, meleğim, yaşıyor. Şükürler olsun, siz de sağ salim yanımızdasınız!"

Soluk soluğa doğruca Bay Linton'ın odasına koşmak istedi. Ama ben kendisini zorla bir sandalyeye oturttum, biraz su verdim, bembeyaz olmuş yüzünü yıkadım, önlüğümle ovalayıp yanaklarına biraz renk getirmeye çalıştım. Önce gidip babasına haber vereceğimi söyledim, babasına Heathcliff'in oğluyla mutlu olacağını söylemesi için ona yalvardım. Hayretle yüzüme baktı. Ama sonra ondan bu yalanı neden söylemesini istediğimi derhal anladı, şikâyet etmeyeceğine söz verdi.

Babasıyla buluştuklarında bu manzaraya içim dayanmayacağı için yanlarında duramadım, gidip on beş dakika kapının dışında bekledim, içeri girince de yatağın yanına çekinerek yaklaştım. İkisi de çok sakindi, Catherine de üzüntüsünü, heyecanla büyüyen gözlerini

kızının yüzüne dikmiş olan babasının sevinci kadar sessiz yaşıyordu.

Böylece, efendim mutlu ölmüş oldu, Bay Lockwood; evet, o mutlu öldü. Kızının yanağını öptü, "Ben onun yanına gidiyorum sevgili kızım, ama üzülme sen de sonra bizim yanımıza geleceksin!" dedi; bir daha da kımıldamadı ve tek bir söz söylemedi. Ama nabzı tümüyle duruncaya kadar, hâlâ canlı gibi parlak bakan gözlerini hayranlıkla kızına dikti. Tam öldüğü anı hatırlamak mümkün olmadı, o kadar sakin öldü.

Catherine'in gözlerinde ya artık dökecek yaş kalmamıştı ya da acısının büyüklüğü ağlamasına engel oluyordu. Güneş doğuncaya kadar artık pınarları kupkuru olmuş gözlerle öylece oturdu, öğlen oldu, o hâlâ hiç kıpırdamadan oturuyordu. Eğer ben diretmeseydim, ölünün başucundan ayrılmaya pek niyetli gibi görünmüyordu. Sonunda onu oradan kaldırabildiğim çok iyi oldu, çünkü yemek zamanı noter geldi; Uğultulu Tepeler'e gitmiş, böylece de nasıl davranması gerektiğini oradan gayet iyi öğrenmişti. Efendimin çağrısına zamanında gelmemesinin nedeni kendisini Bay Heathcliff'e satmış olmasıydı. Ama efendim için önemli olan kızının gelmiş olmasıydı, dünyevi işler artık onu üzmüyordu.

Bay Green böylece evde bir anda her şeyi ve herkesi kontrolü altına aldı. İlk iş olarak da benden başka tüm hizmetçileri işten çıkardı. Ona verilen yetkiyi kullanarak, Edgar Linton'ın karısının yanına değil, kilisede aile mezarlığına gömülmesinde aşırı derecede ısrar edecek kadar ileri gidecekti ama Edgar'ın vasiyeti ortadaydı. Vasiyetnamenin hükümlerine karşı olan şeylere şiddetle karşı çıkmam bunu engelledi. Cenaze töreni alelacele yapıldı; artık Bayan Linton Heathcliff olan Catherine'e

babasının cenazesi çıkıncaya kadar Grange'da kalma izni verildi.

Küçükhanımın bana anlattığına göre, Linton sonunda onun çektiği acıya dayanamayıp tüm riski göze alarak kendisini bırakmaya karar vermiş. Çünkü Catherine onu oradan kurtarmak için gönderdiğim adamların kapıdaki tartışmalarını, Heathcliff'in onlara nasıl karşılık verdiğini duyup adeta çılgına dönmüş. Ben gittikten kısa bir süre sonra küçük salona getirilen Linton, onun bu durumundan o kadar korkmuş ki, babasının henüz yukarı çıkmamasını fırsat bilerek hemen koşup anahtarı getirmiş. Kilidi açıp yeniden kapadığı halde hile yaparak kapıyı kilitlememe yöntemini öğrenmiş; sonra yatma vakti gelince de Hareton'un yanında uyumak istediğini söylemiş, sonuçta sadece bir kereye mahsus bu isteği kabul edilmiş. Catherine de gün ağarmadan odadan kaçmış. Ancak köpeklerin havlayıp ortalığı ayağa kaldırmasından korktuğu için boş odalardaki pencerelerden çıkmaya karar vermiş, büyük bir rastlantı eseri annesinin odasındaki pencereyi gözüne kestirmiş ve oradan kolayca çıkmış, pencerenin önündeki köknar ağacına tutunarak yere inmiş. Suç ortağına gelince, her ne kadar Cathy'nin kaçması için mümkün olan tüm kurnazca önlemleri almış olsa da, ona yardım ettiği için sonradan çok pişman oldu.

bölüm
yirmi dokuz

Cenaze töreninin akşamı küçükhanımla kütüphanede oturuyorduk. Hem kaybettiğimiz kişi için onunla birlikte ağlayıp yas tutuyor hem de önümüzde bizi bekleyen karanlık günlerle ilgili tahminlerde bulunup kederleniyorduk.

En kötü ihtimalle hiç değilse Linton yaşadığı sürece Catherine'in Grange'da kalma ümidi vardı. O zaman Linton da burada Catherine'in yanında olacak, ben de evde onların hizmetçisi olarak kalabilecektim. Aslında bu bizim için umut ötesi bir şeydi ama ben yine de bunun gerçekleşeceğine inanıyordum. Sevgili evimden, işimden, en önemlisi de biricik küçükhanımımdan ayrılmayacağımın hayalini kurup neşelenmeye başlamıştım. Tam bunları düşündüğüm sırada işten çıkarıldığı halde henüz gitmemiş olan hizmetçilerden biri telaşla içeri girdi ve o Heathcliff şeytanının avludan bu yöne doğru geldiğini haber verip "Kapıyı suratına kapayıp sürgüleyeyim mi?" diye sordu.

Bir çılgınlık yapıp böyle bir şeye yeltenecek olsak bile pek vaktimiz kalmamıştı. Zaten Heathcliff de kapıyı çalma ya da geldiğini haber verme nezaketinde bulun-

madı. Ne de olsa artık evin efendisiydi. Tabii bu hakkını kullanıp tek bir söz dahi söylemeden eve girdi, haberi bana ileten hizmetçinin sesini duyup kütüphaneye geldi. İçeri girdi, hizmetçiye derhal dışarı çıkmasını işaret edip kapıyı kapattı.

Burası onun tam on sekiz yıl önce konuk olarak içeri alındığı odaydı. Şu an pencereden içeri yine aynı ay ışığı vuruyordu; dışarıda aynı sonbahar görüntüsü hâkimdi. Henüz lamba yakmamıştık ama bütün oda aydınlıktı, duvardaki portrelerden Bayan Linton'ın görkemli başı ile kocasının zarif ince yüzü bile rahatlıkla seçiliyordu. Heathcliff şömineye doğru ilerledi. Aradan geçen zaman onda da pek bir değişiklik yapmamış görünüyordu. Hâlâ zayıf sayılırdı. Sadece esmer yüzü biraz daha renksizdi, bedeni azıcık daha dolgunlaşmıştı, o kadar. Catherine onu görünce, içgüdüsel olarak dışarı fırlamak için birden ayağa kalktı. Ama Heathcliff onu kolundan yakalayarak "Dur!" dedi; "artık kaçmak yok! Nereye gideceksin? Seni eve götürmeye geldim. Umarım uysal ve söz dinleyen biri olmayı yeğlersin de oğlumu bir kez daha benim sözümü hiçe sayan asi biri durumuna düşürmezsin. Şu sizin kaçış planındaki rolünü öğrendiğimde, oğlumu nasıl cezalandıracağıma bir türlü karar veremedim. O kadar cılız ve çelimsiz bir yaratık ki, üflesen düşecek. Ama onu gördüğünde ağzının payını almış olduğunu anlayacaksın. Önceki akşam onu aşağı indirip bir sandalyeye oturttum, sonra da elimi bile sürmedim. Hareton'u da dışarı çıkarttım. O günden beri beni görünce sinirleri bozuluyor, hatta ben yanında olmadığım zamanlarda bile sanırım hayalimi görüyor. Hareton onun gece yarısı uyanıp saatlerce haykırdığını, kendisini benden kurtarman için senden yardım istediğini söylüyor; çok değerli sevgili eşini gerçekten sevip sevmediğini

bilmiyorum ama bu durumda kesinlikle gelmen gerekecek, artık o senin. Onunla tüm bağımı kesip onu size devrediyorum".

"Neden Catherine'i buradan götürüyorsunuz?" diye araya girdim. "Bay Linton'ı da buraya gönderin. Nasılsa ikisinden de nefret ediyorsunuz; onları aramayacağınız kesin. Oysaki orada kalacak olurlarsa, sizin şefkat ve merhamet nedir bilmeyen acımasız kalbinize sürekli sıkıntı verecekler."

"Grange'a bir kiracı arıyorum" dedi. "Ayrıca da tabii ki çocuklarım da yanımda olsunlar istiyorum. Üstelik bu genç kadın da yediği ekmek karşılığında bana hizmet etmek zorunda. Linton öldükten sonra da onu boş yere lüks içinde besleyecek değilim tabii. Haydi şimdi çabuk hazırlan, beni de zor kullanmak durumunda bırakma."

"Hazırlanacağım" dedi Catherine. "Dünyada Linton'dan başka sevecek kimsem yok zaten. Gerçi bizi birbirimizden nefret ettirmek için elinizden geleni yaptınız ama ne yapsanız bize bu nefret duygusunu aşılayamazsınız. Ben yanındayken ona bir şey yapamayacağınız gibi, beni de korkutamazsınız!"

"Haydi oradan, yalancı şampiyon!" dedi Heathcliff. "Merak etme sırf sana kötülük olsun diye ona işkence edecek falan değilim, buna değmez. Asıl cezayı sonuna dek sen çekeceksin. Seni ondan ben nefret ettirmeyeceğim, onun o güzelim huyu zaten bunu gerçekleştirecek. Senin kaçışın ve bunun sonuçları Linton'a hayatı zaten fazlasıyla zehir etti. Bu yüzden gösterdiğin şu soylu sadakat karşılığında ondan teşekkür filan bekleme. Ama Zillah'a anlatırken duydum, güya benim kadar güçlü olsa, neler yapacakmış. Gerçi eğer buna meyilliyse güçsüzlüğü giderek zekâsını bileyecek, önünde sonunda da bu eksikliğini gidermenin bir yolunu bulacaktır."

"Biliyorum" dedi Catherine, "o kötü huylu biri ne yazık ki, eh, ne de olsa sizin oğlunuz. Benim ise bağışlayan, iyi bir yapım var; bundan dolayı da çok memnunum. Ama onun gerçekten beni sevdiğini biliyorum, ben de onu seviyorum. Oysa Bay Heathcliff *sizi* seven *hiç kimse* yok; o yüzden bizi ne kadar zavallı bir duruma düşürürseniz düşürün, bu acımasızlığınızın, bizim acımızdan bile daha taşkın olan kendi acınızdan kaynaklandığını düşünüyoruz; sizden yine öcümüzü alacağız. *Siz* bir zavallısınız, sizce de öyle değil mi? Tıpkı bir şeytan gibi yapayalnız ve de onun kadar kıskançsınız. *Hiç kimse* sizi sevmiyor, öldüğünüzde de arkanızdan *hiç kimse* tek bir damla gözyaşı dökmeyecek! Doğrusu sizin yerinizde olmayı hiç istemezdim!"

Catherine hüzünlü ama zafer kazanmış bir ses tonuyla konuşuyordu. Aralarına gireceği ailenin yaşam biçimine uymaya, tıpkı onlar gibi düşmanlarının acılarından zevk almaya karar vermiş gibiydi.

"Bir dakika daha orada durup konuşmaya devam edersen, pişman olacaksın" dedi kayınpederi. "Defol şimdi, cadı, git eşyalarını topla!"

Catherine emre itaat edip küçümser bir tavırla ona bakarak odadan çıktı. Yalnız kalınca, Heathcliff'e Zillah'ın Tepeler'deki görevini bana vermesi, buraya, benim yerime de onu koyması için yalvarmaya başladım. Ama o buna kesinlikle yanaşmadı; sesimi kesmemi söyledi; sonra da kalkıp ilk kez odaya göz gezdirdi, duvardaki portrelere baktı. Bay Linton'ın portresini iyice süzdükten sonra, "Bunu eve götüreceğim" dedi. "Buna ihtiyacım olduğundan değil tabii, ama..." Birden şömineye doğru döndü ve o anki yüz ifadesini size anlatacak daha iyi bir sözcük bulamadığım için buna gülümsemek demeliyim sanırım, gülümseyerek şöyle dedi: "Bak, sana

dün ne yaptığımı anlatayım! Mezarlığa gittim, Linton'ın mezarını kazan mezarcıyı alıp Catherine'in mezarının üzerindeki toprağı kaldırttım, tabutu açtım. Bir an keşke diye düşündüm, keşke ben de orada, yanında olsam! Onun hiç değişmemiş yüzünü yeniden gördüm! O an mezarcı beni yerimden kımıldatmakta çok güçlük çekti ama hava alırsa bozulacağını söyleyince, bunun üzerine ben de tabutun bir yanını tam olarak çaktırmadım, üstünü yeniden toprakla örttüm. Linton'ın olduğu yanı değil elbette, onun canı cehenneme! Onun tabutunun kurşunla lehimlenmesini dilerdim. Ben oraya gömüldüğümde tabutun o yanını kaldırıp benimkini de aynen öyle yapsın diye mezarcıya şimdiden para verdim. Böylece benim tabutum da aynen öyle olacak. Bir gün vakti gelip de Linton mezarlarımızı ziyaret ettiğinde, kim kimdir bilemeyecek!"

"Doğrusu çok kötü bir şey yapmışsınız, Bay Heathcliff" dedim, "ölüleri rahatsız etmeye utanmadınız mı?"

"Ben hiç kimseyi rahatsız etmedim, Nelly" dedi. "Ben bunu biraz olsun ferahlamak için yaptım; böylece bundan sonra artık içim daha rahat olacak. Onu nasıl rahatsız ederim? Hayır! Aslında tam on sekiz yıldır, gece gündüz hiç durmadan, acımak nedir bilmeden, o bana rahat yüzü göstermedi. Dün geceye kadar... Ancak dün gece rahata kavuşabildim. Rüyamda kendimi onun bedeninin yanına uzanmış, son uykumu uyurken gördüm; kalbim durmuştu, buz gibi yanağım onun yanağına dayalıydı."

"Eğer o toprak olmuş ya da daha beter bir durumda olsaydı, o zaman düşünüzde ne görecektiniz?" dedim.

"Onunla birlikte toprak olduğumu, kendimi çok mutlu hissettiğimi görecektim!" dedi. "Öyle değişimler beni korkutur mu sanıyorsun? Tabutun kapağını kaldı-

rırken zaten öyle bir değişimi bekliyordum, ama şimdi o da benimle birlikte değişmeye başlayacağı için daha çok seviniyorum. Sonra onun o dingin yüzünü tekrar görmeseydim, içimdeki o tuhaf duygudan da kurtulamayacaktım. Bu duygu tuhaf bir şekilde başladı. Biliyorsun o öldükten sonra aklımı kaçırmış gibi olmuştum; sabah akşam ruhunu bana göndermesi için yalvardım! Hayaletlere inanırım. Ölülerin bizim aramızda dolaşabilecekleri, hatta gerçekten dolaştıkları inancına sahibim! O gömüldüğü gün kar yağmıştı. O akşam mezarlığa gittim. Dondurucu bir rüzgâr vardı. Çevrede kimsecikler yoktu. Budala kocasının da o saatte ininden dışarı çıkıp oralara gelecek olmasından hiç korkmuyordum, başka da kimse gelmezdi. Yapayalnızdım, onun yumuşak toprağıyla aramda sadece iki metre kadar mesafe olduğunu biliyordum; onu yine kollarımın arasına alacaktım. Eğer bedeni soğuksa o zaman *benim* şiddetli esen kuzey rüzgârından dolayı üşüdüğümü; eğer kımıldamıyorsa o zaman da onun çok derin uyuduğunu düşünecektim. Aletlerin durduğu yerden bir kazma aldım; var gücümle toprağı kazmaya koyuldum. Sonunda tahta vidalar gıcırtıyla yerlerinden oynamaya başladı; tam amacıma ulaşmak üzereydim ki, tepemde mezarın başında üzerime eğilmiş olan birinin iç çektiğini duyar gibi oldum. Bunun üzerine ah, keşke şunu daha önce açabilseydim diye mırıldandım. Keşke ikimizi de toprağın altında bıraksalardı! Bunu düşünerek daha da hırsla kazmaya devam ettim. Ama tam kulağımın dibinde bir iç çekiş daha duydum. Sanki sulu karla karışık esen rüzgârın yerine sıcak bir soluk duyar gibiydim. Oysaki o saatte yanımda etten kemikten canlı bir yaratığın olmasının mümkün olmadığını çok iyi biliyordum. Ama nasıl insan karanlıkta yürürken görmediği ancak varlığını hissettiği bir

şeye yaklaştığını kesinlikle algılarsa, ben de aynen öyle, Catherine'in toprağın altında değil de toprağın üstünde olduğunu hissettim. Birden içimi müthiş bir ferahlık duygusu sardı. İnsana kederden başka hiçbir şey vermeyen bu işten vazgeçtim. Çünkü rahatlamıştım, kalbim anlatılamaz derecede teselli bulmuştu. Cathy yanımdaydı. Mezarı tekrar toprakla doldururken de yanımdan ayrılmadı, beni eve kadar getirdi. İstersen buna gülebilirsin, ama onu evde de göreceğimden hiç kuşkum yoktu. Böylece onunla istediğim kadar konuşabilecektim. Tepeler'e varınca hemen sevinçle kapıya koştum, sürgülüydü. Hatırlıyorum, o lanet olası Earnshaw'la karım beni içeri sokmak istemiyorlardı, sonunda içeri girebildiğimde Earnshaw'u gebertmek için bir tekme salladığımı da hatırlıyorum. Koşup önce kendi odama, sonra da Catherine'in odasına gittim. Sabırsızlıkla çevreme baktım; onu tam yanı başımda hissettim, sanki onu görür gibi oldum, ama bir türlü tam olarak *göremiyordum*! Ona duyduğum özlem müthişti, onu görebilmek için öylesine kıvranıp kendimden geçmiştim ki, o sırada bedenimden ter yerine kan çıkmış olmalı! Bana kendisini bir an olsun göstermemişti. Bana bu şeytanca oyunun aynısını yaşarken de oynamıştı! O zamandan beri bazen artıp bazen hafifleyen bu dayanılmaz azabın adeta oyuncağı olmaktan hiç kurtulamadım! Öyle korkunç bir işkenceyle gerildim ki, eğer sinirlerim kayış gibi sağlam olmasaydı, Linton'ınkiler gibi gevşek olurdu. Nitekim Hareton'la oturduğum salondan dışarı çıktığım anda onunla karşılaşacağımı, kırlarda dolaştıktan sonra, eve döndüğümde onu göreceğimi sanıyordum. O yüzden evden ayrıldığımda, hemen çarçabuk eve dönüyordum. Onun *mutlaka* Tepeler'de bir yerlerde olduğuna inanıyordum, bundan hiç kuşkum yoktu. Onun odasında

yatmak istiyordum ama dayak yemiş gibi oluyor, yatamıyordum. Daha gözlerimi kapar kapamaz, onun yüzü dışarıda pencerenin önünde beliriyor, ahşap kaplamaların arkasından kayarak geçiyor ya da içeri girip, o güzel başını aynen çocukken yaptığı gibi getirip aynı yastığa koyuyordu. Gözlerimi açsam onu göreceğimi bildiğim için bütün gece belki yüz kez gözümü açıp kapıyor, her defasında da hayal kırıklığına uğruyordum! Bu işkence beni öldürüyordu. Çoğu zaman oldukça yüksek sesle inliyordum; herhalde ihtiyar Joseph vicdan azabından kıvrandığımı düşünmüştür. Ama Catherine'i gördüğümden beri yatıştım. Bu benim için çok garip bir ölümdü. Tam on sekiz yıl beni boş bir umut peşinde koşturup aldatmak, tıpkı bir insanı santim santim öldürmek demekti!"

Bay Heathcliff sustu, alnını sildi; saçları terden sırılsıklam olmuş, alnına yapışmıştı. Gözlerini şöminedeki kızıl korlara dikmişti; kaşları çatık değildi, uçları yukarı kalkmıştı. Bu hali yüzünün o çok sert görünümünü hafifletirken aynı zamanda ona değişik, bir anlamda sıkıntılı bir hava veriyordu; sanki tüm benliği onu esir alan tek bir düşünceyle gerilmişti, büyük bir acı içindeydi. Sanki benimle değil de, kendisiyle konuşur gibiydi! Ağzımı açıp tek kelime etmedim. Söylediklerini duymak istemiyordum. Biraz durdu, sonra tekrar duvardaki portrelere daldı. Ardından onları daha iyi görmek için duvardan aşağı indirip sedire dayadı. O bu durumdayken, birden Catherine içeri girdi, hazır olduğunu söyleyip midillisini ne yapacağını sordu.

Heathcliff bana, "Midilliyi yarın gönderirsin" dedikten sonra Catherine'e döndü. "Midillin olmasa da olur, güzel bir akşam; hem sonra, Uğultulu Tepeler'de midilliye pek ihtiyacın olmayacak. Nereye gidersen git ayakların sana yetecektir. Haydi gel" dedi.

"Hoşça kal, Ellen" dedi, benim sevgili küçükhanımım.

Beni öperken dudakları buz gibiydi. "Ara sıra da olsa mutlaka beni görmeye gel, Ellen, beni unutma" dedi.

"Sakın geleyim demeyin, Bayan Dean!" dedi. "Sizinle konuşmam gereken bir şey olduğunda, ben buraya gelirim. Evime gelip öyle her şeye karışmak filan yok!"

Yola düşmek üzere önüne geçmesi için Catherine'e işaret etti, o da yüreğimi parçalayan bir bakışla dönüp arkasına son kez baktıktan sonra, ona itaat etti. Bahçeden aşağı doğru inerlerken pencereye gidip arkalarından baktım; Heathcliff önceleri razı olmayan ama şimdi gönül rızasıyla kabul ederek yola koyulan Catherine'i buna rağmen serbest bırakmayıp koluna takmış, sımsıkı tutuyordu; geniş ve hızlı adımlarla koşar gibi ağaçlıklı yola girdiler, çok geçmeden de ağaçların arasında gözden kayboldular.

bölüm
otuz

Uğultulu Tepeler'e bir kez gittim ama buradan ayrıldığından beri onu hiç görmedim. Onu sormak için gittiğimde Joseph kapıyı tutup beni içeri sokmadı. Bayan Linton'ın işi olduğunu, efendinin de evde olmadığını söyledi. Ama Zillah bana evde neler olduğunu biraz anlattı. Aksi halde kim öldü, kim kaldı haberim bile olmayacaktı. Söylediklerinden anladığım kadarıyla Catherine'i kibirli buluyor, pek sevmiyordu. Küçükhanım ilk geldiği günlerde Zillah'tan ona biraz yardım etmesini istemiş, ama Bay Heathcliff kadına kendi işine bakmasını, gelinine yardım etmemesini söylemiş. Dar zihniyete sahip bencil ve cahil bir kadın olan Zillah da memnuniyetle efendisinin sözünü dinlemiş. Catherine de alenen bu kadar ihmal edildiğini görünce bu duruma çok içerlemiş; çocuk gibi davranıp Zillah'a kötü muamele etmeye başlamış, hatta kadın kendisine çok büyük bir kötülük yapmış gibi onu düşmanları arasına katmış. Altı hafta oluyor, sanırım siz gelmeden önceydi, Zillah ile uzun uzun konuştum, onunla tepede kırda karşılaşmıştık. Bana şöyle demişti: "Bayan Linton'ın Tepeler'e gelir gelmez ilk işi, koşup

hemen yukarı çıkmak oldu; Joseph'le bana iyi akşamlar bile demedi. Linton'ın odasına kapanıp sabaha kadar oradan çıkmadı. Sonra, efendi ile Earnshaw kahvaltı ederlerken salona indi. Vücudu tir tir titriyordu; doktoru çağırabilir miyiz, diye sordu; kuzeni çok hastaymış.

'Bunu biz de biliyoruz!' dedi Heathcliff, 'ama onun canı beş para etmez; ben de onun için beş kuruş bile harcamam.'

'Ama ben ne yapacağımı bilemiyorum' dedi Catherine; 'eğer kimse yardım etmezse, ölecek!'

'Çık bu odadan' diye bağırdı efendi; 'bir daha da sakın onun sözünü etme! Onun başına gelecekler de burada kimseyi ilgilendirmez, eğer seni çok ilgilendiriyorsa, o zaman başında dur, hastabakıcılık yap; ama eğer sen de bana ne diyecek olursan, onu odaya kilitleyip kendi haline bırak.'

Catherine bu durumda gelip beni sıkıştırmaya başladı. Ben de böyle işlerden artık yeterince bıktığımı, zaten ikimizin de işlerinin efendi tarafından ayrılmış olduğunu, Bay Heathcliff'in bu işi ona devretmemi talimat verdiğini söyledim.

Sonuçta ikisi ne yapıp ettiler bilmiyorum. Sanırım Linton gece gündüz inleyip, ona oldukça huysuzluk etti. Bu yüzden Catherine'in yüzü kireç gibi solmuştu, gözleri yorgunluktan cansız bakıyordu, bu haliyle hiç rahat yüzü görmediği belliydi. Bazen ne yapacağını şaşırmış bir halde koşup mutfağa geliyor, yardım isteyen, yalvaran gözlerle bana bakıyordu. Ama efendinin emirlerine karşı çıkmak aklımın ucundan bile geçmiyordu, buna cesaret etmem mümkün değildi, Bayan Dean. Bu arada Doktor Kenneth'i getirmedikleri için hiç iyi etmediklerini de düşünüyordum ama onlara akıl vermek bana düşmezdi, işlerine asla karışamazdım. Bir iki defa herkes

yatağına yattıktan sonra odamın kapısını özellikle aralık bırakmıştım, Catherine'in merdiven başında oturmuş ağladığını gördüm. Hemen yavaşça kapımı kapatıp içeri girdim, haline çok acıyıp karışabilirim diye birden korkmuştum. İnanın bana böyle çaresiz kaldığı zamanlarda zavallıcığa gerçekten acıyordum. Ama anlayacağınız gibi işimden de olmak istemiyordum.

Sonunda bir gece hiç çekinmeksizin dosdoğru odama girdi ve şu sözleriyle beni dehşete düşürdü: 'Bay Heathcliff'e hemen haber verin, oğlu ölüyor, bu defa kesinlikle ölüyor. Hemen gidip kendisine haber verin.'

Böyle söyledikten sonra gitti. Yaklaşık bir buçuk saat kadar sonra, yattığım yerde titrerken kulağım da tetikteydi. Evde hiç hareket yoktu, sessizlik hâkimdi.

Kendi kendime onun öyle sandığını, gerçekte söylediği gibi bir şey olmadığını düşündüm. Linton atlatmış olmalıydı, şimdi kalkıp kimseyi rahatsız etmenin anlamı yoktu. Sonra dalmışım. Şiddetli bir zil sesiyle tekrar uyandım. Evdeki bu yegâne zil Linton için yaptırılmıştı. Efendi beni çağırıp 'Git de neler oluyor öğren bakalım; ayrıca onlara söyle, bu sesi bir daha duymak istemiyorum' dedi.

Ona Catherine'in bana söylediklerini anlattım. Bir dakika geçmeden bir küfür savurdu, sonra da eline bir mum alıp doğruca onların odasına gitti. Ben de peşinden gittim. Bayan Heathcliff ellerini dizleri üzerinde kavuşturmuş, yatağın başında oturuyordu. Kayınpederi yanına gitti, ışığı Linton'ın yüzüne tuttu; eğilip iyice baktı, eliyle dokundu, sonra Catherine'e döndü.

'Eee Catherine' dedi, 'nasılsın bakalım?'

Catherine hiç cevap vermedi.

'Nasılsın Catherine?' Kayınpederi tekrar sordu.

'O kurtuldu, ben de artık özgürüm' dedi. 'Bu yüzden kendimi iyi hissetmeliyim' diye devam ederken sesinde gizlemeye çalışsa da başaramadığı acı ve suçlayıcı bir ton vardı. 'Bu savaşta beni ölümle öylesine uzun bir zaman tek başıma bıraktınız ki, artık içimde sadece ölümü hissediyorum, her yerde sadece ölümü görüyorum! Şu an ben de ölmüş gibiyim!'

Gerçekten de ölüye benziyordu! Ona biraz şarap verdim. Zil sesine ve ayak seslerine uyanan Joseph ile Hareton konuştuklarımızı duyup koşarak geldiler. Joseph, sanırım Linton'ın artık ebediyen ortadan kalktığını görmekten çok mutluydu. Ama Hareton az da olsa üzgün görünüyordu ve gözlerini Linton'dan çok Catherine'e dikmişti. Efendi ona gidip yatmasını, yardımına ihtiyaç olmadığını söyledi. Sonra da Joseph'e ölüyü kendi odasına taşımasını söyledi, beni de odama gönderdi. Bayan Heathcliff tek başına kalmıştı.

Sabah olunca Heathcliff, kahvaltıya inmesi için Bayan Heathcliff'e benimle haber gönderdi. Catherine soyunmuştu, anlaşılan uyuyacaktı, çok hasta olduğunu söyledi, doğrusu buna hiç şaşırmadım. Hemen gidip Heathcliff'e haber verdim. Bana şöyle cevap verdi: 'Peki, cenaze işleri bitinceye kadar onu rahat bırakın. Ara sıra yukarı çıkıp bir şey isteyip istemediğini sorun; biraz iyileşince de bana haber verin.' "

Zillah'ın dediğine göre, Cathy on beş gün odasından çıkmamış. O da günde iki kez yanına uğruyormuş. Biraz yakınlık göstermiş ama Catherine onun yüzüne bile bakmayıp bu sahte girişimlerini anında reddetmiş.

Heathcliff sonra bir kez de Linton'ın vasiyetini göstermek için Catherine'in yanına çıkmış. Linton tüm malını Catherine'e, tüm taşınabilir varlığını da babasına bırakmış. Anlaşılan zavallı çocuk dayısı öldüğünde, Cat-

herine'in evden uzaklaşmış olmasından yararlanarak tehdit ya da pohpohlanmayla bu mirası bırakmaya zorlanmıştı. Ancak henüz reşit olmadığı için arazi işini halledememişti. Çünkü Heathcliff yasalar gereği bu arazinin karısına, karısından dolayı da kendisine kaldığını iddia ediyordu. Bu durumda Catherine'in ondan araziyi satın alması gerekiyordu, ama ne yazık ki parası ve ona yardım edecek kimsesi olmadığı için araziyi onun elinden kurtaramıyordu.

"Hiç kimse" dedi Zillah, "sonuçta Heathcliff'in sadece bir kez gidip onu görmesi dışında, benden başka hiç kimse, Catherine'in kapısının önünden geçmediği gibi nasıl olduğunu da sormadı. İlk kez bir pazar öğleden sonra salona indi, odasına öğle yemeğini götürdüğümde, bana artık soğuğa dayanamadığını haykırmıştı. Ona efendinin Thrushcross Grange'a gideceğini, evde sadece benimle Hareton'un olduğunu, bu yüzden aşağı inmekten çekinmemesini söyledim. Bunun üzerine Heathcliff'in atının nal sesleri uzaklaşır uzaklaşmaz, siyahlar giyinmiş olarak göründü; matemli bir dul kadın olarak lüleli sarı saçlarını kulaklarının arkasına atmıştı. Mümkün olduğunca sade bir görünüşü vardı, lülelerini taramayıp olduğu gibi bırakmıştı".

"Joseph ile pazar günleri genellikle kiliseye gideriz Bayan Dean. Bilirsiniz, Gimmerton'daki bu kilisenin Methodistlere ya da Vaftizcilere ait olduğunu söylerler, ama kilisenin bu tarikatlardan hangisine bağlı olduğu konusunda benim bir bilgim yok" diye devam etti Zillah. "Joseph gitmişti, ama ben evden ayrılmamayı uygun buldum. Gençlerin yanında yaşlı birinin bulunması her zaman iyidir. Hareton utangaçtır ama kabadır; nezaketten pek anlamaz. Ona kuzeninin belki yanımıza ineceği-

ni, uzun zamandan beri de kutsal pazar gününe (Şabat gününe) saygı gösterilmesine alışık olduğunu, o yüzden odada kaldığı sürece tüfeklerini ve bazı ufak tefek işlerini bırakmasını söyledim. Bu haberi duyar duymaz birden kızardı. Ellerine, üstüne başına baktı. Çok geçmeden makine yağı, barut, hepsi bir dakika içinde ortadan kalktı. O zaman onun Catherine ile arkadaşlık etmeye niyetli olduğunu fark ettim. Bu davranışlarından, onun hoşuna gitmek istediği anlaşılıyordu. Bunun üzerine efendinin yanında şimdiye dek cesaret edemeyeceğim şekilde gülerek, isterse kendisine yardım edebileceğimi söyledim. Bunu alay gibi algılamış olmalı ki, küfredip yüzünü astı."

Yaptıklarından pek hoşlanmadığımı gören Zillah, "Bayan Dean" dedi, "siz belki Hareton'un sizin küçükhanıma pek uygun olmadığını düşünüyor olabilirsiniz, bunda haklı da olabilirsiniz. Ama doğruyu söylemek gerekirse, onun kibrini kırıp burnunu yere düşürmek pek hoşuma gidecek. Ayrıca da bütün o bilgisinin, öğrendiklerinin şimdi ona ne faydası var? O da şimdi sizin ve benim kadar yoksul; hatta daha da yoksul. Siz hep düşünerek harcadığınızı söylüyorsunuz, ben de azıcık paramdan bir parça biriktirebiliyorum".

Hareton, Zillah'ın yardımını kabul etmiş, o da ona cesaretlendirici sözler söyleyerek neşelendirmiş; kadının söylediğine göre, Catherine geldiği zaman Hareton onun sayesinde önceki aşağılanmalarını bir anda unutup ona hoş görünmeye çalışmış.

"Küçükhanım içeri girdiğinde" dedi Zillah, "bir buz parçası kadar soğuk, prensesler kadar mağrurdu. Ayağa kalkıp oturduğum koltuğu kendisine vermek istedim. Hayır, diyerek reddetti, gösterdiğim inceliğe burun kıvırdı. Earnshaw da yerinden kalktı, onu sedire çağırıp

ateşin yanına oturmasını söyledi. Onun soğuktan donmuş olacağını düşündüğü kesindi.

'Ben bir aydan fazladır soğuktan donuyorum' dedi Catherine, elinden geldiğince, onu aşağılayan bir ses tonuyla.

Catherine bir sandalye alıp bizden uzağa koydu. İyice ısınıncaya kadar oturdu, sonra çevresine göz gezdirmeye başladı, dolabın içinde birtakım kitaplar gördü. Hemen ayağa kalkıp onlara uzanmaya çalıştı. Ama kitaplar erişemeyeceği kadar yüksekteydi. Bunun üzerine onun bu çabasını bir süre izlemekle yetinen kuzeni nihayet cesaretini toplayıp yardıma gitti. Catherine eteğini açtı, Hareton da eline geçen kitabı alıp oraya koydu.

Bu genç adam için oldukça büyük bir gelişmeydi. Catherine teşekkür etmedi ama Hareton yaptığı yardım kabul gördüğü için kendisini çok mutlu hissediyordu, Catherine kitaplara göz atarken, o da arkasında durma cesaretini gösterdi, dahası, eğilip kitabın içindeki bazı eski resimlerde tuhaf bulduğu şeyleri ona gösteriyordu. Catherine sayfaları çevirirken, onun parmağını itmesine ses çıkarmıyordu. Öyle olduğunda hemen biraz geri çekiliyor, kitabı bırakıp ona bakıyordu. Catherine ise okumaya ya da okuyacak bir şeyler aramaya devam ediyordu. Hareton bir süre sonra tüm dikkatini kuzeninin ipek gibi, gür lülelerinde topluyordu; birbirlerinin yüzünü göremiyorlardı. Belki de Hareton yaptığının farkında değildi, adeta bir mumun çekiciliğine kapılan bir çocuk gibiydi, sonunda bakmayı bırakıp ona dokunmaya başladı. Elini uzatıp onun lülelerinden birini bir kuşu okşar gibi nazikçe okşadı. Catherine bunu hissedince, sanki ensesine bıçak saplanmışçasına aniden döndü.

'Hemen defol! Ne cesaretle bana dokunuyorsun? Neden orada duruyorsun?' diye bağırdı, ses tonu ondan iğreniyormuş gibiydi. 'Sana katlanamıyorum! Eğer yanıma yaklaşırsan, yine yukarı çıkacağım.'

Bay Hareton aptallaşmış bir halde olabildiğince geri çekildi. Gidip sedire oturdu, hiç konuşmuyordu. Catherine yarım saat daha önündeki kitapları gözden geçirmeyi sürdürdü. Sonunda Eranshaw yanıma gelip fısıltıyla konuştu.

'Zillah, ondan bize kitap okumasını rica eder misin? Böyle bomboş oturmaktan çok sıkıldım. Ayrıca onun sesini duymak da hoşuma gidiyor! Benim istediğimi söyleme, sen istiyor ol.'

'Bay Hareton sizin bize biraz kitap okumanızı rica ediyor, madam' dedim. 'Çok minnettar olacak, çok sevinecek.'

Catherine kaşlarını çattı, sonra başını kaldırıp şöyle karşılık verdi:

'Bay Hareton'un ve buradaki herkesin bana ikiyüzlü bir nezaketle yaptığı her türlü teklifi reddediyorum! Hatta sizleri insandan bile saymıyorum; hiçbirinize söyleyecek tek sözüm yok! Tek bir güzel söz duymak, birinizin yüzünü görmek için can attığım zamanlar hepiniz yanımdan çekilip gittiniz. Ama size yakınmıyorum! Buraya soğuk yüzünden geldim; sizi eğlendirmek ya da sizlerle hoşça vakit geçirmek için değil.'

'Ben ne yaptım ki?' diye söze başladı Earnshaw. 'Benim suçum ne?'

'Ah! Siz başkasınız' dedi Bayan Heathcliff. 'Zaten sizden böyle bir şey beklemek aklıma hiç gelmedi.'

'Ama ben kaç kez yardım teklif ettim' dedi delikanlı, onun bu saygısızlığı karşısında öfkelenmişti, 'senin yerine hastayı beklemek istediğimi Heathcliff'e söyledim.'

'Sus! O çirkin sesini kulaklarımda duymaktansa dışarı çıkmayı ya da neresi olursa olsun herhangi bir yere gitmeyi yeğlerim!' dedi hanımım.

Hareton homurdanarak onun canının cehenneme gitmesini söyledi, sonra da duvardan tüfeğini indirip pazar gününe özgü işleriyle uğraşmaya başladı. Artık fütursuzca ağzına geldiği gibi konuşuyordu. Bunun üzerine Catherine de tek başına odasına çekilmeye karar verdi. Ama artık don mevsimi başlamıştı. O yüzden gururuna rağmen kendisini yanımızda daha fazla oturmaya zorladı, sonra bu durum giderek olağan hale geldi. İçimden ona yardım etmek gelse de, iyilik etmek uğruna daha da küçük düşürülmemeye dikkat ettim. Bu yüzden ben de onun kadar sert ve soğuk durdum. Aramızda onu seven, ondan hoşlanan tek bir kişi bile yok, zaten bunu hak eden biri de değil; birisi ona tek kelime edecek olsa, hiç kimseye saygı göstermeksizin hemen tersliyor. Efendiye bile saldırıyor, sıkıysa kendisini dövmeye kalkmasını söyleyerek meydan okuyor, canı yandıkça da daha fazla azıtıyor."

İlkin, Zillah'tan bunları duyunca, işimi bırakıp bir kulübe kiralamayı ve bir yolunu bulup Catherine'i yanıma almayı, bundan böyle onunla birlikte yaşamayı düşündüm. Ama bu Bay Heathcliff'ten Hareton için ayrı bir ev tutmasını istemekle aynı şeydi. O yüzden onun için yeni bir evlilikten başka kurtuluş yolu göremiyordum. Ama tabii ki bu benim dememle ayarlanıp bitirilecek bir iş değildi.

Böylece Bayan Dean'in anlattığı hikâye de burada bitmişti. Doktorun söylediğinin tersine gücüm hızla yerine geliyordu. Ben de daha ocak ayının birinci haftasında olmamıza rağmen, bir iki güne kadar atımla gezintiye çıkıp Uğultulu Tepeler'e kadar gitmeye karar

verdim. Ev sahibime önümüzdeki altı ayı Londra'da geçireceğimi, o yüzden isterse ekim ayından sonra eve başka bir kiracı bulabileceğini haber vereceğim. Burada bir kış daha geçirmek istemiyorum.

emily
brontë

uğultulu
tepeler

bölüm
otuz bir

Dün hava açık ve sakindi, ayaz vardı. Önceden kararlaştırdığım gibi kalkıp Tepeler'e gittim. Bayan Dean, küçükhanıma bir mektup yazmış, onu benim götürmemi rica etti, ben de reddedemedim, çünkü saf yürekli kadıncağız bu teklifinin biraz tuhaf karşılanacağının farkında değildi. Evin ön kapısı açıktı ama bahçe kapısı daha önceki gelişimde de olduğu gibi sıkıca kapalıydı. Kapıya vurdum, o sırada bahçede çiçek tarhları arasında olduğunu gördüğüm Earnshaw gelip zinciri açtı, ben de içeri girdim. Doğruyu söylemek gerekirse karşımda gördüğüm çok yakışıklı bir köy delikanlısıydı. Bu defa onu daha dikkatli inceledim, üstün yanları çok fazla olmasına rağmen, bunları elinden geldiğince az göstermeye çalışıyordu.

Bay Heathcliff'in evde olup olmadığını sordum. Olmadığını ama öğle yemeğine geleceğini söyledi. İçeri girip kendisini beklemek istediğimi söyledim. Bunu duyunca ev sahipliği yapmak için değil de, çoban köpeği gibi bana bekçilik etmek için olsa gerek, hemen elindeki aletleri fırlatıp yanıma geldi.

Birlikte içeri girdik, Catherine de oradaydı, yemek işlerine yardım etmek için sebze ayıklıyordu. Onu ilk gördüğümden daha asık suratlı daha ruhsuzdu. Bana bakmak için gözlerini bile kaldırmadı; eskiden yaptığı gibi görgü kurallarını hiçe sayarak işini yapmaya devam etti. Benim günaydın deyişim de boşa gitmiş oldu.

Bayan Dean'in inanmam için beni ikna etmeye çalıştığı kadar iyi huylu bir kız değil diye geçirdim aklımdan. Güzel olduğu doğruydu ama asla bir melek değildi.

Earnshaw ona ters bir sesle önündekileri derhal mutfağa götürmesini söyledi. Catherine de işi bittiği halde, önündekileri ona doğru iterek, "Sen kendin götür" dedi ve gidip pencerenin yanındaki bir tabureye oturdu. Sonra da kucağına aldığı şalgam kabuklarından kuş ve hayvan şekilleri oymaya başladı.

Bahçeye bakacakmış gibi yapıp yanına yaklaştım; Hareton görmeden Bayan Dean'in mektubunu ustalıkla onun dizleri üzerine bıraktım. Ama Catherine yüksek sesle, "Bu ne?" diye sordu ve mektubu dizlerinden itti.

Sırf iyilik olsun diye yaptığım şeyi bu şekilde kabaca açığa çıkarması oldukça canımı sıktı. Mektubun benim tarafımdan yazıldığını düşünebilir korkusuyla hemen açıklama yaptım: "Eski ahbabınız Grange'daki hizmetkâr kadından bir mektup". Bunu duyar duymaz hemen alıp açmak istedi tabii ama Hareton ondan önce davrandı. Önce Bay Heathcliff'in görmesi gerektiğini söyleyerek mektubu kapıp hızla yeleğinin cebine koydu. Bunun üzerine Catherine yüzünü diğer tarafa çevirip belli etmeksizin mendilini çıkarıp gözlerine götürdü. Kuzeni onun bu davranışı karşısında hemen yumuşamamak için bir süre direndiyse de, sonunda insafa gelip mektubu cebinden çıkardı, oldukça kaba bir tavırla Catherine'e doğru fırlattı. Catherine mektubu alıp heyecanla okudu.

Sonra bana eski evinde, insan, hayvan her şeyle ilgili ardı ardına sorular sordu. Sonra da Tepeler'e doğru bakıp kendi kendine bir şeyler mırıldandı.

"Minny'ye binip şuradan aşağı inmek istiyorum! Şuralara çıkmak istiyorum! Of! Çok yorgunum, kendimi *ahıra kapatılmış* gibi hissediyorum, Hareton!" Yarı esneyerek yarı içini çekerek güzel başını arkaya, pencerenin kenarına dayadı, derin bir keder içindeydi, üzüntüsünden çevresindekileri yok sayıyordu. Onu izlediğimizi bilmesine rağmen, aldırış bile etmiyordu.

Bir süre sessiz oturduktan sonra, "Bayan Heathcliff" dedim, "sizi çok iyi tanıyan biri olduğumu bilmiyor musunuz yoksa? Sizi o kadar yakından tanıyorum ki, bunu bildiğiniz halde gelip benimle bir kerecik olsun konuşmamanız doğrusu çok tuhafıma gitti. Hizmetçim hep sizden söz ediyor, durmadan sizi övüp duruyor. Eğer ona mektubu aldığınızı ama hiçbir yanıt vermediğinizi söyleyecek olursam, sizinle ilgili tek bir haber bile götürmezsem, inanın çok üzülecek!"

Bu sözlerim karşısında birden şaşırdı.

"Ellen, sizi sever mi?"

"Evet, çok sever" dedim, tereddüt ederek.

"O zaman ona şunu söylemelisiniz" diye devam etti; "mektubuna cevap vermek isterdim, ama burada yazı yazacak malzemem yok, hatta içinden sayfa koparmak için bir kitabım bile yok".

"Hiç kitap yok demek!" dedim, "Bağışlayın ama burada kitapsız nasıl yaşayabiliyorsunuz? Grange'da koca bir kütüphane olduğu halde ben yine de sıkıntıdan patlıyorum, kitaplarımı elimden alın, kendimi bir anda çaresiz kalmış hissederim!"

"Kitaplarım elimin altındayken ben de sürekli okurdum" dedi. "Ama Bay Heathcliff hiç kitap okumaz.

O yüzden benim kitaplarımı da yok etmeyi aklına koydu. Haftalardır tek bir kitap yüzü görmedim. Sadece bir kez Joseph'in dinle ilgili bazı kitaplarını karıştırmaya kalktım; bana müthiş kızdı. Bir keresinde de Hareton, senin odanda gizli bir kitap yığını keşfettim. Bir kısmı Latince ve Yunanca, bir kısmı da öyküler ve şiirler. Onların hepsi benim eski dostlarım. Öykülerle şiirleri buraya ben getirmiştim. Onları tıpkı içindeki çalma isteğine karşı koyamayan bir saksağanın, gagasıyla gümüş kaşıkları toplaması gibi çalmışsın! Ama onlar senin işine yaramazlar, gerçi belki de sen okuyamadığın için hiç kimse okumasın diye düşünüp sırf kötülük olsun diye sakladın. Bay Heathcliff'in beni bu en değerli hazineden yoksun bırakması, belki de *senin* kıskançlığın yüzündendir, buna ne dersin? Ama şunu bil ki, o kitapların çoğu kafamın içinde yazılı, satırları kalbime kazılı. İstesen de beni onlardan mahrum bırakamazsın!"

Kuzeni onun bir yığın kitap saklamış olduğunu açığa vurunca, Earnshaw utancından kıpkırmızı oldu, öfke içinde bir şeyler mırıldanarak bunların yalan olduğunu söylemeye çalıştı.

"Bay Hareton bilgisini artırmak istemiş olmalı" diyerek araya girip zavallının yardımına koştum. "Bence o sizin bilginizi *kıskanmıyor*, size *imreniyor*. Birkaç yıla kalmadan iyi bir okuryazar olacaktır."

"Herhalde niyeti o zamana dek beni de kendisi gibi kara cahil biri yapmak" dedi Catherine. "Evet, bazen onun heceleyerek okumaya çalıştığını duyuyorum, aslında pek de güzel okuyor! Şu Chevy Chase'i[1] dün okuduğun gibi bir kez daha okuduğunu duymak isterdim doğrusu, çok komikti. Zor sözcüklere bakmak için

1. Tarihte "Chevy Chase Baladı" diye geçer. (*The Ballad of Chevy Chase*) Konusu İngilizlerle İskoçlar arasındaki savaştır. (ç.n.)

sözlüğü karıştırdığını duydum; sonra da onların sözlükteki karşılıklarını okuyamadığın için küfrettin!"

Genç adamın cehaletinin yanı sıra içine düştüğü bu kötü durumdan kurtulmaya çalışmasıyla da alay edilmesine fena halde içerlediği anlaşılıyordu. Doğrusu onun yerinde olsaydım, bu benim de çok zoruma giderdi. Hareton'un içinde büyüdüğü karanlıktan çıkabilmek için giriştiği ilk denemelerle ilgili Bayan Dean'in anlattıklarını hatırladım; dönüp ona şöyle dedim: "Ama Bayan Heathcliff, hepimiz bir başlangıç dönemi yaşadık; ilk defasında hepimiz bocaladık; eğer öğretmenlerimiz de bize öğretmek yerine, alay etmeye kalkışsalardı, belki de hâlâ bocalıyor olacaktık."

"Ah!" dedi Catherine, "onun ilerlemesini önlemek gibi bir niyetim yok. Ama ne olursa olsun benim ilgi duyduğum şeylere değer vermeli, o berbat heceleme hataları ve yanlış okumaları yüzünden onları komik hale sokmaya hakkı yok! Benim onlarla ilgili anılarım var, o yüzden düzyazı olsun, şiir olsun, bütün kitaplar benim gözümde kutsaldır. Onların onun ağzında bu derece aşağılanması, değerini yitirmesi çok zoruma gidiyor! En kötüsü de sanki özellikle, sırf bana kötülük olsun diye gitmiş, en sevdiğim ve tekrar tekrar okumak istediğim kitaplarımı seçmiş."

Hareton'un göğsü bir dakika kadar sessizce inip kalktı. Aşağılanmış olmaktan duyduğu derin acı ve müthiş bir öfke içinde kendini kurtarmaya çalışıyordu. Yerimden kalktım, onu daha fazla zor durumda bırakmamak için incelik göstermem gerektiğini düşünüp kapıda durarak dışarıyı seyretmeye koyuldum.

Çok geçmeden Hareton da kalkıp odadan çıktı, ama az sonra elinde bir düzine kitapla geri geldi. Kitapları

Catherine'in kucağına atarak bağırdı. "Al kitaplarını! Bunları değil okumak, bir daha adlarını bile duymak istemiyorum!"

"O kitapları artık geri alamam" dedi Catherine. "Onları gördükçe sen aklıma geleceksin, bu yüzden de yok yere hepsinden nefret edeceğim."

Yapraklarının çok çevrildiği belli olan kitaplardan birini eline alıp açtı. Kekeleyerek okumaya yeni başlayanlar gibi biraz okudu, ardından bir kahkaha atıp kitabı fırlattı, sonra da karşısındakini tahrik eden bir tonda, "Dinle" diyerek eski baladlardan birinin bir dizesini aynı şekilde okumaya başladı.

Ama Hareton'un özsaygısı bu duruma daha fazla dayanamadı; bir el hareketiyle küstahça konuşmayı sürdüren Catherine'i sonunda susturdu. Odadaki herkesin bu hareketi tasvip etmediğini duyduğumu söyleyemeyeceğim. Küçük cadı tüm kabalığına rağmen oldukça duygusal bir yapısı olan kuzeninin onurunu yaralamak için elinden geleni yapmıştı. Hareton ise böyle bir şeyin hesabını ancak fiziki güçle görebilen, kendisine saldıran kişiyle ancak bu şekilde ödeşebilen bir gençti. Çok geçmeden bunu kitapları toplayıp ateşe atarak yaptı. Ama sırf öfkesini bastırabilmek için böyle bir harekette bulunmanın ona ne kadar büyük acı verdiği yüzünden anlaşılıyordu. Aslında kitaplar yanarken büyük olasılıkla onları okuduğunda aldığı zevki, onlardan daha çok şey beklediğini, böylece bu zevkin gittikçe artacağını düşünüyordu sanırım. Neden heveslendiği şeyi böyle gizlice yaptığını da anlamıştım galiba. Catherine karşısına çıkana kadar Hareton günlük işlerinden, kaba saba ve ilkel eğlencelerinden, kısacası basit yaşantısından oldukça memnundu. Ama sonra Catherine'in, kendisini adam yerine bile koymamasından duyduğu utancın

verdiği hırsla, bir şekilde ne yapıp edip onun beğenisini kazanma umudu, Hareton'u hedef çıtasını yükseltmeye, böylece daha büyük amaçlar peşinde koşmaya itmişti. Ama ne yazık ki verdiği bu çaba onu hor görülmekten kurtarıp beğeni kazandıracağı yerde, tam tersi bir sonuç vermişti.

"Evet!" Catherine hırsından ezer gibi altdudağını emerken koca alevleri öfkeyle izliyordu. "Senin gibi bir hayvan onlardan ancak böyle yararlanır işte!" diye bağırdı.

"Dilini tutsan *iyi edersin*" diye cevap verdi Hareton.

O kadar öfkeliydi ki, başka tek kelime söylemeden hızla kapıya doğru gitti, geçmesi için kenara çekilip yolu açtım. Ama daha eşiği atlamadan yoldan yukarı doğru çıkan Heathcliff'le karşılaştı. Heathcliff elini genç delikanlının omzuna koydu. "Ne oldu yine, oğlum?" diye sordu.

"Hiç, hiçbir şey" dedi Hareton. Anlaşılan içindeki acı ve öfkeyle baş başa kalmak istiyordu, hemen çekip gitti.

Heathcliff onun ardından uzun uzun bakıp içini çekti.

"Kendi işimi kendim bozarsam çok tuhaf olacak" diye kendi kendine mırıldandı; o sırada onun hemen arkasında durduğumdan haberi yoktu. "Ama ne yapabilirim ki, onun yüzüne bakıp babasını görmek istedikçe, her geçen gün biraz daha *halasını* görüyorum! Nasıl olur da bu şeytan ona bu kadar benzer? Artık yüzünü görmeye dayanamıyorum."

Bakışlarını yere indirdi, somurtarak içeri girdi. Yüzünde o güne kadar hiç görmediğim bir huzursuzluk, bir kaygı vardı. Bedeni daha da zayıflamıştı. Gelini onu görür görmez hemen mutfağa kaçtı, ben de yalnız kaldım.

"Sizi yeniden burada gördüğüme sevindim, Bay Lockwood" diyerek selamıma karşılık verdi. "Bizi bırakıp gittiğinizden beri hep bu ıssız yerlerde sizin boşluğunuzu dolduramayacağımı düşündüm, belki de bu kendi huyumu iyi bildiğimden. Gerçekten de sizi buralara getiren nedir diye hep merak etmişimdir."

"Korkarım bunun nedeni anlamsız ve geçici bir hevesti, efendim" diye karşılık verdim. "Ama ne olursa olsun, bu anlamsız ve geçici heves sonunda bitti, artık buralardan gitmek üzereyim. Önümüzdeki hafta Londra'ya gidiyorum. Bir yıllığına kiraladığım Thrushcross Grange'ı da daha fazla elimde tutmak istemediğimi size şimdiden haber vermek istedim. Sanırım artık buralarda daha fazla kalamayacağım."

"Ya, öyle mi? Yani artık dünyadan uzak kalmaktan sıkıldınız mı?" dedi ev sahibi. "Ama eğer bundan böyle oturmayacağınız bir yere daha fazla kira ödememek için ricaya geldiyseniz, buraya kadar boşuna zahmet etmişsiniz. Ben kimsede alacağımı bırakmam, bu konuda acımasızımdır."

"Böyle bir ricada bulunmak için gelmedim" dedim, çok öfkelenmiştim. "Eğer isterseniz hesabı hemen görelim" deyip cüzdanımı çıkardım.

"Hayır, hayır" dedi ev sahibim soğukkanlı bir tavırla; "eğer dönmeyecek olursanız, burada borçlarınızı kapatmaya yetecek kadar eşyanız var nasıl olsa. Ayrıca o kadar acelem de yok. Oturun, bizimle birlikte yemek yiyin. Bir daha gelmeyeceği bilinen bir konuk her zaman iyi karşılanır. Catherine yemeği buraya getir. Neredesin?"

Catherine üstünde çatal bıçak olan bir tepsiyle tekrar göründü.

"Yemeğini Joseph'la birlikte yiyebilirsin" diye mırıldandı Heathcliff. "Konuğum gidene kadar mutfakta otur."

Catherine onun talimatlarına derhal itaat etti. Belki de gerçekten benim yanımda olma isteği duymuyordu. Belki de böyle kaba saba, insan kılığına girmiş vahşi yaratıklarla birlikte yaşadığından, karşısına çıkan daha yüksek sınıfa mensup kişilerin değerini anlayamıyordu.

Bir yanımda sürekli somurtan korkunç suratlı Heathcliff, diğer yanımda ağzını açıp tek kelime etmeyen Hareton olduğu halde oldukça sıkıntılı bir yemek yedikten sonra daha fazla vakit kaybetmeden erkenden veda edip çıktım. Catherine'i son bir kez daha görmek ve sırf Joseph'i kızdırmak için arka taraftan çıkmak istedim. Ama Hareton atımı derhal ön tarafa çekme talimatını almıştı. Ev sahibim beni bizzat kapıya kadar geçirdi. Bu yüzden isteğimi gerçekleştiremedim. Atımın üzerinde yoldan aşağı inerken, "Bu evdeki insanların ne kadar sıkıntılı ve kasvetli bir yaşantısı var!" diye düşündüm. Eğer iyi kalpli dadısının istediği gibi Bayan Heathcliff'le evlenip onunla birlikte kentin o gürültülü havasına göç etseydik, bu onun için peri masalını da aşan bir yaşam olurdu!

1802. Bu eylül bir dostumun kuzeydeki çiftliğinde gönlümce gezmek için davet edilmiştim; oraya giderken birden kendimi Gimmerton'un yaklaşık on beş mil yakınında buldum. Yol üzerinde bir handa hayvanlara bakan çiftlik uşağı bir kova suyla atlarımı sularken, önümüzden henüz yeni biçilmiş yemyeşil yulaflarla yüklü bir araba geçti. Uşak, "Bu kesinlikle Gimmerton'dan!" diye kendinden emin bir şekilde belirtti, "her zaman başkalarından üç hafta sonra harman yaparlar".

"Gimmerton mu?" diye tekrarladım. Orada geçirdiğim günler bana bulanık bir düş gibi geliyordu. "Ah! Biliyorum. Orası buraya ne kadar uzaklıkta?"

"Tepelerden on dört mil kadar çeker sanırım ama oldukça kötü bir yoldur" dedi.

Birden içimden hemen gidip Thrushcross Grange'ı görmek geldi. Henüz öğle vaktiydi. Geceyi bir handa geçireceğime gidip kendi evimde geçirmeyi düşündüm. Ayrıca hazır bu kadar yakına gelmişken bir günümü harcayıp ev sahibimle de işleri çözümlerdim, böylece bir kez daha buralara gelmeme gerek kalmazdı. Biraz din-

lendikten sonra uşağımdan kasabaya hangi yoldan gideceğimi öğrenmesini istedim. Gimmerton'a kadar olan yolu üç saatte alabildik; üstelik hayvanlarımız da çok yorulmuştu. Uşağımı tepede bırakıp vadiden aşağı tek başıma inmeye başladım. Külrengi kilise daha da kararmış, zaten ıssız olan mezarlık daha da ıssızlaşmış görünüyordu. Bir koyun, mezarlığın üzerinde bitmiş kısa otları yiyordu. Ilık hava insana hoş geliyordu, ama yürüyerek yapılan bir yolculuk için fazla sıcaktı. Ancak bu sıcaklık başımın üzerindeki gökyüzünün ve ayaklarımın altındaki toprağın tadını çıkarmamı engelleyemiyordu. Eğer ağustos ayına iyice yaklaşmış olsaydık, bu ıssız ve sakin doğada bir ay yaşamak isteyebilir, hatta tepeler arasına sıkışıp kalmış bu derin vadilere, üzeri sık fundalıklarla örtülü, göz alabildiğine uzanan dik bayırlara baktıkça, bunun için şiddetli bir arzuya bile kapılabilirdim. Yaz mevsimi boyunca bu civarda bundan daha olağanüstü bir manzara göremezdiniz, ama kışın da bir o kadar kasvetli ve sıkıcı bir görünüm hâkimdi.

Güneş batmadan Grange'a vardım. Kapıyı çaldım. Duymadılar ama mutfağın tepesindeki bacadan kıvrılarak yükselen ince duman, evde mutlaka birilerinin olduğuna işaret ediyordu, anlaşılan şu an arka odalardaydılar. Atımı avluya sürdüm. Oradaki kapının sundurmasında oturmuş örgü ören dokuz on yaşlarında bir kız çocuğu olduğunu gördüm. İhtiyar bir kadın da binek taşlarına yaslanmış, dalgın bir halde çubuğunu tüttürüyordu.

"Bayan Dean evde mi?" diye sordum.

"Bayan Dean mi? Hayır! O burada oturmaz. Tepeler'de yaşar."

"Eve siz mi bakıyorsunuz?" diye devam ettim.

"Evet, ben bakıyorum" dedi.

"Peki, öyleyse ben bu evin efendisi Bay Lockwood'um. Acaba evde kalabileceğim bir oda var mı? Geceyi burada geçirmek istiyorum."

"Efendi!" diye birden bağıran kadın çok şaşırmıştı. "Geleceğinizi nereden bilebilirdik? Önceden bize haber vermeliydiniz. Şu an evde oturulabilir kuru hiçbir yer yok, hiç!"

Çubuğunu hemen ağzından çekip yere fırlattı, sonra da telaşla içeri girdi; küçük kız da onun peşi sıra girdi; ben de. İçeri girer girmez doğru söylediğini gördüm. Üstelik zamansız ve habersiz gelmekle onu gerçekten şaşkına döndürdüğümü de anladım. Ona telaşa gerek olmadığını, birazdan bir gezintiye çıkacağımı, ben dönünceye kadar oturma odasında benim için bir köşe ayarlamasını, gece uyumak için de bir yatak odası hazırlamasını söyledim. Temizlik yapmasına gerek olmadığını da ekledim. İçinde iyi bir ateş yanan bir şömine ve kuru yatak çarşafları benim için yeterliydi. Gerçi yaşadığı şaşkınlıktan olsa gerek, bir an şömineye maşa yerine ocak süpürgesini soktu ve elinin altında duran çoğu şeyi yanlış kullandı ama bence o elinden geleni yapacak güvenilir bir kadına benziyordu. Döndüğümde onun sayesinde dinlenecek bir yer bulacağımdan emindim. Dışarı çıktığımda Uğultulu Tepeler'e gitmeye karar verdim. Ama tam avludan çıktığımda aklıma bir şey geldi, geri döndüm.

"Peki ya Tepeler'dekiler nasıl, oradaki herkes iyi mi?" diye kadına sordum.

"Bildiğimiz kadarıyla iyiler!" diye yanıtladı; elinde tuttuğu, içindeki kor ateş parçalarından dolayı rengi kızıla dönmüş kapla alelacele dönüp gitti.

Bayan Dean'in Grange'dan neden ayrıldığını sormak istediğim kadını o derece telaşlı görünce doğrusu daha

fazla işinden alıkoymak istememiştim. O yüzden geri dönüp tekrar dışarı çıktım. Arkamda batan güneşin kızıl ışıkları; önümde yükselen ayın tatlı aydınlığı, yavaşça yürümeye başladım. Güneş ışıkları giderek solarken, ay da giderek parlıyordu. Bahçeden çıkıp Heathcliff'in evine yönelen taşlı yola tırmandım. Henüz Uğultulu Tepeler'e varmamıştım ama artık yavaşça batmakta olan gün giderek batı yönünde uzanan kehribar renginde donuk bir aydınlığa dönüşmüştü. Ama parlak ve görkemli ay ışığında yolun üzerindeki her bir çakıl taşını, hatta her otu seçebiliyordum. Eve vardığımda, bahçe kapısının üzerinden atlamak ya da kapıyı vurmak zorunda kalmadım. Dokunur dokunmaz açıldı. Yokluğumda epey gelişme kaydedilmiş olduğunu düşündüm. O sırada burun deliklerim bir başka gelişmeyi daha haber verdi; gelişigüzel boy atmış meyve ağaçları arasından yükselen kırmızı ve sarı şebboyların kokuları havayı sarmıştı.

Kapılar da pencereler de açıktı. Kömür çıkan bölgelere özgü kızıl renkli güzel bir ateş şöminenin içini aydınlatıyordu. Bu harika manzaranın hatırına bu aşırı sıcağa dayanılabilirdi. Ama Uğultulu Tepeler'de salon çok büyük olduğu için evdekiler bu sıcaktan kaçıp rahatlıkla sığınacak başka bir köşe bulabilirlerdi. O sırada gerçekten de ev ahalisi pencerelerden birine yakın oturmuştu. Dışarıdan onları görebiliyor, konuşmalarını da duyabiliyordum. İçimde oluşan merak ve kıskançlık duygusu beni onları gizlice gözetleyip neler konuştuklarına kulak misafiri olmaya itti. Dinledikçe merakım da, kıskançlığım da artıyordu.

"Tersine!" diyordu gümüş bir çıngırağın sesine benzeyen tatlı bir ses. "Üçüncüdür tekrarlıyorum, kalın kafalı! Bak bir daha söylemeyeceğim artık. Aklını başına topla, yoksa saçlarını çekerim!"

"Tamam, tamam peki, tersine" dedi diğeri, kalın ama yumuşak bir sesi vardı. "Haydi bu sefer düzgün okuduğum için öp beni bakalım."

"Hayır, tekrar baştan oku, hiç yanlışsız."

Erkek olan okumaya başladı. Temiz giyimli, genç bir çocuktu; önünde bir kitap olduğu halde masanın başında oturuyordu. Güzel yüzü sevinçle parlıyor, sabırsız bakan gözleri durmaksızın, bir önündeki sayfaya, bir omzundaki küçük beyaz ele, kayıp duruyordu. Genç çocuğun hemen arkasında duran bu elin sahibi, çocuk okurken bu tip küçük hatalar yaptığında, yanağına şakadan hafifçe vuruyordu. Bazen çocuğun neler yaptığına bakmak için eğildiğinde, lüleli sarı ipek saçları, diğerinin kestanerengi kıvırcık saçlarıyla karışıyordu. Yüzüne gelince, neyse ki arkasında durduğu için genç çocuk onun yüzünü göremiyordu, eğer görmüş olsaydı kendisini asla çalışmaya veremezdi. Ben ise bu yüzü rahatça görebiliyordum. Vaktiyle bu öldürücü güzelliği izlemekten başka bir şey yapmayıp elime geçen fırsatı kaçırdığım için neredeyse kendime düşman kesildim, hırsımdan dudaklarımı ısırdım.

Ders bitti, öğrencinin ufak tefek de olsa, yanlışları vardı ama yine de ödüllendirilme konusunda ısrar ediyordu, bu da en az beş öpücük demekti. Sonunda bunları fazlasıyla geri verdi. Sonra kapının önüne geldiler, konuşmalarından anladığım kadarıyla kırlarda gezintiye çıkacaklardı. O sırada birden Hareton Earnshaw ile burun buruna gelme talihsizliğini yaşayacak olursam, delikanlının beni diliyle değilse bile tavırlarıyla yerin dibine sokacağından kuşkum yoktu. Hemen adeta bir suçlu gibi iki büklüm olup mutfağa sığınmak üzere arka kapıya yöneldim. Orada kapı pencere açıktı. Eski dostum Nelly, kapının önünde oturmuş, hem dikiş dikiyor hem

şarkı söylüyordu. Ama şarkısı sık sık içeriden gelen aşağılayıcı, öfkeli sözlerle kesiliyordu.

Nelly'nin duyamadığım bir sözüne karşılık, "İsterlerse sabahtan akşama kadar küfürler savursunlar, razıyım, yeter ki senin sesini duymayayım!" diye karşılık verdi mutfaktaki. "Çok utanç verici! Kutsal Kitabı ne zaman önüne koysam, şeytana övgüler yağdırır, yeryüzünde gelmiş geçmiş en büyük ahlaksızlık adına ne varsa sayar dökersin! Ah! Sen hiçbir işe yaramazsın, o da öyle; ve o zavallı çocuk da ikinizin arasında mahvolacak. Zavallı çocuk!" diye homurdanıp ekledi. "O büyülendi. Bundan hiç kuşkum yok. Tanrım sen bilirsin, sen ıslah et onları; bu dünyada ne yasa var ne adalet!"

Bayan Dean, şarkısını söylemeyi sürdürürken arada konuşmaya devam ediyordu: "Doğru! Yoksa şimdiye kadar çoktan kor alevlerle yanan odun yığınları üzerine oturtulurduk. Ama yeter artık ihtiyar. Sen önündeki İncil'i oku, benimle uğraşma. Şimdi de 'Peri Kızı Annie'nin Düğün Şarkısı' adlı şarkıyı söylüyorum. Güzel bir ezgidir, iyi de dans edilir."

Bayan Dean tam şarkısına başlamak üzereydi ki, yanına yaklaştım. Beni hemen tanıdı, fırlayıp ayağa kalktı. "Bay Lockwood!" diye bağırdı. "Neden haber vermeden ansızın geldiniz? Thrushcross Grange'da her yer kapalı. Önceden bize haber vermeliydiniz!"

"Kalacağım süre boyunca orada rahat edebilmek için her şeyi hale yola koydum" dedim. "Zaten yarın da ayrılıyorum. Ama siz buraya nasıl yerleştiniz, asıl bana bunu anlatın, Bayan Dean?"

"Siz Londra'ya gittikten kısa bir süre sonra Zillah buradan ayrıldı. Bay Heathcliff de siz dönünceye kadar burada kalmamı istedi. Ama rica ederim içeri girin! Akşamüzeri yürüyerek Gimmerton'dan mı geldiniz?"

"Grange'dan geldim" dedim. "Orada odamı hazırlıyorlar, ben de bu arada efendinizle hesabı keseyim dedim. Bir daha sanırım böyle bir fırsatı bulamam."

"Ne hesabı bu efendim?" diye soran Nelly, bu arada beni salona aldı. "O şimdi dışarı çıktı, sanırım hemen de dönmeyecek."

"Kira hesabı" dedim.

"Ha! Normal olarak onu Bay Heathcliff'le halletmeniz gerekiyordu ama şimdi benimle halledeceksiniz" dedi. "Benden başka kimse onun işlerini halletmeyi öğrenemediği için sadece ben bakıyorum."

Şaşkınlıkla baktım ona.

"Ha! Anlaşılan Bay Heathcliff'in öldüğünü duymamışsınız" diye devam etti.

"Heathcliff öldü mü!" diye haykırdım, çok şaşırmıştım. "Ne zaman?"

"Üç ay oluyor. Ama önce oturun, şapkanızı da bana verin, size birazdan her şeyi anlatırım. Durun, bir şey yemediniz herhalde, öyle değil mi?"

"Bir şey yemeyeceğim. Evde akşam yemeği hazırlamalarını söyledim. Siz oturun şimdi. Doğrusu onun öleceği hiç aklıma gelmezdi! Nasıl oldu, anlatın haydi. Onların, yani az önceki gençlerin hemen eve dönmeyeceğini söylediniz, dönerler mi?"

"Hayır, zaten böyle geç vakitlere kadar dışarılarda gezip dolaştıkları için her akşam onları azarlamak zorunda kalıyorum ama bana aldırdıkları bile yok. Hiç olmazsa eski biramızdan biraz için, size iyi gelecektir, çok yorgun görünüyorsunuz."

Daha içmek istemediğimi söylememe fırsat bırakmadan koşarak bira getirmeye gitti. O sırada Joseph'in şöyle dediğini duydum: "Bu yaştaki erkeklerle düşüp kalkmak rezaletin dik âlâsı değil de nedir? Üstelik bir de onlara

efendinin mahzeninden içki taşımak! Burada sessiz sedasız oturup seyretmeye bile insan utanıyor."

Bayan Dean ona karşılık vermek için durmadı. Bir dakika içinde elinde üzeri köpüklü, gümüş bir kupayla geri geldi. Kupanın içindekini severek içtim. Sonra da Bayan Dean bana Heathcliff'in hikâyesinin sonunu anlattı. Onun tabiriyle, "çok tuhaf" bir sonu olmuştu.

"Siz bizi bıraktıktan yaklaşık beş gün sonra, aniden Uğultulu Tepeler'e çağırıldım" dedi. "Catherine'in hatırı için bunu kabul ettim. Ama onunla ilk görüşmemiz beni hem çok şaşırttı hem de çok üzdü; birbirimizi görmeyeli gerçekten çok değişmişti. Öte yandan aklımı kurcalayan soru şuydu: Heathcliff düşüncesini değiştirip beni neden buraya çağırmıştı? Nedenini bana açıklamadı, yalnızca bana ihtiyacı olduğunu, artık Catherine'le sürekli karşı karşıya olmaktan bıktığını söyledi. O yüzden küçük salonu hazırlatıp Catherine'i yanıma almamı, onunla birlikte oraya yerleşmemi istedi. Onu günde bir ya da en fazla iki kez görmek bile fazla geliyordu. Neyse ki bu yeni düzen Catherine'in hoşuna gitmişti. Grange'dan onu eğlendiren birçok kitapla daha başka şeyleri de kaçırıp getirdikçe mutlu oluyordu. Ben de onunla birlikte böyle oldukça rahat bir yaşam süreceğimize kendimi inandırmaya çalışıyordum. Ama bu rüya fazla uzun sürmedi. Önceleri bu yaşantıdan mutlu olan Catherine, çok geçmeden sıkılmaya, asabileşmeye başladı. Zaten bahçeden dışarı çıkması yasaktı, o yüzden özellikle bahar günlerinde daracık odada bir anlamda hapis hayatı yaşamak çok tuhafına gidiyor, canı sıkılıyordu. Ayrıca da ev işleri yüzünden çoğu zaman onun yanından ayrılmam gerektiğinden, Catherine yalnızlıktan şikâyet ediyordu. Odada tek başına oturmaktansa, Joseph'le mutfakta oturup kavga etmeyi yeğliyordu. Onların kavgalarına alıştığım

için artık aldırmıyordum. Ama efendi salonda yalnız kalmak istediğinde, Hareton da çoğu kez mutfağa sığınmak zorunda kalıyordu. Catherine önceleri o mutfağa girince, ya çekilip gidiyor ya da sessizce benimle iş görüp, görmezden geldiği çocukla hiç konuşmuyordu. Hareton da bu yüzden her zaman yüzü asık oturup ağzını açmıyordu. Ama bir süre sonra Catherine çocuğa karşı bu davranış biçimini değiştirdi. Hareton'u hiç rahat bırakmaz oldu; konuşurken ona taş atıyor, onun aptallığından, tembelliğinden dem vuruyordu. Böyle yaşamaya nasıl katlanabildiğine, akşamları şöminenin ateşine dalıp uyuklamakla geçirdiğine şaşırdığını söylüyordu.

"Tıpkı bir köpek gibi değil mi, Ellen?" demişti bir keresinde. "Ya da at arabası beygiri. İşini bitirdikten sonra, yemini yiyor, sonra da durmadan uyuyor! Kafasının içi kim bilir nasıl boş ve sıkıcıdır. Sen hiç düş görür müsün, Hareton? Eğer öyleyse, ne görüyorsun? Ama sen benimle konuşamazsın!"

Bu sözlerinin ardından Hareton'un yüzüne baktı. Ama delikanlı ona hiç bakmadığı gibi tek kelime etmedi.

"Belki şu anda da düş görüyordur" diye konuşmaya devam etti Catherine. "Bak, tıpkı bizim Juno gibi omzu oynadı. Sor bakalım, Ellen."

"Eğer uslu durmazsanız, birazdan Bay Hareton, efendiden sizi yukarı göndermesini isteyecek!" dedim. Hareton omzunu kısmakla kalmamış, yumruğunu da kullanmaya niyetlenmiş gibiydi.

"Ben mutfakta olunca, Hareton neden konuşmuyor biliyorum" dedi Catherine bir başka kez. "Ben alay ederim diye korkuyor, öyle değil mi, Ellen? Bir gün kendi kendine okuma öğrenmeye başlamıştı. Ama ben alay ettiğim için kitaplarını yaktı, okumayı bıraktı. Bu aptallık değil mi?"

"Sizinki de şımarıklık değil mi?" dedim. "Söyleyin bakalım."

"Belki de öyle" diye devam etti; "ama onun bu kadar aptallık yapacağı hiç aklıma gelmezdi. Hareton, sana şimdi bir kitap versem, alır mısın? Bir kez deneyeceğim!"

Catherine hemen o sırada okumakta olduğu kitabı Hareton'un eline tutuşturdu. Delikanlı kitabı fırlattı ve eğer susmazsa onu öldüreceğini mırıldandı.

"Pekâlâ, öyleyse" dedi Catherine, "işte kitabı buraya, masanın üzerine koyuyorum, ben de yatmaya gidiyorum".

Sonra kulağıma eğilip "Bak bakalım, kitabı alacak mı, almayacak mı?" diye fısıldadıktan sonra gitti. Ama Hareton kitabın yanına bile yaklaşmadı. Sabahleyin bu durumu Catherine'e söylediğimde, hayal kırıklığına uğradı. Aslında yaptığı şeylere rağmen, onun yüzünden çocuğun sürekli somurtmasına ve kaygısızlığına çok üzüldüğünü anlıyordum. Çocuğu bu şekilde yıldırarak onun kendisini yetiştirmesine engel olduğu için vicdan azabı çekiyordu. Gerçekten de onu yıldırmıştı. Şimdi de bu yaptığını tamir etmek için tüm hünerini ortaya koyuyordu. Ütü yaparken ya da kendi odamız dışında bir işle uğraşırken, Catherine eğlenceli bir kitap getirip yüksek sesle bana okurdu. Hareton'un orada olduğu zamanlarda da elindeki kitabın en ilgi çekici yerini bulur, orayı özellikle açık bırakıp giderdi. Pek çok kez bu yöntemi denedi ama Hareton'da tek kelimeyle katır inadı vardı. Koşup kitabı alacağına, yağmurlu havalarda Joseph'le oturup tütün içiyordu. İki erkek ocağın başında makineden adamlar gibi öylece karşılıklı oturup duruyorlardı. Neyse ki ihtiyar kendi tabiriyle o melun Catherine'in hainliklerini duyamayacak kadar sağırdı. Oğlan da ona karşı aldırmaz ve umursamaz görünmek için büyük bir

çaba sarf ediyor, elinden geleni yapıyordu. Hava güzel olursa akşamları ava çıkıyordu. Catherine de sıkıntıdan oflayıp pofluyor, kendisiyle sohbet etmem için tutturuyordu. Ama ben sohbete başlar başlamaz, kendini ya bahçeye ya da avluya atıyordu. Son çare olarak da ağlamaya başlıyor, yaşamaktan bıktığını, boşu boşuna yaşadığını söylüyordu.

Gittikçe insanlardan daha da uzaklaşan Heathcliff, sanki Earnshaw'u kendi oturduğu yerden tamamen sürmüş gibiydi. Mart ayı başlarında geçirdiği bir kaza Hareton'u birkaç gün mutfağa kapadı. Tepeler'de tek başına dolaşırken, tüfeği patlayıp dağılmış, kopan bir demir parçası Hareton'un kolunu kesmiş, eve gelinceye kadar çok kan kaybetmişti. Bu yüzden iyileşene kadar ateşin yanında oturup dinlenmek zorunda kaldı. Onun orada bulunması tabii ki Catherine'in işine geldi. En azından onu üst kattaki odasından biraz olsun soğuttuğunu düşünüyordu. Benimle mutfağa gelebilmek için beni kendisine aşağıda iş bulmaya zorluyordu.

Paskalya'nın ertesi günü Joseph birkaç sığır alıp Gimmerton Panayırı'na götürdü. Ben de mutfakta çamaşır yıkamakla uğraşıyordum. Earnshaw her zaman olduğu gibi asık suratıyla ocağın yanında oturuyordu. Catherine de pencere kenarlarına resim çizerek oyalanıyordu. Ara sıra resim yapmayı bırakıp usulca bir şarkı tutturuyor, kendince eğlenmeye çalışıyordu. Bazen de durmadan tütün içip gözlerini ocağın ateşinden ayırmayan kuzenine can sıkıntısıyla kaçamak bakışlar fırlatıp, laf atar gibi bir şeyler mırıldanıyordu. Ona ışığın önünden çekilmesini söyleyince, ocağın yanına gitti. Yaptıklarına çok fazla dikkat etmiyordum, ama o anda ona şöyle dediğini duydum: "Hareton, artık senin benim kuzenim olmanı istediğimi anladım, bu hoşuma gidiyor ama

bana karşı çok kaba davranıyorsun, keşke böyle davranmasan..."

Hareton karşılık vermedi.

"Hareton, Hareton, Hareton! Beni duyuyor musun?" diye konuşmasını sürdürdü Catherine.

"Defol karşımdan!" Hareton inatçı bir kabalıkla onu fena tersleyip homurdandı.

"Dur, şu pipoyu alayım" diyen Catherine elini uzatıp pipoyu ağzından çekti.

Ama Hareton atılıp el çabukluğuyla o daha almadan pipoyu kırıp ateşe attı. Ardından da Catherine'e okkalı bir küfür savurup başka bir pipo aldı.

"Dur" dedi Catherine, "önce beni dinle, o üflediğin dumanlar yüzüme savruldukça konuşamıyorum".

"Defol!" dedi Hareton vahşi bir tavırla. "Beni rahat bırak şeytan!"

"Hayır" diye diretti Catherine; "bırakmayacağım. Benimle konuşman için ne yapacağımı bilmiyorum. Sen beni dinlememeyi aklına koymuşsun bir kere. Sana aptal derken, içimde sana karşı bir kötülük yoktu. Seni küçük görmek aklımdan bile geçmez. Haydi, haydi, Hareton, bu sözlerime kulak ver. Sen benim kuzenimsin, benim de senin kuzenin olduğumu artık kabul et".

"Ne seninle ne de o pis kibrinle, aşağılık alaylarınla, kirli oyunlarınla işim olur benim!" dedi Hareton. "Sana gözümün ucuyla bakarsam, ruhum cehenneme gitsin. Haydi defol, şimdi, hemen!"

Catherine bu sözler üzerine, kaşlarını çatıp pencerenin önündeki koltuğa çekildi. Dudaklarını ısırıyor, garip bir mırıltı çıkararak ağlamak üzere olduğunu belli etmemeye çalışıyordu.

"Kuzeniniz size karşı düşüncesizce yaptığı saygısızlıklardan ötürü belli ki çok pişman olmuş, o zaman siz

de artık onunla arkadaş olmalısınız, Bay Hareton" diye araya girdim. "Hem bu dostluğun size çok yararı dokunacaktır. Onunla arkadaş olunca çok başka bir insan olacaksınız."

"Arkadaş olmak!" diye tekrarladı Hareton. "Benden nefret ettiği, beni pabucunun tozunu bile almaya değer görmediği halde mi! Hayır! Bana dünyanın krallığını verseler bile onunla arkadaş olacağım diye kendimi küçük düşüremem."

"Ben senden nefret etmiyorum, asıl sen benden nefret ediyorsun!" diye Catherine üzüntüsünü iyice açığa vurup ağlamaya başladı. "Benden Bay Heathcliff kadar nefret ediyorsun, hatta daha bile fazla."

"Sen lanet olası bir yalancısın!" diye atıldı Earnshaw. "Eğer öyleyse, belki yüz kez senden yana çıkıp neden onu öfkelendirdim acaba? Üstelik benimle alay ettiğin, beni adam yerine koymadığın halde. Eğer daha fazla başımı ağrıtırsan, hemen içeri girip mutfakta bana rahat vermediğini, burada da oturamadığımı söylerim!"

"Benden yana çıktığını bilmiyordum" dedi Catherine ve hemen gözlerini sildi. "Ayrıca ben herkese dargındım, herkese kinim vardı. Ama şimdi sana teşekkür ediyorum, beni bağışlaman için yalvarıyorum. Daha ne yapabilirim?"

Catherine bunları söyleyip yine ocağın başına gitti, içtenlikle elini uzattı. Hareton önce morardı, ardından şimşek yüklü bir bulut gibi kararda, yumruklarını sıktı; kaçırmaya devam ettiği bakışlarını inatla yerden ayırmadı. Muhtemelen Catherine onun bu tersliğinin nefretten değil, sadece bir türlü kırılamayan inadından olduğunu içgüdüsel olarak anlamıştı. Bir an ne yapacağını bilemez bir halde durdu; sonra da eğilip onu yanağından öptü. Bizim küçük çapkın hanımımız

kendisini görmediğimi sanıyordu; sonra da gidip uslu bir şekilde pencerenin önündeki eski yerine oturdu. Dönüp bana baktığında, ayıplar gibi yapıp başımı iki yana salladım, utancından kıpkırmızı oldu. "Peki ama Ellen, başka ne yapabilirdim?" diye fısıldadı. "Elini vermiyor, yüzüme bakmıyor. Onu sevdiğimi, onunla arkadaş olmak istediğimi ispatlamak için bir şey yapmam gerekiyordu."

Bu beklenmedik öpücüğün Hareton'u ikna edip etmediğini bilmiyorum. Bir iki dakika boyunca yüzünü göstermemek için büyük çaba harcadı. Başını kaldırdığında şaşkın bakışlarıyla nereye bakacağını bilmiyordu.

Catherine ise güzel bir kitabı beyaz bir kâğıda sarmaya çalışıyordu. Sonunda kitabı bir kurdeleyle bağlayıp, üzerine "Hareton Earnshaw'a" yazdı, beni de elçi ilan edip kitabı ona götürmemi istedi.

"Eğer bu kitabı kabul ederse, yanına gidip ona okumayı öğreteceğimi de söyle ona, ama eğer kabul etmezse, yukarı çıkacağım ve bir daha onu hiç rahatsız etmeyeceğim."

Hediyeyi götürdüm, Catherine'in sözlerini olduğu gibi aktardım. Bizim küçükhanım hareketlerimi endişeyle izliyordu. Hareton elini açmak istemeyince, ben de kitabı onun dizleri üzerine koydum. Ama kitabı itmedi. Sonra tekrar işime döndüm. Catherine de başıyla kollarını masaya koydu, çok geçmeden kitabın sarılı olduğu kâğıt hışırdadı, bu sesi duyuncaya kadar öylece durmuştu, sonra kalktı, sessizce yaklaşıp kuzeninin yanına oturdu. Hareton heyecandan titredi, yüzü birden sevinçle parladı. O kabalığı, sertliği bir anda yok olup gitmişti. Ama bir türlü cesaretini toplayıp Catherine'in soru dolu bakışlarına ve alçak sesle yalvarmalarına tek bir sözle bir karşılık veremedi.

"Haydi, beni bağışladığına dair bir şey söyle. Haydi ne olursun, Hareton. Söyleyeceğin bu tek sözcük beni çok mutlu edecek."

Hareton benim duyamadığım bir şeyler mırıldanırken, "Benimle arkadaş da olacak mısın?" diye sordu Catherine.

"Yok" dedi Hareton. "Yaşadığın her gün benden utanç duyarsın; beni daha iyi tanıdıkça daha da çok utanç duyarsın. Ben de buna katlanamam."

"Demek benimle arkadaş olmayacaksın" Catherine bunu söylerken ona olabildiğince tatlı bir gülümsemeyle sokuldu.

Sonrasını duymadım. Ama başımı kaldırıp baktığımda, çoktan kabul edilmiş kitabın üzerine eğilmiş, çok güzel gülümseyen iki parlak yüz gördüm, hiç kuşkusuz bu görüntü iki tarafın anlaşmaya vardığını kanıtlıyordu. Artık iki düşman ölünceye kadar arkadaş olmuştu.

Baktıkları kitap harikulade resimlerle doluydu. Resimlerden ve kendi durumlarından öylesine hoşnut kalmışlardı ki, Joseph gelinceye kadar yerlerinden kımıldamadılar. Zavallı Joseph, Hareton'u Catherine ile aynı sırada oturmuş, üstelik elini de onun omzuna koymuş halde görünce, hayretler içinde kaldı; gözdesi Hareton'un kızın dibine kadar girip oturmasına nasıl tepki vermediğine de akıl sır erdiremedi. Bu manzara ona öyle dokunmuştu ki, akşam zavallı adamın ağzını bıçak açmadı, bu konuyla ilgili de tek kelime etmedi. Aşırı ciddi bir tavırla İncil'ini masaya koydu, üzerine de o günkü alışverişler için aldığı banknotları cüzdanından çıkarıp bıraktı, bunları yaparken derin iç çekişleri onun oldukça üzgün olduğunu gösteriyordu. Sonunda Hareton'u yanına çağırdı.

"Oğlum, al bunları, içeriye efendine götür" dedi. "Ve orada otur. Ben odama çıkıyorum. Bu durumda burada oturmak bizim için yakışık almaz, ayrıca doğru da değildir. Buradan çıkıp kendimize başka bir yer aramalıyız."

"Haydi, Catherine" dedim. "Bizim çıkmamız gerek. Ütü bitti. Gitmeye hazır mısın?"

"Daha saat sekiz bile değil!" dedi Catherine ve hiç istemeyerek yerinden kalktı. "Hareton bu kitabı şöminenin üzerine bırakıyorum. Yarın sana başka kitaplar da getireceğim."

"Burada bırakacağın her kitap salona götürülecektir" dedi Joseph. "Onları bir daha ele geçirebilirsen şaşarım sana. Artık gerisini sen düşün!"

Bunu yaptığı takdirde Cathy acısını onun kitaplarından çıkaracağını söyleyip Joseph'i uyardı. Sonra da yürüyüp gitti, Hareton'un önünden geçerken gülümsedi ve bir şarkı mırıldanarak yukarı çıktı. Linton'a yaptığı ilk ziyaretler bir yana, o sıralar bu evde hiç olmadığı kadar tasasız ve neşeli günler geçirdiğini söyleyebilirim size.

Böylece Hareton'la aralarında başlayan bu yakınlık, arada sırada geçici duraklamalara uğrasa da, beklenenden çok daha çabuk gelişti. Ama kaba Hareton'u o malum vahşiliğinden kurtarmak için sadece bunu istemek elbette yeterli olmuyordu. Öte taraftan bizim Catherine de çok sabırlı bir kız değildi, filozof hiç değildi. Biri sevdiği kişiyi beğenmek istiyor, diğeri de sevdiği tarafından beğenilmek istiyordu. Anlayacağınız ikisi de aynı şeyin peşinde olduğundan, sonunda bu işi başardılar.

İşte böyle Bay Lockwood, meğerse bizim küçükhanımın kalbini kazanmak pek kolaymış. Ama şimdi düşünüyorum da, iyi ki siz onunla evlenmeye kalkışmamışsınız. Çünkü şu an dünyada en çok istediğim şey bu iki gencin

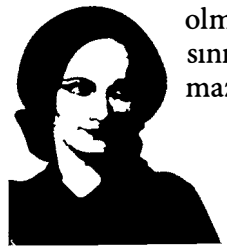
evlenmesi. Onların evlendikleri gün artık kıskanacağım kimse kalmayacak ve İngiltere'de benden daha mutlu bir kadın olmayacak!

bölüm
otuz üç

Ertesi sabah, Earnshaw henüz işine başlayacak durumda olmadığı ve bir türlü evin çevresinden ayrılamadığı için, Catherine'i hep olduğu gibi yanımda tutamayacağımı anladım. Benden önce aşağıya inip doğruca kuzeninin birtakım ufak tefek işlerle uğraştığını gördüğü bahçeye fırladı. Onları kahvaltıya çağırmak için yanlarına gidince, Catherine'in kuşüzümleri ve bektaşiüzümleriyle dolu çok geniş bir yeri temizleyerek açmak için kuzenini ikna etmiş olduğunu gördüm. Birlikte kafa kafaya vermişler, Grange'dan fideler getirip dikmeyi kararlaştırıyorlardı.

Yarım saat gibi kısa bir sürede ve de son hızla tüm bu olup bitenler beni dehşete düşürdü. Siyah kuşüzümleri, Joseph'in göz bebeğiydi. Catherine de çiçek tarhı yapmak için bula bula burayı bulmuştu.

"Al işte! Şimdi tüm bunları gidip hemen efendiye yetiştirecek" diye bağırdım; "anında bu fark edilir. Size bahçeyi böyle keyfinizce altüst etme özgürlüğüne sahip olmadığınız söylendiğinde, ne tür bir mazeret bulacaksınız? Bu yüzden başımıza büyük bir iş açılacak, açılmazsa şaşarım! Bay Hareton, doğrusu sizin de sırf o

söyledi diye böyle bir halt karıştıracak kadar akılsız olmanıza çok şaşırdım!"

"Bu üzümlerin Joseph'e ait olduğunu unuttum" diye yanıtladı Earnshaw, aklı oldukça karışmıştı.

Biz yemeklerimizi hep Bay Heathcliff'le yerdik. Çay yapmak, yemeği dağıtmak gibi evin hanımına düşen işleri ben yapardım. Bu yüzden sofrada bulunmam gerekiyordu. Catherine de her zaman benim yanımda otururdu ama bugün daha çok Hareton'un yanına yanaşmıştı. O zaman onun dostluğunun da düşmanlığı gibi pervasız olacağını anladım.

Odaya girdiğimizde kulağına, "Kuzeninizle fazlaca konuşup, onunla ilgilendiğinizi belli etmeyin sakın" diye fısıldadım. "Böyle bir şeyin Bay Heathcliff'in hiç hoşuna gitmeyeceği, ikinize de çok kızacağı aşikâr."

"İlgilenmem" dedi.

Tam bir dakika sonra gidip onun yanına oturmuştu; oğlanın yulaf çorbası konmuş tabağını çiçeklerle donatıyordu.

Hareton ise orada onunla konuşmaya cesaret edemiyor, hatta gözlerini bile kaldırıp bakmıyordu, ama Catherine şımarıklık yapmaya devam ediyordu, oğlanın dayanamayıp onun bu yaptıklarına gülmemek için kendisini zor tuttuğuna şahit oldum. Kaşlarımı çattım ama Catherine o sırada kafası yanındakilerle değil, bambaşka şeylerle meşgul olduğu görülen efendiye bir bakış attı, sonra onu büyük bir ciddiyet ve merakla inceledi. Hemen ardından dönüp saçmalıklarını sergilemeye devam etti. Sonunda Hareton kendini tutamayıp boğuk bir kahkaha patlattı. Bay Heathcliff şaşkınlıkla baktı. Bakışları hızla yüzlerimizde dolaştı. Catherine onun bakışlarına her zamanki sinirli ama aynı zamanda onu çileden çıkaran korkusuz bakışlarla karşılık verdi.

"Oturduğun yere kadar uzanamadığım için dua et!" diye haykırdı Heathcliff. "O lanet olası gözlerini kırpmadan nasıl öyle durmaksızın dik dik yüzüme bakabiliyorsun? İndir o bakışlarını! Varlığını bana bir daha hatırlatma. Gülmeyi sana çoktan unutturduğumu sanıyordum."

"Gülen bendim" dedi Hareton alçak bir sesle.

"Ne diyorsun sen?" diye Heathcliff sordu.

Hareton tabağına baktı, bu açıklamayı tekrarlamadı. Bay Heathcliff ona bir süre baktı, ardından sessizce, yemeğine ve yarım kalan düşüncelerine geri döndü. Artık yemek bitmiş gibiydi. İki genç dikkatli davranıp birbirlerinden uzaklaştı. Böylece artık yeni bir gürültü çıkmaz diye düşünüyordum ki, tam o sırada Joseph göründü. Dudakları titriyor, gözlerinde şimşekler çakıyordu. Çok kıymetli fidanlarının uğradığı saldırıyı gördüğü belliydi. Söylediği sözlere bakılırsa, onlara bakmak için gittiğinde, daha önce Cathy ile kuzeninin oralarda bir şeyler yaptığını görmüş olmalıydı. Çenesi tıpkı geviş getiren bir ineğinki gibi durmadan oynuyor, zaten anlaşılmayan sözleri daha da anlaşılmaz oluyordu.

"Paramı verin, çekip gideyim! Oysa altmış yıldır çalıştığım yerden ölünceye kadar ayrılmayacaktım; kitapları ve birkaç eşyamı çatı arasına taşırım diye düşünüyordum, mutfağı onlara bırakacaktım; ne yapayım, başım dinç olsun, ona da razıyım. Kendi yerimden, ocak başından vazgeçmek benim için çok güçtü, ona da katlanabileceğimi düşündüm, ama buna *katlanamam*! Ama efendimin bana verdiği bahçemi elimden alamazlar, buna katlanamam! Siz ister bu boyunduruğun altına girin, zaten gireceksiniz de, ama ben böyle şeye alışık değilim, yaşlı bir adam yeni şeylere öyle kolayca alışamaz. Yolda çalışırım, taş kırarım, kuru ekmek yerim, daha iyi!"

"Kes, kes artık, sersem budala!" diye Heathcliff onu susturdu. "Kısa kes! Derdin ne? Nelly ile yaptığınız kavgalara ben karışmam. Seni kömürlüğe de tıkabilir, ne yaparsa yapar, beni hiç ilgilendirmez."

"Derdim Nelly değil!" diye karşılık verdi Joseph. "Nelly yüzünden yerimden bile kıpırdamam, o kadar rezil biri değildir, Tanrı'ya şükür *onda* kimseyi baştan çıkaracak bir hal yok! O zaten eskiden beri yüzüne bakılır gibi bir kadın değildi, ama asıl şu utanmaz, nankör, arsız küçük cadı yok mu, o hayasız yan bakışları, sırnaşık halleriyle oğlumuzu baştan çıkardı, hem de nasıl... Yok! Buna yüreğim dayanamaz! Bunca yıldır ona yaptığım iyilikleri, verdiğim emekleri unutmuş, bahçedeki en büyük kuşüzümü ağaçlarımın dikili olduğu bütün bir sırayı yolmuş!" Bunları söyledikten sonra alenen feryat etmeye başladı; dayanılmaz bir biçimde aşağılandığını, çok incindiğini, Eanshaw'un kendisine nankörlük ettiğini ve oğlanın yaşamının tehlikede olduğunu söylüyordu.

"Bu herif sarhoş mu yoksa?" diye sordu Heathcliff. "Hareton, senden mi yakınıyor bu?"

"İki üç tane kuşüzümü fidanını söktüm de ondan. Ama yine dikeceğim" diye karşılık verdi genç adam.

"O halde neden söktün?" diye sordu efendi.

Catherine akıllı davranarak söze karıştı.

"Oraya birlikte birkaç çiçek dikecektik" diye bağırdı. "Suçlanacak biri varsa o da benim, bunu ona ben yaptırdım."

"Peki lanet olası, burada bir çubuğa bile elini sürme iznini *sana* kim verdi?" diye soran kayınpederi oldukça şaşırmıştı. "Ya sen, ona itaat etme emrini sana kim verdi?" diye Hareton'a dönüp ekledi.

Hareton'un sesi çıkmıyordu. Kuzeni cevap verdi. "Bana ait olan topraklarımın hepsini elimden aldıktan sonra, süslemek istediğim birkaç metre toprağı bana çok görmemelisiniz!"

"Topraklarını! Seni küstah sürtük! Senin hiçbir zaman toprağın olmadı" dedi Heathcliff.

"Paramı da" diye konuşmaya devam eden Catherine, onun öfkeli bakışlarına aynen karşılık verirken kahvaltısından arta kalan ekmeğini ısırdı.

"Kes sesini!" diye haykırdı Heathcliff. "Defol git karşımdan!"

"Hareton'un topraklarını ve parasını da elinden aldınız" diye devam etti korkusuz kız. "Hareton ile ben artık arkadaş olduk. Sizin ne mal olduğunuzu ona anlatacağım!"

Efendi bir an şaşkınlıkla kalakaldı. Yüzünün rengi atmıştı, sonra ayağa kalkıp neredeyse öldürecek kadar büyük bir nefretle bakan gözlerini Catherie'e dikti.

"Eğer bana vurursanız, Hareton da size vurur" dedi. "Onun için oturun oturduğunuz yerde."

"Eğer Hareton seni hemen şimdi kolundan tutup bu odadan dışarı atmazsa, onu eşek sudan gelinceye kadar döveceğim!" diye gürledi Heathcliff. "Aşağılık cadı! Şimdi de onu bana karşı kışkırtmaya mı kalkıyorsun? Defol! Duyuyor musun? At mutfaktan dışarı şunu! Eğer bir daha gözüme görünürse, haberin olsun, onu öldüreceğim, Ellen Dean!"

Hareton mümkün olduğunca yavaş bir sesle onu odadan çıkmaya ikna etmeye çalıştı.

"Sürükleyerek çıkar onu!" Heathcliff kudurmuş bir hayvan gibi bağırdı. "Hâlâ orada durmuş çene mi çalıyorsun?" Sonunda kendi verdiği emri kendisi yerine getirmek için oraya doğru yürüdü.

"O artık bundan böyle sana itaat etmeyecek, hain adam" dedi Catherine, "ve çok yakında o da benim kadar senden nefret edecek".

"Hişşt! Hişşt!" diye mırıldandı genç adam, bu kadarını fazla bulmuş gibiydi. "Senin ona böyle şeyler söylediğini duymak istemiyorum. Yeter artık."

"Ama onun beni dövmesine izin vermeyeceksin herhalde?" diye bağırdı Catherine.

"Haydi, gel" diye fısıldadı Hareton.

Ama çok geçti, Heathcliff, Catherine'i yakalamıştı.

"Haydi, *sen* çık dışarı!" dedi Earnshaw'a. "Bu uğursuz cadı beni bu kez öyle tahrik etti ki, artık daha fazla dayanamayacağım. Şimdi onu doğduğuna pişman edeceğim!"

Catherine'in saçlarını eline doladı. Hareton, kızın buklelerini Heathcliff'in elinden kurtarmaya çalışırken bu seferlik affetmesi için ona yalvardı. Ama Heathcliff'in simsiyah gözleri ateş saçıyordu. Neredeyse kızı parçalayacak gibiydi. Ben de tehlikeyi göze alıp ne olursa olsun onu kurtarmaya hazırlanıyordum ki, birden Heathcliff'in parmakları gevşedi. Catherine'in saçlarını bırakıp kolundan yakaladı, sonra dikkatlice yüzüne baktı, ardından elleriyle onun gözlerini kapayıp bir an durdu, kendisini toplamaya çalıştı, sonra tekrar Catherine'e döndü ve soğukkanlılıkla, "Beni öfkelendirmemeyi öğrenmelisin yoksa bir gün gerçekten seni öldürürüm! Bayan Dean'le git ve onun yanından ayrılma; o küstah sözlerini sadece o duysun. Hareton Earnshaw'a gelince, eğer senin sözlerini dinlediğini görürsem, onu buradan kovacağım; gitsin, ekmeğini nereden çıkarırsa çıkarsın! Senin aşkının onu buradan kovduracağını, bir dilenci yapacağını bilsin. Nelly, götür şunu, hepiniz çıkın! Beni yalnız bırakın!"

Bizim küçükhanımı odadan çıkardım. Kurtulduğu için çok sevinçliydi, o yüzden hiç sesini çıkarmadı. Hareton da peşimizden geldi. Yemek vaktine kadar Heathcliff yalnız kaldı. Catherine'e yemeğini yukarıda yemesini söyledim. Ama Heathcliff masada Catherine'in yerinin boş olduğunu görür görmez, beni gönderip onu aşağı çağırttı. Hiçbirimizle konuşmadı, çok az yedi; yemek biter bitmez de akşama kadar dönmeyeceğini söyleyerek çıkıp gitti.

Onun yokluğunda iki yeni arkadaş salona yerleşti. Catherine, Heathcliff'in onun babasına yaptıklarını anlatmak istedi ama Hareton hemen kuzenini sertçe susturdu, onu kötüleyen tek söz ettirmeyecekti, onun gözünde Heathcliff şeytanın teki bile olsa bu böyleydi, yine ondan yana olurdu. Ona Heathcliff'e dil uzatmaktansa, yine eskisi gibi kendisini aşağılamasını yeğlediğini söyledi. Catherine kızmaya başladı. Ama Hareton ona bir soru sorarak susturmayı bildi. Eğer kendisi kalkıp *onun* babasını kötüleyecek olsa, buna razı olur muydu? Catherine sonunda Earnshaw'un efendinin onurunu kendi onuru saydığını anladı, ona akıl ve mantık dahilinde koparılmayacak kadar güçlü, adeta demir zincirlerle bağlı olduğunu, bunun alışkanlığın da ötesinde bir şey olduğunu, bu bağı zorla gevşetmeye kalkışmanın acımasızlık olacağını biliyordu artık. Hareton'a da ne yüce gönüllü olduğunu kanıtladı: O andan itibaren arkadaşına Heathcliff ile ilgili tek bir nefret ya da şikâyet sözcüğü söylemedi. Ayrıca Heathcliff ile Hareton'u birbirlerine düşürmeye çalıştığı için çok üzgün olduğunu bana itiraf etti. Ben de gerçekten o günden sonra Hareton'un yanında Catherine'in kendisine gün yüzü göstermeyen o adam aleyhinde konuştuğuna inanmıyorum.

Bu ufak anlaşmazlık ortadan kalkar kalkmaz yine arkadaş oldular; biri öğretmen, biri öğrenci olarak alabildiğine çalışmaya koyuldular. İşlerimi bitirdikten sonra gelip yanlarına oturuyordum. Onları izlerken öylesine içim açılıyor, öylesine teselli buluyordum ki, zamanın nasıl geçtiğini anlamıyordum. İkisinin de bir bakıma benim çocuğum olduğunu siz biliyorsunuz. Biriyle zaten ne zamandır övünüp duruyordum, diğerinin de bundan böyle onun kadar övüneceğim bir varlık olacağından hiç kuşkum yoktu. Nitekim dürüst, gayretli ve zeki yapısı sayesinde, küçüklüğünden beri içinde büyüdüğü cehalet ve yabanilikten kendisini kolayca sıyırmayı başardı. Caterine'in kendisine karşı sarf ettiği samimi övgüleri de bu çabasını körükledi. Aydınlanmaya başlayan kafası, yüzünün hatlarını da aydınlatıyor, yüzüne bir başka canlılık ve asalet veriyordu. Öyle ki, onun küçükhanımın Kayalıklar'a kaçıp gittiği gün Uğultulu Tepeler'de gördüğüm çocuk olduğuna inanmakta güçlük çekiyordum. Ben onları hayranlıkla izleyip onlar da hararetli bir şekilde çalışırlarken, hava kararmaya başlamıştı; çok geçmeden efendi döndü. Heathcliff hiç haberimiz olmadan salonun ön kapısından girmişti. Biz başımızı kaldırıp onu görmeden, o üçümüzü de seyretmişti. Bundan daha güzel ve zararsız bir manzara olmayacağını düşündüm, onları bu haldeyken azarlamak doğrusu çok utanç verici bir davranış olurdu. Ateşin kızıl ışıkları onların güzel başlarına vuruyor, çocuklara özgü heves ve merakla yanan gözlerini aydınlatıyordu. Birisi yirmi üçünde, diğeri on sekizindeydi, ama birçok duygu ve pek çok şey onlar için o kadar yeni, henüz hiç öğrenilmemiş şeylerdi ki, ikisinin de ilk gençliğin heyecan ve büyüsünde oldukları belliydi.

İkisi de aynı anda başını kaldırıp Bay Heathcliff'i gördü. Belki dikkat etmemişsinizdir; ikisinin de gözleri birbirinin aynıdır. İkisinin de gözleri tıpatıp Catherine Earnshaw'un gözleridir. Benim küçük Catherine'imin de annesine bundan başka tıpatıp benzeyen tarafı yoktur. Gerçekten öyle olup olmadığı bilinmez ama onun yüzüne o gururlu ifadeyi veren sadece burun kanatlarının kıvrımı ve alnının genişliğidir. Ona asıl benzerlik Hareton'dadır, çok daha fazla ona benzer, ne zaman baksanız hemen bu benzerliği görürsünüz; *o anda* bu, özellikle göze çarpıyordu, çünkü duyarlılığı uyanmıştı, zihinsel yeteneği alışılmadık bir hareketlilik içindeydi. Sanırım Bay Heathcliff'in ona karşı elini ayağını bu benzerlik bağlıyordu. Nitekim birden heyecanla ocağa doğru yürüdü, ama genç adamın yüzüne bakınca bu heyecanı çabuk geçti, daha doğrusu şekil değiştirdi. Çünkü hâlâ yatışmış değildi. Kitabı Hareton'un elinden alıp açık duran sayfaya bir göz attı, sonra hiçbir şey söylemeden geri verdi. Sadece Catherine'e çıkması için işaret etti. Ama onun peşinden hemen arkadaşı da çıktı. Ben de kalkıp çıkmak üzereydim ki, Heathcliff bana oturmamı söyledi.

"Ne acı bir son, değil mi?" dedi. Az önce şahit olduklarını ima ediyordu, "Onca emeğimi, canla başla mücadelemi boşa çıkaran hazin bir son, değil mi? Oysaki bu iki ailenin kökünü kazımak için elimden geleni yapıyorum, Herkül gücüyle çalışıyorum, sonra da her şey yoluna girmişken, her şey benim elimdeyken, bakıyorum, içimde hiçbir şey yapma arzusu kalmamış. Üstelik eski düşmanlarım beni henüz yenmiş de değiller; o zaman ben de onların çocuklarından öcümü almanın tam sırası olduğunu düşünüyorum, bunu yapmak da benim elimde. Hiç kimse beni bunu yapmaktan alıkoya-

maz. Ama sadece bunu düşünmenin bana bir yararı olmuyor, çünkü onlara elimi kaldıramıyorum, onlara vurmak bana çok zor geliyor. Gören de bunca yıldır onlara ne kadar yüce gönüllü biri olduğumu göstermek için çabaladığıma inanacak, bir bilseler ki durum bambaşka. Artık içimde onları yok etmek için duyduğum istek eskisi gibi bana zevk vermiyor, ortada hiçbir neden yokken bunu yapmak da bana zor geliyor, üşeniyorum."

"Nelly, yakında bende tuhaf bir değişiklik olacak, bunu şimdiden seziyorum. Günlük hayata o kadar az ilgi duyuyorum ki, neredeyse yemek içmek bile aklıma gelmiyor. Şimdi bu odadan çıkan iki insandan başka hiç kimse yok benim için. Ama onların varlıkları da benim için tam bir işkence. *K*ızla ilgili konuşmayacağım, onu aklıma bile getirmek istemiyorum. Onun görünmez olmasını ne kadar isterdim! Varlığı beni delirtiyor. *Hareton* ise daha farklı duygular uyandırıyor, hani delirdiğimi söylemeyeceklerini bilsem, onun görünmez olmasını isterdim! Onun bende uyandırdığı ya da gözümün önünde canlandırdığı binlerce eski anı ve düşünceyi anlatmaya kalksam, belki sen de aklımı kaçırmak üzere olduğumu sanabilirsin" diye ekleyip kendisini gülümsemeye zorladı. "Ama anlattıklarımı başkasına anlatmayacaksın, zihnim öylesine içine kapandı ki, sonunda içindeki her şeyin bir anda birbirine karışıp onu tamamen yok edeceğini hissediyorum."

"Beş dakika önce, Hareton gözüme sanki kendisi gibi değil de benim gençliğimin somut bir simgesi gibi göründü. İçimde öylesine çeşitli duygular uyandırdı ki, onu karşıma alıp adam gibi konuşmanın benim için imkânsız olduğunu hissettim. Özellikle Catherine'e aşırı ve şaşılacak derecede benzemesi, Hareton'la onu korkunç bir biçimde birleştiriyordu. Belki şimdi sen de benim

zihnimi en çok meşgul eden şeyin bu olduğunu düşünüyorsundur, ama aslında tam tersi. Çünkü hayatımda bana Catherine'i hatırlatmayan ne var ki? Şu döşemeye baksam, taşların üzerinde onun yüzünü görüyorum. Gökyüzündeki her bulutta, çevremdeki her ağaçta o var. Geceleyin hava onunla dolu, her şeyde ondan bir pırıltı var; gündüzleri ise çevremde ondan başka bir şey yok, her yerde o var! Rastladığım kadın ve erkek yüzleri, kendi yüz hatlarım bile, hepsi bu benzeyişle ilgili benimle eğleniyorlar. Bütün dünya korkunç anılarla dolu; nereye baksam onun yaşamış olduğunu, benim onu kaybettiğimi görüyorum! İşte o yüzden Hareton benim için ölümsüz aşkımın hayaletinin, benim olanı vermemek için verdiğim çılgınca mücadelenin, düşüşümün, gururumun, mutluluğumun ve çektiklerimin canlı bir görüntüsü."

"Ama aslında bütün bunları sana anlatmanın delilik olduğunu biliyorum; sadece hep yalnız kalmaktan hoşlanmadığım halde, onun yanımda olması, beni rahatlatacağı yerde, tersine bu sürekli var olan işkenceyi neden artırıyor, böylece anlamış olursun diye düşündüm. İşte bu yüzden artık Hareton'la kuzeninin ne yaptıkları beni ilgilendirmiyor. Artık onlarla ilgilenmeyi bıraktım."

"Ama *değişiklik* demekle, ne demek istediniz, Bay Heathcliff?" diye sordum; durumu beni kaygılandırmıştı doğrusu, ama kanımca onda ne aklını yitirme ne de ölüm tehlikesi vardı, gücü ve sağlığı yerindeydi, akıl durumuna gelince, çocukluğundan beri kara, anlaşılmaz düşüncelere dalmaktan ve garip hayaller kurarak eğlenmekten hoşlanırdı. Kendisini bırakıp giden, neredeyse taptığı sevgiliyi düşünmekten aklı fena halde karışmış olabilirdi, ama bunun dışında her bakımdan dengesi benimki kadar yerindeydi.

"Bu değişikliği yaşamadan ne olduğunu ben de bilemeyeceğim" dedi. "Şimdilik bunu şöyle böyle hissediyorum."

"Hasta değilsiniz, değil mi?"

"Hayır, Nelly, değilim" dedi.

"Öyleyse bu ölüm korkusu değil?" diye sordum.

"Korkmak mı? Hayır!" diye karşılık verdi. "Ölümden hiç korkum yok, içimde ne böyle bir duygu ne de böyle bir umut var. Neden olmalı ki? Sağlam bedenimle, mütevazı yaşamımla, uğraştığım tehlikesiz işlerle, başımda tek bir siyah saç teli kalmayıncaya kadar yeryüzünde olmam gerek; büyük olasılıkla da *olacağım*. Ama elbette ki bu şekilde yaşayabilmem de olanaksız! Neredeyse soluk almadan yaşıyorum, sanki kalbim hatırlamasam çarpmayı unutacak! Bu tıpkı sert bir yayı ters çevirmeye çalışmak gibi bir şey, eğer bir iş kafamdaki o tek düşünceyle ilgili değilse, ancak o işe kendimi bu derece zorlayarak verebiliyorum. İçimde sadece tek bir istek var; tüm varlığım, tüm yeteneklerim bu isteği gerçekleştirmek için çırpınıyor; o kadar uzun zamandır, o kadar yılmadan, bu isteğe kavuşma özlemi içindeyim ki, bunun çok yakında olacağından hiç kuşku duymuyorum, çünkü bu istek tüm varlığımı kemirip beni tüketti, bu umutla tükenip yok oldum. İtiraflarım beni rahatlatmaya yetmiyor, ama bu sözlerim anlaşılamayacak davranışlarımı anlamınıza yardımcı olabilir. Ah Tanrım! Bu çok uzun bir savaş; bitsin artık!"

Kendi kendine bir şeyler mırıldanıp odanın içinde aşağı yukarı deli gibi dolaşmaya başladı. Sonunda Joseph'in düşündüğü gibi onun vicdan azabının daha bu dünyadayken yüreğini cehennem ateşiyle tutuşturduğuna neredeyse ben de inanmaya başladım. Bunun sonucunun nereye varacağını merak ediyordum. O zamana

kadar bu zihinsel rahatsızlığını pek fazla belli etmemişti ama onun hep bu durumda olduğundan en ufak bir kuşkum yoktu. Zaten böyle olduğunu kendisi söylemişti, ama hiç kimse dış görünüşüne bakıp ona bu rahatsızlığı konduramamıştı. Nitekim onu gördüğünüzde siz de bunu anlayamamıştınız, Bay Lockwood. Aslında sizin onu ilk kez gördüğünüz zamanla, benim size sözünü ettiğim dönem arasında dış görünüşü açısından hiçbir fark yoktu, sadece şimdinin tersine o zamanlar sürekli yalnız kalmaktan hoşlanıyor, insanlarla daha az konuşuyordu.

Akşamdan sonra Bay Heathcliff bizimle birlikte yemek yemedi ama Hareton ile Cathy'ye de sofraya gelmemelerini söylemek istemedi. Anlaşılan duygularına bu derece yenilmek gücüne gidiyor, o yüzden de ortadan yok olmayı tercih ediyordu. Ayrıca da yirmi dört saatte tek bir öğün yemek ona yetiyor olmalıydı.

Bir gece herkes yattıktan sonra Bay Heathcliff'in aşağı inip ön kapıdan dışarı çıktığını duydum. Ama eve döndüğünü duymadım, sabah olunca da hâlâ gelmemiş olduğunu gördüm. Nisan ayıydı. Hava güzel ve ılık sayılırdı, çevredeki otlar durmadan yağan yağmurla yemyeşil olmuştu, batı tarafındaki bahçe duvarının dibindeki iki küçük elma ağacı pırnakıl çiçek açmıştı. Kahvaltıdan sonra Catherine bir sandalyeyle birlikte işimi alıp evin ucundaki çamların altına oturmamız için ısrar etti. Joseph'in sürekli şikâyet etmesi yüzünden bu köşeye taşınan küçük bahçesini kazması için Hareton'u da kandırdı, çocuk geçirdiği kazadan sonra artık iyice iyileşmişti. Havadaki bahar kokusu ve masmavi gökyüzü altında rahatça oturmuş güzel bir günün keyfini sürü-

yordum. Ekmek üzere kenara dizdiğim sarı çiçeklerden kök getirmek için bahçe kapısının oraya giden küçükhanım elinde bir çiçek köküyle koşarak gelip Bay Heathcliff'in de burada olduğunu haber verdi. "Üstelik benimle konuştu" diye eklerken çok şaşkındı.

"Ne söyledi?" diye sordu Hareton.

"Mümkün olan en kısa sürede ortadan yok olmamı söyledi" dedi. "Ama tavırları her zamankinden o kadar başkaydı ki, şaşırdım; bir süre yüzüne öylece bakakaldım."

"Nasıldı?" diye sordu.

"Nasıl mı? Sanki yüzü gülüyordu, neşesi fazlasıyla yerindeydi. Yok, aslında tam olarak öyle denemez, yani çok, çok fazla heyecanlıydı, yüzünde sanki vahşi bir mutluluk ifadesi vardı!" diye cevap verdi.

"Demek ki çıktığı gece gezmeleri hoşuna gidiyor" dedim ve aslında bunun çok da önemli bir şey olmadığını ima eder bir tavır takındım. Oysaki ben de onun kadar şaşkındım, söylediklerinin gerçekten doğru olup olmadığını çok merak ediyordum; çünkü efendiyi mutlu ve neşeli görmek olağandışı bir durumdu. O yüzden bir bahaneyle eve girdim. Heathcliff açık kapının önünde duruyordu. Yüzü çok solgundu ve titriyordu. Ama gerçekten de gözlerinde garip bir sevinç pırıltısı vardı, bu onun her zamanki yüz ifadesini değiştirmişti.

"Biraz kahvaltı eder misiniz?" diye sordum. "Aç olmalısınız, ne de olsa bütün gece dışarılardaydınız!" Onun nereye gittiğini anlamak istiyordum, ama bunu açıkça sormaktan da çekiniyordum.

"Hayır, aç değilim" diyerek burun kıvırıp başını öte tarafa çevirdi, anlaşılan onun bu tuhaf denecek kadar neşeli halini fark edip nedenini ağzından almaya çalıştığımı sezmişti.

Bu durumda ne yapmam gerektiğini bir türlü kestiremiyordum, ona nasihat eder gibi hafiften çıkışmanın tam sırası olduğunu düşündüm.

"Her gece böyle dışarılarda gezinmenizi doğru bulmuyorum" dedim. "Yatıp uyumak varken, üstelik böylesine aşırı yağmurlu bir mevsimde yaptığınız hiç akıllıca bir şey değil. Fena halde soğuk alıp ateşleneceksiniz, yatağa düşeceksiniz. Zaten şu anda da hiç iyi görünmüyorsunuz!"

"Bu benim hiç katlanmamış olduğum bir durum değil" diye karşılık verdi. "Hem de büyük bir zevkle katlanırım, şimdi beni rahat bırakın, içeri girin ve beni rahatsız etmeyin."

Dediğini yaptım. Ama yanından geçerken onun bir kedi kadar hızlı soluduğunu duydum.

"Evet" dedim kendi kendime, "kesinlikle hastalanacak. Bunu neden yaptığını anlayamıyorum".

O gün öğle yemeğinde sofraya bizimle birlikte oturdu, benden iyice doldurulmuş bir tabak yemek istedi, önceki perhizinin acısını çıkarmak ister gibi bir hali vardı.

"Gördüğün gibi soğuk algınlığım filan yok, ateşim de çıkmış değil, Nelly" dedi, sabah kendisine söylediğim sözleri ima ediyordu, "bana verdiğin yemeğin hakkını vermeye de hazırım".

Eline bıçağını, çatalını aldı ama tam yemeye başlamak üzereydi ki, aniden vazgeçti. Çatalı bıçağı masanın üzerine bıraktı, heyecanla pencereye doğru baktı, sonra da kalktı, kapıdan çıkıp gitti. Yemeğimizi yerken onun bahçede dolaştığını gördük. Earnshaw gidip neden yemek yemediğini sormak istedi, onun darılmasına neden olacak bir şey yaptığımızı düşünüyordu.

Kuzeni geri geldiğinde, "Ne oldu, geliyor mu?" diye sordu Catherine.

"Hayır" dedi Hareton, "ama bir şeye darılmış filan değil. Hatta hiç görülmedik kadar aşırı neşeli bir hali var. Ama sanırım ona iki kez üst üste sorup ısrar edince sabrını taşırdım. Derhal çekilip senin yanına dönmemi söyledi. Senden başka biriyle konuşmama da çok şaşırdı".

Heathcliff'in tabağını soğumasın diye ocağın yanına koydum. Bir iki saat sonra oda boşalınca, tekrar içeri girdi. Henüz düzelmiş görünmüyordu. Yine o siyah gür kaşları altında olağandışı denilecek, bu duruma olağan denilemezdi, sevinçli bir ifade vardı. Yüzü yine çok solgundu, ara sıra gülümser gibi oluyor, böyle yaptığında dişleri görünüyordu; bedeni titriyordu; ama bu titreme üşümekten ya da hastalıktan değildi, aşırı heyecandandı, sanki gerilmiş bir telin titreşimine benziyordu. Daha çok ürperti denilebilirdi.

Sonunda ona nesi olduğunu sormaya karar verdim. Zaten bunu benden başka soracak kim vardı? "Yoksa iyi bir haber mi aldınız, Bay Heathcliff?" dedim. "Hiç olmadığınız kadar neşeli görünüyorsunuz."

"Benim gibi biri nereden iyi bir haber alacak?" dedi. "Karnım aç, ondan böyle görünüyorum, demek ki böyle görünmem için yemek yememem gerekiyormuş."

"Yemeğiniz hâlâ burada duruyor" dedim, "o halde niye alıp yemiyorsunuz?"

"Şu an yemek istemiyorum" diye mırıldandı. "Akşam yemeğine kadar bekleyeceğim. Bu arada Nelly, Hareton'la diğerine söyle ayağımın altında dolaşıp durmasınlar, bunu son kez söylediğimi de iletmeni rica ederim. Kimse tarafından rahatsız edilmek istemiyorum. Bu odaya benden başka kimse girmesin."

"Onları böylesine yanınızdan uzaklaştırmak istemenizin benim bilmediğim bir nedeni mi var?" diye sordum. "Neden bu kadar tuhaf davranıyorsunuz, Bay Heathcliff, neyiniz var, söyleyin bana? Dün gece neredeydiniz? Bunu öylesine yersiz bir meraktan sormuyorum, ama..."

Heathcliff bir kahkaha patlatıp sözümü kesti: "Hem de gerçekten çok yersiz bir meraktan soruyorsun ama ben yine de sana açıklayayım. Dün gece cehennemin eşiğine kadar gelmiştim, bugün ise kendi cennetimi görüyorum; o yüzden gözlerim hep orada. Oraya ulaşmama neredeyse üç adım kaldı! Haydi, şimdi gidin! Beni gözetlemeye de kalkmayın, merak etmeyin, sizi korkutacak bir şey görüp duyamazsınız."

Ocağı söndürüp masayı temizledikten sonra çekildim. Aklım daha da karışmıştı.

Öğleden sonra salondan bir daha çıkmadı, içeri girip kendisini rahatsız eden de olmadı. Sonunda akşam saat sekizde, çağırılmamama rağmen elime bir mum alıp ona akşam yemeğini götürmeye karar verdim. İçeri girdiğimde, açık bir pencerenin kenarına dayanmıştı ama dışarı çıkmıyordu. Yüzü karanlığa dönüktü. Şöminedeki ateş çoktan geçmiş, kül olmuştu. Odaya puslu akşamın rutubetli ve ılık havası dolmuştu. İçeride büyük bir sessizlik hâkimdi, öyle ki sadece Gimmerton'dan akan nehrin şırıltısı değil, çakıl taşları üzerinden kayan suyun dalgalanışı ve aşamadığı büyük taşların arasından kıvrılırken çıkardığı çağıltılar da duyuluyordu. Kararmış şömineyi görünce canımın sıkıldığını belli eder bir ses çıkardım; sırayla bütün pencereleri kapatmaya başladım, sıra onun önünde durduğu pencereye geldi.

"Bunu da kapatayım mı?" diye sordum, artık onun biraz olsun yerinden kımıldamasını istiyordum.

Konuşurken ışık yüzüne vurdu. Ah, Bay Lockwood, o anda karşımda gördüğüm yüz karşısında nasıl korktum, size anlatamam! Derine kaçmış o simsiyah gözler! Yüzündeki o tuhaf gülümseme ve ölüm beyazlığı! Sanki karşımda Bay Heathcliff değil de bir hortlak vardı. O sırada birden karanlıkta kaldım, meğer korkudan elimdeki mumu duvara doğru eğmişim, farkında bile değilim.

"Evet, kapat" dedi her zamanki sesiyle. "Al işte, bu yaptığın beceriksizliğin dik âlâsı! Mumu neden yan tuttun? Haydi, acele et de başka bir mum ya da başka bir şey getir."

Korkudan aptallaşmış bir halde dışarı çıkıp Joseph'e seslendim. "Efendi senden bir lamba getirmeni istiyor, ateşi de yaksın diyor." Bir daha o salona girecek cesaretim yoktu.

Joseph hemen küreğe bir parça ateş koyup içeri girdi. Ama çok geçmeden bir elinde içinde ateş olan kürek, diğerinde yemek tepsisi gerisin geri odadan çıktı. Bay Heathcliff ona yatacağını, sabaha kadar hiçbir şey yemek istemediğini söylemiş. Ama hemen ardından efendinin merdivenlerden yukarı çıktığını duyduk. Ama kendi odası yerine, tahta kapaklı yatağın bulunduğu odaya gitti. Daha önce de söylediğim gibi sadece o odanın pencereleri bir insanın girip çıkacağı kadar genişti. Aklıma ilk gelen şey onun yine bir gezintiye çıkmaya niyetlendiği ama bizim haberimizin olmasını istemediğiydi.

Bu adam bir hortlak mı, yoksa bir vampir miydi? Böyle insan kılığına girmiş korkunç ruhlar olduğunu bir yerde okumuştum. Ama sonra çocukluğunda ona nasıl kendi elimle baktığım, gözlerimin önünde büyüyüp kocaman delikanlı olduğu, onun tüm yaşamını bildiğim aklıma gelince, böyle bir korkuya kapılmamın saçmalı-

ğını düşündüm. Ancak tam uykuya dalacağım sırada içimde birden uğursuz bir sesin kulağıma bir şeyler fısıldadığını duyuyordum. Bana, "Ama o küçük kara şey nereden çıkıp geldi de yanına sığındığı adamın felaketine neden oldu?" diyordu. Yarı uyur, yarı uyanık bir halde, düşümde ona uygun anne, baba bulmaya çalışıyor, onun hakkında düşündüklerimi sürekli tekrarlıyor, her defasında da başka korkunç sonuçlara varıyordum. Sonunda düşüm onun ölümü ve ölüsünün defnedilişiyle bitiyordu. Bununla ilgili mezar taşına yazı yazdırma görevi bana veriliyor, ben de ne yapacağımı bilemez bir halde şaşkınlık içinde kıvranıyordum. Ölünün aile adı olmadığı, yaşını da tam olarak bilmediğimizden dolayı mezar taşına sadece "Heathcliff" adını yazmakla yetinmek zorunda kalıyorduk. Nitekim şu an mezarlığa gittiğinizde onun mezar taşında yalnızca bu sözcüğün ve ölüm tarihinin yazılı olduğunu göreceksiniz.

Gün ağarırken kendime geldim. Ortalık iyice aydınlanınca da kalkıp Heathcliff'in penceresinin altında herhangi bir ayak izi olup olmadığına bakmak için odaya gittim. Ayak izi yoktu. "Evden çıkmamış demek ki" diye düşündüm. Bugün artık kendine gelirdi herhalde. Her gün yaptığım gibi evdekilerin kahvaltılarını hazırladım, Hareton ile Catherine'e efendi aşağıya inmeden kahvaltı etmelerini söyledim; çünkü Heathcliff geç vakte kadar yataktan kalkmadı. Çocuklar dışarıda, ağaçların altında kahvaltı etmek istediler, ben de rahat yemeleri için onlara küçük bir masa hazırladım.

Yeniden içeri girdiğimde, Bay Heathcliff'i aşağıda buldum; Joseph'le çiftlik işleriyle ilgili bir şeyler konuşuyorlardı. Konuştukları işle ilgili ona detaylı talimatlar veriyordu. Ama aceleyle konuşuyor, başını durmadan yana çeviriyor, akşam olduğundan çok daha heyecanlı

görünüyordu. Joseph odadan çıkınca, gidip her zamanki yerine oturdu, ben de önüne bir fincan kahve koydum. Fincanı önüne çekti, ardından kollarını masaya dayayıp gözlerini karşı duvara dikti; sürekli hareket eden parlak gözlerini duvarın belirli bir yerinde aşağı yukarı gezdirip duruyordu. O noktaya öyle bir heyecan ve merakla bakıyordu ki, bazen neredeyse yarım dakikaya yakın soluk almadığı oluyordu.

Bir parça ekmeği onun eline doğru itip "Haydi, şimdi!" dedim; "Sıcakken yiyip için. Neredeyse bir saattir önünüzde duruyor"

Sözlerimi duymadı ama gülümsedi. Keşke öyle tuhaf bir şekilde gülmeyip yine dişlerini gıcırdatsa diye geçirdim içimden.

"Bay Heathcliff! Efendim!" diye bağırdım. "Tanrı aşkına, böyle hayal görmüş gibi gözlerinizi kocaman açıp bir noktaya dikmeyin!"

"Tanrı aşkına, sen de böyle bağırma" dedi Heathcliff. "Arkana dönüp bak bakalım, yalnız mıyız, söyle bana."

"Tabii ki yalnızız" dedim. "Elbette öyleyiz."

Yine de içim rahat etmedi; elimde olmadan sanki şüphem varmış gibi sağa sola bakındım. Önündeki kahvaltı takımlarını eliyle itip yer açtı, daha rahat bakabilmek için öne doğru eğildi.

O zaman onun duvara bakmadığını anladım, dikkatlice bakınca iki metre ötesindeki bir şeye gözünü dikmiş olduğu görülüyordu. Bu şey her neyse, yüz ifadesinden anlaşıldığı üzere, ona hem çok büyük bir zevk hem de çok büyük bir acı verdiği anlaşılıyordu. Gördüğünü sandığı bu şey sabit bir yerde de durmuyordu sanırım. Gözleri, ardı arkası kesilmez bir çabayla o şeyi izliyor, benimle konuşurken bile bir an olsun bakışlarını oradan ayırmıyordu. Ne kadar uzun zamandır yemek yemediği-

ni ona hatırlatmaya çalıştım. Ama boşunaydı. Yalvarmalarıma dayanamayıp bir şeye elini uzatmaya ya da bir parça ekmek almaya kalksa, hemen parmakları kapanıyor, eli iş göremez bir el gibi masanın üzerine düşüyordu.

Sabır taşı gibi oturup, onu benliğini saran ve tüm dikkatini tek bir noktada toplayan o görüntüden kurtarmaya çabaladım. Sonunda kızıp yerinden fırladı, "Canım ne zaman isterse, o zaman yerim, beni neden rahat bırakmıyorsun?" dedi ve orada durup onu beklememe gerek olmadığını söyledi. "Yemeyi bırakıp git" dedi. Sonra da evden çıktı, bahçe yolundan yavaşça aşağı indi, bahçe kapısından çıkıp gözden kayboldu.

Endişe ve kaygı dolu saatler geçip gitti; yine akşam oldu. Geç vakte kadar yatmadım, yatsam da gözüme uyku girmiyordu. Heathcliff gece yarısından sonra eve döndü, hemen gidip yatacağına odamın tam altına düşen odaya girdi. Kulağım tetikte, yatağımda bir sağa bir sola dönüp durdum, sonunda dayanamayıp kalktım, giyinip aşağı indim. Kafam yüzlerce anlamsız korku ve şüpheyle doluyken yatıp uyumak oldukça güçtü.

Bay Heathcliff'in durmadan odayı arşınlayan ayak seslerini duyuyordum. Sık sık sessizliği bozan, inler gibi derin soluklar alıyor, anlamsız, kesik kesik birtakım sözcükler mırıldanıyordu. Seçebildiğim tek sözcük Catherine oldu. Bu adla birlikte sevgisini ya da çektiklerini belirten bir iki ateşli sözcük daha mırıldandı, sanki bunları yavaş, içten, ruhunun derinliklerinden kopup gelen bir sesle yanında olan birisine söyler gibiydi. Birden odaya girmeye cesaret edemedim, ama onu daldığı bu derin düşüncelerden çıkarmak da istiyordum. İşim varmış gibi mutfağın ocağıyla meşgul oldum. Ateşi karıştırıyor, aralarından korları çıkarıp

topluyordum. Bu yaptığım şey hiç ummadığım kadar çabuk dikkatini çekti. Hemen kapıyı açtı, "Nelly, gel buraya, sabah mı oldu? Gel, ateşi tutuşturacak bir şey getir" dedi.

"Saat dördü vurdu" dedim "Yukarı götürmeniz için size bir mum gerek. Şu ateşten onu yakabilirsiniz."

"Hayır" dedi, "yukarı çıkmak istemiyorum. İçeri gel, *bana* bir ateş yak; sonra da bu odada yapılacak ne iş varsa yap".

"Önce ateşi körükleyip, canlandırmam gerekiyor, ancak ondan sonra korları getirebilirim" dedim; bir sandalye getirip elime bir körük aldım.

Ben bunları yaparken deli gibi odanın içinde aşağı yukarı gidip gelerek dolaşıyor, neredeyse soluk almaya zaman ayıramayacak kadar art arda derin derin iç geçiriyordu.

"Gün ağarır ağarmaz Green'i çağırtacağım" dedi. "Henüz aklım başımdayken, ona yasal konularla ilgili bazı şeyler danışmak istiyorum. Vasiyetimi daha yazmadım. Servetimi ne yapacağıma karar veremiyorum. Keşke hepsini ortadan kaldırıp yok edebilsem."

"Ben olsam böyle şeyleri aklımdan bile geçirmezdim, Bay Heathcliff" diye sözünü kestim. "Bırakın vasiyetname işi biraz daha beklesin. Yaptığınız haksızlıklardan pişman oluncaya kadar yaşayacağınızı bilin! Doğrusu sizin gibi birinin sinirlerinin bozulacağını hiç tahmin etmezdim. Ama şu sıralar inanılmaz derecede bozuk olduğu aşikâr. Üstelik bunun suçlusu da sizsiniz, şu üç gündür bize yaptıklarınıza bir dev bile dayanamazdı. Yalvarırım artık bir şeyler yiyin, biraz dinlenin. Buna ne kadar ihtiyacınız olduğunu anlamak için bir kez aynaya bakmanız yeterli. Yanaklarınızın çöktüğünü, gözleriniziniz kan çanağı olduğunu göreceksiniz, bu halinizle

tıpkı açlıktan ölmek üzere olan, uykusuzluktan neredeyse kör bakan birine benziyorsunuz."

"Yemek yiyemiyor, uyku uyuyamıyorsam suç bende değil" dedi. "İnan bunu isteyerek yapmıyorum. Yapabildiğim ilk anda hemen yemek yiyeceğim, uyku da uyuyacağım ama bu tıpkı dalgalı bir denizde canını kurtarmak için debelenip duran birine kıyıya bir kol boyu mesafe kaldığında artık biraz dinlenmesini söylemeye benziyor. Anlayacağın hele bir kıyıya yaklaşayım, ondan sonra merak etme ben de dinleneceğim. Her neyse, bu arada Bay Green ile ilgili sözlerimi unut. Yaptığım haksızlıklardan pişman olma konusuna gelince de, ben haksızlık yapmadığım için pişman olmam da söz konusu değil. Ben çok mutluyum. Ama ne kadar mutlu olsam da, yine de yeteri kadar mutlu değilim. Ruhumun mutluluğu, bedenimi öldürüyor ama kendisine yetmiyor."

"Çok mutluyum mu dediniz, efendim?" diye bağırdım. "Bu ne garip bir mutluluk böyle! Eğer bana kızmazsanız, size kendinizi daha mutlu hissettirecek bir nasihatte bulunabilirim."

"Neymiş o, söyle bakalım?" diye sordu.

"Siz de biliyorsunuz ki, Bay Heathcliff" dedim, "on üç yaşınızdan beri Hıristiyanlık dışı bencil bir yaşam yaşıyorsunuz. Bu süre içinde belki de elinize bir kez bile İncil almadınız. Ya da belki o kitapta neler yazdığını bile unuttunuz, ama belki de onu yeniden okuyup öğrenmek ya da hatırlamak için vaktiniz kalmamış olabilir. Bu durumda hangi mezhepten olursa olsun acilen bir rahip çağırmalıyız. O size Kutsal Kitap'ta yazılanları anlatıp bugüne kadar bunlara ne kadar aykırı davrandığınızı gösterse, ölmeden önce hayatınızda bir değişim olmadığı takdirde sizin gibi birinin cennete giremeyeceğini bildirse, gücünüze gider mi?"

"Şu an sana kızmak şöyle dursun, minnettar bile kalırım Nelly" dedi. "Böylece sana nasıl gömülmek istediğimi söylemem gerektiğini hatırlattın. Beni mezarlığa akşam vakti götürün. Hareton'la sen isterseniz gelebilirsiniz, ama asıl göreviniz, iki tabutla ilgili verdiğim talimatlara mezarcının uyup uymadığını takip etmek olsun. Rahip filan istemiyorum, hiç gerek yok; mezarımın başında bir şeyler söylenmesine ihtiyaç duymuyorum. Ben zaten neredeyse *kendi cennetime* girdiğimi sana söyledim. Benim başkalarının cennetinde gözüm yok, böyle bir isteğim de yok."

"Farz edelim ağzınıza bir lokma koymamakta direttiniz, sonunda da öldünüz ama sizi kilise sınırları içine gömmek istemediler" dedim; "bu hoşunuza gider mi?" Doğrusu ondaki bu inanç eksikliği ve dine karşı duyduğu kayıtsızlık beni çok şaşırtmıştı.

"Bunu yapamazlar" dedi, "ama eğer yapacak olurlarsa, beni siz gizlice oraya taşıyın. Eğer dediğimi yapmazsanız, ölülerin gerçekten ortadan tümüyle yok olup gitmediklerini görürsünüz!"

Ev halkının kalkıp gezinmeye başladığını duyunca, Heathcliff kendi odasına çekildi, ben de böylece rahat bir nefes aldım. Ama öğleden sonra Joseph ile Hareton işleriyle uğraşırlarken Heathcliff yine mutfağa girdi, kaba bir tavırla gelip salonda oturmamı söyledi. Yanında biri olsun istiyordu. Gitmek istemedim. Ona tuhaf tavırlarıyla beni korkuttuğunu, bu yüzden isteksiz olduğumu, açıkçası onunla yalnız kalmaya cesaret edemediğimi söyledim.

"Beni bir şeytan sanıyor olmalısın" dedi ve o soğuk gülüşüyle güldü. "Böylesine temiz bir evde yaşaması mümkün olmayan ahlaksız ve korkunç bir yaratık." Sonra da odada bulunan ve Heathcliff yaklaşınca korku-

dan arkama çekilen Catherine'e dönüp yarı alay eder gibi, "Peki ya *siz* gelmek ister misiniz, bir taneciğim?" diye ekledi. "Korkmayın, canınızı yakmam. Demek hayır! Sizin gözünüzde de bir şeytanım, hatta daha da beterim. Bu durumda benim yanımda olmaktan korkmayan tek *bir* kişi var! Aman Tanrım! Onun nedense hiç korkusu yok. Lanet olsun! Etten kemikten bir beden buna asla dayanamaz; ben bile."

Ondan sonra da kimsenin gidip yanında oturmasını istemedi, ortalık kararduğında da kendi odasına çekildi. Gece boyunca, sabahın geç saatlerine kadar inleyip kendi kendine bir şeyler mırıldandığını duyduk. Hareton içeri girmekte ısrar etti, ama ben gidip Doktor Kenneth'i getirmesini, şu anda asıl içeriye girmesi gereken kişinin o olduğunu söyledim. Kenneth gelince de Heathcliff'in odasının kapısını çalıp açmaya çalıştım ama kilitliydi. Heathcliff içeriden hepimize defolup gitmemiz için bağırdı. Daha iyi olduğunu, onu yalnız bırakmamızı söyledi. Doktor da çıkıp gitti.

O günün akşamı hava çok yağmurluydu. Gün ağarıncaya kadar durmadan, sağanak halinde yağdı. Ben de her sabah yaptığım gibi evin çevresinde dolaşırken, efendimin penceresinin, ardına kadar açık olduğunu gördüm. Bu durumda yatağında olamazdı. Yoksa yağmurdan sırılsıklam olurdu, kalkıp dışarı çıkmış olmalıydı. Sonunda böyle kuruntu etmek yerine, açıkça gidip bakmaya karar verdim.

Başka bir anahtar uydurup içeri girmeyi başardım. Ama odada kimse olmadığını görünce, yatağın tahta kapılarını açmak için koştum. Kapıları aceleyle kenara itip içeri baktım. Bay Heathcliff oradaydı, sırtüstü yatıyordu. Gözleri vahşi bir keskinlikle gözlerimin içine bakıyordu, onlara bakınca ürperdim. Aynı zamanda

gülümsüyor gibiydi. Ölmüş olmasına inanamıyordum, ama boynundan ve yüzünden sular akıyordu. Yatak çarşafları sırılsıklamdı, kendisinde de en ufak bir kıpırdanma yoktu. Durmaksızın açılıp kapanan kanat, pencerenin kenarında duran elini sıyırmıştı. Ama parçalanıp yara olmuş deri hiç kanamamıştı. Elimi dokundurunca artık hiç kuşkum kalmadı. Bedeni kaskatı kesilmişti. Ölmüştü!

Hemen pencereyi kapattım. Alnına yapışmış siyah uzun saçlarını yüzünden çektim. Sonra da gözlerini kapamaya çalıştım; eğer yapabilirsem o korkunç ve sanki hâlâ canlı gibi bakan heyecanlı, sevinç delisi bakışlarını benden başka kimse görmeden kapatmak istedim. Ama kaç kez denememe rağmen bir türlü kapanmıyorlardı; sanki benimle alay eder gibiydiler. Sanki aralık duran dudaklarıyla, sivri beyaz dişleri de benimle alay ediyordu. Yine müthiş bir korku nöbetine tutuldum, hemen bağırıp Joseph'i çağırdım. Joseph ayaklarını sürüyerek yukarı çıktı, manzarayı görünce bir çığlık attı ama onu da ölüye dokunmaya razı edemedim.

"Onun ruhunu şeytan almıştır" diye bağırdı. "Keşke bedenini de alıp götürseydi, umurumda değil! Peh! Şu aşağılık surata bak, ölümle alay ediyor!" Böyle söyledikten sonra ihtiyar günahkâr onun gibi sırıttı. Sonra yatağın çevresinde dans edip sıçrayarak dolaşacağını sandım. Ama birden sakinleşip yere çöktü, ellerini kaldırdı; böylece evin asıl efendisi olan eski ailenin haklarının tekrar kendilerine geçmiş olmasından dolayı Tanrı'ya şükretti.

Bu beklenmedik olay beni tek kelimeyle aptala döndürmüştü. Elimde olmadan aklıma hep o eski günler geliyor, fena halde içim burkuluyordu. Ama zavallı

Hareton, içimizde en büyük haksızlığa uğrayan o olmasına rağmen, hepimizden fazla o üzülmüştü. Bütün gece ağlayıp cesedin başında bekledi. Ölünün elini okşuyor, herkesin görmemek için başını çevirdiği o alaycı ve vahşi yüzü eğilip öpüyordu. Tıpkı su verilmiş bir çelik kadar sert ve kaba olsa da tertemiz yüreğinden kopan derin bir kederle ağlayıp yas tutuyordu.

Bay Kenneth efendinin ne tür bir hastalıktan öldüğüne karar veremedi. Başımıza bir dert açılacağından korkup efendinin dört gündür ağzına lokma koymadığını ondan gizledim. Ayrıca da efendim kendi isteğiyle yememezlik etmemişti, bu onun garip hastalığının sonucuydu.

Onu istediği şekilde defnettik. Herkes bunu rezalet olarak kabul etti. Cenazesinde Earnshaw'dan, benden, mezarcı ve tabutu taşıyan altı adamdan başka kimse bulunmadı. Zaten o altı adam da tabutu mezara bırakır bırakmaz çekip gitti. Biz mezarın üstü toprakla örtülünceye kadar orada kaldık. Hareton, gözyaşları içinde, yeşil çimenleri kara toprağın üzerine kendi elleriyle dikti. Şimdi onunki de yanındaki mezarlar kadar yeşil. Umarım içindeki de yanındakiler kadar rahat uyuyordur. Ama köylülere soracak olursanız, hemen hepsi onun *hortladığına* İncil üzerine el basıp yemin ederler. İçlerinde, kilisenin yanında, kırlarda hatta bu evin içinde bile ona rastladıklarını söyleyenler var. Bana şimdi bunların hepsinin uydurma şeyler olduğunu söyleyeceksiniz, aslında ben de öyle düşünüyorum. Ama mutfakta, ocağın dibinde oturduğunu gördüğünüz şu ihtiyar bunak var ya, o öldüğünden beri her yağmurlu gecede penceresinden baktığında, onların ikisini de gördüğüne yemin ediyor. Bir ay kadar önce, benim de başıma

benzer gariplikte bir olay geldi. Bir akşam Grange'a gidiyordum, hava çok kapalıydı, neredeyse gök gürleyecekti. Tam Uğultulu Tepeler'e çıkan yola döndüğüm sırada bir koyunla iki kuzuya çobanlık eden bir çocuğa rastladım. Hıçkırarak ağlıyordu. Kuzularının yaramazlıklarını engelleyemeyip onları kaçırdığını düşündüm.

"Ne oldu evlat?" dedim.

"Karşıda şu kayanın altında adı Heathcliff olan bir adam ve yanında da bir kadın var, önlerinden geçmeye korkuyorum" diye hıçkırdı.

Ben bir şey görmedim. Ama yine de çocuğa daha aşağıdaki yoldan gitmesini söyledim. Herhalde çocuk kırlarda tek başına dolaşırken, anne babasından ve arkadaşlarından bu tür saçmalıkları duya duya bu görüntüyü hayal dünyasında kendisi oluşturmuştu. Ama yine de o olaydan sonra bu korkunç evde tek başına kalmak artık hoşuma gitmiyor. Elimde değil, ne yapayım; doğrusu bir an önce buradan ayrılıp Grange'a taşındıklarında çok sevineceğim.

"Demek Grange'a taşınacaklar, öyle mi?" diye sordum.

"Evet" diye karşılık verdi Bayan Dean. "Yeni yılın hemen başında, evlenir evlenmez."

"Peki o zaman burada kim oturacak?"

"Joseph. Eve bekçilik yapacak. Belki yanına arkadaş olması için bir çocuk alır. Mutfakta yaşayacaklar, evin üst katı kapatılacak."

"Canı isteyen hayalet gelip otursun diye mi?" dedim.

"Hayır, Bay Lockwood" dedi Nelly, başını iki yana salladı; "ben ölülerin huzur içinde yattıklarına inanıyorum. Onlardan böyle alay ederek söz etmek hiç doğru değil".

O sırada bahçe kapısının açıldığı duyuldu. Gezintiye çıkanlar dönmüşlerdi.

"Bakın *onların* hiçbir şeyden korkusu yok" diye mırıldanıp pencereden, onların gelişini izledim. "Birlikte oldukları sürece şeytana da, şeytanın tüm arkadaş takımına da meydan okurlar."

Kapı eşiğine ayaklarını bastıktan sonra son defa ay ışığında birbirlerine bakmak için durdular. Hep olduğu gibi yine onlara görünmeden uzaklaşmak istedim. Bayan Dean'in eline alelacele bir şey sıkıştırıp onun beni ayıplayan sözlerine aldırış etmeden, onlar salonun kapısından içeri girerlerken ben de mutfak kapısından çıktım. Aslında bu şekilde davranmakla, Joseph'in arkadaşının hafiflikleri ve uygunsuz davranışlarıyla ilgili düşüncelerinin doğruluğunu kanıtlamış olacaktım, ama neyse ki ihtiyar ayaklarının dibine düşen altın paranın şıkırtısından benim saygıdeğer bir adam olduğumu anladı.

Eve dönerken kilise tarafından dolaşıp yolu uzattım. Kilise duvarının dibine gelince, son yedi ay içinde yapının biraz daha yıkılıp gitmiş olduğunu fark ettim. Pencerelerden birçoğu camsızdı, kara birer delik gibi görünüyorlardı. Taşları bazı yerlerde çatı kenarından dışarı fırlamıştı. Yaklaşan sonbahar fırtınaları muhtemelen onları da sürükleyip götürecekti.

Araştırdım ve çok geçmeden tepenin yanındaki bayırda duran o üç mezar taşını buldum. Ortadaki koyu gri renkli taşın üzeri yarıya kadar fundalarla örtülmüştü. Edgar Linton'ın taşı ise yeşil otlar ve yosunlarla sarılmaya başlamıştı. Heathcliff'inki ise hâlâ çıplaktı.

Sakin ve sessiz gökyüzünün altında mezarların yanında biraz oyalandım. Fundalıklar ve sümbüller arasında uçuşan pervaneleri seyrettim, otların hışırdaması-

na neden olan rüzgârın sesini dinledim ve bu dingin toprağın altında uyuyanların nasıl huzursuz bir uyku uyuduklarının düşünüldüğüne şaştım.

virginia woolf
brontë kardeşlerin romanları hakkında[1]

Charlotte Brontë'nin doğumunun üzerinden yüz yıl geçti. Sadece otuz dokuz yıllık bir yaşamı olan Brontë, sadakat ve adanmışlık üzerine yazılmış eserleriyle bir efsane haline gelmiş, edebiyatın merkezindeki yerini hâlâ koruyan bir yazar. Burada tuhaf olan şey, okuyucusuna yansıtmak istediği, kendi yaşamında var olmuş olan bu kadar farklı efsane eseri kısa ömrü içine nasıl sığdırabilmiş olduğudur. Aslında kısa süre içinde inşa ettiği şöhreti tüm ihtişamıyla yaşarken, bizi bizden alıp başka yerlere götüren, orta yaş belleklerinde yer etmiş, romanlara, resimlere, sayısız kısa öyküye konu olmuş eserleri sayesinde o da diğer ünlü çağdaşları gibi olabilirdi. Londra'da ya da başka bir yerde rastladığımız, gözümüze çok tanıdık gelen bir figür haline gelebilirdi. Çok zengin olabilirdi, büyük bir servete sahip olabilirdi. Ama öyle olmadı. Onun nasıl biri olduğunu öğrenmek istediğimizde, geçen yüzyılın ellili yıllarına geri gitmemiz ve onu uzaklarda,

1. 1916 yılında yazılmıştır.

Yorkshire'ın ücra ve vahşi bozkırları üzerindeki bir papaz evinde yaşamış, modern dünyanın nimetlerinden nasibini almamış biri olarak düşünmeliyiz. Nitekim bu papaz evi ve bu bozkırlar, mutsuzluk ve yalnızlık, fakirlik ve manevi inançlar eserlerinde hep kalıcı olan şeylerdir.

Bu şartlar onun karakterini etkilediği gibi, eserlerinde de kimi izler bırakmış olmalı. Eserlerinin yapısını fazlasıyla fani değerlerle sınırlamış olan bir yazardır. Bu nedenle romanlarına yaşamlarımıza hep gerçekmiş gibi yansıyan ancak geçici süre bizleri etkileyen bu değerlerle başlar ve sonuçta bu değerlerin bize ağırlık veren, kurtulmamız gereken çöpler olduklarını vurgulayarak bitirir. Bu doğrultuda onun *Jane Eyre* adlı romanını bir kez daha açtığımızda, bu konudaki gerçeğin şüphe götürmediğini görebiliriz: Victoria dönemi ortalarında ve bozkırda, sadece meraklılar tarafından ziyaret edilip, aşırı dindar kişiler tarafından korunan bir papaz evinde yaşayan Brontë'nin dünya imgesini çok köhne, modası geçmiş bulabiliriz. Ama *Jane Eyre*'in daha ikinci sayfasında bu konuda aklımızda yer eden kuşkuların hepsi silinip gider.

Manzaramı kapatan kırmızı renkli perdenin katlı ucunu sağ elimle sıyırıp açtım, sol elimle de camın temiz kenarını tuttum, dışarıyla aramda koruyucu görevi görüyordu, ama beni kasvetli bir kasım gününü seyretmekten alıkoymuyordu. Aralıklarla kitabımın yapraklarını çevirirken, bir taraftan da dışarıdaki bir kış öğleden sonrası görüntüsünü izliyordum. Uzakta belirmiş olan solgun pus, başıboş bir bulut; yanımdaki ıslak çimenlik ve sert rüzgârın dövdüğü bodur çalılar, biteviye yağan ve her şeyi vahşice beraberinde sürükleyen yağmur, çok yakında uzun ve iç karartıcı bir fırtınanın patlayacağını haber veriyordu.

Aslında onun eserlerinde hep sözünü ettiği bozkırdan ya da "uzun ve iç karartıcı fırtınadan" daha hızlı değişkenlik gösteren, daha çabuk modası geçen başka bir şey yoktur. Keza neşe de kısa ömürlüdür. Ama kitap bize bütünüyle düşünme payı dahi tanımaksızın, gözlerimizin sayfanın üzerinden bir an bile kalkmasına izin vermeksizin bizi sarmalamaktadır. Bu öylesine yoğun bir kendinden geçme halidir ki, o sırada odaya birisi girecek olsa, bize sanki burada değil de Yorkshire'da yürüyor gibi gelir. Bizi hep elinde sımsıkı tutan yazar, hepimizi alıp onun yaşadığı yere götürmekte, onun gördüğü şeyleri görmemizi sağlamakta, bir an bile oradan ayrılmamıza ve onu unutmamıza asla izin vermemektedir. Sonunda yavaşça ve adım adım, o dahi, öfkeli, coşkulu, her an patlamaya hazır Charlotte Brontë'nin dünyasına gireriz. Ansızın huysuz ifadeli, güçlü hatlara sahip dikkat çekici yüzler önümüzden geçmeye başlar; ama bizler bu yüzleri onun gözünden görürüz. Eğer o orada yoksa bu kişileri boşu boşuna arayıp dururuz. Rochester'ı düşündüğümüzde Jane Eyre'i düşünmek zorundayızdır. Keza bozkır aklımıza geldiğinde, yine orada Jane Eyre vardır. Oradaki oturma odasını hatırlayın: "Üzerlerinde parlak çiçek buketleri ve desenleri olan beyaz halılar" hani şu "soluk Parian mermerinden rafları olan şömine, Bohemya kristalinden rubi kırmızısı taşlar" ve "karla ateşin genel bir karışımı" şeklindeki ifadeler. Bütün bunlar söz konusu olduğunda aklımıza Jane Eyre'den başka ne gelir?

Charlotte ve Emily Brontë kardeşlerin romanlarında hep aynı renkler hâkimdir. "...ah! O ne güzellikti! – yerde muhteşem kırmızı halılar vardı, koltuklarla masalar da kırmızıyla kaplıydı, tavan kar gibi beyazdı, çevresine altın yaldız çekilmiş olan tavanın tam orta-

sından aşağıya gümüş zincirlerin ucunda sallanan ve küçük mumların ışığı altında parıldayan çok sayıda kristal sarkıyordu" (*Uğultulu Tepeler*). "Ve gerçekten çok güzel bir oturma odasıydı, içinde küçük bir özel oda daha vardı, iki oda da üzerlerinde parlak çiçek buketleri olan desenli beyaz halılarla kaplıydı, ikisinin de tavanında beyaz renkte üzüm salkımları ve asma yaprakları desenleriyle süslü kabartmalar vardı ve onların altında uçuk Parian mermerinden rafları olan bir şömine, Bohemya kristalinden rubi kırmızısı parlak taşlar, geniş pencerelerinin arasında aynalar vardı, salondaki kırmızı koltuklar ve kanepeler beyazla tam bir tezat oluşturuyor ve bu görüntü karla ateşin genel bir karışımını yansıtıyordu." (*Jane Eyre*)

Jane Eyre olmanın sakıncalarını aramak için fazla uzağa gitmeye gerek yoktur. O daima bir mürebbiyedir ve daima ciddi sınırlarla çevrelenmiş, içi birbirlerinden farksız insanlarla dolu bir dünyaya sıkışıp kalmış bir âşıktır. Jane Austen'in ya da Tolstoy'un eserlerindeki karakterlerle kıyaslandığında, onun karakterlerinin Jane Austen'in ve Tolstoy'un karakterlerinin milyon kez değişik açılardan görüntüsü olduğu söylenebilir. Onun karakterleri kendi sınırlı dünyalarında yaşayan, baskı altındaki bireylerdir ve her ne kadar çok sayıda farklı karakter görüntüsü çizseler de, aslında aynı amaca hizmet eden ve birbirlerinin yansıması olan insanlardır. Aslında bir yaratıcıları olsa da orada burada gördüğümüz sıradan karakterlerdir söz konusu olan. Yaşadıkları dünya her ne kadar bize özel olarak ziyaret edebileceğimiz bağımsız, başlı başına bir yer gibi görünse de, bizler tarafından hep bilinen karakterlerdir bunlar. Nitekim Thomas Hardy güçlü kişiliği ve tutucu yapısıyla Charlotte Brontë'ye çok

yakın bir yazardır. Ama bu konuda farklılıkları çok fazladır. Hardy'nin *Jude the Obscure* adlı romanını okurken bir türlü sona ulaşamayız; karakterler ve atmosfer derin ve kara düşüncelere dalmamıza neden olur, onlar hakkında soru ve düşüncelerden oluşan bir zincir, ölçüsü kaçmış bir şekilde durmaksızın bizi sürükleyip durur, hatta bu yüzden sıkça şuursuzluk yaşarız. Oysaki bunlar basit köylü karakterlerdir, ama kendimizi onların kaderlerini sorgulamaya ve çoğunlukla ifade edemeyip ima ettikleri düşüncelerini anlamaya zorlarız, bu yüzden de Hardy'nin romanlarındaki bu hiç tanınmamış sıradan karakterler bize sanki çok önemli şahsiyetlermiş gibi görünürler. Ancak aşırı merak uyandırmaya yönelik bu düşünce gücüne Charlotte Brontë'nin eserlerinde rastlanmaz. O insan yaşamında var olan sorunları çözme girişiminde bulunmaz; hatta bu sorunların varlığından bile habersizdir; onun tüm gücü, çok büyük bir toplumsal sınırlama ve kısıtlama içinde sıkışıp kalmış tek başına bir bireyin kendi dünyasında hissettiği insani duyguları anlatma üzerine kuruludur: "Seviyorum", "Nefret ediyorum", "Acı çekiyorum"

Bencil ve kendisini sınırlayan yazarlar, açık fikirli, geniş bakış açısına sahip diğer yazarların gücünü yadsırlar. Onların kendi dar duvarları arasında gizlediği fikir ve görüşleri tıpkı pullanıp mühürlenmiş sağlam bir paket gibi orada durur. Onların akıllarında yer etmiş kendi görüş ve düşüncelerinde, üzeri işaretlenmemiş olan hiçbir konuya yer yoktur. Diğer yazarlardan çok az şey öğrenirler, hiçbir zaman onların fikirlerini kabul edip benimseyemezler. Bu yüzden gerek Hardy gerekse Charlotte Brontë asla esnek olmayan son derece katı ve aşırı ağırbaşlı yazı tarzı olan yazarlardır. O yüzden

onların yazılarında adeta esere zımbalanmış bir kabalık ve boyun eğmezlik mevcuttur. Ama onlarda hem büyük bir emek ve işçilik hem de her birini kendi dağarcığında benimseyinceye kadar kabul etmeye zorlayan tamamen çıkar, güzellik, güç ve hız üzerine kurulu kalıplaşmış düşünceleri ısrarla yansıtmakta inat eden, aşırı dik başlı ve adeta kronikleşmiş bir dürüstlük de vardır. Bundan dolayı, en azından duygularını çok fazla kitap okumaya borçlu olmadığını apaçık ifade eden Charlotte Brontë, profesyonel bir yazarın yumuşaklığını ya da onun yatkın olduğu içi doldurulmuş seçkin sözcüklerden oluşan bir dili asla öğrenmek istememiştir. Bir dergiye, "kadın ya da erkek olsun, ben hiçbir zaman güçlü, sağduyulu ve arınmış zihinlerle iletişimimi koparmadım" diye yazdığı söylenir. Taşrada çıkan bir dergideki bu sözleri herhangi bir lider konumunda olan bir kadın yazar da yazmış olabilir. Ama "geleneksel tarzın destekçilerini sonuna kadar koruyup bu konudaki güven eşiğini aşıncaya kadar çok uğraştım ve sonunda onların kalplerinin en derinindeki yerimi kazandım" diye konuşurken onun hırs ve hızı birleştirmiş olan kendine özgü sesinden de aynı duygu yansımaktadır. İşte yer aldığı, sözünü ettiği o yerden, sayfalarına yansıyan kalbine yerleşmiş olan bu kızıl parlak ateşti. Diğer bir deyişle, Charlotte Brontë'nin romanlarındaki karakterler seçkin kişiler değildir: Karakterleri basit, sıradan ama güçlü ve enerjiktirler; komik değildirler, zalim, gaddar ve ilkeldirler; yaşamın felsefi yanı onları ilgilendirmez. Örneğin bir kasaba papazının kızıdır bu karakter; ama onu şiirsel diliyle yansıtır. Muhtemelen tüm yazarlarda var olan bunaltıcı kişilikler onda da mevcuttur, o yüzden gerçek hayatta da hep dediğimiz gibi, onlar sadece varlıklarını içinde hissetmek istedikleri odaların kapılarını açarlar.

Onların içinde sabırla gözlemlemek yerine, kabul edilmiş bir düzen olarak gördükleri sürekli yaratma arzusu vardır ve bu arzunun şiddeti savaştaki ehlileştirilmemiş vahşilikle eşdeğerdir. Bu öyle ateşli bir arzudur ki, belirgin olmayan ara tonları kişiliksiz renkler olarak kabul eder, sayıları azınlıkta olan engelleri reddeder, sıradan insanların günlük yaşam mücadelelerine hız kazandıracak kanatlar takar ve dostların içlerinde barındırdığı tutkulu duyguları anlatmakta yetersiz bırakır. Onları şair yapar ya da roman yazmayı seçmişlerse, hoşgörüsüz, kaba ve tutucu bir dil kullandırır onlara. Bu yüzden gerek Emily gerekse Charlotte eserlerinde hep doğanın yardımına başvurmuşlardır. Her ikisi de insanın doğasında var olan, sözle ve hareketlerle ifade edemediği uyuklayan tutkuları yansıtmak için daha büyük ve güçlü bir sembole ihtiyaç duymuşlardır. Bu tarzın en iyi örneklerinden biri Charlotte'un en güzel romanı olan *Villette*'te geçen bir fırtına tarifidir: "Gökyüzünün yüzü asılmış, tamamen kararmıştı; sanki Batı yönünden batık, enkaz halinde bir yelkenli geliyordu; bulutlar kendilerini garip şekillere sokmuşlardı." İfade edemediği ruh halini işte bu şekilde doğaya başvurup anlatmaya çalışmıştı. Ama iki kardeşin de doğayı gözlemlemek konusunda Dorothy Wordsworth kadar doğru tespitleri yoktur ya da onu Tennyson kadar büyük bir titizlikle boyayamamışlardır. Onlar doğayı ve toprağı kendilerine yakın hissettikleri görüş açılarından ele almışlardır. Bu nedenle onların fırtınaları, bozkırları, güzelliklerle dolu yaz havaları sıkıcı bir sayfayı donatamamış ya da yazarın gözlem gücünü sergilerken kullandığı süs malzemeleri olamamıştır. Bunlar sadece sayfaların üzerine taşıdıkları kendi duygularıyla kitabın anlamını ortaya çıkarmakta ve aydınlatmaktadırlar.

Bir kitabın anlamı, genellikle içinde neler olduğunun, neler söylediğinin dışında, orada yaşanan olaylarla yazarın kendi arasında bağlantılar kurabilmiş olmasıyla ilişkilidir, bir yazarın farklılık yaratması için bu bir gerekliliktir ve bu olmazsa olmazı yakalamak da oldukça zor bir iştir. Bu da özellikle Brontë kardeşler gibi şiirsel bir dille roman yazan, kullandıkları geleneksel dile sadakatle bağlı kalan ve özel bir gözlem yerine ruh hallerini kullanmayı tercih eden yazarlara mahsustur. Bu açıdan bakıldığında *Uğultulu Tepeler*, *Jane Eyre*'den anlaşılması çok daha zor bir kitaptır, çünkü Emily, Charlotte'dan çok daha büyük bir şairdir. Charlotte etkili, görkemli ve tutkulu bir dille "seviyorum", "nefret ediyorum", "acı çekiyorum" diye yazarken, bu konudaki yoğun deneyimi sayesinde bize onu kendimizle aynı seviyede hissettirdiği bir gerçektir. Ama *Uğultulu Tepeler*'de "Ben" yoktur. Orada mürebbiyeler yoktur. İşverenler yoktur. Aşk vardır, ama bu aşk erkeklerle kadınların bilinen sıradan aşkları değildir. Emily daha genel ve yaygın bir anlayıştan etkilenmiş bir yazardır. Karakterlerini yaratırken kendi dürtüleri, kendi acıları ya da kendi yaraları onu teşvik etmemiştir. O içinde yaşadığı dünyadaki düzensizliğin oluşturduğu devasa çatlağın meydana getirdiği derin çukurla ilgilenmiş ve bu konuyu kitabına yansıtıp bizlerle buluşturma gücüne sahip olduğunu fazlasıyla hissettirmiştir. Nitekim ondaki bu devasa hırs, romanı boyunca da hissedilmektedir; orada yarı yarıya engellenmiş ama inançları sonuna kadar sağlam olan zihinlerle yapılan korkunç bir mücadele söz konusudur ve bu katı karakterlerin ağzından sadece, "seviyorum" ya da "nefret ediyorum" gibi bencil cümleler duyamazsınız, ama buna karşın "biz, hepimiz tümüyle bir insanlık yarışı içindeyiz" veya "siz,

ebedi güçler...." gibi örneklerde olduğu üzere cümleler özellikle bitirilmemiştir. Bu pek şaşırtıcı değildir, öyle olması gerekmektedir; burada şaşırtıcı olan asıl şey onun içinde hissettiği ve söylemek istediği duyguların tümünü bize de aynen geçirebilmiş olmasıdır. Nitekim duygu ve düşüncelerini tam olarak ifade etmekte zorlanan ve tutuk bir karakter olan Catherine Earnshaw'un, "Bu dünyada herkes ölmüş, sadece o kalmış olsa, ben hâlâ böyle olmaya devam edeceğim ve yine herkes kalmış, sadece o yok olmuş olsa, o zaman dünya benim için çok güçlü bir yabancıya dönüşecek ve ben onun bir parçası olamayacağım" şeklindeki sözleri ancak yarı engellenmiş, ürkerek duygularını söylemeye çalışan birine ait olabilir. Keza ölüm söz konusu olduğunda da aynı duygular ortaya çıkmaktadır: "Ben ölümü ne cennet ne de cehennemde son bulacak bir şey olarak görüyorum ve bundan böyle gölgesiz ve sonsuz bir boşluğun güvencesi altında olacağımızı hissediyorum; hepimiz durmaksızın devam eden sınırsız bir yaşamın, sevgiyi, aşkı ve doymuşluğu barındıran, neşenin olduğu bir sonsuzluğun içine gireceğiz." İnsan doğasının bilinçaltında var olan duygularının açığa çıktığı müthiş bir fikir gücüdür bu. Bu durum onun kitabını diğer romanlar arasında çok önemli bir konuma taşıyarak büyük itibar kazandırmıştır. Ama Emily Brontë'ye içindeki çığlığı ve inancı ifade etmek için yazdığı bu birkaç söz yeterli olmamıştır. Şiirlerinde de bunu yinelemiş ve sürekli olarak bunu yapmaya devam etmiştir ve belki de bu yüzden şiirleri romanından daha kalıcı olmuştur. Ama o iyi bir şair olduğu kadar iyi bir romancıydı. Kendisini bu çok zahmetli ve nankör işe adaması gerektiğini düşünüyordu. Yaşamdaki diğer olaylarla, dış güçlerin neden olduğu mekanikleşmiş takıntılarla,

bize tanıdık görüntüler olan çiftliklerde, evlerde yaşananlarla ve tıpkı kendisi gibi kadın ve erkek herkesin duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebileceği bir dünya için mücadele etmeliydi. Onun adeta bir duygu zirvesine varıp da duygularını bağırıp çağırarak ya da heyecanlı, coşkulu, hissi konuşmalar yapmaksızın yansıtmadığına şahit oluyoruz. Bunların yerine karşısında göz alabildiğine uzanan bozkıra bakan, otlayan koyunları seyredip çimenler boyunca esen ılık rüzgarın sesini dinlerken bir ağacın dallarında sallanan bir genç kızın kendi kendine eski şarkılar mırıldandığını duyuyoruz. Çiftlik yaşamı orada yaşanan tuhaflıkları, mantıksızlıkları ve olanaksızlıkları tümüyle bizlere sergilemektedir. Bu sayede bize *Uğultulu Tepeler*'deki çiftlik ile gerçek bir çiftliği ve Heathcliff'le gerçek yaşamdan bir erkeği kıyaslama fırsatı verilmektedir. Bu doğrultuda kadın ya da erkek olarak neredeyse tıpatıp denecek kadar benzerlik taşıdığına tanık olduğumuz bu arıtılmış duygular hakkında gerçek ya da sezgi olup olmadıklarına dair soru sorma hakkı buluyoruz? Ve hatta Heathcliff'i bile üstün yetenekli bir kız kardeşi olan bir ağabey olarak görebiliyoruz; onun çekilmez biri olduğunu söylüyoruz, ama öyle olmasına rağmen bir romanda hiçbir yetişkin erkeğin varlığının bundan daha canlı sergilenemeyeceğini düşünüyoruz. Nitekim aynı şey iki Catherine için de geçerlidir; hiçbir kadının asla onlar gibi hissedip, davranamayacağını söylüyoruz. Oysaki düşündüğümüzde tüm kadınların bu İngiliz kurgu romanındaki çok sevilen kadınlarla aynı olduğunu görüyoruz. İnsan olmanın verdiği doğal duygularla onların sanki her şeyi kökünden söküp paramparça edebileceklerini ve yaşama dair şiddetli bir fırtına yüzünden gerçeğe karşı çıkan, üstün gelen, tanınamaz belirsizliklerin yerlerini

doldurabileceklerine inanıyoruz. Sonuçta onları güce sahip nadir kadınlar yapan da zaten budur.

Özetlemek gerekirse, Emily Brontë yaşamın gerçeklerine sıkı sıkıya bağlılığından ötürü hayatı özgür hissedebilen biridir, o esen rüzgârla, gürleyen gök gürültüsüyle adeta konuşur. Kimseye ihtiyaç duymaksızın yaptığı birkaç dokunuşla ruhundakileri olduğu gibi açıkça bizlere sergileyebildiğini romanında da kanıtlamaktadır.

İngilizce'den çeviren: Ayşe Belma Dehni

19. yüzyıl İngiliz edebiyatının önemli kadın yazarlarından biri olan Emily Brontë'nin tek romanı *Uğultulu Tepeler*, kırık olduğu kadar marazi de olan bir aşk hikâyesi etrafında gezinerek kadın ve erkek, insan ve doğa, aşk ve ölüm, sadakat ve ihanet, hakikat ve yalan gibi ikilikleri kendine özgü bir dille işliyor. Gotik roman türünün başarılı örneklerinden olan *Uğultulu Tepeler*, karanlık ve puslu evleri, içinde türlü arzuların, tutkuların ve düşüncelerin boyattığı odaları, ter içinde uyanılan kâbusları anlatırken, gerçekçiliği elden bırakmayan bir strateji izliyor. Bu dünyada her şey olanca karmaşıklığına rağmen son derece yalındır. İstekler çözülür, arzular geri çekilir, geriye uğultusuyla yabani bir doğa, sızılı bir yalnızlık ve aşktan taviz veren bir ruh hali kalır:

> *Hem bu ne biçim aşk böyle, sonsuz aşkın bir kar fırtınasına bile dayanamadı! Yaz günleri, ay gökyüzünde parladığı sürece, biz de yataklarımızda rahatça uyuduk; ama kışın ilk fırtınasıyla hemen başını sokacak bir yer arıyorsun.*

Emily Brontë, kar fırtınasına dayanamayan güneşli aşklardansa soğukları, rüzgârları göze alan bir aşk aniayışından yana atıyor zarını, acıyı ve yalnızlığı göze almak pahasına...

32

AYRINTI • KLASİK

ISBN 978-605-314-045-0

9 786053 140450